DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

METALİN ŞEYTANLARI

METALLICA

Joel McIver

MONA BİYOGRAFİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Metallica, Metalin Şeytanları
© 2016, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Justice For All: The Truth About Metallica
© 2011, Omnibus Press
Omnibus Press, Music Sales Limited'in tescilli markasıdır.

Kitabın Türkçe yayın hakları Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında,
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz.
Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni: M. Faruk Bayrak
Genel Müdür: Vedat Bayrak
Yayın Yönetmeni: Arzu Çağlan
Yayına Hazırlayan: Fatma Aktaş
Kapak Tasarımı: Alfa Tasarım
Sayfa Tasarımı: Ayşe Ersoy Yılmaz

ISBN 978-605-9709-92-7
1. Baskı: Şubat 2018

Mona Kitap, Alfa Yayın Grubunun tescilli markasıdır.

Baskı ve Cilt
Melisa Matbaacılık
Çiftehavuzlar Yolu, Acar Sanayi Sitesi, No. 8, Bayrampaşa-İstanbul
Tel.: (0) 212 674 9723 Faks: (0) 212 674 9729
Sertifika No. 12088

Genel Dağıtım
Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Alemdar Mahallesi, Ticarethane Sokak No. 15 34110 Cağaloğlu-İstanbul
Tel.: (0) 212 511 5303 Faks: (0) 212 519 3300
www.alfakitap.com - info@alfakitap.com
Sertifika No. 10905

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Joel McIver

METALİN ŞEYTANLARI

Çeviri:
Ayhan Semih Koç

MONA BİYOGRAFİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

2014 Yılı Baskısının Önsözü

Metallica, Metalin Şeytanları ilk kez 2004'te yayımlandığından bu yana on yıl geçti ve elinizdeki bu dördüncü baskı, –2005 ve 2009 yılı güncellemelerinin ardından– Metallica'nın kariyerine çok daha geniş bir çerçeveden bakıyor. Özellikle gerçek zamanlı olarak son on yılın yaratıcılığını daha da yakından inceliyor.

Bu kitapta; James Hetfield, Kirk Hammett, Rob Trujillo ve Lars Ulrich'in sergilediği en son yaratıcı çabalarının sonucu olarak, çoğu rock grubunun olağan parametrelerinin dışında bir keşfe çıktığını fark edeceksiniz. Metallica, 2004 yılından bu yana orijinal beste içeren ve ortak çalışma olmayan tek bir albüm çıkardı: 2008'in ortalama sayılabilecek albümlerinden biri olan *Death Magnetic*. Bununla birlikte, stüdyo dışındaki zamanlarını her türlü alışılmadık yollarla değerlendirdiler. Thrash-metalin Büyük Dörtlüsü'nün diğer tüm üyelerini 2010 yılında bir kutlama turnesi için bir araya getirmeleri, kariyerlerinin en yüksek noktalarından biriydi. Lou Reed ile *Lulu* albümünü kaydetmeleri ise çoğu insanın gözünde muhtemelen en düşük noktaydı. Gerçi ben, çok aşağılanmış bu albüm için farklı bir bakış açısına sahibim. Siz her ne kadar onu tatmin edici bulmamış ya da bulmuş olsanız da... Daha sonrasında ise Metallica; kendi plak şirketini kurdu, bir festival düzenledi ve kendi ceplerinden 18 milyon dolar harcayarak bir film finanse etti.Ancak bu girişimlerden sadece birincisi maddi bir başarı sağlayabildi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Metallica, binlerce aleyhtarın sözlü saldırısına –çoğunlukla ergen kullanıcı adlarının ve bilgisayar ekranlarının ardına saklanan– direnmeye devam ediyor olsa da, onlar başarısızlığı gerçek anlamda göze alan bir grup. Tıpkı Hetfield'ın; terapi sonrası, rehabilitasyon sonrası ve her şey sonrası dövmelerinden birinde de yazdığı gibi: *Dare to fail.*[1] Onları bu kadar ilginç kılan şey de bu işte. Bu da elbette, elinizdeki gibi kitapların zaman içinde güncellenmesini gerektiriyor. Tüm kusurları ve var ettikleri ile birlikte, kuşağımızın en büyük heavy-metal grubu olmayı sürdürdüğü için Metallica'ya teşekkürler... Ve grubun bu muhteşem yolculuklarıyla ilgili anlattıklarımı okuduğunuz için siz okuyuculara teşekkür ederim.

Joel McIver

1 Başarısız olabilmeye cesaretle yaklaşmak manasına gelen İngilizce bir deyim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Önsöz

Son derece yoğun ve dokunaklı bir duyguyu, bir ruhu, asiliği, ele avuca sığmaz çılgın bir ergenlik dürtüsünü kâğıda basılmış kelimelerle gerçek anlamda yakalamak mümkün mü? Peki ya müziği? Belli bir dönemin ve neslin tavrını, ruh halini, eğer o nesil kelimelerle ifade edilemeyen bir dürtüyle yani müzikle harekete geçmişse yansıtmak mümkün mü?

"Hayır, mümkün değil," demek zorundayım... Bununla birlikte şuna da inanıyorum ki, birisinin tam da bunu yapmaya çalışması son derece önemli bir girişim.

Metallica, modern rock müziğinin çehresini bugüne kadar en az iki kez değiştirdi. Birincisi 80'li yılların başında; 70'lerin *hard-rock* hareketsizliğini ve rehavetini, *punk* hareketinin küstahça sergilediği ham gücü uygulayarak yok etmek isteyen aç gençlerin oluşturduğu, yepyeni bir dinleyici kitlesiyle karşı karşıya geldiğinde. Metallica, Yeni Dalga İngiliz heavy-metal grupları tarafından kabaca geliştirilmiş olan bu gücü alarak, bize tamamen yeni ve bulaşıcı bir biçimde sundu. İkinci değişim ise yaklaşık on yıl sonra geldi: Artık iyice sağlamlaşmış, açıkça nefsine düşkün bir hale gelmiş ve endüstri tarafından canavarlaştırılmış aynı dinleyiciye çoğunluğun *Siyah Albüm* olarak andığı çalışmayı sunarak, hâlâ çılgın bir başyapıt üretebileceklerini ispatladıklarında.

Bazılarına tüm bunlar önemli görünmeyebilir. Tamam, kabul. Ama benimle birlikte yüz binlerce insanın hayatını değiştirdi ve dünyamız

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

haline geldi. Ayrıca hayatımızın geri kalanı boyunca, müziğe nasıl bakacağımızı da etkiledi.

Metallica'yı ilk dinlediğimde, sert çalınan müziğin en büyük güçlerinden biri haline gelecekleri daha o zamanlardan anlamıştım. 1981-1982 yıllarında, saf underground döneminin bir ergeniydim. O yıllarda ev bilgisayarları, internet veya CD diye bir şey yoktu. Arkadaşlarımla aramızda para toplar, sadece az bilinen gösterişsiz plak dükkânlarında satılan ve yine az bilinen gruplara ait olan, 45'likler ve yeni metal teklileri bulmaya çalışırdık. Bütün bir cumartesi günü arabayla dolaşır, sadece birkaç tutkulu dükkân sahibi tarafından ithal edilen ve bir ya da iki sürümü bulunan yeni albümler arardık. Bunun yanı sıra o dönemde iyice gelişmiş olan, kaset takası ağının da bir parçasıydım. Gençler, yeni çıkan metal parçaları kasetlere kopyalar ve dünyanın farklı yerlerindeki bağlantılarına gönderirlerdi. Bu kasetlerin yanında, gelecek vaat eden sayısız metal grubunun adlarını listeleyen fanzinler[1] de gelirdi. Ve bu adların arasında Metallica da vardı.

O yıllardaki en iyi iki arkadaşım benden yaşça daha büyüktü ve gerçek işlerde çalışıp gerçek paralar kazanıyorlardı. Dolayısıyla piyasaya en son çıkan popüler müziğe bizden önce erişim sağlıyorlardı. Farklı grupların parçalarını bir kasete kopyalayıp bana verirlerdi ve 1982 yılında bir gün, bu kasetlerden birinde o güne kadar duyduğum en hızlı ve en yoğun parçayı dinledim. İnanılmaz derecede moderndi ve solo gitar kısmı âdeta hiç bitmeyecekmiş gibi devam ediyordu. Hepimizin aklını başından almıştı. Parçanın adı "Hit The Lights", grubun ismi ise "Metallica" idi. Arkadaşlarım bu parçayı derleme bir albüm serisi olan, *Metal Massacre*'ın ilkinden kopyalamıştı.

O dönemin müziksel gelişimine bir tür öngörülmezlik havası hâkimdi ve "Hit The Lights" bunun tipik bir örneğiydi. Egemenliği hâlâ devam eden İngiliz gruplarının müziğine kıyasla; inanılmaz şekilde yepyeni, cüretkâr, aşırı ve çok daha gelişmişti. *Metal Massacre* serisinin ilkinin diğer bir baskısı –almaya koşarak gitmiştim– "Hit The Lights" parçası-

1 İngilizce fanatic ve magazine kelimelerinin kısaltılmasıyla oluşturulan, finansal kaynaklardan ve hiyerarşik yapılardan uzak alternatif bir basılı materyaldir. Farklı yöntemlerle çoğaltılan örnekleri olmakla beraber, genellikle fotokopi aracılığı ile çoğaltılarak satış amacı güdülmeden dağıtılan yayınlardır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

nın farklı bir yorumunu içeriyordu. Son derece açıktı ki Metallica, aynı kalmakla yetinmeyecek bir gruptu.

1983 yazının sonuna doğru İngiltere'deydim ve kendi grubumun ilk çalışmasının piyasaya çıkmasına aylar kala, bir müzik mağazasında Metallica'nın ilk albümünü buldum. Neredeyse utanarak söylüyorum; *Kill'Em All* bugün bile pek çok açıdan en sevdiğim Metallica albümüdür. Her ne kadar basit ve sıradan olsa da. Ayrıca her ne kadar Metallica o dönemden beri, kendisini müzik anlamında tekrar tekrar icat edebileceğini ispatlamış olsa da... Ama bana kalırsa *Kill'Em All* bir devrim. Ve sanırım onu bu kadar özel kılan şey de melodinin kendisi değil, tüm varlığımızı adadığımız bir dinleyici kitlesini nasıl etkilediğinin hatırası... Bu albüm; belli bir havayı, kokuyu ve eşsiz bir duyguyu yansıtıyor.

Yine de Metallica *Kill'Em All* gibi önemli albümler üretmeye devam etmekten geri kalmadı. Diğer gruplarda yer alan müzisyenler olarak biz, başarımızın büyük bir bölümünü Metallica'nın saf gücüne borçluyuz. Onların müzikleri öylesine güçlü ve profesyoneldi ki, heavy rock müzik pazarında tekrardan etkili bir paya sahip oldu ve neredeyse her hanede çalınmaya başlandı.

Metallica'yı ilk kez 1984 yılı Şubat ayında verdikleri bir konserde izledim. Başka bir sanatçının açılış grubuydular ve birtakım teknik sorunlardan dolayı programa en başından başladılar. Ama sonuçta öylesine müthiş bir performans sergilediler ki, hepimizin aklını başından aldılar. Daha o günden bu grubun canlı performanslarının, kusursuzca icra edilen bir müziğin ödün-vermez patlaması haline geleceği belliydi. Ve bu patlama, neredeyse tüm çağdaş rock gruplarını etkileyecekti.

Metallica; ergenliğin, saldırganlığın, anlaşmazlığın, isyanın ve hayal kırıklığının bir ifadesi olarak başlayıp yükseldi. Bu da daha çok insanın onların kadim müziğine, son dönemlerin güya ciddi müziğine kıyasla daha fazla yakınlık duymasını sağladı. Ama bir müzik grubu, bu tür dürtüleri otantik olarak temsil etmeye daha ne kadar devam edebilirdi? Özellikle kendileri de birer yetişkine dönüşüyor ve muazzam bir başarı elde ediyorsa?

Bu kitabın yazarı Joel McIver'ın bir süre önce bana sorduğu bir soruyu şöyle cevapladım: "Kendi müziğini yeni sınırlara taşımak için hiç durmadan farklı şeyler deneme mücadelesi veren bir müzisyen olarak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

şunu söyleyebilirim ki, yaratıcı bir insanın kendisini cesur ve riskli bölgelere yöneltmeye zorlamasını çok iyi anlıyorum."

Bence Metallica tam da bunu yaptı. Bana göre, bu onların yapmak zorunda olduğu bir şeydi. Her şeyden önce kendi ruhsal sağlıkları için... Müzik endüstrisi bir denge eylemidir. Yeni, devrimci ve cesur nitelikte bir müziği temsil ederek büyük başarılar elde edebilirsiniz.Ama sürekli aynı şeyi tekrarlarsanız, yıllar içinde hayranlarınız sizin o devrimsel başarınızı evcilleştirebilir ve onu değiştirme yetkisini tamamen elinizden alabilir. Her iki tarafın da düşüncesini takdir etmek zor değil.

Metallica'nın yükselişine ve gelişimlerinin ardındaki sebeplere bir parça ışık tuttuğu için Joel'un çabalarını alkışlıyorum. Ve elinizdeki bu kitabın, Metallica'nın müziğinden ve gücünden etkilenmiş olan herkes için harika bir bilgi kaynağı olduğuna içtenlikle inanıyorum.

Thomas Gabriel Fischer,
Celtic Frost/Apollyon Sun
Zürih, İsviçre, Mayıs 2003

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Giriş

Metallica, Metalin Şeytanları yazılması gereken bir kitaptı ve bunun birkaç sebebi var. Her şeyden önce Metallica, son yirmi yıllık kariyerinde 90 milyona yakın CD ve albüm sattı. Buna muazzam rakamlarda tekli, video, DVD, kutu seti ve çeşitli ürünler ekledi. Şu anda ABD müzik tarihinin en çok satan yedinci grubu konumundalar. Heavy rock ve metal alanındaki en büyük rakipleri –Iron Maiden, Guns N'Roses, Korn, Linkin Park ve Limp Bizkit gibi– bu ticari başarının yanına bile yaklaşamadı.

Ama bu basit istatistiksel veriler, Metallica'nın sebep olduğu kültürel değişimlerin bir göstergesi kesinlikle değil. Grubun kariyerinin, kolayca fark edilebilen iki yarı-dönemden oluştuğu son derece açık. İlk dönemde sol alanda aşırı bir metal hareketi iken, ikinci dönemde sadece birkaç akranı olan dünyaca ünlü bir heavy-metal grubuna dönüştüler. Bu iki dönemin ortasında bir yerde ise, 1991 yılında piyasaya çıkarak popüler müziğin çehresini değiştiren "*Metallica*" albümü bulunuyor. Bu çalışma, yirminci yüzyılın sonunda heavy-metal müziğinin ifade ettiği tüm kuralları bir kenara itti ve bu süreçte pek çok yeni grubun ortaya çıkmasına sebep oldu. Bu gruplar, başarılarının sırlarını farklı ölçülerde aslında Metallica'ya borçlular.

Bununla birlikte Metallica, müzik yolculukları sırasında büyük bir değişime uğradı. Bir zamanlar thrash metal grubuydular. Hızlı, hatta son derece hızlı çalınan agresif ve kesinlikle ödün vermez bir müziğin somut örneğiydiler. İyi çalındığında thrash metal; oldukça heyecan veri-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ci, talep edici ve düpedüz zehirleyici bir müzik tarzıdır. Ve bu tarz, sekiz yıl boyunca Metallica'nın uzmanlık alanıydı. Onlar bu müziği mutlak bir sadakat ve şaşırtıcı bir ustalıkla icra ederek, yüz binlerce thrash metal hayranını bir araya getirdiler.

Ancak 1990'lı yıllarda Metallica çok değişti. Müzikleri yavaşladı; daha melankolik, hatta *bluesy*, *alternatif-rock* ve metal karışımı bir şeye dönüştü. Bu durum elbette onların hayranları için büyük bir şaşkınlık ve hayal kırıklığıydı. Aynı zamanda bu eski hayranlar, Metallica'nın önceki çalışmalarını aşırı gürültülü bulan ve daha yumuşak sound[1]lar tercih eden yeni hayranların yanında azınlığa düşmeye başladılar. Aniden Metallica radyoda duyulmaya ve televizyonda görülmeye başladı. Bu, daha önce akla hayale gelmeyecek çok şaşırtıcı bir gelişmeydi. İlk kez yüksek adetlerde tekli çıkarmaya başladılar. İmajlarını yumuşattılar ve metal müzik ile ilgisi olmayan enstrümanlarla şarkılar bestelediler. İçe bakışçı ve neredeyse felsefi sözler yazdılar. Geçmişte kalmış o eski agresif şarkılarına, sadece onları birer milyonere dönüştüren büyük turnelerde yer verdiler. Metal ile ilgisi olmayan sanatçılarla birlikte çaldılar. Konsept videolar hazırladılar ve makyaj yaptılar!

Özetle, tamamen deri değiştirdiler. Daha önceki hayranlarının dehşet dolu bakışları içinde, giderek daha fazla yeni Metallica hayranı kazandılar. Ve şimdi 2003'te onlar artık bir stadyum grubu... Bir MTV grubu... Ve en önemlisi, herkes tarafından kabul edilebilir bir grup.

◆◆◆

Şaşırtıcı bir şekilde Metallica üzerine yazılmış hiçbir kitap, onların olağanüstülüklerini ele alabilecek kadar yeterli olmadı. Yıllar içinde bir ya da iki kısa biyografi yazıldı ve hepsi de kendi içinde değerliydi. Ancak Metallica, artık gerçekten de dev bir kurum ve onlara yakışacak ağırbaşlılıkta bir kitabı hak ediyor. Umarım "bu kitap", o kitaptır.

İkincisi, bir yazarın Metallica'nın her yönünü tümüyle araştırmasının zamanı gelmişti. Bu kitabı olabildiğince kapsamlı bir hale getirebilmek için, mümkün olduğu kadar çok sayıda Metallica ile yakın ilişkisi

1 Belli bir müziğin, sanatçının, grubun, düzenleme türünün ya da sadece bir enstrümanın ayırt edilebilir karakteristik sesi ve sese dair tarzı, kalitesi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

olan insanla konuşmaya ve gerçekleri onlardan öğrenmeye çalıştım. Bu kitapta hiçbir dedikoduya yer verilmemiştir. Bu gerçek bir hikâyedir. Bu hikâye, gerçeğin ta kendisidir.

Tüm bunlar, beni bu kitabın başlığına getiriyor. Ve bu kitabın neden yazılması gerektiğinin en zorlayıcı nedenine... Metallica hakkında birçok söylenti var. Bu durum, grubun büyüklüğü ve bir kült haline gelen popülerliği açısından elbette kaçınılmaz. Onlarla ilgili gerçekleri saptıran, bir takım belirsiz alanları açığa çıkartmaktan kaçınan ya da gerçekler hakkında büsbütün yalan söyleyen birçok makale okudum. Bu kesinlikle yazarların hatası değil. Bu tür şeyler yaşanıyor, çünkü Metallica'nın kökleri günümüzden yirmi yıl geriye dayanıyor. Onların başlangıcı; kafası karışık ve alkol takviyeli müzik dinleyicilerinin ortasında gerçekleşti. Özellikle karanlık ve kirli ortamlarda. Seksenlerin başlarında, California'daki underground *punk* ve metal döneminde. Gerçek, sadece oradaki insanlara doğrudan doğruya temasa geçerek ortaya çıkarılabilirdi ve ben tam da bunu yapmaya çalıştım.

Son olarak, Metallica hakkında birçok irrasyonel görüş var. Örneğin, onlara adanmış herhangi bir web sitesini kontrol edin. Orada okuduğunuz her şeye inanırsanız, şu iki izlenimden birine sahip olursunuz: İlki, Metallica her sözü ve eylemi takdire şayan kutsal bir gruptur, her notası dokunulmazdır. İkincisi ise, onlar yıllar önce cesaretlerini kaybetmiş ve kendilerini satmış bir grup müzisyenden ibarettir, sadece parayla ilgilenmektedir. Tabii ki, bu görüşlerden hiçbiri tamamen doğru değil. Ancak her iki tutum için de destekleyici argümanlar var. İleride göreceğiz, inanın bana... Bununla birlikte Metallica ve taraftarları, bu iki aşırı görüşten daha dengeli ve tarafsız bir bakış açısını hak ediyor. Ve bu kitabın, bu bakış açısına sahip olduğuna gerçekten inanıyorum.

Bu düşünce içinde, kitabı aralıklı analizlerden uzak tutmaya ve hikâyenin olabildiğince akmasını sağlamaya gayret gösterdim. Metallica'nın en iyi müziği gibi, bu grubun hikâyesi de son derece hızlı ve önceden tahmin edilemez şekilde hareket ediyor. Bu yüzden zaman zaman, "Gerçek" kelimesini içeren başlıklar hazırladım.

Metallica, Metalin Şeytanları, şimdiye dek Metallica hakkında yazılmış olan en kapsamlı kitaptır. Ve Metallica kendi sürümünü yayımlamaya karar vermediği sürece, bu şekilde kalacaktır. Keyfini çıkarın ve açık fikirli olun...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Birinci Bölüm

1980 Öncesi

Metallica'nın hikâyesi herhangi bir yerden başlayacaksa, hadi Roma'daki bir caz kulübünden başlasın. 1973 yılının bir mayıs gecesinde. Torben Ulrich adında Danimarkalı bir sakallı müziksever, on yaşındaki oğlu Lars'ı bir arkadaşının –50 yaşındaki tenor saksafoncu Dexter Gordon'un– sahne aldığı bir programı dinlemeye götürdüğü gece...

Otuz yıl sonra, Ulrich o gecenin hatırasına hâlâ gülüyor. "Lars'ı sahnede ilk kez gördüğümde Roma'daydık," diye hatırlıyor. "İtalya Tenis Turnuvası'nda oynuyordum. Dexter bir gece kulübünde çalıyordu, Lars'ın annesi ve ben de onu izlemeye gitmiştik. Sonra birdenbire, Lars sahneye fırlayıp mikrofonu eline aldı ve şarkı söyleyerek birkaç dakika boyunca sahnede deli gibi koşmaya başladı." Duraksıyor ve böyle bir şeyi yapabilecek bir çocuğun, doğuştan var olan cesareti karşısında şaşkına döndüğünü ekliyor. "Bir an için, sahnede sanki kudurmuş bir köpek koşuşturmuştu. Herkesi çok şaşırtmıştı."

Ve ok yaydan çıkmıştı tabii ki...

Lone Ulrich, Torben'in ilk ve tek çocuğunu 26 Aralık 1963'te, Danimarka'nın Gentofte şehrinde doğurdu. Basitçe "Lars" adını verdikleri çocuk, doğuştan pek çok ayrıcalığa sahipti. Babası uluslararası alanda tanınmış bir tenis yıldızıydı. Ayrıca aktörlük, müzisyenlik, yazarlık ve

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ressamlık gibi pek çok alanda da aktifti. Tıpkı kendi babası gibi, tam yirmi yıl Wimbledon'da oynamıştı. Ama şimdi, başarılı olmasını sağlayan bu yetenek hakkında derin felsefi düşünceler içinde. *Bu tür bir mirasa sahip olmak ne anlama geliyor?* diye soruyor kendi kendine. *Bunu dar anlamda görmemeye çalışıyorum. Geleneksel anlamda ne ifade ettiğinin ötesindeki geniş anlamı kavramaya çalışıyorum.*

Torben Ulrich'in derin felsefi ruhu, oğlunun karakteri hakkında bize paha biçilemez bir ışık tutuyor. Örneğin, yıllar içinde yarattığı "tenis topu temalı" sanatın doğası hakkında söyleyeceği çok şey var: "Topları düşündüğünüzde akla hemen kozmoloji geliyor. Küreler ve gezegenler hakkında düşünüyorsunuz. Eğer geleneksel önlemleri almamaya gayret ederseniz, bu algılamanın sınırlarını araştırabilirsiniz. Topla oynamanın anlamı nedir, diye sorarsınız. Sonrasında ise kazanma ve kaybetme kavramlarını sorgularsınız. Ve bunu yaptığınızda, oyunun kendi doğasını sorgulamış olursunuz."

Torben'in tenis kortu haricindeki müfredat-dışı ilgi alanları arasında, film yapımcılığı ve akrilik resim de vardı. 1969 yılında *Motion Picture* adlı bir filme müşterek yatırım yaparken, 1971'de başlattığı "Imprints Of Practice" adlı mürekkep ve pirinç kâğıdı çalışmalarını uzun bir süre Paris, New York, Los Angeles ve Seattle gibi şehirlerde sergiledi. Torben'in özgeçmişine spiritüel merakını da eklemek gerekir. 50'li yıllarda müzik ve yoga konularında Hintli öğretmenleri ziyaret ederken, 60'lı yıllarda Londra'da Japon Zen eğitimi aldı. Tüm bunlar, Lars'ın çocukken bile gözlemlediği belli olan kültürel derinliklerdir.

Ulrich ailesi, gezmiş görmüş bir aileydi ve nüfuzlu bağlantıları vardı. Torben, "Lars doğmadan önce de müzikle ilgileniyor ve Londra'yı ziyaret ediyordum," diye anlatıyor. "Geleneksel caz müziği çalan trombonist Chris Barber'la arkadaş oldum. Humphrey Lyttelton'la da. Onunla Oxford Caddesi 100 numarada bulunan bir mekânda sahne alıyordum. Orada birlikte çok zaman geçirdik." Ulrich'in kendine has çalışını şekillendirecek olan caz etkileri, açıkça tanımlanmış kaynaklardan geliyordu. "Sidney Bechet'in çalışmalarının bir öğrencisiydim. Hem onunla tanışmadan önce hem de sonra. 40'lı yılların sonunda bile hâlâ onun müziğine ilgi duyuyordum. Fransa'ya gittim, King Oliver ve Louis Armstrong tarzında çalan bazı grupları seyrettim. Bechet orada büyük bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

kahramandı ve onun yakınında olabilmek için sık sık Paris'e gitmeye çalıştım."

Torben'in yüce Bechet'le olan ilişkisi giderek büyüyordu. Ancak tenis yıldızının mesleki aktiviteleri, akıl hocasında bir parça şaşkınlık yaratmıştı. Ulrich açık bir keyifle, "Yavaş yavaş onun hoca, benim de çırak olduğum bir ilişki geliştirdik," diyor. "Bir gün gazete okurken, tenis kortunda yaptığım bir yanlışımı görmüş. Beni aradı ve azarladı."

Tenis kortunda yaptığı yanlıştan bu kadar rahat bahsetmesinden, Ulrich'de inatçı bir dışa dönüklük olduğunu söyleyebiliriz. Ama bunun ne kadarı, oğlunun o gece Roma'da Dexter Gordon'un sahnesinde sergilediği maskaralıkla aynı coşkuyu taşıyordu? Aslında o gece Lars'ın sahneye fırlamasının bir nedeni vardı: "Gordon, onun vaftiz babasıydı."

Ulrich'ler ve Gordon, benzer bir gezgin yaşam biçimini paylaştılar. Gordon, 70'li yıllarda bir süre Danimarka'da yaşadı. Aynı dönemde, Ulrich ailesinin yaşadığı yer de Kopenhag'dı. Torben, "Bu müzik türüne o zamanlar Kopenhag'da büyük ilgi vardı," diye açıklıyor. "Örneğin, Montmartre adlı bir kulüp vardı. Stan Getz bir süre orada yaşamıştı, Bud Powell da öyle. Dexter, birkaç hafta boyunca Ronnie Scott adlı bir Londra caz kulübünde çaldıktan sonra Danimarka'ya geldi. Tabiri caizse, bu şehir baştan aşağı yetenekli müzisyenlerle donatılmıştı. Bizi de onları yakından takip eden ve onlar hakkında haber yazan gençlerdik." Onları bir araya getiren şey, Ulrich'in gazetecilik faaliyetleriydi. "O zamanlar *Politiken* adlı bir Danimarka gazetesinde caz müziğini hakkında yazıyordum. Dexter, 50'lerin sonlarında ve 60'lı yılların devamında gece hayatının büyük bir figürü haline geldi. Seyahatlerimizde onu görme şansını yakalıyorduk."

Lars doğduğunda, Gordon vaftiz babası olmayı kabul etti. Ancak onunla fazla bir ilişki geliştiremeden ABD'ye taşındı. Torben, "Daha yakın bir ilişki kurabilirlerdi," diye açıklıyor. "Ne var ki Dexter ya çoktan New York'ta yaşamaya başlamıştı, ya hastaydı, ya da artık vefat etmişti."[1] Ancak vaftiz babasının anısı Lars'ı bir şekilde terk etmemişti. Torben, "Lars bir keresinde bana, bir turnede Lionel Hampton'la tanıştığını söyledi," diye ekliyor. "Ona, Dexter Gordon'un onun vaftiz

1 Dexter Gordon, 25 Nisan 1990'da ölmüştür.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

babasının olduğunu söylemiş. Bir kahvaltı mekânında bunun hakkında uzun uzun konuşmuşlar."

Gordon'ın yokluğunda bile, Lars etrafında duyduğu müziği oldukça erken yaşta özümsemeye başladı. Torben, "Doğduğu günden itibaren evin çevresinde her zaman müzisyenler vardı," diyor. Lars on yaşındayken 1973 yılında bir aile dostu ziyarete geldiğinde, erken bir dönüm noktası yaşanmış. "Ray Moore adında iyi bir arkadaşımız vardı. Kopenhag'da çalan, Güney Afrika kökenli bir müzisyendi. Ray, Lars'ı ilk konserine götüren kişidir."

On yaşındaki Lars, o konserden öylesine etkilenmişti ki, ertesi gün şehre inerek grubun yeni albümünü satın aldı. Bu albüm, *Fireball* olarak biliniyordu. Lars'ı etkileyen grup da Deep Purple...

◆◆◆

Binlerce kilometre ve bir evren uzaklıkta, bir nesil Amerikalı çocuk ve genç ergen, Lars Ulrich'in Deep Purple'ı ilk gördüğünde hissettiği aynı heyecanı yaşıyordu. 70'lerin ortasında Amerikan rock müziği hayranları; Kiss, Aerosmith, Ted Nugent ve ZZ Top gibi yerli stadyum gruplarının köleleriydiler. Bunlar, Deep Purple'la eşit derecede gayret göstererek kent kent gezen büyük gruplardı. Çıkardıkları her albüm, büyük bir olay olarak kabul ediliyordu. Amerika'da geniş kitleler kazanmak için yıllarını harcayan İngiliz rock gruplarının izlerini takip ediyorlardı. Bunlar The Rolling Stones ve The Who gibi öncü gruplardı. Onları Black Sabbath, Deep Purple ve en önemlisi Led Zeppelin gibi ikinci kademe gruplar takip ediyordu. Görkemli sahne şovları, ateş püskürten *bluesy* tonları ve insanı ezip geçen gitar cümleleriyle; hard rock müziğinin aynı anda hem İngiliz hem de muhteşem olabileceği fikrini ortaya koyuyorlardı.

60'lı yılların başında doğduysanız, Los Angeles ve San Francisco gibi ABD'nin daha liberal bölgelerinde yaşadıysanız ve rock müzikten hoşlansaydınız, bu grupların müziğini sevmiş olma ihtimaliniz oldukça yüksek. Heavy-metal kavramı, çoğu hayranın zihninde henüz tam olarak oluşmamıştı. Bunlar; Meat Loaf, Kansas, Journey, Vanilla Fudge ve Blue Cheer gibi grupları dinleyip, Metallica'yı da rock kategorisi altına yerleştiren hayranlardı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Bu hayranlardan biri de Dave Mustaine'di. Dave, 13 Eylül 1961'de California'da, San Diego'nun doğusundaki küçük bir kasaba olan La Mesa'da doğdu. Evinde yaşadığı hayat, Danimarka'da ayrıcalıklı bir hayat süren şanslı Lars Ulrich'in tam tersiydi. Dave'in babası iddialara göre tam bir baş belasıydı. Dengesiz davranışlarından dolayı, Mustaine ve annesi sık sık taşınmak zorunda kalıyordu. 1974 yılına gelindiğinde Dave, bir Cat Stevens hayranı olan kız kardeşinin pop müzik zevkiyle tanıştı. Ancak çok geçmeden itirafçı şarkıcı ve söz yazarlarının hassasiyetinden sıkılarak rock dünyasını keşfe çıktı. Çoğu öz güvensiz Amerikalı genç gibi, Led Zeppelin'e ilgi duydu. 1999 yılında bu kitabın yazarına, "*Houses Of The Holy* veya *Four Sticks*[1] benim en sevdiğim albümlerdir," diye açıklıyor. "Ya da Beatles'ın *White Album*'ü. Onları hiç durmadan dinler, plağı çevirmek için pikabın yanına gittiğimi bile fark etmezdim. Zihnimin uçup gittiği dönemlerdi bunlar..."

Zaman geçtikçe, Dave kendi kendine elektrogitar çalmayı öğrenmeye başladı. Ancak müziğe duyduğu aşırı ilgiye rağmen, sonradan pişman olduğu bir karar verdi: "Led Zeppelin şehrimize konsere geldi, ancak bu *The Song Remains The Same* çıktıktan hemen sonraydı. Kalitelerini kaybetmeye başladıklarını düşünüyordum ve bu yüzden konserlerine gitmedim. O sırada aşırı kibirli genç bir gitariste dönüşmüştüm. Kendimi ne kadar aldattığıma dair hiçbir fikrim yoktu." Fakat Dave müzik aşkından kopmadı ve 70'lerin sonlarına doğru diğer müzisyenlerle de çalmaya başladı. İlk başarılı grubunun adı "Panic" idi.

◆◆◆

Bu arada California'nın farklı bir yerinde, Kirk Lee Hammett adına başka bir çocuk büyüyor ve rock müziğine ilgi duymaya başlıyordu. Dave'inki kadar sorunlu bir hayatı yoktu, ancak 1977'de on beş yaşına basıncaya kadar gitar öğrenmeye başlamayacaktı. Kirk, 18 Kasım 1962'de San Francisco'ya yakın küçük bir kasaba olan El Sobrante'de doğdu ve büyüdü.

Kirk, erken yaşlarından itibaren rock müziği hayranıydı. Twec.com'un 2000'de ev sahipliği yaptığı bir web sohbetinde, "Jimi Hend-

1 Dave muhtemelen Led Zeppelin'in isimsiz olan ve "Four Sticks" parçasını içeren dördüncü albümüne atıfta bulunuyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

rix, Kiss, Aerosmith ve ZZ Top'ı çok severdim ve onların müziklerini çalmayı öğrenirsem, onlara daha yakın olabileceğimi hissettim. Her nasılsa bir çeşit gizemi çözebileceğimi. Birinin müziğini nasıl çalacağınızı öğrendiğinizde, müzikal düzeydeki bazı sorularına yanıt alabiliyorsun. Ancak diğer seviyelerde her şey gizemli kalmaya devam ediyor. Eğer onların müziğini çalarsam, onlarla bağlantı kurabileceğimi düşündüm," diye açıklıyor.

Yarı İrlandalı yarı Filipinli olan Hammett, ağabeyi Rick ile kız kardeşi Tracy arasında ailenin ortancasıydı. Rick, onu gitar öğrenmeye teşvik eden ilk kişiydi. Babası bir deniz subayı, annesi de hükümet çalışanıydı. Aşırı düşünceli hatta neredeyse içine kapanık bir çocuk olan Hammett, o yaşlarda bile olağan dışı bir maneviyata sahipti. Buna rağmen yine de heavy rock tarzının daha ham yönünden keyif almaktan geri kalmadı. Yeteneklerini ve ekipmanlarını geliştirmek için çaba sarf etmeye devam etti.

Kirk'in ilk gitarı Montgomery Ward markaydı ve bir katalogdan sipariş edilmişti. Kirk onu bir ayakkabı kutusu ve küçük bir hoparlörden oluşan, ev yapımı amplifikatör ile çalıyordu. Her gün saatlerce etüt yapıyor, bir yandan da para biriktiriyordu ve nihayet kendisine 1978'de bir Fender Stratocaster satın aldı. Ve en iyi soundu yakalamak için, onu her gün hiç durmadan farklı tonlarda çalıp durdu. Burger King'teki çalışma hayatı esnasında da Marshall marka bir amplifikatör satın alacak kadar parayı biriktirdi ve birlikte çalabileceği müzisyenler avlamaya başladı. Bu avı, Paul Baloff adlı bir şarkıcıyla tanıştığında sona erdi. İkili Exodus adında bir grup oluşturmaya karar vererek, birlikte beste yapmaya başladılar.

◆◆◆

Kirk'ün doğumundan yaklaşık üç hafta sonra, San Francisco'nun hemen doğusunda yaşayan bir çiftin –Jan ve Ray Burton– bir oğlu oldu. Adı Clifford Lee'ydi ve tarih 10 Şubat 1962'yi gösteriyordu. Genç Cliff, üç çocuğun en küçüğüydü. Scott adında bir ağabeyi ve Connie adında bir ablası vardı. Cliff aktif bir çocuktu ve Castro Valley Auto House[1]

1 Californiya'daki Castro Valley şehrinin eski bir beyzbol takımı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

için küçükler liginde beyzbol oynuyordu. Önce Earl Warren Ortaokuluna, ardından da Castro Valley Lisesine gitti. Tatilleri esnasında Cliff her zaman meşguldü. Castro Valley Rentals adlı bir ekipman kiralama firmasında çalıştı. Bunun dışında arkadaşlarıyla vakit geçiriyor, ava çıkıyor, balık tutuyor veya müzik icra ediyordu.

Gençliğindeki en büyük değişiklik, basgitar çalmayı öğrenmeye başladığında yaşandı. Okulda müzik teorisi okudu ve Eylül 1978'den Ocak 1980'e kadar aldığı basgitar derslerinde hızlı bir ilerleme kaydetti. Çok geçmeden yerel grupların aranan adamı haline geldi. Birlikte çaldığı gruplardan birinin adı, AD 2 Million'dı. Diğer bir grup ise, adını Blue Oyster Cult grubunun bir albümünden alan Agents Of Misfortune. Grup, Cliff ve gitarist Jim Martin'den oluşuyordu. Jim daha sonra üyesi olduğu Faith No More ile şöhreti yakalayacaktı. Bununla birlikte, Burton ve Martin'in en çok yatırım yaptığı grup, EZ Street'di. Bu grupta da geleceğin Faith No More/Ozzy Osbourne davulcusu Mike "Puffy" vardı. Gerçi ara sıra onun yerine arkadaşları olan Dave Donato çalıyordu.

Martin, Faith No More'da geçirdiği birkaç yılın ardından halkın gözünden uzak yaşamaya karar verdi. O zamanları net bir şekilde hatırlıyor: "1974'te kendi kendime elektrogitar öğrenmeye başladım ve birlikte çalabileceğim müzisyenler bulmak istedim. Bir gün bir kamp ateşinin etrafında Rolling Stones parçalarını çalan bir şarkıcıyla ve gitaristle tanıştım. Sonra birlikte bir grup kurmaktan söz ettik. Bu arada komşumuzun oğlu davul çalıyordu ve onu da gruba dahil ettik. Ardından bir basçı bulduk, ancak bir süre sonra gruptan ayrılmak istediğini söyledi ve yerini alması için bir başka basçı önerdi. Adı Cliff Burton'du."

Uygun prova alanı bulma sorunu, müzisyenlerin ebeveynlerinin evlerini kullanmalarına izin verdiğinde çözüldü. Martin, "Anne ve babalarımız, sırayla evlerinde prova yapmamıza izin verecek kadar iyi niyetliydiler," diye açıklıyor. "Biz prova yaparken genellikle evi terk ediyorlardı. Ama işler çok da iyi gitmedi. Puffy'nin bir komşusunun bebeğini hastaneye kaldırdılar ve diğer komşular bizi bebeği öldürmekle suçladılar." Beklendiği üzere, EZ Street pek başarılı olamadı. "Birkaç yetenek yarışmasında, kilise toplantılarında ve bazı partilerde çaldık. Para aldığımız tek program, Berkeley'de International Café adındaki ucuz bir bardaydı. Mekân birkaç Yunanlı tarafından işletiliyordu ve bizi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

çok sevmişlerdi. Tüm arkadaşlarımız bizi izlemeye geliyordu ve barda ne var ne yoksa içiyorduk. O zamanlar sadece 15 yaşlarındaydık."

Cliff, tuhaf şekillerde tezahür eden hayalperest bir kişiliğe sahipti. Çekirge adını verdiği yeşil bir Volkswagen'i vardı. Müzikal zevkleri Bach ve Beethoven'dan rock müziğine kadar uzanıyordu. Ancak üzerinde daha karanlık etkiler de vardı; on altı yaşındaki ağabeyi Scott'ı kansere kurban vermiş ve yaşı ilerledikçe karakteri bu olaydan daha da etkilenir olmuştu. Jim Martin, kendisinden arkadaşı Cliff'in karakterini detaylandırması istendiğinde düşünceli bir hal alıyor ve şunları söylüyor: "Cliff ve ben, müzisyenler olarak gelişme çağımızı birlikte geçirdik. Dave Donato da bunun büyük bir parçasıydı. Hepimiz California sahil dağlarında bulunan ücra bir kulübeye gider, burada çılgın ve tuhaf müzikler denerdik. Aklımıza ne gelirse çalardık. Çoğu dinleyicinin aşina olduğu bazı Faith No More ve Metallica şarkıları bu oturumlar esnasında filizlenmiştir." Bu şarkıların, *"Maxwell Ranch Tapes"* olarak bilinen ve asla yayınlanmamış olan bir kayıtta var olduğu söyleniyor, ancak çok az sayıda insan onları duyduğunu iddia ediyor.

Martin, Cliff'in hafif görünen tuhaflıkları karşısında hem eğlenmiş hem de büyülenmişti, özellikle enstrüman seçiminde. "Tekli 18 inçlik bir kabinden oluşan Sunn marka bir amfi aracılığıyla ve 'Bass Balls' adlı çılgın bir şeyle eski bir Rickenbacker çalıyordu," diye hatırlıyor. "Bu 'Bass Balls', otomatik bir wah pedalı[1] gibiydi." Fakat bu olağan dışı yönlerine rağmen, Cliff basit zevklere sahipti. "Balık tutmaktan ve bira içmekten hoşlanırdı. Ve avlanmaktan, sonra yine bira içmekten. Konserlere gider, yeni metal gruplarını dinlerdik." Cliff ne zaman nazik olunacağını da çok iyi biliyordu. "Ailesiyle birlikte bir apartmanda yaşıyordu, bu yüzden oradayken son derece sessiz olmak zorundaydık. Cliff bazen bir sürü yemek hazırlardı ve birlikte son derece sessiz bir şekilde rock müziği çalardık."

Cliff kesinlikle belli bir öz güven havası taşıyordu. "İstediği her şeyi, istediği gibi yönlendirebileceğini düşünürdü ve bana da aynı şekilde düşünmeyi öğretti," diye devam ediyor Martin. Ancak ikili, sonunda ayrıldılar. "Cliff, EZ Street'den ayrıldı ve ben de grubumu sürekli değişen

1 Gitar sinyalinin tonunu ve frekanslarını değiştirerek, "wah" diyen insan sesini taklit eden elektrogitar efektleri pedalı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

üyelerle bir süre daha devam ettirdim. Ayrıca birçok farklı grupta da çalmaya başladım. Sanırım bir keresinde, aynı anda dört gruptaydım ve neredeyse her gece çalıyordum. Bazen Cliff'le de bir araya geliyorduk ve çoğunlukla davulcu Dave Donato da bizimle birlikte oluyordu."

EZ Street'in ilk konserlerinden birinde, izleyiciler arasında Kirk Hammett da vardı. O sırada kendi grubu Exodus'u kurma aşamasındaydı ve yerel müzisyenleri izlemeye gelmişti. Daha sonra açıkladığına göre, konser sırasında Cliff'in amplifikatörü patlamış ama genç basçı sahneyi terk etmek yerine, amplifikatörünün önüne geçerek müzik eşliğinde kafasını sallamaya başlamıştı.

Martin daha sonra –Cliff'in onu Puffy'ye bir gitarist olarak önermesinin ardından– Faith No More'a katıldı. Ancak geçmişte yaşanan nahoş bir olay, henüz toprağa gömülmemişti: Jim, Puffy, FNM basçısı Bill Gould ve Burton; San Francisco'daki Mabuhay Gardens'da tek akşamlık, utanç verici bir konser vermişti. Bill Gould, "Grubun adına da Tavuk Düzücüler demiştik," diye gülerek hatırlıyor. "Anlatacak fazla bir şey yok aslında. Sadece bir akşamlık gösteriydi ama mekân muazzam kalabalıktı. İçebildiğimiz kadar içki içip sahneye çıktık, üstelik provasız. Nasıl gitti diye sorarsan, iğrenç tabii ki! Fakat amaç eğlenmekti ve biz bunu fazlasıyla yaptık."

Gould'un; çok iyi kalpli, son derece akıllı, ferasetli ve yüce gönüllü olarak nitelendirdiği Burton'ın şaka gruplarının ötesinde planları vardı. Sonuçta EZ Street'den ayrıldı ve Trauma adlı tanınmış bir Körfez Bölgesi[1] grubuna katıldı. Bu, diğer gruplar tarafından müzikal anlamda mükemmellikleri yönünden hayranlık duyulan bir gruptu. Yerel mekânlarda konserler veriyorlardı ve çok geçmeden Cliff de ritim gitarla yaptığı bas sololarıyla ün kazandı. O dönemde bu alışılmadık bir şeydi. Bu arada yapımcıların ilgisi de büyümeye başlamıştı. Özellikle, Los Angeles'lı bir girişimci ve metal hayranı olan Brian Slagel'in.

◆◆◆

Yaklaşık üç bin kilometre uzakta, Jason Curtis Newsted adında bir genç de benzer şekilde kendisini rock müziği çalmayı öğrenmeye ada-

1 ABD'de San Francisco ve çevre illeri kapsayan bölge.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

mıştı. 4 Mart 1963'de Battle Creek, Michigan'da doğdu ve on dört yaşına kadar Niles şehrinde büyüdü. Bir enstrüman öğrenmek için esin kaynağını muhtemelen ailesinin 1977'de Kalamazoo'ya taşınmasıyla buldu. Sonuçta dünyaca ünlü Gibson gitar şirketinin karargâhının yakınına taşınmışlardı. Yeni evleri bir çiftlikti ve Jason, ailenin atlarına bakmaktan büyük keyif alıyordu. İki ağabeyinin ve kız kardeşinin yanında son derece aktif ve sporla iç içe bir hayata yöneldi. Ağabeyleri onu müzikle de tanıştırdılar. Osmonds ve Jackson 5 gibi gruplar ailenin favorileri arasındaydı. Jason'un ebeveynleri, Bob ve Jo Newsted'in evlerinde bir de piyanoları vardı.

Jason, iyi bir öğrenci olmasına rağmen Kalamazoo'daki okul hayatı onun zevkine pek uygun değildi ve mezuniyet öncesinde okuldan ayrılmaya karar verdi. (Diplomasını sonradan dışarıdan almıştır.) Görünen oydu ki müzik, ders çalışmaya ağır basmıştı. Ne var ki ilk müzik girişiminde –kahramanı olan Kiss grubundan basçı Gene Simmons'tan dolayı basgitarı seçmişti– çok başarılı olamadı. Babasının piyanosu, zaten ona göre değildi. Ancak basgitar öğrenme konusundaki ikinci girişimi daha kalıcı oldu ve hem arkadaşı hem de aralıklı gitar öğretmeni olan Tim Hamlin ile birlikte yerel bir grup olan Gangster'e katıldı.

◆◆◆

Lars Ulrich, Kopenhag'daki zengin ve kültürlü ailesinin kollarında huzurlu bir hayat sürerken; Dave Mustaine'in ailesi, gözleri sağı solu belli olmaz baba Mustaine üzerinde, yeni bir taşınma planı yapıyordu. Kirk Hammett, El Sobrante'de gitarı ile pratik yapmaya devam ederken; Cliff Burton, Jim Martin'le birlikte Körfez Bölgesi ormanlarında geziniyordu. Jason Newsted, karanlık Michigan'da geleceği beklerken; başka bir aile de 70'li yılların zor şartlarını ve sıkıntılarını aşmaya çalışıyordu. Güvenebilecekleri tek yardımla: Hıristiyan Bilimi olarak tanımlanan inanç gücüyle. Kilisenin, manevi dengeyi ve kendini iyileştirme gücünü yücelten koluyla.

Virgil ve Cynthia Hetfield; üç çocukları David, James ve DeDe ile Los Angeles'ta yaşıyorlardı. Virgil, kendi küçük dağıtım şirketi için kamyon şoförlüğü yaparken, karısı da şarkıcıydı. Ortanca oğulları James Alan, 3 Ağustos 1963'de dünyaya geldi ve iki yıl boyunca aldığı piyano

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

dersleriyle müzik yeteneğini oldukça küçük yaşlarda sergiledi. Ne var ki bu girişimler herhangi bir yere varamadı. Bununla birlikte, bir grupta çalan ağabeyi David'in davul setini çalmaya çalışması ve onlu yaşlarda kendini gitara vermesi çok daha başarılı girişimlerdi.

James her zaman ailesinin onu sevdiğini ve desteklediğini düşünmüştü, dolayısıyla anne ve babasının 1976'da boşanmaları karşısında oldukça sarsıldı. Ertesi yıl, Güney Los Angeles'taki Downey Lisesi'ne kaydoldu ve rock müziğinden hoşlanan iki öğrenciyle tekrar bir araya geldi: Kiss ve Aerosmith sevgisini paylaşan Dave Marrs ve Ron McGovney. İlk kez East Ortaokulunda tanışmışlar ve James gitar çalabilen tek öğrenci olarak müzik dersinde hemen fark edilmişti. Ron, 1993 yılında *Shockwaves* radyosu sunucusu Pat O'Connor'la yaptığı bir röportajda şöyle açıklıyor: "Eylül 1977'de lisedeyken herkes belli bir sosyal gruba aitti; ponpon kızlar, spor takımındakiler, bando ekipleri vesaire... Ancak gerçek bir sosyal grubu olmadan dolaşan insanlara gelince, bunlara James ve ben dahildik..."

Bu erken aşamada dahi, tam bir uyumsuz olan Hetfield, Aerosmith'in müziğine sığınmıştı. McGovney, "O tam bir Steven Tyler fanatiğiydi," diye açıklıyor. "Ve arkadaşımız Dave Marrs da tam bir Kiss fanatiği... Benim dinlediğim müzikle dalga geçerlerdi. Ben de buna karşılık olarak, Kiss ve Aerosmith'in berbat olduklarını ileri sürerdim. Bu şekilde atışıp dururduk." Hetfield, gitar becerilerini geliştirdikçe bir gruba katılma fikrine de ısınmaya başladı.

James, ailesinin inançlarının bir sonucu olarak sosyal bir yabancılaşma içindeydi. Daha sonra, *Playboy*'a şöyle açıklamalar yapacaktı: "Tuhaf bir din olan Christian Scientist ile büyüdüm. Ana kurala göre, Tanrı her şeyi düzeltir. Vücudumuz sadece bir kabuktan ibarettir ve doktorlara ihtiyacımız yoktur. Benim için insanı yabancılaştıran ve anlaması oldukça zor bir inançtı. Futbol takımına katılmak için check-uptan geçmeme izin vermediler. Sağlık derslerine de giremiyordum ve bu durum çok garipti. Bütün çocuklar, 'Neden sen de katılmıyorsun, yoksa bir ucube misin?' diye soruyordu. Oysa ben takımın bir parçası olmak istiyordum. Herkes arkamdan fısıldaşıyor, tuhaf biri olduğumu düşünüyordu. Bu çok can sıkıcı bir durumdu. Babam kilisede dini eğitimler de veriyordu ve kendisini bu işe oldukça kaptırmıştı. Beni de derslere

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

katılmaya zorluyordu tabii ki. Bazen katılımcılar ayağa kalkıyor ve başlarına gelen mucizeleri anlatıyordu. Bir keresinde, kolu daha önceden kırılmış bir kız ayağa kalktı ve 'Kolumu kırdım ama şimdi bakın, ne kadar da sağlam,' dedi. Fakat kolu ezik büzüktü. Şimdi düşünüyorum da, bu ne kadar rahatsız edici bir durummuş." Çok iyi bilindiği üzere, yaşadığı bu deneyimler James'in hayatını ve eserlerini renklendirmeye devam edecekti.

1980'e gelindiğinde Hetfield, "Obsession" adlı bir grup kurdu. Gruba, arkadaşları Ron ve basgitarist Rich Veloz da dahildi. İkinci gitarist ise, Jim Arnold'du. Veloz kardeşlerin garajında gerçekleştirilen provalarda, parçaları James seslendirdi ve gitar çaldı. Black Sabbath, Led Zeppelin ve Deep Purple'ın "Never Say Die", "Communication Breakdown" ve "Highway Star" gibi parçalarının son derece ham şekillerini çaldılar. Ayrıca Thin Lizzy ve UFO'dan da parçaları da çalıyorlardı. Arada bir Jim Arnold ve Ron Veloz, vokal görevini Hetfield'den devralıyordu. Amaç, en doğal –veya en az yeteneksiz– şarkıcının kim olduğunu saptamaktı.

James'in yakın bir arkadaşı olan McGovney, arka bahçe partileri sırasında Obsession'a *roadie*'lik[1] yapıyor, Veloz'ların evindeki provalara katılıyordu. O'Connor'la yaptığı bir röportajda açıkladığına göre; o ve arkadaşı Dave Marrs, Rich ve Ron'un garajda kurmuş olduğu bir tür sahne ışığı düzenini, ev yapımı bir kontrol paneli aracılığıyla idare ediyordu. Fakat Veloz kardeşlerle olan ilişkisi çok uzun sürmeyecekti. On sekiz ay sonra; James, Jim Arnold ve Jim'in kardeşi Chris başka bir grup kurmaya karar verdiler. Grubun adı "Syrinx"di ve yalnızca Rush grubunun parçalarına odaklanmışlardı. Ne var ki bu grubun ömrü de çok uzun sürmedi.

Günümüzde Obsession veya Syrinx'in herhangi bilinen bir kaydı yoktur. Ancak o günlere ait çalışmaları dinlemek mümkün olsaydı, Hetfield'in o melodik kükremesine alışkın olan Metallica hayranları büyük bir şaşkınlığa uğrayabilirlerdi. O dönemde James'in sesi oldukça zayıftı, ayrıca yüksek notaları yakalama ve tutma becerisi çok yeterli değildi. Sesinin gelişmesi de çok yakın bir zamanda gerçekleşmeyecekti, çün-

1 Bir müzik grubuyla konserlere giderek, gönüllü olarak sahne kurulumuna ve organizasyona yardımcı olan ve gruba tutkuyla bağlı olan kişi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

kü Hetfield ailesi bir trajediyle sarsılmak üzereydi. James, Syrinx'den ayrıldıktan kısa bir süre sonra annesini kanser nedeniyle kaybetti. Ron McGovney, James'i annesinin hastalığından bahsederken hiç duymamıştı. "Hiçbir fikrim yoktu," diyor bir görüşme sırasında. "James on gün kadar ortalarda yoktu ve biz onun tatile gittiğini falan düşünmüştük. Annesinin öldüğünü öğrendiğimizde ise hayrete düştük."

16 yaşındaki Hetfield, okula döndüğünde arkadaşlarıyla soyunma odasında buluşmuştu. Onlara taşınacaklarını ve başka bir okula başlayacağını söyledi. "Ağzımız bir karış açık kalmıştı, ne diyeceğimizi bilemedik," diye devam ediyor Ron. "James, 'Hemen dolabımı toplayıp Brea'daki erkek kardeşimin yanına taşınmam ve Brea Olinda Lisesine gitmem gerekiyor,' dedi. Duyduklarımıza inanamadık."

Taşınma olayı beklendiği üzere gerçekleşti ama McGovney, arkadaşı James'i hafta sonlarında görmeye devam etti. Bu arada Dave Marrs davul çalmaya girişti. Ron, "Korkunç derecede kötü çalıyorduk," diye hatırlıyor. James yaşadığı olumsuz tecrübelerin altında ezilmiş olabilirdi, ama yeni bir okula başladığında grubuyla ilgili olumlu şeyler yapmaya başlamış gibiydi. Brea Olinda'daya devam ederken, Hugh Tanner adında bir gitaristle tanıştı ve tam da bir metal grubuna yakışacak bir isimle Phantom Lord'u kurdu. Ron'u da basgitara geçmeye teşvik etti. Ron daha sonra, "James'a basgitar çalmayı bilmediğimi, hatta bir basgitarımın bile olmadığını söyledim," diye anlatıyor. "Ama James bana nasıl çalınacağını göstereceğini söyledi ve Downey Müzik Merkezi'ne gidip bir basgitarla bir de amplifikatör kiraladık. Sonra James bana temel prensipleri öğretip, onu gitarda nasıl takip edeceğimi anlattı." McGovney'nin *Shockwaves*'e anlattığına göre Phantom Lord, Hetfield'ın kurduğu ilk ciddi gruptu. "Bir süre Hugh Tanner ile çaldık, aslında oldukça iyi bir gitaristti... Ve sonra diğer bir gitarist için ilan verdik... Troy James adında bir genç, ilana cevap vererek grubumuza katıldı."

Bu aşamada hiçbir şey uzun süre durağan kalmayacaktı ve sadece birkaç ay içinde James'in grubu başka bir mutasyona uğradı. Büyük bir şans eseri, McGovney'nin bölgede üç eve sahip olan ebeveynleri, yeni bir otoyolun (US 105) inşasına yer vermek üzere kısa süre sonra yıkılacak olan evlerini herhangi bir kira talep etmeden grubun yaşamına sundular. McGovney, "Hükümet, yeni bir otoyolun inşası için ailemin

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

evini satın aldı," diye açıklıyor. "Zaten yıkılacağı için o güne kadar orada yaşayabileceğimi söylediler. Böylece liseden mezun olduktan sonra James ve ben o eve taşındık. Garajı da bir prova stüdyosuna dönüştürdük. Onu izole edip içine harçsız bir duvar ördük. James çatı kirişlerini siyaha, tavanı gümüşe, duvarları da beyaza boyadı. İçeriye kırmızı halı da döşedik!"

Yeni evlerine taşındıklarında, Phantom Lord isim değiştirerek "Leather Charm" oldu. Daha çok *glam-rock* etkileri taşıyan bir gruptu. Ron, "Mötley Crüe, Sweet ya da şu İngiliz grup Girl gibiydik," diye hatırlıyor. "Scorpions'dan 'Pictured Life', Iron Maiden'dan 'Wrathchild' ve 'Remember Tomorrow', Quiet Riot'dan da 'Slick Black Cadillac' gibi parçalar çalıyorduk."

Çok geçmeden Hetfield, önceden hareketsiz olan bir dürtüsünü herkese ifşa etti: Mikrofon standına bağlı bir gitarist olmaktan ziyade, sadece bir solist olmak istiyordu. Ron, "James sadece şarkı söylemek istediğini söylediğinde, gitarda sadece Troy James kaldı," diye açıklıyor. "Biz de üç özgün beste üzerinde çalışmaya başladık: Tanınmış Metallica şarkısı haline gelen 'Hit the Lights', 'Handsome Ransom' adlı başka bir şarkı ve 'Let's Go Rock'n'Roll'. Herhangi bir yerde çalmadık. Jim Mulligan daha progresif, *rush* tarzı müzik çalmak istediğine karar verdi. O gerçekten çok iyi, teknik bir davulcuydu ve sanırım o dönemde bizim onun için biraz fazla ağır ya da fazla *glam*[1] olduğumuzu düşünüyordu."

James'in kendisi tam bir stadyum rock hayranıydı. *Rolling Stone*'a, "Hatırladığım en unutulmaz etkinlik, muhtemelen California Dünya Müzik Festivali'dir," diye açıklıyor. "Şu iki günlük festivallerden biriydi. İlk gece Ted Nugent ve Van Halen vardı, Aerosmith bir sonraki geceydi. On beş ya da on altı yaşında olmalıyım. Uyuşturucu satan bir arkadaşımla gitmiştim. Bir kenarında gökkuşağı baskısı olan biletini parçalayıp asit diye sattı. Ben de 'Sen ne yapıyorsun, dostum?' dedim. Parayı bira almak için kullandı. Büyük bir Aerosmith hayranıydım. Ve onları yakından gördüğüme inanamıyordum. Elimden geldiğince önlere geçmeye çalıştım. Onları sadece albümdeki bir resim değil de, gerçek ve canlı

1 Sözlükte göz kamaştırıcı anlamına gelen kelime, rock ve metal müziği dünyasında süslü püslü giyinen, makyaj yapan erkek grupları ve çaldıkları müzik tarzını anmak için kullanılmaktadır. Örneğin, *glam-rock* veya *glam-metal* gibi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

olarak görmek büyüleyiciydi. Özellikle Joe Perry'nin o havalı hallerini. Onun sıradanlaşması imkânsızdır. Ama Steven kalabalığa, 'Orospu çocukları!' diye bağırdığında şaşkına döndüm. Bunu gerçekten yapmak zorunda mısın?"

James, sonraki otuz yıl boyunca gençlik yıllarına karmaşık ve karanlık duygularla bakacaktı. Tüm bu karmaşa, onun karakterinin gelişimi açısından ne anlama geliyordu? Belki de en azından o ilk aşamalarda, sıradan bir ergenlik başkaldırışı ve yeni tecrübelere karşı duyulan açlıktan fazlasını ifade etmiyordu. Ergenlik döneminin sonlarına doğru yaklaşırken, tüm çevresinin bugün de iyi hatırladığı üzere, biraya ve aynı derecede de parti yapmaya karşı büyük bir düşkünlük geliştirdi. Davulcu Gene Hoglan –daha sonra Dark Angel, Death, Testament, Strapping Young Lad ve Old Man's Child gibi gruplarla çalışmıştır– muhtemelen James'in bu konudaki en erken eylemlerini hatırlıyor: "James'le 1981 yılında bir arka bahçe partisinde tanıştım. Bir hafta öncesinde Ozzy Osbourne'un, Motörhead konseri vardı. James, partide bir oraya bir buraya doğru yürüyordu ve üstünde el yapımı bir Iron Maiden tişörtü vardı. Yanına gittim ve onu nereden aldığını sordum." Hetfield, hâlâ çocuk sayılan Hoglan'dan birkaç yaş daha büyüktür. Son derece pürüzlü ve dostane olmayan bir sesle karşılık verir. "James bana, onu kendisinin yaptığını söyledi ve yanımdan uzaklaştı. Ben de onun peşini bırakmadım ve tişörtü nerede yaptığını sordum. O da 'Lisede,' diye cevap verdi. Bunun üzerine, yanımda on dolar olduğunu –ki bu o dönemde az para sayılmazdı– ve tişörtü satın almak istediğimi söyledim. O da 'Hiç sanmıyorum,' diye karşılık verdi."

Gene Hoglan inatçı bir gençti ve kolay kolay pes etmeye niyeti yoktu. "Tamam o zaman, dedim. 'Al sana on dolar ve bana da bir tane Iron Maiden tişörtü yap.' Adam başından defolup gitmemi söyledi, ama ben yine de peşini bırakmadım ve yalvarmaya devam ettim. 'Iron Maiden'ı seven biriyle karşılaşmak çok heyecan verici, bu grubu hiç kimse tanımıyor, lütfen bana da bir tişört yap,' deyip durdum. Ama James her seferinde bana tam bir aşağılıkmışım gibi davrandı. Ben de sonunda pes ettim ve 'Zaten umurumda değil artık,' diye karşılık verdim." Hayal kırıklığı içindeki Hoglan, Hetfield'ı birasıyla yalnız bıraktı ve kaybettiği fırsatın yasını tutmaya çekildi. Ergen James ya ufaklıklara zaman ayı-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ramayacak kadar büyük burunluydu ya da kafasının bir tişört muhabbetiyle ütülenmesine izin veremeyecek kadar bedava bira peşindeydi. Bununla birlikte son sözü Gene söyleyecekti: "Yaklaşık sekiz ay sonra onu bir konserde çalarken gördüm," diye ekliyor. "Vay canına, bu bana o Iron Maiden tişörtünü satmayan hergele,' dedim. S*ktir git! Senden nefret ediyorum!" diye bağırdım." Gerçi bugün bunun hatırasına gülmeden edemiyor.

Eric Peterson –Testament grubunun gitaristi ve baş şarkı yazarı haline gelmiştir– James'in daha sonraki yıllarını hatırlıyor: "James ve ben *kegger*[1] partilerine giderdik. Hatta bir ara kuzenimle çıkıyordu. Çok kafa biriydi, espritüeldi de." Hetfield ne tür bir parti canavarıydı? Belli ki henüz yontulmamış bir maçoydu. "Eminim artık değişmiştir, ama o yıllarda sürekli geğirirdi. Ve sürekli karnı acıkır ve iyi bir Meksika lokantası arayıp dururdu. Ne zaman bir partiye gitsek, bira fıçısının yanında durur ve saçma sapan şeyler söylerdi. Bütün akşam 'Lanet olsun' diye söylenirdi. Bazen insanlar onu tanır ve yanına giderdi, ama James bütün gece farklı tonlarda 'Lanet olsun' demekten başka bir karşılık vermezdi. İnsanlar da onun deli olduğunu düşünürdü tabii."

Öyle görünüyor ki, bir ok daha yaydan çıkmıştı. James ilk iki aşkını kucaklamıştı: Parti yapmak ve gitar çalmak. Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı...

1 Biranın genelde büyük fıçılardan servis edildiği bir parti.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

İkinci Bölüm

1980–1981

Rock müziği ve onunla birlikte gelen kafa dağıtıcılar genç James Hetfield'ın temel odak noktası haline gelirken, dünyanın diğer ucundaki Kopenhag'da Ulrich ailesi yeni bir yol ayrımına yaklaşıyordu. Çeşitli nedenlerden dolayı Ağustos 1980'de; Torben, Lone ve Lars tüm eşyalarını toplayarak kendi memleketlerinden Amerika'ya taşındılar. Özellikle zengin bir Los Angeles mahallesi olan Newport Beach'e yerleştiler. Taşınmalarının sebebi uzun bir süre konuşulduğu üzere, Lars'ın profesyonel anlamda tenis oynamaya başlamasını sağlamaktı, ama bu gerekçe öncelikli sebepten çok uzaktı. Torben, "Pek çok sebebin karışımıydı," diye hatırlıyor. "O yıllarda Danimarka dışında oynanan turnuvalara katılmak için sürekli seyahat ediyordum. Ayrıca Danimarka gazeteleri için müzik hakkında makaleler yazıyordum. Londra ve New York'a seyahat ediyordum, bazen buralarda da turnuvalara katıldığım oluyordu. Tüm o yıllar boyunca bir Danimarka'da, bir başka ülkede çalışıp durduk. Lars'ın dedesinin ve anneannesinin Elsinore şehrinde, Danimarka'nın batı sahilinde büyük bir evleri vardı. Dolayısıyla hem orada hem de şehir merkezindeki kendi evimizde bol bol vakit geçirebiliyorduk. Sonra Lars, Elsinore'da okula gitmeye başladı ve ben de ülkeye döndüğümde doğruca oraya gittim."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Şu ana kadar her şey çok mantıklı. Torben, "Ancak sonra 1970'lerin sonunda olaylar değişti," diye devam ediyor. "Lars'ın annesinin ailesi öldü ve ben Grand Masters Tenis Turnuvası'nda daha sık oynamaya başlamıştım. Bu yaşlı oyuncular için bir turnuvadır. Hong Kong'da gittikçe daha fazla turnuva oluyordu ve bu yerlere gidip gelmek benim için oldukça yorucu bir hal almaya başlamıştı. Yaşlandığınızda bu kadar çok seyahat etmek stresli hale gelir. Aralarda daha fazla dinlenmeye ihtiyacım olduğunu hissettim."

Ortada profesyonel bir sporcu olarak Lars'ın kendi potansiyeli meselesi de vardı. Genç Lars, teniste dikkate değer bir yeteneğe sahipti – soyağacı göz önüne alındığında, bu kaçınılmaz bir durumdu muhtemelen– ve ailesi, kendisi seçtiği takdirde kariyerini teniste deneme kararını desteklemeye hazırdı. Ancak küçük bir sorun vardı: Kopenhag'daki o ilk can alıcı Deep Purple konserinden beri, Lars takıntılı olma noktasında bir rock müziği hayranıydı. Torben, "Bu, Lars'ın tenisle mi ya da müzikle mi devam etmek isteyip istemediğini öğrenmenin bir yoluydu," diye devam ediyor. "Dolayısıyla bir süre başka bir yere taşınırsak, bu sorulara yanıt alabileceğimizi düşündük. Böylece Lars'ın hangi yoldan gitmek istediğini görebilecektik."

Oldukça sert bir taşınma kararı değil miydi? Lars ne istediğine –tenis ya da müzik– memleketi Danimarka'da karar veremez miydi? Görünüşe göre öyle değil. Ulrich ailesi, çevrelerindeki bireylerin seçeneklerini keşfetmesi için genellikle bir yıl süre ayırırlardı. Torben, "O dönemde Avrupa'da, gelecekte ne yapmak istediğine karar vermek için okuldan sonra bir yıl zaman ayırmak çok normaldi. Hatta Borg ve McEnroe gibi oyuncular tenise çok daha erken yaşta başlamışlardı. İsterseniz okula gidebilirdiniz. Fakat biz bir yıl izin alarak Lars'ın kendi hayatıyla ilgili ne yapmak istediğine karar vermesini istedik. Bu oldukça yerinde bir karardı, çünkü Lars hem müzik hem de spor alanında başarılıydı. Neyi seçmek istediğini ve bizim ne istediğimizi gerçekten umursamadık. Özellikle Grand Masters turnuvaları yoğun bir şekilde devam ederken. Dolayısıyla bu taşınma, çok çeşitli koşulların birleşiminin bir sonucuydu."

Torben, "Bizi Newport Beach'e taşınmaya iten bir sebep daha vardı," diye açıklıyor. "Newport Beach'te çok iyi arkadaşlarımız yaşıyordu. Mesela Roy Emerson; Wimbledon'ı kazanmış olan Avustralyalı oyuncu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Sonra, birkaç yıl önce Roy'dan daha fazla turnuva kazanan ilk oyuncu olan Pete Sampras. Roy'un iki çocuğu vardı ve bunlardan biri olan Antony, Lars'la uzun yıllar arkadaşlık etmişti. Lars, iki ya da üç yaşındayken Avustralya'da kalmıştı ve Anthony'yi o zamandan beri tanıyordu."

Tenis kültürü, Newport Beach'te köklü bir şekilde kurulmuştu ve Lars'ın ailesi oğullarını oraya yerleştirmek için hiç zaman kaybetmedi. "Emerson ailesi, Los Angeles'ın güneyindeki bu bölgeye yerleşmişti. Lars da Newport Beach'de bulunan Corona Del Mar Lisesine gitmeye başladı. Anthony okulun tenis takımında oynuyordu ve Lars bu okula giderek, arkadaşıyla tekrar biraraya gelmenin ilginç olacağını düşünmüştü. Eğer Lars bu okula gidecekse, bizim de o civarda bir yer bulmamız gerekiyordu. Pratik açıdan da ideal bir bölgeydi. Birkaç tenis kortu vardı. Ve 1939'da Wimbledon'ı kazanan Bobby Riggs de dahil olmak üzere birçok iyi tenis oyuncusu burada yaşıyordu. Elbette Grand Master Turnuvalarında birlikte seyahat ettiğimiz Roy Emerson. Emerson'lar, *Sounds* dergisinin bir kopyasını Lars için sipariş ediyor, Lars da onların evine gidip dergiyi alıyordu."

Ah, evet! *Sounds*. Heavy-metal müziğinin amacını çağın diğer yayınlarından çok daha fazla geliştirmiş olan, ama artık yayımlanmayan şu İngiliz müzik dergisi. Dergi, Lars'ın rock müziğine olan ilgisinin artması için mükemmel bir refakatçiydi. Lars önceleri *punk* müziği savunmuş olsa da, daha sonraları melodiyi gölgede bırakan her türlü rock parçasını dinlemeye başlamıştı. Dahası, *Sounds* muhtemelen bu ergen rockçının memleketi Danimarka ile California'daki yeni ortamı arasında bir tür bağlantı sağlamıştı. Çünkü bu İngiliz müzik dergisi her iki ülkede, ya yurt dışından getirtilirse ya da abone olunursa okunabiliyordu. Dolayısıyla her iki ülkeye de ait değildi ve daha da önemlisi, Lars'ın her şeyden çok sevmeye başladığı bir müzik hareketi hakkındaki tek bilgi kaynağıydı. Bu yurtiçi imalatı İngiliz müzik hareketi, bir sonraki on yılın başlangıcında "*Yeni Dalga İngiliz Heavy*-Metali" (NWOBHM) olarak anılacaktı. Bu tabir o dönemdeki *Sounds* editörü Alan Lewis tarafından uydurulmuştu.

1977'de Lars, popüler efsaneye göre büyükannesinden değil, ebeveynleri tarafından ilk davul setini hediye olarak aldı. Gerçi büyükannesinden de bir davul seti hediye alacaktı, ancak bu daha sonra gerçekleşe-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

cekti. O zamana kadar bazı küçük teknikler öğrendi, ancak bunlarla pek fazla şey geliştiremedi. Torben, "Yatak odasında Deep Purple ve Kiss eşliğinde davul çalıyordu," diye hatırlıyor. Babası, oğlunun heavy-metal müziğe karşı giderek artan ilgisinden rahatsız olmamıştı. Liberal ve kültürlü bir sanat eleştirmeni olarak, duymadığı hiçbir şey kalmamıştı: "Lars'ın dinlediği müziğe karşı samimi bir ilgi duydum. Ben şahsen Hint müziğine, klasik müziğe veya John Cage'e tutkundum... Ve halen Coil gibi İngiliz gruplarını dinlediğim oluyor. Tüm bu müzikleri büyük bir keyifle dinleyebilirim. Metale gelince –geleneksel olarak ebeveynleri korkutan müziğe yani– beni şoke etmiyor, hem de hiç!"

California'da yaşayanlar için 80'li yılların başında NWOBHM'yi takip etmek, eyaletin geleneksel özgür ve serbest düşünce kültürüne rağmen alışılmadık bir durumdu. Los Angeles ve San Francisco'nun bol güneşli bulvarları; Eagles tarzı *country*-rock veya Grateful Dead'in sonsuz hoş titreşimleri veya Aerosmith tarzı grupların maço rock müziğiyle sallanan stadyum konserleri için daha uygundu. NWOBHM kabaydı ve çok ilkel yetenekleri olan müzisyenler tarafından çalınıyordu, en azından ilk yıllarında. 1980'lerde zirveye ulaşan *punk* hareketi bile dört yıl öncesine kıyasla daha yetkin müzisyenler tarafından icra ediliyordu. Venom, Angel Witch, Tygers of Pan Tang, Anvil ve Sakson gibi NWOBHM grupları, ne virtüözlükleri ne de soundlarının berraklığı açısından saygı görüyorlardı. Bununla birlikte Iron Maiden her iki alanda da dikkate değer bir istisnaydı.

Fakat bu grupların ortak bir yanı vardı; hepsi de sonsuz bir tutku kaynağına sahipti. Ve hayranlar bu tutkuyu fark etmiş ve buna hayran kalmışlardı. Bu hayranlığın tek nedeni, bu yeni hareketin daha radyo-dostu grupların sakinliğine ve saf virtüözlüklerine keskin bir tezat oluşturması değildi. Bazı sebeplerden dolayı, o dönemde ABD'de en çok rağbet gören grupların çoğu İngiliz'di.

Birçok İngiliz *heavy-rock* ve metal müzisyeni, yıllar boyunca Amerika'da gördüğü bu sürpriz ilgi karşısında şaşkına dönmüştü, özellikle Batı Sahili'nde. Ve Motörhead'in Lemmy'si de bunlardan biriydi: "*Rock'n roll*[1] müziğine ve büyüsüne hâlâ inanıyorlar," diye açıklıyor. "Ben de bu

1 50'li yılların müzik tarzını ifade ettiği gibi, tüm rock ve metal türlerini ve bu türlerin sanatçılarının hayat tarzını ifade etmek için de kullanılabilmektedir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

inananlardan biriyim. Oysa İngiltere'deki izleyicilerde 'beni eğlendir' gibi bezdirici bir tavır var ve bu iyi bir gösteri sergilemek için son derece olumsuz bir durum. Cehennemin dibine gitsinler! Ben, doğduğunuz ülkede yaşamanız gerektiğinin taraftarı değilim. Bu son derece ilkel bir anlayış. Başka bir yerde yaşamak, gerçek bir dönüşümün tek yoludur. Her şeyi farklı düşünmenizi sağlar. Seyahat, bizim tek gerçek eğitimimizdir ve dünyadaki diğer insanlar hakkında bilgi edinmenin de tek yoludur. Seyahat ettiğinizde, insanları gerçekte oldukları gibi görürsünüz."

The Cult grubunun ünlü gitaristi Billy Duffy, Lemmy'ye tüm kalbiyle katılıyor. California'nın, eleştiri okları altındaki İngiliz müzisyenlere sunacağı çok şey olduğunu özellikle belirtiyor: "Amerika'ya gittik ve kendimizi Los Angeles'ta bulduk. İstediğimiz her şey oradaydı. Karşı cinsin çekici üyeleri, iyi hava koşulları ve iyi kıyafetler. Oraya 1985'te, İngiltere'de büyük bir ret gören *Love* albümümüzle gitmiştik. Eleştiri okları her yanımızı fena yaralamıştı ve dolayısıyla Amerika'ya gitmek zorundaydık. Ve oraya vardığımızda, İngiltere'de olumsuz olan her şeyin ABD'de olumlu olduğunu gördük. Ve bunu söyleyen tek müzisyen de ben değilim. İngiltere'de doğup büyüdükten sonra, ABD yaşadığımız tüm sefaletin ve kasvetin bir panzehriydi."

İngiliz sanatçılar Amerikalı hayranlara açık fikirlilikleri açısından ihtiyaç duyarken, Amerikalı hayranlar da onlara NWOBHM için ihtiyaç duyuyordu. Metallica'dan sonra çıkan ve aynı tutkuyla –daha az başarı elde etse de– çalan bir başka grup da Hirax'tı. Bu güçlü grubun çılgın solisti Katon DePena, söz konusu harekete olan bağlılığını bugün bile hiç yitirmemiş olan usta bir cephe adamı ve en az Ulrich'in kendisi kadar bir NWOBHM uzmanı: "Bu yeni hareket bizim kurtarıcımız oldu," diye hatırlıyor. "Bu alanda bulabildiğimiz her albümü dinlemeye başladık. Diamond Head, Angel Witch, Tygers Of Pan Tang, Tank, Motörhead, Saxon, Iron Maiden, Girlschool, Venom, Samson, Trust. Bu grupların plaklarını bulabilmek için her yeri arardık." Bu sanatçıların ve grupların hâlâ kendisine bir ilham kaynağı olup olmadığını sorulduğunda, DePena şiddetle şunları söylüyor: "Tabii ki evet! Ben bir NWOBHM ansiklopedisiyim! Önemli önemsiz tüm grupları severim. Hatta 7 ya da 12'lik kısaçalarları olan grupları bile. Eğer o döneme aitseler, muhtemelen biliyorumdur. Bence bu grupların yeterince tanınmaması

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

çok üzücü. Her şeyden önce Diamond Head'in. Hirax'ı etkilemiş olan grupları her zaman hatırlayacağım ve onlara her zaman saygı göstereceğim."

Amerika, NWOBHM'ye bir nevi ibadet eden hayranlarla doluyken, çok az sayıda İngiliz grubunun oraya gitmesi ve orada konser vermesi tuhaf görünüyor. Ancak bunun nedeni basit: Söz konusu hareketin içindeki grupların çoğu, "Neat" gibi küçük İngiliz plak şirketleriyle anlaşmıştı. ABD'de ya da uzaklardaki herhangi bir ülkede turne yapacak paraları yoktu. Her ne kadar Judas Priest veya Motörhead gibi küresel olarak tanınmış metal gruplarının turnelerine katılsalar da, kendi anavatanlarının veya bazı Avrupa müzik festivallerinin ötesine geçemiyorlardı.

Durum böyle iken Lars Ulrich gibi hayranlar, metal müziğinde neler olup bittiğini *Sounds* gibi dergilerden öğrenebildikleri ve söz konusu hareketin albümlerini şehirde sadece birkaç tane bulunan özel müzik dükkânlarından alabildikleri için kendilerini şanslı saymalıydılar. Bununla birlikte Lars, Newport Beach'e yerleştikten sonra arkadaş ağını genişletmeye başladı ve 1981'de John Kornarens ve Brian Slagel adlı iki Los Angeleslı metal hayranıyla dostluk kurdu. John, "Brian tutkulu bir plak takasçısıydı," diye hatırlıyor. "Onunla bir plak satışı-takası pazarında tanıştık. Willow Hills mahallesinde yaşıyordu ve satacak tonla plağı vardı. Ben de 1980 yılının ortalarında, Lars'la tanışmadan bir ay önce onu aradım. İkisinden de bir iki yaş daha büyüktüm."

Heavy-metal piyasasıyla uzun yıllar iç içe olmuş dost canlısı Kornarens, Lars Ulrich'le ilk tanıştığı günü keyifle hatırlıyor: "Lars resme şöyle girdi: 22 Aralık 1980'de Michael Schenker Group, Country Club'da sahne almıştı. Harika bir gösteriydi ve sonrasında herkes otoparkta takılıyordu. Kulaklarım çınlıyordu ve etrafıma baktığımda bir sürü insan gördüm. Bunlardan bir tanesi de Sakson turnesi tişörtü giymiş küçük bir adamdı. Kendi kendime, 'Hey, Sakson'u tanıyan tek ben değilmişim,' dedim. Hemen yanına gidip kendimi tanıttım ve 'Hey, o tişörtü nereden buldun?' diye sordum. O da grubu Avrupa'da izlemiş olduğunu söyledi. 'Sen Sakson'u mu gördün?' dedim heyecanla. O da 'Evet, ama sen Sakson'u nereden biliyorsun?' diye sordu. Elimde albümleri olduğunu söyleyince de gözleri fal taşı gibi açıldı ve 'Gerçekten mi, elinde başka

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

neler var?' diye sordu. Angel Witch'in son çıkan teklisini aldığımı söylediğimde de neredeyse yere yığılıyordu. Yaklaşık bir saat sohbet ettik ve hemen arkadaş olduk."

Birbirlerinin müzik koleksiyonlarını incelemek için hiç vakit kaybetmediler. Kornarens, "Lars, ailesiyle birlikte Newport Beach'deki bir villada yaşıyordu," diye devam ediyor. "Onunla tanıştığım sırada ya evlere gazete dağıtıyor ya da bir benzin istasyonunda çalışıyordu. Birkaç gün sonra annesinin 1975 model AMC Pacer marka otomobiliyle evimize geldi, tuhaf görünümlü eski bir şeydi. Ve haftada bir birbirimizi ziyaret etmeye, plaklarımızı da yanımızda getirmeye başladık."

Kornarens, Lars'ı arkadaşı Brian'la da tanıştırdı ve üç genç, Los Angeles'ın dört bir yanındaki müzik dükkânlarını düzenli olarak ziyaret etmeye başladılar. Kornarens, "Bir süre sonra Lars'a, 'Arkadaşım Brian'ın evine gidelim, onun tonla plağı var,' dedim. Brian da onunla tanışmak için can atıyordu ve böylece bir süre sonra hep birlikte arabama atlayıp farklı müzik dükkânlarını ziyaret etmeye başladık. Çevrede en fazla üç veya dört dükkân vardı. Birkaçı Vadi bölgesinde, diğerleri de Los Angeles tepelerindeydi. Sattıkları yeni çıkan ithal plakları inceleyebilmek için hepsini sık sık ziyaret ettik."

John, Lars'ın ithal heavy-metal plaklarına olan düşkünlüğünü gülümseyerek hatırlıyor: "Lars ben daha arabayı durdurup motoru istop ettirmeden aşağı atlıyor, dükkâna fırlıyordu. Çünkü en güzel albümleri bizden önce kapmak istiyordu." Slagel bunu bir kahkahayla teyit ediyor: "Bir sonraki yılın neredeyse tamamını müzik mağazalarında ithal albüm arayarak geçirdik. İthal plak getiren fazla mağaza yoktu, sadece birkaç tane vardı. Bu arada, heavy-metal piyasasını tanıyan ve Avrupa'da yaşamış birisini bulmuş olmak harikaydı! Lars iyi bir adamdı. John ve benden bir iki yaş daha gençti ve daha enerji doluydu. Biz daha arabanın motorunu kapatmadan arabadan fırlar, soluğu dükkânda alırdı! Çok uzakta yaşıyordu ve bu yüzden birbirimizi her gün göremiyorduk. Onda bende olmayan bir sürü plaklar, bende de onun bulamadığı tonla albüm vardı."

Metal koleksiyonuyla ilgilenmesinin yanı sıra, Lars'ın kendi grubunu kurmak gibi büyük planları da vardı. Davul seti hâlâ yatak odasının bir köşesinde kuruluydu ve sık sık John ve Brian'a müzik yapmak istediğin-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

den bahsediyordu. Brian, "Evine gider ve albümlerini dinlerdik," diye hatırlıyor. "Davul seti odasının bir köşesinde duruyordu ve bize 'Bir grup kurmayı planlıyorum,' deyip duruyordu. Biz de, 'Tabii canım, eminim kurarsın,' diye karşılık veriyorduk. Sanırım buraya taşındığında daha yeni yeni çalmaya başlamıştı, ilk davul setini öyle hemen kurmamıştı."

Lars'ın davulculuk iddialarını ne Kornarens ne de Slagel ciddiye almıştı, hatta tamamen duymazdan gelmişlerdi. Slagel, "Lars üç odalı bir villada yaşıyordu," diye hatırlıyor. "Onun yatak odası ön taraftaydı ve avluya bakıyordu. Ailesi arkadaydı ve ortada da küçük bir oda vardı. Lars, 'Bir grup kuracağım ve davulcusu da ben olacağım,' diyerek orta odanın kapısını açtı. Bütün oda beyaz bir davul setiyle kaplanmıştı. Lars arkasına geçti ve paldır küldür bir şeyler çalmaya başladı, ne yaptığını gerçekten bilmiyordu. Ben de 'Evet, evet ben de inandım,' diyerek odanın kapısını kapattım ve albümlerini incelemeye devam etmek üzere Lars'ın odasına geri döndüm!"

◆◆◆

Lars beyaz davul setinin arkasında debelenirken, şehrin diğer yakasındaki James Hetfield ve Ron McGovney'in müzikal girişimleri de neredeyse aynı derecede hiç gelişmemişti. Ama en azından kendi enstrümanlarına, birbirleriyle tutarlı bir şekilde çalacak kadar hâkim olmuşlardı. Ron'un basgitar becerileri, Hetfield'dan aldığı dersler sayesinde oldukça gelişmişti. Ne var ki, şarkı besteleme konusunda hiçbir gelişme gösteremişlerdi. Repertuvarlarında "Hades Ladies" gibi özgün parçalar ve bazı *cover*[1] şarkılar vardı. McGovney'in daha sonra ifade ettiği üzere, "Bunlar gerçekten berbat melodilerdi!"

Birlikte yaşamaya başladıkları yeni ev, müzik yapmak veya eğlenmek açısından çok daha donanımlıydı. Garaja ses yalıtımı da yapmışlardı –komşuları olmamasına rağmen– ve oturma odalarına bir bilardo masası kurmuşlardı. Bununla birlikte ikili, arkalarına yaslanacak ve gruplarının ilerleyememesine müsaade edecek türden insanlar değildi. Bu nedenle –evi bir prova stüdyosuna dönüştürdükten ve yetenekli Jim Mulligan onlardan ayrıldıktan sonra– yeni bir davulcu arayışına girdi-

1 Bir şarkının, farklı bir kişi veya grup tarafından seslendirilmiş şekli.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ler. Seçmelere gelen davulculardan biri de Lars Ulrich'di. 1981 yılının Nisan ayında Hugh Tanner tarafından oraya getirilmişti. Ron, "Hugh, eve Lars adında bir davulcu getirdi," diye hatırlıyor. "Troy James de gruptan ayrılmıştı ve James tekrar gitara dönmüştü. Ve sonuçta birlikte çalmaya başladıklarında, Lars'ın dünyanın en kötü davulcusu olduğunu düşündüm!" Ergen bir deha olmaktan çok uzak olan Lars, sınırlı becerileriyle ne Hetfield'ı ne de McGovney'i etkileyebilmişti. "Adamda ritim kulağı diye bir şey yoktu ve Mulligan ile kıyaslandığında hiçbir şey çalamıyordu. Deneme bittiğinde James'in yanına gittim ve 'Bu herif gerçekten de çok kötü,' dedim."

James daha sonra *Playboy*'a şunları söyledi: "Lars, yanında oldukça b*ktan bir davul seti getirmişti. Tek zili vardı ve o da sürekli yere düşüyor, müziği kesmemize neden oluyordu. Adam gerçekten de çok kötü bir davulcuydu. Çalmamız bittiğinde hepimiz, 'Bu da neydi şimdi?' dedik. Hatta stüdyo faturasını fazla yazarak onu kazıkladık. Lars bizden çok farklı biriydi. Davranışları, bakışları, şivesi, tavrı, kokusu... Sanırım... Danimarka gibi kokuyordu. Danimarkalıların banyo yapma konusunda farklı görüşleri var. Biz Amerika'da sabun kullanırız." Grubun Lars hakkındaki düşünceleri hiç de hayra alamet değildi.

Özellikle McGovney, o sırada müzik piyasasından koptuğunu hissediyordu ve fotoğrafçı olarak yeni bir kariyere başlamayı düşünüyordu. Gene Hoglan daha sonra McGovney için, "Ron, müthiş biri ve çok iyi kalpli bir adamdı," diye ifadeler kullandı. Bu belki de neden popüler müziğin çekiştirici dünyasının McGovney için uygun olmadığını açıklıyor.

Çekiştirici hatta arkadan bıçaklayıcı olduğu kesindi. 1981 yılında Los Angeles; yoğun makyaj yapan, yüksek topuklu çizmeler ve parlak renklerde gösterişli tayt ağırlıklı kıyafetler giyen ve saçlarını saç spreyiyle kabarık tutan yepyeni rock gruplarının üreme alanıydı. *Glam-metal* olarak bilinen bu hareket (daha az kibar olmak gerekirse, saç-metal veya poz-metal) Mötley Crüe'nin ilk albümü olan "Too Fast for Love" tarafından başlatılmıştı. Kasım 1981'de piyasaya çıkan albüm, 'Journey' gibi yavaş ve eski rock gruplarından bıkmış olan hayranların büyük ilgisini çekmişti. Bununla birlikte metal hayranları, Mötley Crüe'nun görünüşlerine ve sahne dışındaki ahlaksızlıklarına tahammül edemez

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

duruma gelmişti. Mötley Crüe sürekli olarak uyuşturucu, seks ya da şiddet skandallarına karışıyordu ve itibarları da buna göre yükseliyordu. Ve duruşları, "ciddi" heavy-metalin temelini oluşturan saldırganlıktan ziyade hedonizme dayanıyordu.

Müzik piyasası çok geçmeden ikiye bölündü: Mötley Crüe ve Ratt gibi grupları takip eden *glam-metal* hayranlarına karşı; Minor Threat'i, the Dead Kennedys'i ve bunlar gibi gece kulübü seviyesinde turne yapan diğer asık suratlı, sert bakışlı, nihilist grupları tercih eden extrem serseriler. Şu anda New York'lu metal grubu Anthrax'ın solisti olan John Bush, ağır *punk* müziğinin birkaç ay gibi kısa bir sürede San Francisco'da yoğunlaşmaya başladığını, *glam-metal*in ise Los Angeles'ta yaşamaya devam ettiğini hatırlıyor: "Tuhaf zamanlardı ve büyük bir bölünme gerçekleşmişti. Saç-metal çoğunlukla Los Angeles'la sınırlıydı, ama bu türün grupları San Francisco'da da çalıyor ve geniş bir hayran kitlesini peşlerinden sürüklüyordu. Her iki taraftan da küfürler savruluyordu. Bir taraf, 'Hepiniz hanım evladısınız!' diye haykırırken, diğer taraf da 'Olsun, bütün kızları biz düzüyoruz!' diye karşılık veriyordu. İşte böyle aptalca sataşmalar yaşanıyordu. Ama sonuçta karşılıklı bir saygı gelişti ve insanlar birbirlerinin konserlerine gitmeye başladılar."

Bush'a göre bu husumeti gazeteciler yaratmıştı: "Farklı tarzları aşağılama konusu basını uzun bir süre meşgul etti," diye hatırlıyor. "Bence gazeteciler gaz verdiler ve taraftarları birbirlerine düşürdüler." Bush bir *glam-metal* taraftarı olmamakla beraber, her iki tarafın da kendine özgü üstünlükleri olduğunu kabul ediyor. "Ne kadar plak sattıklarına bakıp buna saygı duymanız gerekir, sevmediğiniz gruplar olsalar da. Her iki tarafta da harika solistler ve müzisyenler vardı."

*Glam-metal*in yükselişine şahit olmak konusunda iyi bir konumda bulunan diğer bir kişi de İngiliz gazeteci Sylvie Simmons'tu. Kendisini böyle önemli bir zamanda nasıl California'da bulduğunu anlatıyor: "Los Angeles'a taşındım, çünkü bol güneşli bir memlekette rock muhabirliği yapmanın oldukça keyifli olacağını düşündüm. Buradaki yeni nesil metal piyasası, İngiltere'deki *punk* piyasasına çok benziyordu. Oldukça kök salmıştı ve bir nevi 'Kendi İşini Kendin Gör' hareketiydi. Los Angeles'ta insanlar arabayla dolaşırlar, fazla gruplaşmazlar ve burada çalabileceğiniz çok az mekân vardır. İngiltere'nin endüstriyel topraklarına hiç ben-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

zemez ve buradan heavy-metal çıkmasını bekleyemezsiniz. Havası her zaman sıcaktır ve insanlar deri kıyafetler içinde dolaşmak istemezler. Fazla rahatturlar ve yarım saatlik gitar sololarına ayıracak vakitleri yoktur, Bu şehirde metalin hayat bulacağını düşünürseniz, hayal kırıklığına uğrarsınız." Bununla birlikte Simmons'a göre, tam da bu aşamada yeni bir heavy-metal şekline ihtiyaç vardı: "O dönemde *heavy-rock* piyasası oldukça zayıflamıştı. Foreigner, Kansas, Boston, REO Speedwagon gibi stadyum grupları eski popülerliklerini yitirmeye başlamıştı. Led Zeppelin hâlâ saygı görüyordu, çünkü John Bonham öldüğünde dağılacak hassasiyeti göstermişlerdi. Doğru yolda ilerledikleri düşünülen sadece iki İngiliz grubu kalmıştı: Judas Priest and Motörhead."

Punk hareketinin bayrağını uzun bir süre dalgalandırmış olan "Kendi İşini Kendin Gör" unsuru, şimdi kendisini *glam-metal* alanında göstermeye başlamıştı. Simmons, "İnsanlar kendi plaklarını kendileri çıkarıyordu," diye hatırlıyor. "Ve parasal desteği bulabilmek için her yolu deniyorlardı. Ya marketlerden yemek çalarak hayatta kalıyorlar ya da birikimleri bol kız arkadaş buluyorlardı. 1980-1981 arasında Mötley Crüe zirveye çıkmıştı ve ondan önce Los Angeles'ta itibar gören –ilk başta geçici görünmüş olsa da– tek grup Van Halen'dı. Pasadena'dan çıkıp, o güçlü müzikleriyle insanların aklını başından almışlardı. Kesinlikle harikaydılar. 'Ne düşündüğünüz umurumuzda değil,' diyen bir gruptular. Ve tabii ki Black Sabbath'ın o son turnesine katılarak onları hezimete uğrattılar."

Simmons, Mötley Crüe ile ilk kez biraraya geldiği günü çok iyi hatırlıyor: "Kendimi son derece sıska gençlerden oluşan bir grubun karşısında buldum. Hepsi siyah giymişti ve hepsinin saçma sapan saç modelleri vardı. Siyah-beyaz karton kutulardan oluşturulmuş çok tuhaf bir sahnede *garage-rock* ve *punk* karışımı bir şeyler çalmışlardı. Biraz New York Dolls ve biraz da Aerosmith diyebiliriz." Mötley Crüe, müzikleriyle her kitleye hitap etmeye çalışıyordu. Repertuarlarında metal, *glam, straight-ahead rock, punk, garage* ve hatta pop bile vardı. Böylece birçok müzik türünün hayranlarının dikkatini çekmeyi başarmışlardı. Kesinlikle ilk günlerinden itibaren dikkate değer bir gruptu.

Hıristiyanlık yanlısı duruşları ve konserlerde seyirciye İncil fırlatmalarıyla tanınan –ve bu yüzden tüm *glam-metal* gruplarının en gülüncü

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

sayılan– Stryper'ın davulcusu Robert Sweet, o dönemin müzik piyasasını muhtemelen çoğu kişiden daha iyi hatırlıyor: "Mötley Crüe müziğe ilk başladığında, onları gece kulüplerinde görürdüm. O günlerde henüz tanınmamışlardı. Bir keresinde basçıları Nikki Sixx'in sokakta ayağa kalkmasına yardım ettim, adam zil zurna sarhoştu. Onları her yerde görüyordum. O zamanlar davulcuları Tommy Lee kesinlikle şaşırtıcı derecede muhteşemdi."

Nikki Sixx'e, o dönemin thrash müziğinden keyif alıp almadığını sordum ve sürpriz bir şekilde samimi bir yanıt aldım: "Şahsen çok anlayamadım. Ama şimdi bu müziği o dönemde sevdiğimden daha çok seviyorum. Bence iyi birer şarkı sözü yazarı değillerdi. Harika gitar çalıyorlardı, ama şarkı yazma konusunda zayıftılar. Biz iyi bir şarkı yazabilmek için gerçekten çok çalışıyorduk. Ama onlarınki de farklı bir şeydi ve hiç de fena sayılmazdı. Şükürler olsun ki herkesin ayrı bir tarzı var."

Glam piyasasının müziklerinden çok daha sert çalan birçok müzisyen, Mötley'nin müziğini beğenmişti, en azından başlangıçta... Hirax'ın şarkıcısı Katon DePena şöyle anlatıyor: "Çok sevdim ve hâlâ da seviyorum. Kabarık saçlı grupların birçoğu gerçekten çok kafa çocuklardı, özellikle de Mötley Crüe. Onlarla çok iyi anlaştık. Ancak Steeler ve Stryper gibi grupların müzikleri o kadar zayıftı ki, onlarla nadiren birlikte çaldık. Hepimiz büyük kalabalıklar çekiyorduk, ama ortada bizi bölen bir çizgi vardı. Sol tarafta pozcular, sağ tarafta da *headbangers*.[1] Bence bu harikaydı, çünkü bu tür gruplar bizi daha ağır müzik çalmaya teşvik ettiler. Ve hâlâ birlikte var oluyoruz."

Robert Sweet, iki dinleyici kitlesi arasında belli bir saldırganlık olduğunu hatırlıyor: "Anthrax açılış grubuydu ve bize çok güldüler. Quiet Riot'ın şarkıcısı Kevin DuBrow kardeşimi (Stryper'ın şarkıcısı Michael Sweet) yumruklardı, çünkü saçlarının çok uzun olduğunu düşünmüş. Great White, bağlantı panelimizi sabote etti. Bu tür şeyler yüzünden Stryper perişan oldu. Birlikte çaldığımız birçok grup bize çok kötü şeyler yapmaktan zevk aldı. Gruplar birbirlerine karşı acımasızdılar. Çok fazla kıskançlık ve rekabet vardı, hiç olgunluk yoktu."

---

1 Heavy-metal müziği hayranı veya sanatçısı. Performans esnasında başlarını şiddetli bir şekilde sallamalarına atfen üretilmiş bir kelimedir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Testament grubundan Eric Peterson, *glam* piyasasına erken katılan ancak saç spreyi ve ruj öğesi abartıya kaçtığında orayı hızla terk edenlerden: "Mötley Crüe mu? Onları daha ilk plakları çıkmadan önce gördüm. Bir mağazadaki ilk imza günlerine gelen tek kişi ben ve arkadaşlarımdık. Onlara bira aldık ve bütün gün birlikte takıldık. Çok eğlencelilerdi. Onların müzikleri ağır, çılgın, şoke edici ve çok havalıydı. İyi şarkılar yazmışlardı." Ne var ki, daha sonra bu iki müzik piyasası arasındaki kaynaşma çok nadir gerçekleşecekti. Peterson, "Aşırı metalciler, saç-metallercileri hor görüyordu. Saç-metalciler de bir şey söylemeye cesaret edemez ve konserlerimize gelmezlerdi. Çünkü *skate-punk*[1]çılara benziyorduk."

Gene Hoglan'ın *glam-metal* konusunda söyleyeceği çok şey var: "Bütün saç-metal grupları harika başladı, ancak sonuçta çuvalladılar. Great White, Ratt, Mötley Crüe ve diğerleri. Ablam bütün grupları tanıyordu ve onlarla arkadaştı. Sabahları uyandığımda, Great White'ın davulcusunu koltuğumuzda uyurken görürdüm!" Hoglan, çok genç yaştan itibaren sıkı bir metal hayranıydı. Crüe'yu ilk konserlerinden birinde görmüş ve ne kadar ağır çaldıklarına şaşırmıştı. "Onları 3 Ekim 1981'de Troubadour'da gördüm," diye devam ediyor. "Tesadüf o ki, Tommy Lee'nin 19. yaş günüymüş. Ratt konserin açılışını yaptı ve Mötley ağır gitarlarla çok ağır metal çaldı." O dönemde Mötley'in odağı hâlâ görünüşten ziyade müziğe dayanıyordu. "Asıl *glam* hareketi henüz gerçekleşmemişti. Crüe, yerel dergilerde tam sayfa reklamlar vermişti ve harika görünüyorlardı. Ağır çalıyorlar herhalde diye düşündüm. Hepsi de gümüş çivili deri kıyafetler giymişti, Judas Priest gibi ağır görünmeye çalışıyorlardı."

Crüe daha yumuşak müzik çalmaya ve *glam* unsurunu arttırmaya başladığında, genç Hoglan bu durumdan hoşnutsuzluğunu dile getirme konusunda hiç vakit kaybetmedi: "Ben çok genç ve ön yargılı biriydim. 13 yaşındayken bile 1.80 cm boyum vardı. Gruplara gidip de 'Berbattınız,' demekten hiç çekinmedim. Ne yapacaklardı ki? Daha 13 yaşındayım! Mötley'in gitaristi Mick Mars'ın yanına gittim ve 'Merhaba dostum, konserinizi gördüm,' dedim. 'Beğendin mi?' diye sordu. Ben de, 'Hayır, siz benim gördüğüm en kötü gruptunuz,' dedim. 'Konseri-

1 Genellikle patencilerden oluşan bir dinleyici kitlesine hitap eden *skate-punk* (*punk*-rock müziğinin bir alt grubu) dinlemekten hoşlanan kişi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

nizden de albümünüzden de nefret ettim!' Mick hemen, 'Alın bu çocuğu buradan!' diye bağırdı."

◆◆◆

Glam-metal dalgası, Hoglan gibi taraftarların şikâyetlerine rağmen devam etti. 1984'e gelindiğinde, müzik listelerinde ve MTV'de düzinelerce dudaklarını parlatan ve saten kıyafetler giyinen gruplar belirdi. Pek çok farklı ülkede aşırı tepkiler alıyorlardı. Sert müzik fanatikleri, *glam-metal*den nefret ediyordu ve onun yerini alacak bir sonraki metal dalgası için hiç yılmadan bekliyorlardı.

Böyle gençlerden biri de Jason Newsted'di. Mezuniyetine üç ay kala, okuduğu liseden ayrıldı –bu daha sonra hayranlarına aynısını yapmamalarını tembih ettiği bir karardı– ve 1981'de, Los Angeles *glam-metal* soundlarıyla sallanırken, çantasını topladı. Arkadaşı Tim Hamlin ile birlikte Michigan'dan California'ya doğru bir yolculuğa başladı. İkili, büyük şehirde yaşamanın onlar için çok daha uygun olacağına karar vermişti. Michagan'da büyüdükleri kalıcı kırsal, onlar için elverişli değildi.

Newsted artık yetkin bir basçıydı ve önce kendisini Phoenix Arizona'da buldu. Tarih 31 Ekim 1981'i –Cadılar Bayramı– gösteriyordu. Jason, bir grup kuracak parasal desteği bulabilmek için bir dizi işte çalıştı. Bu süreçte Hamlin'den ayrıldı, ancak Kelly David-Smith adlı bir davulcuyla tanıştı. Onunla birlikte Paradox adlı bir grupta kısa bir süre çalıştı. Daha sonra Arizona, Scotsdale'de David Smith'le aynı eve taşındı ve kendisine Mark Vasquez ve Kevin Horton adında iki gitarist buldu. Ayrıca grubun adını "Dogz" olarak değiştirdi. Hatta yazdıkları şarkıların bazılarını kendisi seslendirdi, ama yakın zamanda Horton'un yerini Ed Carlson aldığında daha profesyonel bir ekibe dönüştüler. Ayrıca Erik A.K. Knutson adlı bir şarkıcı da gruba katıldı. Kısa süre sonra grubun adını tekrar değiştirdiler ve "Flotsam And Jetsam" olarak kendilerini adlandırdılar. Çaldıkları müzik o devrin stadyum rock müziğinin etkisi altındaydı. Ancak Jason daha hızlı ve ağır bir şekilde çalabileceklerini hissetmişti.

Newsted gibi gençler Mötley Crüe'yi dinlemiyordu. İlk albümü Ocak 1981'de piyasaya çıkan çok daha sert bir grubun hayranıydılar.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Welcome to Hell adlı albümü yayımlayan grubun adı "Venom"du ve müzikleri o kadar farklıydı ki, ona yepyeni bir isim verilmeliydi.

Thrash-metal, bir terim olarak 1981'de mevcut değildi, ancak müziğin kendisi hayata sıçramaya hazırdı. Müzisyenlerin şehveti, Venom'un ilk albümü tarafından uyarılmıştı. Sert *punk*ın hızını dinleyip, Motörhead'in tavrını görmek ve *glam-metal* gruplarından yorulmuş olmak –özellikle Batı Sahili'nde– bu şehveti daha da artırmıştı.

Bu yeni müziğin dünya sahnesine sıçraması için gereken tek şey bir katalizördü: Bu sıçramayı mümkün kılacak, müziğe aç bir grup müzisyen...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Üçüncü Bölüm

1981–1982

Birçok ebeveynin aksine Torben Ulrich, oğlu Lars'ın kararlarını her zaman onaylıyordu. "Çocuk yaşlarda bile bu işleri kendi hallediyordu," diye hatırlıyor. "Lars sekiz ya da dokuz yaşlarındaydı. Danimarka'ya Kiss veya benzeri gruplar gelip konserler verdiğinde, otobüse biner ve oraya tek başına gidip tek başına dönerdi. Otobüste uyuyakalırsa, görevli onu uyandırırdı." İşin ilginç yanı, bu gece yarısı maceraları Lars'ın derslerden iyi not almasına engel olmuyordu. "Sabah erkenden uyanır ve okula giderdi, bu konuda çok iyiydi. Bunlar tüm olayın yapı taşlarıydı. Daha sonra kendisine de söyledim, 'Eğer gerçekten ilgileniyorsan, o grupları görmelisin,' dedim. 'Eğer gerçekten müziğe bu kadar düşkünsen, bunu göstermeli ve oraya gitmelisin! Los Angeles'ta kalarak bunu başaramazsın.'"

Bunun üzerine 1981 yazında Lars Ulrich, ebeveynlerine ve arkadaşlarına Newport Beach'ten ayrılıp Avrupa'ya seyahat edeceğini söyledi. Özellikle, en sevdiği metal gruplarından bir olan Diamond Head'in yaptığı bir turneyi takip etmek üzere İngiltere'de vakit geçirecekti. Grup o dönemde rock medyasının en büyük sevgililerinden biriydi ve müzikleri hayranları tarafından neredeyse dindar bir tutkuyla kucaklanmıştı. Uzun yılların babalık hoşgörüsüne sahip olan Torben şöyle açıklıyor:

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

"Eğer Lars İngiltere'ye gitmek istiyorsa, bunun onun için doğru karar olduğunu kabul ettik. Bir sürü dergiye abone olmuştu ve onların her satırını okuyordu." Kendisinin ve eşinin, on yedi yaşındaki oğullarının tek başına seyahat etmesinden endişe edip etmediklerini soruyorum. Ulrich, oğlunun California otoyollarında grup provalarına giderken, her yöne bir saat araba kullanmasından daha çok endişe etmiş olduklarını, ancak Avrupa'ya seyahat fikrini daha az endişe verici bulduklarını açıklıyor. Genç Lars, belli ki aklı başında bir gençti.

Diamond Head, teknik müzikleri ve güçlü ritimleriyle NWOBHM ağacının tepesine yerleştirilmişlerdi. Bununla birlikte parti çılgınları olmaktan da çok uzaktılar. Şarkıcı Sean Harris, "Konserlerden sonra Monopoly oynardık," diye açıklıyor. "Biz Birmingham'dan gelen hanım evlatlarıyız!" 1980'de isimsiz ilk albümlerini kaydedip sadece 1.000 kopya dağıtarak büyük beğeni toplamışlar, böylece kendilerini underground ve ana akım hayranlarının gözünde ayrıcalıklı bir yere koymuşlardı. (İsimsiz albüm, *Lightning To The Nations* olarak da anılmıştı.)

Harris, "*Sounds* dergisinde hakkımızda harika bir Geoff Barton yorumu vardı," diye hatırlıyor: "Yepyeni ve taptaze bir grup. Tek bir albümde, beş Sabbath albümünkinden daha fazla gitar cümlesi var!" Harris'in açıkladığına göre amaç, o dönemin diğer rock grupları kadar iyi olabilmekti. "Deep Purple gibi progresif olmaya çalışıyorduk, ama onlar gibi müzisyenler olmamız mümkün değildi. Bizim onlar gibi bir 60'lar geçmişimiz yoktu." Ama daha ham müziklerden de etkilenmişlerdi.

"*Punk*ı seviyorduk ve onun bir katalizör olduğunu düşünüyorduk. Eğer üç akor çalabiliyorsan ve belli bir tavrın varsa bu yeterliydi." Sonuç olarak Diamond Head, soundlarına derin bir ağırlık kazandırdı ve tepenin en yukarısına taşındı. "Birmingham'da Iron Maiden'ı, Samson ve birkaç başka grupla çalarken gördük ve onlarla kolayca eşleşebileceğimizi düşündük. Daha sonra Angel Witch ve Praying Mantis'in Lyceum'daki açılışlarını yaptık." Bunlar grubu başarıya taşıyacak adımlardı ve Diamond Head, birkaç kısa yıl boyunca rock yıldızıydı.

Lars Ulrich'in, Diamond Head'in hayatına nasıl girdiğinin öyküsü tam olarak bilinmiyor. Söylentilere göre, Lars İngiltere'ye uçar ve bir konser sonrasında Sean Harris'in yanına gider. Sonrasında şarkıcının

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

evinde kalmaya davet edilir. Harris ve Diamond Head gitaristi Brian Tatler da bunu doğruluyor. Harris, "Lars, 1.000 adet imzalı kopyasını dağıttığımız albümümüzü sipariş etmiş," diye hatırlıyor. "Üç buçuk sterline almış ve bir gün yanımıza geldi. O dönem hoşnutsuzluğun kışıydı[1], öyle değil mi? Ve Lars, Woolwich Odeon'a geldi. Bir gün öylece yanımızda beliriverdi."

Harris'in açıklamalarına göre, grup hâlâ underground bir gruptu ve hayranları onlara sahne dışında da eşlik ediyordu: "Eğer bir hayranımız bizimle vakit geçirmek isterse, yanımıza gelip bizimle birlikte yaşayabilirdi de. Ama Lars gerçekten sevimli bir adamdı. Çok hoştu ve çok hevesliydi. Ayrıca çok da gençti. Hem Brian'ın hem de benim evimde kaldı, yatağımın dibinde yattı. Onu gittiğimiz her yere götürdük."

Söylenenlere göre Lars ailesinden kısıtlı bir para yardımı alıyordu ve nasıl geçindiği sorulduğunda Sean'ın kafası karışıyor: "Sanırım doğru dürüst yemek bile yemiyordu. Pikaba bir plak koyar ve 'Bu harika!' derdi." Öyle görünüyor ki, Lars'ın en büyük karakteristik özelliği –şimdi de öyle– müziğe karşı duyduğu heves ve öğrendiklerini uzun uzun tartışma arzusuydu. "Hepimiz onun coşkusunu hayretle izliyorduk. Çocuk bir türlü susmuyordu." Ancak Diamond Head'in müziğine olan sevgisi, ona asla yorucu gelmemişti. "Bizi gerçekten çok sevmişti ve müthiş olduğumuzu düşünüyordu. Biz de onu çok sevmiştik tabii ki..."

Daha tatlı dilli biri olan Brian Tatler, "Lars, Sean'ın evinde bir ay, benim evimde de bir hafta kaldı," diye hatırlıyor. "Ona çok iyi davranmış olmalıyız. Daha sonra bana bir mektup yazdı. 'Neden Diamond Head dünyanın en büyük grubu değil? Sizin sorununuz nedir?' diye sormuş mektubunda..."

Bununla birlikte bu dönemde, Lars'ın kendisine ait müzikal planları olduğu pek konuşulmuyordu, ancak davul dersleri aldığından bahsetmiş olabilirdi. Harris: "İleride bir grup kuracağından hiç bahsetmedi," diye devam ediyor. "Los Angeles'a geri döndükten sonra da onunla temas halinde kaldık. Onu alkışlamak lazım, dostum. İşin en başında oradaydı. İlhamın nerede olduğunu biliyordu ve gelip onu aldı."

---

1 1978-79 yılları arasında İngiltere'de daha fazla ücret isteyen kamu sektörü sendikaları tarafından başlatılan genel grevlerin yaşandığı kış.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

İlhamın Ulrich'in aklında olduğu açıkça görülüyordu ve o yaz turnesinde genç Danimarkalı'nın hayatında yaşananlara bakarsak, bu ilhamı bulduğunu görüyoruz. Arkadaşı John Kornarens'in hatırladığına göre, belli bir noktada Lars'ın müzik konusundaki coşkusu Los Angeles'a kadar ulaştı. Kornarens, "1981 yazında telefon çaldı ve arayan Lars'tı," diye açıklıyor. "'Bakıyorum, geri döndün,' dedim. 'Hayır, İngiltere'deyim,' diye karşılık verdi." Kornarens, Ulrich'in bir sonraki hamlesini asla unutmayacaktı. "'Dur biraz, birisiyle konuşmanı istiyorum,' dedi ve telefonu Sean Harris'e uzattı!" İngiliz şarkıcı ile şaşkın Californialı arasındaki sohbetin ayrıntıları tarihin içinde kaybolmuş haldedir.

İngiltere'den döndüğünde, Lars arkadaşlarının gözünde tam bir deli fişekti. Bir şeyler keşfettiği açıktı, kendi grubunu oluşturmaya yönelik yeni bir dürtüyle hareket ediyordu. Müzisyenlerle iletişim kurmaya başlamıştı ve bu konuyu bir ölüm kalım meselesiymiş gibi ciddiye alıyordu.

Bu arada Lars, kendi çevresinde de müzik endüstrisinde arayışta olan tek genç değildi. Arkadaşı Brian Slagel, Avrupa'da üretilen albümlerin bir şekilde Los Angeles'a da ulaşmaya başladığını fark etmişti. Ayrıca Avrupa basınının da, eş zamanlı olarak California müziğine ilgi duymaya başladığını öğrenmişti. Buna cevap olarak, John Kornarens'in yardımıyla evinde bir araya getirdiği *New Heavy-Metal Revue* adlı fanzini çıkarmaya başladı. Bu yeni girişim, Oz Records adlı bir müzik dükkânında çalışıyor olmasından destek almıştı. Avrupa rock ve metal müziği konusundaki geniş bilgi birikimiyle kazandığı resmi unvanı "İthalat Alıcısı" idi.

Kornarens'in hatırladığına göre, Amerikan fanzin endüstrisi için atak bir dönem yaşanıyordu: "*Kerrang!* çıktığı zaman, Brian da yeni bir dergi başlatmaya karar verdi ve benim de oraya yazmamı istedi. Ben ayrıca dizgici olarak da yardımcı oldum. Tam bu dönemde Ron Quintana, San Francisco'da *Metal Mania*'yı başlattı. Daha sonra Brian, Oz Records'da işe girdi ve pek çok değişik albümler getirmeye başladı."

Tüm bu metalik etkinliklerin sonucu olarak, Slagel ve Kornarens çok geçmeden Los Angeles'taki metal piyasası hakkında haber yapan *Sounds*'un dış ülke muhabiri Sylvie Simmons'la bir araya geldi. Aslında ikili, araştırmalarında Simmons'a yerel birer uzman olarak yardımcı olacaktı. Simmons şunları söylüyor: "Brian çok uysal, çok tatlı ve çok

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

metal olmayan bir adamdı. Çivili bilezikleri olan bir geveze ya da bunun gibi biri değildi. Metal piyasasını su gibi biliyordu. John Kornarens'in yardımıyla 'Los Angeles Metali' başlıklı bir özet yazı yazdım. John zaten bir hayran olarak kulüplerde konserlere sık sık gidiyordu. Böylece bana, benim için grupları gözlemlemeyi teklif etti. Bana hangi grupların dikkate değer olduğunu veya hangilerinden kaçınılması gerektiğini bildirecekti."

Simmons, Kornarens'i metal piyasasıyla ilgili her türlü bilgiyi alabileceğiniz "Heavy-Metal John" olarak hatırlıyor: "Heavy-Metal John çok hoş bir adamdı. Onunla ilk tanıştığımda sadece 18 yaşındaydı. Telefon numaram *Sounds*'ta kayıtlıydı ve beni bir kez aramış –pek çok sapık fanatiğin yaptığı gibi– ve bana bir takım sorular sormuştu. Yeni albümlerle ilgili neler olup bittiğini öğrenmek istemişti. Varlığı benim için büyük bir yardımdı. Konserlere gider, bana yeni gruplar önerirdi."

Slagel ve Kornarens, yanlarında Lars Ulrich gibi dikkat çekici arkadaşlarını da Simmons ile tanışmaya getirdiler. Lars, kişiliğiyle Simmons'a kendini hayran bırakma konusunda çok gecikmedi. Simmons, "Bir gün John mutlak bir hiperaktif sayılacak Lars Ulrich'le birlikte evime geldi. Ritalin'i[1] o dönemde icat etmiş olsalardı, ona kesinlikle verirlerdi. Lars son derece imkânsız, ama çok da tatlı bir gençti. Bana sağ sola koşuşturan bir çeşit terrier köpeğini hatırlatmıştı. Dosyalarımın tamamını inceleyip, 'Iron Maiden'ın fotoğrafları var mı? Ya Diamond Head'in?' gibi sorular soruyordu. Hiç durmadan bir şeyler söylüyordu."

Kornarens, Lars'ın bu imkânsız coşkusunu fark etmiş ve genç arkadaşının davranışlarından biraz utanmıştı. Simmons, "John çok daha uysaldı," diye hatırlıyor. "Hatta biraz da mahcup. Birkaç kez aradığını ve 'Lars için çok üzgünüm' dediğini hatırlıyorum. Evet, bazen Lars'a kızdığım oluyordu."

Peki Lars bir grup kurmayı planladığından ona bahsetmiş miydi hiç? "Evet, bir grup kuracağını söylemişti, ama bu her zaman başka konuşmalarının içinde geçmişti. Lars bir konu üzerinde yeterince uzun duramazdı! Hiperaktifti, hiç durmadan konuşuyordu, yerinde duramıyordu ve sürekli soru sormaya devam ediyordu. Muazzam bir İngiliz müziği

1 Dikkat eksikliği/hiperaktivite bozukluğu (DEHB) tedavisi için kullanılan ilaç.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

hayranıydı. NWOBHM albümlerimin altını üstüne getiriyor, evraklarımı karıştırıyor, tanıtım fotoğrafları seçip ona vermemi istiyordu. Hatta bir keresinde, benden Iron Maiden'den aldığım imzalı bir Noel kartını almayı başardı. Hani şu önde Santa Eddie[1]'nin durduğu kart!.."

Hiç kimse Ulrich'in bu bulaşıcı hevesine aldırış etmiyordu, arkadaşlarının çoğu ona katılanmayı öğrenmişti. Ancak Kornarens sınırı aşan bir olay hatırlıyor: "Bir keresinde, bütün bir geceyi ve ertesi günü hiç uyumadan geçirmiştik. Akşam olduğunda Lars, Studio City'deki daremden 150 km uzaklıkta bulunan Newport Beach'teki kendi evine doğru yola çıktı. Ben de nihayet kendimi yatağa attım. Ama yaklaşık 20 dakika sonra, pencereme taş fırlatıldığını duydum ve büyük bir şaşkınlık içinde neler olduğunu görmeye gittim." Pencerenin eşiğine gelen John, uzun saçlı bir gencin karaltısını görmüştü. "Aşağıda Lars vardı ve 'Kalk hemen, benzin almaya gittim ama depo kapağının anahtarını getirmediğim için eve gidemiyorum!' dedi. Ben de arabasını garaja çekip, kapak bölümünün tamamını yerinden sökmeyi başardım. Sonra Lars benzin almaya gitti, tekrar geri döndü, ama nihayet evine gidebildi. Yatağıma döndüğümde saat sabahın dördünü gösteriyordu."

Metal piyasası büyümeye devam ederken; Ulrich, Slagel ve Kornarens gibi gençler Los Angeles kulüplerinde çalan grupları incelemeye, Simmons gibi yazarlar da Birleşik Krallık basınına mevcut durumla ilgili haberler göndermeye devam ettiler. Bir dönüm noktası da, Brian'ın her gece kulüplerde dinlediği müzikal yetenekleri anacak bir albüm çıkarmaya karar vermesiyle yaşanacaktı. Brian bu dönemde çeşitli dergilerde müzik eleştirileri yazmaya ve radyo çalışmalarıyla ilgilenmeye başlamıştı. "O dönemde bir fanzin hazırlıyordum, bir müzik dükkânında çalışıyordum ve yerel bir heavy-metal radyo istasyonunun kurulmasına da yardım ediyordum. Ayrıca İngiltere'deki *Sounds* ve *Kerrang!* dergileri için de yazı yazıyordum! Los Angeles'ta Mötley Crüe, Ratt ve Bitch gibi grupların zenginleştirdiği harika bir müzik piyasası vardı. NWOBHM'nin 'Kendi İşini Kendin Gör' tutumundan çok etkilenmiştim. Burada hiç kimsenin böyle müzikleri umursamadığını düşünmüştüm. Bu yüzden müzik dükkânından tanıdığım tüm distribütörleri aradım ve

1 Iron Maiden grubunun hayali maskotudur ve Noel Baba kılığındaki hali Santa Eddie olarak anılmaktadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

eğer yerel bir Los Angeles derlemesi albümü oluşturursam, satıp satmayacaklarını sordum. Ve 'Tabii ki satarız,' cevabını aldım."

O zamanlar, farklı zamanlardı. Kendi kendini finanse eden bir albüm sadece iyi satmakla kalmaz, iyi bağlantıları olan biri onu çok uygun maliyetlere dağıtabilir ve tanıtabilirdi. Slagel, "Arkadaşlarımdan ve teyzemden biraz borç aldım," diye devam ediyor. "Önceki işimden tasarruf ettiğim bir miktar parayı da ortaya koydum ve tüm kaynaklarımızı bir araya getirdiğimizde, birkaç bin plak üretecek kadar paramız oldu." Slagel'in, dönemin müzik ruhu adına "Metal-Blade" olarak adlandırdığı yeni plak şirketi için bir araya getirilen kaynaklar tam olarak yeterli değildi. "Bir plak şirketi kurmayı hiç düşünmemiştim, ilk üç yılımız çoğunlukla annemin garajının arka tarafında geçti." Brian'ın ve arkadaşlarının iş konusundaki uzmanlıkları da çok gelişmiş sayılmazdı. Ruhsatları, telif hakkı ödemelerini ve bunun gibi diğer detayları nasıl hallettikleri sorulduğu zaman Slagel gülerek cevap veriyor: "İlk plağım kendi hazırladığım fanzinde yer alan bir gruba aitti. Ve bir insanın yapabileceği her türlü hatayı yaptım. Plak ruhsatını verdiğim adam sonuçta herkesi kazıkladı. Sonra plak talep görmeye başladı, ama bu sefer de onu üretmeye devam edecek param kalmamıştı. Çok toydum. Herkese, 'Bana para verin, ben de plak çıkarayım,' demiştim. Ama ne avansları ne telif haklarını ne de diğer detayları konuşmuştuk."

Bununla birlikte, Oz Records müzik dükkânının üstündeki bir apartmanda yaşayan çaylak bir avukatla tanıştıklarında şansları değişecekti: "Gruplarla anlaşma imzalamamız gerekiyordu ve bunun için bile hiç paramız yoktu. Bir avukat tutmak zorundaydık. Şanslıymışız ki, dükkânın hemen üstünde işe yeni başlamış bir avukat varmış. Yanımıza geldi ve hukuki işlerimizi halletmek için bizden saatine on dolar ücret alacağını söyledi. Sayesinde telif ödemeleri gibi normal plak şirketlerinin yaptığı işleri halledebilir olduk. Ve o, bugün hâlâ avukatımız!"

Slagel, "*The New Heavy-Metal Revue Presents Metal Massacre*" adını verdiği derlemesini bir araya getirirken, çalışmalarından Lars Ulrich'e de bahsetti. Ve genç davulcu bu fikir karşısında hemen heyecana kapıldı ve kendisinin de albüme bir şarkı tedarik edip edemeyeceğini sordu. Slagel bu teklifi kabul etti, gerçi Ulrich'in ortada bir grup yokken böyle bir şarkıyı nereden bulacağını anlayamamıştı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Lars, hemen James Hetfield'e telefon etti. Onu bir yıl önce Hugh Tanner tarafından organize edilen, o başarısız doğaçlama oturumundan beri hiç görmemişti. Hetfield daha sonra *Aardschok*'un Metal Mike'ına şunları söyledi: "Uzun bir süre sonra tekrar Lars'tan haber aldım. Beni telefonla aradı. O zamana kadar liseyi bitirmiştim ve Ron McGovney ile çalıyordum. Hugh Tanner ortadan kaybolmuştu. Sadece iki ay içinde müzisyen hayatından bezmişti. Ailesi onun bir avukat falan olmasını istiyordu sanırım." Hetfield'in Ulrich'ten haber alması karşısında yaşadığı şaşkınlık, davulcunun bir plak anlaşması önerisiyle daha da artacaktı. Sadece bir şarkı için olsa bile... "Brian Slagel adında bir arkadaşı olduğunu, arkadaşının bir metal albümü organize ettiğini ve ona da yer vereceğini söyledi. Bunu duyduğumda, 'Hemen oraya geliyorum!' diye bağırdım!"

McGovney'nin evinde hızlıca bir prova organize edildi ve Hetfield'in şaşkınlığı, Ulrich'in birkaç kat ilerlemiş olan davul çalma yeteneği karşısında daha da arttı. "Lars kendisini bir davulcu olarak çok geliştirmişti," diye hatırlıyor. "Ayrıca yepyeni bir davul kitiyle gelmişti, gerçek bir *Camco*. Birlikte Leather Charm'la yazdığım birkaç şarkıyı çaldık; 'Hit The Lights' ve 'No Remorse.'"

İkili hızla arkadaş oldular ve plak dinleyerek birlikte vakit geçirdiler. Hetfield, Lars'ın seçtiği müzikleri dinleyerek metal piyasası hakkında daha fazla bilgi edinmeye başladı. O da Lars'a, John Kornarens'ın evinde eşlik etti. John daha sonra şunları hatırlıyor: "James sessiz ve uysal bir adamdı. Hemen hemen hiç konuşmazdı. Dışa dönük veya sokulgan biri değildi, çok içine kapanıktı. Ama Lars'ın arkadaşıydı ve o da metale düşkündü." Ancak alkol akmaya başladığında, Hetfield'ın sessiz tavırları değişecekti. "Evime gelirler, salonda oturup kız kardeşimin yapmış olduğu çikolatalı kurabiyelerden yerler ve küçük bir mataradan Jack Daniel's içerlerdi. Ben de, 'Umarım babam bunu görmez,' diye düşünürdüm." James de çok geçmeden, Lars'ın çok sevdiği Avrupa ve İngiliz müziğine düşkün hale geldi, ancak Ron McGovney o kadar mutlu değildi. James daha sonra şunları söylüyor: "Lars bana Venom'ın bir albümünü almamı söyledi, ancak Ron bu plağı odamıza sokmamıza izin vermedi. 'Bu adamlar şeytana ibadet ediyor, dostum. Benim evimde

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yerleri yok!' dedi. Ben de ona, 'Canın cehenneme! Bu adamların müziği müthiş!' dedim."

Ulrich ve Hetfield'in birleşmesiyle olaylar daha hızlı bir şekilde gelişti. Lars genç ve iddialı bir davulcuydu, James ise bira ve metal düşkünü bir parti canavarı... Ve o hafif içine kapanık dış cephesi, ardında çalkantılı bir kişiliği saklıyordu. Sonuçta, yakın zamanda annesini kaybetmişti. Ancak kısa zamanda NWOBHM'nin ham ve hızlı müziğiyle beslenmiş ve Ulrich'in Diamond Head'e yaptığı son ziyaretlerden ilham almıştı. Artık müzik icra edebilmek için her şeye sahiptiler. Hatta bir albüme tek bir şarkı verme şansını bile yakalamışlardı. Hayat her türlü olasılıkla dolu gibi görünüyordu.

Bununla birlikte, çalışmanın son teslim tarihiyle yüzleşmişlerdi ve çabucak harekete geçmek zorundaydılar. James ve Lars, *Metal Massacre* albümü için eski bir Leather Charm parçası olan "Hit the Lights"a karar kıldılar. Yumuşak bir altyapıya dayanan, hızlı ve güçlü bir şarkıydı. Ayrıca tüm grup üyelerine yeteneklerini gösterme imkânını da sunuyordu. Dahası, sözleriyle grubun tanıtımı görevini de görüyordu. Teması çok basitti: Sahne ışıkları açılır açılmaz çalmaya hazırdılar.

Prova yaptıkları bir gün Lars, Ron McGovney'den "Hit the Lights" şarkısı için bas çalmasını istedi. Ron, 1993 yılında KNAC'ye o günü şöyle anlatıyor: "Lars, 'Hadi dostum, neden sen de gruba katılmıyorsun?' dedi. Ben de kabul ettim ve artık gruptaydım. Ancak asla teknik açıdan müzisyenlik konusunda bir tecrübe elde edemedim. James bizim akıl hocamızdı ve ne yapacağımızı hep o gösterirdi." Şarkı yavaş yavaş ortaya çıktıkça ve kaydedilebilecek bir kaliteye ulaştıkça, acilen bir grup kimliğine ihtiyaç duyulduğu hissedildi. Hetfield, Ulrich ve McGovney üçlüsünün bir isme ihtiyacı vardı. John Kornarens, Lars'ın bu konu üzerinde epey kafa patlattığını hatırlıyor: "Bana isim önerilerinden oluşan uzun bir liste verdi. Ve bu isimlerden biri de geriye doğru hecelenmiş Lars Ulrich'di!"

"Metallica" adının nasıl bulduğuna dair birkaç hikâye var. Bazıları Lars ya da James'in, onu gazeteci Brian Harrigan ve Malcolm Dome'un *Encyclopaedia Metallica* adlı *hard-rock* rehberinden aldığını iddia ediyor. Bununla birlikte, bu varsayım pek olası görünmüyor ve diğer bir popüler teori de fikrin Ron Quintana'dan –San Francisco'daki bir fanzin edi-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

töründen– geldiği yönünde. Hikâyeye göre grup; Grinder, Blitzer veya Red Vette gibi çeşitli gülünç seçenekler üzerinde duruyordu. Ama Lars, Quintana ile yeni fanzini hakkında görüştüğünde farklı bir isimde karar kıldılar. Ron, yeni fanzinine bir isim bulmak için Lars'ın fikrini sormuş, "*Metal Mania*" ile "*Metallica*" arasında bir seçim yapmasını istemişti. Lars da Ron'a *Metal Mania*'yı önermiş, *Metallica* adını da kendisinin kullanacağını duyurmuştu.

Öyle ya da böyle, 1982 sonunda artık Metallica adı seçilmişti. Kornarens yeni adı çok beğenmişti: "Metallica'yı sevmiştim. Bana uzaydan gelen dev robot Gigantor'u hatırlatmıştı." Ama dinlenmek ve yeni adlandırılmış grubun tadını çıkarmak için çok az zamanları vardı. McGovney'nin daha sonra açıkladığı üzere Ulrich, ekibi ikinci bir gitaristle büyütmek istiyordu. Bu, hem cümlelere hem de sololara odaklanmış bir grup için mantıklı bir hareketti ve yerel bir müzik dergisi olan *Recycler*'a reklam verdiler.

McGovney, "Bir gün, James bana bir gitaristin deneme için geleceğini söyledi," diye hatırlıyor. "Ön kapıyı açtım ve Jamaika aksanıyla konuşan siyahi bir adamla karşı karşıya geldim. İçeri girdi ve birlikte 'Hit the Lights'ı çalmaya başladılar." Bu yeni gitaristin adı Lloyd Grant'dı. Yetkin bir müzisyen olmasına rağmen, kalıcı bir gitarist bulunana dek geçici olarak Metallica ile birlikte çalacaktı.

Grant'in 1997'de yaptığı açıklama şu şekilde: "*Recycler*'daki reklam aynen şöyle diyordu: 'Los Angeles müzik piyasasından çok daha ağır müzik çalabilecek bir heavy-metal gitaristi aranıyor!' 'Hit The Lights', James ve arkadaşlarından biri tarafından bestelenmişti. Lars'ın evine gittiğim günü hatırlıyorum. 'Şu şarkıyı dinle,' dedi ve 'Hit The Lights'ı çalmaya başladı. İkimiz de böyle ağır müziklere düşkündük." James ve Lars, Lloyd'un gitar becerilerine hayran kalmıştı ve saygının karşılıklı olduğu görünüyordu. "Lars, çok inatçı fikirleri ve görüşleri olmasına rağmen geçinmesi kolay biriydi. James'in yanında fazla vakit geçirmedim. Çevremde olduğu zamanlarda da çok sessizdi."

James'in uysal tavırları, Lars'ın dışa dönük ve hiperaktif kişiliği için mükemmel bir dengeleyiciydi. Özellikle grup, şarkı sözü yazmak ve prova yapmak için odaklanmaya ihtiyaç duyduğunda... Fakat sadece bu düzgün ikili ile grup çok uzun süre dayanamazdı. Metallica, Lloyd

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Grant'ın yerini alacak gitaristi bulmak için *Recycler*'daki reklamı devam ettiriyordu. Bir gün Ron McGovney, oldukça hızlı konuşan bir gençten telefon aldı. Ron daha sonra olanları şöyle aktarıyor: "Hızlı bir gitarist arayışı içinde *Recycler*'a reklam vermiştik. Bir gün telefon çaldı ve karşıma Dave adında son derece süratli konuşan bir genç çıktı. Dört Marshall amfisi ve dört BC Rich Biches gitarı olduğunu söyledi. Kendisini çağırdık ve sonuçta gerçekten iyi bir gitarist olduğunu gördük."

Telefon açarak, tüm o amfilere ve gitarlara sahip olduğunu iddia eden kişi, eski Panic üyesi Dave Mustaine'in ta kendisiydi. Metallica üyeleri ile henüz eşitlenemeyecek kadar konser deneyimine ve müzik yeteneğine sahipti. Ayrıca dışa dönük ve kendinden emin bir kişiliği vardı. Bu belki de kalıcı bir babanın yokluğunda öğrenmek zorunda kaldığı, hayatta kalma becerilerinin bir sonucuydu. Bununla birlikte, Mustaine'in karakterinin tam etkisi grupta bir süre hissedilmeyecekti. Şimdilik "Hit the Lights"ın kayıt işi, tam bir provadan ve konser programı oluşturmaktan daha önemliydi.

Bununla birlikte, Dave hem gitar çalışı hem de kişiliğiyle diğer müzisyenler üzerinde iyi bir izlenim bıraktı. Diamond Head'ın Brian Tatler'ı, Lars'ın onları İngiltere'deki ziyaretinden birkaç ay sonra genç Danimarkalı'dan bir mektup aldığını hatırlıyor: "Metallica adında bir grup kurduğunu; günde altı saat, haftada altı gün prova yaptıklarını yazmıştı. Ya da bunun gibi bir şey. Çok iyi bir gitarist bulduklarını ve çok hızlı çaldığını anlatıyordu. Bu işe gerçekten girişmiş olmalarına çok şaşırmıştım." Lars bunun yanı sıra konserlere gidiyor, idollerinden hâlâ ilham alıyordu. "Geçen hafta Ritchie Blackmore'la tanıştığını yazmıştı. O hâlâ tipik bir hayrandı!"

Artık grup kurulmuştu ve bu şekilde ilerleyecekti. Ya da en azından, öyle olması ümit ediliyordu...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Dördüncü Bölüm

1982

"Hit The Lights" oldukça ilkel bir ekipman vasıtasıyla nihayet kaydedildi. James daha sonra Metal Mike'a şunları söyledi: "Dört kanallı Tascam marka bir mikser ödünç aldık ve 'Hit The Lights'ı kaydettik. Ben ritim gitar ve bas çalıp şarkı söyledim, Lars da davula geçti. Aslında bir düo sayılırdık." Parçaya tabii ki solo gitarlar da kaydedilmişti ve Hetfield o dönemde bu soloları icra edecek müzikal kapasiteye sahip değildi. "Hit The Lights"da yer alan bu sololar, hâlâ büyük bir kafa karışıklığına neden olmaktadır. Dikkat ederseniz, kayıtta basgitarı Ron değil, James çalmıştır ve bu da parçayı Metallica'nın hangi oluşumunun çaldığı konusundaki belirsizliği arttırmaktadır.

Bu aşamada Dave Mustaine artık grubun bir üyesiydi, ancak yine de diğerleri için çok yeni biriydi. Lars ve James, hâlâ ondan kendisini kanıtlamasını bekliyordu. "Hit The Lights"da bulunan sololar Dave tarafından kaydedilmiş olsalar da Lars, Lloyd'un daha iyi bir iş çıkarabileceğini düşündü ve ona sololardan birini tekrar çalma şansını tanıdı. McGovney şunları hatırlıyor: "Lloyd yalnızca iki kez geldi ve sonra Dave Mustaine'yi gitarist olarak işe aldılar. Reklamları *Recycler*'da hâlâ devam ediyordu, Lloyd'u sadece geçici gitarist olarak kullanmayı planlamışlardı. Hatırladığım kadarıyla Dave, 'Hit the Lights'da ayrı ayrı iki solo

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

çaldı, fakat Lloyd'un çaldığı ikinci soloyu kullandılar. Çünkü Lloyd'un çaldığını daha çok beğendiler."

Lloyd Grant'e fazla bir uyarı yapılmamıştı. Görünüşe göre Lars ve James onun evine gittiler, kayıt cihazlarını kurdular ve kendisinden soloyu çalmasını istediler. Grant'in kendisi daha sonra şöyle açıklıyor: "Lars şarkıya birkaç solo atmamı istedi, ancak o gün Ron McGovney'nin evine gidemedim. Bu yüzden James ve Lars dört kanallı mikserle evime geldiler ve ben de küçük bir Montgomery Ward amfiyle soloyu attım." Solo tam anlamıyla Lars ve James kasedi Brian Slagel'in stüdyosuna götürmeden saatler önce kaydedilmişti. Ve teslimat da bundan daha iyi planlanamamıştı. Yazılanlara göre ikili stüdyoya girdiğinde, Hetfield etrafına bir göz attı ve şaşkına döndü: "Brian, stüdyodaydı ve mikserde Bitch'in bir şarkısının son dokunuşlarını hallediyordu," diye açıklıyor. "İlk defa bu kadar çok ekipmanı bir arada görüyordum ve ne olduklarını bilmiyordum. Yüzlerce düğme içeren bir mikser vardı. 'Vay canına,' dedim. 'İlk kez bir stüdyodayım...'" Slagel, gençlerden dört kanallık bir kasetten ziyade profesyonel bir kayıt bekliyordu: "'Nerede 16 kanallık kayıt?' diye sordu. Kaseti eline koyduğumuzdaki yüzünü hâlâ hatırlayabiliyorum. 'Ah, olamaz,' dedi. Bu 'Hit The Lights'ın neden iyi bir kayıt olmadığını çok iyi açıklıyor."

Brian bu olayı gülerek hatırlıyor: "Hit The Lights, albüme alacağımız son şarkıydı. Derlemenin *mastering*[1] çalışmasını yaptığımız son gün, Lars kendi kasetini getirdi. Sanırım onu gece kaydedip öyle gelmişlerdi. Onu James'le birlikte yazmışlardı. İlk versiyonu *Metal Massacre*'ın sadece ilk baskısında mevcuttur ve bir kasetçalarda kaydedilmiştir."

John Kornarens de olanları ve parçanın kaydını şöyle hatırlıyor: "Birlikte birçok konsere gittik. Bu şekilde Steeler, Ratt ve Mötley Crüe gibi gruplarla tanıştık. Lars bu konuda çok heyecanlıydı ve albümde yer alıp alamayacağını sordu. Bir grup kuracağını ve ağır çalacaklarını söyledi. Brian için bir sorun yoktu. Zaten aradığımız tarz gruplardan biriydiler."

Kasetin gerçek teslimi konusuna gelince Kornarens, Metallica'ya şans vermede önemli bir rol oynamıştır: "Her şeyin iki makaralı kayıt

1 Bir albümün basılmadan evvel gerçekleşen en son yaratıcı ve teknik aşaması. Tüm sesler dengelenir ve böylelikle dinleyiciler kullanmakta oldukları müzik setlerinde şarkılar arası herhangi bir ayar yapmak durumunda kalmazlar.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

sistemine aktarılması gerekiyordu, bunun için kaydı Hollywood'ta bulunan Bijou Stüdyoları'nda mastering çalışmasına alacaktık. Anlaşmaya göre, saat üçte bir çalışmamız olacaktı ve Lars orada bizimle buluşacaktı. Sonuçta buluştuk ve Lars kaseti cebinden çıkardı. Brian, 'Konuştuğumuz gibi, onu makaralı sisteme aktarıp mastering çalışmasını hallettmem için 50 dolar lazım,' dedi."

Ne var ki Lars'ın üstünde hiç para yoktu. John şöyle açıklıyor: "Lars bayağı gerildi ve elli doları olmadığını söyledi. Brian'da da yoktu ve Lars bana dönüp 'Ya sen?' diye sordu. Cüzdanıma baktım ve içinde elli iki dolar olduğunu gördüm. Lars bana yalvarmaya başladı. 'Lütfen, lütfen, lütfen, sana borcumu en kısa sürede ödeyeceğim,' dedi. Parayı vermezsem, albüme çıkamayacaklardı. Neyse, sonuçta paramı geri ödedi ve bir sonraki her Metallica albümünde 'John 50 Dolar Kornarens' olarak anılacağımı söyledi."

Ve böylece, "Hit The Lights", mastering çalışması yapıldıktan sonra *Metal Massacre*'a dâhil edildi. Herkesçe bilindiği üzere, albümün ilk baskısının arka kapağına Metallica'nın adı Mettallica olarak yanlış yazıldı. Daha sonra, albüm doğru isimle ve şarkının yeni bir yorumuyla tekrar basıldı; bu sefer soloları Dave Mustaine ve basgitarları Ron McGovney çalıyordu. İlk baskı, tutkulu Metallica hayranları için oldukça aranan bir albüm haline gelecekti, çünkü "Hit The Lights"'ın bu ilk yorumu başka hiçbir yerde yer almıyordu; en azından 2002 yılında bu parçayı içeren *Metal Blade* kutu seti çıkana dek. Slagel şu açıklamayı yapıyor: "Kutu setini bir araya getirdiğimizde, Metallica parçanın ilk yorumunu dâhil etmek istedi, çünkü daha önce hiç CD'ye basılmamıştı, sadece o ilk plak baskısında yer alıyordu."

Metallica kendi demolarını bile kaydetmeden plağa adım atmıştı. Bu olay aynı zamanda Lloyd Grant'in grupla olan ilişkisini de kısa kesti. Slagel, "Lloyd'u arada bir hâlâ görüyorum," diye açıklıyor. "En son dört ya da beş yıl önceki bir Metallica konserinde görüştük. Ve halen farklı gruplarda çalıyor." Bununla birlikte, 1997'de verdiği bir röportajının haricinde müzik piyasasından tamamen kaybolacaktı. Metallica'yla geçirdiği dönemle ilgili şu görüşleri ifade etmiştir: "Daha önce yer aldığım gruplarla pek çok hayal kırıklığı yaşadım. Sanırım Metallica'yı takip et-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

mememin nedeni budur. Çok güvenilmez müzisyenler vardı, ama Lars hariç. Onun müziğe verdiği yoğunluk yüzde yüzdü."

Bu yoğunluk, bu aşamada bir zorunluluktu. Aynı noktada, iyi iş yapmak isteyen her grubu zorlu bir görev bekliyordu; özellikle metal alanında. Bu müzik türü, özellikle Amerika'nın Batı Sahili'nde giderek popülerlik kazanıyordu ve rekabet son derece şiddetliydi. Ülkenin dört bir yanındaki gençler klasik rock dinliyor ve kendilerinin de bu müziği yapabileceğini düşünüyordu. Metalin bu kadar hızlı yükselmesini mümkün kılan bu dönemi daha iyi anlayabilmek için, sözkonusu oluşum yılları hakkında pek çok müzisyenle konuştum. Öyle görülüyor ki işin sırrı, o dönemde metal piyasasının her yanını sarmış olan yoğun tutku ve çeşitlilikti. Ve gruplar sadece Amerikalı ya da İngiliz de değildi. Scorpions ve Accept gibi Avrupalı ya da Japon gruplar da işin içine girmişti.

Hirax'ın solisti Katon DePena'nın da hatırladığı gibi, California'daki piyasa bu aşamada oldukça yoğundu. "Metal piyasası çok güçlüydü," diye hatırlıyor. "Ve günümüze dek bu piyasa bütün dünyayı etkilemeye devam etti. Tüm bunlara bizzat şahit olduğum için mutluyum!" Bağımsız plak dükkânlarının o günlerde hâlâ önemli bir piyasa kuvveti olduğunu açıklıyor. "Çocukluğumda; *heavy-metal*, *heavy-rock*, *soul*, *motown*, *jazz*, *country* ve *punk* gibi her şeyi dinledim. Ergenlik döneminin sonlarına doğru bir *heavy-metal* ve *punk* bağımlısı oldum. Arkadaşlarımla tüm bağımsız müzik dükkânlarını gezer ve plak alışverişi yapardık."

Rock müzik sadakati DePena için birçok kaynaktan geliyordu: "Jimi Hendrix ilk aşkımdı. Black Sabbath ve Thin Lizzy, bir müzisyen olmayı istememde önemli rol oynadılar. Kim olursanız olun, idollere her zaman ihtiyacınız var. Mahallemdeki tek siyahi çocuk bendim ve her türlü *heavy-rock* müziği dinliyordum. Jimi Hendrix, Thin Lizzy ve Phil Lynott'un neye benzediğini ilk gördüğümde, heavy-metal çalabileceğime inandım."

Metal piyasası, NWOBHM'nin yükselişiyle beslenmeye devam etti. John Kornarens şöyle anlatıyor: "1980'de İngiltere'den bir sürü yeni heavy-metal grubu çıkıyordu. Albümleri radyolarda henüz çalınmıyordu, ama California Van Nuys'da bulunan Moby Discs adlı bir dükkânda satılıyordu. Çok az adette ve tanınmamış albüm ithal ederlerdi. Zevkleri, Tower Records ve diğerlerine göre daha eklektikti. Tezgâhlarında bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tekliler kutusu gördüğümü hatırlıyorum. İçinden Angel Witch adlı bir gruba ait bir tekli çıkardım. *Vay be, bu çok ağırmış!* diye düşündüm. Daha sonra ilk Iron Maiden ve Metal *For Muthas* albümlerini getirdiler. Bu anlattığım her şey, 1980 yılının ortalarında ve sadece birkaç ay içinde gelişti."

Gazeteci Martin Popoff, o günleri çok net hatırlıyor. Ağır olduğu sürece, o ve arkadaşları birçok müzik türünün hayranlarıydılar: "Çekirdek tecrübemiz; Ted Nugent, Aerosmith, Kiss, Zeppelin, Black Sabbath, Rush, Deep Purple, Riot, Moxy, Budgie, Priest, Iggy Pop, Thin Lizzy, AC/DC, Triumph ve bunlar gibi gruplarla oldu. Ayrıca *punk*ın ilk dalgasının da tüketicileriydik, ama sadece ağır grupları tercih ediyorduk. Saints, Sex Pistols, Damned, Lurkers, Drones, Dead Boys, Adverts gibi. Ve NWOBHM'in gelmesinden sonra, ağır olan her müzikte uzmanlaştık. *Sounds* veya *Melody Maker* gibi dergileri ya da yurtdışından getirilen ithal plakları satın almak konusunda hiç gecikmiyorduk."

Yine NWOBHM'nin o döneme güçlü bir etkisi olmuştu. "Tygers, Fist, Diamond Head, Quartz, Saxon gibi grupları ya da Metal *For Muthas* veya *the New Electric Warriors* derlemelerinde bulunan çeşitli grupları dinliyorduk. Hatta 79 ya da 80'de Motörhead ve Saxon'ın fan kulüplerine katılmıştım."

John Marshall, Kirk Hammett ile El Sobrante'de arkadaş olmuştu ve daha sonra Metal Church'e katılıp, Metallica'yla çeşitli ilişkilerde bulunacaktı. Metal şemsiyesi altında sığınak bulmuş pek çok grup hatırlıyor: "Kiss, Led Zeppelin, Van Halen, UFO, Thin Lizzy, Aerosmith, Ted Nugent ve bunlar gibi dönemin önemli gruplarını dinliyordum. 1978'de ilk rock konserime gittim ve AC/DC, Van Halen, Pat Travers, Foreigner ve Aerosmith gibi grupları izledim. Yedi yaşımdan beri gitar çalıyordum ve gitaristlere âşıktım. Sürekli Michael Schenker, Jimmy Page ve Ed Van Halen gibi gitaristleri dinliyordum. Michael Schenker'in üzerimde büyük bir etkisi vardı. Kirk her zaman beni bu yeni müziğe yönlendirdi. Sanırım bana Sabbath ve Judas Priest'i ilk dinleten de odur."

Possessed adlı ilk death-metal grubunu kuran müzisyen Jeff Becerra, hem metal hem de *punk* dinliyordu: "İlk başlarda Ozzy, Sabbath, UFO, Rainbow, Blue Oyster Cult, AC/DC, Rush gibi grupları dinliyordum. Ama sonra punk ve metale ilgi duyup TSOL, Agent Orange ve Venom

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

dinlemeye başladım. Asi ve ağır olan her türlü müziğe açıktım. Çocukken babam bana sürekli *rock'n'roll* dinletirdi ve sanırım benim ilgim de buradan kaynaklandı."

Buradaki çoğu sanatçının tanımladığı klasik rock-metal geçişi, Malevolent Creation'ın gitaristi ve söz yazarı Phil Fasciana için de geçerli: "1977 yılında Kiss dinleyerek başladım," diye açıklıyor. "Sonra Black Sabbath, Judas Priest, Iron Maiden ve Anvil'e geçiş yaptım. On üç yaşımdayken, yaşça büyük kuzenim beni Black Sabbath'ın müziğiyle tanıştırdı ve o günden sonra hayatım değişti. Artık benim için varsa yoksa metal vardı." Aynı şey, Hades'in gitaristi Dan Lorenzo'yu da kapsıyor: "Kiss, Aerosmith, Cheap Trick ve the Knack dinlerdim. Lise sona doğru AC/DC ve Judas Priest'i keşfettim." Ve 1987'de, Dave Lombardo'nun yokluğunda Los Angeles thrash grubu Slayer'da çalmış olan, Whiplash'in davulcusu Tony Scaglione'yi de: "Ergenlik yıllarımda pek çok farklı müzik türü dinledim. Rush ve Journey gibi gruplara bayılıyordum ve onları hâlâ seviyorum. Ama Sabbath, Iron Maiden ve Judas Priest gibi metal gruplarını da çok beğeniyordum. İlk konserim Black Sabbath ve Blue Oyster Cult'dı, New York'taki Madison Square Garden'da çalmışlardı. Beni gerçekten de büyülemişlerdi ve çok kısa bir sürede sadece metal dinler olmuştum." Ve o dönemde son derece ekstrem kabul edilen diğer bir eski İngiliz grubu daha vardı. "Çok geçmeden Motörhead'i de keşfettim. Dönemin standart metaline kıyasla çok farklılardı. Benim için çok daha ham ve güçlüydü."

Bununla birlikte, etkiler her iki yönde de işliyordu: Amerikalı izleyiciler Amerikalı olmayan grupları şaşkınlık içinde dinlerken, İngiliz ve Avrupalı metal hayranları da ABD ve Kanada'dan çıkan rock müziğine kapılmışlardı. Kreator'un Mille Petrozza'sı, "İlk konserim Unmasked turnesinde Kiss olmuştu," diye hatırlıyor. "Sanırım 1980'di. Konsere gitmek için çok küçüktüm, bu yüzden büyük kuzenlerimle gitmek zorunda kaldım. O gece açılışı yapan grubun adı Iron Maiden'dı ve ertesi gün ilk işim gidip bir plaklarını satın almak oldu."

Avrupa'da bu önemli birleşim, klasik İngiliz metali ve klasik Amerikan rock müziği tarafından oluşturulmuştu. İsveçli progresif death-metal grubu Opeth'in Mikael Akerfeldt'ı şöyle anlatıyor: "Müzik dinlemeye çok erken yaşta başladım ve her şeyi dinlerdim. Pop, rock, hepsi. Ancak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

beş yaşındayken Black Sabbath sayesinde heavy-metal ile tanıştım. İyi hatırlıyorum, çünkü ilk başta bu müzikten çok korktum. Iron Man'deki erkek sesi neredeyse pantolonuma etmeme neden oluyordu. Hem heyecan duymuş hem de korkmuştum. Ama bu tarzı anında sevmiştim."

"Görsel olarak ne kadar şoke ediciyse o kadar iyiydi," diyor İngiliz grup Bal-Sagoth'un Byron Roberts'ı. "Heavy-metal konusundaki ilk tecrübem, çocukluğumda ağabeyimin Kiss logosu hazırladığı zamanlardı," diye hatırlıyor. "Ayrıca müziklerini hiç dinlememiş olsam da, eski Kiss aksiyon figürleri ve karikatürleri yapardık." Bu merak klasik metal albüm kılıflarının görsel etkisine kadar uzanmıştı.

Bu ilk günlerde metal müzik, yaygın bir güç haline gelmişti ve metal ile rock arasındaki ayrım daha az önemliydi. Motörhead'in öncüsü Ian 'Lemmy' Kilmister bu tür kategorizasyonun yanıltıcı olabileceğine inanıyor: "Kimin rockçı, kimin metalci olduğuna çok dikkat etmelisin, arada büyük fark var. Heavy-metal terimi temelde *rock'n'roll*dur, çünkü metal grupları aslında Eddie Cochran ve Buddy Holly'nin haleflerdir. Heavy-metal çok yanlış anlaşılmış bir terimdir. Örneğin, Black Sabbath ağırdı ama ben onları hiç sevmedim. Ozzy'nin ilk albümünün, tüm Sabbath'ın albümlerinin toplamından daha iyi olduğunu düşünüyorum. Deep Purple gerçekten harika bir rock grubuydu ve onları heavy-metal altında kategorize etmek büyük haksızlık olur."

Eski Çin bedduasının söylediği gibi, ilginç zamanlarda yaşamak kolay değildi. Genç Metallica bu zamanların tam ortasındaydı ve onlar için daha iyi bir yer olamazdı.

◆◆◆

1982'in başlarında Metallica; James Hetfield, Lars Ulrich, Ron McGovney ve Dave Mustaine'den oluşuyordu. Her gün Ron'un garajında düzenli olarak prova yapıyorlardı. Bununla birlikte her ne kadar müzisyen olarak bütünleşmiş olsalar da, James'in hem gitar çalması hem de şarkı söylemesi konusunda kuşkuları vardı. James, sadece gitar çalmayı ve mikrofonu da daha iddialı –ve belki de daha iyi– bir şarkıcıya teslim etmeyi düşünür olmuştu. McGovney daha sonra şunları açıklıyor: "İşten sonra bir araya geliyorduk. James o sıralarda çalışmıyordu, Lars ise 24 saat açık olan bir benzin istasyonunda gece vardiyasında çalışıyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Dave'e gelince, kendi işini yürütüyordu." Aslında Mustaine –1999'da itiraf ettiği üzere– uyuşturucu satıyordu. McGovney şöyle devam ediyor: "O zamanlar sadece Dave gitar çalıyor, James de şarkı söylüyordu. Bir gün, James iyi bir şarkıcı olmadığını ve sadece ritim gitarı çalmak istediğini söyledi."

Bu istikrarsızlığa rağmen Metallica, yoğun provaların ardından pek çok şarkıyı konser seviyesinde çalabilir hale geldi ve Los Angeles kulüp piyasasında iş aramaya başladı. Amatörce çalma becerilerinin sınırları içinde, dokuz şarkıyı mükemmel hale getirmeye çalışmışlardı. Bu aşamada, sadece iki tane özgün parçaları vardı: Programın açılışını yapacak olan "Hit The Lights" ve "Jump In The Fire." İkinci parçanın sözleri şu şekildeydi:

Kalçalarımı dairesel şekilde hareket ettiriyorum
Biraz öne
Bedenini belime çekiyorum
Ve ne kadar iyi uyduğunu hissediyorum.

Çok edebi sayılmaz, ama dönemin metal gruplarının standart söz anlayışına oldukça yakın...

Diğer şarkılara gelince, dört tanesi Lars'ın idolleri Diamond Head'e aitti. Bir tane Savage, bir tane Sweet Savage ve bir tane de Blitzkrieg parçası vardı. Diamond Head parçalarından biri olan "Helpless", güçlü ve hızlı çalınan akorları, ayrıca nakaratların dur-kalk[1] vurgusuyla kendisini hemen gösteriyordu. Gülünç bir şekilde çok metal olan "Sucking My Love" bir sonraki şarkıydı ve sıradan akor yapısıyla çok daha sıkıcıydı. Sözlerine gelince, Ron'ın sonradan açıkladığı üzere, tam da düşünülen şey kastediliyordu.

Bir sonraki parça Diamond Head'in muhtemelen en tanınmış şarkısı "Am I Evil"dı. Uzun, çok katmanlı bir düzenlemeydi ve birbirinden farklı dört bölümden oluşuyordu. "Mi" akorunda sıkıcı bir *staccato*[2] ile

1 Bir melodinin aniden durup tekrar devam etmesi.

2 Bir müzikal artikülasyon şeklidir. Modern gösterimde, bir notanın süresini kısaltma anlamında kullanılır. Devamında notadan ayrılmış bir sessizlik gelebilir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

başlıyordu. Daha sonra o ünlü "tapping tekniği" ile çalınan solo gitar, şarkının ana cümlesine bağlanıncaya dek meşum bir şekilde yoğunlaşıyordu. Ana cümle, iki kıta ve nakarat boyunca acımasızca devam eden klasik bir orta tempoya sahipti. "*Ben kötü müyüm?*" diye söylüyordu Sean Harris burada, sonra kendisine "*Evet, öyleyim!*" diye cevap veriyordu. Ardından parça sert bir manevra yapıyor, hızlanıyor ve amansız bir akor silsilesi başlıyordu. Brian Tatler bu silsilenin üzerine inanılmaz bir solo çalıyor, dönemin bütün hünerlerini sergiliyor ve o ünlü barok tarzı *tapping* çalışlarından ekliyordu. Nihayet ana cümle geri dönüyor ve parça sona eriyordu. Bu, Metallica için harika bir cover şarkısıydı. Basit vokal melodileri vardı ve Mustaine'in becerilerini sergilemesine olanak sağlayacak kadar uzun bir solo bölümüne sahipti.

Metallica tarafından prova edilen son Diamond Head parçası "The Prince"di. Oldukça karmaşık cümlelere dayanan ve dolayısıyla büyük hüner gerektiren bir melodiydi. Nakarat kısmından sonra bir bas solosu geliyordu. Bu parça, setteki diğer şarkılara kıyasla çok daha zordu ve onu ilk konserde çalmak istemek muhtemelen biraz fazla hırslı olmak anlamına geliyordu. Bununla birlikte diğer parçalar –Blitzkrieg'in "Blitzkrieg"i, Savage'ın "Let It Loose"u ve Sweet Savage'ın "Killing Time"ı– öğrenmesi çok daha kolay parçalardı ve hızlı parmak hünerlerinden ziyade, temel cümlelere dayanıyordu.

Ruthless adlı yerel bir gruptan alınmış solist Sammy Dijon'la başarısızca geçen üç haftalık bir provanın ardından Metallica, şimdilik vokallere James'in devam etmesine ve Dave'in de tüm gitar bölümlerini halletmesine karar verdiler. Bu esnada ilk konserleri organize edilmişti ve grup üyeleri kendilerini yoğun bir çalışmaya kaptırdılar. Son derece önemli bir etkinlik gerçekleşmek üzereydi.

14 Mart 1982 tarihinde endişe dolu bir Metallica, Anaheim'daki Radio City'de sahne aldı. Programa doğruca "Hit the Lights" ile girdiler ve başlar başlamaz sorunlarla karşılaştılar. John Kornarens da oradaydı ve sonradan açıkladığına göre; Dave Mustaine, *distortion*[1] pedalıyla ilgili bir sorun yaşadı. Sahnedeki tek gitaristi ve grubun belli bir ağırlığa sahip olması için son derece önemliydi. Bu da yetmezmiş gibi, program orta-

1 Gitar sinyalinin overdrive'a nazaran daha kirli, daha sert tona sahip olacak şekilde bozulması.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

sında kopan gitar telini yedek gitar getirmeyi ihmal ettiği için sahnede değiştirmek zorunda kaldı. Deneyimli bir grup, dinleyiciyle sohbet ederek veya onlarla bir tür etkileşimde bulunarak bu zorluğun üstesinden gelebilirdi. Ancak Mart 1982'deki Metallica henüz bu seviyede değildi. James yaşananlar karşısında öylesine büyük bir dehşete kapılmıştı ki, küçük dilini yutmuştu. Mustaine'in teli değiştirip akort etmesi için harcadığı süreyi, saatler sürmüş gibi hissetmiş olmalıydı.

Repertuvarları şu şekildeydi: "Hit The Lights", "Blitzkrieg", "Helpless", "Jump In The Fire", "Let It Loose", "Sucking My Love", "Am I Evil?", "The Prince" ve "Killing Time". Bununla birlikte, şarkıların çoğunun cover parçalar olduğunu açıklamamayı tercih ettiler. Kornarens, "Pek çok NWOBHM parçası çaldılar," diye hatırlıyor. "Savage'tan 'Let It Loose' çalıp onu kime ait olduğunu açıklamadılar." John, tüm teknik sorunlara ve arkadaşlarının tecrübesizliğine rağmen programdan son derece memnun kamıştı. "Çaldıkları müziğe bayıldım. Son derece Avrupai bir havası vardı. Ağırdı, sokak kültürü taşıyordu, enerjikti ve saldırgandı."

Bu ilk konserden kısa bir süre sonra, Metallica güzel bir fırsat yakalayacaktı. Ron McGovney –rock fotoğrafçısı kılığında– artık oldukça popüler olan Mötley Crüe'yi bir müşteri olarak yakalamıştı. Bu arada Metallica'nın taparcasına sevdiği bir NWOBHM yıldızı olan Saxon, Los Angeles'ın ünlü Whiskey A Go-Go kulübünde 27 Mart'ta bir program yapacaktı. Bunun üzerine Hetfield, Ulrich, McGovney ve Mustaine o dört kanallı mikserlerinde hızlı bir şekilde demo kaydettiler: "Hit The Lights", "Killing Time" ve "Let It Loose". Amaçları Whiskey kulübü yönetimini ikna etmekti. Saxon'a açılış yapabilecek kadar iyi bir grup olduklarını düşünüyorlardı. Aslında böylesine yeni bir grup için bu, son derece cüretkâr bir girişimdi. Ama Ron kaydı kulübe götürerek müdüryle görüşmek istediğini söyledi.

Görüşmeyi beklerken, Mötley Crüe davulcusu Tommy Lee ve solisti Vince Neil içeri girdiler. Ron daha sonra, "Beni gördüklerinde 'Hey, Ron, n'aber?' dediler," diye açıklıyor. "Onlara, Saxon'un Whiskey'de bir konser vereceğini öğrendiğimi ve açılışa kendi grubumu sokmak istediğimi söyledim. Bana, 'Aslında açılış grubu bizdik ama artık bunu yapamayacak kadar büyüdük,' dediler. Sonra beni ön grupları ayarlayan adınla tanıştırdılar, ben de demo kasetini ona teslim ettim."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Piyasanın hızla yükselen iki yıldızı tarafından, Whisky'nin organizasyon ekibine tanıtılmak olağanüstü bir şanstı. Ve Crüe bağlantısı işe yarayacaktı. Ron, "Ertesi gün beni geri çağırdılar," diye devam ediyor. "Bana grubumun çok iyi olduğunu, Black'n'Blue adlı bir yerel grubu hatırlattığını söylediler. Sonuçta Saxon iki gece çalacak ve ilk geceyi Ratt, diğerini de Metallica yapacaktı."

Böylece çaylak Metallica, Whisky'de çalmak üzere programa dâhil edilmişti. Bu, Anaheim'deki konserlerinden çok daha ağır bir görev olacaktı. Özellikle Saxon hayranlarının beklentisinin baskısı altında... Bununla birlikte –parçalarının yarısı cover olmasına rağmen– seyircinin büyük bir bölümünün ilgisini çekmeyi başardılar. Mustaine tarafından bestelenmiş yeni parçaları "Metal Militia", güçlü ve tipik olarak hızlı cümlelerle çalınan bir melodiye dayanıyordu. Repertuvarları –"Hit The Lights", "Jump In The Fire", "Helpless", "Let It Loose", "The Prince" ve "Metal Militia" ("Sucking My Love" biraz daha uzun olan ikinci bölüme eklenmişti)– NWOBHM delisi seyirciyle harika bir uyum sağlamıştı.

Bununla birlikte, daha eleştirel gözlemciler çok da etkilenmemişti. Gene Hoglan o geceyi şöyle hatırlıyor: "Çok iyi değildiler. Oldukça dağınık ve çirkin çalıyorlardı. Zavallı James!.. Bu sadece ikinci konseriydi sanırım. Amfilerin arkasına saklanarak, tüm konuşma işini Mustaine'e bırakıyordu. Ve eğer grubunuzun öncüsü Dave Mustaine olursa haliniz içler acısı demektir. Ve o akşam öyleydiler!"

John Bush adlı bir genç de oradaydı –daha sonra Armored Saint ve Anthrax'ın solisti olacaktı ve her iki grup da Metallica'nın hemşehrisidir– ve o akşamı kahkaha atarak hatırlıyor: "Metallica'yı, Whisky'de Saxon'a açılış yaparken izledim. Saxon bir konser albümünün turnesindeydi. James, leopar desenli bir deri pantolon içinde sadece şarkı söylüyordu, gitarı yoktu. Hiç iyi çalamıyorlardı. Ne geceydi ama!" Belli ki Hetfield leopar süsleriyle ilgilenen saç-metalin kalabalığından etkilenmişti. Ve Metallica bu aşamada bazı uygun sahne aksesuarları da satın almıştı. John Kornarens, "Gümüş bir kafatasından ve kırmızı gözlerden oluşan bir kurşun-kemerleri[1] vardı," diye hatırlıyor. "Onu bir gece James, ertesi gece de Dave Mustaine giyiyordu!"

1 Mermi taşımaya yarayan kemer.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Üçüncü Metallica konseri ise bir ay sonra gerçekleşecekti. Bu konserleri olağan dışıydı, çünkü Damien C. Phillips sahne adını kullanan diğer bir gitaristi, Brad Parker'ı işe almaya karar vermişlerdi. Phillips'in bu ismi neden tercih ettiği hâlâ bilinmiyor. Provalar sorunsuz geçti. Ne var ki 23 Nisan'da, Costa Mesa'daki Concert Factory'de programa başlamadan hemen önce, Metallica üyeleri sahneden gelen beklenmedik bir gürültüyle irkildiler. Ron, "James, Lars ve ben, sahneye çıkmak üzereyken bir gitar solosu duyduk," diye anımsıyor. "Hemen soyunma odasının korkuluklarından baktık ve Brad'i sahnede tek başına gitar çalarken gördük. Bu, Damien C. Phillips'in Metallica ile olan ilk ve son konseriydi. Sanırım daha sonra Odin'e katıldı." Hırslı Phillips, sahneye grubuyla birlikte çıkmak yerine, seyirciyi kendi gitar becerileriyle ısıtmaya karar vermişti ve bu durum Metallica'nın hiç hoşuna gitmemişti. Özellikle gitar sololarıyla bir başoyuncu unvanı kazanmaya başlamış olan Dave Mustaine'in.

Concert Factory konseri, "The Mechanix" adlı yeni bir Metallica şarkısının da başlangıcı oldu. Canlı performans repertuvarı genişleyen grup, başka bir demo kaseti kaydetme kararı aldı. Ancak bu sefer *Metal Massacre* albümündeki şarkılarından veya Whisky sahnesi öncesi yapılan kayıttan daha profesyonel olacaktı. Bu dört şarkılık kaset– "Hit The Lights", "The Mechanix", "Jump In The Fire" ve "Motorbreath" (diğer hızlı ve yeni bir parça)– Los Angeles kulüp piyasasında grubun adını yaymak için kullanılacaktı ve tuhaf bir yanlış anlama yoluyla "Power Metal" demosu olarak anılmaya başladı.

McGovney daha sonra bunun nasıl gerçekleştiğini açıklıyor: "Bu demonun Power Metal demosu olarak etiketlenmesi komik bir hikâye. Şöyle ki, Metallica kartvizitleri hazırlayıp demomuzla birlikte kulüp organizatörlerine göndermek istedim. Kartın üzerinde bir Metallica logosu ve bir iletişim numarası olması gerekiyordu. Ama bunun çok sade görüneceğini düşündüm ve logonun altına bir şey yazmak istedim. *Hard-rock* veya heavy-metal koymak istemiyordum ve bu yüzden 'Power Metal' terimini uydurdum, bunun kulağa çok hoş geldiğini düşünmüştüm. Bildiğim kadarıyla hiçbir grup bu kelimeyi daha önce kullanmamıştı."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Kâğıt üzerinde iyi bir fikir olabilirdi, ancak mükemmeliyetçi Ulrich bu durumdan hiç memnun değildi. "Kartvizitleri gruba gösterdiğimde, Lars bana çok kızdı," diye devam ediyor. "Bana 'Sen ne yaptın? Power Metal de ne demek? Böyle aptalca bir şey yaptığına inanamıyorum! Bu kartların üzerinde Power Metal kelimelerini kullanamayız,' gibi şeyler söyledi. İşte bu kasetin Power Metal demosu olarak tanınmasının hikâyesi bu..."

Kaset dağıtılmaya devam ettikçe, kulüp organizatörleri Metallica'ya daha fazla dikkat etmeye başladılar. Ve ne tuhaftır ki, bir sonraki gösteri 25 Mayıs 1982'de Lars'ın eski okulu Backbay Lisesinde gerçekleşecekti ve bu sefer on şarkılık bir konser sergileyeceklerdi: Beş tane Diamond Head, Savage, Sweet Savage ve Blitzkrieg parçası. Ayrıca Metallica'nın kendi şarkıları: "Hit The Lights" (artık standart açılış şarkısı olmuştu), "The Mechanix", "Jump In The Fire", "Motorbreath" ve "Metal Militia". Bununla birlikte daha önceki kulüp konserlerinin aksine, izleyiciler metal tutkunu gençler değildi ve programın bitimine doğru Metallica konser salonunu neredeyse tamamen boşalttı. Ancak dikkat çekici bir tarafı vardı, çünkü bu James'in ritim gitar çalıp aynı zamanda şarkı söylediği ilk konserdi. Sonunda, ikinci bir gitarın gerekli olduğunu anlamış ve sahnedeki rolünü buna göre uyarlamıştı.

Gelecekteki Metallica hayranlarının aşina olacağı bir ekip oluşmaya başlamıştı, ancak işler henüz durulmamıştı. Sonuçta kusursuz ve güçlü bir gitariste dönüşecek olan James, o aşamada hâlâ enstrümanını öğrenme sürecindeydi ve sadece solistlik rolünü aklından geçiriyordu. Bu amaçla, Los Angeles'taki Concert Factory'de 28 Mayıs'ta düzenlenecek bir konser için başka bir gitaristi, Jeff Warner'i işe aldılar. Metallica, neredeyse tamamen unutulmuş olan The Leatherwolf, August Redmoon ve Roxy Rollers gruplarının açılışını yapacaktı. Konser planlandığı gibi gerçekleşti, ancak ekip üyeleri birbirlerine fazla yakınlaşamadılar. İddiaya göre Warner, Mustaine'in ona hiç solo çaldırmamasından rahatsız olmuştu. Çok geçmeden, Metallica tekrar dört kişilik bir orkestraya dönüştü ve Hetfield da gitarını tekrar omzuna astı.

5 Haziran'da Anaheim'daki Radio City Hall'da bir başka konser daha verdiler ve çok iyi geçti. *Cover* ve özgün parçalardan oluşan set artık çok daha iyi çalınır hale gelmişti. Ve grubun beklentileri artık Bri-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

an Slagel'in Metal Blade adlı kendi şirketi üzerinden çıkaracağı *Metal Massacre* albümü üzerine yoğunlaşmıştı. Albüm 14 Haziran'da piyasaya çıkacaktı ve Metallica –ya da albüm kılıfında yazdığı üzere *Mettallica*– için yeni bir adımı temsil ediyor, hatta tüm müzik piyasası için bambaşka bir anlam taşıyordu. Sadece bağımsız bir plak olarak kalmayacak, California metalinin özünü ilk kez demo takası pazarı ve kulüp piyasası olmadan halka ifşa edecekti. Kesinlikle bir hayran üretimi olan albüm (Slagel, Ron'un soyadını da "McGouney" olarak yanlış yazmıştı), metal hayranlarından büyük bir rağbet gördü. Bununla birlikte medyadan, şaşılmayacak bir şekilde hiçbir tepki gelmedi. Ve *Metal Massacre*, bir sonraki birkaç yıl içinde yaklaşık 30.000 adet sattı.

Hatta *Metal Massacre* serisi bir kurum haline gelecekti; her ne kadar Metallica bu serinin sadece ilkinde yer almış olsa da. Çok geçmeden Brian ve arkadaşları, underground piyasasını hedef alarak ikinci bir albüm çalışmasına giriştiler. Bir *MM* albümünde ilk şanslarını yakalayan grupların çoğu –Metallica'nın yanı sıra– büyük bir şöhret ve servet kazanmıştı. Bunların içinde en dikkat çekeni de Slayer'dı ve solistleri Tom Araya, grubunun bu *MM* serisi sayesinde daha yükseklere tırmanma ilhamı aldığını belirtiyor: "İlk iki *MM* albümünü dinlediğimizde, 'Vay canına, biz bunlardan daha ağır çalıyoruz!' dedik. Bunun üzerine, üçüncü albüm için, 'Aggressive Perfector'ı yazdık." Hayranlar arasında bir underground yıldızı haline gelen parça –Metallica'nın "Hit The Lights"ı gibi– albümdeki diğer parçalara göre çok daha hızlı ve ağırdı. Bu da *Metal Massacre* albümlerindeki içeriğin doğrudan bir sonucuydu. Bu seri, o dönemde gelişmekte olan *uç*-metal dalgasını yoğun bir şekilde besleyecekti. Tom Araya şu şekilde teyit ediyor: "'Aggressive Perfector'ı yazdığımızda, aslında bu tür bir müzik çalmıyorduk ve bu parça bir Slayer şablonu haline geldi. Oysa biz onu sadece o albümlere uygun olsun diye yazmıştık."

Celtic Frost şarkıcısı ve gitaristi Thomas Gabriel Fischer, İsviçre'de büyümekte ve kültürel açıdan Metallica'nın ev ortamından bir ışık yılı uzakta yaşamaktaydı. Bu çığır açıcı albümden ne kadar etkilediğini hâlâ çok iyi hatırlıyor: "Sonuçta *Metal Massacre*'ın her iki sürümünü de satın aldım. Bunun sebeplerinden biri de Metallica'nın "Hit The Lights" parçasının hem özgün hem de yeni yorumunu dinleyebilmekti."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Fischer'i en çok etkileyen şey, sözler ya da şarkının ağırlığı değildi. Her şeyden önce thrash-metalin özünden, özellikle de temposundan etkilenmişti. "Çok belirgin bir şekilde, Metallica'nın müziğinin hızından büyülenmiş olduğumuzu hatırlıyorum," diye devam ediyor. "O güne kadar hiç kimse böyle bir şey duymamıştı. Bu tamamen yepyeni bir müzik türüydü. *Air-gitar*[1] zenginliğiydi bu."

Binlerce metal hayranı da aynı tepkiyi paylaşıyordu. Bu yeni metal tarzı sadece ağır değil, aynı zamanda çok hızlıydı. Ya dinleyiciyi beraberinde sürüklüyordu ya da toz duman içinde bırakıyordu. Aynı derece tutku ve tepki çeken böyle bir türe daha önce hiç rastlanmamıştı. İşin sırrı hızdı, ama herkesin bu kapıdan geçmeye niyeti yoktu.

26 Haziran'da, Costa Mesa'daki Concert Factory'de düzenlenen diğer bir konserin ardından Metallica önemli bir karar aldı. Artık yeteri kadar özgün şarkıları vardı ve dolayısıyla yeni bir kaset yapmak için biraz zaman, para ve çaba harcamaya değerdi. Bir demo –profesyonel bir kayıt– yapmak üzereydiler. Ve onun bir patlamayı ateşleyen kıvılcım olacağının farkında bile değildiler...

1 Rock müziği çalıyormuş gibi yapan kişi tarafından çalınan hayali gitar.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Beşinci Bölüm

Thrash-Metal Hakkındaki Gerçek

> Efsane 1: Metallica ilk thrash-metal grubudur.
> Efsane 2: Metallica'nın ilk albümü *Kill 'Em All*, ilk thrash-metal albümüdür.

Thrash-metal bir kaza eseri mi ortaya çıkmıştı?

Venom'ın gitaristi Jeff Dunn, "Paul Stanley'yin dediği gibi," diye açıklıyor. "Birisi ona Kiss'in makyaj yapma fikrini nereden aldığını sormuş ve o da şöyle cevap vermiş: 'Eğer birisi Mississippi nehrine düşer ve 16 ayar altın külçeleriyle yüzeye çıkarsa ona bir dahi diyemeyiz.' İşte biz tam da bunu yaptık, önceden tasarlanmış bir başarı değildi bizimkisi."

Dunn –sahne ismi Mantas– ilk albümlerinde, diğerlerinden daha hızlı çalmak gibi bilinçli bir karar vermediklerini dile getiriyor. Bir gün öylece hızlı çalmaya karar vermişler. Jeff, "Olayın gerçekleştiği beli bir an yoktu," diyor. "Öylece oluverdi ve ilk yaptığımız thrash-metal şarkısı The Witching Hour'du."

Ah, evet! "The Witching Hour". *Welcome To Hell* albümünün en dikkat çeken parçası. Venom davulcusu Tony Bray ilk kez *double-speed*[1]

1 Müzikte belli bir ölçü içindeki her vuruşu ikilemek.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

trampet kalıbını deniyor. İlkel bir şarkı. Ham cümlelerle ve solist Conrad Lant'dan (Cronos'tan) yükselen kükremelerle dolu. Deşifre etmesi zor bir düzenleme, ama tam bir efsane ve pek çok grup tarafından – özellikle Slayer– seslendirilmiştir.

Thrash-metalin özü, bu davul kalıbına ve de *palm-mute*[1] tekniğiyle hızlıca çalınan tek-telli[2] cümlelere veya çift-telli güç akorlarına dayanır. Zaten cümleler o kadar hızlıdır ki, onları tam bir akorla çalmak zordur. Gerçi birçok şarkıda akorların tam basıldığı daha yavaş ve ağır bölümler de vardır. Abaddon'un davul kısmı –*hardcore-punk* piyasası için iyi sonuç vermişti– geleneksel rock ve metal davul kalıpları için çok hızlıydı ve şimdi tüm *extreme-metal*in temelini oluşturmaktadır. *Extreme-metal*, thrash-metali de kapsayan önemli bir türdür.

Elbette ki birçok grup, o güne kadarki en ağır grup olduğunu iddia ediyordu ve bu çoğunlukla reklam amaçlıydı. Bununla birlikte Venom ortaya çıkıncaya kadar, 'daha hızlının daha iyi olduğu fikri' gerçek anlamda hayata geçmeyecekti. *Welcome To Hell*, underground piyasasının her yanına yayılmaya ve medyanın da ilgisini çekmeye başladığında, (yorumlar genellikle olumsuzdu, çünkü müzisyenlerin becerileri çok gelişmiş değildi) ortaya ortak bir hızlı tempo ve şarkı sözleri temasıyla –satanizm– sayısız grup da çıkmaya başladı. Çoğu gözlemci –en azından medya– şoke olmuş bir haldeydi. Gerçi herkes 80'li yılların thrash-metal gruplarının anti-Hıristiyan bir imaj taşıdığını, ama olayı ciddiye almaktan çok seyirciyi şoke etmeyi amaçladığını anlamıştı. O dönemde bu gerçekten de son derece rahatsız edici bir durumdu. Ama aynı zamanda heyecan vericiydi de...

Venom'ın ilk ekibi klasik-rock ve metalden etkilenmişti, ancak bazı üyelerin diğerlerinden daha sert ve daha hızlı çalmaya meyilli olması kendi aralarında bir kararsızlık oluşturmuştu. Dunn, "Başka bir gitaristle ve dangalak bir basçıyla Guillotine adlı gruptaydım," diye hatırlıyor. "Onlara 'Hadi, ağır bir şeyler çalalım,' dedim. Priest, Motörhead, Sabbath gibi. Neyse, gazeteye davulcu ilanı verdik. Ben ve Abaddon hemen anlaştık. Ama basçı, 'Eğer o da bu grupta olacaksa ben yokum,' dedi. Ben de ona güle güle dedim!"

---

1 Gitarda ritim çalarken avucu hafifçe tellere yaslayarak, kesik sesler elde etme işlemi.

2 Gitarda sadece tek bir tel üzerinde çalınan.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Venom, NWOBHM'nin güçlü bir şekilde elinde tuttuğu Newcastle'da yaşıyordu. "80'li yılların başında burada gerçekten çok iyi birçok NWOBHM grubu vardı: Tygers Of Pan Tang, Raven, Fist, Emerson, White Spirit gibi harika gruplar. Biz başardık, ama onlar başaramadılar. Önce belli bir başarı elde ettiler, ama sonra birdenbire Venom egemen oldu." Neden diğerlerinin değil de kendi grubunun bu kadar çok tanındığı sorulduğunda, Dunn şöyle açıklıyor: "Sanırım metal hayranları farklı bir şeyin beklentisi içindeydi. Bizim *punk* bir tavrımız vardı ve ilk günlerde uzun saçlı punkçılar olarak anılıyorduk. İnsanlar, 'Ortalığı birbirine katıyorsunuz,' derdi... Biz de sahneye çıkıp ortalığı yıkıyorduk ve izleyiciler buna bayılıyordu. Diğer gruplar ise sadece iyi müzisyen olmak için ellerinden geleni yapıyordu."

Aynı durum, tamamen zıt bir ortama sahip olan Los Angeles için de geçerliydi. Gene Hoglan, Eric Peterson ve diğer metal hayranları Mötley Crüe'nin düşüşünü izliyorlardı. Grup, Judas Priest tarzı bir saygınlığı kaybederek saç-metal klonlarına dönüşmüştü. Los Angeles ve Newcastle'da *punk* ve metal piyasası yan yana yaşıyordu. Ve her iki ortamda da, yeni doğmakta olan thrash-metal piyasası, bu ikisinin bir sentezi olarak ortaya çıkmaya hazırlanıyordu.

Avrupa thrash-metal hareketi, ilk günlerde şu üç grubun öncülüğünde gelişti: Venom, Mercyful Fate adlı Danimarkalı bir grup ve Bathory isminde bir İsveç grubu. Her üç grup da sınırlı bütçeleri dahilinde, şeytani imgelerle süslenmiş karanlık ve saldırgan albümler kaydettiler. Ve ortaya çıkan kasvetli ham soundlarıyla, o korkunç cazibelerini daha da artırdılar. Bu işin sadece müzik kısmıydı. Şarkı adlarına, sözlerine ve bunlardan ilham alan albüm resimlerine gelince, o kötü şöhretli satanizm izlerini taşıyordu. Mercyful Fate solisti King Diamond'ın açıkladığı üzere, şok-korku etkisi bilinen kaynaklardan geliyordu: "Alice Cooper'dı. Onu 1975'de, Kopenhag'da 'Welcome To My Nightmare' turnesinde gördüm. Fazla makyajı olmasa da çok değişmişti. Gerçek ötesi bir hale gelmişti. O konseri çok iyi hatırlıyorum. En öndeydim ve eğer uzanıp çizmesine dokunursam muhtemelen yok olacağını düşündüm."

Pek çok meslektaşından daha aklı başında olan Diamond, şeytani inançları hakkında soru sorulmasından bezmişti. Ancak bu konuya açıklık getirilmesi gerektirdiğine de karşı değil: "İnsanlar benim bir sata-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

nist olup olmadığımı soruyordu," diye açıklıyor gülerek. "Ben de onlara, 'Evet ya da hayır demeden önce satanizmi nasıl tanımladığınızı bilmem lazım,' diye cevap verirdim. Sonuçta, Amerika'da bir Şeytan Kilisesi var. Kurucusu Anton LaVey tarafından yazılmış –veya ortak yazılmış– kendi Şeytan İncil'lerini ve konuyla ilgili ders kitaplarını okuyorlar. Anton LaVey'nin yazdığı felsefeye yakınlık hissedebilirim," diye devam ediyor Mercyful Fate solisti. "Kitaplarını ilk kez okuduğumda, hayatımı o şekilde yaşadığımı gördüm. Bunlar benim de sahip olduğum değerlerdi. Ama aynı zamanda ortada büyük bir boşluk vardı. Adam kimseye, 'Beni dinle, bu doğru tanrı, bu da yanlış,' demiyordu. Kitaplarında tanrılar ile ilgili hiçbir şey yoktu. Sadece, 'Sizi mutlu eden şeyi seçin, çünkü zaten hiç kimse bir şey kanıtlayamaz,' diyordu. Dolayısıyla insanlar benim bir satanist olduğumu ve o kitabın yaşam felsefesine inandığımı düşünüyorsa haklılar. Ancak bir bebeğin kanının bana fazladan enerji vereceğine ve onunla iblisleri çağırabileceğime inanıp inanmadığımı sorarlarsa, hayır buna inanmıyorum..."

Venom, 1982'de ikinci albümleri *Black Metal*'i çıkardığı zaman, piyasaya ikinci bir darbe vurdu. Bu albüm daha sonra, kötülük ya da anti-Hıristiyan temalarıyla ilgilenen birçok metal grubuna ilham kaynağı olacaktı. Medya ve hayranlar, bu etiketi hemen hemen her türlü *dark-metal* grubuna yapıştırmaya başladılar. Ve söz konusu gruplar da söz konusu bahsi, eşi benzeri görülmemiş seviyelere yükselterek karşılık verdiler. Yirmi yıl sonra *dark-metal* piyasası hâlâ yaşıyor. İyi durumda olsa da –öncelikle İskandinavya'da (Dimmu Borgir, Immortal, Mayhem ve diğerleri) ve İngiltere'de (Cradle of Filth, Hecate Enthroned)– ironik olarak en şeytani kabul edilen iki grup, Slayer ve death-metal grubu Deicide'tir ve her ikisi de Amerikalıdır. Bununla birlikte, iki grup arasında muazzam bir fark var. Slayer, 1990'ların başında, savaş ve sosyal çöküş gibi daha gerçekçi konulara yönelerek şeytani temalarını terk etti. (Tom Araya, "Satanik şeylerin birçoğu gitaristimiz Kerry King tarafından yazıldı, ancak anladığım kadarıyla o kurgusal bir yazar," açıklamasını yapmıştır.) Ancak Deicide hâlâ güçlü bir şekilde Şeytan'a inanıyor. Grubun lideri Glen Benton şöyle anlatıyor: "Ben sadece kendi inançlarımı göz önünde bulunduruyorum. Şarkı sözü yazarken insanları kırmak veya onları birer sataniste dönüştürmek gibi bir niyetim yok. Ama satanizm felsefesine çok inanıyorum."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1981'de Slayer ve Deicide tarafından seslendirilen Hıristiyan karşıtı konular, kitlesel öfkeye hatta belki de bir yasağa neden olabilirdi. Ama neyse ki altın çağlarına gelmelerine henüz zaman vardı ve bu erken aşamada Venom, Mercyful Fate ve Bathory'nin nispeten ılımlı imajları bile müzik endüstrisi için fazlasıyla ağırdı. 80'li yılların sonlarına doğru, B-ligi thrash-metalin öncülüğünü yapacak olan Kreator'ın solisti Mille Petrozza şunları düşünüyor: "İlk günlerde Raven, Twisted Sister ve Priest'in şarkılarını çalardık. Ancak Venom'u duyduğumuzda, müziğimiz büyük ölçüde değişti."

İlk thrash dalgasının üçüncü üyesi Bathory; türün geri kalanından bir parça ayrılmış, küçük bir ülke olan İsveç'te izole edilmiş ve esas olarak *punk* piyasasından etkilenmişti. Bathory, asıl adı hiç yayımlanmamış olan tek bir adamın, Quorthon'un eseriydi.[1] Müzik dünyasının geri kalanından biraz uzakta büyümüştü: "Stockholm'de heavy-metal plakları ithal eden Heavy Sound adlı bir dükkân vardı," diye hatırlıyor. "İlk albümümüzün Haziran 1984'te piyasaya çıkmasından üç veya dört ay sonra, mağaza sahibi bana Venom albümlerinden birini gösterdi ve işte o zaman bir hareket yaşandığını fark ettim."

Bununla birlikte Bathory, 80'li yıllar ve sonrasında büyüyen *uç*-metal dalgasında önemli bir etki yarattı. Her ne kadar Quorthon ve diğerlerinin başlangıçta yazdıkları şeytani temalar, başka yerlerde çok popüler olmasa da...

Özellikle ABD'de Hıristiyan gruplar, hem toplum hem de siyasi çevrelerde her zaman güçlü bir sese sahip olmuştu ve bu durum 80'li yılların başında ilk thrash-metal gruplarının tepkiyle karşılanmasına neden oldu. Tom Araya şöyle hatırlıyor: "Doğrudan mesaj veren isimleri nedeniyle *Show No Mercy* ve *Hell Awaits* adlı albümlerimiz büyük tepki gördü. *Reign In Blood* da öyle, ama daha az."

Bazı müzisyenler konuyu haklı bir alayla karşıladılar. Anthrax solisti John Bush, bir rock yazarı olan Xavier Russell'a şunları söyledi: "Şeytan konusuna gelince, tamamen saçmalık. Şeytan benim için son derece sıkıcı. Onu tanımıyorum ve onunla hiç karşılaşmadım. O zaman neden

1 Quorthon'un bana Aralık 2002'de söylediği üzere, çeşitli dergilerde ve referans çalışmalarında karşılaşabileceğiniz güya gerçek isimler, kesinlikle sahte isimlerdir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

onun hakkında şarkı yazayım ki? Her neyse, onunla tanışmak da istemiyorum, o tam bir baş belası. Şeytan konusu kontrolden çıkmış durumda. Grupların çoğunluğu şeytan ile ilgili şarkılar yazıyor, çünkü bu ele alınması kolay bir konu." Kirk Hammett, 1988'de *Guitar World*'e, "Şeytani konularla ilgilenmiyorum," diye açıkladı. "Yeterli hayal gücünüz yoksa başvurmanız gereken bir şey sadece. Ellinci şarkınızın şeytanla öğle yemeği hakkında olması bana göre değil, bu son derece aptalca..."

Birçok müzisyen bu düşünce ile hemfikirdi. Ve yıllar geçtikçe, anti-Hıristiyan thrash-metal unsuru soluklaştı. Bu tür konular daha çok *dark*-metal ve death-metal arenalarıyla sınırlı kaldı. Metal piyasasındaki diğer grupların ve eleştirmenlerin övgülerini kazanmış olan Venom bile –thrash-metalin kışkırtıcısı ve atası, black-metal teriminin gerçek mucitleri– büyük bir ticari başarı elde edemediler. Jeff Dunn o günleri şöyle hatırlıyor: "Reklam olsun diye, her grubun söylediğini biz de söyledik. En büyük ve en hızlı grup olacağımızı duyurduk. Ve bence buna belli bir dereceye kadar da ulaştık. Bir sürü diğer grubun önünü biz açtık." Diğer grupların onun thrash patentini alıp, kendi amaçları doğrultusunda kullanıp kullanmadığını soruyoruz. "Bu açıdan bakacak olursak, evet," diyor, herhangi bir kızgınlık sergilemeden. "Ama 1985'li yıllarda Slayer bizim açılışımızı yapıyordu –nerede olduğumuzu hatırlayamıyorum– ve onları izlediğimde, *bunlar ne yapıyor böyle*, diye düşündüm." Ünlü gitarist, Slayer'ın müziğinin saf gücü karşısında küçük dilini yutmuştu. "Black-metali alıp bizim yaptığımızın ötesine geçirmişlerdi. Ve günümüzde Norveç metaline ve orkestra müziğine bakarsak, bu da bambaşka bir aşama."

Dunn, grubunun metal hayranlarının gözünde nerede durduğunu biliyor, ancak müziğin döngüsel doğası hakkında gerçekçi: "İnsanlar, tarih kitaplarına black-metali yaratan grup olarak geçme konusunda ne hissettiğimi soruyorlar. Ama asıl övgüyü Judas Priest'in KK Downing'i hak ediyor, çünkü onlardan etkilendim. KK benim en büyük idolümdü. Gerçi bunu okursa, 'Ben mi onu etkilemişim, çalışları bizimkine hiç benzemiyor!' diyecektir."

Welcome To Hell albümü ve onun varisleri, birçok nüfuzlu metalci tarafından bugün bile sevgiyle anılıyor. Ve yakında da göreceğimiz gibi, Los Angeles'taki gençlerden oluşan bir grup tarafından... New York th-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

rash grubu Over Killl'in solisti Bobby "Blitz" Ellsworth, o zamanları şöyle açıklıyor: "*Welcome To Hell* kesinlikle çığır açan bir plaktı. Başçı DD Verni ve ben gençliğimizde tam bir hafta boyunca içki içip karşı cinsle eğlendik. Ve o haftanın tema müziği *Welcome To Hell* idi." Daha derinden bir yorumla, Kreator'un şarkıcısı Mille Petrozza, Venom albümlerini hayatını değiştiren bir deneyim olarak görüyor: "Eskiden Essen'de Kaleidoscope adlı bir diskotek vardı. Her pazartesi gecesi oraya giderdik, çünkü normal programlarına başlamadan önce iki saat boyunca metal çalarlardı. Bir gece DJ daha önce duymadığım bir şarkı çaldı. Neredeyse rahatsız edici derecede ekstrem bir parçaydı. DJ'in yanına gittim ve az önce ne çaldığını sordum. Grubun adının Venom olduğunu söyledi ve o günden sonra hayatım müzik anlamında çok değişti."

Elbette ki herkes Venom'dan hoşlanmadı. İsveçli progresif death-metal grubu Opeth'in Mikael Akerfeldt'ı şöyle açıklıyor: "Venom'dan hiç hoşlanmadım. Berbat müzisyenler olduklarını düşünüyordum ve şahsen Scorpions'tan hoşlanıyordum. Ama sonunda, hızlı ve ekstrem olup kontrollü de çalabilen gruplar olduğunu gördüm. Bazı thrash grupları gerçekten iyi müzisyenlerdendi ve bu benim için önemliydi." Bu nadir olmayan tavra rağmen thrash virüsü, genç Thomas Gabriel Fischer'in yer aldığı İsviçreli Hellhammer gibi gruplarla hızla yayılmaya başladı. Müziğin hızı ve çekiciliği de artmaktaydı. Ve bunun sebepleri John Bush'un ifade ettiği gibi belirsizdi: "Herkesin neden birdenbire, 'Hadi, daha hızlı çalalım,' dediğini bilmiyorum. İnsanlar, 'Daha hızlı çalabilirim, daha hızlı çalabilirim!' demeye başladılar. Sonra death-metal ve black-metal grupları olayı tamamen yeni bir düzeye taşıdılar." Bununla birlikte Bush, thrash-metaldeki neredeyse klasik etkiden bahseden birkaç kişiden biri. Double-speed trampet ve bas davulu çalış biçimlerini geleneksel Avrupa müziğine benzetiyor: "Aslında, aniden metalleşmiş polka diyebiliriz..."

Bununla birlikte, Bush ve diğerlerinin üzerinde anlaştığı en önemli husus şudur: Thrash, hızını Venom'dan alırken, sözel ve üretimsel hamlığını da *punk* piyasasından almıştır. *Extreme-metal*in ortaya çıkmasında en büyük etkiye sahip olan bir grup da Motörhead'di. Onların tutumları bile başlı başına bir ilham kaynağıydı. Gene Hoglan, bu İngiliz üçlüsünü –bazen dörtlüsünü– Amerika'da ilk kez izlediğinde büyük bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

aydınlanma yaşadığını hatırlıyor: "Motörhead'i ilk kez 1980'de, Ozzy Osbourne'a açılış yaptıkları sırada gördüm. Kalabalık onlar hakkında ne düşüneceğini bilememişti. Seyirciye orta parmaklarını gösteriyorlardı ve bunun çok havalı olduğunu düşünmüştüm. Bunu yapabileceklerini bilmiyordum. Herkes Ozzy'nin çıkmasını bekliyordu ama ben Motörhead'e bayılmıştım." Gazeteci Bob Nalbandian şu yorumu ekliyor: "*The Ace Of Spades* tüm thrash piyasasına bir ilham kaynağı olmuştur. Onu ilk dinlediğimde yerimden zıpladım!"

İronik olarak Motörhead'in öncüsü, Ian Lemmy Kilmister –60'lardaki The Rockin' Vickers ve Sam Gopal's Dream, 70'lerdeki Hawkwind gibi *psychedelic* grupların emektarı– bir *extreme-metal* hayranı değil. Üstelik bir etki olarak algılanmaktan da hiç hoşlanmıyor. "Bu çok saçma," diyor. "İnsanlar bunu söylediğinde yüzümü ekşitiyorum. Bu benim tarzım olan bir müzik değil. Müzisyen olmayan birinin kulağına öyle gelebilir, ama değil."

Ancak Lemmy aşırı derecede mütevazı. Onun tavrı bile tek başına bir türün gelişimine katkıda bulunmuştur...

◆◆◆

Hiç şüphe yok ki thrash-metalin kökleri; küçük, bazen underground ve kesinlikle sınırlı imkânlara sahip plak şirketleri sayesinde filizlendi. Örneğin, Neat bu firmaların öncüsüydü ve çatısı altındaki gruplar sanatlarını küçük kulüplerde çalarak geliştirdiler. 80'lerin başında, Venom ve Bathory gibi gruplar, ne radyoda (Allah göstermesin!) ne internette ne de dergilerde boy gösterebildiler. Sonuç olarak müziklerini dünyanın daha geniş bir bölümüne çok sonra –thrash, daha büyük plak şirketi bütçesine sahip olan daha büyük grupların himayesi altına girdiğinde– sunabildiler. Öncü gruplar, başlangıçta etraflarında bulunan birkaç hayranı dışında çok sevilmedi, takdir edilmedi ve onaylanmadı.

Bununla birlikte birçok gözlemci, söz konusu hareketi Metallica'nın başlattığını düşünüyor. Diğerleri ise bu türün Metallica piyasaya çıkmadan çok önce hayata geçtiğini savunuyor. Öyleyse gerçek nedir? O zaman "metal" kelimesini "thrash" kelimesine ilk uygulayan kimdir?

Testament'ın gitaristi Eric Peterson başlangıçta farklı bir terimin yaygın olduğunu hatırlıyor. Söylediğine göre, birçok müzisyenin uyuş-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

turucu alışkanlığına istinaden bu isim icat edilmişti. "'Thrash-metal' teriminden önce '*speed-metal*' vardı," diyor. Hepimiz *speed* kullanıyorduk. Cuma akşamı dışarı çıkar ve pazar sabahı, örneğin Paul Baloff'un evine dönerdik! Bütün gece hiç uyumadan karanlık şeylere takılırdık. Her şey son derece karanlık, satanik ve tribe sokucuydu. Tam bir tarikat gibiydik." Dark Angel'ın gitaristi Eric Meyer'in eklediği üzere, diğerleri daha az açık sözlüydü: "Davulcumuz Gene Hoglan bize kafein-metal derdi, çünkü yasa dışı maddelerle anılmamızı istemiyordu."

Kısa bir süre Anthrax'ın solistliğini üstlenen Neil Turbin, bu ifadeleri Metal *Sludge* dergisinde yaptığı bir röportajla doğruladı: "Anthrax ve Metallica'nın takıldığı ilk günlerde 'thrash-metal' terimi kullanılmıyordu, '*power-metal*' veya '*speed-metal*' vardı." *Power-metal* terimi, Metallica'nın 1982 tarihli demosundan, Ron McGovney'in kartvizitlere eklediği ifadeden gelmiş olabilirdi. *Power-metal* günümüzde Helloween, Iced Earth ve Gamma Ray gibi gruplar tarafından çalınan temiz, orta derecede hızlı metali tanımlamaktadır. Turbin, "thrash" teriminin kökeninin Anthrax'ın ilk albümündeki "Metal Thrashing Mad" şarkısıyla belirlendiğini iddia ediyor. "Onu *Kerrang!*'ın 1984'ün başlarındaki bir sayısında gördüm. Anthrax ve Exciter hakkındaki bir eleştiri yazısında," diyor. "İlk defa medyada 'thrash-metal' teriminin kullanıldığını görüyordum, yaptığım müzik ilk defa böyle adlandırılıyordu."

Bu terimin medyada ilk kez kullanıldığı muhtemelen doğruydu, ancak hayranların çoğu onu henüz duymamıştı bile. Gazeteci Garry Sharpe-Young'un hatırladığı üzere, bazı ünlü magazin dergileri başlangıçta bu terimi kullanmaktan çekindiler: "Thrashin İngiltere'deki rock basını tarafından merhametsizce alay edildiğini çok net bir şekilde hatırlıyorum," diyor. "Çok geçmeden keskin bir U dönüşü yapıldı ve bu son olmayacaktı!" Hayranların bu ifadeyi kullanmaya ne zaman başladıklarını kimse bilmiyor gibi ve Brian Slagel bunu şu sözlerle doğruluyor: "Bu terimi kimin düşündüğünü hâlâ merak ediyorum. 1982'de ya da 1983'te, San Francisco'daki birileri tarafından uydurulmuş olmalı. Çünkü bu müziği ilk kucaklayanlar onlardı."

Ortaya çıktığı yıl bile yeterince net değil. Hirax'ın Katon DePena'sı terimin çok daha önceden geldiğini iddia ediyor: "1980 yılı olduğunu söyleyebilirim. Aslında en kirli metali tanımlamak için kullanılıyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Yeni İngiliz Metal Dalgası zaten vardı ve bu yüzden bizim bu metal çeşidi için bir unvan bulmamız gerekiyordu." Öte yandan, Bal-Sagoth'un Byron Roberts'u terimin daha sonraları geldiğini düşünüyor: "Thrash terimini ilk kez 80'li yılların ortalarında, ABD ve Avrupa metal basınında epeyce bahsedilmeye başladığında duydum. Yaygın kullanımıyla ilk kez bu dönemde karşılaştım." Dimmu Borgir'in Silenoz'u da aynı görüşte: "Terimin 1984-85'te şekil almaya başladığına inanıyorum. Hatta bazı gruplar şarkı isimlerinde 'thrash' kelimesini kullanmıştı. Terim; hızlı, tempolu, agresif metal ile eş anlamlı hale gelmişti." Yine de bazıları bu tartışmadan tamamen kaçıyor. Faith No More'un eski gitaristi Jim Martin, "Bu kelimeyi sportif ceket ve kot pantolon giyen şişman adamların bir pazarlama toplantısında, kapalı kapılar ardında bulduğunu düşünüyorum," diyor. "Bu terimi şimdiye kadar yüksek sesle andığımı hiç sanmıyorum."

Martin haklıydı. Müzik yazarları metal müziğine yeni kategoriler uydurmak için münasebetsiz bir galeyan içindeydiler. Derin bir aydınlığa sahip olanların haricinde herkesin kafası karışmıştı. Günümüzde, thrash ve *power-metal*in yanı sıra hayranlar şu türleri de dinliyor: *Black-metal, true-metal, doom-metal, nu-metal, traditional-heavy-metal, old-school-metal, epic-metal, brutal-metal, symphonic-metal, experimental-metal, avant-garde-metal* ve *ambient-metal*...

Deicide'ın Glen Benton'ının önerdiği üzere, belki de eski günler daha basit ve daha iyiydi: "Death-metal diye bir şey yoktu, sadece metal vardı." diyor. "Ya *black-metal* ya da metal dinlerdik. O zaman *black-metal* olan şey şimdi death-metal olarak kabul ediliyor. Satanizmle ilgilenen her parçayı *black-metal* olarak adlandırdık, Venom'ın müziği gibi. O dönemde herkesi dinlerdim; Black Sabbath, Venom, Sodom, Destruction, Possessed..."

Benton'un grubu günümüzdeki kafa karışıklığının mükemmel bir örneği. Deicide şu anda şarkılarının Satanik sözlerine rağmen death-metal kategorisi altında. Oysa 80'li yılların başında bu durum onları sıkı bir black-metal grubu yapardı. Kafa karıştırıcı, ha? Benton'un kendisi bu amansız sınıflandırmadan bıkmış ve şunları ekliyor: "Death-metal teriminden hoşlanmıyorum. Şarkılarımızı yazdığımızda, 'Bu bizim en ağır death-metal parçamız oldu' demiyoruz. Lanet olsun, kesinlikle böyle

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yapmıyoruz!" Bu aynı zamanda Bathory için de geçerli. Onların tarzı, çeşitli yazarlar tarafından thrash-metal, black-metal, basit heavy-metal ya da üçünün bir karışımı olarak tanımlandı. Quorthon şöyle açıklıyor: "O günlerde NWOBHM gibi duyulmayan her şeye black-metal deniyordu. Hatta 1984 yılına gelindiğinde ve insanlar black-metalle ne kadardır uğraştığımızı sorduğunda, aynı adı taşıyan Venom albümüne atıfta bulunduklarını düşünüp utanıyorduk." Quorthon aynı zamanda yeni bir tür de icat etmiş. "Eskiden şaka olsun diye death-metal yaptığımızı söylerdim. Ve buradan herkese meydan okuyorum, Eylül 1984'ten önce bu alt kategoriyi kendisinin bulduğunu ispatlayacak biri var mı?" Bu ilginç bir gelişme, çünkü Possessed solisti/basçısı Jeff Becerra, bu terimi aynı dönemde kendisinin bulduğunu iddia ediyor.

Fakat eleştirmenler sanatı kategorilere yerleştirip, moda sözcükler yaratmayı severler. 90'lı yıllardaki metal piyasası pek çok farklı türlere ayrılmıştı. Bunun üzerine thrash, *speed*, *black* ve death metal türlerini Iron Maiden ve Judas Priest gibi geleneksel heavy-metal gruplarından; ayrıca Poison, Warrant, Ratt, Mötley Crüe ve (kısa bir süre) Bon Jovi gibi *glam-metal* ekiplerinden ayırt etmek için bir kapsayıcı terim olan "*extreme-metal*" icat edildi.

Extreme-metal herkes için farklı çağrışımlar yapan belirsiz bir terim, ancak çoğu üstat Metallica'yı bu etiketin altına koymaktan çekinmemekte. Yazar Martin Popoff bunun sebebini şöyle açıklıyor: "İlk *extreme-metal*, Judas Priest'in *Stained Class*'ıydı diyebilirsiniz. Tabii ki NWOBHM'ye gelindiğinde hatta bundan daha önce bir değişim yaşandı. 1980'den önce üç tane Motörhead albümü olduğu gerçeğini göz ardı etmeyelim. Bu üç Motörhead albümü, ilk ekstrem müzik için çok iyi bir kıyas noktasıdır. Ve belki de Motörhead'den sonra başka bir kriter de Venom'dır. Kendi kaba ve aptalca yöntemleriyle; thrash, *speed* ve *black* metali icat ettiler. Ayrıca bir thrash kriterine dönüşen ince bir yaklaşım gelişmişti –özellikle black-metal'de– ve dikkatli kullanılsa da bu kritere çok sık rastlanır olmuştu: Kasıtlı olarak kötü kayıtlar yapılıyordu ya da en azından kötü kayıtlar yapılıp bunları düzeltmenin derdine girilmiyordu. Bunların hepsi; kapak resimleri, şarkı sözleri, kusarcasına bağıran vokaller, görünüşler ve pozlarla birlikte son derece aşırıydı."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Thomas Gabriel Fischer, metalin yüzeyi altında –ekstrem olsun olmasın– yatan şeyi görebiliyor ve bu müziğin temelindeki psikolojik ve politik alt tabakaya ulaşıyor: "Yetmişlerin başında bir çocukken, bu müzik tarzını bilinçli olarak yaşamaya başladığım için şanslıyım. Kuruluşunun en başında oradaydım. Bu ağır ve çarpıtılmış müzik biçimi, genç kuşağın içindeki devrim içgüdüsünün ifadelerinden biri olarak ortaya çıktı. Bu müzik; kurumlara, politikacılara, ailelere, öğretmenlere karşı bir devrimdi. Hareketsiz, modası geçmiş, muhafazakâr ve belki de en önemlisi özgünlükten uzak olan her şeye karşı bir tavırdı."

Fischer, bu kitap için görüşülen müzisyenler arasında benzersiz biri olarak, metalin derinlerdeki güzelliğine odaklanıyor ve kaosun ötesini görüyor: "Çarpık soundların oluşturduğu bu cırtlak müzik, hayranların haricinde herkes için bir gürültüden ibaretti. Nefret edilen ve hor görülen herkes içinse mükemmel bir güç kaynağıydı. Ve inanılmaz yeni bir enerji taşıyordu. Yepyeniydi, adrenalin doluydu. Dayanma gücüne sahip olma ve ilgi görme için bir yakarıştı. Birikmiş hayal kırıklığı için mükemmel bir rahatlamaydı. Dolayısıyla bu müziği çok sevmeye, onu yaşamaya başladım. Ne kadar dinlersem dinleyeyim yeterli olmuyordu. Sürekli daha fazla güç ve daha az limit aramaya, bunlar için özlem duymaya başladım. Bu muhtemelen gençliğimin koşullarından ve günlük hayatımdaki karanlık konulardan kaynaklanıyordu."

Müziğin karanlığı ve onu etkileyen güç, Fischer gibi hoşnutsuz muhalif gençlerin ilgisini çekmişti. Ve elbette ki *extreme-metal*in ve ondan önceki erken 80'lerin thrash ve black-metalinin yoğun hızı da... Öyle görülüyor ki bu hız, şarkı sözlerinin içeriğinden ziyade sahne adrenalininden doğmuştu. Bu da bizi tekrar Metallica'ya getiriyor. James Hetfield 1992'de, *Guitar World*'e şunları söyledi: "Lars sahnede her zaman çok gergindi ve bu yüzden giderek daha hızlı çalmaya başlamıştı. Ve hiç kimse öne çıkıp da ona çok hızlı çaldığını söylemek istemiyordu. Biz de, 'Ne yapalım, o zaman biz de daha hızlı çalarız,' dedik." Whiplash'den Tony Scaglione de hızın *extreme-metal*in en önemli faktörü olduğunu söylüyor: "O dönemde en çok Metallica, Exodus, Slayer, Voivod, Celtic Frost ve Megadeth dinlerdim. Her biri hakkında farklı şeyler beğeniyordum, ama ortak paydaları her zaman hızdı. Ben en çok bundan hoşlanıyordum. Bence bu gruplarla, klasik metal gruplarını ayıran şey budur."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Bununla birlikte, her ne kadar etkili olsalar da Metallica, 1982 ve 1983 yılları arasında Los Angeleslı hemşerileri Slayer'ın gölgesinde kalmıştı. Grubun olağanüstü hızı ve saldırganlığı, Metallica'nın en güçlü çalışmalarını bile tehdit eder olmuştu. Aslında bu kitabın sonraki bir bölümünde ele alınacağı üzere, uzun süredir devam eden tartışmalardan biri de bu iki gruptan hangisinin en iyi *extreme-metal* albümünü oluşturduğudur. Rekabet bu kadar yakındı. Metallica, Slayer'dan çok önce ortaya çıkmış olsa da, bazı endüstri emektarları *extreme-metal* tarzının yaratılması konusunda hâlâ Slayer'ı övmekte. Armored Saint'in gitaristi ve ironik bir şekilde eski Metallica *roadie*si John Marshall şunları hatırlıyor: "1983'te Metallica için çalışırken, Doğu Sahilinde konserler veriyorduk. Çalışanlardan biri Slayer'ın ilk albümünün bir kasedini getirdi ve onu hiç durmadan çalmaya başladı. Günümüz standartlarına göre yumuşak olabilir, ancak o dönemde duyduğumuz en hızlı ve en çılgın müzikti." Hades'den Dan Lorenzo da *extreme-metale* karşı duyduğu heyecanı hatırlıyor: "Sledgehammer Press adlı bir fanzinden bir adam bana Slayer, Exodus ve Celtic Frost'un bir kasetini gönderdi... Slayer ve Exodus'a gerçekten bayılmıştım." Technocracy ve Machine Head'in Phil Demmel'i ilk *extreme-metal* tecrübesini Slayer'la yaşadığını açıklıyor: "Slayer, Laaz Rockit için açılış yapıyordu ve sahneye 'Evil Has No Boundaries' ile çıktılar. Hayatımda hiç bu kadar hızlı bir şey duymamıştım."

Hız meselesi çekişmeli görünüyor. Lars, 80'lerin ortalarında bir fanzine, Slayer'ın 1982'de Metallica'ya bir konserde açılış yaptıktan sonra hızlanmaya karar verdiği açıkladı. Bunun doğru olup olmadığını Tom Araya'ya sordum: "Hayır hayır hayır!" diye yanıtladı. "Bizi hızlandıran şey Metal Blade'in *Metal Massacre* serisidir. Brian Slagel bize geldi ve *Metal Massacre 3*'te yer almamızı teklif etti. Bunun üzerine serinin birincisini satın aldık... Hani şu içinde Metallica olanını... Ve birbirimize bakıp, 'Bundan daha ağırını ve daha iyisini yapabiliriz,' dedik. Ve tam da bunu yaptık. Sonra San Francisco'da bir takım konserler verdik ve bizi gerçekten etkileyen grup Exodus oldu. Bir hafta sonu onlarla çeşitli kulüplerde üç konser yaptık ve rekabet üstünlüğüyle eve döndük. 'Lanet olsun... İşte böyle muhteşem müzik yapmalıyız!' dedik. O konserler bizi büyülemişti. Lars istediğini düşünebilir, ancak bizi etkileyen Exodus'dur.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Metallica'nın yaptığı işlerden daha ağır ve daha hızlı bir şey çalabileceğimize gerçekten inanmıştık. Ve bunu yaptık ve hâlâ da yapıyoruz!"

Tom, Exodus konusunda haklı. Uzun yılların metal muhabiri ve metal web sitesi Blabbermouth.net'in kurucusu yazar Borivoj Krgin şöyle hatırlıyor: "Exodus, Testament, Forbidden ve Vio-Lence'i ilk kez 1984'ten 1987'ye kadar sürdürdüğüm kaset takası ticareti esnasında dinledim. Ayrıca onları ilk albümlerini piyasaya sürdükten sonra, New York civarındaki konserlerinde de gördüm. Metal piyasası için çok heyecanlı zamanlardı, çünkü herkes bu grupların yeni ve capcanlı bir şey yarattığı hissine kapılmıştı. Ve Körfez Bölgesinden gelen kaliteli gruplar oldukça olağanüstüydü. Exodus'un ilk konserlerinin bazılarının şiddet içerdiğine dair hikâyeler duyuyordum ve eminim ki bunların çoğu abartılıydı, bu genellikle hep böyledir. Fakat ilk yıllarda son derece fanatik ve kudurmuş bir izleyiciye sahip oldukları kesin. Doğu Sahilindeyken duyduğum canlı performans kayıtlarına bakarsak, bu konserlerin bir parçası olmak kesinlikle çok heyecan verici olmalıydı."

Bununla birlikte birçok dinleyici ilk gerçek ekstrem müziğin Metallica tarafından icra edildiğini hatırlıyor. Ta ki grup ileride Slayer ve diğerleri tarafından hız ve ağırlık anlamında gölgeye düşürülünceye dek. Haziran 1982'ye gelindiğinde, Metallica son derece önemli bir demo kaseti kaydetme noktasındaydı. Eski usul metalden hoşlanan birçok gözlemciyi etkisi altında bırakacak bir demoydu bu. Tony Scaglione, "Sanırım ilk gerçek *extreme-metal* tecrübem, Metallica'nın *No Life 'Til Leather* demosunu dinlediğimde yaşandı," diyor. "O güne kadar en sevdiğim ekstrem müziği Motörhead çalıyordu, ama yine de çok *rock'n'roll* ve *bluesy* bir soundları vardı. Diğer taraftan Metallica, daha önce duyduğum hiçbir şeye benzemiyordu. Çok hızlı ve ağırdı. Belki bugünün standartlarına göre değil, ama o zamanlar tanıdığım herkes büyülenmişti. Thrash terimini kimin uydurduğunu hatırlamıyorum, ama bildiğim kadarıyla ilk kullanıldığını duyduğumda Metallica ile bağlantılıydı."

Testament'ın Eric Peterson'ı bu görüşü destekliyor: "Metallica, *No Life 'Til Leather* demosunu piyasaya sürdü ve buranın star yıldızlarından biri olan Laaz Rockit için açılış yapmaya başladı. NWOBHM gitar cümleleri çalıyorlardı, ama buna GBH[1] punk davulları eklemişlerdi. İlk

1 80'li yılların İngiliz *hardcore-punk* grubu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

başta bana Motörhead'i hatırlatmışlardı. Gerçekten olağanüstüydüler ve diğer tüm gruplar onların tarzını izlemeye başladı. Metallica'yı dinlemeye başlar başlamaz, kendi grubumla beraber ne tür müzik yapmak istediğimden emin oldum."

Metallica'nın kariyerinde büyük bir rol oynayan öncü plak şirketi Music For Nations'ın kurucusu Martin Hooker da şöyle açıklıyor: "Başlangıçta en ekstrem grup muhtemelen Motörhead'di ve onları çok beğeniyordum. Ama sonra Metallica'nın demosunu duydum ve tamamen yepyeni bir müzikle karşı karşıya olduğumu gördüm."

Atomkraft ve daha sonra Venom'la çalışan basçı Tony Dolan, "Metallica'yı ilk kez Sam Kress sayesinde duydum," diyor. "Grup için bir anlaşma yapmak üzere *No Life 'Til Lather* demosuyla İngiltere'ye gelmişti. Kasetlerimizi değiş tokuş ettik. Ben ona bizim *Total* Metal demomuzu verdim, karşılık olarak da onların kasetini aldım. Sam ayrıca San Francisco'da *Whiplash* adlı bir derginin sahibiydi ve bu dergide grubun tanıtımını yapmayı planlıyordu. Bana Metallica demosunu çaldı ve ilk tepkim, 'Vay canına, bu gerçekten çok hızlı!' demek oldu. Adamlar âdeta bir ses duvarı gibi çalıyorlardı. Çok sıkı ve hatasızdılar. Grubun ne kadar sıkı olduğuna inanamamıştım."

Daha sonra Metal *Forces* dergisinin kurucusu, ama o dönemde bir kaset takasçısı olan Bernard Doe, Metallica'nın iki demosunu aldığı günleri hatırlıyor: "80'li yılların başlarında underground kaset takası piyasasında çok önemli bir yerdeydim ve anlaşması olmayan muhteşem gruplar keşfediyordum. Lars Ulrich de kendi grubunu tanıtmanın derdi içindeydi. Ron Quintana ve Patrick Scott gibi bazı ortak arkadaşlarımız sayesinde ünümü duymuştu. Böylece Pat aracılığıyla bana dört şarkılık bir demo gönderdi. Onu dinledim ve tabii ki büyülendim! O dönemin underground piyasası için yeni bir nefes gibiydi. Daha sonra o ünlü *No Life 'Til Leather* demosu geldi. Bu ilk Metallica demoları ve Exciter'in *Heavy Metal Maniac* demosu underground dünyasında gerçekten de yeni bir enerji yaratmaya başladı."

Bazı gözlemciler, "thrash-metal" ve "extreme-metal" terimlerinin, Metallica'nın 1983'te yayımlanacak olan *Kill'Em All* albümünden kaynaklandığını öne sürüyor. Malevolent Creation'dan Phil Fasciana bu durumu söyle açıklıyor: "Thrash-metal kelimesini ilk defa arkadaşla-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

rımla *Kill'Em All* albümünü satın aldığımızda duydum. Plakçıda çalışan gençler bu tabiri kullanmıştı ve o günden sonra hem benim hem de arkadaşlarım için metalin yeni bir terimi haline geldi. Slayer, Dark Angel, Exodus, Destruction, Kreator ve Metallica gibi grupları taparcasına sevdim. Gerçekçi bakış açılarına, müziklerinin hızına ve nefret dolu vokallerine kapılıp gittim. Beni bayağı heyecanlandırmışlardı." Norveçli öncü black-metal grubu In The Woods'dan Jan Transit şöyle ekliyor: "Benim için bu terim, *Kill 'Em All* iyice büyüdüğünde ortaya çıktı. Sanırım onu bütün Körfez Bölgesi dönemi doğurdu. Ama diğer her türlü eğilimde olduğu gibi, metalcilerin onu benimsemesi ve sözlüklerine eklemesi biraz zaman aldı."

Extreme-metal piyasasını başlangıcından beri takip etmiş yazar Borivoj Krgin o günleri şöyle hatırlıyor: "Metallica'yı ilk kez 1983 yılının başında, *Kill 'Em All*'ın çıkmasından önce duydum ve o güne kadar dinlediğim en iyi grup olduklarını düşündüm. İlk defa bir grup çok hızlı çalıyor, ama aynı zamanda gürültü çıkarmıyordu. İncelikli gitar becerilerine sahiptiler ve gerçekten çok sıkıydılar. Ayrıca aşırı temiz olmadan çok güçlü ve parlak düzenlemelere sahiptiler ve bu da onların müziğini daha da etkili hale getiriyordu. Venom ve Motörhead gibi gruplara kıyasla çok daha ahenkli ve daha az *punk* soundlu bir çalışları vardı."

Kill 'Em All'daki parçalardan biri de "Whiplash"di ve pek çok dinleyiciyi albümdeki en istikrarlı şekilde hızlı parça olarak etkilemişti. Morbid Angel'ın solisti ve basçısı Steve Tucker bu dinleyicilerden biriydi ve konuyla ilgili şu yorumda bulunuyor: "Ekstrem terimi yıllar içinde büyük değişime uğradı. İlk duyduğumdaki 'ekstrem' ile bugünkü 'ekstrem' arasında dağlar kadar fark var. Ama benim uyanışım 'Whiplash"i ilk kez duyduğumda gerçekleşti. O zaman sanırım on iki yaşındaydım. Bu parça beni müzik yapmaya sevk ediyordu. O dönemde sürekli Iron Maiden dinliyordum ve bu harikaydı. Ama sonra Whiplash'i duydum ve bu müziğin başka hiçbir şeyle kıyaslanamayacağını gördüm."

Sonuç? Metallica'nın 1982 tarihli *No Life 'Til Leather* demosu ve 1983 tarihli *Kill 'Em All* albümü thrash-metalin ve daha geniş *extreme-metal* camiasının en etkileyici çalışmaları mıydı? Hayır, Metallica ilk thrash-metal grubu değildi, Venom onlardan önce geldi. Ve hayır, KEA

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ilk thrash-metal albümü değildi –ilk en çok satan thrash-metal albümü olmasına rağmen– *Welcome To Hell* ondan önceydi.

Ancak daha geniş mesele, bu işleri *ne zaman* yaptıklarıdır. Her şey Metallica'nın başka bir şehre taşınması ve her şeyi değiştirecek bir adamla buluşmalarıyla bağlantılı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Altıncı Bölüm

1982

1982 yılında Amerika ya da Avrupa'da bir gruptaysanız, şarkılarınızı üretip tanıtan bir plak şirketine ve de çalışmalarınızı mağazalara ulaştıran bir dağıtımcıya sahip olacak kadar şanslı değilseniz, piyasada duyulmanızı sağlamak için hâlâ son derece paha biçilmez bir yöntem vardı: Kaset takas ağı.

Bilgisayarlar ve telefon hatları yerine, hayranlardan ve posta kutularından oluşan ilkel bir internet gibi, piyasa tamamen müzik dağıtımıyla işlev görüyordu. Kasetler çoğunlukla evde veya düşük bütçeli stüdyolarda kaydediliyordu ve kıtalar arasında seyahat ederek genellikle ücretsiz olarak dağıtılıyordu. Hayranlar kaset satın almak yerine, değiş tokuş yapma eğilimindeydiler ve her şey punkçı iş birliği ruhu adınaydı.

Ses kalitesinin kayıt-üstüne-kayıt sürecinde bozulması kesinlikle sorun değildi. Önemli olan, iyi müziğin –çoğu zaman pek çok ülkede bulunamıyordu– onu seven hayranlara ulaşabilmesiydi. Ve her şeyin maliyeti boş bir kaset, zarf ve puldan ibaretti. Plak şirketlerinin yaşanan gelir kaybı karşısında ağlamaktan başka çareleri yoktu.

Günümüzde benzer bir sahne tabii ki hâlâ var. Ancak üst üste örtüşen dört teknolojinin (internetin kendisi, dosya paylaşım programları, CD kopyalama ve CD yazma yazılımları, geniş bant internet erişimi)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

beş yıl içinde ortaya çıkışıyla; hayranlar boş CD'lere albüm kopyalayarak, onları birbirlerinin bilgisayarlarından indirip e-postayla göndererek veya anında mesajlaşma hizmetleri yoluyla dağıtarak müzik takas ediyorlar. Ancak prensip tamamen aynı.

Ve Metallica bu yüzden bir demo kaydetmişti. Kaset takasçılarının o demoyu beğenmesini, birbirlerine göndermesini ve sonuçta plak şirketlerinin demoyu fark etmesini ümit etmişlerdi. Kasetten tabii ki çok para kazanmayacaklardı, –gerçi konserlerde ve posta siparişiyle yapılan ilk satışlar bazı kayıt masrafını telafi edebilirdi– ancak demolarının ağızdan ağıza pazarlama yöntemiyle dikkat çekecek olması –en azından öyle olmasını umuyorlardı– paha biçilmez bir yöntemdi.

En acil sorunları finansaldı. Profesyonel bir kayıt yapmak ve etki yaratacak adette kaset üretmek maliyetli işti. Ve dört müzisyen, stüdyo ücreti ödeyecek paraya sahip değildiler. Her ne kadar McGovney ve Hetfield, McGovney'in ailesinin yakında yıkılacak olan evinde bedava yaşıyor olsa da. Bununla birlikte her zaman olduğu gibi, Lars bu meseleyi de çözmenin bir yolunu bulmayı başardı. Metallica'nın performansını gören ve bir stüdyo kaydını finanse etmeye sıcak bakan Kenny Kane adlı bir plak şirketi sahibiyle bağlantı kurmuştu. Hetfield, daha sonra *Aardschok*'a, "Kenny Kane adında bir adam bizim için bir miktar para topladı," diye açıkladı. "Böylece Tustin California'daki, Chateau East Stüdyoları'nda kayıt yapacaktık. Bu arada bazı yeni şarkılar yazmıştık ve çalıyorduk da: 'Killing Time', 'Let It Loose' ve repertuvarımıza eklediğimiz birkaç Diamond Head parçası..."

Ron McGovney, Kenny Kane konusunda pek hevesli değildi ve daha sonra *Shockwaves*'e şu açıklamayı yaptı: "Kenny Kane, Orange County'deki Rocshire Records'un bir bölümü olan ve daha çok *punk* müziğe yer veren High Velocity adlı plak şirketinin sahibiydi. Bir kısaçalar için ortaya para koyacağını söyledi ve biz de stüdyoya girdik."

Kayıt aşamasındaki parça listesi –Kane, bir kısaçaları tedarik edici içerik olarak öngörmüştü– şu şekildeydi: Tekrardan kaydedilmek üzere, "Hit The Lights" (*Metal Massacre*'ın ikinci baskısında yer alacaktı), "The Mechanix", "Jump In The Fire" ve "Motorbreath". Ayrıca yeni parçalar olarak, "Seek And Destroy", "Metal Militia" ve "Phantom Lord".

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ama ortada acil bir sorun vardı. High Velocity, metalden çok *punk*a sıcak bakıyordu. Kane, Metallica'nın çaldığı cover şarkılarını duymuş, onları çok sevmiş ama özgün olmadıklarını anlamamıştı. James daha sonra şu açıklamayı yaptı: "Stüdyoda kayda başladığımızda, Kenny 'Kulağa tamamen farklı geliyor!' dedi. Biz de 'Evet Kenny, ama bazıları bizim değil,' dedik."

Kane ilk başta biraz çekimser davransa da, grubun kaydı korumasına izin verdi. Bu onun için son derece sıra dışı bir durumdu. Lars ve arkadaşı Pat Scott, kopyalar üreterek onları kendi buldukları bağlantılarına göndermeye başladılar. Ron, KNAC ile 1993'de yaptığı bir röportajda, "Demo her yere hatta Japonya'ya bile gitti," diye açıkladı. "Ve her yerden mektup aldık."

Alıcılar arasında Bernard Doe ve Tony Dolan vardı. Demo için *BAM* dergisine küçük bir ilan da verilmişti. Ron şöyle açıklıyor: "Bize 600 dolara patladı ve 1982'de bu gerçekten çok büyük para sayılırdı. Muhtemelen Lars ve James'in fikriydi. Bana reklamın bir taslağını gösterdiler ve 600 dolara mal olacağını söylediler. 'Tamam Lars, James. Paranız nerede?' dedim ve 'Hiç paramız yok,' cevabını aldım. Parası olan tek kişi bendim ve bu yüzden *BAM*'a 600 dolarlık bir çek yazdım. Ne var ki bugüne kadar o parayı geri almadım." Ron görünüşe göre müzisyen arkadaşları konusunda bir parça hayal kırıklığına uğramıştı. Bu belki de gelecek olaylara dair bir uyarıydı.

Demo, *No Life 'Til Leather* olarak isimlendirilmiş, adını "Hit The Lights" şarkısının ilk mısrasından –ve muhtemelen Motörhead'in *No Sleep 'Til Hammersmith* adlı konser albümüne hürmeten– almıştı. Piyasaya sürülür sürülmez hızla yayılmaya başladı. Hız, saldırganlık ve keskin performanslar bunun önemli bir sebebi olmuş olmalıydı.

James Hetfield'in gitar çalışları, daha sonra elde edeceği hassaslığa yaklaşmasa da bu kasette özellikle dikkat çekiciydi. Şarkıcılığı, Metallica'nın daha sonraki çalışmalarında sergileyeceğinden çok farklıydı. Tonları elbette ki sınırlıydı, ancak bu *extreme-metal* piyasası ve genel demo dünyası için sıra dışı bir durum sayılmazdı. O dönemdeki şarkı söyleyişinin sonraki performanslarından en büyük farkı; vokalleri düz olarak söylemesi, kükremelerden ve bağırmalardan kaçınmasıydı. Bu da onun sesinin zayıf olduğu izlenimini yaratıyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Gazeteci Bob Nalbandian, *No Life 'Til Leather* (kısaca *NLTL*) demosunun öneminin, en azından Metallica'nın itibarını güçlendirmesi açısından göz ardı edilmemesi gerektiğini belirtiyor: "Örneğin *NLTL*, San Francisco'da büyük ses getirdi. O günlerin en büyük demo kaseti sayılıyordu. Metallica, sadece bir demoyla etki yaratan ilk Amerikalı gruplardan biridir. Bundan önce kimse bir demo kaseti hakkında görüş veya eleştiri bildirmezdi. Ama Birleşik Krallık ve Avrupa'da, Sweet Savage ve Mercyful Fate gibi gruplar demolar çıkarırlar ve onları takas pazarına sunarlardı. Blitzkrieg, Satan, Deep Machine ve diğer Neat Records grupları da bunu yapardı. Metallica da onlardan esinlendi ve bir tane de onlar çıkardı. Ama hiç kimse bir grubun demo kasetiyle isim yapabileceğini hayal bile etmedi. Gruplar, ancak albüm yapacak paraları olmadığı için demo kaseti çıkarırlardı."

Kaset, tanıtım açısından da çok değerliydi. "Kaset herkesin eline geçmişti, onu Oregon'daki KJ Doughton'a, Hollanda'daki *Aardschok* dergisine ve İngiltere'deki Metal *Forces*'da çalışan Bernard Doe'ya göndermiştik."

Sadece haftalar içinde NLTL demosu artık her yerdeydi. Ve sadece bu kaset de değil. Kanadalı grup Voivod'un solisti Snake'in hatırladığı üzere, ortalıkta Metallica *bootleg*[1] kayıtları da dolaşıyordu. Sanatçı, "Elimde Dave Mustaine'in söylediği bir demo vardı," diyor. "Şarkıların tavrı çok farklıydı... 'Vay canına!' dedik. Bunun çok büyük bir şey olacağını hemen anladık. Çok underground bir demoydu, muhtemelen bir *bootleg*di. İçinde 'No Remorse' ve 'Metal Militia' vardı. Dinlerken çıldırdık, çünkü gitar çalışları muhteşemdi." Tekrar, Hetfield'ın keskin cümleleri ve Mustaine'in ona yakın soloları metal piyasasının gelecekteki bir sanatçısı üzerinde ciddi bir izlenim bırakmıştı. Demo sonuçta zincirleme bir etkiyle herkesi etkilemişti.

1982 yazına gelindiğinde, grup giderek daha da güçlenmişti. Ne var ki grup içi ilişkiler rahatsız edici derecedeydi. Daha önce bahsettiğimiz üzere, Ron McGovney mutsuzdu. Çünkü kendisinden faydalanıldığını hissediyordu, ama en patlamaya hazır üye Dave Mustaine'di. Sanki ince

1 Korsan kayıt. Piyasaya resmi olarak sürülmemiş bir albümün yasa dışı bir şekilde yayımlanmış hali. Buna konserlerde grup veya seyirci tarafından yapılan kayıtlar da dâhildir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

bir çizgi üzerinde yürüyordu. Hatta bir keresinde, yaşanan tatsız bir olay yüzünden gruptan geçici olarak kovulacaktı. Bu olayın hikâyesi, Metallica'nın tarihinde farklı anlatımlara sahiptir. Bu, Dave ve Ron McGovney'nin arabasının hikâyesidir.

1999'da Dave Mustaine ile röportaj yaptım, olayların onun tarafını duymaya hevesliydim. Sözleri aynen şu şekilde: "Hayatımı sürdürmek için uyuşturucu satıyordum, çünkü annem taşınmıştı. Bu benim için bir yaşam biçimi haline gelmişti ve ben konserlerdeyken insanlar evde olmadığımı biliyordu. Pencereden içeriye girerek malımı çalıyorlardı. Bir evde, bir şeyi gizleyebileceğiniz çok yer yoktur. Ve genellikle hırsız içeriden biriydi, daha önce evimde bulunmuş kişilerdi. Bu yüzden malımı korumak için köpek aldım."

Şimdiye kadar her şey çok açık. Dave güvenliği açısından birkaç köpek almıştı, ancak köpeklerden biri Ron'un arabasına ilgi duyduğunda sorun yaşanacaktı: "Bir gün köpeklerden birini provaya götürdüm ve hayvan bizim basçının arabasına patilerini dayadı. Çizdi mi, ezdi mi yoksa iz mi bıraktı, bilmiyorum." James bu duruma itiraz etmiş ve köpeği eliyle veya ayağıyla itelemişti. Ne kadar şiddetli olduğunu bilinmiyor. "James köpeğimi tekmeledi ve tartışmaya başladık," diye savunuyor Mustaine. "Bıçak kemiğe dayandı ve James'e yumruk attım... Ve şimdi bu konuda üzgünüm." Dave pişmanlığı konusunda samimi görünüyor. "Eğer tekrar bir şans verilseydi, köpeği asla oraya getirmezdim..."

Ron McGovney de aynı hikâyeyi *Shockwaves*'e anlattı. Onun hikâyesi daha detaylı ve Mustaine'i aşağılayıcı. Ayrıca, James'in köpeğe dokunduğundan bile bahsetmiyor: "Dave bir pazar öğleden sonrasında evime gelmiş ve yanında iki pitbull yavrusu getirmiş. O sırada ben duştaydım. Her neyse, Dave köpekleri serbest bırakmış ve hayvanlar doğruca arabamın üstüne atlamışlar. Modifiye edilmiş bir 72 Pontiac LeMans'ım vardı. Ve James dışarı çıkıp, 'Hey Dave, o aptal köpeklerini Ron'un arabasından çek!' demiş. Dave de, 'Sen ne dedin? Sakın köpeklerim hakkında böyle konuşma!' diye karşılık vermiş. Bunun üzerine kavga etmeye başlamışlar ve olay içeriye kadar taşınmış. Duştan çıktığımda, Dave'in James'in ağzının tam ortasına bir yumruk yerleştirdiğini ve James'in odanın içinde uçtuğunu gördüm. Hemen Dave'in sırtına atladım, ama adam beni silkeleyerek sehpanın üzerine attı. James hemen

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ayağa kalktı ve Dave'e, 'Lanet olası herif! Gruptan kovuldun, defol buradan!' diye bağırdı. Dave bütün eşyalarını topladı ve öfkeli bir şekilde mekânı terk etti. Ama ertesi gün geri gelip, 'Lütfen beni gruba geri alın,' diye ağlamaya ve yalvarmaya başladı."

Bu hikâyenin yıllar içindeki diğer tasvirleri Mustaine'in, Hetfield'in köpeklerinden birini tekmelediğini öne sürüyor ve böylece Metallica'nın dedikodu kazanı içinde kime güveneceğimizi bilemiyoruz.

Metallica, grup ilişkilerindeki zorluklara rağmen konser programlarına devam etti. *NLTL* demosunun yarattığı etkiye yakışacak bir üne kavuşuyorlardı ve Temmuz 1982'de dört konser verdiler: Costa Mesa'daki Concert Factory, Hollywood'daki Troubadour, Huntingdon Beach ve Dana Point'da iki ayrı partide. Ağustos ayının başında birkaç konser daha düzenlendi: Tekrar Troubadour, Whisky'de Steeler'ın açılış grubu olarak ve Long Beach'teki Bruin Den'de bir gösteri. Sonuncusu 7 Ağustos'ta gerçekleşti. Hirax'ın ve tabii ki de gecenin yıldızı Stryper'ın sahne almasıyla dikkat çekti. Hıristiyan duruşlarıyla, diğer gruplara nispeten çok daha fazla ilgi çekmiş olan *glam-metal* grubundan bahsediyoruz.

Hirax solisti Katon DePena, Stryper ile aynı sahnede performans sergilemenin hatırasına hâlâ gülüyor. Sonuçta her iki grup da kendilerini *extreme-metal*e adamıştı: "Hirax ve Metallica ilk günlerde çok iyi arkadaştılar. Birlikte prova yapıyorlar, plak dinliyorlar ve bol bol votka içiyorlardı. Ama sahnede sadece bir kez çaldık... Üstelik gecenin yıldızı Stryper'la. Bu gerçek bir hikâye!"

Stryper kesinlikle böyle bir istismarın kurbanıydı. Ancak konserlerde kalabalığa atılan İncil'lerin ve saçlara sıkılan spreyin birleşimi, bu konuda kendilerinin kaşındığını gösteriyor. Grup ayrıca sarı-siyah çizgili kıyafetler giyiyordu (Adlarını, İncil'de bir kırbacın çizgilerinden bahseden bir ayetin isminden ilham almışlardı) ve daha kötü bir kaderin kurbanı olmamaları gerçekten bir mucizeydi.

Bununla birlikte grubun davulcusu Robert Sweet, Metallica'nın kendilerine o kadar da düşmanca davranmadığını hatırlıyor. Aniden parlamaya meyilli Dave Mustaine'in haricinde: "1982'de Metallica hakkında hiçbir şey bilmiyordum ve onlar da bizi hiç tanımıyordu. Ama sarı-siyah çizgili kıyafetlerimize kahkahalarla güldüklerini hatırlıyorum. Yine de hepsi çok iyi çocuklardı, ama Dave kesinlikle öyle değildi. Bize çok kötü

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

davrandığını hatırlıyorum. Bizden resmen nefret ediyordu. Ağabeyimden (solist Michael Sweet) nefret ediyordu, benden de nefret ediyordu ve saçlarımızın spreyli haline gülüyordu. Ama böyle şeyler olur, onlar farklı bir geçmişten geliyordu ve farklı bir şeyin peşindeydiler."

Kulisteki hava çok samimi olmadığı gibi, ön taraftaki ortamda da herhangi bir hareketlenme yoktu. Sweet, "Seyirci olarak sadece yedi kişi vardı," diye hatırlıyor. "Organizatör, çalacağımızı kimseye haber vermediği için seyirci gelmemişti!" Yine de şimdi daha dingin olan davulcu, Mustaine'i ve grubu daha şefkatle hatırlıyor: "Metallica'yla daha fazla zaman geçirmiş olmak isterdim, ancak Dave o gün herkesin gerilmesine neden oldu. Ben onların iyi bir grup olduğunu düşünüyordum. Biraz gevşeklerdi ama biz de öyleydik. Şimdilerde Dave'in harika bir adam olduğunu, karakterinin bayağı değiştiğini duydum."

Ağustos ayının geriye kalanı, Metallica'nın artık düzenli konser programıyla rezerve edilmişti. 18 Ağustos tarihinde Troubadour'da, diğer bir saç-metal grubu olan Ratt için açılış yaptılar. Ratt hâlâ moda olan Mötley Crüe kadar popüler değildi, ancak Stryper gibi B-ligi grupların çok ilerisindeydi. Metallica ise daha çok konser vererek yerel bilinirliklerini yüksek tutmaya devam etti: Anaheim'daki Woodstock'da, Los Angeles'ta Whiskey'de ve Kuzey Hollywood'da HJs'de sahne aldılar. Fakat en önemli konserleri, fethetmeyi hiç düşünmedikleri bir şehirde, 725 km uzaklıktaki San Fransisco'da gerçekleşecekti.

Brian Slagel, *Metal Massacre*'ın çıkışından beri boş durmamıştı. 18 Eylül 1982 tarihinde San Francisco'daki Keystone'da "*Metal Massacre* Night" adı altında gerçekleştirileceği bir etkinlik için pek çok grubu bir araya getirmişti. Hans Naughty ile Bitch arasında performans sergilemesi gereken Cirith Ungol geri adım attığı için programda bir boşluk oluşmuştu. Slagel olayları şu şekilde hatırlıyor: "*Metal Massacre* etkinliği için organize ettiğim gruplardan biri gelmemeye karar vermişti. Ben de Metallica'yı aradım ve 'San Francisco konserinde çalmak ister misiniz?' diye sordum. 'Tabii ki evet,' dediler."

Çeşitli görgü tanıklarının hatırladığına göre, Metallica'nın performansı inanılmazdı. Grup, *NLTL* demosundaki yedi şarkılarının yanı sıra, iki tane de Diamond Head cover parçası çaldılar. İzleyici, Metallica'nın hiçbir konserinde olmadığı derecede çıldırmıştı. Hatta mekânda

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

bulunan iki yüz kadar hayranın çoğu, sahneye çıkarak müzik eşliğinde kafalarını sallamışlardı. Grubun kendisi de büyük bir şaşkınlık içindeydi, çünkü müziklerinin etkisinin San Francisco'ya kadar uzanmış olduğunu ilk kez öğreniyorlardı. Bu noktadan önce müziklerini sadece Los Angeles'taki *glam-metal* odaklı seyirciye sunmuşlar, gerçek hayranlarından mahrum kalmışlardı. Brian, "O dönemde Metallica, ufak ufak Los Angeles'ta çalmaya başlamıştı," diye hatırlıyor. "Ne var ki çok ilgi görmemişlerdi, çünkü o dönemdeki Los Angeles piyasasının alışık olduğu tarzdan çok daha ağır şeyler çalıyorlardı. İnsanlar, özellikle de kulüp sahipleri, bu müzikten korkuyordu." Possessed'in Jeff Becerra'sı da San Francisco'daki konserdeydi ve o günü şu sözlerle hatırlıyor: "Metallica'yı Keystone Berkeley'de gördüm ve 'Vay be, bu çocuklar muazzam!' dedim."

Ron McGovney, daha sonra KNAC'ye yaptığı açıklamada etkinlik mekânına gidip geri dönmelerinin her zamanki gibi oldukça sorunlu geçtiğini söyledi: "Bir karavan kiraladım. Davul platformumuzu ve diğer tüm teçhizatımızı yükleyip, onu babamın 1969 model Ford Ranger'ıyla çektim. Hepimiz aynı kamyonetin içinde seyahat ettik. Daha önce hiç San Francisco'ya gitmemiştim. Chinatown'da arkamda bir karavanla söz konusu kulübü bulmaya çalışırken çok öfkelendiğimi hatırlıyorum. Diğer tüm grup üyeleri arka tarafta içki içip eğlenirken ben öfkeden küplere binmiştim." Ancak izleyicinin ilgisi, her şeyin daha iyi gözükmesine neden olacaktı. "*NLTL* demomuzun oralara kadar ulaştığını bilmiyorduk. Seyirciler şarkılarımızın tüm sözlerini biliyordu. Bizden imza bile istediler. İnanılmaz bir olaydı, çok heyecanlanmıştık. Los Angeles'ta Ratt gibi gruplarla çaldığımızda, insanlar kollarını kavuşturur, orada öylece dururlardı."

Ron ve grubun geri kalanı arasındaki ilişki ciddi bir sınanma aşamasına girmek üzereydi. McGovney hayatı Ulrich, Hetfield ve Mustaine'den biraz daha ciddiye alıyordu. Arkadaşlarının alkollü hallerinden ve soytarılıklarından bezmişti, özellikle kendisinden grubu yönetmesi beklendiğinde. *Shockwaves*'e şunları söyledi: "Evde bir takım şeyler dönmeye başladı... Eşyalarım kayboluyordu. En kötü olay, arkadaşım Jim'in grubu Kaos ile birlikte çaldığımızda yaşandı... Son derece barizdi ki, Dave'in arkadaşlarından biri yedek Ibanez marka basgitarımı çalmış-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tı. Deri ceketim ortada yoktu. Yaşananlardan gerçekten sıkılmıştım." Daha sıkıcı olan durum, McGovney'nin grubu düzende tutabilmek çok çaba sarf ediyor olmasıydı. "Bunlar neden oluyordu bilmiyorum, çünkü ben elimden geleni yapıyordum. Benden istenen her şeyi yerine getiriyordum. Lars'la çok tartışıyorduk. İnsanların gecikmesinden ve başkalarından faydalanmasından nefret ederim. Bu tam da Lars'ın yaptığı bir şeydi. Ne zaman San Francisco'da bir konser olsa; babamın kamyonetini ödünç alıyor, benzinini ben koyuyor, karavanı ben kiralıyor, otel masraflarını kredi kartımla ben ödüyordum. San Francisco pahalı bir şehirdir, en ucuz otel odasının fiyatı bile uçuktur. Ben tüm bu fedakârlıkları gösterirken, onlar benim neden öfkeli olduğumu anlayamıyordu. Konser sonrasında paraları benim topladığımı söylüyorlardı, ama program başına en fazla 100 dolar alıyorduk ve bununla bir otel odasını bile ödeyemezdiniz. Bu da yetmezmiş gibi yüzlerce dolarlık alkol tüketiyorduk. Onlara her zaman söyledim, 'Eğer ben de bu grubun bir üyesiysem, siz bedavadan takılırken ben niye her şeyi ödeyeyim ki?' Bir menajer veya bize destek olabilecek birini bulmayı teklif ettim, çünkü bu işten gerçekten sıkılmıştım. Onlar ise bana güldüler ve espri anlayışından yoksun olduğumu söylediler. Beni bir türlü anlamıyorlardı, aksi bir adam olduğumu düşünüyorlardı."

Ron, KNAC'ye de şu açıklamaları yaptı: "Onlara resmen bebek bakıcılığı yapıyordum. Sürekli fitil gibi sarhoş oluyorlardı ve onları her yere ben sürüklüyordum. O kadar içmemelerini, yoksa hiçbir işi bitüremeyeceğimizi söyleyip durdum. Ama kendilerine ne yapmaları gerektiğinin söylenmesinden hoşlanmıyorlardı ve sonuçta benden nefret eder oldular." Ron hem bunlara katlanmak hem de tonla iş yapmak zorundaydı. "Sorumluluk sahibi tek kişi bendim. Turne menajerleri bendim. Ben otelleri ayarlarken, kamyoneti sürerken, teçhizatı yüklerken, onlar da arkada oturup şişeyle votka içiyorlar ve fitil gibi sarhoş oluyorlardı. Ayrıca benim tam bir baş belası olduğumu söylüyorlardı. Sonuçta öyle bir noktaya geldik ki, artık birbirimize tahammül edemez olduk ve onlar da yeni bir basçı arayışına girdiler."

Ron'un öfkesi, James ve Lars tarafından fark edilmişti. Grupça Los Angeles'a geri döndüklerinde tekrar Brian Slagel'la bir araya geldiler ve McGovney'le yaşadıkları sıkıntıları dile getirdiler. Grubun San Fran-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

cisco'daki performansından son derece etkilenmiş olan Brian da onlara Whisky A Go-Go'da birkaç hafta önce izlemiş olduğu bir gruptan bahsetti. Grubun adı Trauma'ydı ve Metallica'ya kıyasla son derece sıradan bir rock ekibiydi. Ama aralarında dehşet verici derece yetenekli bir bas gitarist vardı. Adı Cliff Burton'dı.

◆◆◆

Cliff, EZ Streets'in yok oluşundan ve Jim Martin'in Faith No More'a katılmasından beri boş durmamıştı. Trauma o dönemde her ne kadar çok dikkat çekmese de yetenekli bir gruptu –Brian Slagel'in ikinci *Metal Massacre* uzunçalarında yer almıştı– ve Cliff'e artık iyice geliştirmiş olduğu o nefes kesici basgitar sololarını icra etme fırsatını sunuyordu. Sanatçı, iki gitaristin cümleleri üzerine çalıyordu ve bu hüner o dönem için son derece sıra dışıydı.

Slagel, Lars ve James'i bir Trauma konserine gitmeye ikna etmekte çok zorlanmadı. "Metallica o güne kadar bayağı bir konser vermişti, ama yine de hem Los Angeles'tan hem de mevcut basçılarından bezmişlerdi," diye hatırlıyor. *Metal Massacre II*'ye Trauma'yı da dâhil etmiştim, onları daha önce Los Angeles'ta çalarlarken görmüştüm. Lars bir basgitarcıya ihtiyaçları olduğunu duyurduğunda, kesinlikle Trauma'yı görmeleri gerektiğini ve muhteşem bir basçıya sahip olduklarını söyledim." Brian neden Cliff'ten bu derecede etkilemişti? "Her şeyden önce olağanüstü bir müzisyendi, ama sahneye çıktığında tam bir manyağa dönüşüyordu. Öyle bir kafa sallayışı vardı ki, daha önce hiç kimseyi o şekilde kafa sallarken görmemişsinizdir. Kot kıyafeti ve upuzun saçlarıyla sahneye çıkar, bütün program boyunca delicesine kafa sallardı."

Hetfield ve Ulrich, nihayet Burton ve grubunu gördüler ve genç basçının kendini adamış kafa sallayışları ve şevkli çalışları karşısında küçük dillerini yuttular. Metallica'nın ilk *roadie*si olan Dave Marrs, Lars ve James'in tepkisi hakkında şu yorumda bulunuyor: "Her ikisi de çok şaşırmıştı, 'Aman Tanrım, şu herife bak!' dediler. Onları en çok etkileyen şey; bir yanda solo gitar çalarken, diğer yanda solo bas çalıyor olmasıydı. Bunun inanılmaz bir şey olduğunu düşünmüşlerdi." James daha sonra *Aardschok*'a şu yorumda bulundu: "Sürekli kafa sallayan bu hippie basçıdan çok etkilenmiştik." Ron McGovney ise şunları hatırlıyor: "Grubu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

seyrediyorduk ve aniden solo gitarlar ritme girerken, basgitar da soloya girdi. Adam, kudurmuşçasına kafa sallıyordu. James ve Lars da onun önünde reverans yapıyorlardı."

Lars, konserden sonra Cliff'e yaklaştı ve kendisini tanıttı. Ona Metallica'ya katılmasını teklif etti. İlk başta Burton bu fikre sıcak bakmadı. Herkesçe bilindiği üzere Los Angeles'tan, özellikle de *glam-metal* piyasasından nefret ediyordu. Ayrıca San Francisco'yu terk edip, Los Angeles'a yerleşmek gibi bir niyeti yoktu. Ulrich hüsrana uğramıştı, ama teklifini tekrarlayıp başçıyı kazanmaya ant içti.

Aslında sonradan ortaya çıktığı üzere, Cliff zaten Trauma'dan ayrılmayı düşünüyordu. Daha sonra gazeteci Harald Oimoen'e şu açıklamada bulundu: "Trauma ile Los Angeles'ta bazı işler yaptık. Oradayken Lars ve James bizi dinlemeye geldiler ve beni kendi gruplarında görmek istediklerini söylediler. Sürekli beni aramaya başladılar ve burada San Francisco'da çaldıklarında da ben onları görmeye gittim. Sonuçta, Trauma bir takım sebeplerden dolayı canımı sıkmaya başlamıştı ve ben de onlara elveda dedim." Öyle görülüyordu ki, Trauma'nın müziği Cliff'in kafasında tasarladığı yolda ilerlemiyordu. "Bir takım tavırlar takınmışlardı. Bazı açılardan biraz fazla ticari düşünüyorlardı. Kısacası, müziğe olan bazı yaklaşımlarından bezmiştim."

Lars hic durmadan Cliff'i ikna etmeye çalışırken, verilmesi gereken konserler de vardı. 1 Ekim'de Woodstock'da düzenlenecek konser de bunlara dâhildi. Bununla birlikte, San Francisco konserinin başarısı Metallica'yı tekrar bu şehre dönmeye heveslendirdi ve 18 Ekim'de Old Waldof'ta Laaz Rockit'in açılışını yaptılar. Bu aynı zamanda yepyeni ve güçlü bir şarkı olan "No Remorse"un ilk çalındığı konserdi. Parça, dinleyicinin büyük beğenisini kazandı. Ron McGovney o günü şu sözlerle hatırlıyor: "Bir pazartesi akşamı Old Waldorf'taydık ve seyirciler çılgına döndüler." Bir sonraki lafını iğneleyici bir dokunuşla ekliyor. "Sanırım Cliff Burton da oradaydı."

Kendi şehirlerinde verdikleri dört konserin ardından (11 Kasım'da Anaheim'deki Woodstock'da, Y&T için yaptıkları açılış özellikle kayda değerdi) Old Waldorf'da 29 Kasım için diğer bir konser organize edildi. Bu konser üç sebepten dolayı önemliydi: Birincisi, açılış grubu San Francisco kökenli Exodus'tu ve 20 yaşındaki Kirk Hammett'ı içeriyor-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

du. İkincisi, program banda kaydedildi ve bir demo olarak lanse edildi. Hayranlar onu '*Live* Metal *Up Your Ass*' olarak adlandırdılar. (Ne var ki kaydın ses kalitesi berbattı. Aslında kanal kaydı yapmayı planlamışlar, ama sonra bir takım sorunlardan dolayı hoparlörlerin önüne bir kaset kaydedici koymakla yetinmişlerdi.) Üçüncü sebebe gelince, "Whiplash" şarkısı ilk kez bu konserde çalındı ve izleyiciyi eşi benzeri görülmemiş bir tezahürata sevk etti.

Ertesi gece Metallica, Mabuhay Garden adı verilen ikinci bir San Francisco mekânında konser verdi. Başarılı bir diğer geceydi ve Metallica için de bir dönüm noktasıydı. Çünkü Ron McGovney'nin onlarla son çalışıydı. Sanatçının 1993'te KNAC'ye açıkladığı üzere; eve dönüş yolculuğu son provokasyonu teşkil etmiş, onu tahammül sınırlarının dışına itmiş ve sonuçta gruptan ayrılmasına neden olmuştu: "Eve dönerken alkollü ürünler satan bir dükkâna uğradık," diye hatırlıyor. "Aracı ben kullanıyordum ve kendilerine dört şişe viski aldılar. Çok geçmeden James, Lars ve Dave zil zurna sarhoş oldular. Sürekli cama vurarak kenara çekmemi istiyorlar, tuvaletlerinin geldiğini söylüyorlardı. Ve sonra birden bire arkama baktım ve Lars'ı 5 numaraları karayolunun ortasında, iki sarı çizginin tam üstünde yatarken gördüm. Bu inanılmaz bir manzaraydı. 'Olamaz, lanet olsun!' diye bağırdım."

Ron, eğer tek sorunu bebek bakıcılığı yapmak olsaydı belki de gruptan ayrılmayabilirdi. Ama tahammül etmesi gereken daha fazla şey vardı. "Sonra bir gün arkadaşlarımdan biri, Dave'in Washburn marka basgitarının manyetiklerine bira döktüğünü ve 'Ron'dan nefret ediyorum' dediğini haber verdi. Ertesi gün basgitarım çalışmadı. Ayrıca, o dönemdeki kız arkadaşım, grubun bir sohbetine kulak misafiri olduğunu, benim yerime Cliff'i getirmek istediklerini söyledi."

Ron'ın tepkisi muhtemelen son derece makuldü. "Dave basgitarını mahvettikten sonra, prova için geldikleri gün karşılarına geçtim ve evimden defolmalarını söyledim. James'e döndüm ve 'Üzgünüm James, ama senin de gitmen gerekiyor,' dedim. Ve bir iki gün içinde evimi tamamen terk ettiler." Belli ki Ron'ın damarına basılmıştı. "Her şeyden o kadar tiksinmiştim ki, tüm teçhizatımı sattım..."

Ve böylece Ron McGovney ve Metallica yollarını ayırdılar. Ron, kendisi yerine Cliff'in gruba alınabileceğini sezmişti. "Cliff hakkında yap-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tıkları konuşmaları duyduktan sonra, geleceği gördüm," diyor. Gruptan atılmaktan ziyade kendisinin ayrıldığı sonucuna varıyoruz, aksini iddia eden çeşitli varsayımlara rağmen... Ancak gerçeğin değiştirilebileceği olasılığı da çok uzak değil gibi. "Onların tarafını dinlerseniz, beni kovduklarını iddia ediyorlar. Ama ben ağızlarından, 'Gruptan kovuldun!' gibi bir söz işitmedim."

Yıllar geçtikçe, Ron'un ayrılmasından kaynaklanan garez sona erdi. Dave Mustaine, *Metal Hammer* ile 1990'lı yıllarda yaptığı bir röportajda, "Ron McGovney'e yaptığım bir şeyi dile getirmek ve özür dilemek istiyorum," dedi. "Basgitarının manyetiklerine bira dökmüştüm. Ben unuttum ama o hâlâ hatırlıyor. Kısa bir süre önce bir röportajda bu konuda sızlanmış ve ben bu konuda üzgünüm." Ron'un kendisine gelince, olayları anlatırken şunları ekliyor: "Bu o kadar uzun bir zaman önceydi ki, artık hiçbir önemi yok. Ben size sadece o zaman ne hissettiğimi söylüyorum. Şunu açıkça bilin ki, bu durum artık beni rahatsız etmiyor. Bu olay on dört yıl önceydi ve sadece hatıralarda kaldı. Artık grubun tüm üyeleriyle çok iyi anlaşıyorum."

◆◆◆

Grup, McGovney'ye veda ettikten çok kısa bir süre sonra,[1] Los Angeles'tan ebediyen ayrılmaya karar verdi. Cliff Burton da nihayet Metallica'ya katılmayı kabul etti. Tek şartı, grubun San Francisco'ya taşınmasıydı. Ulrich, Hetfield ve Mustaine, onları aylar boyunca reddeden saç spreyli *glam-metal* gruplarına ve onların hayranlarına bakarak Burton'ın teklifini mantıklı buldular ve çantalarını topladılar. Taşınmalarının tamamlanması birkaç ay sürdü, ancak ilk aşamalar Noel sonunda gerçekleşti.

28 Aralık 1982'de, Metallica'nın Cliff Burton'u içeren ilk provası gerçekleşti. Artık olağanüstü bir başçıyla gerçek anlamda müzik yapmaya başlamış gibi görünüyorlardı. Ama Cliff Burton'ı bu kadar özel kılan neydi?

---

1 McGovney, 1986'da Katon DePena'nın kurduğu Phantasm adlı thrash-metal grubunda kısa bir süre yer aldı, ama bunun dışında müzik dünyasından tamamen kayboldu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yedinci Bölüm

Cliff Burton Hakkındaki Gerçek

> Efsane 3: Metallica'yı Lars ve James yönetiyor ve her zaman öyle oldu.
> Efsane 4: Tüm şarkıları Lars ve James yazıyor ve grubun en iyi müzisyenidir.

Arada bir, gerçekten etkileyici bir dahi ortaya çıkar. Sanatına olan tutkusu o kadar tüketicidir ki, onun içinde yok olma tehdidiyle karşı karşıya gelir. Böyle sanatçıların çoğu hak ettikleri şöhreti elde ederler. Kimileri de buna asla ulaşamaz ve bundan nefret duyarlar. Ve çok azı vardır ki her iki durumu da umursamazlar. Cliff Burton bunlardan biriydi.

Sahne sanatları, bu tür ekstrem yeteneklerle eşleşen ekstrem şahsiyetlerle doludur. Bu çok normal. Sonuçta, sahneye çıkarak insanları eğlendirmek ya olağanüstü bir öz güven ya da sahne korkusunu kamufle etme cesareti gerektirir. Dahası, metal dünyası –hatta daha çok *extreme-metal*– eksantrik karakterlerle dolup taşıyor. Ama canavarın doğası nedeniyle bu karakterlerin aşırılıklarını genellikle affederiz. Fakat Cliff bu tür aşırılıkları sergileyen biri değildi. O son derece uysal, düşüncelere dalan hatta aklı başında bir bireydi. Yaşamından zevk alır ve kesinlikle

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gerekli olmadığı sürece asla olay çıkarmazdı. Bu son derece olağan dışı bir durumdu, çünkü müthiş derecede yetenekli bir sanatçıydı.

Çoğu basgitarcı –özellikle metal basçıları– Cliff'in bir müzisyen olarak pek çok üstün yanı olduğunu söyleyecektir. Her şeyden önce, titiz bir müzik eğitimi almıştı. Metallica'nın yakın arkadaşlarından Harald Oimoen'le yapılan bir röportajda, Cliff'in annesi Jan Burton'un açıklamaları şöyle aktarılmıştı: "Ağabeyi öldükten sonra, 13 yaşında müzik dersleri almaya başladı. Çok yetenekli olmadığını düşündük. Hiçbir fikrimiz yoktu! Tellere öylece vurup duracağını sandık ve uzun bir süre de öyle yaptı. İlk başta onun için hiç kolay değildi. Ama ders almaya başladıktan altı ay sonra her şey yerine oturmaya başladı. Onun gerçek bir potansiyele sahip olduğunu anladık. Çok şaşırmıştım, çünkü ailemizdeki hiçbir çocuk böyle bir müzikal yeteneğe sahip olmamıştı!"

Derslerini sürdürmesi gerektiği son derece açıktı. Jan Burton şöyle devam etti: "Yaklaşık dört yıl kadar daha ders aldı. Sonra boynuz kulağı geçti ve başka bir yere yazıldı. Ama orada da hocasından daha iyi çalmaya başladı. Daha sonra müzik okuluna gitti ve çok iyi bir caz basçısından dersler almaya başladı. Adam çok iyi bir müzisyendi. Cliff'e; Bach'ı, Beethoven'ı ve barok müziği öğretti. Nota okumasını ve bu tür şeyler öğrenmesini sağladı. Cliff onun yanında uzun bir süre eğitim aldı, ama sonra onu da geride bıraktı. Artık o kadar iyiydi ki, herhangi bir eğitime ihtiyacı kalmamıştı. Oturup Bach'ı kolaylıkla çalabiliyordu, Bach'a bayılıyordu."

Hatta Cliff'in çalışının en bilinen yönlerinden birisi –en çok bas sololarında belirgindi– Bach gibi bestecilerden aldığı klasik simetriydi. Ünlü bestecinin matematiksel açıdan mükemmel triadları[1] ve arpejleri[2], gitara yeni başladığında Cliff'in çalışının temelini oluşturmuştu. Dünyanın en iyi basgitarcılarından sayılan Jack Bruce, Bach'ı "bassline[3] kralı" olarak ilan etmiştir. İkinci yönü ise –aynı derece önemli olarak– Cliff'in klasiğe olan tutkusunun diğer yüzüydü: *Punk* ve heavy-metale olan sevgisi. James Hetfield'ın bir röportajda açıkladığına göre, Cliff bir

1 Müzikte üçlü notaların oluşturduğu akorlar.

2 Bir akoru oluşturan notaların birbiri ardından çalınması.

3 Bir müzik parçasında basgitarın çaldığı melodi veya cümle. Bas dizilimi olarak da çevrilebilir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

keresinde turne otobüsündeki müzik setinin hâkimiyetini ele geçirmiş ve Discharge gibi grupların kafa ütüleyici monoton şarkılarını hiç durmadan çalmıştı. Ağır müziğe olan düşkünlüğü daha çok küçük yaşlarda bile çalış tarzına yansımıştı. Basgitarını bir overdrive[1] veya distortion pedalından geçirerek, melodilerine ekleyebileceği cızırtılı bir uğultu keşfetmişti. Bunun en iyi örneği, *Kill 'Em All*'da yer alan "Anesthesia (Pulling Teeth)" adlı parçada sergileniyordu.

Ünlü basçının üçüncü yönüne gelince, belli bir ritme takılıp belli bir gitar cümlesine monoton şekilde eşlik etmekten hoşlanmamasıydı. Bu yaklaşımı, ifade ve melodiden ziyade hıza ve kusursuz zamanlamalara odaklanan thrash-metal için oldukça yeniydi. Ayrıca, gitar cümlelerinin etrafında dolaşan dizilişler geliştirmişti. Bunun en basit örneği "Jump In The Fire" parçasının *Kill 'Em All* albümündeki yorumudur. Cliff, Ron McGovney'ın çaldığı basslineını geliştirerek, onu her iki ölçüde bir inerek çalmak yerine yükselerek çalmıştı. "Phantom Lord" parçasında, solo gitar girmeden önce üst-oktavdaki 16'lık notaları dinleyin. Cliff, ana basslinenın sürekli bir melodiye izin vermediği durumlarda da ustaca ataklar eklemişti. Genç basçı, melodik ve armonik hileler içeren muazzam bir cephaneliğe sahipti ve böyle bir şey thrash-metalin o ilk dönemlerinde görülmemiş bir durumdu.

1986'da, Anthrax'ın Frank Bello'su da benzer şeyler yapıyordu ve death-metal hareketinin 80'lerin sonlarında başlamasıyla birlikte piyasaya bir dizi mükemmel müzisyen çıkmıştı. Bunların arasında Steve Di-Giorgio –Sadus, Testament– ve Alex Webster –Cannibal Corpse– gibi isimler vardı, ama thrash-metalin ilk yıllarında Cliff'in bir eşi benzeri yoktu.

Son olarak, Cliff'in kişiliği konusuna geliyoruz. Karmaşık olmadan zeki, baskıcı olmadan azimli ve eksantrik olmadan yaratıcı bir insandı. Sevilmesine neden olan, son derece uysal ve rahat bir karakteri vardı. Metallica'nın yapımcılarından Flemming Rasmussen onu şu sözlerle hatırlıyor: "Cliff gerçekten çok iyi bir insandı. Gayet rahat ve dostane bir tavrı vardı, onun yanında olmak çok keyifliydi. O dönemde İspanyol paça pantolon giyen tek adam o olmalıydı. Onlara bayılıyordu ve

1 Amfilerdeki kazanç ayarının yükseltilmesiyle meydana gelen, yumuşak ve hafif kirli tona sahip bozulma.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

insanların ne düşündüğünü umursamıyordu. Bir gün tekrar moda olacaklarını düşünüyordu, ki oldu da. Herkes ona bu konuda takılıyordu ve ben de bunu yapmaktan geri kalmadım. Ama o bizi hiç umursamadı." Gerçekten de 80'li yılların başında – dar kotların tercih edildiği yeni dalga döneminde– o ünlü İspanyol paçalar resmen bir moda katliamıydı. Metallica'nın diğer üyeleri ve piyasanın diğer metal grupları cildi sıkıca saran kot pantolon ya da tayt giyerken, Cliff buna aldırış bile etmiyordu.

Onun aklında başka şeyler, özellikle de müzik vardı. Rasmussen şöyle devam ediyor: "Cliff, farklı soundlar üretmeye bayılıyordu. Enstrümanının kapasitesinden sonuna kadar faydalanma eğilimindeydi. Sıkıcı ve düşük tempolu bir ritim eşliğinde çalmak ona göre değildi." Cliff'in sigara ve içkiden hoşlanıyor olması da, günün sıradan sorunlarını aşmış bir adam profilini tamamlayan son unsurdu. Genç sanatçının en büyük derdi, o muazzam yeteneğini bir mağrura veya tembele dönüşmeden sergilemekti. Bunu gerçekleştirebilmek için de her gün takıntılı bir şekilde etüt yapıyordu. Annesi, Oimoen'e, "Günde dört ila altı saat ve her gün... Hatta Metallica'ya girdikten sonra bile," diye açıkladı. "Çok alçak gönüllü bir çocuktu. Her zaman, 'Henüz keşfetmedikleri benden daha iyi birisi olabilir,' derdi. Metallica'yla geçirdiği son yılda bile, ki o zaman artık büyük bir gruptular, bu tavrını değiştirmedi. Eskiden olduğu gibi yoğun bir şekilde pratik yapmaya devam etti. Bütün gece çalışır, sabahın köründe yatardı. Ama kalkar kalkmaz da yine aynı şeyi yapar, eline basını alıp çalmaya başlardı."

Bununla birlikte, eğer zihninizde sadece gitarı için yaşayan rahat bir karakterli bir adam oluştuysa, tekrar düşünün derim. Cliff'in onu özel yapan diğer bir yönü de başarmaya yönelik azmiydi. Çoğu kişi onu sadece bir çalgıcı olarak görmüş olabilirdi, oysa Burton büyük bir sorumluluk ruhuna sahipti ve bu da onu grubun kariyerini yönetmeye sevk edecekti. Metallica'nın fotoğrafçısı Ross Halfin buna kesinlikle inanıyor: "İnsanların kaçırdığı şey şu; ilk başlarda Metallica aslında bir Cliff Burton grubuydu. Onları Cliff yönetiyordu. En büyük söz hakkı ona aitti ve 1986'dan sonra bu ayrıcalık Lars'a geçti. James, kariyer konularına pek karışmazdı, her şey Cliff Burton'ın sorumluluğu altındaydı."

Cliff, dış görünüşüne rağmen ne istediğini bilen bir gençti ve bu onun hayatının her yönüne yansımıştı. Annesi, "Hayatta gideceği yolu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

erken yaşlarda seçti," diye açıkladı. "Ufak bir çocukken bile ya müzik dinler ya da kitap okurdu. Okumaya bayılıyordu ve son derece zekiydi de. İlkokuldayken bir sınava tabi tutuldu ve bir lise öğrencisinin kavrama yeteneklerine sahip olduğu ortaya çıktı. Onun daima diğerlerinden farklı bir bakış açısı vardı ve eğer istemezse asla kalabalığın gittiği yöne gitmezdi. Oldukça popüler bir çocuktu, bir sürü arkadaşı vardı. Herkese karşı gayet sevecen ve nazikti, ama kendi kimliğinden asla ödün vermezdi." Görünüşe göre son derece doğrucuydu da. "Bazen o kadar dürüsttü ki, 'Ah Cliff, keşke bu kadar dürüst olmasaydın,' derdim. Bir keresinde bu konuyu masaya yatırdık ve bana, 'Kimse için yalan söylemek zorunda değilim,' dedi. 'Yalan söylemek istemiyorum!' Duyguları bu şekildeydi. Tanrım, sanırım hayatta en nefret ettiği şey yalan söylemekti. Kendisi gibi olmaya çok önem veriyordu."

Bu kararlılığı, bir müzisyen olmaya karar verdiğinde Cliff'in çok işine yarayacaktı. Babası, Oimoen'a şunları söyledi: "Yirmi bir veya yirmi iki yaşındayken, 'Profesyonel müzisyen olmaya karar verdim,' dedi. 'Yaşamımı bir müzisyen olarak kazanacağım!' Ve yaptığı şey de bu oldu." Annesi ise şöyle devam etti: "Kabul ettik, çünkü Cliff hiçbir şeyden vazgeçmezdi! Oğlumun herhangi bir şeyden veya birinden vazgeçtiğini hiç görmemiştim. Bu yüzden, söylediği şeye kendisini yüzde 110 vereceğinden emindim. Çünkü oğlumuzu çok seviyor, ona saygı duyuyorduk. Biz de ona yüzde 110 vermeye çalıştık, çünkü onun bunu hak ettiğini düşündük. O döneme kadar bazı küçük yerel gruplarla çalmıştı ve biz de ona, 'Tamam, sana dört yıl tanıyacağız,' dedik. 'Kira ve yemek masraflarını ödeyeceğiz. Ancak dört yıl geçtikten sonra herhangi bir ilerleme görmezsek, eğer işler bir yere varmazsa ve bu işte para kazanamayacağın belli olursa, o zaman bir iş bulacak veya başka bir şey yapacaksın. Sana o noktaya kadar destek olacağız, o zamana kadar ne kadar başarılı olacağın belli olur.' Cliff teklifimizi kabul etti ve sonuçta... Tanrım, beklentilerimizin ötesinde bir başarıya ulaştı, hem de sadece iki yıl içinde!" Metallica ilk çıkışını yapıp hayranlarını etkilemeye başladığında, Burton ailesinin sabırlı bekleyişi de meyve verdi. Bununla birlikte Cliff değişmeye hâlâ karşıydı. Annesi, "Hiçbir zaman kendisini bir yıldız olarak görmedi," diye devam ediyor. "Sadece iyi bir müzisyen olduğunu, ama bir yıldız olmadığını söyledi. Bence öyleydi fakat o kendisini böyle görmüyordu."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Amerikan dergisi Thrash Metal'de yer alan daha önceki bir Oimoen röportajında, Cliff onu etkileyen müzisyenlerden bahsetti: "Her şeyden önce, basgitarcılar arasında Geddy Lee, Geezer Butler ve Stanley Clarke." Bu üç müzisyenin etkileri Cliff'in çalışında son derece barizdi: Lee'nin progresif melodik çalışları, Butler'ın *psychedelic*'e yakın gücü – sanatçının yaratıcılığı, Black Sabbath'ın Tony Iommi'sinin azap yüklü cümlelerine mükemmel cevaplar veriyordu– ve Clarke'ın saf caz öğeleri.

İlginçtir ki Burton, Iron Maiden'ın başçısı Steve Harris'e fazla bir ilgi duymadığını açıkladı. Oysa Harris, metal piyasasının en iyi müzisyenlerinden sayılıyordu. Gücüyle ve melodileriyle Burton'ı aştığını söylemek yanlış olmazdı. Cliff ayrıca Jimi Hendrix, Uli Roth, Michael Schenker ve Tony Iommi gibi gitaristlerden etkilendiğini de ekledi. Böylece basit bir bassline çalmaktan ziyade solo çalmaya olan düşkünlüğünü gizliden açıklamış oluyordu. Oimoen tarafından müzik tercihlerinin ne olduğu sorulduğunda ise; Misfits, Samhain –kolunda Samhain'in logosundan türetilmiş gülen bir kurukafa dövmesi vardı– Thin Lizzy, Black Sabbath ve Aerosmith gibi grupları andı.

Ama daha ilginç ve eklektik bir şey varsa, o da Cliff'in benim de sevdiğim R.E.M.'i anmasıydı. Röportajın yapıldığı 1986 yılında Athens, Georgia dörtlüsü, arkasında üç albüm bulunan önemli bir gruptu ve sınırlı da olsa üniversiteli gençlerin ve kulüp çevrelerinin en büyük sevgilisiydi. Ne var ki kült statüsünün ötesine geçme konusunda henüz herhangi bir belirti göstermemişlerdi. Neredeyse hiç anlaşılmayan sözler içeren hassas, zeki ve gürültülü gitar melodileri yazmanın uzmanlanmaydılar. Misfits'in gotik karanlığından ve Discharge'ın gürültülü acımasızlığından dünyalar kadar uzaktılar. Bununla birlikte, Cliff onları sadece tuhaf gitar grupları arasından seçmekle kalmamış, aynı zamanda onları sevmişti de. R.E.M.'in ileride multi-platin ödüllere ulaştığı göz önünde bulundurulursa, Cliff'ten harika bir 'Sanatçı &Repertuar' yöneticisi olurdu. R.E.M. başçısı Mike Mills, müziğe piyano ve tuba eğimi alarak başlamıştı ve çaldığı basslinelar alışılmadık derecede melodik ve akıcıydı. *New-wave* sadeliği ve The Byrds'ın harmonik ihtişamı arasında gidip gelen bir grup için oldukça sıra dışıydı. Ama Cliff onları sevmişti ve çoğu thrash-metal müzisyeni böyle bir sevgiyi asla ifşa etmezdi. Ya da onları dinleyecek ve onlardan bir şeyler öğrenecek kadar geniş fikirli olmazdı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ve böylece Cliff Burton'ın farklı yönleri, Metallica'nın geleceğini şekillendirdi. Gerçek bir sanatçı olarak içgüdüsel bir şekilde biliyordu ki, yeteneklerini usule uygun bir şekilde sunmalıydı. Annesi şu şekilde izah ediyor: "Trauma, sıradan bas cümleleri çalınmasını istiyordu ve Cliff solo çalmak istediğini söylediğinde, 'Kesinlikle olmaz!' dediler. Cliff büyük bir bezginlik içindeydi, çünkü kendisini müzikal anlamda ifade edemiyordu." Lars'ın telefonla aramaları geldiğinde, Cliff iki arada bir derede kalmıştı. Kendi grubuna olan sadakati ile kendisini müzikal anlamda ifade etmek arasında bir seçim yapmak zorundaydı. "Metallica her hafta aramaya devam etti. Cliff'i Los Angeles'tan arıyorlar, o da 'Hayır, hayır,' diyordu. Sonunda bir araya geldiklerinde, 'Solo bas çalmak istiyorum, bana istediğim gibi solo çalabileceğim bir ara verin,' dedi. Onlar da, 'İstediğini çalabilirsin, yeter ki bizimle gel,' dediler ve Cliff'e beş dakikalık bir solo verdiler. Ve bunu hâlâ yapıyorlar. Diğer grupları bilmem, ancak grup liderleri haricinde Cliff gibi solo isteyen, yazan ve çalan bir basçı olmamıştır."

Daha sonra göreceğimiz üzere Cliff Burton, müzikal yetenekleri sayesinde yeni grubunu beklenmedik yönlere sürükleyecekti. Ancak sizler şimdilik hayatlarına girmiş olmasını ve hem onlar hem de metal için ne anlam ifade ettiğini bilin yeter.

Efsanelere gelince mi? Görünüşte Metallica'yı daima Lars ve James kontrol ediyordu. Ancak Cliff'in grubun şarkıları ve müzikalitesi üzerinde son derece derin bir etkisi vardı: Her şeyi bir bakıma içeriden yönetiyordu. Ve evet, şüphesiz ki grubun sahip olduğu en donanımlı müzisyen oydu. Ona saygı duyulması gerekiyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sekizinci Bölüm

1982–1983

Ve böylece taşınma işleri başladı. Los Angeles çılgınlığından, San Francisco'nun çok daha seviyeli –en azından Metallica öyle umuyordu– ortamına...

Eğer parasız bir müzisyenseniz, eşyalarınızı başka bir şehre taşımak hiç kolay değildir ve bu yüzden grubun şehirler arası transferi biraz zaman alacaktı. Aralık 1982'de James Hetfield, Lars Ulrich ve Dave Mustaine, sahip oldukları her şeyi –çok olmasa da– yeni evlerine taşımaya başladılar. Ne var ki yer değiştirme işi bir takım olaylar yüzünden ancak Mart 1983'e kadar tamamlanabildi. İlk başta Lars ve James, 3132 Carlson Bulvarı'nda yaşayan Mark Whitaker adlı bir arkadaşlarının yanına taşındılar. Daha önce metal piyasasında tanışmışlardı ve Mark ses mühendisliği eğitimi alıyordu. Ve ne tuhaftır ki, deli fişek Mustaine de Whitaker'ın büyükannesinin evinde bir oda kiraladı.

Metallica'nın Körfez Bölgesi'ne iyice yerleşmesi ve profillerini yerel metal piyasasında tanınır hale getirmesi çok uzun sürmedi. Whiplash davulcusu Tony Scaglione o dönemi şu sözlerle hatırlıyor: "İlk konserimizi Berkeley'deki Ruthie's Inn adlı bir kulüpte Possessed ve Death Angel'la verdik. Metallica'nın üyeleri de Exodus ve diğer birçok Körfez Bölgesi grubuyla birlikte konserdeydiler. Oradayken James ve Cliff

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Burton'la tanışma ve sohbet etme fırsatını yakaladım. Her ikisi de son derece güzel ve mütevazı insanlardı. Bu benim için harika bir hatıradır." Possessed lideri Jeff Becerra da şunları ekliyor: "Metallica bizim çaldığımız underground konserlere takılırdı. Onlar gerçekten de harika çocuklardı."

Metallica birkaç ay içinde El Cerrito bölgesine yerleşti. Testament'ın Eric Peterson'ı onları bu en erken dönemlerinden tanıyor: "Cliff sessiz ve oldukça zeki bir adamdı. Hatta bazı insanlar açısından biraz fazla entelektüeldi ve o bunun farkında bile değildi. Her zaman öfkeliydi. Metallica'nın da prova yaptığı bir stüdyomuz vardı ve Cliff elinde Löwenbräu birayla kanepede oturup diğerlerini bekler, ilk gelen o olduğu için çok sinirlenirdi! Sanırım stüdyonun anahtarları onda yoktu."

James Hetfield bu ilk günleri *Aardschok* dergisine şu sözlerle anlattı: "San Francisco'da zaten birkaç arkadaşımız vardı: Exodus'un menajeri Mark Whitaker ve Laaz Rockit'in menajeri –aynı zamanda konserlerimizdeki piroteknisyen – Jeff Weller. Sonuçta Mark'ın El Cerrito'daki evine taşındık. Tabii ki yatak odası sayısı yeterli değildi ve Lars'la aynı odayı paylaşmak zorunda kaldık. Dave ise Mark'ın büyükannesinin mahzenine yerleşti." Taşınma işi, James'in 1988'de *Thrasher* dergisine açıkladığına göre çok düşünülmeden gerçekleşmişti: "Şimdi düşünüyorum da... Bu yaptığımız şey gerçekten çılgıncaymış, kalacak yerimiz olmadan öylece aniden San Francisco'ya taşınmak. Ne cesaret!"

Çok geçmeden beklenmedik olumlu bir gelişmeyle karşılaştılar. Whitaker, ders programının bir parçası olarak bir demo kaydetmek zorundaydı ve bir gruba ihtiyacı vardı. James, "Ücretsiz olarak 'Whiplash' ve 'No Remorse' parçalarını içeren bir demo yaptık," diye devam ediyor. "Kulağa harika geliyordu. O zamana kadar kaydettiğimiz en iyi şeydi." Daha sonra Albany bölgesine taşındılar. Possessed'in Jeff Becerra'sı, Metallica'nın parti yapma programının daha ilk günlerden itibaren oldukça yoğun olduğunu hatırlatıyor: "Ben bu adamlarla büyüdüm. Kirk hemen biraz aşağımızda yaşıyordu ve evindeki inanılmaz çılgın partilere giderdik. Albany'deki kocaman ve derme çatma bir evde kendimizi perişan edinceye dek içerdik. Partideki diğer herkes de aynı şekildeydi. Eğer orada yaşananları gerçekten hatırlayan varsa, o zaman gerçek anlamda orada olmamış derim!"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ancak Metallica görkemli bir yaşamdan hâlâ çok uzaktı ve canlı bir performans için prova yapmaya başladılar. Cliff çok geçmeden grubun mevcut şarkılarına daha melodik bir his kattı ve 5 Mart 1983'te Metallica ile ilk canlı performansını gerçekleştirdi. Grubun en sevdiği mekân olan The Stone'da gerçekleşen konserde, hem *NLTL*'den hem de yeni hazırladıkları repertuvardan parçalara yer verdiler. Tabii ki "Hit The Lights", "The Mechanix", "Phantom Lord", "Jump In The Fire", "Motorbreath", "No Remorse" (yıldırım hızındaki bitiş kısmıyla repertuarın en dikkat çekici parçası haline gelmişti) ve "Seek And Destroy" çalındı. Ama tamamen yeni parçalardan oluşan bölüm çok daha etkileyiciydi. Cliff, "Anesthesia" adını vediği bir bas solosu yazmıştı, overdrive triadların ve klasik motiflerin beş-altı dakikalık bir karışımıydı. Kalabalık büyülenmişti. Burton; hızlı parmak hareketleri, basgitarının kulak tırmalayıcı *distortionu*, bir yel değirmeninin kolları misali savrulan saçları ve inadına giyilen modası geçmiş kot pantolonuyla metal dünyasındaki çoğu insan için tamamen farklı bir yüzdü. Solosu, Metallica'nın bugüne kadar kaydedilen en hızlı parçası "Whiplash"e bağlanıyordu. Seyirci çılgına dönmüştü ve bu halleri "Am I Evil?", "The Prince", "Blitzkrieg", Dave Mustaine'den bir solo ve son fırtına olarak "Metal Militia" boyunca da devam edecekti. Daha sonra aynı mekânda ikinci, ama daha kısa bir konser daha düzenlendi ve gelecek nesil için filme alındı.

Metallica'nın San Francisco'ya taşınması, hem yaratıcılık hem de kariyer anlamında bir yeniden doğuştu. Müzisyenler çok kısa sürede şehri kendi evleri olarak benimsediler ve daha sonraki röportajlarında şehre duydukları sevgiyi açıkladılar. *NLTL* demosunun bir önceki yıldan süregelen başarısı sürecin gerçekleşmesine yardımcı olmuştu tabii. Bob Nalbandyan, "Metallica, kaset takası pazarı sayesinde San Francisco'ya gitmeden önce de büyüktü zaten," diye açıkladı. Ancak o zamanlar kenti, grup için mükemmel bir eve dönüştüren belli bir enerji ya da özel bir taraf var gibiydi. Testament'ın Eric Peterson'u, "Havada kesinlikle bir şeyler vardı," diye hatırlıyor. "Gelecekte neye dönüşeceği bilinmezdi ama gerçekten harikaydı."

San Francisco'daki ağır kalabalık ile Los Angeles'taki *glam-metal* izleyicisi arasında belirgin bir fark vardı. Peterson, "Pozcular piyasasıyla uyum sağlayamadık, çünkü biz daha gençtik," diyor. "Onlar gibi muh-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

teşem görünümlü ve kaslı değildik. O piyasada herkes birbiriyle yatıyordu. Oysa bizde daha fazla dostluk ve sadakat vardı. O piyasada herkes birbirini sırtından bıçaklıyor, birbirini kazıklıyordu. En azından öyle görünüyordu."

Gene Hoglan da şehrin farklı atmosferini fark etmişti: "Artık oldukça popülerleşmiş olan *glam-metal* piyasasından nefret ediyordum. Şarkıları çok yapmacık ve sığdı. Grupların söyleyecek hiçbir şeyi yoktu. Giysi bütçeniz müzik aletlerinizden daha pahalı olduğunda, ortada bir sorun var demektir. Ancak San Francisco gerçekten de Mekke gibiydi. Los Angeles'ın fena sayılmayacak tüm grupları oraya gidiyor, orada performans sergiliyordu. Ve seyircinin ilgisi karşısında büyük şaşkınlık yaşıyorlardı. San Francisco iyi müzikten anlıyordu ve sonuçta daha ağır müziklere kapılmışlardı." Jeff Becerra bu dönemi ve ortamı şöyle açıklıyor: "Körfez Bölgesi bir müzisyenin oyun alanıydı. Orada pek çok büyük gruplar vardı ve herkes aksiyonun bir parçası olmak istiyordu. Yerel kahramanlar yaratılıyordu ve bu da beraberinde prestij, kadın ve bedava bira getiriyordu. Hatırladığım kadarıyla hep bir rock yıldızı olmak istedim ve Körfez Bölgesi kendinizi kanıtlamak için mükemmel bir yerdi. Körfez Bölgesi grupları destek vericiydi ve o dönemde hepsi de benim arkadaşımdı."

Peki neden San Francisco'daki insanlar ağır müziği bu kadar sevdiler? Bu soruyu sorarsanız, çeşitli cevaplar alacaksınız. Yazar Martin Popoff bu gerçeği kısmen coğrafi faktörlere bağlıyor: "Brian Slagel'ı tanıdığım ve Lars Ulrich'in neler yaşadığını bildiğim için, olayın büyük bir bölümünün California'nın geniş nüfusuyla ilgili olduğunu düşünüyorum. Thrash, Amerika'nın her yerinde nüfusa oranla gerçekleşti." Jim Martin de bu fikri destekliyor ve müzik endüstrisinin etkisi hakkında kuşkucu bir yorum ekliyor: "Dönüm başına daha fazla insan düşüyor. Batı Sahili dünyanın medya başkentidir, bu yüzden tanıtımın bu işte önemli bir rol oynadığını düşünüyorum. Metal müziğin Avrupa'daki varlığını bilen sadece birkaç kişi vardı... İngiliz istilası denen şeyin yani. Dolayısıyla Hollywood'da bundan nasıl yararlanacaklarını keşfetmeye çalıştılar. Başka açıklaması olamaz. Bu insanlardan bazıları bu müziği San Francisco'ya pazarlayıp halkın satın almasını beklediler."

California, özellikle de San Francisco, özgür düşünen liberallere ve onların yeni fikirlerine her zaman sempati duymuştu. Metallica'nın iler-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

lemesine yardımcı olan şey de buydu. Nile'ın Karl Sanders'ı bu konuda şu yorumu yapıyor: "Bence California son derece ilerici ve özgürce düşünen bir bölge. Sanırım o dönemde bu bölgenin metal hayranları yeni bir şeyi kucaklamaya hevesliydi." Popoff şunları ekliyor: "California sanatsal yönüyle tanınır ve bu yüzden birçok sanat hareketinin burada biraz fazla büyümüş olduğunu söyleyebiliriz." Bu arada Byron Roberts, değişim olgusunun kendi kendisinden beslendiğini vurguluyor: "Tarih göstermiştir ki, çoğu sanat –resim, edebiyat, film ya da müzik olsun– gelişiminin belli bir noktasında genç yeteneğin işgal ettiği yerel bir yuvaya sahip olur ve bu yuvadan pek çok yetenekli sanatçı çıkar. Benzer fikirlere ve etkilere sahip benzer yaştaki insanlar, eğer koşullar doğruysa her zaman böyle bir pop-kültürel hareket üretmek üzere bir araya gelir ve birleşirler. Sanırım ABD thrash-metalinin merkezi olmak, Körfez Bölgesi'nin kaderinde vardı. Belli ki iyi rekabet, iyi rekabeti besliyor. California da bu şeylerin küçük bir yuvası oluşmuştu ve sanırım Lars gibi fanatik tüketicilerin, Brian Slagel gibi girişimcilerin ve Oz Records gibi dükkânların sayesinde ateşlenerek büyüdü."

Roberts, müziği destekleyerek ve satın alarak piyasayı büyümeye teşvik eden ateşli hayranlardan ve endüstriye yön verenlerden bahsediyor. Annihilator'ın Jeff Waters'ı, olayın sadece küçük bir müzisyen çevresinden başladığını ifade ediyor: "Metal piyasası o zaman çok küçüktü ve herkes birbirini tanıyor, birbirinin çalışından ve şarkı sözlerinden etkileniyordu." Yazar Garry Sharpe-Young, kimin sorumlu olduğu konusunda daha spesifik bir açıklamaya sahip: "İlgili kişilikler; Ron Quintana, Lars Ulrich, James Hetfield, Kurdt Vanderhoof, Brian Slagel, Rick Hunolt. Bu adamlar kendilerini tamamen eski usul İngiliz rockına adamış kişilerdi. Sonuçta cesaretlenerek grup kurmaya; plak şirketi, radyo istasyonu veya dükkân işletmeye; NWOBHM'yi tanıtan fanzinler çıkarmaya başladılar."

Belli bir zaman içinde, bu 'endüstriye yön veren' kesim, hem müziğin gelişmesine olanak sağlayacak hem de kendilerini ünlü yapacak mekânlar oluşturmaya başlayacaktı. Sharpe-Young: "Neden mi Körfez Bölgesi? Muhtemelen Ruthie's, Waldorf, the Stone gibi kulüpler ile tutkulu metal cemiyetinin aynı yerde olması." Technocracy'nin Phil Demmel'ı da oradaydı ve her şeyi çok net bir şekilde hatırlıyor: "Bölgede Ruthie'nin Inn, Mabuhay Gardens veya the Stone gibi üç ya da dört

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tane kulüp vardı ve bu yerlere gidip bir gecede dört-beş tane harika grup izleyebilirdiniz. Herkesin üzerinde Venom yelekleri vardı. Bir keresinde bir Mercyful Fate konserindeydim ve 'Lanet olsun, King Diamond–Exodus!' diye bağırdığımı hatırlıyorum." Eric Peterson, kulüp etkinliklerinin yanı sıra açık hava etkinliklerini de hatırlıyor: "Körfez Bölgesi'nde her zaman bol bol metal müziği vardı. On beş ya da on altı yaşındayken, Outdoor Coliseum'da 'Day On The Green' adlı bir etkinlik düzenlenirdi ve her yaz iki kere yapılırdı. İlk konserimde Ted Nugent, Aerosmith, Bon Scott'la AC/DC ve Mahogany Rush vardı."

Los Angeles'ın kaniş-permalı ve yüksek topuklu *glam-metal* piyasası, metalin eğer dikkatlice kontrol edilmezse nereye varabileceğinin sürekli hatırlatıcısıydı. Metal Church'ün John Marshall'ı şu yorumda bulunuyor: "Sanırım o dönemde Los Angeles'tan çıkan o korkunç saç/poz/makyaj gruplarına büyük bir tepki vardı. Metallica'nın Körfez Bölgesi'ne taşınması yardımcı olmuştu, fakat onların büyük varlığı olmadan da burada hâlâ birçok büyük gruplar vardı." Katon DePena, nazik sözler sarf etmeye çalışan Marshall'tan daha dobra: "Los Angeles'ta o kadar çok b*ktan müzik var ki, bu kuralları çiğneyip sürüye karşı durmaya çalışan birkaç iyi metal grubu her zaman olacaktır. Şehir, ağır grupların çıkması için iyi bir ortam. Yani biz Slayer, Megadeth ve Metallica gibi gruplarla piyasaya girerken; Mötley Crüe, Ratt ve Dokken gibi gruplar da vardı. Biz bu tür müziğe tamamen karşı çıkmak istedik. Daha yüksek sesle, daha hızlı ve daha ağır bir şekilde çalarak!"

DePena, San Franciscolu müzik severlerden övgüyle bahsediyor: "San Francisco, Los Angeles'tan çok farklı. Ağır müziği gerçekten de çok seviyorlar. Metallica oraya taşındı, çünkü orada daha büyük bir takipçi kitlesi vardı. Exodus, Possessed ve Death Angel da oradan çıktı ve daha birçok harika grup onları takip etti. San Francisco heavy-metal müzik için çok özel bir şehirdi ve her zaman öyle olacak. Hirax olarak bizim için dünyada çalabileceğimiz en güzel yerlerden biri. Hayranlarımız konserlerde çılgına dönüyorlar ve biz bundan büyük bir keyif alıyoruz!"

Eric Peterson'un belirttiği üzere, thrash-metalin San Francisco'da bu kadar iyi sonuç vermesinin nedeni, müzisyenlerin birbirlerine yardım etmeleriydi. Kuşkucu Los Angeles için aynı durum söz konusu değildi. Opeth'in Mikael Akerfeldt'ı da aynı görüşte: "Sanırım birbirlerinin

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

fırsat yakalamalarına yardım ederek, birbirlerinin evrimleşmelerini sağladılar." Bunu Kreator'un Mille Petrozza'sı da kabul ediyor: "Bu gruplar hakkında en çok sevdiğim şey, tanıştığım müzisyenlerin çoğunun bir rock yıldızından ziyade, bir punk-rockçının tavrına sahip olmasıydı. Bu gruplarla bizzat tanışabilir, onlarla konuşabilirdiniz."

İlginçtir ki her metal müzisyeni anında Körfez Bölgesi büyüsünün altına girmemişti. Bathory'nin Quorthon'u şöyle hatırlıyor: "Bir arkadaşım, ilk albümümüzü kaydettiğimiz hafta *Kill 'Em All*'ı satın almıştı. Körfez Bölgesi gruplarını pek birbirinden ayırt edemiyorduk. Hepsi birbirine benziyordu ve biz onların müziğine yakınlık duyamadık. Biz Hammer[1] korku filmleriyle büyümüştük ve NWOBHM'ya olan aşkımız o kadar büyüktü ki, Amerika'dan çıkan her türlü müziğe kuşkuyla yaklaşıyorduk."

Bazıları, thrash-metalin yavruladığı yerin bulunmasının önemi (veya eksikliği) konusunda kuşkucu bir tavra sahip. Jan Transit bu konuya şu yorumu getiriyor: "Bu tarzdaki her harekette olduğu gibi, popüler müziğin yuvaları gazeteciler için her zaman önemli bir konu olmuştur. Dinleyiciler ormanı tarayıp parçası olabilecekleri bir şeyi bulmayı severler ve sonuçta yutturmacanın bir parçası haline gelirler."

Ve başkaları da Körfez Bölgesi'ni çok önemli görmemekte. Steve Tucker, "Oradan değerli gruplar çıkabileceğinin farkında değildim," diyor. "San Francisco'da pek çok grup vardı, ama çoğu hatırlamaya bile değmez. Bence oradan bir sürü grup çıkmasının nedeni, birbirlerinin tarzlarını çalmalarıdır ve bu durum orada çok sık yaşanıyordu. Genellikle birkaç tane gerçekten harika grup vardı ve yüzlerce tarz hırsızı vasat grup onları takip ediyordu." Opeth'in Mikael Akerfeldt'i şu sonucu çıkarıyor: "İşin sonunda, her büyük 'olayda' olduğu gibi, grupların çoğu öyle ya da böyle anlaşma imzalarlar. Yine de geçmişe baktığımda, Körfez Bölgesi iyi gruplardan daha fazlasını doğurmuştur. Gerçi bu harika bir durum ve o dönemin gruplarından bahsederken bile geçmişe büyük özlem duyuyorum!"

Nostalji her zaman etkili bir güç olmuştur ve bu kitap için görüşülen çoğu metalci tarafından hâlâ açıkça hissedilmektedir. 80'lerin Körfez

1 50'li ve 60'lı yıllarda *Drakula* gibi korku filmleri üreten İngiliz film şirketinin adı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Bölgesi thrash piyasası, nadiren oluşan bir yaratıcılık ve fırsat girdabıydı. Kalıcı bir izlenim bırakacaktı. Bu okyanus kenarı cemiyet, 60'lı yılların hippi/çiçek güç hareketinin dayanak noktasıydı ve 90'ların sonlarında *hip-hop* ve *G-Funk* müziğinin de merkezi haline gelecekti. Ancak 80'li yıllarda thrash-metalin beslendiği ve geliştiği alan olarak işlev gördü. Daha önce gördüğümüz üzere; nüfus yoğunluğu, dünya medyasının Körfez Bölgesi'ne olan yakınlığı, Los Angeles'ın iğrenç *glam-metal*ine tepki gösterme ihtiyacı ve kentin tarihi sanatçı-dostu kültürü bu sürece katkıda bulundu. Ve bölgeden çıkan müzik birinci kaliteydi. İnsanların o döneme büyük bir hayranlıkla bakmasına şaşmamak gerekir.

Thrashin ortaya çıkışının kesin tarihi hâlâ tartışılıyor. 1982'de Metallica'nın *NLTL* demosu büyük bir metal patlaması yarattı, orası kesin. Ve fiziksel varlıklarıyla ateşi kesinlikle daha da körüklediler. Fakat San Francisco'da zaten birçok patlamaya hazır genç ve agresif metal grubu vardı. Testament'ın Eric Peterson'ı ve diğerlerinin hatırladığı üzere, Kirk Hammett'in grubu Exodus, Metallica'nın ardından Körfez Bölgesi thrash hareketinin öncülerinden biriydi. Hatta bazıları iki grup arasındaki çizginin çok yakın olduğunu, dolayısıyla önce kimin aktif olduğunu belirlemenin mümkün olmadığını belirtmektedir.

Metallica başarıya açtı ve artık tutkulu Burton da gruba dâhil olduğu için iki kat daha hevesliydi. Ancak Exodus ve onların hayranları da hafife alınmamalıydı. Technocracy'nin Phil Demmel'ı şunları hatırlıyor: "Exodus sizi öldürmeye hazır türden bir kalabalığa sahipti. Eğer gruba laf ederseniz sizi yok edebilirlerdi." Peterson da şunları ekliyor: "Exodus konserlerine gelen *glam-metalciler* kalabalıktan dayak yiyebilirdi. Ateşli bir metal hayranı değilseniz, hoş bir durum değildi. Ama Metallica'nın liderliğini izleyen ve San Francisco'da kendi konser piyasasını oluşturan daha sonraki thrash grupları için kesinlikle ilham verici bir ortamdı." Los Angeles thrash grubu Dark Angel'ın gitaristi Eric Meyer bunu doğruluyor: "İlk gösterilerimizden biri San Francisco'daki Ruthie's Inn'deydi, çünkü bu tür bir müzik için uygun bir yer olduğunu duymuştuk. Belki de Metallica'nın oraya taşınıp o piyasayı başlatmış olmasından ilham almıştık. O şehirde çok iyi müzisyenler vardı." Metallica'yı daha oraya varmadan San Francisco'da ünlü yapan kaset-takas piyasası, ilk demoları Los Angeles'a ulaşmış olan Exodus için de diğer

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yönde işe yaramıştı. "Exodus'taki çocuklarla tanıştık... Komikti çünkü yol boyunca onları dinlemiştik. İlk albümleri *Bonded By Blood* daha yeni çıkmıştı ve bize sinirli bir halde, 'Kasetimizi nasıl elde ettiniz?' dediler. Tabii ki herkeste vardı! Onlar için acı verici bir durumdu, çünkü Los Angeles'taki dinleyiciler bile kaseti takas pazarı sayesinde elde etmişti."

Metallica'dan sonra "ikinci ABD thrash grubu" için en gerçekçi aday Slayer'dı. İlk çalışmaları gözlemciler tarafından büyük bir hayranlıkla izlenmişti. Tek bir önemli avantaj sayesinde hızla popülerlik kazanmışlardı ve Bob Nalbandian bunu şu sözlerle açıklıyor: "Müziklerini hem punkçılar hem de metalciler seviyordu. Slayer, daha çok punkçıların rağbet ettiği Orange County'de çalıyordu. Orange County'de çok iyi metal grupları yoktu. Ancak Slayer, Suicidal Tendencies'in kalabalığına hitap ediyordu. Çoğu punkçı onlara bakarak, 'Uzun saçları var, lanet olası hippiler!' diyordu. Ancak müziğin sadece saldırganlığına düşkün olan punkçılar Motörhead'e, daha sonra Venom'a ve ardından da Slayer'a merak saldılar. Gitaristleri Jeff Hanneman *punk* tarzına aşırı düşkündü ve bu tarzda oldukça başarılıydı. Slayer, punk piyasasının onayladığı tek gruptu diyebiliriz."

Nalbandian, Metallica'nın istikrarlı bir seyirci bulmak üzere Los Angeles'tan ayrılmak zorunda kalmasını bu nedene bağlıyor: "Metallica Los Angeles'ta başarılı olamadı, çünkü *punk* hayranlarına hitap edemediler. Müzikleri çok metal*di* ve punkçılar henüz bu geçişi yapmamıştı. O dönemde *punk* ve metal birbirlerinin tamamen zıddıydı." Çeşitli zamanlarda kendisini *punk* ve thrash piyasalarının yanlış taraflarında bulan Robert Sweet bunu destekliyor: "Punkçılar kendi müziklerine aşırı düşkündüler. Çok daha agresiftiler. O yıllarda Hollywood'daki *punk* konserlerindeki şiddet seviyesi inanılmazdı. Bıçaklanıp hastaneye kaldırılan birçok insan gördüm." Öyle görünüyor ki şiddet son derece gerçekti ve John Bush o günleri şu sözlerle anımsıyor: "Bir süre sonra DRI gibi gruplar *punk* ve metali bir araya getirdi. Starwood adlı bir kulüpte *punk* konserine gitmek istediğimi hatırlıyorum, ama korkmuştum. Çünkü uzun saçlarım vardı ve hiç kuşkusuz dayak yiyecektim. Punkçılar çok kabadayı tiplerdi, metalcilerin çoğunda böyle bir şey yoktu."

Avrupa'da bile metal hayranları, *punk*ın metal piyasası üzerindeki etkisini fark etmişti. Thomas Fischer bu konuda şu yorumu yapıyor: "70'li

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yılların sonuna doğru müzikal anlamda giderek artan bir yoğunluk vardı. Heavy-metalin öfkeli *punk* dalgasından ilham aldığı gayet açıktı. Ben yeni çıkan *punk* müziğiyle pek özdeşleşememiştim, fakat heavy-metale yaptığını kesinlikle sevmiştim." Tesadüf o ki, Cliff Burton tarafından da sevilen bir grubu özellikle belirtiyor. "Discharge ve ilk iki albümü üzerimde büyük bir etki bırakmıştı. O dönemde Discharge bir punk grubu olarak kabul ediliyordu ve o güne kadar duyduğum en aşırı müziği çalıyorlardı. Ve şimdi çok açık ki, Discharge radikal *punk*tan çok daha ötesinin öncüsüydü."

Hız kazanan thrash-metal piyasasını etkileyen diğer bir önemli grup da Armored Saint'di. Güçlü cümleleri ve tempolarıyla, thrash tutkunları üzerinde Motörhead'inkine benzer bir etki bırakmıştı. Dark Angel'dan Eric Meyer şu açıklamayı yapıyor: "Mahallemizdeki ucuz barlardan birinde gördüğüm ilk gruplardan biri de Armored Saint'di. 'Tanrım, bu adamlar tüm *punk* gruplarının ötesinde bir yerde!' dedim." Bob Nalbandian ise şu sözleri ekliyor: "Armored Saint o canlı konser enerjisini başlatan gruptur. Los Angeles'ta çaldıklarında, Metallica onların açılışını yapardı. San Francisco'da ise bunun tam tersi gerçekleşirdi." Hatta Metallica, Armored Saint'i o kadar beğenmişti ki solistleri John Bush'u özel bir ilgiyle izlemeye başlamışlardı. Yoksa onu da mı işe alacaklardı?

Tüm bu etkinliklerle birlikte, farklı türlerin ilerlemesini yakından takip etmek zorlaşmıştı. Ancak müziğinizi ağır ve hızlı seviyorsanız, ayrıca kategorilerin ne olduğunu kafaya takmıyorsanız altın çağda yaşıyorsunuz demekti. Gene Hoglan o günleri keyifle hatırlıyor: "Underground metale aşırı düşkündüm. Arkadaşım Bob Nalbandian, her türlü ilginç metal içeriğiyle dolu olan ilk Amerikan fanzini *Headbanger*'ı yönetiyordu. Her zaman ona boş kaset verir ve 'Lütfen bana şu son çıkan grupların bir kasetini yap!' derdim. İlk albümlerini çıkardıklarında Iron Maiden'ın hastası olmuştum." Gerçi biraz seçiciydi de. "Bathory'nin *Scandinavian* Metal *Attack* albümündeki 'The Return Of Darkness And Evil' parçasına bayılıyordum, ama sonra grup Venom'ın kötü bir kopyası haline dönüştü."

Eric Peterson olayların oluşum sırasını yakından izlemişti. Testament'ı kurmuş ve onlara ilk ismi olan Legacy'yi vermişti: "Metallica, Slayer, Exodus, Possessed, Death Angel, Legacy şeklindeydi," diye hatırlıyor. "Biz konser vermeye hazır hale geldiğimizde, Death Angel çoktan

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

piyasaya çıkmıştı. Onlar bizden önceydi." Daha sonra Death Angel'ın ardından bir dizi thrash grubu ortaya çıkacaktı. "Vio-Lence'ın çıkması üç yılı buldu. Onlar ikinci dalganın bir grubuydular ve Rob Flynn'i içeren Forbidden ile çıkmışlardı. Piyasaya girmelerinden hemen sonra her hafta harika konserler izlemeye başladık."

Thrash hareketi büyüdükçe, birçok grup ya rekabetin ağırlığı yüzünden ya da kötü tavsiye aldıkları için ayakta kalamadılar. Peterson: "Bazı gruplar doğru kararları veremediler, ama biz şanslıydık. Asıl mesleği avukatlık olan bir menajerimiz vardı ve gitaristimiz Alex Skolnick'in hukuk profesörü olan ebeveynlerine iyilik olarak bize yardımcı olacağını söyledi. Yanlış kararlar vermemize izin vermeyecekti." Diğerleri iyi iş çıkarmış, sağlam eserler üretmiş ama kategoriler üzerindeki kafa karışıklığı yüzünden unutulmuştu. Eric, "Possessed bir Körfez Bölgesi metal grubuydu," diye devam ediyor. "Daha sonradan death-metal grubu olarak bilinmeleri sanırım politik nedenlere dayalı, çünkü onlar kesinlikle bir black-metal grubuydu. Sanırım biraz fazla Slayer gibiydiler."

Bu, ekstrem metal gözlemcileri için ilginç bir nokta. Possessed, derin Satanik sözlere sahip şarkılar seslendiriyordu ve çağdaşlarının gözünde bir black-metal grubuydu. Ancak ilk albümleri *Seven Churches* (1984) bir thrash-metal albümüydü. Tabii ki sonradan "death-metal" terimini icat ettiler –gerçi daha önce görmüş olduğumuz üzere Quorthon buna katılmıyor– ve bu türdeki en iyi ilk gruplardan biri haline geldiler. O dönemdeki piyasada, o kadar çok kafa karışıklığı olmasına şaşmamak gerekir.

Yoksa iki *piyasa* mı demek gerekir? Thrash-metal, Metallica'nın San Francisco'ya taşınmasından sonra büyümeye başlamış olsa da saç-metal piyasası çok daha büyüktü ve bir süre daha öyle kalacaktı. En azından Peterson'ın yukarıda belirttiği ikinci thrash dalgası hayata geçene kadar. Peki, bu iki piyasa birlikte yaşamayı nasıl başarabildi? Martin Hooker'ın hatırladığına göre kolaylıkla, en azından endüstride: "Ben her iki metal türüyle aynı anda çalıştım, çünkü sadece bir türe takılmak iyi değildir. Secret plak şirketini kurduktan sonra Twisted Sister ile çalıştım ve çok keyif aldım. Onlar da kendilerine göre oldukça aşırıydılar. Daha sonra Music For Nations'da Poison, Stryper, Tygertailz, Ratt ve benzeri gruplarla çalıştım. Her iki müzik türünde de bayağı liste parça yaptık, ancak hayranlar genellikle birbirinden farklı iki gruptan oluşuyordu. Saç-me-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tal grupları kızlar arasında popülerken, thrash-metal ağırlıklı olarak bir erkekler faaliyetiydi."

İlginçtir ki bu dönemin erken evrelerinde, tüm piyasa küçük bir grup insanın etrafında dönüyordu ve Metallica bunun sadece bir parçasıydı. En iyi İngiliz thrash-metal gruplarından biri olan Sabbat'ın yapımcısı ve bazen gitaristi olan Andy Sneap şunları hatırlıyor: "Gençliğimde, Körfez Bölgesi piyasasını kafamda pek çok şeyin döndüğü kocaman bir yer olarak canlandırırdım, ama sonra orada çalışmaya başladığımda aslında birbirini tanıyan ve birbirlerini parçalamaya çalışan kolektif bir gruptan oluştuğunu gördüm. Dolayısıyla bu yer, dergilerin abarttığı kadar muhteşem değildi. Her şeyi devam ettiren sadece birkaç kişi vardı ve birbirlerinin gruplarında çalıyorlardı. O dönemde Körfez Bölgesi'nde çok fazla rekabet vardı. Daha sonra İsveç'te gerçekleşen durumda olduğu gibi."[1]

O zaman gerçek yön vericiler tam olarak kimdi? 1982 ve 1983 yılları arasında Körfez Bölgesi'nin temel grupları Metallica ve Exodus'tu. Slayer ise Los Angeles'ta onları hemen arkalarından takip ediyordu. Bununla birlikte aynı derecede önemli olan başkaları da vardı: Brian Slagel ve onun iş ortağı John Kornarens gibi girişimciler, kulüp sahipleri ve organizatörler. Bu piyasaya dâhil olan kişilerin az olmasından dolayı, ortama bir dostluk havası hâkimdi; en azından ilk günlerde. Thrash-metalin büyük paralar getirebileceği bilinmeden ve büyük firmalar işin içine girmeden önce. Over Kill solisti Bobby Ellsworth, thrash çevresinin birbirini kollayan az sayıdaki insandan oluştuğunu hatırlıyor: "Harika dönemlerdi. Spor ayakkabı ve kot pantolon giyer, bira içip parti yapar, bol bol gürültü çıkarırdık. Herkes bir şekilde birbirini tanırdı."

Bununla birlikte, rekabet şiddetliydi. Karşılıklı hakaretler, birbirlerinin çalışmalarından hoşlanmayan müzisyenler arasında çok sık yaşanıyordu. Gene Hoglan –gençlik yıllarında Slayer'ın aydınlatma ve ses teknisyenliğini yapıyordu– Slayer ve James Hetfield arasında böyle bir çatışma

1 Ekstrem metal piyasası hakkında yazdığım dönemde İsveç, thrash ve death-metal duvarının her iki yanından gelen gruplarla kaynıyordu. The Haunted, The Crown ve Shadows bu gruplardan bazılarıydı ve düzinelerce grup birbirinden daha iyi çalmaya, daha güçlü olmaya çalışıyordu. Ama bunu yaparken nispeten daha az sayıda yapımcı, stüdyo ve müzisyen kullanıyorlardı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yaşandığını hatırlıyor: "Exodus, Slayer ve Possessed konserindeydim ve James'le Cliff Burton da programa gelmişti. Ben sahnenin yanında aydınlatma üzerinde çalışıyordum, onlar da öylece takılıyorlardı. Sonra Hetfield ön tarafa geçti ve son birkaç şarkı boyunca kafasını sallayıp durdu."

Daha sonra Slayer, Venom'un "Witching Hour" parçasına giriş yaptı. Hoglan: "Slayer ilk kez çaldıkları Witching Hour'a başladı. Parçayı çalma konusunda oldukça gergindiler ve bütün hafta boyunca prova yapmışlardı. Ama Hetfield başını öne eğdi ve tüm şarkı boyunca olumsuz şekilde salladı!" diye devam ediyor. Belki de Hoglan'ın tahmin ettiği üzere James, Slayer'ın Los Angeles'tan çıkan bir grup olmasından hoşlanmamıştı. Her ne kadar Slayer, Los Angeles'ın saç-metal tarzına karşı olsa da. "Metallica hemen sonrasında Los Angeles'dan taşındı ve 'Los Angeles'a lanet olsun, bir yığın *pozcudan* başka bir şey değiller,' dediler. Ve haklıydılar!"

Bununla birlikte, "Los Angeles-San Francisco'ya Karşı" ihtilafı, Metallica'nın onu kısaca ateşlemesinden sonra çok uzun sürmedi. Her ne kadar Los Angeles thrash-metali anlayamayan belli bir izleyici kitlesine sahip olsa da, her iki şehirde de hem ekstrem hem de *glam-metale* düşkün sayısız hayran vardı.

Ron McGovney daha sonra KNAC'ye şunları söyledi: "Los Angeles'da bir türlü tanınamadık. Ratt, Steeler ve pozcularla çaldık ama bizim *punk* mı yoksa heavy-metal mi çaldığımızı ayırt edemediler." Anthrax solisti John Bush bu durumu şu sözlerle değerlendiriyor: "Elbette ki Metallica'nın Los Angeles'ın dört bir yanında sayısız hayranı vardı. Exodus ve diğer San Francisco gruplarının da öyle. Vio-Lence Los Angeles'da çaldığında, metal hayranları onları dinlemeye gelirdi. Ve eminim ki Poison veya Ratt, San Francisco'da çaldığında da saç-metalciler konserlere geliyordu."

Genel olarak, iki cemiyet arasında bir bölünme olduğu çok doğruydu. Ama aslında bu pekâlâ da Metallica'nın Los Angeles'dan uzaklaşmış olmasından -kaçmak yerine- kaynaklanmış olabilirdi. Bush, "Cliff onlara taşınmalarını söyledi," diye devam ediyor. "Ama sanırım onlar bunu Los Angeles'ın onlar için doğru bir yer olmadığını göstermek için bir avantaj olarak kullandılar. Dolayısıyla Los Angeles'tan taşındıklarında - Armored Saint bunu yapmamıştı- ve 'Umurumuzda değil, hay-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ranlarımızı burada buluruz!' dediklerinde herkes, 'Tabii ya, San Francisco metalin beşiğidir, Körfez Bölgesi her şeyin olup bittiği yerdir. Los Angeles da lanet olası *glam-metalcilerin* çöplüğüdür!' demeye başladı." Ve James 1986'da *Thrasher* dergisine şu açıklamayı yaptı: "Buradaki piyasa daha iyiydi, enerjisi çok daha farklıydı. İnsanlar yaptığımız şeyden keyif alabiliyorlardı. Oysa Los Angeles, içkileri ve sigaralarıyla poz vermekten başka şey bilmiyordu."

◆◆◆

Batı Sahili ve içindeki bölünmeler konusu buraya kadar. Amerikan müziğinin gözlemcileri, thrash-metal piyasasının neden New York gibi yüksek kültürüyle tanınan bir merkez yerine San Francisco'da oluştuğunu merak edebilir. Şehrin yıllar içinde metal dünyasına önemli bir katkısı olduğu kesin. New Yorklu thrash grubu Anthrax'ın gitaristi Scott Ian de bunu fark etmiş: "New York'ta Carnivore ve Over Kill gibi gruplar vardı, ama onların dışında New York metal piyasası tamamen boştu. Körfez Bölgesi ve Los Angeles, New York'a kıyasla çok daha fazla gruba sahip gibi görünüyordu."

Over Kill'in Bobby Ellsworth'u bunu psikolojik nedenlere bağlıyor: "Belki de müziğe bölge hükmediyor. Thrash dalgası New York için tamamen bir işçi sınıfı ifadesiydi. Yaratıcılıktan uzaktı ve neredeyse tutucu, sağ-kanat, orta Amerika olayıydı. Günümüzde thrash sosyal unsurları ve siyasi ideolojiyi de ele alıyor ve kendi içinde çok ilerledi. Ancak o zamanlar konu sadece içini dökmekti. Bir eylem, reaksiyon ve patlama meselesiydi. Avazı çıktığı kadar bağıran ve 'Bu lanet sisteme boyun eğmeyeceğim!' diyen öfkeli genç beyaz adamlarla ilgiliydi. Böyle bir tavır New York'ta sadece *punk* piyasasında vardı."

Bununla birlikte Metallica'nın bir sonraki adımı Los Angeles'da, San Francisco'da veya California'nın herhangi başka bir yerinde gerçekleşmeyecekti. Amerika'nın Doğu Sahili ciddi bir ekstrem metal piyasasından yoksun olsa da bir sonraki hareketleri New York'a doğru olacaktı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Dokuzuncu Bölüm

1983

"Tanıdığımız birisi San Francisco'dan bir kasetle geldi ve 'Jonny, Marsha... Bunu duymalısınız!' dedi. Dükkânda bir şeyler çalıyorduk, ne olduğunu hatırlamıyorum. Ama metal bir parçaydı, başka bir şey çalmazdık. Her neyse, onu çıkardım ve arkadaşımın getirdiği kaseti koydum. Olağanüstüydü, aklımızı başımızdan aldı."

Jon Zazula, *Live* Metal *Up Your Ass* etiketli bir kaseti kasetçalarına yerleştirmiş ve play butonuna basmıştı. Metallica'nın geçen yıl kaydettiği konser kasedi ülke içinde yayılmış ve bu *MLTL* demosunun dönüşümünden çok daha hızlı bir şekilde gerçekleştirmişti. Kaseti New Jersey'deki Rock'N'Roll Heaven adlı dükkânında dinleyen Zazula, tamamen yepyeni bir şeyle karşı karşıya olduğunu görmüştü: "Motörhead'in tadı, NWOBHM'nin hissi vardı ama Amerikandı. Yeni ve geliştirilmiş gibiydi. Ayrıca ritim bölümüne mükemmel bir melodik akış eklenmişti, ama ticari amaçlı üretilen parçalardaki melodilerden bahsetmiyorum. Melodi unsuruna yepyeni bir yaklaşım sergilemişlerdi."

Zazula hem konser düzenlemek hem Crazed Management çatısı altında sanatçı menajerliği yapmak hem de kendi dükkânını işletmekle meşguldü. "Amacım metali kitlelere ulaştırmaktı," diye açıklıyor. "Yoğun bir şekilde konserler organize ederken, müzik dükkânımı da ida-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

re ediyordum. Anvil ve Venom gibi grupları ABD'ye getiren ilk kişiler bizdik."

Yeni yetenekleri keşfetme konusunda oldukça becerili olan Zazula, derhal KJ Doughton'u -Metallica hakkında yazı yazmış olan ve grubun fan kulübünün yönetimini ele geçirme noktasında bulunan kişiyi- aradı. "KJ Doughton'u aradık," diye hatırlıyor. "Grupla ilgili bir makale yazmıştı, onlar hakkında okuduğum ilk makaleydi. Parasal açıdan zor zamanlardı. Dükkânda bir telefonumuz bile yoktu ve bu yüzden KJ'yi sokaktaki bir ankesörlü telefondan aradık. Şehirler arası bir aramaydı. KJ beni o gece geri aradı ve Lars Ulrich ile konuşmam gerektiğini söyledi. Ve ertesi gün de Lars Ulrich bana ulaştı."

Brian Slagel, Zazulas'ın Metallica'yla olan ilk temasını hatırlatıyor ve her şeyin doğru zamanda gerçekleştiğini söylüyor: "O sıralarda Jon ve Marsha, New York'a gruplar getiriyordu. Metallica bir süre San Francisco'da bulunmuş, ama sonra ABD'nin geri kalanını fethetmek istemişti. New York'a gidip orada biraz zaman geçirmeye sıcak bakmışlardı."

Lars, Metallica'nın New York'a kadar yayılmış olmasından memnundu, ayrıca o da Zazulas'ın İngiltere ve Avrupa'dan grup getirme girişimlerini, bu sayede kazandığı "metal erbabı" unvanını duymuştu. "Lars çok pozitif bir gençti," diyor Zazula. "Bizi duymuştu, ünümüz Batı Sahili'ne kadar uzanmış. Burada kuzeydoğuda kocaman bir müzik patlaması yaşandığı ve onu bizim yönettiğimiz duyulmuştu. Lars'a bir sürü Venom ve Rods konserleri düzenleyeceğimizi söyledim. Ona, 'Sizin de birkaç konser vermenizi istiyorum, eğer buraya gelirseniz detayları görüşürüz,' dedim."

Altıncı hissi, Metallica'nın ilgilenmeye değer bir grup olduğunu söylemişti. "Bu grupla iş yapmamız gerektiğini hemen anladım... Doğanın gidişatına izin verecektik... Ya da anarşinin!"

Lars, Zazula'nın davetini kabul etti. Ancak grubunun beş parasız olduğunu da itiraf etmek zorunda kaldı. Eğer Metallica ülkenin diğer kıyısına seyahat edecekse, Zazula'nın bunun masrafını karşılaması gerekiyordu. Zazula o günlerle ilgili şu açıklamayı yapıyor: "Buraya gelmek için biraz paraya ihtiyaçları vardı ve o zamanlar bu bizim için çok fazlaydı. Biz kesinlikle zengin insanlar değildik, ama sonuçta onlara buraya gelmeleri için 1.500 dolar gönderdik. Bir minibüs ve bir de kamyonet

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

kiraladılar. Resmen iki şoförle ve geceleri arka tarafta tüm teçhizatlarıyla birlikte uyuyarak ön kapıma kadar geldiler. 'İşte buradayız, şimdi ne yapıyoruz?' dediler."

Metallica'nın hâlâ beş parasız olması, thrash-metal hareketinin o dönemki az gelişmişliği hakkında çok şey söylüyor. Zazula, büyük firmaların bu müziğin pazarlanmasına kesinlikle sıcak bakmadığını hatırlıyor: "Eğer grup cover şarkı söylemezse, hiç kimse bir şey yapmazdı. Bu tür grupları Amerika'daki kulüplere sokmak çok zordu, çünkü herkes dans etmenin veya AC/DC şarkıları çalmanın derdindeydi."

Venom'un Jeff Dunn'ı, bu düşük bütçeli yaklaşımın diğer yeni thrash grupları için de ortak bir deneyim olduğunu hatırlıyor: "İlk günlerde, hiçbir şey bilmeyen üç gençtik. Hollanda ve Belçika'ya gidip binlerce kişiye çalıyorduk ve plak şirketinden haftada otuz sterlin kazanıyorduk. Belli bir noktaya geldiğimizde, dünyanın en çok satan bağımsız metal grubu olduğumuz söylendi... Açıkçası, yanlış yönetiliyorduk."

Mart 1983'ün sonuna doğru; Hetfield, Ulrich, Burton, Mustaine, San Franciscolu oda arkadaşları ve ses mühendisleri Mark Whitaker'ı da yanlarına alarak tüm teçhizatlarını kamyonete yüklediler ve New York'a doğru 4.500 kilometrelik yolculuklarına başladılar. Seyahat olaysız geçmeyecekti, özellikle de Dave Mustaine'in rahatsız edici davranışlarından dolayı. Mustaine her ne kadar bir alkolik olmasa da, aşırı miktarda içki içmeye ve alkolün etkisi altında mantıksız davranmaya eğilimliydi. O sadece sinir bozucu değil, aynı zamanda tam bir baş belasıydı. Lars Ulrich birkaç hafta sonra KUSF'e şu açıklamayı yaptı: "San Francisco'dan New York'a yaptığımız büyük yolculukta işler kontrolden çıktı. Adam bazı durumlarda kendisini kontrol edemiyordu ve uzun vadede bunun büyük bir sorun haline geleceğini anladık. Sonuçta, Iowa ve Chicago arasında bir yerde onu kovmaya karar verdik."

James, Mustaine'in kamyoneti alkollü bir şekilde kullandığını ekledi. Daha sonra *Thrasher*'a yaptığı açıklamada, "Eğer bir kaza yapsaydı hepimiz ölürdük," diye açıkladı. "Ani bir karar alıp kamyonetle New York'a doğru yola çıkmıştık. Beş kişiydik ve arkada bir şilte vardı. Aracın içine tıkılıp kalmıştık. Hayatımızda ilk kez California dışına çıkıyorduk ve sonuçta Dave'in davranışlarıyla ilgili ciddi sorunlar yaşadığımızı gör-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

dük. Sanırım evden uzaklaşmak çok hoşuna gitmemişti. Bu şekilde devam edemezdik ve biz de başka seçeneklere bakmaya başladık."

Mustaine, alkolün tesiri altındaki dengesiz tavırları ve öfkeli çıkışlarıyla –bir sene önceki "köpek" tartışmasında bunun en iyi örneğini sergilemişti– grubu canından bezdirmişti ve bunun bedelini, yerine bir başkasının alınmasıyla ödeyecekti. Lars, "Onun yerine birini buluncaya dek beklemeye karar verdik," diye açıkladı. "Başka birisi gelinceye kadar sabretmekten başka şansımız yoktu."

Sözünün eri olan Lars, New York'a vardıklarında Jon Zazula'nın karşısına geçti ve Dave'le yaşadıkları sorunları dile getirdi. Daha sonra KUSF'a şu açıklamada bulundu: "Şehre geldiğimizde, Jonny'ye ekibi bir an önce güncellememiz gerektiğini söyledim." Bununla birlikte hiçbir şey öyle kolayca gerçekleşmeyecekti, çünkü Mustaine'in yerine bir başkasının bulunması henüz organize edilmemişti. Grubu 8 ve 9 Nisan'da olmak üzere iki konser bekliyordu. Bu konserlerde Vandenburg ve Rods'ın açılışlarını yapacaklar, Paramount Tiyatrosu ile Brooklyn'deki L'Amours'da olmak üzere iki ayrı mekânda çalacaklardı. Bir iki günün ardından Zazula, Metallica üyeleri arasındaki ilişkinin gerçekten de sallantılı olduğunu fark etti: "Mustaine ve grup arasındaki ilişki çok zordu. Bence sorun, grubun bu işi ciddiye alması, Dave'in ise istikrarsız bir yaklaşımda bulunmasıydı. Onunla birlikteyken, başınıza her an her şey gelebilirdi. Her gün farklı bir olay yaşanıyordu ve bu yüzden sorumluluklarını yerine getirecek sağlam bir adama ihtiyaç vardı."

İki konserin de bitiminden bir gün sonra grup harekete geçti. Ulrich, olayın nasıl cereyan ettiğini KUSF'ye şu şekilde anlattı: "Pazar günü –10 Nisan tarihinde– kendi halimizde takıldık ve pazartesi sabahı geldiğinde ona söyledik." Efsaneye göre Mustaine, sabah erkenden uyandığında valizlerinin dolu olduğunu ve grup arkadaşlarının ona çatık kaşlarla baktığını görmüştü. Ardından James ona gruptan kovulduğunu duyurmuştu. Bunun üzerine Dave uygun bir yanıt bulmaya çalışmış, ama sonuçta uçağının ne zaman kalktığını sormaktan başka bir şey söyleyememişti. James ise onu bekleyen bir otobüs olduğunu ve bir saat sonra kalkacağını açıklamıştı. Lars açıklamayı şöyle bitiriyor: "Dave bir saat sonra o otobüse bindi."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Jon Zazula, Mustaine'in son derece öfkeli bir halde ayrıldığını hatırlıyor. "Onu bir otobüse bindirip eve yolladılar. Adam öfke doluydu." Olayları Los Angeles'tan takip eden Ron McGovney ise şunları söyledi: "Dave'i kovduklarında şaşkına döndüm, ben gittikten sonra fazla bir şey yapamazlar diye düşünmüştüm. James'in çıkartmalar yapmaya döneceğini, Lars'ın da tekrar Avrupa'daki zengin ailesiyle birlikte yaşayacağını sanıyordum."

Ama durum, bunun tam tersiydi. Mustaine'in gruptan kovulması, Metallica'nın kariyerinin yukarıya doğru ilerlemesi için gerekli olan tek şeydi.

◆◆◆

Alınan bilgilere göre Mustaine, alkolün –Metallica'yı yıllarca körüklemiş olan uyuşturucunun– tesiri altında davranış bozukluğu sergilediği için kovulmuştu. Bu pekâlâ da doğru olabilirdi: Ulrich, Hetfield –ve kısa bir süre için Cliff– son derece azimli müzisyenlerdi, amaçları Metallica'yı sürekli bir sonraki başarı seviyesine götürmekti. Bu seviye ister Zazula'yla yapılacak düşük bütçeli bir plak anlaşması olsun, isterse on yıl sonra gerçekleştirecekleri stadyum konserleri. Mustaine, tutarsız karakteriyle bu amacın önünde duruyordu ve bu yüzden gruptan çıkarılmıştı.

Bununla birlikte Mustaine'in hikâyesi burada bitmiyor. Genç gitarist, öfkesini yeni bir grup kurmaya kanalize etti. Grubun adı Megadeth idi ve Metallica'dan sonra en başarılı ikinci thrash grubu haline geldi. Her müzisyen çok iyi bilir ki, herhangi bir grubu böyle bir başarı seviyesine götürebilmek büyük bir sorumluluk ve derin bir motivasyon kaynağı gerektirir. Zazula şu yorumda bulunuyor: "Benim şirketimin adı Megaforce'du, onun grubunun adı ise Megadeth... Ve 'Mega' kelimesini boş yere paylaşmadık." Son derece açıktı ki, bu ayrılık Dave'in alkol bağımlılığı yüzünden gerçekleşmemişti. Sonuçta grubun diğer üyeleri de az içmiyordu. Mustaine ve Metallica aynı yerde barınamamışlar, çünkü kimlik çatışmaları yaşamışlardı. Hem James hem de Dave çocukluklarında önemli kayıplar yaşamışlardı. James'in annesi genç yaşta ölmüş, babası da Hıristiyan Bilim Kilisesi'nin huzurlu ortamına çekilmişti. Dave ise ebeveynlerinin istikrasız yaşam tarzının kurbanı olmuştu. Bu arada Lars neredeyse hiperaktif bir çocuktu ve varlığıyla her türlü boşluğu anında

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

doldurabiliyordu. Cliff ise, sessiz ve düşüncelere dalan bir tipti. Ama diğer üç üyenin bir arada olması, dinamit etkisi yaratıyordu. Ve kiralık bir minibüsün sınırlı ortamına hapsolduklarında –herkes uzun bir yolculuk boyunca yorgun ve sarhoşken– çatışmaların yaşanması kaçınılmazdı. Deep Purple'ın Ian Gillan'ı bana şu açıklamayı yapıyor: "Bir futbol takımı gibi: Önce herkes birbiriyle uyum sağlamalı, yoksa en iyi performansını sergileyemezsin."

Bu kitap için yaptığım araştırma esnasında konuştuğum çoğu sanatçı, şu konuyu doğruluyor: Günümüzde Mustaine son derece aklı başında, zeki ve düşünceli bir insan. Metallica'nın o ilk günlerindeki agresif, sinir bozucu halinden çok uzak. Hirax'ın Katon DePena'sı şu açıklamayı yapıyor: "Dave Mustaine'i yıllardır tanırım. İlk tanışmamızda onun hakkında ne düşüneceğimi bilemedim. Tıpkı benim gibi çok gençti ve dünyayı fethetmeye hazırdı. Her zaman çok iyi anlaştık. James Hetfield ve Dave Mustaine arasındaki ateşi izlemek benim için inanılmazdı. Bu tür bir enerjiyi şişeleyemezsin. NLTL demosundaki soloları hâlâ keyifle dinliyorum, Dave Mustaine benim en sevdiğim gitaristlerden biridir. Bunu şimdi çok daha iyi anlıyorum. Onun gibi biri, bir daha hiç olmayacak." Hades'ten Dan Lorenzo da Mustaine hakkında sadece olumlu görüşlere sahip: "Ritz'e, Megadeth'i izlemeye gitmiştim. Erkekler tuvaletine girdim ve Dave'i pisuvarlardan birinde inlerken gördüm. 'Hey, Dave! Sorun nedir, yoksa zührevi hastalık mı kaptın?' diye sordum. 'Defol git başımdan, sen de kimsin?' diye karşılık verdi. Ben de Hades grubundan Dan olduğumu söyledim. Dave çığlık attı ve 'Size bayılıyorum!' dedi. Ardından, birlikte takılmak üzere beni kulise götürdü."

Mustaine, alkol alışkanlığını çoğunlukla kontrol altında tutamıyordu ve bu durum daha o ilk günlerde bile onun karakterinin ayrılmaz bir özelliği gibiydi. Brian Slagel, alkolün Mustaine için kesinlikle yanlış bir eğlence aracı olduğunu doğruluyor: "Dave içmeye bayılıyordu. Evet hepsi içiyordu, ama Dave diğerlerinin biraz ötesindeydi. *Metal Massacre* konserinde çaldıklarında, Dave sonra yanıma geldi ve 'Bazı şeyler duyabilirsin, ama sakın inanma, doğru değil!' dedi. Ben de 'Sen neden bahsediyorsun?' dedim. Meğerse sahne aldıkları mekânda barın arka tarafına geçmiş ve adamların en iyi biralarını çalmış." Bu küçük hırsızlık neredeyse büyük bir sorun haline geliyordu. "Kulüp sahipleri program

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

için ödeme yapmayacaklarını söylediler ve büyük bir münakaşa yaşandı. Daha sonra Dave'in soyunma odasında boş bira şişeleri gördüm. Parti yapma anlayışı, diğerlerininkine göre biraz daha aşırıydı."

Morbid Angel'ın Steve Tucker'ı da gerçeği ilk elden keşfedenlerden: "Mustaine'le *Peace Sells* turnesinde tanıştım ve tam bir baş belası olduğunu düşündüm. Sarhoş hergelenin tekiydi." Jim Martin de şunları hatırlıyor: "Onu ne zaman görsem gaf yapmakla meşguldü. Dünya görüşlerini paylaşmaya bayılıyordu, ama çok çocukça ve bilinçsizce konuşuyordu. Metallica'yı izlediğim ilk birkaç seferinde, 'Bu adam da kim? Çenesini kapasın da gitarını çalsın!' dedim. Daha sonra onu Megadeth'de gördüğümde de aynı soruyu sordum."

Mustaine'in gitardaki teknik becerilerine sahip olan çok az müzisyen vardı ve Annihilator'ın Jeff Waters'ı bunlardan biriydi. Megadeth ikinci bir gitariste ihtiyaç duyduğunda Dave'den telefon almıştı: "1989'da beni aradı ve seçmelere davet etti. Bu benim için büyük bir onurdu ama teklifini nazikçe geri çevirdim. Bu iyi bir şeydi, çünkü bana alkol ve uyuşturucu yüzünden harap olduğunu söylemişti, o dönemde ben de çok içiyordum. Egoların ve bağımlılıkların birleşiminin sonucu hiç hayırlı olmazdı!"

Eric Peterson, "Bir insanın neden böyle davrandığını kim bilebilir?" diye merak ediyor. "Belki de Dave utangaç biriydi ve insanlarla uğraşmaktan nefret ediyordu." Çoğumuz gibi, Dave iyi ve kötü karakteristik özelliklerin bir karışımı olabilirdi. Bob Nalbandian, "Dave karışık duygular barındırıyordu," diye açıklıyor. "Sarhoşken küstah ve iğrenç pisliğin tekiydi, ama onunla her zaman iyi geçindim. *Headbanger* dergisi yüzünden bana karşı saygı duyardı. Metallica'da grubu başarıya götüren Dave ve Lars'tır. Dave'de o 'umurumda değil' tavrı vardı. James ise gerçekten çok çalışıyor, başarılı olmayı çok arzuluyordu. Ancak utangaçtı. Ama sonra mikrofona Dave geçer ve o 'umurumda değil' tavrını sergilerdi." Mustaine'in, Megadeth'le yaptığı geri dönüşün neredeyse mucizevi olduğunu belirtiyor: "Ron McGovney ile arasındaki farka bir bakın. Ron, gruptan atıldıktan sonra hiçbir şey yapmadı. Oysa Dave, 'Geri döneceğim!' dedi."

Mustaine'le röportaj yapmış olan Kanadalı gazeteci Martin Popoff şunları söylüyor: "Son derece etkileyici ve kendisinden emin biri. Biraz

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

kibirli ve diğer insanların fikirlerini pek dinlemiyor. Oldukça akıllı bir adam ve fikirlerini gayet zekice aktarıyor. Çok yetenekli bir gitarist ve beyni tüm o alkol ve uyuşturucu problemlerinden tamamen sağlam bir şekilde kurtulmuşa benziyor. Biraz paranoyak görünüyor, ama sohbet etmesi çok ilginç biri. Bu alanda hiçbir sorunu yok." Bununla birlikte Dave'in karanlık yönleri de var gibi. "Bazen çok kibar, bazen de çok kırıcı olabiliyor. Saklı anlamlar bırakmayı seviyor. Gergin ya da psikopat bir kibarlık sergiliyor. Ama aynı zamanda kendisiyle dalga geçmesini de biliyor. Fakat bunu gözlemlerken kendisiyle gerçek anlamda dalga geçtiğini düşünmüyorsun... Yani demek istediğim, hangi özellikleriyle eğleneceğini çok iyi biliyor ve çok açık olabiliyor. Örneğin, uyuşturucu alışkanlığı gibi..."

Garry Sharpe-Young da şunu açıklıyor: "Onunla üç kez röportaj yaptım ve gerçekten çok etkileyici biri olduğunu gördüm. Bir keresinde bir basın sözcüsü, Dave'e Jeff Young ya da uyuşturucular hakkında kesinlikle soru sormamamı söylemişti ve ilk iki sorumun ne olduğunu tahmin edin. Ama Dave gayet rahattı. Daha önce Jeff Young'la da röportaj yapmıştım ve tamamladığımda Dave kulise girip, 'Bu adamın lanet olası hiçbir sözüne inanma, o tam bir pislik ve ondan nefret ediyorum!' demişti. Ve evet, Jeff hâlâ odadaydı!"

1999 yılında Dave'le ben de röportaj yaptım ve onu son derece makul, uysal ve akılcı buldum. Bağımlılıklarından kurtulmak üzere katıldığı terapi sayesinde biraz bilgelik kazanmışa benziyordu. 80'lerdeki giyim tarzıyla dalga geçerken, müzik çarkının bazı açılardan tam bir dönüş yaptığını da ekledi: "Günümüzde yirmi yıl öncesinin *punk* ve yeni dalga tarzına benzeyen çok müzik var... Kıvrık paçalı dar kot ve yüksek kenarlı ayakkabı giyenlerin çok hoş karşılandığını sanmıyorum, ama belli bir noktada şunu da sormak gerekir: Önemli olan saç mı yoksa müzik mi?"

Benim için en derin sözleri, ona bugün Metallica ile ilişkisinin nasıl olduğunu sorduğumda telaffuz etti. "Arkadaş mısınız?" diye sordum. "Evet. Öyle olduğunu düşünmek isterim," dedi ve şunları ekledi: "Onları radyoda duyduğumda müziği kapatmadığım bir aşamadayım artık." Bu kabullenişi nasıl mı başarmış? "Metallica'da olmak istemeyi bırakıp, kendi grubumda olmaktan keyif almaya başladığımda içimdeki çatışma sona erdi."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ve Dave Mustaine, ileride birlikte çalacakları birkaç kısa performansın dışında Metallica öyküsünden ayrılıyor. O pek çok açıdan tuhaf bir karakter. Bir grup olarak ilk yıllarındaki hikâyelerinin renginin büyük bir bölümü oluşturan ateşli bir kişiliğe sahip.

◆◆◆

Mustaine otobüsle batıya doğru ilerlerken, James ve Lars da kendilerini Metallica'nın liderleri olarak ilan ediyordu. Uysal karakterli Cliff'in böyle bir derdi yoktu. Ve hiç de şaşırtıcı olmayarak, Mustaine'i hazırlıksız bir şekilde kovmamışlardı. Hatalı gitaristlerini gruptan çıkarmadan tam on gün önce, şaşkın haldeki bir Kirk Hammett, Metallica'nın ses mühendisi ve Exodus'un menajeri Mark Whitaker'dan tam da 1 Nisan'da telefon almıştı. Whitaker onu grupla bir denemeye katılması için New York'a çağırıyordu. Genç gitarist telefon görüşmesinin şaka olduğunu sanmış ve fazla düşünmeden, "Evet, tabii ki gelirim," demişti. Ama ertesi gün ikinci bir çağrı aldığında, Metallica'nın ciddi olduğunu anlamış ve grubun şarkıları eşliğinde pratik yaparak seçmelere hazırlanmaya başlamıştı.

Sonradan ortaya çıkan oydu ki, Hammett zaten Exodus'un kariyerinin ilerleyişinden pek memnun değildi. Exodus, San Francisco'da çok popüler olmasına rağmen, sadece kaset takası piyasasında başarı elde etmişti ve daha fazla ilerleme kaydedeceğe de benzemiyorlardı. Ayrıca ekip üyeleriyle de bir takım zorluklar yaşanıyordu ve Kirk, Metallica tarafından ayartılıp kaçırılmaya muhtemelen can atmış olmalıydı. Daha sonra *Thrasher* dergisine şu açıklamayı yaptı: "O zaman Exodus kişisel sorunlar yaşıyordu. Gittiğimiz yöne uymayan bir basçımız vardı. Grup hiç prova yapmıyordu ve bayağı durgun bir dönemdeydik. Bu işten sıkılmaya başlamıştım. Ve bir gün tuvalette otururken, Whitaker'dan telefon geldi. New York'a uçup grupla bir deneme yapmakla ilgilenip ilgilenmeyeceğimi sordu. Dave'le sorun yaşadıklarını söyledi."

Hammett grubu iyi tanıyordu. San Francisco'da onlarla aynı sahneyi paylaşmıştı ve ikna edilmesi zor olmadı. "Daha önce Metallica'nın iki performansını izlemiş ve onlarla Stone'da çalmıştık. Fırsat kapıyı çaldığında kendi kendime, 'Bu teklifi değerlendirmekten başka ne yapabilirim?' dedim. Sonuçta Mark bana bir kaset gönderdi ve ben oturup

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

kasetle birkaç gün prova yaptım. Sonra Whitaker tekrar aradı ve 'Eee, ilgileniyor musun?' diye sordu. 'Evet, tabii,' dediğimde de 'O zaman grup seni denemek için New York'a gelmeni istiyor,' dedi. Ben de bunu iki saniyeliğine düşündüm ve 'Tamam geliyorum,' dedim." Exodus'un diğer üyelerine gelince, ilk başta biraz hoşnutsuzluk vardı, ama çok sürmedi. "İlk başta tepki gösterdiler, ama sonra beni anladılar. Eğer içlerinden herhangi birine yaklaşılsaydı, eminim o da aynı şeyi yapardı!"

Ne tuhaftır ki, ilk başta Metallica'nın üç üyesi Hammett'ı gruba resmi bir şekilde kabul etmedi. Kirk denemeyi başarıyla geçmişti ve grupla öylece çalmaya devam ettti. Evet, ileride resmi sözleşmeler imzalanacak, çeşitli hakları öngören anlaşmalar yapılacak ve Kirk'ün üyeliği hukuki bir gerçeklik kazanacaktı. Ancak genç gitarist o zamana kadar diğerleriyle aynı seviyede olamadı.

James bu gidişatı yine *Thrasher*'a açıkladı. "Aslında gerçek bir seçme değildi bizimki. Kirk geldi, gitarını çaldı ve istediğimiz seviyedeydi. Eğer onu beğenmeseydik başka ne yapardık bilmiyorum. Dave'in eve dönüşünü sağlamak için bile zar zor para yetiştirmiştik." Daha tuhaf olan bir durum da, Kirk'ün ilk performanslarda Mustaine'in geride bıraktığı iki amfiyi kullanması ve üyeliğinin uzun vadeli olup olmayacağını bilmediği halde çalmaya devam etmesiydi. Daha sonra şu açıklamayı yaptı: "Çok büyük bir risk aldım, çünkü beni beğenmemeleri de son derece olasıydı. Oraya yanıma bir sürü teçhizat alarak uçmuştum ve hatta yol parasını da ben ödemiştim. Çok tuhaftı, çünkü ben de onlarla aynı durumdaydım. Hayatımda ilk kez California dışına çıkmıştım. Bu da yetmezmiş gibi gruptan hiç kimseyi tanımıyordum, bildiğim tek kişi Mark'tı."

Kirk'ün kendi grubunu terk etmesi son derece cesur bir hareketti. Metallica –rakip bir grup– ondan ya da gitar çalışından hoşlanmayabilirdi. Ancak öyle görünüyor ki, öz güven Hammett'in karakterinin bir parçasıydı. Kirk'ü iyi tanıyan iki adam, Katon DePena ve John Marshall ondan sadece övgüyle bahsediyorlar. DePena: "Kirk harika bir adamdır. Müziği çok sever. Çok nazik biridir. Dave Mustaine'in yerini almakla harika bir iş çıkardı." John Marshall: "Kirk ve ben on beş yaşımızdan beri çok iyi arkadaşız. Exodus'ta çalarken teçhizatını hazırlamasına yardım ederdim, böylece konserlere bedava girerdim. Metallica'ya

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

katıldığında, onları beni de almaları için ikna etti." (Marshall, Metallica için bir iki konserde *roadie* olarak çalıştı.)

Kirk denemede Lars, James ve Cliff'i gitar becerileriyle etkiledikten sonra, grupla olan ilk performansını 16 Nisan'da New Jersey'deki Showplace'de gerçekleştirdi. Grup ayrıca bir hafta sonra turneye çıkacak ve en büyük idolleri Venom'ın açılışını yapacaklardı. Dolayısıyla yeni ekibin Newcastle üçlüsüyle çalacak kadar iyi olduğunu ispatlama konusunda heyecanlanmış olmalıydılar. Neyse ki Kirk'ün performansı örnek alınacak nitelikteydi ve grup olarak geleceğe yenilenmiş bir öz güvenle baktılar.

Bu sırada Metallica üyeleri, Jon ve Marsha Zazula'nın evinde misafir olarak kalıyordu. Ancak hiç bitmeyen partileri ve soytarılıkları ev sahiplerini üzmeye başladığında, yeni bir eve taşınmak zorunda kaldılar. Hetfield'ın sonraki bir röportajda açıkladığı üzere; Zazula ailesi, konuklarının pek çok rock grubu gibi –hatta daha fazla– içki içip sabahlara kadar eğlenmesine karşı değildi. Ancak bir sabah uyandıklarında ve özel bir gün için sakladıkları değerli bir şampanyanın boş olduğunu gördüklerinde, bardağı taşıran son damla da düşmüş oldu.

Zazula'nın Metallica için bulduğu yeni ev korkunçtu. "Onları Music Building adı verilen efsanevi bir yere yerleştirdim," diye hatırlıyor. "Ve ortam gerçekten de son derece korkunçtu. Anthrax'la prova odasını paylaşıyorlardı, ama aslında berbat bir yerde uyuyorlardı. Bir tür depo sayılırdı ve çöplerin konduğu binanın bir bölümüydü. Korkunç bir manzaraydı, ama gerçekten başka bir seçeneğim yoktu. Ayrıca kendimi neye bulaştırdığımı da bilmiyordum!" Kirk o günleri daha keyifsiz bir yüz ifadesiyle hatırladı: "Music Building korkunçtu. Yerde bir parça sünger buldum ve onu uyku tulumunu koymak için bir şilte olarak kullandım. Bina sahipleri ortamı güzelleştirmek için hiç çaba göstermemişlerdi. Bu yerde sıcak su diye bir şey yoktu. Saçımı lavaboda soğuk suyla yıkıyordum, tam bir işkenceydi." Music Building bir prova alanı olarak çok iyi iş görse de, içinde yaşamak neredeyse beş parasız bir grup için son derece zor bir tecrübeydi. Anthrax'ın Scott Ian'ı, San Franciscolu grupla kısa sürede sıkı bir dostluk kurduklarını ve onlara ellerinden geldiğince yardım ettiklerini açıklıyor: "Ne paraları ne de gidecek yerleri vardı, biz de onlara her türlü şekilde yardım ettik. Onları duş almaları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

için kendi evimize götürdük. Bir tane buzdolabı hediye ettik ve normalde soğuk yedikleri sosislileri sıcak yesinler diye küçük bir fırın da verdik. Mümkün olduğunca yanlarında olduk."

Anthrax gibi New York grupları Metallica'yı bağırlarına basarken, yerel metal hayranları da grubun performanslarının enerjisine kapılmaya başlamıştı. Hades'in Dan Lorenzo'su, o dönemde New York'ta yaşayan genç bir metal hayranıydı. Üyesi olduğu bir hayranlar çetesinin Metallica'yı ve çağdaşlarını nasıl büyük bir bağlılıkla takip ettiğini hatırlıyor: "Hades'in ilk yıllardaki üyeleri Old Bridge Militia'in bir parçasıydı ve bu yüzden Metallica'yı daha o ilk günlerinden tanıyorduk. Militia, underground metal gruplarını kanatlarının altına alan ve Old Bridge, New Jerseyli bir grup metalciden oluşan bir vakıftı. Metallica, Anthrax, Hades, Raven ve bunun gibi gruplar Old Bridge'e geliyordu, çünkü Jon Zazula orada yaşıyordu."

Öyle görünüyor ki, Zazula çok geniş nüfuza sahip bir adamdı. Neat gibi yurt dışı plak şirketleriyle bağlantılar kurmakla kalmamış, aynı zamanda yerel metal piyasasını da yakından takip etmiş ve tam olarak hangi grupların büyük kalabalıklar çekeceğini tahmin etmişti. Venom ve Metallica'yı aynı etkinliğe koyması ustaca verilmiş bir karardı. Böylece İngiliz grup, yerel halka bu işin nasıl yapıldığını gösterecek –Venom, iki başarılı albüm ve sayısız efsanevi konserin ardından büyük popülerlik kazanmıştı– Metallica da idollerinin önünde çalma fırsatını yakalayacaktı.

Venom'un Jeff Dunn'ı, 22 Nisan Cuma ve 24 Nisan Pazar tarihlerinde Staten Island'daki Paramount Tiyatrosu'nda verdikleri iki konseri çok net bir şekilde hatırlıyor. Venom, Jon ve Marsha'yı sonradan pişman edecek şekilde Zazula'nın evinde kalmaya davet edilmişti. Jeff, "Bir gece, bir şeyler pişirelim derken neredeyse tüm mutfağı yakıyorduk!" diye hatırlıyor. Ve konserlerin kendileri de eşit derecede kaotikti. James Hetfield, Metallica'nın Venom için yaptığı başarılı açılışı bir şişe votkayla yere düşerek ve kesilen eline altı dikiş attırarak kutladı. Jeff, "Ziyareti ele geçiren genel sarhoşluk had safhadaydı," diye hatırlıyor. "O ilk ABD turnesinde, Lars'ı bira şişeleriyle aynı yatakta yatarken hatırlıyorum! Çok sarhoştular ve uykuya daldılar, ama sonra sabahın köründe kalkıp şamata yapmaya başladılar. Biz yukarıda, onlar da alt katta kalıyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Zaten hava o kadar sıcaktı ki, uyumak mümkün değildi. Lars'ın alt katta delirdiğini duydum ve *roadie*nin, 'Aşağı inip o hergeleyi pataklayacağım, gerçekten uyumam gerek,' dediğini işittim. Sonra ortam aniden sessizleşti, sanırım Lars tekrar sızmış olmalıydı."

Venom –metalin tecrübeli ustaları olarak ünlenmiş olmalarına rağmen hâlâ düşük bütçeli durumlarda çalışmaya alışkındılar– Paramount Tiyatrosu'nu aşırı dozda piroteknik kullanımıyla neredeyse yok ediyorlardı. Dunn, bugün bile hiç kimsenin ölmemiş olduğuna şaşırıyor: "Staten Island'ta çalarken az problem yaşamadık. Doğum günüme rastlayan ilk konserde pek çok teknik sorun yaşandı. Hoparlörler kabinlerinden dışarı sarkıyordu. Ayrıca bir fincan çapında ve on sekiz santim yüksekliğinde demir döküm patlama haznelerimiz vardı. Bunlardan sahnenin ön tarafında yirmi dört tane bulunurdu. Bir görevli onları barutla doldurup fünyeleri yerleştirmiş ve ardından iletişim çok kötü olduğu için başka bir görevli konserden yarım saat önce onları tekrar doldurmuş. Meğer ilk adamın bunu çoktan yapmış olduğunun farkında değilmiş!"

Jeff, bir sonraki yaşananları dertli bir sesle anlatıyor. "Ve sonuçta bu şeyler patladığında, ortam tam bir cehenneme döndü! Patlama, müziğin sesinden bile daha şiddetliydi. Ve haznelerden birini, bu kesinlikle bir yalan değil, balkon duvarına gömülmüş bir halde bulduk. O lanet olası şey birini öldürebilirdi. Ahşap sahnenin üzerinde de bir buçuk metre genişliğinde bir delik vardı. Nasıl oldu da kimsenin kılına bile zarar gelmedi?"

Organizatörler küplere binmişti, ama tarih Venom'a ya da Jon Zazula'ya veya başka herhangi birine zarar faturası çıkarılıp çıkarılmadığını söylemiyor. Ertesi gün çok daha ayıktı ve Dunn şunları ekliyor: "Cumartesine denk gelen 23'ünde imza dağıtmak için Rock'N'Roll Heaven'a gittik. Orijinal poster hâlâ bende duruyor ve üzerinde 'Bizzat tanışma fırsatı: Venom, Rock'N'Roll Heaven'da' yazıyor. Ama en alta minicik harflerle de 'Ayrıca Metallica'." Ve Pazar gecesi gösterisi, Venom'un öncüsünün genel bir seyahat hastalığından dolayı neredeyse başlayamıyordu: "Hatırlıyorum da, ciddi anlamda ishal olmuştum. Amerika'daki ilk konserimizdi. Çok sıcak bir geceydi ve otelde bütün gece uyuyamamış, su içip durmuştum. Ertesi gün de hastaydım. Giriş müziği çalarken tuvaletten sahneye doğru koştuğumu hatırlıyorum. Yalan yok!"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Bu olası problemlere rağmen Metallica ve Venom, her iki konseri de kesin bir başarı olarak gördüler. Her iki akşamda da mekânı tıka basa dolduran dinleyiciler de aynı fikirdeydi. Bu tecrübeden gaz alan Lars ve James, KUSF radyo istasyonuna şunları söylediler: "Eğer Venom tembellik etmez de her beş yılda bir, tek bir albümden daha fazlasını çıkarırsa onlarla bir şeyler yapabiliriz." İki grup çok iyi anlaşmışa benziyordu. "Bize çok dostça davrandılar. Normalde size karşı olurlar sanırdınız ama bize çok yardımcı oldular." Son yorum, bir önceki yılda yaşanan bir tecrübeden esinlenmişti. "Saxon bize merhaba bile demedi, hiç dostane değillerdi..."

Her iki müzisyen de yeni basgitarcıları Burton'tan memnundu. James, "Ah evet, o şimdiye kadar birlikte çalıştığım en iyi basçı," diye açıkladı. "O gerçek bir müzik dehası. Harika bir adam ve çok uysal da. Şu anda müziğimizin tamamen farklı bir soundu var." Cliff ve Ron McGovney arasındaki kıyaslama, açıkça anlaşılan bir tiksintiyle ifade ediliyordu. Hetfield: "Ron korkunç bir basçıydı. Ona nasıl çalınacağını ben öğrettim. İlk grubumda da çalıyordu." Lars: "Ron ve Dave'i içeren ekip hiçbir yere gitmiyordu. Beş yıl ilerisini düşündüğünüzde, bu adamların hiçbirini grubun içinde hayal edemezdiniz. Dave'le bile, bu işin uzun süre devam etmeyeceğini biliyorduk." Ancak Kirk'ün varlığı her iki müzisyen için de büyük bir rahatlamaydı: "Kirk, hiç durmadan gitar çalıyor, sabah kalkar kalkmaz pratik yapmaya başlıyor. Gruba katılalı sadece dokuz gün oldu ve adam çok sıkı. Kullanmaya başlayacağımız çok güzel yorumları var." Sonradan ortaya çıktığı üzere Hammett, grubun görünüş açısından klişeleşmesini önlemek için gitarını değiştirme noktasına gelmişti. Gibson Flying V gitarı –James'in buna benzer gitarıyla birlikte– grup için çok geleneksel bir imaj oluşturuyordu. James: "İki V çok klişe diye açıkladı. Kirk kendi gitarını Marshall amfi almak için sattı ama sanırım bir tane Explorer alacaktı." Buna rağmen James, Gibson Explorer'ı kendisi benimseyecek, Hammett da 1971 model Flying V'sini yıllarca kullanacaktı.

Bununla birlikte anlaşılan oydu ki, ekip henüz tam oluşmamıştı. Lars ve James, hâlâ "düzgün" bir şarkıcı bulmaları gerektiğini konuşuyordu ve Armored Saint'in John Bush'u da peşinde oldukları kişiydi. Genç solistin direnişini aşmayı ve onu gruba katılmaya ikna etmeyi umuyor-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

lardı. Lars, "Uzun zamandır bir şarkıcı arıyoruz," diye açıkladı. "Ve Armored Saint'in solistini ikna etmeye çalışıyoruz. Sahnedeki varlığı insanı korkutan türden. Şarkılarını son derece gerçekçi bir şekilde ifade ediyor. Gerçekten iyi bir ses ve hem de çok genç." Lars o günün en büyük iltifatını yaptı ve sözlerine şunu ekledi: "Bu adam Diamond Head'in Sean Harris'i gibi olabilir." Ulrich, Zazula'nın başka şarkıcılar ayarlamaya çalışmakta olduğunu da belirtti. "Jonny, denememizi istediği üç solist bulmuş." Söz konusu seçmelerin gerçekleşip gerçekleşmediğini bilmiyoruz ve muhtemelen hiç olmadı.

En heyecan verici haber de Metallica ikilisinin bir çıkış albümü kaydetmeyi planladıklarını açıklamasıydı. Lars gazeteciye verdiği demeçte, birkaç gün önce double-kick pedalı[1] kullanma eğitimi almaya başladığını söyledi. Ve yapacakları kayıt hakkında kesin fikirleri vardı: "Sıraladığımız şarkıların çoğu diğerleri kadar hızlı değil. Hızlı şarkılar birbirlerine benzerler. Biz hızlı şarkı yaparken, aralar vermeye çalışıyoruz. Çünkü böylece daha hızlı duyuluyorlar."

Yakında çıkacak bir albümle ilgili bu sıradan sohbet, Jonny Z'nin grup adına sarf ettiği birkaç haftalık sıkı bir çalışma ortamı yarattı. Bu aşamada grubun bilfiil menajerliğini üstlenmiş olan Zazula, Metallica için bir albüm anlaşması ayarlama sürecini kariyerinin en stresli deneyimlerinden biri olarak hatırlıyor: "Buraya gelmelerinin ardından, onlara konserler ayarladık ve bir Metallica albümü çıkarırsak nasıl olur diye düşünmeye başladık. Amacımız mümkün olan en iyi çalışmayı hazırlamaktı."

Mantıksal ilk hareket, Metallica'yla anlaşma imzalamaya gönüllü olabilecek plak şirketlerine yaklaşmaktı. Ancak kimse bu kadar çok hızlı çalan ve çok sıradan görünen Batı Sahili grubunu istemedi. Zazula: "Pek çok tanınmış insana gittim ve grubu tanıttım. İsim vermeyeceğim, ama hepsi de önemli insanlardı. Ne var ki, grubun potansiyelini göremediler. Hiçbir fikirleri yoktu."

Ana sorun –Metallica'nın o güne kadarki kariyerinde hep olduğu gibi– paraydı ya da onun yetersizliği. Zazula hesabını iyi yapmıştı: "Çıkarmak istedikleri albüm yaklaşık beş bin dolara mal olacaktı, ama o

1 İki ayrı bas davuluna vurmaya olanak sağlayan ikili pedal takımı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

günlerde her penny değerliydi." Ne var ki bu masrafı kendisi de karşılayamazdı, plak dükkânından kazandığı para çok cüziydi, ama iki önemli avantajı vardı. "Bu grubun büyük bir potansiyele sahip olduğundan son derece emindim ve insanlar bunu eninde sonunda anlayacaktı. Plak dükkânındaki çalışanların daimi desteğini aldık. Sayelerinde mesaj yayılmaya başladı ve Batı Sahili'ne hatta ABD'nin dört bir yanına yayıldı. Hiç paramız olmasa da, yaptığımız şeyin bir yerlere varacağından emindik."

Dahası, Zazula ve karısı tecrübeli iş dehalarıydı ve zor zamanlarda nasıl para bulunacağını iyi biliyorlardı: "Marsha ve ben parayı çevirme konusunda çok iyiyizdir. Yapmamız gereken ne varsa yaptık. İkinci ipotekle kredi aldık. Hayatımızı ortaya koyduk. Bu işi başarmak için kelimenin tam anlamıyla hayatımızı riske attık. Ya batacak ya da çıkacaktık." Stres seviyesi her geçen gün artıyordu. "Çok korkunçtu. O günler hayatımın en zor günleriydi. Sürekli tedirgindim. Üstelik yeni bir bebeğimiz olmuştu. Kolezyumda aslanlara atılan kurbanlardan farkımız yoktu!"

Grup ve Zazula; kayıt aşamasını, albümün basımını ve dağıtımını kendilerini finanse etmeye karar verdiler. "Herkese lanet okuyup, bu işi kendimiz yapalım dedik. İnsanların ne düşündüğü umurumuzda bile değildi. Herkes delirdiğimizi söylüyordu ama biz eyleme geçtik." Başlangıçta Zazula, deneyimsiz plak şirketi için *vigilante* (Kanun dışı yasa infazcısı) ismini kullanmaya karar verdi. Belki de karakterinin bağımsız ve isyankâr tabiatını vurgulamak istemişti. Ama sonra, her zaman farklı düşünmesini seven Burton daha iyi bir fikir buldu. "Bir gün Cliff'le sohbet ediyorduk ve sonuçta Megaforce ismini uygun gördük."

Ne tuhaftır ki plak şirketi kurma kararının sonucunda, Zazula hem plak şirketi patronu hem de grubun menajeri haline geldi: "Evet, hem onların menajeriydim hem de plak şirketi patronu. Tuhaf bir pozisyon, ama bunu az yapmadım. O dönemde bu işi bizden daha iyi yapacak biri yoktu. Kimse bu işin hassasiyetini anlayamamıştı. Kimse bizden daha iyi piyasayı bilmiyordu ve kimse bu işe kalkışmaya gönüllü değildi. Çünkü olasılıklar tamamen imkânsız görünüyordu..."

◆◆◆

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Metallica 1983 yılına; yepyeni bir basgitarcıyla, giderek artan dengesizliğiyle sürekli stres yaratan bir gitaristle ve yabancı bir şehirde yepyeni bir evle başlamıştı. Ancak sadece dört ay içinde uzun bir yol kat etmişti. Artık bir menajerleri, ilk çıkış albümlerini finanse etmeye hazır bir plak şirketleri ve muhteşem derecede yetenekli yeni bir gitaristleri vardı.

Bir sonraki adımlarını atmaları için geriye kalan tek şey, müzikle ifade ettikleri o ateşli hitabet sanatlarını bir plak haline getirmekti. Acaba sonuçlar umdukları gibi olacak mıydı?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Onuncu Bölüm

1983–1984

Metallica'nın stüdyoya girip bir albüm yapması için gerekli olan finansal desteği bulmak devasa bir görevdi. Evet, grup artık profesyonel ve disiplinli bir ekibe dönüşmüştü, ayrıca verdikleri sayısız konser boyunca şarkılarını iyice mükemmelleştirmişlerdi. Ama her zaman olduğu gibi, nakit akışı onları geriye çekiyordu. Neyse ki Jon Zazula, Rochester merkezli olan ve Manowar, Rods gibi grupların albümlerini kaydeden Pyramid Stüdyoları'nın yönetimini taksitle ödeme yapma konusunda ikna etmeyi başardı. Zazula'nın hatırladığına göre, Paul Curcio'yu –albümün hazırlanmasından sorumlu olacak kişiyi– ikna etmek kolay olmamıştı: "Biraz para biriktirip Rochester New York'a uçtuk ki, orası az yol değildir. Benim görevim, hazırlık aşamasına girmeden bu albümü kaydetmemiz gerektiği konusunda onları ikna etmekti. Curcio bunu yapabileceğimizi söyledi ve bize son derece uygun ödeme koşulları sundu."

10 Mayıs 1983'te, Metallica kayıt sürecine başladı. Neyse ki hiç durmadan pratik yapmışlardı. Zazula: "Çalmaya hazırlardı. Bazı şarkıları yeniden düzenlemişlerdi, ancak bunlar zaten onların şarkılarıydı. Aslında çok komik, çünkü her zaman 'Siz başka şarkı bilmez misiniz?' diye takılıyorduk." Sadece çok az stüdyo-içi düzenleme gerekli olacağı için, Zazula'nın finansal kaynağı yeterli olacağa benziyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Kayıt aşamasında verilen molalar sırasında, albüm ismi için ortaya çeşitli fikirler atıldı: İlk konsept, hiç de saklı olmayan bir anlamla Metal *Up Your Ass* idi, ancak dağıtım için seçilen firma bu fikre karşı çıktı. Zazula: "Albüm kapağına, klozetten çıkan ve bir kılıç tutan el resmi koymak istedik. Ama dağıtımcı bunu istemedi. Hiç kimsenin böyle bir albüm ismine sıcak bakmayacağını söyledi, endüstrinin o dönemdeki nabzı bu şekildeydi." Bu korkak tutumdan rahatsız olan grup, farklı isimler önerdi ve yine en iyi fikir Burton'dan geldi: "Cliff, 'Hepsini öldür!' dedi ve albümün ismi *Kill'Em All* oldu!"

Kill 'Em All çalışması toplam on şarkıdan oluşuyordu ve hepsi de bir önceki yılda canlı olarak icra edilmişti. Albüm, "Hit The Lights" ile açılıyordu ve yeni ekibin sahip olduğu hız ve kusursuzluk anında belli oluyordu. Cliff ve Kirk gruba, Ron McGovney'nin *NLTL* demosundaki çalışında mevcut olmayan ve genç Dave Mustaine'in çalışında daha belirgin hale gelmeyen melodik bir yaklaşım getirmişti. İlk şarkı, Metallica'nın gelecekle ilgili vaadini yansıtıyordu. Açılış sözleri, "*Bu gece kaçınızı tekmeleyeceğiz!*" şeklindeydi. Parça Hammett'a, kendisini vahşice ifade etmesi için yeterince alan tanıyan hızlı bir cümle üzerine kurulmuştu. Gerçi onun ve diğerlerinin ifadesine göre, Kirk'ün müzisyenliği o aşamada ustalıktan ziyade coşku seviyesindeydi. Parçanın diğer bir özelliği de, müziğin *fade-in*[1] ile başlamasıydı. Bu, metalin o döneminde neredeyse hiç rastlanmayan bir uygulamaydı. Bir sonraki şarkı "The Four Horsemen"dı. İlginç bir seçimdi, çünkü uzundu. Öngörülemeyen tek seferlik motiflerle doluydu, ayrıca Metallica'nın 80'lerin sonlarında yazacağı çok daha karmaşık ve progresif şarkıların doğrudan atasıydı. Temeli basit ve tipik bir thrash cümlesine dayansa da, yavaş ve *fingerstyle* ile temizce çalınan bir bölüm de içeriyordu. Bu bölümde Burton o klasik yükselişlerinden birini sergiliyor, basgitarının klavyesinin en üst oktavına tırmanıyor, ardından da Kirk'ün abartısız solosuna izin veriyordu. Bernard Doe o günleri gülümseyerek hatırlıyor: "'The Four Horsemen', 'The Mechanix'in yeniden düzenlenmiş haliydi ve bir 'Sweet Home Alabama' interlüd[2]ü içeriyordu. Bu yorumu Metal *Forces*

1 Bir şarkının sesinin giderek artmasıyla başlaması.

2 Ara faslı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

dergisinde yaptığımda, Ulrich küçük bir öfke krizine girdi. Ama daha sonra bu benzetmemi anlayabildiğini söyledi."

"Motorbreath", Metallica'nın günümüzdeki konserlerde hâlâ yer verdiği dâhiyane bir şarkıydı. Basit, dört akorlu bir kıtaya ve dur-kalk nakaratına dayanıyordu. Sözler turnedeki bir metal grubunun klasik hayat tarzına atıfta bulunuyordu: "*Motorbreath*[1]*, hayatımı böyle yaşarım, başka türlü yapamam...*" Bununla birlikte Hetfield'ın güçlü cümleleri üzerine çalınan ara sololar, parçayı akıllardan silinmeyecek bir hale getiriyordu. Onu takip eden "Jump In The Fire", bir thrash-metal parçası olmaktan çok uzaktı. Daha çok bir Judas Priest ya da Diamond Head –şaşırmamak gerekir– şarkısını andırıyordu. Hatta nakarat bölümündeki *"O zaman hadi!"* sözleriyle neredeyse ana akım bir rock parçası haline geliyordu.

Albümün baş tacı elbette ki Cliff Burton'un o muazzam solosunu içeren "Anesthesia (Pulling Teeth)" idi. Birçok kez bas uzmanları tarafından değerlendirilmiş olan parça; klasik triadların, progresif bir wah pedalı bölümünün, saf distortion öğesinin ve Lars'ın temel davul kapılarının şaşırtıcı bir birleşimiydi. Bugün bile, Burton o ünlü overdrive tonunu aktive etmeden önce James'in stüdyo mikrofonuna, "Bas solo, deneme 1" demesi tüyler ürperticidir.

Bunu Metallica'nın hız gösterisi "Whiplash" takip ediyordu: Dörtlüyü bir thrash-metal grubu haline getiren parça. Alımlı nakaratlardan ve yavaş bölümlerden tamamen uzaktı. Ulrich'in son derece hızlı ve sağlam ritimlerine, ayrıca Hetfield'ın neredeyse doğaüstü kusursuzluktaki cümlelerine dayanıyordu. Gerçi bu hüner ileride –hatta daha hızlı şarkılarda– daha incelikli hale gelecekti. Hetfield'ın arada bir müziği durdurarak, "Whiplash!" diye bağırması da parçanın akılda kalıcı yanlarından biriydi. Bunu güçlü bir parça olan "Phantom Lord" takip ediyordu. Bir solo bölümü, tam hıza geçmeden önce kendisini üç kez tanıtıyordu. Sırada neredeyse sakin sayılacak "No Remorse" vardı ve yakında Metallica fotoğrafçısı olacak Ross Halfin'e göre Focus grubunun "Hocus Pocus" parçasından büyük ölçüde ilham almıştı. Daha sonra Kirk'ün de açıkladığı üzere, ana cümleyi bu parçadan aşırmışlardı. Ama kapanış

1 Aşırı alkol tüketen ve güya sadece nefesiyle bile bir arabanın motorunu çalıştırabilen kişi. Aslında nefesi alkol kokan kişilere atfen kullanılmaktadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

bölümüyle en az "Whiplash" kadar vahşiydi. Delicesine coşan hızlı bir cümle, parçayı ateşli bir kapanışa sürüklüyordu.

"Seek and Destroy"'a gelince, diğer Metallica şarkıları içinde en çok eşlik edilen parça olarak tanınacaktı. Basit ve tek mısralık bir nakarattan oluşuyordu: *"Arıyorum... Ara ve yok et!"* James'in seyirciyi söylemeye teşvik ettiği kısımdı bu. Bunun haricinde sadece klasik bir Metallica şarkısıydı. Daha hızlı bir ikinci bölümü vardı ve Hammett'ın o haşin sololarından birini içeriyordu. Albümün son şarkısı "Metal Militia" diğer bir tür niyet beyanıydı: Şarkı Metallica'yı yürüyüş halindeki bir metal ordusuna benzetiyordu. Hatta parçanın sonuna, uygun adımda yürüyen ayak sesleri ve seken mermi efektleri eklenmişti.

Sonuçları etkileyici olsa da, kayıt çalışmalarının kendisi çok da eğlenceli değildi. James, 1986'da *Thrasher* dergisine şu açıklamayı yaptı: "*Kill 'Em All*'u kaydederken hiçbir stüdyo tecrübemiz yoktu. Sözde yapımcımız da biten parçaları elindeki listeden silmekten ve 'Kayıttan sonra kulübe gidelim,' ya da 'Kahve hazır mı?' gibi şeyler söylemekten başka hiçbir şey yapmıyordu. Şarkılardan herhangi biriyle ilgili söyleyecek hiçbir şeyi yoktu. Zaten cesaret edemezdi, çünkü 'Canın cehenneme, bunlar bizim şarkılarımız!' derdik. Ama prodüksiyon, sound ya da bunun gibi şeyler açısından hiçbir katkıda bulunmadı. Dolayısıyla bir yapımcının ne anlama geldiğine dair kötü bir izlenim edindik."

Albümün kayıt aşaması bu şekildeydi. Ancak albümdeki hem ses uyumu hem de berraklık, öyle bir bütçe ve dönemin metal albümleri geneli için hiç de fena sayılmazdı. Birçok kişiyi şaşırtan temel unsur Metallica'nın, "Hit The Lights", "Whiplash" ve "No Remorse" gibi parçaları çalarken sergilediği saf hızdı. Kirk, *Thrasher*'a şu açıklamayı yaptı: "Pek çok insanın hazırladığımız albüme tereddütle yaklaşacağını düşündük, çünkü o zamanlar her şey çok farklıydı... Parçalarımızı normal hızda çalacağımızı düşünerek kaydetmiştik, ama sonra bir şekilde hızlandılar." James, albümün o güne kadar eşi benzeri görülmemiş hızını şu cümlelerle açıklıyor: "Sürekli prova yapıyorduk ve şarkılar da enerjimiz de giderek hızlanıyordu. Canlı konserlerde de her zaman daha hızlı çalarsın, çünkü hem sen içkilisin hem de içkili seyircinin heyecanını paylaşıyorsun."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Albümün kapağındaki sanat çalışması da diğer bir dikkat çekici özellikti. Resim; bir balyoz, bir kan gölü ve bir elin gölgesinden oluşan bir kolajdı. Bir tuvalet klozetinden çıkan bıçaklı el imajından –günümüzde hâlâ bazı tişörtlerin üzerinde görülmektedir– çok daha üstü kapalıydı. Albümün arka tarafındaki Metallica fotoğrafı ise şimdi bile etkileyici: Grup yirmili yaşlarının başlarında görünüyor, her ne kadar olgun ve sert durmaya çalışsalar da. Kirk, ergenlik sivilcelerinin son izlerinden muzdarip olmayan tek kişi. Lars, birkaç gün tıraş olmayarak yaşına birkaç yıl ekleme girişiminde bulunmuş ama işe yaramamış. Yine de her iki resim de, albümün yeni başlayan thrash-metal piyasasına ne ifade ettiği göz önüne alınırsa, son derece simgesel ve günümüzdeki birçok metal grubu tarafından kullanılan çok daha korkunç manzaralara kafa tutuyor.

James'in vokallerinin gerekli standartlarla uyuşup uyuşmayacağı konusu, *Kill 'Em All* ile açık bir şekilde çözülmüş oldu. James sesine daha öncesine nazaran daha sert ve keskin bir ton eklemişti. Gerçi hâlâ geliştirmesi gereken yerler vardı –örneğin "Motorbreath, it's how I live my life" sözlerindeki "how" hecesi büsbütün detoneydi– ama tarzın hamlığı müzikle mükemmel bir uyum sağlıyordu. John Bush bana, Metallica'nın sadece *Kill 'Em All*'un kaydına kadar kendisini işe almaya hevesli olduklarını açıklıyor: "*Kill 'Em All* için stüdyoya girmelerinden önce en ufak bir tereddüt yoktu ki, James parçaları benim söylememi istiyordu ve şarkıcının o olması fikrine kimse sıcak bakmıyordu. Armored Saint'in konserine gelmişler ve sanırım beni müziklerini farklı kılacak biri olarak görmüşler, ki bu harika bir iltifat." Bush'u nasıl mı takip etmişler? "O günlerde Metallica'nın menajerliğini Jonny Z yapıyordu. Ya o ya da Lars sürekli beni arıyordu. Ama kendimi savunmak gerekirse, o dönemde Armored Saint başarılı işler yapmaya başlamıştı ve giderek daha çok tanınıyorduk. Ayrıca gruptaki arkadaşlarla birlikte büyümüştük. Kalkıp da bu grubu bırakmak ve hiç tanımadığım Metallica diye bir gruba gidiyorum demek olmazdı açıkçası..."

Bush bu kararından pişman değil. "Müneccim değilim, kimse Metallica'nın geleceğini göremezdi. Demek ki kaderimde yokmuş. Ve tabii ki eğer katılsaydım, kim bilir neler yaşanacaktı? Bu müziğin çehresini tamamen değiştirebilirdi. Gerçi bu konularla kendimi yormak istemiyorum... Albümleri tamamlandığında, başka bir solist bulma fikrini hâlâ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tartışıyorlardı, sadece ben söz konusu değildim. Ama James bambaşka tabii. Adam sonuçta harika bir soliste dönüştü! Şarkı söyleyişindeki inanılmaz ilerlemeyi görmemek imkânsız."

Aslında Zazula on yıl sonra Bush'la tekrar temasa geçecekti. Menajerliğini yapacağı Anthrax, Joey Belladonna'nın ayrılışından sonra yeni bir soliste ihtiyaç duyduğunda. Bush: "Zazula, Metallica'nın menajerliğini yapmaya başladıktan on yıl sonra beni aradı ve yemin ederim, bu süre içinde hiç görüşmemiştik! 'Kaderin cilvesine bak, yine seni bir iş için arıyorum,' dedi. Gerçekten de çok tuhaf bir durumdu."

Kill 'Em All'un çıkışıyla eş zamanlı olarak, Megaforce ayrıca 12'lik bir "Whiplash" teklisi yayımladı. Albümdeki en çarpıcı hatta en pazarlanabilir parçalardan biriydi. Teklinin A yüzünde şarkının kendisi ve bir de remixi vardı, gerçi aralarındaki fark çok belirgin değildi. B yüzüne gelince, "Seek And Destroy" ve "Phantom Lord"un konser yorumlarını içeriyordu. (Sonradan iddia edildiğine göre, seyirci sesi eklenmiş tekrar kayıtlardı.) Tekli yeterince sattı, ancak zamanın ikliminde metal teklilerinin çok fazla etki yaratması beklenmiyordu ve bu tekli de kesinlikle belirgin bir etki yaratmadı.

Bununla birlikte Metallica'nın bazı çağdaşları, grubun yeni albümüne ısınmak için biraz zamana ihtiyaç duyacaktı. Örneğin Testament'ın Eric Peterson'ı, Hetfield'ın daha sert şarkı söyleme tarzı karşısında afallamıştı: "Ben *NLTL* demosuna o kadar alışmıştım ki, *Kill 'Em All*'u dinlediğimde, 'Bu adam niye böyle bağırıyor?' dedim. Hiç hoşuma gitmemişti." O dönemde Hellhammer'la çalan, ama sonra Celtic Frost'a geçen Thomas Fischer, albümün spesifik etkisini James'in bir ritim gitarist olarak neredeyse suni olarak duyulan kusursuzluğuna bağlıyor: "Metallica'nın ilk çalışmalarımızda önemli bir ilham kaynağı olduğu bir aşama vardı. Kusursuzluk alanıydı bu. Enstrümanlarımızda nispeten yeni olduğumuz için, müziğimizi icra etme konusunda henüz çok amatördük. Demolar, tekliler ve derleme albümleriyle underground piyasasını ele geçiren Amerikan grupları, bu açıdan bir milyon kat daha profesyonel görünüyordu. Elbette biz bu seviyeye ulaşamadık, ancak standart belirlenmiş ve bilincimizin içine iyice kazınmıştı."

Fischer, albümün etkisinin tüm metal piyasasına yayıldığını da ekliyor: "Yeni bir ağır müzik döneminin başladığına hiç şüphe yoktu. Me-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tallica'yı diğer yeni genç gruplardan ayıran şey, kusursuz çalışları ve müziğe olan muazzam derecedeki profesyonel yaklaşımlarıydı. Müzikleri benzersizdi ve *Kill 'Em All* gerçek bir yenilikti. Bu albümle çıktılar ve bir gecede, üstelik zahmetsizce, yeni standartlar belirlediler."

Ve böylece Metallica, kendisini gelecek kuşağa vaat etmiş oldu. *Kill 'Em All* basılıp paketlenirken, Jon Zazula da grubu turneye çıkarmakta gecikmedi. Yeni plak şirketi Megaforce çoktan yeni ticari fırsatlar yakalamaya başlamıştı. *Kill 'Em All*'un ABD dağıtımını Relativity üstlendi. Hollanda'da Roadrunner; Kanada'da Banzai; Brezilya'da RGE; Japonya'da King; Fransa'da da Bernett...

Zazula ayrıca Raven adlı bir İngiliz güç triosuyla bağlantı kurmuş, Metallica için harika turne arkadaşları olacaklarını düşünmüştü: "O sırada Raven sorunlar yaşıyordu. ABD'de kimse onları istemiyordu. Anthrax da bizi delirtiyor, bizimle bir plak anlaşması yapmaya çalışıyordu. Aynı zamanda Manowar, EMI'den ayrılmıştı ve onların da bir anlaşmaya ihtiyacı vardı. Dolayısıyla dört arkadaştan oluşan bir plak dükkânıyken, bir insanın sahip olabileceği en büyük cesaretle tüm bu gruplarla sözleşme imzaladık!"

Sonuçta Metallica ve Raven, 1983 yılında Haziran ayının sonundan Eylül'ün başına kadar iki aylık bir turne için hazırlanmıştı. İngiliz grubu *All For One* adlı bir albüm yayınlamaya başladığı için de etkinlik "*Kill 'Em All For One*" turnesi olarak etiketlenmişti. Ve tarihe en kargaşalı turne olarak geçecekti. Yedi müzisyen ve müşterek yol ekibi, Jonny Z. tarafından tedarik edilen bir turne otobüsüne yerleştirilmişti. James, *Aardschok*'un Metal Mike'ına, Metallica'nın Raven'ın gösterisini izlediğini -grubun tarzına belirsiz bir sebeple "atletik rock" deniyordu- ve mutlak azimlerinden çok şey öğrendiğini söyledi. Ne var ki yolda hayat zordu. James şunları hatırlıyor: "Teksas'ın ortasındayken aracın klima sistemi çöktü ve sanki bir fırında seyahat ediyormuşuz gibi hissettik. Sabah uyandığımda dilim damağıma yapışmıştı, içerisi 100 derece olmalıydı!"

İçmesini seven bir otobüs dolusu erkeklerle yaşamak, böyle uzun bir yolculukta zor olmuş olmalıydı. Turne, 27 Temmuz'da New Jersey'deki Royal Manor'da başladı ve aşağıdaki şekilde devam etti: Bridgeport, Connecticut; Boston Massachusetts (2 konser); Yonkers, NY; Jamestown, Virginia; Buffalo, NY; Rochester, NY; Elmhurst, Illinois; Brook-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

lyn, NY; Long Island, NY; Morganville, New Jersey; Baltimore, Maryland; Chicago, Illinois; Milwaukee, Wisconson ve sonra Amerika'nın kalbine, Arkansas, Texas, Oklahoma ve New Mexico. Ağustos ayının sonlarında turne; Reseda'daki Country Club'da ve San Francisco'daki Keystone ve Stone mekânlarında verilen bir dizi başarılı California konseriyle devam etti. Bu son tarihler dâhilinde, Metal Church gitaristi John Marshall gruba *roadie* olarak yardım etti ve bu da uzun süre devam edecek bir dostluğun başlangıcı oldu.

Bu turne Metallica'nın ilk ciddi ve uzun turnesiydi. Her iki grubu da binlerce metal hayranına sunmuş ve onları Amerika'da tanınır hale getirmişti. Ne var ki, sonraki birkaç yıl içinde Raven büyük bir düşüş yaşıyacak, saygı duyulan mağluplar statüsüne inecekti. Gene Hoglan, *Shockwaves* için Raven'ın vokalist/basçısı John ve gitaristi Mark Gallagher ile röportaj yaptı: "80'lerde metal grupları üzerinde bıraktığınız etkinin farkında mısınız?" John şu şekilde cevap verdi: "Burada fazla kalmadığımız için Amerika'da yaptığımız etkinin boyutunu gerçekten bilmiyoruz... Ama duyduğuma göre Flotsam And Jetsam, Raven'ın şarkılarını çalıyormuş. Ayrıca Billy Sheehan büyük bir hayranımızmış. Skid Row'daki çocuklar ve Pantera'dan Phil de öyle." Grup yaygın bir popülerlik elde edememiş, ama bir kült haline gelmişti ve bunun sebebi de muhtemelen tarzlarının çoğu hayran tarafından kategorize edilememesiydi. "Testament ve Kreator gibi gruplarla Avrupa'da turne yaptık ve her şey çok iyi gitti. Ancak bazı şehirlerde seyirci için yeterince thrash değildik. Raven, insanlar thrash-metali etkilediğini söylese da daha ziyade bir heavy *rock'n'roll* grubudur."

Turne devam ettikçe, temmuz ayı geldi ve ayın 25'inde Megaforce, *Kill 'Em All*'u piyasaya sürdü. İlk başta sadece birkaç bin kopya basıldı ama KEAFO turnesinin yarattığı WOM pazarlama[1] sayesinde neredeyse her yerde istenir oldu. Yılın sonuna gelindiğinde Amerika'da 17.000 adet satıldı. Ama bu, hikâyenin sadece küçük bir kısmı. Zazula, Music For Nations adlı İngiliz bir plak şirketiyle bağlantıya geçmişti ve firmanın kurucusu Martin Hooker, metalin o ilk günlerini çok iyi hatırlıyor: "Music For Nations'ı 1982 yılının sonunda kurdum. İlk albümü

1 Ağızdan ağıza pazarlama yöntemi. Bir ürün veya servis hakkındaki olumlu tecrübelerin potansiyel müşterilere ağızdan ağıza aktarılması.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

de Şubat 1983'te, benim doğum günümde çıkardık. Benim iş unvanım, Sanatçı&Repertuvar bölümü yöneticisiydi. Şirketi hayata geçirir geçirmez, ABD'deki bağlantılarımızdan Avrupa'da iş yapmak isteyen grupların yeni albümlerini ve demolarını istedik. Ve sadece haftalar içinde koca bir yığın materyalle karşı karşıya kaldık. O dönemde metalle ilgilenen bağımsız firma sayısı hemen hemen yok gibiydi. Gönderilen yığının içinde bir süre bocaladıktan sonra, gözüme iş yapabileceğimiz birkaç grup kestirdim. İlk isim, Virgin Steele'dı. Yirmi yıl sonra Avrupa'da hâlâ iyi satış yapmanın keyfini sürüyorlar. Bir sonraki materyal de Ratt'in ilk mini albümüydü ve onu da çok beğendim."

Bir gün Hooker, gelecek vaat edebilecek albümler yığınındaki son gönderileri kontrol ediyordu ve gözü *Kill 'Em All*'un kaba bir kopyasına ilişti. "Metallica adını daha önce Amerika'daki bir gezimde edindiğim *Live* Metal *Up Your Ass* demosu sayesinde duymuştum. *Kill 'Em All*'u tekrar tekrar dinledim ve harika olduğunu düşündüm. İlk başta Metallica'yı tüm o saldırganlığı ve hızıyla *punk* piyasasının bir sonraki adımı olarak gördüm. Bir önceki plak şirketim Secret'da *punk* gruplarına yer veriyordum. Ama Metallica'nın sonuçta popüler olmasının sebebi, herkesten farklı bir şey yapıyor olmalarıydı."

New Jersey'deki bürosunda bulunan Jon Zazula, Martin Hooker ve Music For Nations'ı saygıyla hatırlıyor: "Martin'i çok sevdim ve çalışanları da harika insanlardı. Gem Howard adında bir adamı vardı. İşin en başından beri oradaydı ve grupların tüm ihtiyaçlarını hallediyordu. Megaforce'un Music For Nations ile olan ilişkisi hakkında uzun bir kitap yazabiliriz. Çok fazla tarih ve bir sürü hikâye var!" Jon Zazula *Kill 'Em All*'un yayımlanması için Music For Nations'la anlaşmaya son derece hevesliydi ve bir sözleşme çabucak imzalandı. "Kolay oldu mu?" diye soruyorum. "Evet, bana zorluk çıkarmadılar. Ben de onlara çıkarmadım," diye yanıtlıyor gülerek. "Karmaşık bir anlaşma değildi, ona birkaç albüm sunmak ve sağlam bir anlaşma garantilemekten daha karmaşık bir şey yoktu. Martin onları pazarlayabilmek için bayağı bir para ve zaman harcadı. İşlerini iyi yapan insanlardı."

Hooker, hikâyenin kendi tarafını şu sözlerle anlatıyor: "Metallica'nın menajeri Jon Zazula ile üç albümlük bir sözleşme imzaladık, grubun İngiltere ve Avrupa'da pazarlanmasından biz sorumlu olacaktık. İlk

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

başlarda insanların ilgisini çekmek çok zor oldu, çünkü herkes grubun şaka olduğunu düşünmüştü. Endüstrideki insanlar, grubu çalış hızları ve biçimleri yüzünden ciddiye almadılar. Piyasadaki arkadaşlarımdan pek çok olumsuz söz işittiğimi hatırlıyorum."

Hooker, tüm zorlukları aşma konusunda azimliydi. "İlk İngiltere sevkiyatı sadece 1.300 adetti ve yeni baskılar da 500'erlik kopyalar halinde yapıldı. Bu durum, işin gerçekten de ne kadar zor olduğunu gösteriyor. Onlara The Rods ve Exciter'la yapacağı bir turne ayarlamaya çalıştık, ancak her şey bilet satışlarının düşüklüğü nedeniyle iptal edildi. Ama yılmadık ve sonunda Metallica'yı bir kulüp turnesi için İngiltere'ye getirdik. Ve insanlar onları canlı izler izlemez, WOM pazarlama da başlamış oldu. Çok geçmeden medya da işin içine girdi ve satışlar birdenbire artmaya başladı." Net sonuçlar –Hooker'ın yirmi yıl sonra hatırladığına göre– tüm beklentilerini karşıladı. "Grubun turneye çıkması için 100.000 Dolardan fazla harcamıştık ve popülerlikleri hızla ilerledi. Birleşik Krallık'ta altın plak ödülü alırken, tüm Avrupa'da harika satışlar gerçekleştirdik."

Kilit unsur, konser turnesiydi. Bu aşamada Metallica artık çok güçlü bir canlı performans hâkimiyeti geliştirmişti. Her biri de kendi enstrümanında uzmanlaşmış ve gruplarını en üst düzeye taşıma dürtüsüyle hareket eder olmuştu. Takı ve kıyafet kullanımı konusunda hafif kalırken, güç ve saldırganlık konusunda ağır olmayı tercih etmişler, böylece yeni bir hayran imajı kazanmışlardı. James, ilk başlardaki çekingenliğini yenmiş ve seyirciyi "Seek And Destroy" gibi parçalarda kendisiyle birlikte bağırarak söylemeye davet eder olmuştu. Bu rutin, popüler müziğin her türlü konserinin önemli bir parçasıydı, fakat katarsis[1] ihtiyacının en yüksek olduğu metalde çok daha önemliydi. Dahası dört Metallica üyesi, kafalarını müzik eşliğinde hızla sallayarak kalabalıkları çılgına çeviriyordu: Tıpkı çağdaşları Venom, Anthrax ve Exodus'un yaptığı gibi. Hatta "*Mosh*"[2], thrash piyasasının öylesine ayrılmaz bir parçası haline

1 Seyircinin acıma ve korku duygularıyla iç arınmaya, dolayısıyla duygusal adalete yönelmesi durumu.

2 Heavy-metal müziği eşliğinde kafa sallamak, uzun saçları pervane misali çevirmek. İlk dönemlerde, kısa saçlı hayranların bu hareketi çok uyumsuz kabul ediliyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gelmişti ki, kısa saçlı hayranlar bu tür konserlerde tamamen uyumsuz görünür olmuştu.

Bu âdeti uç noktalara götüren bir müzisyen de Slayer'ın Tom Araya'sı. Hatta geçirdiği fiziksel bir rahatsızlığa rağmen başını sahnede sallanmaktan hiç geri kalmıyor: "Boyun eklemlerimi hiç incitmedim, ama bir konserin ortasında kas spazmı geçirdim. Müzik eşliğinde kafa sallıyordum ve birden bire iğrenç bir kasılma yaşadım. Bu yüzden şimdi boynumu ve sırtımı biraz kasarak çok ağrıyıp ağrımadığına bakıyorum. Eğer ağrıyorsa ben de başımı sadece öne arkaya sallamakla yetiniyorum."

Metallica'nın konser verme becerileri geliştikçe, parti yapma içgüdüleri de giderek güçlendi. Kasım 1983'te Armored Saint'le gerçekleştirdikleri konserlerini, turne paketinin yıkıcı kısmı olan içki içme seansları izliyordu. James, *Kerrang!* muhabiri Xavier Russell'a şunları söyledi: "Şey, her seferinde olduğu gibi, barda saatlerce takıldık ve sonra Armored Saint'le içmeye karar verdik. Basçıları Joey Vera'nın odasına çıktık ve adamın bütün birasını içtik. Kör kötük sarhoştuk ve çok geçmeden pencereden dışarıya şişe fırlatmaya başladık. Parçalanışlarını izlemek ve çıkardıkları sesi duymak çok keyifliydi. Ama çok geçmeden bundan sıkıldık ve ben de Joey'nin siyah-kırmızı deri ceketini dışarı attım. Ceket havuzun üzerine düştü. Neyse ki havuzun üstü kapalıydı ve ceketi almak üzere aşağı indik. Ama yukarı çıkarken, onuncu kata yaklaştığımızda iki kat arasında kapıyı açmaya karar verdim ve asansörün sıkışmasına neden oldum. Tam yarım saat boyunca çıldırıp, 'Çıkarın bizi buradan!' diye bağırıp durduk. Nihayet onuncu kata geldiğimizde o kadar kendimi kaybetmiştim ki, duvarda asılı duran yangın söndürücüyü gördüm ve onu bir şekilde elime alıp insanların üzerine köpük püskürtmeye başladım. İçinden bayağı bir karbondioksit ya da her neyse saçıldı."

Bu tür delilikler bazen sahneye de taşacaktı. Metallica uzunca bir içki seansının ardından Mercyful Fate'in bir konserine katıldı. Fate'in solisti King Diamond –hemşehrisi Lars Ulrich sayesinde grupla arkadaş olmuştu– onları sahneye davet etti. Ancakhurdası çıkmış bir haldeki Hammet, King'i yere devirmeyi başardı. Diamond: "Birbirimizle yan yana duruyorduk. Üzerime yaslanmıştı ve aniden dengemi kaybederek sahnede tam kıçımın üstüne düştüm." Bununla birlikte Diamond buna aldırış etmemiş, olanlara gülüp her şeyi unutmayı tercih etmişti. Ancak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

konserden sonra ortaya çıktığı üzere Hetfield, Burton and Ulrich, kafası karışmış olan Hammett'a şaka yapmaya karar vermiş ve Diamond'ın ona çok kızdığını söylemişti. Üstelik Kirk'in bu konuda oldukça dertlenmesine rağmen bunun bir şaka olduğunu açıklamayı unutmuşlardı. Hammett, kendisine şaka yapıldığını ancak uzun yıllar sonra 1999 yılında, bir kulis partisinde Diamond'tan söz konusu olay hakkında özür dilediğinde anlayacaktı.

Metallica, tüm bu oyunlara rağmen azimlerinden bir şey kaybetmedi. *Kill 'Em All* çıkalı sadece beş ay olmuştu ki, New Jersey'deki bir prova odasında bir sonraki albüm için yeni parçalar yazmaya başladılar. Öncesinde California'daki eski mekânlarında altı konser vermişlerdi ve bunları Chicago, Cleveland, New Jersey ve New York konserleri takip etti. Turnede Music Building'ten oda arkadaşları Anthrax da vardı, onlar da Megaforce'la anlaşma imzalamıştı. Bu ve memleketleri California'daki konserler, bir sonraki albümden parçaları da içermesiyle dikkat çekmişti. Bu parçalar, Metallica'nın beste yapma konusunda önemli bir aşama kaydettiğini sergiliyordu. Canlı çaldıkları ilk parça, "When Hell Freezes Over" ya da diğer adıyla "The Call Of Ktulu" idi, ancak bir sonraki yıl sadece ikinci ismi kullanmaya karar vereceklerdi. Bu uzun ve neredeyse destansı kompozisyon ilk kez 2 Eylül'de, Berkeley'deki Keystone'da çalındı. Bir yıl sonra kaydedilecek olan yorumundan çok daha akıcı ve doğaçlama bir performanstı. Kasımda Stone'da, tekrar Keystone'da ve Country Club' da düzenlenen konserlerde pek çok yeni şarkı da çalınacaktı. "Fight Fire With Fire", "Creeping Death" ve "Ride The Lightning" gibi şarkılar, *Kill 'Em All*'da yer alan parçalardan çok daha biçimli ve kusursuzdu.

Bununla birlikte yeni şarkıların daha ustaca biçimlendirilmiş olmaları, onları ayırt eden tek özellik değildi. James bir gün prova odasında akustik gitarıyla vakit geçirirken, arpej olarak çaldığı bir dizi minör akorun insanı düşüncelere sürüklediğini hatta neredeyse melankolik bir etki yarattığını gördü ve bundan bir şarkı geliştirerek adını da "Fade To Black" koydu.

Metallica'nın kariyerinde yeni bir gelişme aşamasına gelinmiş gibiydi. "Fade To Black", son derece yumuşak ve hoş bir balattı. Ve muhtemelen Metallica'dan en son beklenecek adımdı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

On Birinci Bölüm

1984–1985

1984, Metallica'nın yükselişi açısından 1983'ten daha önemliydi. Gelişmelerinin hızı muazzamdı. *Kill 'Em All*'un yayımlanmasından sonra eşi benzeri görülmemiş bir hızla güçlenmeye başladılar. Ve olağanüstü bir biçimde, bunu Dave Mustaine'in 1983 sonunda kendi yeni grubu Megadeth'le aniden tekrar ortaya çıkışıyla birlikte gerçekleştirdiler.

Görünene göre Dave mutlu bir adam değildi. Öfkesinin başlıca nedeni, *Kill 'Em All* albümündeki şarkılarından birçoğuna katkıda bulunmuş olduğunun beyan edilmemesiydi. Bu, Dave ve Metallica arasında asla dinmeyecek bir anlaşmazlıktı. Dave, Bob Nalbandian'a, "Bu gruba katıldığımda sadece bir şarkıları vardı," diye açıkladı. "'Hit the Lights'. Ve bu şarkıyı James yazmadı, Hugh Tanner yazdı... 'Motorbreath' şarkısını da. Albümdeki şarkıların çoğunu ben yazdım! Dört tane ben, üç tane James, iki tane de Hugh Tanner yazdı! Metallica'nın benim cümlelerim tükendiğinde ne yapacağını çok merak ediyorum." Konuyu Megadeth'in yeni parçalarına getiriyor. "Daha iyi bir şeyler bulmanın çok zor olacağını düşünmüştüm. Ama yeni grubum üç kat daha hızlı, daha gelişmiş ve çok daha ağır!" Mustaine şunları da ekliyor: "James'in ağzını bir kere dağıtmıştım zaten, Lars da kendi gölgesinden korkar."

Belki de daha ilginç olanı, Dave kendisi yerine alınan Kirk Hammett'ın büyük bir hayranlık kazanmasına sıkılmıştı: "Kirk tam bir emir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

kuludur. 'Başüstüne, Lars! Dave'in sololarını çalarım,' ya da 'Başüstüne James, senin istediğini çalarım.' O albümdeki tüm ritim gitarları James yazdı, Cliff de soloları. İşte o Yeni Gitar Tanrısı ile ilgili sorun bu!"

Bununla birlikte bu aşamada Metallica'ya en çok zarar veren şey eski arkadaşlarının kustuğu öfke değildi. 14 Ocak 1983'te sahne ekipmanlarının birçoğu Boston'daki Channel Club'da yapılan bir gösteri sonrasında minibüsten çalındı. Bunun üzerine yardımsever yoldaşları Anthrax'tan turnenin devam etmesine yetecek kadar amfi ve çeşitli teçhizat ödünç aldılar, ama çok sevdikleri ekipmanlarının kaybı onları derinden etkilemişti. Özellikle, çok ihtiyaç duyduğu Marshall amfisini kaybeden James'i. Ne var ki Zazula ve onun Crazed Management ekibi Metallica'nın ilk Avrupa turnesini organize etmişti. Turne 3 Şubat'ta başlayacaktı. Ödünç ekipmanla yola devam etmekten ve zamanı geldiğinde yeni ürünler satın almaktan başka yapılacak bir şey yoktu.

İsviçre, Almanya, Fransa, Belçika ve Hollanda'daki Aardschok Festivali'ni kapsayacak olan yeni turne, Seven Dates Of Hell olarak adlandırılmıştı ve metal için son derece uygun bir isimdi. Metallica, tekrar eski dostları Venom için açılış yapacaktı. Venom, bir önceki haziranda çıkan ve neredeyse kavramsal sayılan *At War With Satan* adlı üçüncü albümleri sayesinde hâlâ çok popülerdi. Bununla birlikte Metallica'nın, Venom'un onayını almak için izlediği yol, yakın tarihli başarılarına rağmen biraz amatörceydi. Venom'un gitaristi Jeff Dunn'ın açıkladığı üzere, iki grubun yolları bir önceki ABD turnesinden beri hiç kesişmemişti ve iletişim de son derece zayıf olmuştu: "Eric Cook'un evinden idare edilen fan kulübümüze bir demo gönderdiler. Sonra Lars'tan telefon geldi ve bize açılış yapmak istediklerini söyledi. Sanırım Eric'in annesi onunla konuştu! Şey, şunu itiraf etmeliyim ki, o ilk günlerde her konuda çok kibirli ve küstah adamlardık. 'Çok istiyorlarsa gelsinler,' dedik. Kimse umurumuzda değildi."

Dunn bu aşamada *Kill 'Em All* albümünü dinlemiş miydi? Belli ki hayır. "*NLTL* demosu, grubun dinlediğimiz tek çalışmasıydı. Amerika'ya ilk gittiğimizde bize, 'Metallica diye bir grup var, size açılış yapacak,' dediler. Biz de 'Fark etmez,' dedik. Çünkü kim olduklarını bile bilmiyorduk. Konuşma resmen bu şekildeydi, 'Alın işte size bir açılış grubu!' O dönemde hiçbir Amerikalı grupla temas halinde değildik, Jon Zazula ilk kişiydi."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Seven Dates Of Hell turnesinin açılış konserleri İsviçre Zürih'teki Volkshaus'ta gerçekleşti. Ve elbette ki Metallica'nın ilk Avrupa konserini, ilk Avrupa partisi izledi. Dunn o günleri şu sözlerle hatırlıyor: "*Sevimli Aile Tatilde* filminde gibiydik. Metallica o gece tamamen çıldırdı. Dışarıda bekleyen bazı hayranlar vardı ve grup üyelerinden biri hayranlara merhaba diyebilmek için pencereyi kırdı. Bunun üzerine organizatörler, mekâna zarar verdikleri için bizimkileri öldürmeye karar verdi. Music For Nations'dan Gem Howard, turnede gruba göz kulak olmaktan sorumluydu. Onları soyunma odamıza getirdi ve 'Bu çocukları buraya koyacağız. Güvenlik dahil herkes onları arıyor, eğer yakalanırlarsa yanarlar,' dedi. Bizimkiler de tıpkı farlara yakalanmış tavşanlar gibi soyunma odamızda oturdular!"

Çılgınca kutlamalar, 1983'teki ABD turnesinde olduğu gibi tüm turne boyunca devam etse de, konserler büyük bir başarıydı. Seyirciler Metallica'nın yeni parçalarına bayılmışa benziyordu. Dunn: "Metallica her zaman seyirciyi etkilemiştir," diyor. Bu arada Metallica dörtlüsü yeni bir albüm kaydetmenin planlarını yapıyordu. Zazula ve Martin Hooker'ın önerileriyle bunun nasıl yapılacağını tartışıyorlardı. Turneyi; Milano'daki Teatro Tenda, Nuremberg'deki Hemmerleinhalle, Paris'teki Espace Ballard ve Ijsselhal Hollanda'daki tanınmış Aardschok Festivali'nde çalarak sürdürdüler. 12 Şubat'ta, Belçika'daki Poperinge Festivali ile bitirdiler. Ve geleneksel turne sonu şaklabanlıklarına elbette ki mentorları Venom'ın izleyiciliğinde tekrar başladılar. Dunn: "Çok eğlendik... Sanırım yol ekibinden birkaç arkadaş Lars'ın davullarını pudrayla kaplamıştı. Biz de onların üzerine meyve fırlattık, tam bir şamata ortamıydı. Ama herhangi bir intikam girişiminde bulunmadılar. Sanırım bunu yapmaya cesaretleri yoktu. Yaptığımız her şeyi komik bulmaktan, buna gülmekten ve hiçbir şey yapmamaktan başka çareleri yoktu."

Dunn, iki grubun daima çok iyi geçindiğini de belirtiyor. Belki de müzisyenlerin karakterleri birbirlerini çok iyi tamamlıyordu: "Hatırladığım kadarıyla Lars, grubun sözcüydü ve her zaman en çok onun söyleyecek bir şeyleri oluyordu. James ise uysal ve iyi niyetli biriydi. Her zaman içten bir memnuniyet halindeydi ve orada olmaktan hoşlandığı her halinden belliydi. Sahneye çıkmayı çok seviyordu ve herhangi bir kendini beğenmişlik havasından tamamen uzaktı. Cliff'e gelince, her

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

daim soğukkanlıydı. Onu her zaman kot montu ve İspanyol paçalı kot pantolonuyla gördüğümü hatırlıyorum. Ve genelde çok sessizdi."

Megaforce'un *Kill 'Em All* için yapmış olduğu gibi, Music For Nations da turnenin tanıtımı için bir Metallica teklisi çıkarmaya karar verdi. Yeni parça yokluğundan dolayı –yeni albüm çalışmalarına hâlâ aylar vardı– Martin Hooker ve ekibi, "Jump In The Fire" parçasını temel alan bir tekli hazırladılar. Çalışma, "Seek And Destroy" ve "Phantom Lord" parçalarının canlı versiyonlarını da içeriyordu. –daha önce sadece ABD'de yayınlanan "Whiplash" teklisi de vardı. Tekli 1984 ilkbaharında piyasaya sürüldü. Kapakta, bir alev duvarından çıkan korkunç görünümlü bir şeytan resmi vardı. Bu da Metallica ile Bathory, Venom ve Mercyful Fate'in öncülüğünde yükselen black-metal hareketi arasında bir ilişki olduğuna dair yanlış bir görüşe yol açtı. Yine de tekli, metal hayranlarına Metallica'yı fark ettirerek ve nakit darlığıyla ilgili ticari sorunlara bir miktar istikrar kazandırarak amacına hizmet etti. Gerçekten de Zazula'nın Megaforce'u ikinci bir Metallica albümü kaydedecek durumda değildi ve Music For Nations'ın Martin Hooker'ı işin içine girerek masrafları üstlenmeye gönüllü oldu. Hooker: "Grubun menajeri Jon Zazula nakit problemleri yaşıyordu. Kayıt için hiç paraları yoktu ve bu yüzden biz adım attık. Grubu stüdyoya soktuk ve faturasını da biz ödedik."

Mali durumlar güvence altına alınır alınmaz Metallica, *Ride The Lightning* albümünü, Amerika'da değil de Lars'ın memleketi olan Kopenhag'daki Sweet Silence Stüdyoları'nda kaydetme kararı aldı. Albümün yapımcılık görevini de, Sweet Silence'ın kurucusu Flemming Rasmussen üstlenecekti. Rainbow'nun 1981'de çıkardığı *Difficult To Cure* albümündeki çalışmasıyla grubu çok etkilemişti.

Şubat 1984'te Metallica, Seven Dates Of Hell turnesini bitirdikten ve Venom'a veda ettikten sonra Kopenhag'a gitti. Mercyful Fate'in prova salonunda, yeni albümlerinde yer alacak şarkıları prova etmeye başladılar. Tesadüf o ki, Mercyful Fate solisti King Diamond içeride bir şarkı sözleri defteri bırakmıştı. Lars ve James o deftere göz atmadan edemediler. Diamond: "Bir gün prova odasını onlardan sonra kullanmamız gerekiyordu ve ben dışarıdayım. Benim şarkı sözü defterimi gördüler ve 'Bakalım mı?' dediler, ama sonra korktular ve 'Baktığımızı anlar, kesin hisseder!' dediler. Fakat yine de çabucak deftere göz attılar. Sonra ben

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

içeri girdim ve her zaman yaptığım gibi doğruca defterin yanına gittim... Ve bizimkiler dehşet içindeydiler!"

Metallica, kayıt yapma aşamasına gelindiğinde stüdyoya taşındı. İçeride uyuyabilecekleri bir alan vardı. Rasmussen: "*Ride The Lightning*'in kaydı esnasında stüdyoda kaldılar, çünkü otelde kalacak paraları yoktu. Henüz diğer bir stüdyoya dönüştürmediğimiz bir üst kat odamız vardı ve grup orada kaldı, hem de hiçbir ekstra ücret ödemeden!" Metallica henüz şarkılarını mükemmel bir seviyeye getirecek kadar prova yapmamıştı, ama buna yeterince yakındılar. "Şarkıların çoğunu çok iyi çalıyorlardı, ama hepsini değil. Pek çok tekrar kaydı gerçekleştirildi, ama onlar da bol bol prova yaptılar. İşin pek çok kısmını da kayıt aşamasında hallettik." Kaliteden ödün vermeden, mümkün olduğunca çok ve süratli bir şekilde kaydı halletmeye gayret ettiler. "Çoğunlukla gece çalışmaları yaptık. O günlerde iki vardiya vardı, akşamları yedide başlardık ve sabahın dördüne, beşine kadar çalışırdık. Evet, kesinlikle çok çalışkanlardı."

Bu sefer Metallica, yapımcılarının arkasına yaslanmasına izin vermeyecekti. Fikirlerle öne çıkacak ve kaydettikleri müzikle ilgili öneriler sunacak bir yapımcıya ihtiyaçları vardı. Ve öyle görünüyordu ki Flemming Rasmussen tam da bu özelliklere sahipti; hem yapımcı hem de ses mühendisi –en azından yüzeyde– rollerini üstlenebilecek kapasitedeydi: "İlk albümlerini New York'ta yapmışlardı ve aynı sorunları bir daha yaşamak istemiyorlardı. Sound konusunda bazı fikirleri vardı ve bu yüzden iyi bir stüdyo mühendisiyle çalışmaları gerekiyordu. Prova çalışmalarını bizzat kendileri organize ediyordu. *Rainbow* albümünü dinlemişler, çok beğenmişler ve bu yüzden benimle çalışmaya karar vermişlerdi. Ayrıca Lars benim hemşerimdi ve eve dönmek istemişti."

Peki, Metallica yeni yapımcılarından memnun muydu? Rasmussen öyle düşünüyor: "Sanırım oldukça iyi vakit geçirdik. Çalışmalardan büyük keyif aldıklarını düşünüyorum. Birbirimize çok yakındık ve hâlâ öyleyiz. Çoğu zaman çalışmamız gerektiği için fazla parti yapamadık. Diğer herkes vaktinin çoğunu diskoda geçiriyordu ve ben bundan nefret ediyordum. Stüdyodaki diğer gruplar ve çalışanlar, Metallica'nın müziğini hayatlarında duydukları en berbat müzik olarak değerlendiriyordu, oysa ben bayılmıştım."

Metallica'ya karşı neden bu kadar antipati vardı? Thrash, Amerika'nın bazı bölgelerinde kabul görüyor olsa da, Avrupa'da 1984 yılı-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

nın başlarında sadece Venom ve Bathory gibi birkaç yarı-underground grubunun ve Martin Hooker gibi bazı ılımlı endüstri patronlarının iş sahasıydı. Flemming, bu tür müziğin basına hiç yansımadığını belirtiyor: "Muhtemelen bu müziğin dinlemeye değer bir müzik olduğunu düşünen bir biz vardık, bir de birkaç gerçek metal hayranı. O dönemde ortamlar gerçekten de çok vahşi ve kışkırtıcıydı. Radyolarda en çok pop müzik çalınıyordu. Tüm o Duran Duran tarzı müzikler. Çok fazla klavye vardı ve biz bundan nefret ediyorduk!"

Dönemin müzikal anlamda esen soğuk rüzgârlarına ek olarak, James hâlâ sesi konusunda öz güven eksikliği yaşıyordu. Rasmussen: "Onu biraz teşvik ettim, ancak tavsiyelerime fazla ilgi göstermedi." James daha çok gitarının sounduna ve ortaya konan müziğin kalitesine odaklanmayı tercih etmişti. Yeni şarkıları arasında, bir balat olan "Fade To Black" de vardı. Bir efsaneye göre, Metallica bu son derece hüzünlü ve iç karartıcı şarkıda, ekipmanlarının Boston'da çalınmasından ilham almıştı. Bununla birlikte düşünceleri başka yeni bir şarkı üzerinde yoğunlaşmıştı. "Fade To Black" yüzünden hayranlarının gözünde yumuşamış görünmek umurlarında bile değildi. Flemming: "'Trapped Under Ice' konusunda çok daha endişeliydiler. Biraz fazla pop olduğunu düşünmüşlerdi Kayıtlar esnasındaki tek endişeleri buydu. Hatta neden bundan bir tekli yapmıyoruz diye şakalaştılar."

Stüdyo yoğunluğundan dolayı, Metallica'nın *Ride The Lightning*'i iki oturumda kaydetmesi planlanmıştı: Birincisi Şubat ve Mart ayında, ikincisi de Haziran'da. Bu durum gruba Mart ve Nisan aylarında kullanabilecekleri birkaç haftalık boş zaman kazandırıyordu. Bunun üzerine Music For Nations, gruba İngiltere'de yine Rods and Exciter'la yapacakları bir turne organize etti. Ancak bilet satışları düşük olduğu için bu turne iptal edildi. Bununla birlikte Metallica'nın haftalarca oturup hiçbir şey yapmadan vakit geçirmeye niyeti yoktu ve 14 Mart ile 27 Mart akşamları için Londra'daki ünlü Marquee Club'da iki konser organize edildi. Ve her iki etkinlikte de biletler tükendi. Açıkça görülüyordu ki Metallica, Music For Nations ve "Jump In The Fire" teklisi sayesinde İngiltere'de yeni bir hayran kitlesi kazanmıştı.

Konserler gerçekten büyük bir başarıydı. Ve Diamond Head gitaristi Brian Tatler da oradaydı! Kendisini neredeyse üç yıl önce ziyarete gelen

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Lars Ulrich'le temas halinde kalmıştı. Tatler, Metallica'nın performansını büyük bir şaşkınlıkla karşıladığını hatırlıyor: "Müzik ilk başta biraz fazla geldi, çok hızlı ve huzur bozucuydu. Hepsini birden özümseyemedim, alışmam biraz zaman aldı. 'Bu parçaları nasıl çalıyorlar?' diye düşündüm. Eğer içlerinden biri grubu terk etse, ben böyle bir repertuvarı çalamazdım. Şarkılar sadece karmaşık değil, sayısız sıkı cümlelerle ve küçük detaylarla doluydu ayrıca çok uzundular. Çok çalışmış oldukları belliydi. Müzisyenliklerinden bayağı etkilendim. Ama şarkı yazarlığına gelince, suratıma yüz kilometre hızla çarpan bir duvar gibiydi."

İngiltere basını ve metal hayranları, yeni bir Metallica albümünün çok kısa sürede mağazalara geleceği haberini almıştı. Böylece grup Danimarka'ya döndü, *Ride The Lightning*'in kayıtlarını tamamladı. Sonra hiç vakit kaybetmeden turneye çıktılar. Bu sefer dört konserlik kısa bir turne vardı. Hollanda ve Almanya'da, Twisted Sister'ın açılışını yaptılar. Bitiş performanslarını da 10 Haziran'da Heavy Sound Festival'de, bir kez daha Belçika'daki Poperinge'de gerçekleştiler. Ancak bu sefer gecenin yıldızı Motörhead'ti.

27 Haziran 1984'de *Ride The Lightning*; İngiltere'de Music For Nations, ABD'de Megaforce ve Hollanda'da da Roadrunner (Zazula yeni bir dağıtım anlaşması imzalamıştı) tarafından yayımlandı. Eğer *Kill 'Em All* etkileyici olduysa, *Ride The Lightning* müthişti. Profesyonellik ve şarkı yazarlığı becerileri açısından iki albüm arasındaki fark, müteakip iki Metallica albümü arasında bir daha asla görülmeyecekti.

Martin Hooker, "Şarkılarını daha iyi çalmayı ve biçimlendirmeyi öğrenmişlerdi," diye açıklıyor. "Kaba kenarları zımparalamışlar, kendilerini kaliteli bir gruba dönüştürmeye başlamışlardı. Ayrıca işi aceleye getirmek yerine, en iyi soundları üretebilmek için stüdyoda bol bol zaman geçirmişlerdi." Çok haklı, ama *Ride The Lightning* geliştirilmiş bir düzenleme ve performanstan çok daha fazlasını ifade ediyordu. Bu albüm, thrash-metalin mevcut standartlarını mükemmellik seviyesine yükseltiyordu. Metallica artık Iron Maiden gibi klas bir gruptu. Ve thrash-metal, sadece kulüp düzeyinde çalan kıt bütçeli ve kıt azimli punkçı grupların iş sahası olmaktan çıkmıştı. Bu konuda uzun zamandır sıkıntı çekmiş olan thrash-metal hayran kitlesi artık yasta değildi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Günümüzün tanınmış metal yazarları ve sanatçılarının çoğu, thrashin tadını ilk kez *Ride The Lightning*'i duyduklarında tecrübe etmiştir. Martin Popoff: "Kesinlikle en güzel anımı anlatmam gerekirse; Spokane, Washington'dan eve döndüğümde ve iğneyi *Ride The Lightning* plağının üzerine yerleştirip 'Fight Fire With Fire' parçasını dinlemeye başladığımda yaşadığım inanılmaz bir coşkuyu anımsarım. *Sad Wings Of Destiny* albümünden beri ilk kez oyunun kuralı değiştiriliyordu. Müzik yepyeni bir seviyeye taşınıyordu. Bu yepyeni bir ağır metaldi, *Kill 'Em All*'daki bütün parçaları gölgede bırakıyordu. Yumuşak ve dalgalı, ama patlayıcı düzenlemeler serseme çeviriciydi. Hız, insanüstü bir nitelikteydi. Duruşlar-kalkışlar muazzamdı. Albümü hiç bıkmadan defalarca dinledik." Possessed'in Jeff Becerra'sı da aynı görüşte: "Sanırım sabah iki gibiydi ve KUSF radyosunda ilk kez 'Ride The Lightning"i dinledim ve 'Aman Tanrım, bu şimdiye kadar duyduğum en harika parça!' dedim."

James Hetfield, *Thrasher*'a, *Kill 'Em All*'un kayıt deneyiminin ardından Kopenhag'da yeni bir karara vardıklarını açıkladı: "*Ride The Lightning* için kayda girdiğimizde, 'Lanet olsun, bu işi kendimiz halledeceğiz!' dedik... Çünkü belli bir bütçeyi takip etmek zorundaydık. Oldukça büyüktü, ama istediğimiz stüdyoya gitmemize ve istediğimiz yapımcıyla çalışmamıza imkân tanımıyordu. Bir önceki albümümüzü resmen kendimiz yapmıştık ve bu yüzden, 'Bulabileceğimiz en iyi stüdyoya gidip en iyi ses mühendisiyle çalışalım,' dedik."

Pek, neden bu kadar iyi bir albümdü? Popoff, yumuşak düzenlemelerden bahsederken haklı olmalıydı. Rasmussen albümün soundunu son derece profesyonel bir şekilde oluşturmuştu. *Kill 'Em All*'daki o cızırtılı ve tiz ağırlıklı çalışmadan çok farklı bir şey üretmişti. Ama gerçek kalite; şarkı yazarlığının inceliklerinde, şarkıların destansı ve ezici havasında, albümün sıradan ve bilindik olmaktan uzak olmasında yatıyordu. Albüm kapağındaki sanat çalışması –bir elektrikli sandalye, bir fırtınanın tam ortasında asılı duruyordu– ve arka kapak fotoğrafı –Metallica son derece karamsar görünümlü endüstriyel bir bölgede resimlenmişti– bile *Kill 'Em All*'daki bir grup ergenin görüntüsünden daha etkileyiciydi. Grupla 1984'te çalışmaya başlayan Ross Halfin tarafından çekilmişti ve ünlü fotoğrafçı o günle ilgili şunları hatırlıyor: "*Ride The Lightning*'in arka kapağını çekmek için San Francisco'ya gittim. Endüstriyel bir bölgedeki

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

dar bir sokaktaydık ve yağmur yağıyordu. Çekimi gerçekleştirdim ve o günden sonra ilişkimiz devam etti."

Kill 'Em All'un abartılı maçoluğuna alışmış olanların yaşadığı şok, albümün ilk şarkısı olan "Fight Fire With Fire" ile geldi. Meşum bir akustik gitar melodisiyle başlıyordu –Metallica için bir ilkti ve son olmayacaktı– ve ardından son derece hızlı bir gitar cümlesine geçiş yapılıyor ve grup olarak dörtnala koşuluyordu. James'in şanları daha önce olduğu gibi bağırmalı veya kükremeli değil, birbirine kenetlenmiş dişler arasından söyleniyor gibiydi. Şarkı nükleer savaş tehdidi hakkındaydı –bu tema birçok thrash-metal grubuna ilham kaynağı olacaktı– ve Metallica'nın en hızlı parçası olarak kalacaktı.

"Fight Fire With Fire" muazzam bir nükleer patlamayla bittikten sonra, sırayı ağlamaklı şekilde birbirleriyle düello eden gitarlar ile başlayan "Ride The Lightning" alıyordu. Elektrikli sandalyede ölüme mahkûm edilen bir kişinin beyninden, spiral bir biçimde paranoyakça yayılan bir bilinç akışı yansıtılıyordu. Yoğun ve orta tempolu güçlü çalışların temel karakteri saf gerilimdi. Hetfield amansız öyküsünü anlatırken, akorlar gelişigüzel bir şekilde yükseliyordu. Hammett tarafından ustalıkla sunulan güçlü ve katmanlı solo gitar bölümünde ise, uzun bir enstrümantal kısım, rezerv zengini notaların yaylım ateşine tutuluyordu.

Diğer yanda, "For Whom The Bell Tolls" –bazı baskılarda "For Whom The Bells Toll" şeklinde yanlış yazılmıştır– basit ama son derece etkileyici bir metal şarkısıydı ve içinde bir parça da thrash öğesi barındırıyordu. Parçayı başlatan çan sesi ve Cliff'in zarif bir distortion ile tonlanmış bas solosu ustaca dokunuşlardı. Metallica nadiren böyle doğrudan meydan okuyucu bir kompozisyon hazırlayacaktı. Tüm dikkatleri üzerine çeken "Fade To Black", akustik bir balad olarak Metallica'nın ağırbaşlı yönünün habercisiydi. Söylentilere göre, 1984 yılının başında yaşanan cihaz hırsızlığı vakasından ilham almıştı. İntihar temasını ele alıyordu ve son derece yoğun bir kapanış bölümüne doğru ilerliyordu. Böylece Metallica'nın bundan sonra gelecek üç albümünün içeriğinde, en azından birer tane yer vereceği bir şarkı yazarlığı kalıbı oluşmuş oluyordu.

"Trapped Under Ice" ile tekrar hızlı çalış biçimine dönüyor, thrash tarzının özünü oluşturan kesik kesik cümlelerle ve süratli bir trampet kalıbıyla tekrar karşılaşıyorduk. Ama parça yine standart tempolara dö-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

nüyor ve ruh hali oldukça progresif bir tarzda değişkenlik gösteriyordu. Bunu takip eden "Escape" de aynı şekildeydi. *"Hayatım bana aittir, onu kendi bildiğim gibi yaşamam içindir,"* şeklindeki sözleri, hafif bir melankoli unsuru taşıyordu ve bu da Metallica'nın daha önceki çalışmalarında hiç görülmemişti.

Ama bence albümün en iyi şarkısı "Creeping Death"di. Kesinlikle bir başyapıttı ve kulaklardan silinmeyecek akıcı cümleleri ve nakaratlarındaki şan ve gitar armonileriyle klasik bir *moshpit*[1] şarkısıydı. Görkemli girişi ve bitişiyle, Hetfield'ın kadim firavunlara ve dini unsurlara yaptığı atıflarla hem dramatik hem de atmosferik bir yöne sahipti. Tüm grup üyeleri en iyi performanslarını bu parçada sergiliyordu. Hetfield'ın vahşi şanları, her mısranın ilk kelimesinde özellikle muhteşem duyuluyordu. Burton ortamı minik ataklarla süslüyordu. En klasik örnek, parçanın en başında gitarlar James'in açılış cümlesiyle birlikte başlamadan önce duyuluyordu. Hammett'ın soloları akıllara durgunluk verecek cinstendi. Tapping tekniği ile çaldığı sonlardaki solosu, daha önceki tüm çalışlarına meydan okuyordu. Ulrich ise âdeta bir makine gibi çalıyor, son derece sağlam bir ritimle destek veriyordu.

Albüm muhteşem "The Call Of Ktulu" ile bitiyordu –bazı baskılarda inanılmaz bir şekilde "The Cat Of The Ktulu" olarak yazılmıştı– ve enstrümantal bir destansı balad olarak Metallica'nın aylar önce de üzerinde çalıştığı bir eserdi. Hafife alınmış bu klasik, bir albümü bitirmenin en iyi yöntemiydi. Ancak 1999 yılında canlı olarak çalınıncaya dek pek ortaya çıkmayacaktı.

◆◆◆

Albüm çıkar çıkmaz, Metallica yeni bir turneye başlamak zorundaydı. Elbette ki normal rutin buydu: "Önce bir albüm çıkar, ardından yollara düş..." Fakat şimdiki durumda halledilmesi gereken bazı ticari işler vardı. Grup, Megaforce'la olan ilişkilerinin bir noktada sona ermesi gerektiğine karar vermişti: Eğer *Ride The Lightning* umdukları kadar büyüyecekse, Jon Zazula'nın hem menajer hem de şirket patronu olarak bu süreci yönetecek ne zamanı ne de parası vardı. Ama tesadüf o ki Mega-

1 Seyircilerin kafa sallama hareketi yaptıkları sahne önündeki alan.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

force, New York'taki Roseland gösteri salonunda 3 Ağustos tarihi için bir konser organize etmişti. Metallica, Raven ve Anthrax'la birlikte endüstrinin en iyilerinin önünde performans sergileyecekti. 20 Temmuz'da San Francisco'daki Mabuhay Gardens'da gizli bir konser verdikten sonra kendilerini Dört Atlı olarak ilan etmişlerdi. New York'a döndüler.

Gösteri, endüstrinin önde gelen yöneticileriyle doluydu. 1984'ün yazına gelindiğinde, thrash-metal, dünyanın pek çok yerindeki sanatçı&repertuvar bölümünde moda terim haline gelmişti. Çok büyük plak şirketleri bile bu müzik tarzının potansiyeline karşı uyanmaya başlıyor, anlaşma imzalayabilecekleri yeni gruplar bulabilmek için böyle gösterilere yoklayıcılar gönderiyordu. Megaforce'un hazırlamış olduğu bu vitrin gösterisinde Cliff Burnstein ve Michael Alago gibi isimler vardı. Burnstein, Def Leppard'ın ticari işlerini yürüten ünlü Q-Prime yönetim şirketinin kurucularından biriydi. Alago ise Elektra Records'ta Sanatçı&Repertuvar bölümünün yöneticisiydi. Gösteride her iki adam da Metallica'nın güçlü performansından çok etkilendiler. Repertuarda *Kill 'Em All*'dan "Phantom Lord" ve "The Four Horsemen" gibi parçalar ve yeni çalışmalardan da "Creeping Death" ve "For Whom The Bell Tolls" –ilk kez bu gösteride canlı çalındı– vardı.

1 Ağustos tarihinde Burnstein, ortağı Peter Mensch ve Metallica arasında müzakereler başladı; kısa süre sonra da Q-Prime ve Elektra arasında. Ve oldukça kısa bir zaman dilimi içinde Metallica önce Q-Prime, ardından da Elektra ile sözleşme imzaladı. Bu, onları tamamen farklı ve çok daha elverişli koşullara getiren bir hayat adımıydı. Jon Zazula –her ne kadar deneyimli bir menajer ve çalışkan bir plak şirketi patronu olmuş, ayrıca Metallica'ya şans tanıyarak üzerine düşenden fazlasını yapmış olsa da– grubu daha öteye taşıyacak kaynaklara sahip değildi. Söz konusu hayat adımını son derece makul bulmuştu, ancak mesleki ilişkinin sona ermiş olmasından dolayı bugün bile hâlâ biraz düşünceli hatta hüzünlü...

Duygularını şu sözlerle dile getiriyor: "Biz baba-oğul gibiydik. Çok yakın bir ilişkimiz vardı. Ayrılık anı geldiğinde, özellikle *Ride The Lightning* çıkmışken, bu çok acı vericiydi. Onları tutmayı çok isterdim, ama o günlerde Def Leppard'ın menajerleri gibi adamlarla rekabet etmek çok zordu." Gerçi Megaforce'un ileride daha büyük işlere imza attığını da

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

belirtiyor. Dediğine göre, Metallica'nın o aşamada bunu bilmesi beklenemezdi: "Onlarla paralel derecede başarılı bir kaderimiz olacağını bilmiyorlardı ve temelde işi garantiye almak istediler. Sanırım bu son derece zekice bir hareketti." Dahası eninde sonunda şirket değiştirmeleri gerekeceğini, çünkü Megaforce'un böyle bir hamleye çoktan zemin hazırlamış olduğu gerçeğini de kabul etmişe benziyor. "Her hâlükârda olacaktı zaten, çünkü Elektra Records bana geldi ve yaptığımız işin milyon dolarlık bir iş olduğunu söyledi. Uzun süredir Amerika'da hiç kimse bir grubu bu şekilde hazır hale getirmemişti. Biz Metallica'yı gerçekten de çok iyi hazırladık ve onları gümüş tepside teslim ettik."

Mali açıdan Zazula, grubun bu ayrılığından yararlanacaktı. Elektra ve Q-Prime ile imzaladığı anlaşma sayesinde şirketini ayakta tutmaya devam etti. Gerçi *Kill 'Em All* için yaptığı yatırımı, hatırı sayılır satış adetlerine rağmen –o dönemde 17.000'den 35.000'e ulaşmıştı– geri kazanamadı: "Çok büyük bir borç içindeydim, korkunç bir durumdaydım. Ama Elektra ile sözleşme imzalandığında bu borçtan kurtuldum." Gerçi kendisi kâra geçmiş değildi. "Metallica için aldığım parayı doğruca Anthrax ve Raven'a yatırdım, yani parayı hiç görmedik diyebilirim." Ama halinden son derece memnun olacaktı. İleride Anthrax, Raven, SOD, Frehley's Comet, King's X, Testament ve Over Kill gibi gruplar sayesinde otuz yedi milyon adet plak satacaktı. Daha sonraki yıllarda Lars Ulrich bir MTV röportajında, Jon ve Marsha Zazula'dan "heavy-metalin vaftiz ebeveynleri" olarak bahsetti. Bu gerçekten de büyük bir övgüydü.

İki yıl sonra Kirk ve James, *Thrasher*'a plak şirketi ve yönetim değişimi konusunu açtı. Sadece Elektra değil, diğer pek çok firmanın ilgisini de çekmiş olduklarını açıkladılar. Kirk: "Her teklifi ayrı ayrı inceledik ve Elektra'nın daha iyi olduğunu gördük. Diğer teklifler mali açıdan daha iyi olsa da Elektra, sanatçılarına eksiksiz sanatsal özgürlük tanımalarıyla ünlenmişti. Geçmişte, The Doors ve Stooges gibi gruplarla çalışmışlardı. Oldukça liberal bir plak firmasıydı. O dönemde yeni şeyler denemeye gönüllü olmalarıyla tanınmışlardı."

James ise şöyle devam etti: "O dönemde büyük şirketler tarafından kapılan birçok grup vardı. Bütün büyük şirketler, 'Şimdi yeni trend metal, paranızı metale yatırın!' diyordu. Bunu halen yapıyorlar. Elektra

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

sadece Mötley Crüe ve Dokken'a sahipti, ancak diğer şirketlerin elinde çok daha fazla grup vardı. Elektra'nın sözde metal grupları arasında üçüncü sırayı alıyorduk ve bu yüzden en azından biraz destek alabileceğimizi düşündük. Onların yerine on tane metal grubu olan Atlantik ile anlaşma yapmadık. Elektra'da sürüyle metal grubu yoktu ve bu yüzden destek alabileceğimiz işler yapabileceğimizi düşündük." Kirk, büyük bir şirketle anlaşma imzalayarak kendilerini satıklarını öne süren bazı eleştiriler aldıklarını –Metallica'nın kariyerinde ilk kez yaşanmayacaktı– sözlerine ekledi: "Fakat bu bizi hiç etkilemedi. Umurumuzda bile değildi, kendi bildiğimizi okumaya niyetliydik."

Elektra'nın yeni Metallica anlaşması altındaki ilk eylemlerinden biri, Kasım 1984'te *Ride The Lightning*'i yeniden yayınlamak oldu. Albüm önceki sürümüyle aynı olsa da, tanıtım çok daha ayrıntılıydı. Bir kısaçalanın –ya da daha doğrusu 12'lik bir teklinin– yayımlanmasına odaklanılmıştı. Çıkartmayı seçtikleri şarkı, *Ride The Lightning*'in "Creeping Death" adlı çalışmasıydı. Tuhaf bir köprü ve kafatası tasviri içeren, yeşil ve gri bir kılıfa konmuştu. Bu çalışma günümüzde amatörce ama eğlendirici kabul edilmektedir. B tarafı seçimine gelince, ilginçti. Metallica, şarkıyı başka bir *Ride The Lightning* parçası değil de, iki klasik NWOBHM cover şarkısıyla desteklemeye karar verdi: Diamond Head'in "Am I Evil?"ı ve Blitzkrieg'in "Blitzkrieg"'i. Diamond Head solisti Sean Harris, 1984 yazında beklenmedik bir telefon görüşmesi yaptığını hatırlıyor: "Metallica adına Peter Mensch aradı ve 'Am I Evil?'ın sözlerini kullanma haklarını istediğini söyledi. Basitçe, 'Bu şarkıyı kaydetmek istiyoruz,' dedi. Ben de 'Neden böyle anlamsız bir şey istiyorsunuz bilmiyorum, ama tabii ki,' dedim. Ve şu anda, bunu yaptığım için çok mutluyum!"

Birçok Metallica hayranı da Harris'in olumlu cevap vermiş olmasından mutluydu. "Am I Evil", Metallica repertuvarının en çarpıcı parçalarından biri haline geldi ve hatta Diamond Head fanatikleri bile Metallica'nın inanılmaz derecedeki kusursuz yorumunun orijinalini aştığını itiraf ettiler. Bu kusursuzluk, şarkının ikinci yarısında –Kirk Hammett'ın az çok Brian Tatler'ın mükemmel orijinalinden kopyalanmış hızlı ve güçlü gitar solosu dinlendiğinde– daha belirgindi. "Am I Evil?", Metallica'nın daha sonraki yıllarda kaydedeceği cover şarkıları serisinde ilk adımdı. "Blitzkrieg"e gelince, daha az muhteşem ama Di-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

amond Head yorumundan daha çılgın ve *punk*tı. Ayrıca James'e temiz ve doğru gitar cümlelerini sergileme, Hammett'a da gösterişli olduğu kadar hesaplı da çalabileceğini gösterme fırsatını sunuyordu. Şarkının son solosu, uğultulu bir tonla tek-telli çalınan basit ama etkili bir ihtişam gösterisiydi. Şarkı gürültülü bir enstrüman çatışmasıyla, ardından da Hetfield'in geğirmesi ve kahkahasıyla sonlanıyordu. Muhtemelen Metallica'nın virtüözlük kadar haylazlığa da önem verdiği gösterilmek istenmişti. Bu iki şarkı bazen grup tarafından "Garage Days Revisited" olarak da anılacaktı –eski prova alanlarına atıfta bulunmak istemişlerdi– ve 1987'de çıkacak olan *Garage Days Re-Revisited* albümüyle sık sık karıştırılacaktı.

Ride The Lightning, "Creeping Death"in desteğiyle Avrupa ve Amerika'da bir yangın gibi yayıldı. Hatta *Billboard* listesinde 100 numaraya yerleşti, üstelik radyoda neredeyse hiç çalınmamasına rağmen. Çok geçmeden Metallica tekrar yola çıkmaya hazırlandı ve bu ilk büyük turnelerine isim olarak Rich Burch'ün *Kill 'Em All*'un arka yüzündeki ünlü sözünü uygun gördüler: "Bang The Head That Doesn't Bang". Açılışlarını NWOBHM'in ateşli grubu Tank yapacaktı. Avrupa turnesini, Amerika'daki çok daha uzun bir turne takip edecekti ve bu da Q-Prime ve Elektra'nın, Metallica'nın müziğine yaptığı samimi yatırımın en büyük göstergesiydi. Gerçi Metallica gelecekte pek çok grubun sadece hayal edebileceği muazzam turnelere imza atacaktı.

Avrupa turnesi 16 Kasım 1984'te Rouen, Fransa'da başladı ve sırasıyla şu şekilde devam etti: Belçika'da Poperinge; tekrar Fransa'da Paris, Lyon, Marseilles, Toulouse, Bordeaux, Montpellier, Nice; İtalya'da Milano, Venedik; İsviçre'de Zürih; Almanya'da Mainz, Nuremburg, Mannheim, Sindelfingen, Köln; Hollanda'da Amsterdam; tekrar Almanya'da Osnabruck, Hamburg; Danimarka'da Kopenhag; İsveç'te Stockholm; Finlandiya'da Lieto, Nivala, Helsinki; İngiltere'de Londra (açılış sanatçısı Bernie Torme).

Körfez Bölgesi ve Los Angeles'ta geçirilen bir Noel tatilinin ardından Metallica, bir süre WASP ile, sonra da kendi başlarına büyük bir ABD turnesine başladı. Açılış grubu Armored Saint'di. 9 Ocak'ta Boston'da gerçekleşmesi gereken açılış konseri son dakikada iptal edildiği için turne resmi olarak bir sonraki akşamda Scotia, New York'da başladı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ve sırasıyla şu şehirlerde devam etti: Hartford, Philadelphia, Baltimore, Montreal, Ottawa, Toronto, Buffalo, New York (Elmhurst ve Brooklyn), Columbus, Cincinnati, Indianapolis, Detroit, Madison, Minneapolis, Cleveland, Milwaukee, Chicago, Green Bay, Wisconsin, Iowa (Cedar Rapids'de 2 konser) ve Burlington.

Daha sonra Amerika'nın ortalarına geçildi: St. Louis, Kansas City, Wichita, Tulsa, Austin, Corpus Christi, San Antonio (3 konser), Pasadena, Dallas, Houston, El Paso. Batıya doğru hareket edildi: Albuquerque, Colorado Springs, Denver, Phoenix, San Diego, Hollywood. Kuzeye geçildi: Palo Alto, San Francisco, Seattle, Vancouver, Portland ve uzun turne nihayet March 1985'te sona erdi. Metallica son konserde Armored Saint eşliğinde, Fang'in "The Money Will Roll Right In" adlı parçasını seslendirdi.

Armored Saint solisti John Bush, kendi grubunu da Amerikalı izleyici kitlesine tanıtan bu muazzam turneye dair güzel anılara sahip: "*March Of The Saint* albümünü yayımladıktan sonra, Metallica'yla *Ride The Lightning* turnesine katıldık. Bu tür bir müzik gerçekten de yepyeni, diri ve muazzamdı." Kendi müziklerinin Metallica'nın tarzında olmadığını, ama yine de paketin işe yaradığını kabul ediyor. "Armored Saint, geleneksel anlamda hiçbir zaman bir thrash grubu olmadı, ancak ağır ve kuvvetliydik. Kocaman saçlarımız vardı, ancak tüm saç-metal gruplarından çok daha ağırdık. Bu yüzden biraz arafta kalmıştık. Daha sonra bu durum bize karşı işledi, çünkü nereye uygun olduğumuzu bilmiyorduk."

Metallica, son beş ayda sarf ettiği büyük çabalardan dolayı bitkin düşmüştü ve Mayıs'tan Temmuz 1985'e kadar geçen zamanlarını hem dinlenerek hem de üçüncü bir albüm için yeni şarkılar üzerinde çalışarak harcadılar. Bir sonraki uzunçalar için kayıt çalışmalarının eylül başında başlaması planlanıyordu. Grubun kariyerinin hızının yavaşlamayacağı son derece açıktı. Yine de dört müzisyen önlerindeki görev için hazırdı. 17 Ağustos'ta, Castle Donington'daki ünlü İngiliz metal festivali The Monsters of Rock'da –daha sonra 1988'de Van Halen tarafından öncülük edilen aynı adlı turneyle karıştırılmamalıdır– 70.000 hayranın karşısına çıktılar. Dört gün önce Birmingham'da bir set provası yaptıktan sonra, iki *glam-metal* grubu Ratt ve Bon Jovi arasında sahne alıyorlardı. Bu son derece uygunsuz yerleştirme ne grubun ne de taraftarların

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gözünden kaçmıştı. Ve Hetfield bu durumu konserin başlangıcında o ölümsüz ve çok alıntılanan sözleriyle daha da belirgin hale getirdi: "Buraya tayt giyen, göz makyajı yapan ve her lanet olası şarkıda, 'Oh bebeğim' diyen gruplar görmeye geldiyseniz, biz onlardan değiliz!"

Metallica iki hafta sonra Oakland, California'daki Day On The Green festivalinde 90.000 kişinin önünde performans sergiledi ve devasa Donington konserini bile gölgede bıraktı. Bu muhteşem bir konserdi ve son haline getirilmiş repertuvar, "Am I Evil?"ı da dâhil ediyordu. Parça, önceki turnelerde gösterinin önemli bir parçası haline gelmişti. Konser filme de alındı ve birkaç yıl sonra piyasaya çıkacaktı. Lars, gösteriden sonraki gün Kopenhag'a uçtu ve bir sonraki albümün davullarını kaydetmeye başladı. Bu, hem onun hem de grubun o dönemde hissettiği amansız hevesi yansıtan bir hareketti. Metallica'nın kariyerindeki bu dönem, asla vazgeçmeyen bir yaratma dürtüsüyle karakterize edilebilirdi.

O dönemde Metallica'yı yakından tanıma şansını yakalayan diğer bir kişi de İngiliz fotoğrafçı Ross Halfin'di ve grupla *Ride The Lightning* turnesinin sonuna doğru çalışmaya başladı. Daha önce Iron Maiden ve Def Leppard gibi gruplarla da çalışmıştı. Metallica'yla ilk kez nasıl temas kurduğunu şu sözlerle hatırlıyor: "Seattle'da Queensryche çekimlerindeydim... Peter Mensch beni aradı ve 'Yeni bir grupla anlaşma imzaladım ve senden onları çekmeni istiyorum,' dedi. Ben de *Kerrang!*'ın kapağına konacak fotoğrafı çekmek üzere San Francisco'ya uçtum! Onlarla ne yapacağım konusunda hiçbir fikrim yoktu ve bu yüzden biz Lars'ı gümüş rengine boyadık." Sonuçta ortaya çıkan şey son derece tuhaf bir görüntüydü: Güneş gözlüğü takan bir davulcuya gümüşi bir pembe püskürtülmüştü ve Lars'ın bu durumdan rahatsızlık duyduğu apaçıktı. Halfin: "Çok utanç verici ve aptalcaydı. Berbat bir çekimdi. İşte onlarla ilk kez bu şekilde tanıştım ve arkadaşlığımız buradan gelişti. Lars'la gerçekten çok iyi anlaştık."

Ross, bu ilk günleri büyük bir netlikle hatırlıyor ve ilişkileri ne kadar pekişse de Metallica'nın her zaman profesyonel bir tavır içinde iş yaptığını belirtiyor: "Çekimler konusunda harikaydılar, hiç aksatmadan gelip gereken ne varsa yapıyorlardı. Her zaman öğleden sonra başlıyorduk. Çünkü Lars o zaman kalkıyordu, ama kalkar kalkmaz işine odaklanıyordu. Birlikte çalışmak harikaydı. Lars kafasına koyduğunda, harika iş

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

çıkarıyordu. Onu bu konuda asla eleştiremeyiz." Fotoğraf çekimleri için fikir öneriyorlar mıydı? "Hayır, işin büyük kısmını ben hallediyordum. Kalktığımızda fotoğraf çekimlerine başlıyor, akşamları da içiyorduk. Algarve'ye gidip tüm o kayalıklarda çekimler yaptık, daha sonra Avustralya'da bir lastik tutarken ve sonra Alaska'daki bir buzulun üstünde..."

Bununla birlikte Halfin, başlangıçta grubun müziğinden o kadar da etkilenmediğini hatırlıyor: "Onları ilk dinlediğimde, 'Bu grup korkunç! Doğru dürüst çalamıyorlar bile,' dedim. Ama şimdi geriye dönüp baktığımda, elbette ki tam da o zaman iyiydiler, çünkü en temel seviyedeydiler. Onların cazibesinin önemli bir parçası da çok amatör olmalarıydı."

Metallica'nın çalışma coşkusu, üçüncü albüm için stüdyoya girmelerinden önceki son konserde de belirgindi. Bu dönüm noktası etkinlik, 14 Eylül 1985'te, Almanya'daki Loreley Metal Hammer Festivali'nde gerçekleşti. Hetfield ile kalabalık arasındaki müzikal diyalog muhteşemdi. Konserde Venom da çalıyordu ve Jeff Dunn, Metallica'nın inanılmaz performansını şu sözlerle hatırlıyor: "Metallica'nın büyük bir grup olacağını ilk kez Loreley Festivali'nde anladım. Festivalin yıldızlarıydık ve sahnede Metallica vardı. Kuliste takılırken, 'Seek And Destroy'u çaldıklarını işittim ve tüm seyirci parçaya eşlik ediyordu. Sonra James, 'Olmadı, bir daha!' diye bağırıyor ve bütün kalabalık çılgına dönüyordu. James, izleyiciyle böyle bir ilişkiye sahipti. O gece onların sahibi oydu. Dürüstçe söyleyebilirim ki, o noktada Metallica bizi geçmeye başlamıştı. O Avrupa turnesine kesinlikle damgalarını vurmuşlardı."

Metallica, Halfin'in ilk izlenimlerini yıkarak canlı performanslarını mükemmelleşmekle kalmamış, turnede çılgınca partiler yapmalarıyla da nam salmıştı. Ve işte bu dönemde, bir hayranlarının giydiği tişörtten etkilenerek "Alcoholica" takma adını benimsemişlerdi. Tişörtün üstünde çekiç ve kan yerine, içinden votka dökülen bir şişe resmi vardı ve *Kill 'Em All* yerine *Drink 'Em All* yazılmıştı.

Bununla birlikte Metallica'nın dramatik ve harekete-geçirici müzik yaratma becerileri de gelişiyordu. Nihayet kayıtlar başladığında, 1985 yılında gerçekleştirdikleri şarkı yazarlığı çalışmalarının meyve verdiğini gördüler. Üstelik neredeyse eşi benzeri görülmemiş bir derecede: Yazdıkları şarkılar sadece bir sonraki başarı düzeyine ulaşılmasını değil, metalin çehresinin değişmesini de sağlayacaktı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

On İkinci Bölüm

Master Of Puppets Hakkındaki Gerçek

> Efsane 5: *Master Of Puppets* ile Metallica, tüm zamanların en iyi thrash-metal albümünü yapmıştır.

Master of Puppets, şimdiye kadar yapılan en başarılı metal albümlerinden biridir. Hatta özellikle thrash-metal alanında en iyisidir desek abartılı olmaz. 80'lerin thrash hayranlarından en sevdikleri albümleri listelemelerini istersek, *Master of Puppets* büyük olasılıkla ilk üçte yer alacaktır.

Yine de üretiliş koşulları alışılmadıktı. Her şeyden önce, kayıt sürecini kimin finanse edeceğine karar veren anlaşma normlara aykırıydı: Metallica'nın kabul ettiği üzere, albümü Kuzey Amerika'da Elektra dağıtacaktı. Ancak Avrupa distribütörü Music For Nations, *Ride The Lightning* için yaptığı finansmanı geri kazanmak zorundaydı. Metallica'nın eski Amerikan etiketi Megaforce'a kaynakları tükendiğinde yardıma koşmuştu. Firmanın kurucusu Martin Hooker, söz konusu durumla ilgili şu açıklamayı yapıyor: "Metallica, albümlerini ABD ve Kanada'da dağıtmak üzere Elektra ile anlaşma imzaladığında, onlara *Ride The Lightning* albümünü bedava verdik. Karşılığında da Elektra, *Master Of Puppets*'ın tüm kayıt masraflarını karşıladı. Şimdilerde böyle bir anlaşma zor bulunur!"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Harika bir anlaşma olduğu kesindi: *Ride The Lightning* sadece birkaç haftada tamamlanmışken, *Master Of Puppets*'ın kayıt aşaması giderek artan stüdyo zamanı ve ilgili maliyetlerle birlikte yorucu bir üç ay sürdü. Hooker'ın mutlu olmasına şaşmamak gerekir.

İkinci bir belirsizlik –en azından başlangıçta– yapımcı seçimine dairdi. Sonuçta albümü kaydetmesi için seçilen kişi *Ride The Lightning*'in Flemming Rasmussen'i olsa da, ilk başta grubun ortak zihninde başka seçenekler var gibiydi: Dost canlısı Rasmussen, Lars'ın Sweet Silence'tan başka stüdyolar araştırmış olduğunu doğruluyor: "Albümde benim adım yapımcı olarak geçti, çünkü ismim anılmadıkça Amerika'ya gitmeyeceğimi söyledim. Ama sonuçta Lars albümü Kopenhag'da hazırlamak istediğini söyledi ve diğer çocuklar da 'Tamam,' dediler. *Master Of Puppets*'ı *Ride The Lightning*'i hazırladıkları yerde kaydedecek olmaktan büyük mutluluk duymuşlardı. Sanırım bunun nedeni, *Ride The Lightning*'deki aynı yönetim ve etiketle çalışacak olmalarıydı. O noktada tamamen yeni bir şeye girişmek istememişlerdi." Nisan 1996'da Ulrich, grubun fan kulübü üyelerine aslında Iron Maiden'la çalışmış olan Martin Birch'le ilgilendiğini, ancak Flemming Rasmussen'le olan ilişkileri çok güçlü olduğu için bu fikirden vazgeçtiğini açıklayacaktı.

Sweet Silence'ı kullanma kararı da –her ne kadar Rasmussen'in kendi bölgesi olsa da– ancak uzun bir süre sonra alınabildi. Flemming, grubun stüdyo seçimi konusunda da sıkıntı çektiğini açıklıyor: "Lars ilkbaharda benimle temasa geçti ve yeni şarkılar yazmakta olduklarını, stüdyo bakmaya başlayacaklarını söyledi. Ben de yaklaşık on günlüğüne Los Angeles'a gittim. Lars ve James ile birçok stüdyoya göz attık. Kopenhag'da *Ride The Lightning*'in davullarını kaydetmek için kullandığımız alan, stüdyoların arkasında bulunan ve neredeyse tamamen boş olan büyük bir depoydu ve içeriye yoğun bir *reverb*[1] hâkimdi... Ve Metallica, *Master of Puppets* için de böyle bir kayıt alanı istiyordu. Uzun bir süre stüdyo aradık, ancak o dönemde ABD'deki stüdyoların çoğu ses yalıtımına sahipti ve içlerinde hiç reverb yoktu. Tamamen kapalı bir hisse sahiptiler. 80'lerde popüler olan şu *noise-gated*[2] davul sesini elde etmek

1 Stüdyo ortamında insan veya enstrüman seslerine eklenen belli bir derinlik ve yankı efekti.

2 Stüdyo ortamında enstrüman seslerinin gürültülü ve kirli duyumlarını yumuşatan sinyal düzenleyici. Noise-gated ise "bu sinyal uygulanmış" anlamındadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

için uygundular sadece. O dönemde Earth Wind&Fire veya *country* tarzı soundlara bayılıyorlardı!"

Metallica sonuç olarak Rasmussen/Sweet Silence kombinasyonunda karar kıldı ve Eylül 1985'te kayıtlara başladı. Ne var ki, fazla bir mali destek almadan iki albüm kaydetmiş bir grup için inanılmaz bir şekilde, 27 Aralık'a kadar stüdyodan çıkamadılar. Hatta Ulrich bu tarihten sonra da kısa bir süre stüdyoya dönmek zorunda kaldı. Rasmussen: "Lars'la birlikte stüdyoda 30 Aralık'a kadar çalıştık. Uçakla Kopenhag'a geldi, bazı ek davul ataklarını tamamladı ve yılbaşı gecesinde San Francisco'da konser vermek üzere tekrar eve uçtu."

Peki, Metallica'nın *Master of Puppets*'ı kaydetmesi neden bu kadar uzun sürmüştü? Cevap olarak öyle görünüyordu ki, grup sonunda şarkı yazarlığı ve kayıt süreci konularında uzmanlaşmıştı. Neredeyse beş yıllık bir grup beraberliğinden ve iki albümden sonra, belli bir derinliğe ve karaktere sahip olan çok katmanlı şarkılar yaratmayı öğrenmişlerdi. Ve mükemmeliyetçi bir bakış açısı geliştirerek, bunu inatla tüm çalışmalarına –mixing ve mastering dâhil olmak üzere tüm kayıt aşamasına– uygulamaya başlamışlardı. Rasmussen'in açıklamalarına göre, Metallica kendisini merdivenin bir sonraki basamağına taşıma konusunda oldukça istekli görünüyordu: "Azimleri o kadar yükselmişti ki, yaklaşık üç dört ay boyunca mixinge bile geçmeden çalıştık." Azim! Bu noktadan önce Metallica'nın hayran kitlesi arasında muhtemelen çok az kullanılmış bir kelimeydi. Sonuçta ünlü dörtlü, güçlü olmalarının yanında gamsız ve uçarı bir müzik grubu olarak da biliniyordu. Ancak hayır! *Ride The Lightning*'in başarısından bu yana biraz değişmişlerdi. Artık olayın farkında ve başarı odaklı bir gruptular. Bu aşamada, mutlak taahhütten daha azının kabul edilebilir olmadığını anlamışa benziyorlardı.

Bunun doğruluğu, *Master of Puppets*'ın daha ilk saniyelerinden belli oluyordu. Dehşet verici bir şekilde, neredeyse makine kusursuzluğunda çalınan ilk şarkı "Battery", dinleyiciyi anında etkiliyordu. *Ride The Lightning*'i açan "Fight Fire With Fire" gibi o da katmanlı akustik gitarlarla başlıyordu. Gerçi önceki albümdeki gitarlar nazikçe arka planda tutulmuşken, bu albümdekiler daha derin ve bas tonlara sahiptiler. Art niyetli bir şekilde yavaşça artıyorlar, melodik ama sabırlı bir şekilde zihnimizin derinliklerine işliyorlardı. Sonra aniden, tüm Metallica nizamının en

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

dehşetli anı yaşanıyordu: Hoparlörleri devirecek türden muazzam bir elektrogitar fırtınası, intikam dolu bir ordu gibi akustik enstrümanların başlattığı cümleyi devasa bir kuvvetle yineliyordu. Bu, *Master Of Puppets*'ın eylem çağırısıydı. Son derece dehşet verici, ihtişamlı ve güzel bir gürültü patlaması... Bu kitapta bahsi geçen tüm klişe övgüleri hak ediyordu.

Rasmussen, "Battery'ye büyük bir giriş yapma fikri stüdyoda gelişti," diye açıklıyor. Anlaşıldığına göre, açılış cümlesi bir canavara dönüşene dek gitar üstüne gitar kaydetmişler, nereye kadar gidebileceklerini görmek istemişlerdi. "Orada tonlarca gitar var," diye devam ediyor gülerek. "Hiç durmadan gitar kaydettik. Ve bu sadece giriş kısmı..."

"Battery", o ihtişamlı girişin ardından, Hetfield'ın sinsice başlayan hızlı cümlesiyle devam ediyor, Burton ve Ulrich'in eş zamanlı çalınan ataklarıyla buluşuyor, sonra da orta tempolu mükkemmel bir thrash ritmiyle ilerliyordu. Dinleyici, hafiften ürkütücü ve sıradışı yönü olan bu ritmin etkisine anında kapılıyordu. Ana cümleyi istila eden bu tuhaf ve anormal hava ile düzenlemenin karamsar ve hafif uzaktan duyulan doğası, parçanın bu kadar akılda kalıcı olmasını sağlayan önemli öğelerdi. Metallica, hızlı ama basit cümleler içeren "Fight Fire With Fire"dan dünyalar kadar uzaklaşmıştı ve *Kill 'Em All*'daki tüm çalışmalardan –artık bir grup ergenin hazırladığı demo kalitesinde duyulur olmuştu– evrenlerce ötedeydi. James'in şanları da şimdi çok daha derin ve koyu bir tona sahipti. Bu daha zengin, daha sağlam –hatta eğitilmiş– ses, o uzun turnelerdeki söyleyişlerin bir sonucu olmalıydı. Artık *Kill 'Em All*'daki gibi çığlık atmıyor, *Ride The Lightning*'deki gibi boğazdan gelen bir sesle kükremiyordu. Şimdi kelimeleri, önceden neredeyse tamamen eksik olan ince bir duyguyla telaffuz ediyordu. Üstelik bunu şiddet konusuna odaklanan sözlerle yapıyordu: *"Hipnotize eden güç, korkudan sinenleri eziyor"* veya *"Sınırları yıkıp geçiyor, saldırganlık kusuyor"* gibi sözler... Bunlar metal dünyasının göz korkutucu klasik ifadeleri arasındaydı.

Şarkının orta bölümünde, Metallica daha basit ama hâlâ gaddar bir cümleye geçiş yapıyor, arka plandaki Lars da parçanın havasına çeşitlilik katmak adına bazen *on-beat*[1], bazen de *off-beat*[2] bir ritimle destek veri-

1 Müzikte belli bir ölçü içindeki her vuruşa denk gelecek şekilde çalma.

2 Müzikte belli bir ölçü içindeki her vuruşun arasına denk gelecek şekilde çalma.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yordu. Kirk'ün hem yavaş hem de hızlı cümlelerde yer alan haşmetli soloları, wah pedalı ile muhteşem bir sinerji içindeydi ve ağzıları açık bırakacak derece kusursuz bir şekilde çalınıyordu. James ve Cliff'ten gelen ve fabrikada üretilmiş gibi duyulan *groove*[1] yüklü çalışlar da aynı derecede hayranlık uyandırıcıydı. "Battery" nihayet bittiğinde, çok kısa bir sessizliğin ardından bir sonraki parça, "Master Of Puppets" başlıyordu. O da neredeyse "Battery" gibi sert vuruşları olan bir girişe sahipti ve dinleyiciyi âdeta bir önceki şarkının devamını dinlediğine inandırıyordu. Bununla birlikte albümle aynı adı taşıyan bu şarkı, başlı başına bir canavardı ve lirik duruşuyla Metallica tarihinde hiç rastlanılmamış bir eser olarak karşımıza çıkıyordu.

"Master Of Puppets", uyuşturucuya karşı yazılmış bir şarkıydı. Sözlerindeki o ünlü *"Kahvaltını bir ayna üzerinde kesiyorsun,"* cümlesi, kokaine yapılan bir göndermeydi. James, albümün piyasaya çıkmasından sonra Thrasher'a şu yorumda bulundu: "'Master of Puppets' uyuşturucuya dair bir parça. Kontrolün nasıl yer değiştirebileceğinden bahsediyor. Ne aldığını veya ne yaptığını sen kontrol ederken, uyuşturucu seni kontrol etmeye başlıyor. Burada, San Francisco'da bir partiye gitmiştim ve herkes kokain çekiyordu."

Şarkı, müzikal anlamda bir başyapıt olsa da son derece basit bir "Mi" ve "F Diyez" akor değişimine dayanıyordu. Etkili çalınmış olabilirdi, ama hiç de yenilikçi sayılmazdı. Hayranlar parçanın orta bölümü hakkında fikir ayrılığına düşmüştü. Hammet, yavaşça ve fingerstyle ile çalınan bu bölüm üzerine melodik, çok katmanlı bir solo döşüyor; neredeyse hüzünlü bir minör doğaçlama sergiliyordu. Hayranların bir kısmı bu kısmı fazla yumuşak bulurken, diğerleri de parçanın geri kalanından farklı bir hava yaratıldığı için çok sevmişti. Şunu da belirtmek önemli ki, James ve Kirk bu bölümü konserlerde de aynı anda tek sesli olarak çalacak, ama nedense çalışları hafiften uyumsuz duyulacaktı.

"Master Of Puppets" kötü kalpli bir kahkahayla sonlandıktan sonra –kuklaların efendisinin gülüşü canlandırılmış olmalıydı– son derece tuhaf bir şarkı başlıyordu: "The Thing That Should Not Be". Hem bu albümün hem de günümüze kadar gelen Metallica tarihinin en ağır

1 İnsanda belli bir duygusal haz ve coşku yaratan ritmik özellik.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

şarkısıydı. Bu son derece güçlü, yaratıcı ve muhteşem bir düzenlemeydi. Yavaş yavaş, sallanırcasına ilerleyen karamsar bir gitar cümlesi; denizin dibinde kendisini sürükleyen yaralı bir canavarı hatırlatıyor, sözler de bu fikrin destekliyordu. *"Denizin altında gizlenmiş büyük yaşlı,"* gibi meşum ifadeler, bizi *Ride The Lightning*'in Lovecraft[1] tarzı gizemlerine geri götürüyordu. "The Call Of Ktulu" da suratından dokunaçlar sarkan mitolojik canavar Chthulu'ya atıfta bulunuyordu.

Bir sonraki şarkı olan "Welcome Home (Sanitarium)", çok daha bu dünyaya ait, ama daha karanlık bir temaya sahipti. Bir akıl hastanesindeki intihara meyilli bir hastanın anlatısı yansıtılıyordu. İntihar konusu, Hetfield'ın "Fade To Black" için yazdığı sözlerde de yer almıştı ve daha sonra 1988'de "One" adlı parçada da tekrar ortaya çıkacaktı. Çok açıktı ki James, varoluşçu dehşetlerden kurtulabilmek adına kendi yaşamını gönüllü olarak sona erdirme fikrine ilgi duyuyordu. Bunu da, başka hiçbir yerde burada sergilendiğinden daha bariz bir şekilde sunmuyordu: *"Öldür, ne kadar da dostane bir kelime... Halletmem gereken bir ölüm var,"* gibi sözler bu ilginin en iyi örnekleriydi. Parçaya müzikal anlamda bakacak olursak, yine fingerstyle ile temizce çalınan tek-tellilerin ve armonilerin bir birleşimiyle başlıyor, daha sonra Burton ve Hammett'ın harikalar sergilediği daha ürkütücü, reverb yüklü yapılara doğru ilerliyordu. Daha hızlı ve güçlü olan orta bölümün ardından da, uzun ve çok katmanlı bir solo bölümü geliyordu. Böylece Metallica'nın en popüler konser parçalarından biri daha ortaya çıkmış oluyordu.

Ama bence bu albümün en iyi şarkısı "Disposable Heroes"dur. İnanılmaz bir hız ve hünerle çalınan bu destansı parçada, James ilk defa savaşın dehşet verici yönlerine değiniyordu. Gerçi ileride "One"ı karakterize edecek ızdırap ve hassaslık burada mevcut değildi. Yirmi bir yaşındaki bir asker, Hetfield'in birbirine kenetlenmiş dişleri arasından telaffuz ettiği *"Cepheye geri dön!"* sözlerinden de anlaşıldığı üzere Birinci Dünya Savaşı tarzı bir hendek içinde savaşmak zorunda kalıyordu. Ve sözler askerin çaresizliğini, *"Seni korkak, seni hizmetkâr, kör adam!"* ve *"Ben ne zaman öl dersem, o zaman öleceksin!"* gibi acımasız cümlelerle karşılayan efendileri –yine o kuklacıları– anlatıyordu. Asker dehşet içinde etrafın-

1 Howard Phillips Lovecraft. Amerikalı korku yazarı ve Cthulhu Mitosu'nun yaratıcısı. Eserlerinde bilim kurgu ile korkuyu birleştiren ilk yazardır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

daki şartlara bakıyor ve *"Cesetlerle kaplı bir alan görüyorum, aç kahramanların sonu geliyor,"* veya *"Makineli tüfeklerin sesi beni artık hiç etkilemiyor/Saatin tik sesine bir şekilde alıştım artık,"* gibi sözler söylüyordu.

Tüm bu parçalar güçlü bir uyarıya davet niteliğindeydi. Metallica; uyuşturucu, akıl hastalığı, savaşta kazanılan duyarsızlık ve tabii ki hayali deniz canavarları gibi gerçek hayat temalarına değinmiş, böylece dünya görüşlerinin ne kadar genişlemiş olduğunu da ortaya koymuştu. Bununla birlikte, bu değişim tüm metal piyasasında kendisini göstermeye başlamıştı. Nuclear Assault adlı grup, ilk albümleri olan *Game Over*'ı aynı yıl içinde, piyasaya sürdü. Şarkılarının sözlerinin temaları, toplumun Üçüncü Dünya Savaşında tamamen harap olmasına ve gezegenin çevresel istismar yoluyla ölümüne yoğunlaşıyordu. Daha sonra Alman thrash grubu Kreator da "After The Attack" adlı parçalarıyla –sadece flexidisc formatında mevcuttu– nükleer savaş konusunu dile getirecekti. Ve thrash piyasasında Metallica'nın en yakın rakibi olan Slayer bile, özel uzmanlık alanları olan şeytanı terk etmeye başlayacaktı. Gerçi o aşamada ana tema hâlâ şeytan üzerineydi. Bu tür gelişmelerin –giderek büyüyen bir olgunluğun ve thrash-metal söz yazarlarındaki entelektüelliğin– sayesinde, *Master of Puppets* gibi albümler çıkmaya başlayacak ve ciddi hayat konuları üzerindeki tartışmalar daha yaygın hale gelecekti. Slayer'in solisti Tom Araya'nın dediği gibi: "İnsanlar iyi şarkılarda teselli buluyorlar, o şarkı onları her nereye götürüyorsa. Toplum, içinde bulunması zor bir yer haline geldi. Artık özgür bir topluma sahip değiliz. Sosyal yorum, artık hepimizin paylaştığı ortak bir tema. Her zaman söylenecek bir şey olacak, çünkü her zaman bir eleştirmen bulunacak."

Ve eleştiriler "Leper Messiah"da da devam ediyordu. Bu canavar da kesinlikle art niyetli gitar cümlelerinden ve son derece güçlü bir orta bölümden oluşuyordu. Bu sefer, kilise için para toplamaya çalışan bir televizyon şahsiyetiyle karşı karşıya geliyor ve *"Bana para gönderin, bana yeşilleri gönderin/Cennete gideceksiniz/Katkıda bulunun ve daha iyi bir yer edinin!"* gibi sözleri işitiyorduk. Bir şarkı sözü yazarı olarak James, bu şarkıyla yeni bir zirveye tırmanmıştı. *"Beynini çürütüyor"*, *"Oyunun adı enfeksiyon"*, *"Güç sahibi kokuşmuş sarhoş" ve "Hastalığı yaymak"* gibi sözlerle hastalık ve çürüme konusunu dile getiriyor, parçaya mosmor ve somut şekilde hissedilebilir bir çürüme havası katıyordu. Eğer "Battery" veya "Disposable

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Heroes" bu albümün müziksel anlamdaki zirveleriyse, "Leper Messiah" da sözleri açısından bir numaraydı. Dave Mustaine, onun kendi yazmış olduğu "The Hills Ran Red"den esinlenmiş olduğunu söylediğinde de tartışmalara yol açacaktı. Metallica bu iddiayı yalanladı ve şarkının eski bir cümleye dayandığını, Mustaine ile hiçbir ilgisi olmadığını açıkladı. Ve böylece, metal basınında yer alan gruplar arası çekişme hikâyelerine bir yenisi daha eklenmiş oldu.

Bu esnada diğer grup üyeleri de kanatlarını beste yapma anlamında genişletmeye başlamışlardı. Cliff Burton, bir sonraki parça olan "Orion"da sadece bir müzisyen değil, bir besteci olarak neler yapabileceğini dünyaya gösteriyordu. "Orion", birbirine bağlı fakat farklı bölümlerden oluşan enstrümantal bir şarkıydı. Katmanlı bas tonlarından oluşan girişi yoğun bir şekilde işlenmişti[1] ve neredeyse bir orkestradan yükseliyormuşçasına duyuluyordu. Bu parça da fade-in ile başlıyor, bu da ortama büyüleyici bir hava katıyordu. Kayıt süreci, buna benzeyen bölümler yüzünden uzamıştı. Flemming Rasmussen şöyle açıklıyor: "Orion'un girişi için AMS Harmonizer[2] ile bayağı bir kafa patlattım. Bu bölümü kaydetmek bayağı bir zaman aldı ve parçanın ilerleyen bölümlerinde de iş uzadı."

Harika bir giriş olsa da, Burton'ın gerçek becerilerini parçanın daha ilerideki bölümlerinde görüyorduk. Orta tempolu, neredeyse melankolik bir bölümün –Hammett ve Hetfield arasındaki becerikli bir etkileşimin– ardından, şarkı neredeyse durma noktasına geliyordu. Ama sonra çok alttan duyulan, yarı-klasik *yarı-bluesy* bir bas tonu beliriyor, Hammett'ın son derece güzel armonileriyle buluşuyordu. Ağlamaklı gitar sesleri âdeta havada uçuşuyor, ardından dalışa geçerek sonlanıyorlardı. İnsanı büyüleyen bu bölümün arkasında, sonradan açıklandığı üzere Burton vardı. Şarkının bu bölümünü, armoni yapıları konusundaki derin bilgisiyle o bestelemiş, –klasik müzik eğitimi sağ olsun– Hammett'ın çalışlarını mükemmel şekilde tamamlayan bir soloyla süslemişti.

---

1 Şanlara veya enstrümanlara stüdyo ortamında belli ses ayarları, katmanlar ve çeşitli efektler eklenmesi.

2 Farklı enstrümanların, şanların seslerini veya aynı enstrümanın, şanın farklı yorumlarını belli bir armoni içinde birleştiren cihaz veya yazılım.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Yine de unutmayalım ki, *Master Of Puppets* bir thrash albümü olarak ayrıcalık göstermektedir –ve tekrar söylüyorum, bu türün en iyi albümüdür– ve dolayısıyla saf hız buradaki en önemli faktördür. O zaman, albümdeki son şarkı olan "Damage Inc." in nefes kesici derece hızlı olması son derece yerindeydi. Bununla birlikte Hetfield, öfkesini belli bir konuya yöneltmiyor; iktidar, şiddet ve intikamla ilgili bir dizi tehditler savurarak kendi kendine söyleniyordu:

Kanı kan izler ve bunu sağlayacağız
Hayat sana göre değil ve çare biziz
Doğuştan bedenlerimiz bir bütün olarak işliyor
Kanlı, ama asla ağlayarak teslim olma

gibi sözleri dinlediğimizde, James'in imha meraklısı bir grup haydudun bildirgesini açıkladığını görüyorduk. Ama bunun en iyi göstergesi, *"Ne istediğimizi almayı iyi biliriz/Onu gece çıktığımız avda ruhundan koparırız"* sözleri olmalıydı. Ve adı kötüye çıkmış olan, *"Her şeye lanet olsun, hiçbir lanet olası pişmanlığım yok!"* sözlerini de unutmayalım. Metallica bu yüzden albümün bazı sürümleri üzerine alaycı bir etiket yerleştirmişti: "Bu albümdeki muhtemelen çalmak istemeyeceğiniz tek şarkı 'Damage Inc.'dir. Çünkü 'lanet olsun' küfürü sürekli kullanılmaktadır. Bunun haricinde, albümdeki diğer şarkılarımızın hiçbirinde bu tür küfürlere rastlanmamaktadır!" Bu son derece toy propagandaya rağmen, şarkı Metallica'nın en akılda kalıcı şarkılarından biri haline gelecekti ve bir albümü bitirmek için neredeyse mükemmel bir seçimdi. Ayrıca yine Burton tarafından yazılmış bir giriş içeriyordu. Bir dizi bas akorunun giderek yoğunlaştığı kısım, yapımcı Rasmussen tarafından ters bir şekilde kaydedilmiş, böylece tuhaf ve gerilim arttırıcı bir etki yaratılmıştı.

Ve böylece 1985'in sonunda *Master Of Puppets* kaydedilmiş, mixing çalışması da tamamlanmıştı. Albümün genel soundu, *Ride The Lightning*'e kıyasla tamamen farklıydı. Flemming: "Mixing çalışmasını ben yapmadım, dolayısıyla neden *Ride The Lightning*'den farklı duyulduğunu söyleyemem. Sanırım önceki albümde hoş bir farklılık, bir yenilik vardı ve bu şimdiki albümde tamamen kaybolmuştu." Ama albüm aynı zamanda

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

daha kompozeydi. *Master of Puppets*'daki iç içe geçmiş gitarlar –örneğin 'Battery'de– o kadar yoğun ki, bir önceki albümdeki her türlü içerikten çok daha ağırdı. Ve daha önce gördüğümüz üzere, Burton'ın daha progresif eğilimlerinin şarkı yazarlığına girmesine izin verilmiş olması, albüme önceki Metallica çalışmalarına göre daha başarılı ve üzerinde düşünülmüş bir hava veriyordu. Şarkı yazarlığında kaydedilen ilerleme, çoğu hayranın hemen fark ettiği en belirgin noktaydı. (Rasmussen: "Bence *Master of Puppets*'da yer alan şarkılardan bazıları kesinlikle mükemmel. 'Fight Fire With Fire' ve 'Creeping Death' en sevdiklerim olmakla birlikte, albümdeki tüm şarkı yazarlığı kesinlikle gelişmiş.) Ve bu farklılık bir gelenek haline gelecekti. Bir sonraki Metallica albümleri, en azından 90'ların ortalarına kadar birbirlerinden sürekli farklı olacaklardı. *Master of Puppets*'a geri dönersek, grup üyeleri hâlâ yirmili yaşların başlarında olabilirdi ama bir bütün olarak çok olgunlaşmışlardı. Bu muazzam bir başarıydı.

Master of Puppets, entelektüel içeriği bazı hayranlar tarafından ilk başta kabul edilemez bulunmuş olsa da metal piyasası üzerindeki etkisi nedeniyle de dikkat çekicidir. Celtic Frost'un Thomas Fischer'ı şöyle açıklıyor: "Şarkı yazarı ortağım ve bas gitarist Martin Eric Ain aracılığıyla *Ride The Lightning* ve *Master of Puppets* albümlerini dinledim. Bu müzikleri bana çok büyük bir hevesle çaldı ve Metallica'nın soundunun çok daha büyük ve güçlü hale geldiğini gördüm. Bununla birlikte, ilk albümleriyle ilgili kişisel heyecanımı aşmak ve yeni çalışmalarına açık olmak son derece zordu. Yeni ve modern ağır müziğin yükselişine ve Metallica'nın öncülüğünde Amerikan metal dalgasının başlangıcına şahit olmuş biri olarak *Kill 'Em All* benim için çok özel bir yere sahipti. Her ne kadar Metallica son derece bariz derecede muhteşem bir gelişme göstermiş olsa da..." Bununla birlikte, Fischer ve çağdaşları Metallica'nın müziğinin progresif yönüne alıştıklarında, albümün kapsamı ve derinliği neredeyse herkesi etkiledi ve metal meraklısı kitlelerin ruhunda 1986'nın thrash albümü olarak yer etmeye başladı.

Yoksa olmayabilir miydi? *Master Of Puppets* her ne kadar harika olsa da, aynı yılda piyasaya çıkan başka bir daha albüm vardı. Bugün bile thrash tarzında *Master Of Puppets*'ın yüceliğine en çok yaklaşan albüm olarak kabul edilmektedir. Yine saldırganlık, teknik maharet ve yenilik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

içeren bu albüm, çok daha iyi ve hızlı kusursuzluğuyla piyasayı yeni baştan belirliyordu. Bu çalışma, Slayer'ın o olağanüstü *Reign In Blood* adlı albümüydü. Bu şoke edici enerjik albüm, tam on şarkıyı sadece yirmi sekiz dakikaya sıkıştırıyordu. Grubun beyinlere kısa devre yaptıran bir hıza odaklandığı son derece açıktı. Bununla birlikte, albümün açılış şarkısı ihtilaf yarattı: "Angel Of Death", Auschwitz'de çalışan bilim adamı Dr. Josef Mengele'nin yaptığı acımasızlıkları detaylı ayrıntılarla anlatıyordu. Ancak albümü bir klasik haline getiren şey müziğin cefalı hızı ve gücüydü. Şu anda oldukça sıradan kabul edilen şeytani eylemler ve cinayet içerikli sözleri değil.

İki albümden hangisinin şimdiye kadar yapılmış en iyi thrash albümü olduğu konusundaki tartışmalar günümüzde de kıyasıya devam ediyor. Gerçi bazı uzmanlar kısa bir seçenekler listesi sunuyor: Testament'ın *The Legacy*; Exodus'un *Bonded By Blood*; Dark Angel'ın *Darkness Descends*; Kreator'ın *Pleasure To Kill*; Anthrax'ın *Among The Living*; Megadeth'in *Rust In Peace*. Ve tabii ki de Metallica ve Slayer'ın kendi ikinci albümleri *Ride The Lightning* ve *Hell Awaits*. Ancak genellikle haber gruplarının ve fan kulüplerinin dilinde dolanan çiftleşme *Master of Puppets* ve *Reign in Blood* arasındaydı. Bugüne kadar da kimse tarafından –özellikle kendi yaratıcıları– geçilemediler. 90'ların sonundaki muhteşem bir *neo-thrash-metal* piyasasının yükselişine ve Haunted, Carnal Forge, Hypnosia, Corporation 187, Imagika ve diğerlerinden gelen harika albümlere rağmen. Üst sıralarda yer alma yarışı her zaman başa baş geçti: Örneğin, İngiltere'deki *Terrorizer* dergisinde 2003 yılında yapılan ve sadece thrashi kapsayan bir ankette *Reign*, *Master of Puppets*'ı kıl payı geçerek birinci sırada yer almıştır.

Aslında, her iki albümü faktör faktör analiz etmemiz gerekir. Öncelikle eğer sınırsız hız temel nokta ise, o halde *Reign In Blood* kesinlikle kazanır. Üçüncü şarkı "Necrophobic", şaşırtıcı bir 248bpm'de çalıyor ve diğer tüm dokuz şarkı da standart hızda bir thrash ritmine dayanıyor. Öte yandan, Master of Puppets'da sadece iki tane gerçekten hızlı şarkı var: "Disposable Heroes" ve "Damage, Inc." Tamam, "Battery", "Leper Messiah" ve "Welcome Home (Sanitarium)" hızlı bölümlere sahip olabilir, ancak genel olarak Metallica soundu, *Ride The Lightning*'deki sounda kıyasla daha yavaş. Belli ki, hız faktörü esas alınmamış.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Sadece ağırlık –karanlık bir hava yaratmak için kasıtlı olarak alt notalardan yavaşça çalınan kütür kütür cümleler– ele alınırsa, bu ölçülmesi güç bir alan. Her iki albüm de korkunç derecede ağır. Ama *Master of Puppets*, "The Thing That Should Not Be" ile bunu biraz daha öteye götürüyor. "Ağır" terimi bu bağlamda; müziğin ezici, meydan okuyucu ya da büsbütün korkutucu havasını ima ediyor. Ve bu önemli nokta, en başından beri thrash piyasasının önemli bir konusu olmuştur.

Davulcu Gene Hoglan, ilk günlerde Slayer'ın Metallica'yı ağırlık konusunda ezip geçtiğini hatırlatıyor: "Los Angeles'ta, bulabileceğim en ağır müziği arıyordum. O zamanlar piyasada lisedeki eski dostlarım olan Motörhead, Metallica ve Dark Angel vardı. Metallica'nın fena olmadığını düşünüyordum, ama daha ağır olabilirlerdi. Onlar için herkes, 'Aman Tanrım, çok yoğunlar!' gibi şeyler söylüyordu. Evet, müthiştiler... Ama ben Dark Angel ve Slayer'ı dinlemiştim. Ve Slayer'ı gördüğümde, 'İşte sonunda buldum!' demiştim." Söylediğine göre, müzisyenlerin kendileri bile bazen gruplarının ağırlığı konusunda endişeye düşebiliyordu: "Haunting The West Coast turnesinde, Slayer'ın davullarının soundcheckini ben yapıyordum. Bir keresinde Slayer'ın gitaristi Jeff Hanneman yanıma geldi ve endişeli bir ses tonuyla, 'Dostum, Los Angeles'ta Dark Angel'ı gördüm. Adamlar bizden daha hızlı, daha iyi ve daha ağır!' dedi. Ben de ona, 'Dostum, sen Slayer'dasın! Dark Angel'ı mı dert ediyorsun?' diye karşılık verdim."

Hız ve ağırlık bir kenarda dursun, teknik beceri konusunu da ele almak lazım ve bu konuda *Master Of Puppets* yüksek puan alıyordu. Bununla birlikte bu durum Slayer'ın müzikal beceri açısından yetersiz olduğu anlamına gelmiyordu. Dave Lombardo, harikulade bir bateristten ziyade iyi bir davulcu sıfatını taşıyan Lars'tan bir ışık yılı ötedeydi. Ancak çok az müzisyen, James Hetfield'in çarpıcı kusursuzluğu ve Cliff Burton'ın afallatıcı müzikal farkındalığıyla boy ölçüşebilirdi.

Master Of Puppets'ın karmaşıklığı –bir sonraki albümde daha da ileriye gidip öyle bir tavan noktasına gelecekti ki, grubun kendilerini yeniden değerlendirmesi gerekecekti– Dream Theater gibi *progressive*-metal grupların üzerinde büyük bir etki yaratacak ve hatta böyle gruplar ileride Cliff gibi sanatçıları bile geride bırakacaktı. *Progressive*-metal hareketinde önemli yer edinen Kanadalı grup Strapping Young Lad'in

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gitaristi ve solisti Devin Townsend bana şu açıklamayı yapıyor: "*Master Of Puppets*, üzerimde muazzam bir iz bıraktı. Beni en çok etkileyen şey melodilerdi. Ve sanırım yeni albümümüz de bir dereceye kadar *Master Of Puppets*'a benziyor." Dediğine göre, zihninde albümlere çeşitli renkler tahsis ediyormuş. "*Master Of Puppets*, kesinlikle kırmızıydı: Ateş, cehennem, savaş, öfke ve kaos..."

Tüm zamanların en iyi thrash albümü olma rekabetinde bir beraberlik ilan etmek belki de en iyisi olacak. *Master Of Puppets* ve *Reign In Blood*'ı arka arkaya çalarsanız, birbirlerini tamamladıklarını göreceksiniz. Birincisi nefes kesici yenilikçiliği ve estetik havası, ikincisi de zehirli ve kanlı saldırganlığıyla. Birini diğerinden üstün görmenin zor olduğunu anlayacaksınız. Metallica hikâyesinin maksadı açısından, grubun üçüncü albümle bir canavar –kendi hayran kitlelerini aşmalarını, metal dünyasına adlarını kazımalarını ve müzik tarihindeki yerlerini ebediyen korumalarını sağlayacak bir plak– ürettiklerini doğrulamak kâfi olacak.

Bu durumda, efsane doğru sayılıyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

On Üçüncü Bölüm

1986

Metallica, 29 Aralık Salı günü Sacramento'daki Memorial Auditorium'da Y&T için açılış yaptı ve 31 Aralık Perşembe günü de San Francisco'daki Civic Center'da konser vererek 1985'i uğurladı. Bu özel yılbaşı etkinliğinde ayrıca Metal Church, Exodus ve Megadeth –tarihte ilk kez Metallica'yla sahne paylaşıyordu– yer aldı. Metallica, Civic Center'daki konserde yeni yıl için geri sayım devam ederken, seyirciye ilk kez "Master Of Puppets" ve "Disposable Heroes" parçalarını sundular.

Bu aşamada, fotoğrafçı Ross Halfin'in çalışmalarına büyük ilgi gösterir olmuşlardı. Halfin, "Beni sürekli takip ediyor, her fırsatta arıyorlardı," diye hatırlıyor. "Onlarla iyi anlaşıyordum, onların fotoğraflarını çeken tek kişi bendim." Ve bu cazibe çift taraflıydı: Pozculara ve numaracılara sıfır tahammülü olmasıyla tanınan ünlü fotoğrafçı, bir konserde Metallica'nın diğer yıldız grupları gölgede bıraktığını hatırlıyor: "Palladium'daki bir konserde Adam Bomb, Metallica ve son olarak Armored Saint vardı. Armored, kendi şehrinde bile Metallica'nın gölgesinde kaldı. Onlar çıktıktan sonra herkes evlere dağılıyordu. Dünyaya tek başına meydan okuyan Metallica olmuştu sanki." Aynı konserde, grubun eşek şakaları da devam etmişti. "Cliff Burton'ın o konserdeki gergin hallerini asla unutamam. Şaka olsun diye, ona Geezer Butler'ı aradığımı ve seyir-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

cilerin arasında gösteriyi izlemekte olduğunu söyledik. Adam gerçekten çok endişelenmişti!"

Ocak 1986'da, *Master of Puppets*'ın mixing çalışması Michael Wagener tarafından Los Angeles'ta yapıldı ve ardından da bir Avrupa basın turu düzenlendi. Lars Ulrich gönüllü olarak kendi kıtasında röportajlar verirken, diğer üç üye de Körfez Bölgesinde kaldılar. Metallica müzisyenlerinin, son derece farklı kişilikler olduğunu gözler önüne seren ilk işaret bu olabilirdi. Halfin, "Sonuçta her şey Lars'ın vizyonuydu," diyor. "Hiç şüphe yok ki, Lars işin içinde olmasaydı, varmaları gereken yere asla varamayacaklardı."

Gazeteci Martin Popoff da Lars hakkında şunları ekliyor: "Lars son derece enerjik biriydi, yerinde duramazdı. Ama öyle görünüyor ki, İngilizce diline fazla hâkim olamamış ve bu çok tuhaf. Güney California kızlarının şivesi ile Danimarka kökenlerini son derece aktif bir zihin içinde bir araya getirmiş."

Öte yandan James, sahnedeki "has metalci" adamdan çok farklı bir karaktere sahipti. Halfin: "James aslında çok sessizdi. Sahne karakteri aşırı olmamakla birlikte, Ted Nugent'e göre modellenmişti. Kirk Hammett ise sadece orada olduğu için mutluydu. Çok komik biriydi. Ve sanırım 1988'e kadar, sürekli onu Dave Mustaine'le değiştirecekleri konusunda endişe etti! Bu her zaman bir sorundu. Hiç konuşulmamıştı, ama kesinlikle mevcuttu. Burton'a gelince, en az tanıdığım kişi oydu ve muhtemelen en samimi bulduğum kişi de. Kendi halinde bir adamdı. Ayrıca Cliff ve Kirk daima aynı odayı, Lars ve James de başka bir odayı paylaşıyordu. Grupta kutuplaşma vardı."

Yurt dışındaki Lars, yakında çıkacak yeni albüm hakkında basın beklentileri oluştururken, James ve Cliff de solist Fred Cotton ve gitarist Jack McDaniel'i yanlarına alarak Spastik Çocuklar adlı bir şaka grubu kurdular. Hetfield, 31 Şubat'ta San Francisco'daki Ruthie's Inn'de ve daha sonra Şubat ve Mart'ta San Francisco etkinliklerinde dörtlünün davulcusu rolünü üstlendi. Gazeteci ve Metallica dostu Harald Oimoen, daha sonra fan kulübüne, "Spastik Çocuklar, James ve Cliff'in, turne olmadığında can sıkıntılarını gidermek için kurduğu bir yan gruptu," diye açıkladı. "Cliff'e Spastik Çocuklar da neyin nesi diye sordum ve bana bunun sadece dışarı çıkıp biraz içmek için bir bahane olduğunu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

söyledi. Amaçları iyi vakit geçirmek ve nasıl çaldıklarını önemsememekmiş. Bu grupla yaptıkları provalardan birine katıldım ve şarkıcı Fred Cotton sadece benimle ilgili bir şarkı uydurmaya başladı. 'Harald sen bir pisliksin, Harald sen bir g*tsün, Harald sen bir i*nesin!' gibi saçmalıklar savurdu."

Grup, James ve Cliff'in en temel içgüdüleri için bir boşaltma noktasıydı ve son derece basit bir etkinliğe odaklanıyordu: Sarhoş olmak ve aptalca doğaçlama şarkılar söyleyerek eğlenmek. Oimoen: "Bu şarkıya 'The Ballad Of Harald' adını verdiler. Sonra ben de sarhoş halde sahneye çıktım, dans ettim, şarkı söyledim ve gerçekten aptalca şeyler yaptım. Zaten Spastik Çocuklar aptalca bir şeydi, aptal olması gerekiyordu. Grubu harika yapan şey de buydu. İnsanlar Metallica tarzı bir şey görmeyi bekliyorlardı. Ama geldiklerinde, duyabilecekleri en kötü *punk*-rockla karşılaşıyorlardı. Bu müziği rock olarak bile sınıflandıramazdınız, gürültüden başka bir şey değildi."

Ne yazık ki, Metallica'nın profili bu gülünç yan proje için biraz fazla büyümüş ve seyirciler etkinliğe ciddi bir gösteri beklentisi içinde gelmeye başlamıştı. Oimoen: "Metallica'nın çıktığı haberi yayılınca, konserlerdeki kalabalık da giderek artmaya başladı. İnsanlar Metallica gömleklerini giyip, Metallica müziği dinleyeceklerini düşünüyor ama sonra bu korkunç gürültüyü duyuyorlardı." Öyle bir noktaya gelindi ki, grup bu etkinliğin reklamını yapmaktan kaçınır oldu. "Cliff'e sordum, 'Bu röportajda Spastik Çocuklar'dan bahsetmenin bir mahsuru var mı?' dedim. O da bana, 'Asla olmaz... Eğer bunu yaparsam, artık her röportajda bana Spastik Çocuklar'ı sorarlar,' dedi ve bu etkinliğin sadece yerel bir eğlence olduğunu ekledi." Grup, sözde Metallica Konağı'nda –El Cerrito'daki Carlson Bulvarı'nda müzisyenlerin işgal ettiği bir evde– prova yapıyordu. Harald küçümseyici bir gülümsemeyle açıkladı: "Aslında bir konak değildi. Arka bahçede çılgınca şeylerin yaşandığı bir prova alanı vardı. Orada çalışıyorlardı. Yağmurlu günlerde elektrik çarpmalarına maruz kalmamak için süt kasalarından oluşan derme çatma bir sahne yapmışlardı. Evet, gerçekten de harika günlerdi."

Spastik Çocuklar'ın konser maceralarının ardından –neyse ki kısa süreliydi– ve Lars'ın Avrupa'dan dönmesinden sonra, Lars ve James birlikte Bahamalar'da kısa bir tatile çıktı. Tatilin hemen ardından da

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

21 Şubat'ta *Master of Puppets* yayımlandı ve Q-Prime, Metallica için 1986'nın birkaç ayını kapsayacak bir turne organize etti. Grup, Ozzy Osbourne'nun açılışını yapacaktı. Bunun son derece stresli bir tecrübe olacağının farkındaydılar: Eski Black Sabbath solisti Ozzy, o dönemde büyük bir popülerlik dalgası üzerinde yüzüyordu ve bir ana akım metal kitlesiyle karşı karşıya gelecek olan Metallica'nın, her zamankinden daha güçlü bir performans sergilemesi gerekecekti.

Master of Puppets, piyasaya çıktıktan bir ay sonra ABD albüm listesinde 29 numaraya yerleşti. *Kill 'Em All* da tekrar yayımlandı ancak sadece 155 numaraya kadar tırmanabildi. Zemin iyi hazırlanmıştı; özellikle Avrupa'da Lars'ın son röportajları ve Music For Nations'ın sonsuz desteğiyle. Martin Hooker, "Üçüncü albüm piyasaya çıktığında, gruba İngiltere'de altın albümler, Avrupa çapında da canavar satışlar sağlamıştık," diyor. Ve Amerika da Ozzy turnesi tarafından fethedilmeye hazırdı. Ancak bundan çok daha önemlisi, 1986'da, *extreme-metal* piyasası önceki yıllara nispeten çok daha rahatlamıştı. Basın, hayranlar ve girişimciler; bu daha hızlı, daha sert ve lirik olarak daha korkutucu metali kabullenmek ve tanıtmak için artık daha istekliydiler. Possessed'in Jeff Becerra'sı şu açıklamayı yapıyor: "Mekânlar çok daha büyüktü: Slayer ve Metallica gibi gruplar kendi alanlarında Tanrı ilan edilmişti. Avrupa turneleri daha erişilebilir hale gelmiş ve bize zemin hazırlamıştı."

Belki de bu daha geniş alandaki farkındalık değişiminin sebebi, genç dinleyicilerin müzikteki ağırlık fikrine giderek daha fazla alışmış olmalarıydı. Eskiden son derece sert kabul edilen gitar cümleleri artık radyo-dostu rock haline gelmişti. Deep Purple ve onları izleyen ateşli NWOBHM yandaşlarının yerini artık yeni dalga alıyordu. Dünya ağır müziğe bağımlı hale geliyor, engeller her gün çöküyordu. Norveçli black-metal grubu Dimmu Borgir'in Silenoz'u şöyle anlatıyor: "O dönemde Def Leppard ağır kabul ediliyordu, ama sonra Slayer ve Metallica çıktı. Tabiri caizse, bambaşka bir dünya yarattılar. 80'li yıllarda bu türde çıkan harika gruplar vardı. İnsanlar ne derse desin, bu yıllar saf metalin dönemiydi. Ekstrem olsun, olmasın... Ve böyle bir şeyi bir daha asla göremeyeceğiz. Metalin bu günlerde öldüğünü söylemeye çalışmıyorum, tam tersine hâlâ güçlü. Ama 80'li yıllardaki metalin hissi, estetiği, kısaca her şeyi benzersizdi."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Thrash-metal için heyecan verici bir dönemdi. Silenoz'un eklediği üzere, bu dönemde yer alan gruplar, thrash-metalin gerçek Kim-Kimdir'ini oluşturuyordu: "Üzerimde en büyük etkiyi yaratan grupları sıralamak gerekirse; Dark Angel, Kreator, Destruction, Sodom, Agent Steel, Tankard, Sepultura, Anthrax, Nuclear Assault, Death Angel, Megadeth, Possessed, Testament, Forbidden, Exodus, Sabbat, Exciter, Onslaught... Bütün gece devam edebilirim."

Extreme-metal piyasası diğer alt bölümlere de ayrılmaya başlamıştı; ticari olarak daha az başarılı ancak daha ürkütücü olan black-metal türü gibi. Jeff Becerra, Possessed'in 1984'teki çıkış albümü olan *Seven Churches*'deki şarkılardan birini adlandırmak üzere "death-metal" terimini icat ettiğini açıklıyor: "Herkes, kendi metal terimini icat etmek için yarışıyordu. Gerçeği söylemek gerekirse, 'Death Metal' parçasını bir İngilizce sınavı esnasında yazdım. Söylemeye gerek yok, sınavda başarısız oldum. Fakat 'death-metal' terimini icat etmiş oldum." *Seven Churches*'in kendisi gerçek bir death-metal albümünden ziyade bir thrash çalışması sayılsa da, tohum ekilmişti. *Master Of Puppets*'ın ortaya çıkmasından kısa bir süre sonra, Death adlı bir Florida grubu, death-metal olarak nitelendirilebilecek ilk gerçek şarkıları demo halinde piyasaya sundu. 1987 tarihli *Scream Bloody Gore* adlı çıkış albümleri; alçak tonlardaki vahşi cümleler, yoğun hızlar ve solist Chuck Schuldiner'in böğürmeli ilkel vokalleriyle karakterize edilecekti. Ve böylece Death'in müziği büyük bir etki yaratacak ve death-metal hareketi hızla büyüyecekti.

Metallica ve thrash-metalin öyküsü, death-metalle paralel olarak gelişecekti. Birbirleriyle kesişmeyecek, birbirlerinden etkilenmeyeceklerdi. Günümüzde bile, death-metal ve thrash-metal piyasaları apayrı alanlardır. Erken Sepultura ve şimdiki The Haunted gibi birkaç grup dışında bu tarzın sınırlarına yaklaşan pek olmamıştır.

Thrash gelişirken, black-metal umutsuzca underground olarak demlenirken ve death-metal doğarken, ortaya başka bir dal daha çıktı: *Punk*/metal karışımı. *Punk* ve metal hayranları, Slayer gibi karşılıklı kabul gören grupların konserlerinde buluşuyordu. Bu yeni tarz, thrashin hızını ve hassasiyetini, *punk*ın da hamlığını ve hoşnutsuzluğunu bir araya getiriyordu. Hareketin en büyük gruplarından biri DRI, diğeri de Ludichrist idi. İkinci grubun solisti Dave Miranda, kendilerini her iki tarzı da

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

onlara sıkıca yapışmadan kapsayan bir grup olarak görüyor: "Ludichrist'e ilk katıldığımda –belli bir noktada bayağı bir thrash-metal grubuydu– 'thrash-metal' terimini hiç duymamıştım. Bundan önce Ludichrist'i bir *hardcore* grubu olarak görüyordum. Her ne kadar *hardcore* ile karıştırılmış rock/metal tarzı çalmaya devam etmiş olsak da. Ludichrist, *hardcore*-dan thrashe doğru doğal bir şekilde evrimleşti... Neden veya nasıl emin değilim... Sanırım Agnostic Front ve Crumbsuckers gibi gruplardan etkileniyorduk. Bütün bu gruplar 80'li yılların ortalarından sonlarına doğru, aynı anda daha metal veya *thrashy* bir tarza yöneldiler. Bunun bilinçli bir çaba olduğunu sanmıyorum. Metal ile *hardcore* arasında çok fazla bir ayrım olduğunu hatırlamıyorum. Elbette ki metalden nefret eden bazı ciddi *punk/hardcore* tutkunu gençler vardı, ancak bunların dışında çoğu metal ve *hardcore* dinleyicisi iyice kaynaşmış ve bu iki müzik tarzı tamamen harmanlanmış gibi görünüyordu."

Bu, *Master of Puppets*'ın doğduğu ortamdı. Daha önceki zamanlara kıyasla thrash ve *extreme-metal*in gelişimi için çok daha elverişliydi. Bununla birlikte thrash hayranları Metallica'yı yıllar önce bağrına basmış olsa da, grup hızlı ve tavizsiz gitar cümleleriyle Ozzy Osbourne seyircisi tarafından da kabul edilecek miydi? Metallica, bu turnede hiçbir şeyin kolay olmayacağını biliyordu. Ve bu yüzden *Master of Puppets*'ı başından sonuna kadar yansıtan sıkı bir repertuvar provasına girdiler. Ancak Ozzy kitlesinin beğenebileceği diğer birçok şarkıyı da programlarına dâhil ettiler: "Seek And Destroy", "For Whom The Bell Tolls", "Am I Evil?", "Creeping Death" ve daha ince şarkılarından, "Welcome Home (Sanitarium)". Repertuvar, 27 Mart-17 Haziran 1986 tarihleri arasında gerçekleşen yaklaşık elli konserde nadiren değişti.

Seyirciler grubun repertuvarındaki hem yeni hem de eski şarkılara muazzam bir tezahürat gösterdiğinde, Metallica'nın bu turnede yerini bulmuş olduğu hemen belli oldu. Turne şu eyaletlerde devam etti: Kansas, Oklahoma, Missouri, Michigan, Illinois, Wisconsin, Indiana, Ohio, Pennsylvania, New York, Maryland, New Jersey, Rhode Island, Connecticut, Massachusetts, North Carolina, Tennessee, Louisiana, Texas, New Mexico, Colorado, Utah, Arizona, Iowa, Minnesota, Nebraska, California, Nevada ve nihayet San Francisco şehri.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Metallica artık inanılmaz bir turne tecrübesine sahipti ve müziklerini dinleyiciye sunmanın değerini öğrenmişti. Bu, gelecek yıllarda inanılmaz bir etkiyle uygulamaya devam edecekleri bir dersti. Dayanıklılık becerileri, yaz aylarında Los Angeles'ta Thomas Fischer ile bir araya geldiklerinde daha belirgindi. Katlandıkları yoğun turne programına rağmen, Celtic Frost solisti onları canlı bir ruh hali içinde buldu: "Metallica'yla 1986 yazında Los Angeles'ta tanıştım. İlk ABD turnemizdeydik ve boş bir günde kulübe gittik. Lars da oradaydı ve bize el sallayıp masasında oturmaya davet etti. Asla unutamadığım son derece güzel ve samimi bir deneyim yaşadık."

Bununla birlikte turne henüz bitmemişti ve uzun bir süre de bitmeyecekti. Amerika'da çok daha fazla Ozzy konseri planlanmıştı, turne daha sonra yaz ve sonbaharda Avrupa'da devam edecekti. Bunun üzerine James ve Cliff, 21 Temmuz'da Ruthie's Inn'de araya bir Spastik Çocuklar konseri sıkıştırdılar. Ama sonra tekrar yoğun turne programına dönüldü. Haziran ve temmuz ayında Amerika'nın iç bölgeleri ziyaret edildi. Washington'da düzenlenen bir konserin ardından Avrupa'da kısa bir festival için mola verildi: Finlandiya'daki Wvaskyla ve Danimarka'daki Roskilde Festivali'nde. Daha sonra Wisconsin, Illinois, Indiana, Ohio ve Michigan'da boy gösterdiler. 26 Temmuz'a gelindiğinde –Evansville, Indiana'daki Mesker Tiyatrosu konseri öncesinde– James kaykay yaparken bileğini kırarak küçük bir sorun oluşturdu. Program iptal edildi ve maceracı solistin kolu eylül ayına kadar alçı içinde kaldı. Ancak grup, Metal Church gitaristi –o dönemde *roadie*leri– John Marshall'dan konserlerde ritim gitar çalmasını isteyerek bu sıkıntıyı telafi etmeyi başardı.

Marshall, görevlerini gülerek hatırlıyor. İlk konserlerde sahnenin kenarında durmayı ve neredeyse hiç görünmemeyi tercih ettiğini söylüyor: "86'da çaldığım ilk altı konser Ozzy'nin açılış şovlarıydı. Sahnede izleyicilerin beni göremediği bir noktada duruyordum ve yaklaşık iki-üç şarkıdan sonra James beni tanıtıyordu. O yılın geri kalan kısmını Avrupa ve İngiltere'de geçirdik. Seyircinin beni görebileceği kadar yan tarafta, ama arka plandaydım. Birkaç konserden sonra Cliff sahneye daha fazla yaklaşmamı işaret etmeye başladı ve nihayetinde her gece sahneye çıkar oldum. Kalabalığın tepkisi genellikle olumluydu. Sonuçta karşılarında hâlâ Metallica vardı. Tek fark, bir kişi fazla olmalarıydı!"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

James'in gitar becerilerine ayak uydurması zor muydu? "Şey... En zor kısım, gitar çalışındaki enerjiyi ve derinliği yakalamaktı. Cümlelerin ve düzenlemelerin nasıl çalınacağını biliyordum, ama doğru hissi yakalamak zordu. Grup normalde James'in sesini ve gitarını takip ediyordu ve ben böyle bir duruma alışkın olmadığım için özellikle zorluk çektim. Seyircinin ne düşündüğünden ziyade, grubun ne düşündüğünü dert ettim. Şarkıları neredeyse bir gecede öğrenip sahneye çıkmıştım, yani konuyu düşünecek fazla bir vaktim olmamıştı. Gerçekten çok heyecanlı hissettiğimi hatırlıyorum, çalmamı istediklerine inanamamıştım."

Marshall grupla iyi kaynaşmıştı ve sadece bir iptal haricinde turneyi Tennessee, West Virginia ve Maryland eyaletlerinde devam ettirdiler. Ve turne bittiğinde James, kırık bileğine rağmen diğer bir Spastik Çocuklar gösterisine katıldı. Bu sefer 29 Ağustos'ta, San Francisco'daki Rock'ta.

Önlerindeki birkaç hafta boyunca tempo bir kez daha yoğunlaşacaktı. Muhtemelen kendisinin de kabul ettiği üzere, Ulrich'in hiçbir şey yapmamakta çok kötü olma eğiliminden dolayı. Grup, İngiltere'ye uçtu ve 21 Eylül'de kariyerlerinin en ünlü konserini verdiler. Açılışta Anthrax olmak üzere, Londra'daki Hammersmith Odeon'da sahne aldılar. Anthrax gitaristi Scott Ian o akşamı şöyle hatırlıyor: "Gerçekten büyük bir şeyin parçası olduğumuzu hissettik. Kalabalık çılgına dönmüştü. Yüce bir olay gerçekleşiyormuş gibiydi. Enerji elle tutulur cinstendi."

Anthrax'la yapılan on konserlik İngiltere turnesi, her iki grup için de son derece faydalıydı. *Master of Puppets* İngiliz basınında harika övgüler alırken, Anthrax'ın kendi albümü *Among The Living* de o güne kadar yaptıkları en iyi eserdi. Cardiff, Bradford, Edinburgh, Dublin, Belfast, Manchester, Sheffield, Newcastle, Birmingham ve Londra'daki gösteriler de aynı enerjiyle doluydu. O günlere şahit olanlar hâlâ hatırlıyordur: Thrash-metal dalgası, Britanya'da ilk kez gerçek gücünü ortaya çıkarıyordu.

Birmingham'ın Odeon'daki 20 Eylül konserinde sürpriz bir yerel konuk yer aldı: Diamond Head'in Brian Tatler'ı. Ve Metallica'yla birlikte "Am I Evil"ı çaldılar. Birminghamlı solist son derece sakin bir ses tonuyla şunları hatırlıyor: "Giriş kısmını çaldık. Sonra Kirk bana baktı ve ben de şarkının devamını çaldım. Bunu onun yapacağını sanmıştım. Ben parçayı uzun bir süredir hiç çalmamıştım. Her neyse, şarkıyı çaldım

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ama solo kısmını çalmadık. Ardından doğruca "Damage, Inc."e girdiler ve ben de sahneden ayrıldım."

Anthrax'a veda ettikten sonra, Metallica İsveç'e giden bir feribota bindi ve böylece Avrupa turnesinin bir sonraki ayağı başlamış oldu. *Master of Puppets* Avrupa'da iyi satmıştı ve Metallica onu seyirciye sergilemek için hazırdı. Bileği neredeyse iyileşmiş olan James alçıdan kurtulmak ve ritim gitar çalmaya devam etmek için sabırsızlanıyordu. Sadece bir mikrofonla geçirdiği şarkıcılık rolünü alnının akıyla yerine getirmişti. Ancak herkes iyi biliyordu ki, çok sevdiği Gibson Explorer gitarlarını omzuna geçirir geçirmez çok daha mutlu olacaktı.

Lund şehrindeki İsveç'teki ilk konseri, Norveç'in Oslo kentinde bir konser takip etti. Bu konserin ardından Metallica, John Marshall'dan grupla *roadie* olarak devam etmesini ama Hetfield'in bileğinin herhangi bir sorun çıkarması durumunda -eğer tamamen iyileşmediyse- gitarı tekrar devralmasını istedi. Neyse ki Stockholm'ün Solnahallen gösteri merkezinde verilen konser harika geçti. James'in çalma becerileri tam gücüne dönmüş gibi görünüyordu ve genel olarak grup da harika bir durumdaydı. Özellikle Cliff, dâhiyane seviyelerde çalar olmuştu. Her zamanki bas sololarının üstüne, kalabalığın ağzını açık bırakan bir "The Star Spangled Banner" yorumu eklemişti.

Konserden sonra Metallica kafilesi, iki turne otobüsüyle Lars'ın memleketi Kopenhag'a doğru yola çıktı. Stockholm'den Kopenhag'a giden yol oldukça uzundu ve sürücüler bir an önce şehre varmak için sabırsızlanıyorlardı. Güzergâh birçok yan yola sahipti ve dağlık bir kırsal kesiminden geçiyordu. Karanlık bir geceydi ve hava çok soğuktu. İki otobüs arasında kırk beş dakikalık bir ara vardı. Birinci otobüs grup ve ekibi, ikincisi de ekipmanları taşıyordu.

◆◆◆

Bu yolculuğun trajedisi en doğru orada bulunmuş birisi tarafından anlatılabilir.

John Marshall, 27 Eylül Cumartesi günü saat 6.30'da birinci turne otobüsündeki yatağında uyumaktaydı: "Hepimiz uyuyorduk. Bizim otobüste grup, ekip ve yol menajeri bulunuyordu. İki şeritli bir yolda gidiyorduk ve dışarısı oldukça soğuktu." Otobüs tam bu sırada E4 oto-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yolu üzerinde, İsveç'in Ljungby ve Värnamo'nun kasabaları arasında ilerliyordu. Ljungby'nin üç kilometre kuzeyindeki Gyllene Rasten adlı bir restorana yaklaşmışlardı.

Marshall: "Sonradan öğrendiğime göre, otobüs yolun sağ tarafına doğru kaymış ve sürücü de durumu düzeltmek için sola kırmış. Bunun sonucunda otobüsün arka tarafı sağa savrulmuş. Bu gerçekleşirken, yatağımdan dışarı fırlayarak uyandım. Otobüsün tekerleklerinden gıcırtılı sesler geliyordu."

Yirmi saniyeye kadar sürdüğü söylenen kaymanın ardından otobüs durma noktasına gelmişti, ancak dik durmuyordu. Marshall: "Durduğumuzda, otobüs sağ tarafına yatmıştı ve geliş istikametine bakıyordu. Yolun sağ tarafına doğru kayarken kenardaki kaya parçalarına takılarak devrilmişti ve bunun sonucunda iki sıra yatak çökerek alttakilerin sıkışmasına neden olmuştu."

O anı bir hayal edin: Birkaç saattir uyumakta olan yolcular, şiddetli gürültüyle sarsılan bir otobüsün içinde aniden ve şoke olmuş bir halde uyanıyorlar! İçerideki sahne tam bir kıyamet. Zifiri karanlık. Ardından otobüs sağ tarafa devriliyor. Karanlık kabinde etrafı görmek imkânsız. Yataklar çökmüş, insanlar altlarına sıkışmış...

Marshall birkaç saniye içinde otobüsten çıktığını hatırlıyor. "Artık yukarıya bakmakta olan kapıdan zar zor çıktığımı ve aşağı atladığımı hatırlıyorum. (Giriş kapısı solda olan bir İngiliz otobüsüydü.) Sonra yerde oturup yardım gelmesini bekledim. Bu şekilde uyanmış olmanın şoku içindeydim ve kendimi toplamaya çalıştım. Yol menajeri Bobby Schneider hâlâ otobüsteydi ve diğerlerinin çıkmasına yardım ediyordu."

Birkaç dakika içinde otobüs tamamen boşaldı. Kirk ve James küçük sıyrıklar içinde tir tir titreyerek dışarı çıktılar. Lars ayak başparmağını kırmıştı ve topallıyordu. Marshall, diğer gitar *roadie*si Aidan Mullen, Metallica'nın davul teknisyeni Flemming Larsen, yol menajeri Bobby Schneider ve ayağından incinmiş olan otobüs şoförü ya kendi başlarına ya da yardım alarak dışarı çıktılar. Sonra yere oturarak yardım gelmesini beklediler. Yana yatmış otobüsten birkaç adım geri çekilen James, arkadaşlarının bağırarak otobüsünün altını işaret ettiklerini gördü. Ve neler olup bittiğini anlamak üzere büyük bir şok içinde tekrar otobüse yaklaştı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Otobüsün altından iki bacak çıkıyordu ve üzerleri bir battaniyeyle örtülüydü. Onu örten adam hâlâ oradaydı ve şoke olmuş bir halde tir tir titriyordu. Bacaklar Cliff Burton'a aitti. Genç basgitarcı artık yaşamıyordu.

◆◆◆

John Marshall diğerleriyle birlikte kaza yerine bir saat içinde ulaşan yedi ambulanstan biri tarafından Ljungby'deki hastaneye kaldırıldı ve o günü hâlâ derin bir hüzünle hatırlıyor: "Kirk, Bobby ve ben ilk ambulansa bindik. Bobby, bizi Cliff'i götürdükleri hastaneye götürdüklerini söyledi."

James Hetfield yaşananları her seferinde öfke kusarak anlatacaktı, en azından o dönemde. 1993 yılında yapılan bir röportajda şunları söyledi: "Otobüsü arkadaşımın üzerine yatmış bir halde gördüm. Bacakları hâlâ dışarıdaydı. Çılgına dönmüştüm. Otobüs şoförü, Cliff'in üzerindeki battaniyeyi almaya çalıştı. Diğerleri için kullanacağını söyledi, ama hemen ona engel oldum ve 'Sakın bunu yapayım deme!' diye bağırdım. Onu orada öldürmek istemiştim. Sarhoş muydu yoksa buzda mı kaydık, bilmiyordum. Bildiğim tek şey, otobüsü o sürüyordu ve Cliff artık yaşamıyordu."

James, üzerinde sadece iç çamaşırıyla şoke olmuş bir haldeydi ve sürücüye karşı olan öfkesi giderek artıyordu. Şoför, kontrolü kaybetmesine neden olan şeyin gizli buz olduğunu söyledi, ama James –daha sonra bir röportajda açıkladığı üzere– sürücünün nefesinin alkol koktuğunu düşündü ve bunun üzerine etrafta gizli buz aramaya çıktı. Otobüs yaklaşık yirmi metre kadar kaymıştı. James arkadaşının ölüm nedenini bulmak üzere bu alanın tamamını küfrederek ve ağlayarak araştırdı. Ve herhangi bir gizli buza rastlayamadı. Gerçi ileride bu konuyu daha öteye taşımayacaktı ve bu da onun tam olarak emin olmadığı anlamına geliyor.

Sonunda bir sağlık görevlisi geldi. James ve diğerleri hep birlikte hastaneye kaldırıldılar.

◆◆◆

Bir süre sonra olay yerine bir vinç çağırıldı ve otobüs Cliff'in üzerinden yavaş yavaş kaldırıldı. Ölüm biçimine ilişkin resmi bir sonuç

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

hemen alınamamış olsa da, yaşananlar barizdi. Cliff, otobüsün aniden sarsılarak durduğu anda yatağının bitişiğindeki pencereden dışarı fırlamış olmalıydı. Ve ardından devrilen aracın altında kalarak muhtemelen anında can vermişti. Sonradan ortaya çıktığı üzere Kirk ve Cliff, kart çekerek kimin hangi yatakta yatacağını belirlemişti. Ve Cliff, kendisine pencere tarafını veren kartı çekmişti.

Birkaç dakika sonra olay yerine gelen İsveç polisi, sürücüyü formalite icabı tutukladı. Burton'un cenazesi kaldırıldı ve kaza mahalli adli kanıt toplamak için en ince ayrıntısına kadar araştırıldı. Cliff'in E159240 numaralı pasaportu iptal edildi ve anne-babasına gönderildi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

On Dördüncü Bölüm

Cliff'in Ölümü Hakkındaki Gerçek

> Efsane 6: Ljungby otobüs kazasında gizli buz vardı.
> Efsane 7: Cliff yaşasaydı, Metallica'nın gelecekte izleyeceği yol farklı olurdu.

Otobüs kazasının kendisinde olduğu gibi, sonraki yaşananlardan tamamen emin olmanın tek yolu, orada bulunan biri ile konuşmaktı. Araştırmam beni Ljungby turizm ofisine, kütüphaneye ve *Smålänningen* yerel gazetesine götürdü. Ve bir gün kendimi Lennart Wennberg ile konuşurken buldum. 58 yaşındaki Wennberg, Ljungby'de bir fotoğraf stüdyosu işletmecisi. Aynı zamanda reklamcılık ve portre fotoğrafçılığı konusunda uzmanlaşmış bir fotoğrafçı. Ayrıca yerel gazeteler adına bağımsız işler de yapıyor. Eylül 1986'da, röportajımızdan neredeyse 17 yıl önce, *Expressen* gazetesinde çalışıyordu.

Röportaj aşağıdaki gibiydi, ancak daha açık olması uğruna soru ve cevap formatında revize edilmiştir:

◆◆◆

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

–27 Eylül 1986 sabahında, Ljungby yakınlarında bir otobüs kazası yaşandığını nasıl duydunuz?

–Expressen beni aradı. Evdeydim.

–Kazayı duyduğunuzda saat kaçtı?

–Saat 7.30 civarı. Oraya arabayla gittim.

–Oraya vardığınızda ilk gördüğünüz şey neydi?

–Otobüs, bir çekici ve olay yerindeki insanlar.

–Kaç kişi vardı?

–Yaklaşık 10 kişi. Grup üyeleri, cankurtaran personeli ve çekici kamyondan insanlar. Ortam çok sessizdi. Havaya belli bir gerginlik hâkimdi.

–Otobüs neredeydi?

–Otobüs devrilmişti, ancak ben oraya gittiğimde kurtarma ekibi onu tekrar tekerleklerinin üzerine koymuştu. Yolun kenarında duruyordu.

–Müzisyenler ne yapıyordu?

–Grup üyeleri olan müzisyenler ve menajerleri olay yerinden Ljungby Hastanesi'ne kaldırılmıştı. Görebildiğim kadarıyla, sürücü orada değildi. Ama yanılıyor olabilirim, çünkü kim olduğunu bilmiyordum.

–Orada ne kadar kaldınız ve kaç resim çektiniz?

–Kaza mahallinde yarım saat kadar geçirdiğimi hatırlıyorum. Otobüsün yaklaşık yirmi tane fotoğrafını çektim: Arkadan, önden ve yandan. Kimseyle konuşmadım. Polis fotoğraf çekmemi umursamadı, ancak grubun ekibinden birisi resim çekmemden hoşlanmamış gibiydi.

–Cliff Burton'un bedenini gördünüz mü?

–Hayır, olay yerinden kaldırılmıştı.

–Yolda buz gördünüz mü?

–Kazanın sebebinin buz olabileceği söylenmişti, ama ben şahsen bunu imkânsız olarak görüyorum. Yol kuruydu. O gece hava sıfır derece civarında olmalıydı, ama yol kesinlikle kaygan değildi.

–Şoförü tarif edebilir misiniz?

–Onu birkaç gün sonra Ljungby'de gördüm. Yaklaşık elli yaşlarında, yapılı ve normal boyda biriydi.

◆◆◆

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Aslında şoförün kimliği asla ortaya çıkmayacaktı. Yerel polisle yapılan bir dizi sorgulamaya katılacak, ancak sonuçta herhangi bir hüküm giymeden serbest bırakılacaktı. Wennberg, grubun kazadan sonra kısa bir süre kasabada kaldığını doğruluyor. Dediğine göre, birkaç gün sonra soruşturmanın yapıldığı mahkeme salonuna girerlerken fotoğraflarını çekmiş: "Ben mahkeme salonuna hiç girmedim ve grup üyelerinin Ljungby'de tam olarak ne kadar kaldıklarından emin değilim. Ama polis arabasıyla hastaneden geldiklerinde ve Ljungby'deki Otel Terraza'ya girdiklerinde (arabayla otel girişi arasında on metre kadar vardı), hem grubun hem de menajerlerinin resimlerini çektim. Sonra otel lobisindeyken, menajerleri ve *Expressen*'den bir muhabir yanıma gelerek röportaj yapmak istediler. Ancak birkaç dakika sonra bir telefon geldi ve yanımdan aydılar, bir daha da dönmediler."

Kaza gecesi, birkaç yerel Metallica hayranı neler olduğunu duymuştu. Müzisyen Mortiis şu açıklamayı yapıyor: "Kaza, beş yıl boyunca yaşadığım yere çok yakın bir yerde olmuştu. İsveç'teki arkadaşlarım benden yaşça büyüktü ve Cliff'in olabileceğini düşündükleri tüm hastanelere gittiler. Bütün yerel hastanelere sordular, ama sanırım onu Gothenburg'daki bir uzman birime götürmüşlerdi."

Yerel gazete Smålänningen, kazayı ele alan yazılarını tercüme ettirmem ve bu kitapta kullanmam için bana izin verdi. Kazadan sonraki pazartesi sabahı, ön sayfa başlığında şöyle yazıyordu:

> ROCK YILDIZI HAYATINI KAYBETTİ!
>
> Amerikalı *hard-rock* grubu Metallica'nın Avrupa turnesi, cumartesi sabahı Dörarp'ta, E4 otoyolunda yaşanan ölümcül bir kazayla trajik bir şekilde sona erdi. Sürücü, otobüsün yoldan çıkma sebebini gizli buz olarak açıkladı. Ancak yolda herhangi bir buzlanmaya rastlanmadı ve Ljungby dedektiflerinden müfettiş Arne Pettersson, 'Bu nedenle soruşturma sürüyor,' şeklinde bir açıklama yaptı. Sürücü, araç kullanırken uykuya daldığı iddialarını reddetti. Ancak polis, 'Kaza mahallindeki lastik izleri, direksiyonda uykuya dalma sonucu gerçekleşen kazalarda oluşan lastik izlerine çok benziyor,' açıklamasını yaptı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Polisin varsayımlarına göre, otobüsün kaymasına ya gizli buz sebep olmuştu ya da direksiyonda uykuya dalan sürücü. Öte yandan Lennart Wennberg yolda buz olduğunu reddederken, Hetfield da sürücüyü içkili olmakla suçluyordu. Sürücü ise yeminli ifadesinde gün içinde uyuduğunu ve iyice dinlendiğini söylemiş, bu durum diğer otobüsün sürücüsü tarafından doğrulanmıştı.

Gazete haberi şu şekilde devam ediyordu:

> Kaza, cumartesi sabahı saat yediye dakikalar kala gerçekleşti. Dörarp'taki Gyllene Rasten restoranı yakınlarında, hafifçe sola doğru kıvrılan otoyol üzerinde, otobüs aniden yoldan çıktı ve bir hendeğe girdi. Sürücü otobüsü tekrar yola çıkarmayı başardı, ancak aracın arkası savruldu. Otobüs devrildi ve yolun yanlış tarafına yattı. Cliff Burton muhtemelen yan pencereden dışarı savrularak otobüsün altında ezildi. Grup üyeleri polis ekibine, 'Neler olduğunu görmedik, hepimiz uyuyorduk,' şeklinde bir açıklama yaptılar."

Tesadüf eseri bir doktor, arabasıyla kaza mahallinden geçmekteydi ve yaralılara ilk yardım uyguladı. Haber şöyle devam ediyordu:

Şoför, otobüsün aniden yana kaymaya başladığını ve tekrar yola çıktığında arka tarafın savrularak devrildiğini belirtti. Polis ise, 'Sürücü bize kazaya gizli buzun neden olduğunu söyledi, ancak biz herhangi bir buzlanma göremedik,' diye açıkladı.

Ertesi gün –30 Eylül Salı tarihinde– *Smdlänningen* hikâyeyi şöyle sürdürdü:

Dikkatsiz araç kullanmak ve bir başkasının ölümüne sebebiyet vermek suçlarından tutuklanmış olan turne otobüsü sürücüsü serbest bırakıldı. Ancak şehir dışına seyahat etmesi yasak ve soruşturma bitene kadar haftada bir polisle temasa geçmek zorunda. Daha önce otobüsün kaymasına gizli buzun neden olduğunu söylemiş, ancak polisten gelen teknik rapor, kazanın olduğu anda yolda buzlanma olmadığını belirtmişti. Şu anda sürücünün direksiyonda uyuya- kalmasından şüpheleniliyor. Grup Kopenhag'daki bir konsere gidiyordu, ancak hem bu konseri hem de Avrupa turnesini iptal etmek zorunda kaldı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ertesi gün gazete davanın sürdüğünü, sürücünün yerel bir otelde kaldığını ve aynı gün otobüsün teknik incelemesinin yapılacağını belirtti. Sonuç, gazetenin 6 Ekim tarihli baskısında şu şekilde yayımlandı:

Amerikalı rock grubu Metallica'nın otobüsü üzerinde yapılan teknik incelemede herhangi bir hataya rastlanmadı. Sonuç, Ulusal Karayolu Güvenliği Bürosu tarafından yapılan hızlı bir inceleme sonucunda belirlendi.

Dokuz gün sonra, otobüs şoförüne verilen seyahat yasağı kaldırıldı ve dava karara bağlanıncaya kadar evinde kalmasına izin verildi.

Diğer gazeteler de benzer bir hikâye anlattılar. *Expressen*, kaza gecesinde grup üyelerinin saat 02:00'ye kadar video film izlediklerini ve otobüsün Ödeshög'deki yarım saatlik bir mola haricinde tüm gece boyunca yoluna devam ettiğini bildirdi. Kazanın oluş şeklini şu şekilde aktardı:

Sürücü, otobüsün kaymaya başladığını fark ettiğini belirtti. İfadesine göre, tekrar yola dönmeye çalışsa da başarısız olmuş. Aracı ikinci bir girişimde tekrar yola çıkarmayı başarmış, ama bu seferde o ölümcül savrulma gerçekleşerek otobüsün devrilmesine neden olmuş.

Expressen'deki ikinci bir haber, yol menajeri Bobby Schneider'in Ljungby'deki hastaneye ulaştıktan kısa bir süre sonra yaptığı röportajdı. Çıkık bir omuz ve klasik şok belirtileri içinde titreyen Schneider, "Olanlara inanamıyorum," sözlerini tekrarlayıp durmuştu. "Kaza olduğunda uyuyorduk... Otobüsten çıkmayı başardığımda, Cliff'i çimlerin üzerinde yatarken gördüm. Hemen ölmüş olmalı, çünkü pencereden dışarı fırlamış. Her şey o kadar hızlı gelişti ki, hiçbir şey hissetmemiş olmalı ve bu da iç rahatlatıcı bir durum. Gruptan hiç kimse çalacak durumda değil. Biz sadece mümkün olduğunca çabuk eve dönmek ve Cliff için adam gibi bir cenaze töreni yapıldığını görmek istiyoruz." Haberin yazarı, kazadan sonra Peter Mensch'in derhâl gelip müzisyenlerle konuştuğunu ve Kopenhag konserinin Danimarka organizatörü Erik Thomsen'in de otele geldiğini belirtti. Yazılanlara göre Mensch, Lars'ın o sırada Danimarka'da bulunan ve İsveç'e kolayca gelebilecek durumda olan ailesine olayı haber vermiş ve oğullarını almalarını söylemişti.

Metallica'nın hayatta kalan üç üyesi, o gece Ljungby'deki bir otelde kaldılar. James hiç durmadan içiyordu ve alkolün tesiri altında iki pencereyi parçalayıp öfke ve hüzün çığlıkları attı. Kirk ve John Marshall

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tüm bu olay karşısında o kadar kötü sarsılmıştı ki, odalarının ışığını açık bırakarak yattılar.

◆◆◆

İsveç makamları, Cliff'in naaşını Birleşik Devletler'e göndermeden önce bir otopsi gerçekleştirdi. İncelemeyi yapan yetkili, Doktor Anders Ottoson, ölüm sebebinin "compressio thoracis cum contusio pulm" olduğunu belirledi: Cliff, göğüs kafesine ölümcül basınç ve akciğer hasarı nedeniyle ölmüştü. Cenaze töreni 7 Ekim 1986'da, memleketi Castro Valley, California'daki Chapel Of The Valley kilisesinde gerçekleşti. Külleri, Maxwell Ranch'e saçıldı. Arkadaşı Dave Donato –Cliff ve Jim Martin'le sadece beş-altı yıl öncesine kadar birlikte müzik yapıyorlardı– şu açıklamayı yapıyor: "Cliff'in külleri etrafında büyük bir daire oluşturduk ve merkeze doğru yürüyüp elimize birer avuç dolusu kül aldık. Söyleyeceklerimizi söyledik, sonra da külleri toprağa, onun çok sevdiği yere saçtık." Cenaze töreninin sonunda, "Orion" çalındı. Bu, Cliff'in yazmış olduğu ve *Master of Puppets*'ın bu kadar güçlü olmasına yardımcı olan parçaydı.

Cliff için gazetelerde pek çok taziye mesajı yer aldı. *Kerrang!*, Jon ve Marsha Zazula'dan iki sayfayı kapsayan şu sözlere yer verdi:

"EN BÜYÜK MÜZİSYEN, EN BÜYÜK METALCİ, EN BÜYÜK KAYIP, EBEDİYEN BİR ARKADAŞ". Diğer bir sayfa da Music for Nations'a yer veriyordu ve basitçe "CLIFF BURTON 1962–1986" yazılmıştı.

Cliff'in arkadaşları ve meslektaşları ölüm haberi karşısında hayrete düşmüşlerdi. Arkadaşı Jim Martin şunları hatırlıyor: "Sanırım annesi bana haber verdi. O dönemde turne arasında evdeydim. Kalbim parçalandı. O bizim beyin takımımızın bir parçasıydı: O, Donato ve ben. Biz bir ortak kaybettik. İsveç makamları onun üzerinde bir otopsi yapmışlar ve orada cenaze sevki ve gümrük işlemleri çok karmaşık olmalı. Çünkü Cliff'in cenazesinin ABD'ye geri dönmesi yaklaşık altı hafta aldı. Cenaze törenine katılmak için turne arasında eve geldim. Çok zor bir dönemdi, özellikle de ailesi için..."

Dave Mustaine –grubu Megadeth, metal arenasında yeni dalgalar oluşturmaya başlamıştı– artık bir eroin bağımlısıydı ve haberi büyük

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

bir acıyla karşıladı. Metal *Sludge*'la yaptığı röportajda, bu haberin üzüntüsüyle "My Darkest Hour" adlı parçayı yazdığını açıkladı: "Megaforce'den Maria Ferraro, Cliff'in öldüğü gün ya da bir gün sonra da olabilir, beni aradı. Bunu ne Metallica ne de yönetimi yaptı. Ben de doğruca torbacıma gittim, bir şeyler satın aldım. Şarkı söyleyip ağlamaya ve bu parçayı yazmaya başladım. Şarkı sözlerinin Cliff'le hiçbir ilgisi yoktu, ama zamansız ölümü bana dünyanın dört bir yanındaki metalcilerin kalbinde yaşayan bu melodiyi verdi."

Jon Zazula da büyük acı içindeydi. O dönemde Metallica'nın turne arkadaşları Anthrax'ın menajerliğini yapıyordu: "Metallica'nın yanından ayrılalı sadece iki gün olmuştu. Ortağım Tony Incigeri hâlâ turnede, ben de San Francisco'daydım. Testament adlı yeni bir grubu görmek için Anthrax /Metallica turnesinden dönmüştüm. Sabahın üçünde Tony, eşim Marsha ve beni San Francisco'da kaldığımız otelden aradı. Korkunç bir kaza yaşandığını, Cliff'in de öldüğünü söyledi. O anda yıkıldığımı hatırlıyorum. Bizde kaldıklarında, Cliff küçük kızım Ricky'ye masallar okurdu. Çok sevimli bir adamdı..."

Ross Halfin de şoke olmuştu: "Tuhaf olan şey, onlarla turneye çıkmaya hazırlanıyordum. Provalar öncesinde fotoğraflarını çekmiştim ve daha sonra ben de turneye katılacaktım. Ne tesadüf arabada giderken, "Battery" çalıyordu ve sonra birden, Cliff'in öldüğü haberini verdiler. Olayı bu şekilde öğrendim."

Elbette ki Metallica müzisyenleri de yıkılmıştı. Cliff'in yumuşak kişiliği onu popüler bir turne arkadaşı haline getirmişti. Ve tabii ki müzik becerileri birçok diğer müzisyen tarafından büyük bir beğeniyle takdir ediliyordu. Venom'dan Jeff Dunn: "Bu tam bir trajediydi. Gerçekten çok şaşırmıştık. 'Lanet olsun, gruba şimdi ne olacak?' dedik, çünkü Cliff o grubun ayrılmaz bir parçasıydı. Ve bence çok hafife alınmış bir basçıydı."

Possessed'in Jeff Becerra'sı, grubun en büyük hayranlarından biri olarak özellikle üzülmüştü: "Arkadaşlarımın her birinin büyük bir üzüntü içinde olduğunu hatırlıyorum. Âdeta 11 Eylül yaşanmıştı. Bazı kızlar ağlıyor, kimse Cliff'in öldüğüne inanamıyordu. En büyük kahramanlarımdan birini kaybetmiş gibiydim. Gerçekten çok üzücü bir gündü."

Yapımcı Flemming Rasmussen, grubun dışından biri olarak Cliff'in dikkat çekici gitar sololarına yakından tanık olmuş nadir kişilerdendi ve

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

olayla ilgili hâlâ hüzünlü görünüyor. "'For Whom The Bell Tolls' parçasında, '*Ölmeden hemen önce gökyüzüne bak*' diye bir söz var. Ve sonra Cliff öldü. Haberi aldığımda aklıma ilk bu geldi. Çok geç bir saatte uyumuştum, muhtemelen bütün geceyi stüdyoda geçirmiştim. Sabah yediden önce annem beni uyandırdı ve Metallica'dan birinin bir otobüs kazasında öldüğünü söyledi. Sanırım haberi bana veren ilk kişi o olmak istememişti. Kaza haberi Danimarka televizyonlarında yayımlanmıştı. Neler olduğunu öğrenmek üzere herkesi aradım. Daha sonra haberlerde de izledim." Anthrax ve Armored Saint solisti John Bush da duygularını şu şekilde ifade ediyor: "Zihnim allak bullak olmuştu. Cliff ölmeseydi, kim bilir Metallica nasıl bir yol izlerdi?"

◆◆◆

Cliff'in ölmemesi durumunda Metallica'nın nasıl bir yol izleyeceği sorusu o trajik geceden berihayran olsun, olmasın herkesin merak ettiği bir konu olmuştur.

1992'de Lars, Burton'un müzikal farkındalığının hem onun hem de James'in şarkı yazarlığı üzerinde derin bir etkisi olduğunu açıkladı: "Cliff, *Kill 'Em All* ve *Ride The Lightning* arasındaki çalışmaların çoğunun yaratıcısıdır. Beni ve James'i, armoni ve melodilerden oluşan yepyeni bir müzik ufkuna götürdü. Ve bu bizim *Master of Puppets*'daki şarkı yazma becerilerimizi büyük ölçüde etkiledi. Cliff gruba katıldığında, hem benim hem de James'in şarkı yazma tarzı bambaşka bir şekil aldı. Cliff'in müzikal fikirleri etrafında birçok şey şekillendi. Klişe bir laf etmek istemiyorum, fakat enerjisi hep yanımızda olacak. O, başlangıç günlerimizin son derece önemli bir öğesiydi. Tutumlarımızın, müziğimizin enerjisinin ve diğer her şeyimizin de. Metallica'nın nihai oluşumunun büyük bir parçasıydı ve artık bizimle olmamasına rağmen hâlâ öyle..." James de, *Aardschok*'a, Burton'un müzik eğitiminden büyük ölçüde etkilendiklerini açıkladı: "Cliff, okuldaki klasik müzik dersleri sırasında öğrendiği belli melodileri tanıttı bize. Belli armonilerin nasıl işlediğini çok iyi biliyordu."

Bununla birlikte Metallica'nın yolunu yönlendiren tek şey merhum basçının bilgisi değildi. Cliff'in doğuştan gelen zekâsı ve karizması da önemli bir rol oynamış gibi görünüyordu. John Bush onu şu sözlerle anı-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yor: "Cliff harika bir adamdı. Çok uysal ve mütevazı bir kişiydi. Oldukça zekiydi... Her zaman ilginç ifadeler kullanır, entelektüel yorumlar yapardı. Sıradan bir insanın muhtemelen söyleyemeyeceği şeyler söylerdi. Yani Cliff'in iyi eğitimli biri olduğu her halinden belliydi. Lars ve James her zaman ön planda olsa da Cliff, Metallica'nın çok önemli bir parçasıydı. Cliff, grubun sounduna ve tavrına çok şey kattı. O harikaydı."

Cliff hayranı binlerce Metallica dinleyicisi de üzüntü içindeydi ve genç müzisyenin ölüm haberine, anne-baba Ray ve Jan Burton'a binlerce mektup göndererek karşılık verdiler. Çift, ertesi yılki bir röportajda hayranların sevgisini dile getirdi. Jan Burton: "İşte, aradan bir yıl geçmiş olmasına rağmen hâlâ mektup alıyorum! Gerçek sevgi böyle bir şey! Bu, bizim geçen yıl içinde çok daha iyi hissetmemize yardımcı oldu ve bizim için inanılmaz derecede anlamlıydı. Hayranlara cevap yazdım, onlar da tekrar yazdılar. Ve yazışmalarımız hâlâ devam ediyor. Böyle bir sevgi paylaşımı, iyileşme sürecinin çok önemli bir parçası."

Ray de şu sözleri ekledi: "Cliff olağanüstü bir genç adamdı ve oğlum olduğu gerçeği beni harika hissettiriyor. Her zaman hedefler belirler, bu hedeflere ulaşmak için kararlar alır ve gereken ne varsa uygulardı. Metallica'nın ileride başarılı bir grup olacağına inanmıştı. Bir keresinde, 'Bazen başarısızlığa uğrayabiliriz ama asla yılmayız,' demişti. Ayrıca, Cliff için her zaman "Biz" vardı, "Ben" yoktu. Her zaman diğer üç arkadaşının görüşlerini de alırdı. Birbirlerine karşı her zaman anlayışlıydılar. Kötü dönemler geçirmişlerdi, özellikle Doğu Sahilindeki o ilk turnelerinde. Ama gerçekten de yılmadılar, üç gitarları dışında her şey çalındığında bile ısrarla yola devam ettiler. Oğluma hayran olmayayım da ne yapayım? Kirk, James ve Lars içinde aynı şeyi söyleyebilirim. Onlar muhteşem bir takımdı. Cliff kesinlikle keyif aldığı bir şeyi yapıyordu ve işinden büyük tatmin duyuyordu. Üzerine düşen görevin sona ermiş olması çok kötü, ama gelen mektuplar onun hatırasının ebediyen yaşayacağını söylüyor."

Cliff'in ölümüyle Metallica, başarılı olma dürtülerinin önemli bir parçasını yitirmişti. James ve Lars, grubun müzikal gidişatı açısından daha fazla sorumluluk almak zorunda kaldı. Kirk ise şarkı yazarlığı konusunda arka planda kalmayı tercih etti, ancak kompozisyonlarını şarkılara eklediği sololarla sergilemeye devam etti.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ne var ki Metallica'nın progresif üstünlüğü –şarkılarının o daha teknik, karmaşık veya müzisyenlik unsurları– Cliff'in ölümünden sonra solmuştu. En azından sanatçının bir sonraki albümdeki çalışmaları yayımlanana ve ölmeden önce tamamladığı şarkılar ortaya çıkana kadar. On yıllık bir dönem kapanırken, Metallica'nın ileride alacağı yön radikal derecede farklı olacaktı.

Eğer Cliff yaşasaydı, olağanüstü çalma becerilerini daha da geliştirmiş olurdu. Gittikçe daha karmaşık hale gelen basslinelar ve gitar cümleleri bestelerdi. Ta ki çalışmaları *progressive*-metal tarzına uygun düşünceye kadar. Bu sadece tek bir tahmin. Bir başka tahmin de, sonuçta aynı şeyleri çalmaktan sıkılacağı ve müziğini daha temel ve daha ekstrem seviyelere çekeceği yönünde. Music for Nations'dan Martin Hooker, bunu görmenin onun için büyük bir zevk olacağını tahmin ediyor. 90'ların sonunda Unida ve Queens Of The Stone Age gibi *desert*-rock grupları ön plana çıktığında –Black Sabbath ve Deep Purple'dan etkilenen uzay müziği konusunda uzmanlaşmışlardı– Cliff kesinlikle bunlardan birini seçmiş olurdu. Martin Hooker, "Eğer Cliff hayatta olsaydı, bugün Electric Wizard gibi bir grupta çalardı. *Stoner*-rock onun için icat edilmiş olurdu," diye ekliyor.

Öyle ya da böyle, Metallica üzerindeki etkisi güçlü kalırdı. Damardan bir metalci olduğu için, grubun yaklaşık on yıl sonra aldığı yumuşak yön onun beğenisine hitap etmezdi. Metallica'nın daha sonraki çalışmaları; daha sert, daha hızlı, daha karmaşık veya daha melodik olurdu. Bunlar Cliff'in muazzam yetenekleri, müzikal zevkleri ve Lars ile James üzerinde koruduğu etkiye bakarak yapılan sıradan tahminlerdir sadece.

◆◆◆

Cliff hikâyesinin son sözü, sanatçıyla 20 Eylül'de –otobüs kazasından sadece bir hafta önce– Birmingham Odeon'da röportaj yapan yazar Garry Sharpe-Young'dan geliyor: "Aslında Lars'la röportaj yapmayı planlıyordum, ama gecikmişti ve ben de kuliste beklemeye başladım. Sonra Cliff kafasını içeri soktu, sanırım teknik ekipten birini arıyordu. Ona Lars'ı görüp görmediğini sordum, o da kendisiyle röportaj yapmamı teklif etti. Çok ilginçti, çünkü tıpkı fotoğraflarda göründüğü gibi giyinmişti: Üzerinde o ünlü İspanyol paça pantolonu ve *Misfits* tişörtü vardı."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Dost canlısı basçıyı ilginç bulan Garry, röportaj teklifini kabul etti. "Daha çok ABD'deki müzik gruplarından bahsettik, çünkü asıl sorularımı Lars için saklamıştım. Röportajı daha önce birçok grupla röportaj yaptığım odada yaptım. Cliff, İngiltere'deki kulislerin hepsinin hapishane renkleriyle boyanmış olmasını komik bulduğunu söyledi." Görüşmenin ardından, yazar ve müzisyen el sıkıştılar ve kendi yollarına gittiler. Burton, giyinme odasına geri döndü. Sonra da Diamond Head'in Brian Tatler'ı ile paylaşacağı sahneye çıktı.

Bir hafta sonra Sharpe-Young, Cliff'in ölüm haberini duydu: "Röportajı henüz kaleme almamıştım. O dönemde iki dergi için yazıyordum; İngiltere'de *Metal Forces* ve ABD'de *Aardschok America*. *Metal Forces*'dan Bernard Doe, röportajı basmanın saygısızlık olacağını düşündü, ancak Amerikalılar onu çok istediler. Sonra ajanslardan ve diğer dergilerden telefonlar gelmeye başladı. İşte o zaman bunun Cliff'in son röportajı olduğunu öğrendim."

O dönemden beri, Garry'nin Burton'la son röportajı gerçekleştirmiş olması pek çok firmanın ilgisini çekti: "Röportajı CD'ye koymak isteyen üç plak şirketi aradı, hatta bir tanesi oldukça yakın zamanda... Ancak ben onu asla vermeyeceğim. Sanırım kendime saklayacağım. İşin komik yanı... Cliff'le, eğer gruptan birisi ölürse Metallica'nın ne yapacağını konuşuyorduk. Aslında Led Zeppelin ve John Bonham'dan bahsediyorduk; yani konu, Yaratan ile *Lars*'ın buluşmasıydı!"

Burton'un yanıtı mı? "Cliff, merhumun şerefine çılgınca bir parti vereceklerini ve daha sonra yeni bir baterist bulacaklarını söyledi."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

On Beşinci Bölüm

1986–1988

Brian Slagel, Ekim 1986'da yaşanan olayları dünmüş gibi hatırlıyor: "Kazadan üç veya dört hafta sonra Lars'tan telefon geldi. 'Yeni bir basçıya ihtiyacımız var,' dedi. Ben de 'Sanırım uygun birini biliyorum,' dedim."

Metallica Avrupa'dan döndüğünde, o eski hallerinden eser yoktu. Cliff'in cenaze töreninden sonra, üç adam birbirlerine baktılar ve bir sonraki adımlarının ne olacağını merak ettiler. Acıları derindi, belki de fark ettiklerinden daha fazla. Elbette ki, sadece birkaç hafta içinde başka bir basçı bulmaya karar vermiş olmaları, onlara acılarını yansıtmaları için yeterince zaman tanımamıştı.

Fakat o sırada, doğru olanı yaptıklarını düşünmüş olmalılardı. Kirk, dört ay sonra verdiği bir röportajda şöyle açıkladı: "Kazadan hemen sonra, üzüntümüzden kurtulmanın en iyi yolunun yola devam etmek olduğuna karar verdik. Tüm endişelerimizi ve hüsranımızı sahneye boşaltmalıydık, yani ait oldukları yere. Bu şeyi olumlu bir yöne kanalize etmeliydik. Büyük bir sarsıntı içindeydik ve duygusal açıdan yıpranmıştık. Yapabileceğimiz en kötü şey, odamızda oturup meseleye surat asmak ve acı içinde kıvranmak olurdu. Böyle bir şeyi ne kadar çok düşünürseniz, o kadar derine batarsınız. Her birimiz aynı şeyi düşündük, yola devam

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

etmek zorundaydık. Yaptığımız şeye devam etmemiz gerekiyordu. Çünkü eğer durursak, bu Cliff'e karşı hiç de adilce olmazdı. Kazadan bir şekilde sağ çıksaydı ama bas çalamayacak bir durumda olsaydı, bize asla durmamızı söylemezdi. O kesinlikle böyle hissederdi. Bizden devam etmemizi isterdi."

Dört yıl sonra James, MTV'ye benzer bir yorumda bulundu: "Cliff'in bizden isteyeceği son şey durmak olurdu. Kıçımıza tekmeyi basıp bizi uyandıran ilk kişi o olurdu."

Bu elbette ki doğruydu. Bununla birlikte müzisyenlerin farkına varamadığı şey, yaşadıkları acıyı ve şoku içselleştirerek geleceğe dair başka sorunlar yaratacak olmalarıydı. Er ya da geç karşılaşacakları sorunlardı bunlar. Gerçi yirmi üç ve yirmi dört yaşlarındaki gençlerin böyle bir vizyondan yoksun olmalarına anlayış göstermek gerekir.

Slagel, Cliff'in yerini alması için uygun bir aday önerdi. Seçimi, Metallica'nın eski bir arkadaşıydı: Daha önce solistleri John Bush'u istedikleri, Armored Saint'in basçısı Joey Vera. Brian, "Onların da ilk tercihi Joey Vera'ydı," diye açıklıyor. "Hepsi iyi arkadaşlardı, Joe onlar için son derece uygun bir adaydı, ama o bunu reddetti. O dönemde Armored Saint, Metallica'nın çok da arkasında değildi."

Daha önce Bush'un hissettiği gibi, Joey de grup arkadaşlarını terk etmek istememişti. Ayrıca Slagel'in dediği gibi, Armored Saint hâlâ popüler bir gruptu ve kendilerine has tarzlarıyla önemli bir yere gelme şansları hâlâ yüksekti: "Joey o gruptaki çocuklarla büyümüştü, tıpkı kardeş gibiydiler. Teklifimiz onun için büyük bir fırsattı ama o Armored Saint'in nereye varacağını görmek istedi. Kendisinden ret cevabını aldıktan sonra, Metallica'ya, 'Sanırım başka birini biliyorum,' dedim. 'Şirketimizle anlaşması olan Flotsam And Jetsam adlı bir grup var ve basçıları kesinlikle inanılmaz!'"

◆◆◆

Hayat, Michiganlı çiftlik çocuğu Jason Newsted için yavaş ama istikrarlı bir şekilde ilerliyordu. Grubu Dogz –ilk başta vokallerde Erik A.K. Knutson, gitarlarda Kevin Horton ve Mark Vasquez, bas ve vokalde Jason ve davulda da Kelly Smith vardı– 1984'te "Flotsam And Jetsam" olarak isim değiştirmiş ve mevcut iki gitaristleri yerine Michael Gilbert

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ve Ed Carlson getirilmişti. Flotsam And Jetsam, Slagel'ın *Metal Massacre VII* albümüne bir şarkı vermeyi başardıktan sonra, giderek büyümekte olan Metal Blade'le anlaşma imzalamış –Doğu Sahili'ndeki akran firma Megaforce da Metallica'nın etkisiyle daha da güçleniyordu– ve 1986'da *Doomsday For The Deceiver* adlı çarpıcı bir thrash metal albümü yayımlamıştı Albüm, *Kerrang!*'da bir hayli övgü almış ve onu değerlendiren eleştirmen beş üzerinden altı puan vermişti. Bu, albümün kesin başarısını garantileyen bir hareketti.

Slagel'in önerisi üzerine Lars ve James, San Francisco'daki seçmelere davet edilen kırk kadar basçıya Jason'ı da dâhil etti. Brian anlatmaya devam ediyor: "Lars, 'Tamam, bana birkaç kayıt gönder,' dedi." Böylece gruba Newsted'in en iyi çalışmaları gönderildi. Kendisi artık son derece sıkı ve yaratıcı bir müzisyendi, ayrıca Lars'ı etkilemek için fazlasıyla yeteneğe sahipti. Ünlü baterist, duyduklarını çok beğendi ve Jason'ın San Francisco'ya gelmesini istedi.

Slagel: "Görünüşe göre, Lars'ın konuştuğu diğer birkaç kişi de Flotsam And Jetsam'ı önermiş ve 'Evet, o adam gerçekten çok iyi başçı,' demişler. Bu yüzden Jason'ın San Francisco seçmelerine gelmesini ayarladık. Jason'ı aradım ve 'Seni heyecanlandırmak istemiyorum, ama Metallica'nın seçmelerine gelmeye ne dersin?' dedim." Brian gülerek devam ediyor. "İnanılmaz derecede heyecanlandı. 'Şaka mı yapıyorsun? Metallica benim en sevdiğim gruptur!' dedi. Sanırım çok gergindi de. 'Gerçekten mi? Bu gerçekten doğru mu?' diye tekrar tekrar sordu. Ben de, 'Evet, öyle. Bence kesinlikle şansını denemelisin,' dedim. Bu onun için zor bir karardı, sonuçta Flotsam And Jetsam onun grubuydu. Ama Metallica'ya da âdeta tapıyordu. Bu yüzden, San Francisco'ya gitmesini sağlamak için fazla bir çaba sarf etmedik."

Önce birkaç basçı –Primus'un Les Claypool'u, Laaz Rockit'in Willy Lange'i ve Watchtower'ın Doug Keyser'i dâhil olmak üzere– Metallica'nın önünde hünerlerini sergilediler. Ardından daha fazla başçı, şanslarını denemek üzere geldiler. Hetfield daha sonraki bir röportajında, adaylardan birisinin yanında getirdiği meçhul bir arkadaşının hemen kapının dışında beklediğini ve deneme seansını kaydetmeye çalıştığını açıkladı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ve 28 Ekim 1986'da –Cliff'in o karanlık İsveç yolunda hayatını kaybetmesinden bir ay ve bir gün sonra– Jason Newsted, elinde basgitarıyla Metallica'nın prova odasına girdi. Son iki gününü Metallica'nın tüm şarkılarını çalışarak geçirmişti. Enstrümanını amfiye takıp akor ayarını yaptığında, James ona hangi şarkıyı çalmak istediğini sordu. Newsted'ın cevabı tereddütsüzdü:

"Hangisi isterseniz, hepsini biliyorum!"

Metallica muhtemelen bu özveriye tav olmuş, hızlı parmaklarla çalan bu cılız çiftlik çocuğunu bu yüzden beğenmişti. Tüm şarkıları öğrenmek için çok çalışmış olması, onun kariyer konusunda son derece ciddi olduğunu gösteriyordu. 2002'de Jason'la yaptığım bir röportajda, eğer bir gruptaysa ortaya tüm gayretini koyduğunu söyledi. Dediğine göre, Flotsam And Jetsam'da çoklu görevler yerine getirmek zorundaydı. Müzik besteleme ve bas çalma görevlerinin yanında grubun pazarlanmasından ve konserlerin ayarlanmasından da sorumluydu. "Her saniye meşguldüm," diyor. "Kaset takası, uluslararası iletişim, her şey... O günlerde bütün paketleri ve mektupları kendim hazırlıyor ve gönderiyordum, bir tıklamayla milyonlarca kişiye ulaşabileceğiniz bir internet yoktu. İş yükü gerçekti!"

Jason'un başarılı olma azmi de Lars, James ve Kirk'ü etkilemiş olmalıydı. Evet, Jason sevmesi kolay bir adamdı, fakat başarılı olma konusundaki kararlılığı da son derece etkileyiciydi. Ayrıca çok konuşkan biriydi, hatta bu konuda çenebaz Ulrich'le bile yarışabilirdi. Hades söz yazarı ve gitaristi Dan Lorenzo gülererek hatırlıyor: "Jason bayağı konuşkandı. Bir gün Dave Mustaine hakkında tartışıyorduk ve bana Megadeth'in sulandırılmış bir Metallica'dan ibaret olduğunu söyledi, ben de 'Çok yanılıyorsun!' diye karşılık verdim." Gazeteci Martin Popoff şunları ekliyor: "Jason çok enerjik, ilginç ve akıllı biri. Çok hassas, renkli ve saldırgan bir konuşmacı. Müziğe tutkuyla bağlı ve onu iyi icra ediyor." Hirax lideri Katon DePena, Newsted'in tavrı karşısında Metallica'nın yeni bir bakış açısı kazandığını söylüyor: "Jason gerçekten iyi bir adam. Gruba sonradan katıldığı ve daha önce Flotsam And Jetsam'da olduğu için Metallica hayranlarını çok iyi anlıyor. Sonuçta kendisi de onlardan biriydi ve bundan hiç vazgeçmeyecek gibi. Muhtemelen Metallica'da yer alan en aklı başında adam."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Son olarak, Jason'ın bir basçı olarak yetenekleri tartışma götürmezken, Metallica'ya girdiği andan itibaren gözlemciler onun tarzını ve genel yeterliliğini Cliff'inkilerle kıyaslamaya başladı. Elbette ki teknik becerileri gelişmiş bir müzisyendi, aksi takdirde seçilemezdi. Ama Jason başka şeylere de sahipti; basgitar çalışının Hetfield'in gitar cümleleriyle kaynaşmasını ve onları desteklemesini sağlayan fazladan ve ölçülemeyen bir yönü vardı. Anthrax solisti John Bush: "Jason gruba katıldı ve şaşırtıcı şeyler yaptı. Doldurulması zor bir pozisyon seçmişti ama onu doldurmayı başardı."

Ve tüm bu özellikler bir arada olduğunda, ikinci bir denemenin ve Metallica'nın o dönemde sık sık ziyaret ettiği bir San Francisco barı Tommy'de geçirilen bir içme seansının ardından Jason'ın gruba katılmaya davet edilmesine şaşmamak gerekir. Efsaneye göre; Hetfield, Ulrich ve Hammett aynı anda tuvaleti kullanmak üzere bir sebep buldular, birbirlerinin görüşlerini aldılar ve geri döndüklerinde Jason'a kararlarını duyurdular. Metallica artık tekrar dörtlü bir gruptu.

◆◆◆

Jason, olayların olumlu şekilde gelişmesi karşında büyük bir mutluluk yaşıyordu. Ancak Flotsam And Jetsam'daki eski meslektaşlarını bilgilendirmek gibi tatsız bir görevi de yerine getirmek zorundaydı. Ve sonuçta kararı çok hoş karşılanmadı. Newsted, daha sonra yaptığı bir röportajda, eski grubunun prova odasının duvarına bir altın kurallar listesi eklemiş olduğunu açıkladı: "Listede, 'Dakik ol!' veya 'Yaratıcı ol!' gibi uyarılar vardı. Arkadaşlardan biri, haberi duyurmamdan sonra listenin yanına gitti ve 'Başka bir gruba katıl!' diye bir madde ekledi."

Ancak bu tatsız durum bittikten ve Jason, 31 Ekim 1986'da son Flotsam And Jetsam konserinde çaldıktan sonra işler hızlı ilerlemeye başladı; hatta neredeyse korkunç derecede hızlı bir şekilde. Jason'ın, 8 Kasım'da Reseda'daki Country Club'da verecekleri ilk Metallica konserinden önce – açılışta Metal Church vardı– prova yapabileceği sadece bir haftası vardı. Bu süre içinde seyircinin beğenisini kazanacak seviyeye gelebilecek miydi? Bu sır bir konserdi ve yeni ekip henüz hayranlara duyurulmamıştı. 13 şarkılık konser her üç albümden parça ve Kirk'ten de bir solo taksimi içeriyordu. Ertesi geceki konser, Anaheim'daki Je-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

zebel'de gerçekleşti ve her iki konserde de hem grup hem de izleyiciler Jason'ın performansından ve enerjik sahne hareketlerinden memnun kaldılar. Her ne kadar Jason, yeni bir üye olarak hareketlerini oldukça kısıtlı tutmuş olsa da. Daha sonraki bir açıklamasında, bu noktadaki felsefesinin Burton'un yerini doldurmak değil, Metallica'ya sadece kendisi gibi olarak bir şeyler katmaya çalışmak olduğunu söyledi. Bu dürüst yaklaşımı diğer müzisyenler tarafından oldukça takdir edilmiş olmalıydı.

Bu iki konseri beş günlük minik bir Japonya turnesi takip etti. 15 Kasım'dan 20 Kasım'a kadar süren turne; üç gün Tokyo'yu, birer gün de Nagoya ve Osaka şehirlerini kapsadı. Set artık "Ride The Lightning"i takip eden bir bas solosu içeriyordu. Metallica'nın, Newsted'in nasıl karşılanacağını bilmediği göz önüne alınırsa, oldukça cesur bir hareketti bu. Ancak kalabalık hem Jason'a hem de tüm gruba bayıldılar. Bu turne, Jason için mükemmel bir hoş geldin deneyimiydi.

Her şey mükemmeldi, ama bunun yanında hem eğlenceli hem de oldukça tuhaf bir olay daha yaşanacaktı. James, Lars ve Kirk, bu turneyi Jason'ı eşek şakalarına maruz bırakmak için bir bahane olarak kullandılar. Belki de son zamanlarda başlarına gelen olumsuz olayların getirdiği rahatsızlığı, hatta öfkeyi maskelemek istemişlerdi. Fotoğrafçı Ross Halfin de Japonya turnesindeydi ve bir yandan Metallica'nın ve hayranlarının unutulmaz fotoğraflarını çekerken, bir yandan da grubun gerçekleştirdiği soytarılıklara tanık oluyordu: "Hepimiz Jason'a takılıyorduk," diye hatırlıyor gülerek on yedi yıl sonra. "Hepimiz bir taksiye biner, onu kendi başına bir başkasına bindirirdik. Tüm otel siparişlerimizi onun odasına yazdırırdık. Bu onların paraya kavuşmadan önceki dönemleriydi. Jason'a karşı oldukça acımasızdılar. Her şey masum bir şakayla başladı, ama daha sonra işler şakanın ötesine geçti. İlk yaptığımız şakalardan biri de, ona eşcinsel olduğumuzu, geceleri yatuğımızı ve eğer grupta kalmak istiyorsa bize katılması gerektiğini söylemekti. Adam bu konuda resmen uzun bir süre endişelendi. Çok ciddiyim!"

Jason daha sonra *Playboy*'a şunları söyledi: "Bir keresinde, New York'ta bir otelde kalıyorduk ve sabahın dördünde delicesine kapımı çalmaya başladılar. 'Kalk hemen, pislik! İçme vaktinin geldiğini bilmiyor musun? Artık Metallica'dasın! Kahrolası herif, kapıyı açsan iyi olur!' diye bağırmaya başladılar. Ve güm! Kapı, çatlayan çerçevesinden

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ayrılarak odanın içine düştü. Bizimkiler büyük bir hışımla içeri girdiler ve 'Kapıyı açmalıydın, kaltak!' diye bağırdılar. Beni yataktan attılar ve şilteyi de üzerime yatırdılar. Sonra onun üzerine de odadaki koltukları, masaları, TV standını, artık ne varsa dayadılar. Elbiselerimi, kasetlerimi ve ayakkabılarımı da pencereden dışarı attılar. Aynaları tıraş kremi ve diş macunuyla kapladılar. Ortalık tam bir harabeye dönmüştü. Sonra hızla kapıya yöneldiler ve 'Gruba hoş geldin, ahbap!' diyerek çıktılar."

Gerçi Jason neler döndüğünün farkındaydı. Daha sonra *Rolling Stone*'a şunları ekledi: "Her zaman beni sınıyorlardı. Şakalar yaparak bunları kaldırıp kaldıramayacağımı görmek istiyorlardı. Üçü hep birlikte bara inip gün boyunca *sushi* yiyip *sake* içiyor, hesabı da benim odama yazdırıyorlardı. Tapınaklarda fotoğraf çekmeye gittiğimizde hepsi bir taksiye biniyor, beni de kendi başıma gönderiyorlardı. Bu tam bir yıl boyunca devam etti. Yeterince güçlü olup olmadığımı bilmek zorundaydılar ve ben de buna dayandım, olay bundan ibaret."

Peki, grup neden Jason'ı bu işkence sürecine maruz bırakma ihtiyacını hissetmişti? Her ne kadar iyi niyetli olsa da... Jason'a bir müzisyen ve bir meslektaş olarak saygı duydukları açıktı. Halfin: "Sanırım Jason emin değildi, çünkü gruba katıldığında oldukça kibirli bir tutum içindeydi. Ama ben kibirli olduğunu sanmıyorum, bence sadece nasıl hareket edeceğini bilmiyordu. Şimdi geçmişe bakıyorum da, ne yapacağını bilememiş olduğunu görüyorum. Ama büyük bir inisiyason töreninden geçtiği kesin."

2002'de Jason, inisiyason süreciyle ilgili kendi fikrini sundu. Teorisine göre, Metallica'nın diğer üyeleri, Cliff'in aniden ve şoke edici bir şekilde ellerinden alınması karşısında duygularını deşarj edebilecekleri bir yer aramış ve yeni başçılarını "günah keçisi" olarak görmüşlerdi. *Classic Rock*'a şu şekilde açıkladı: "Cliff'in ölümünden sonra pek çok sıkıntılı dönemler yaşadılar. Kademeli yas tutma dönemlerinden geçtiler, ama sanırım acı gerçeği ancak benim gruba girmemden beş yıl sonra kabullenebildiler. Metallica'nın alaycı bir espri anlayışı vardı ve alaycılığın yüzde onunun gerçek olduğunu söylerler. Aniden karşılarındaki o boşlukta ben vardım ve sanırım beni deşarj olmalarını sağlayacak bir vasıta olarak gördüler. Zaten daha sonra hepsi de bunu itiraf etti ve benden özür diledi."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ross Halfin, Lars'ın o ilk turnede Jason'la kişisel bir sorun yaşadığını, konunun yüzeysel seviyedeki şakalardan daha derinlere indiğini düşünüyor: "Bundan kesinlikle eminim. Jason'ın gruba girmesinden bir ay sonra Japonya konserleri başladı ve bu Jason'ın ilk turnesiydi. Ve Lars onu kovmak istedi. Ama Peter Mensch ona, 'Seçiminizi yaptınız artık ve sonuçlarına katlanmak zorundasınız,' dedi. Lars'ın tavrı için özel bir neden yoktu. Jason'la kişisel olarak anlaşamıyordu. Basgitardaki becerilerini beğenmemesi değildi sorun. Onun kişiliğinden bir türlü hoşlanmamıştı. Jason, turne başladıktan sonra işini sürdürüp sürdüremeyeceğinden emin değildi."

Son derece açıktı ki, Metallica üyeleri büyük sorunlar yaşıyordu. Gerçi son birkaç ayın travması ve yoğun turne programının stresi altında olduklarını unutmamak gerekir. Ancak durup bunun üzerine düşünmeye vakitleri yoktu. Orta büyüklükte bir turne, onları 1988 Şubat ayının ortalarına kadar meşgul edecek, aynı çatı altında birlikte devam etmelerine neden olacaktı. Belki de Lars, James ve Kirk'ün iyileşme süreçlerinin bu kadar uzun sürmesinin sebebi, altta yatan üzüntülerini gidermek için gerekli zamanı bulamamalarıydı.

Japonya'dan döndükten bir hafta sonra, 28 Kasım'da New York'un Poughkeepsie şehrinde turneyi başlattılar. Bu sefer ABD'nin Doğu Sahili ve Kanada'dan başlayacaklardı. Ve program aşağıdaki eyaletlerde devam etti: New Jersey, Connecticut, New York, Quebec, Ontario, Winnipeg, Saskatchewan, Alberta, Vancouver, Washington ve Oregon. Ve Noel'de birkaç hafta tatil yaptıktan sonra San Francisco'daki 2 Ocak tarihli konserle ABD turunu tamamladılar. Bununla birlikte gezinti henüz bitmemişti ve sırada Avrupa vardı. Yine Metal Church açılışta olmak üzere, geniş bir turne programı başlamak üzereydi ve bu sefer ilk kez Doğu Avrupa'yı fethedeceklerdi. Unutmayın, o dönemde Mihail Gorbaçov'un Açıklık Politikası tam hızıyla hayata geçmemişti. Programa ilk giren şehir Kopenhag oldu: Cliff'in, ölümünden bir gün sonra çalması gereken şehir.

Grup daha sonra İsveç, Almanya, Fransa, İspanya, Fransa, Almanya'ya, İsviçre, Fransa ve yine Hollanda'ya (8 Şubat'ta Zwolle'de) geçti. Bu son konserde İsviçreli efsane grup Celtic Frost'la çaldılar. Şarkıcı Thomas Fischer şunları hatırlıyor: "Metallica ile aynı turnede yalnızca

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

bir kere çaldık: Şubat 1987'de, Zwolle'deki Aardschok Festivalinde. *Into The Pandemonium* albümünün kayıt sürecindeydik." Bu iki harika grubun sahne paylaştığı tek etkinlikti bu. Pek çok metal hayranı için rüya gibi bir gündü.

Festivalde bir röportaj veren Kirk Hammett, Burton'un ölümünden sonra çalmaya ve turnelere çıkmaya devam etme konusundaki kararından bahsetti: "Cliff kesinlikle devam etmemizi isterdi. Eğer vazgeçseydik kesinlikle kızardı. Bu bizim onun için yerine getirmemiz gereken son görevdi.

Bu açık sözlülük, Hammett'in kişiliği hakkında pek çok şey söylüyordu. O daima Metallica'nın karanlık atı olmuştu. Asla bir öncü veya sözcü olmamıştı. Her zaman hafifçe kenarda durarak gruba sesinden ziyade yeteneğini getirmeyi tercih etmişti. Aslında, grup büyüdükçe o da sessizce gelişiyordu. Thrash-metal grubu Death Angel'ın *Kill As One* adlı özgün demosunun yapımcılığını üstlenmişti. Ve gitar üstadı Joe Satriani'den dört yıl boyunca ders alarak gitar becerilerini mükemmelleştirmişti. Bir röportajında konuyla ilgili şunları söyledi: "O dönemde Joe'dan çok etkilenmiştim, ancak bugünlerde pek değil. Bana bir sürü teori gösterdi. Hangi gamlarda hangi akorların çalınacağını veya tam tersini öğretti. Pek çok yeni parmak egzersizi öğrendim. 1983'ten 1987'ye kadar aralıklı olarak dersler aldım. Sanırım yılda dört ders. Yeterince zamanım olmamıştı, çünkü sürekli turnedeydik. Ve sonra Joe kendi albümü *Surfing With The Alien* ile büyük bir başarı elde edince onun da zamanı olmadı. Sanırım ben onun son öğrencisiydim."

Metallica'nın 1987'deki programına baktığımızda, Kirk'in neden bir hocayla çalışacak zamanı bulamadığını açıkça görüyoruz. Turne Polonya'dan devam etti ve bir kez daha İsveç'te sonuçlandı. Bununla birlikte, yaz gelmeden önce yeni şarkılar kaydetmeye karar vermişlerdi ve bunun San Francisco'da gerçekleşmesi planlanmıştı. Amaç, Jason'ın basgitar becerilerini gösterebileceği şarkılar kaydetmek ve belki de bunları çıkacakları yaz festivallerinden önce piyasaya sürmekti.

Ancak daha önce, Nisan 1987'de bir video yayımladılar. Bu şaşırtıcı bir çıkıştı, çünkü asla bir video yapmayacaklarına dair yemin etmişlerdi. Böyle bir video, kendini MTV zihniyetine satmayı temsil ederdi. Bununla birlikte, *Cliff 'Em All* başlıklı çalışma iki açıdan olumluydu: Bi-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

rincisi, gösterişli bir yapımdan çok uzaktı. Tüm Metallica hayranları için –hatta tüm 80'li yılların metal meraklıları– kararlı bir şekilde amatörceydi ve kesinlikle izlenmeliydi. Film, hayranlar veya grubun kendisi tarafından çekilmiş, kişisel videolardan ve fotoğraflardan derlenmişti. Amaç, Burton'un o olağanüstü yeteneğine ve eşsiz kişiliğine biat etmekti. Ve çalışma, günümüzün DVD döneminde bile görkemli bir içerik sunmaktadır. Cliff'in marihuana içtiği ve o dehşet sololarını çalıp kafa salladığı sahne özellikle unutulmazdı.

Cliff 'Em All, piyasaya çıkmasından iki ay sonra, hem altın hem de platin sertifikalarına sahip oldu. James'in arka taraftaki el yazısı, söylenmesi gereken şeyi açıkça söylüyordu: "Sonunda yapacağımızı yaptık ve asla yapmayacağımızı söylediğimiz şeyi yaptık: Bir video çıkardık. Siz tiksinti içinde kusmadan önce, bu video arkasındaki fikri açıklayalım (K-- hariç). Her şeyden önce bu, yüksek-teknoloji ürünü kameralarla ve ses sistemleriyle çekilmiş tipik bir video film değildir. Bu, TV için yapılmış ama hiç kullanılmamış ve atılmamış kişisel çekimlerin bir derlemesidir. Ev videoları, kişisel fotoğraflar ve sarhoş haldeki bizi içermektedir. Ama en önemlisi, Cliff'in yanında geçirdiğimiz üç buçuk yıla göz atmaktadır. Onun en iyi bas sololarını ve ev çekimi görüntüleriyle resimlerini sergilemektedir. Bizce onun benzersiz kişiliğini ve tarzını çok iyi yakalamaktadır. Bazı yerlerde video kalitesi mükemmel olmayabilir, ancak yaşanan tüm his orada. Ve önemli olan da budur!"

İkinci olumlu yöne gelirsek, kimse şikâyet etmeyecekti. Çünkü *Cliff 'Em All*, kasıtlı olarak düşük kaliteyle üretilmiş içeriğinin arkasında son derece ciddi bir amaç taşıyan duygusal bir eserdi. Çok özlenen bir müzisyene yapılan harika bir atıftı ve hiç kimsenin bunu yanlış anlaması mümkün değildi. En bağnaz underground tutkunu metalcinin bile. *Cliff 'Em All*, bugün bile Metallica'nın tarihinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilmektedir, en az *Master of Puppets* kadar.

◆◆◆

Yaz festivallerinden önce, Marin ilçesindeki profesyonel bir stüdyoda yeni şarkılarını prova etmeye başladılar. Ne var ki pelüş dekorasyondan hoşlanmamışlar, prova yapma konusunda rahat hissetmemişlerdi. Bunun üzerine marangozluk ve iç dekoratörlük deneyimi olan Jason,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Lars'ın garajını bir stüdyoya çevirmeyi teklif etti. Ve ortak bir çalışma sonucunda, bir prova ve kayıt stüdyosuna en yakın mekânı oluşturdular. İlginç olan tarafı şu ki, artık normal olarak kabul etmeye alıştıkları profesyonel çevrede olmaktansa –gerçi hiçbiri henüz lüks yaşamayı talep edecek kadar zenginleşmemişti– derme çatma bir ev stüdyosunda olmayı daha uygun bulmuşlardı. Ne var ki Newsted'in ses yalıtımı için duvarlara tutturduğu halıların bazıları oldukça kirliydi ve çok geçmeden ortamın çok pis kokmasına sebep oldular.

Külfetli durumlar bununla sınırlı kalmayacaktı: 23 Mart tarihinde, James tekrar bir kaykay kazasında kolunu kırdı. Bu sefer durum ciddiydi. Grup, NBC-TV'de yayımlanan *Saturday Night Live*'da sahne almayı planlıyordu, ancak iptal etmek zorunda kaldılar. Ayrıca yeni şarkıların provalarını da beklemeye aldılar. Hetfield, bileğinin iyileşebilmesi için birkaç hafta dinlenmek zorundaydı ve bu nedenle grubun diğer üyeleri vakitlerini garajı tamamlayarak ve ardından ne yapacaklarını tartışarak geçirdiler. Garajın yalıtımı, Lars'ın iyilik yapmak için Los Angeles'tan gelen eski dostu John Kornarens'ın yardımlarıyla halledildi.

James haziran ayında iyileştiğinde, yaz için piyasaya sürecekleri bir kısaçaların şarkılarını provaya yapmaya başladılar. Onları etkileyen ve bugünkü hallerine gelmelerini sağlayan birçok klasik rock ve metal grubunun parçalarını kaydettiler. Parçalar sırasıyla şu şekildeydi: Diamond Head'in "Helpless"ı, bir NWOBHM grubu olan Holocaust'un "The Small Hours"u, Killing Joke'un "The Wait"i, Budgie'nin "Crash Course In Brain Surgery"si ve son olarak Misfits'in arka arkaya sıralanan "Last Caress" ve "Green Hell"i. *The $5.98 EP: Garage Days Re-Revisited* olarak adlandırılan kısaçaların kayıt çalışmaları 8 Temmuz tarihinde başladı.

Kısaçalar 21 Ağustos 1987'de çıkarıldı ve neredeyse anında popüler oldu. Metallica'nın 200.000'den fazla insanın önünde sahneye çıktığı üç festival konserinde çalındı. İlk festival için –1985'de Metallica'nın son çaldığı Donington Festivali– gizli bir ısınma konseri duyuruldu ve bu konser Londra'daki 100 Club'da gerçekleşti. Grup, "Damage, Inc." sahte ismiyle sahne alacaktı, ancak yine de binlerce hayran programa geldi. Herkes muhtemelen olayın farkındaydı, çünkü Metallica'nın seçmiş ol-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

duğu isim oldukça ele vericiydi. Ancak çoğunlukla kapıda reddedildiler, çünkü kulüp böyle bir kalabalığı ağırlayacak kadar büyük değildi.

Ancak aynı sorun bir gün sonraki Donington Festivali'nde yaşanmadı. Tıpkı iki sene önce olduğu gibi, Metallica yine Bon Jovi'yle sahne paylaştı. New Jerseyli rock grubu, İngiliz ve Avrupalı rock hayranlarının bağrına bastığı bir dizi radyo-dostu tekli sayesinde büyük bir başarı dalgası üzerinde yüzüyordu. Aşırıya kaçmayan *glam-metal* görünümleriyle hem ana akım pop seyircisinin ilgisi çekmiş hem de rock alanında saygı kazanmışlardı. Bu, 80'lerdeki metal piyasasının iki katmanlı doğasını yansıtıyordu: Yükseklerde uçan temiz metal (en azından ticari açıdan) ile daha aşağılardaki thrash-metal dalgası. Ertesi yıl Donington sahnesi Megadeth ve Guns N'Roses'a birlikte yer verecekti. Bu, yelpazedeki tüm dinleyiciye hitap etmeyi umut ederek saç-metal ile thrash-metali karıştıran diğer bir konserdi.

Tıpkı Bon Jovi'nin kendi ürününü tanıtmaya çalıştığı gibi, Metallica da *Garage Days Revisited*'i tanıtmanın derdine girmişti. Fakat gerçekten mükemmel bir çalışma olmasına rağmen, biraz izleyicinin aklının çelinmesi gerekli olmuştu. Kısaçalar, Los Angeles'taki A&M And Conway Stüdyoları'nda kaydedilmişti. Metallica'nın menajeri Peter Mensch, o sırada işletmede kayıt sürecinde olan eski rockçı Ted Nugent'ı ikna etmek zorunda kalmıştı. Metallica'nın acil altı günlük bir stüdyo zamanına ihtiyaç duyduğunu söylemiş, Nugent da programında bir boşluk yaratmıştı. Ve kısaçaların kılıfının arka tarafında kendisine çabalarından ötürü teşekkür edilmişti ve bu yazıyı yazan tekrar Hetfield'dı:

"87'nin Şubat'ında *Master of Puppets* turnesini bitirdikten sonra, pratik yapabileceğimiz bir yere ihtiyacımız oldu ve kendimizi gösterişli ama sözde gerçek bir prova stüdyosunda bulduk. BERBATTI! Bu yüzden mayıs ayında, aksiyon esnasındaki küçük bir ÇATLAĞIN ardından; o güvenilir, her daim konforlu ve kokulu eski garajımıza dönmeye karar verdik. İnşaat ustası J. Newkid'in yönetimi altında (K--- hariç) onu ses geçirmez hale getirdik. Kutlama aşamasına gelindiğinde de, hoşumuza giden bazı eski cover şarkılarını Metallica tarzında çalmaya başladık. Ve bir süre sonra, bunları kaydedip piyasaya sürmenin eğlenceli olacağını düşündük. Dolayısıyla temmuz ayının başında, Los Angeles'a gittik ve her şeyi altı gün içinde (son albümde teçhizatın içeriye taşınmasının

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

aldığı sürede) hallettik. İlk *Garage Days Revisited*'te olduğu gibi, bunlar cover şarkılardır ve çok ciddiye almayın. Çünkü BİZ ALMIYORUZ! KEYFİNİ ÇIKARIN!"

James'in, kırılan koluna yaptığı muzip göndermeye dikkat edin. Ayrıca, Newstead için "Newkid" (yeni eleman) tabirini kullanırken, garajın yalıtımı esnasında uzak durmayı tercih eden (belki de akıllıca) Kirk'e de gönderme yapmış.

İronik bir şekilde Metallica, daha sonraki yıllarda albümlerinin yapım aşamasına, özellikle de sounduna aşırı titizlik gösteren bir grup haline gelecekti. Bununla birlikte, çok kısa sürede kaydedilmiş olan bu kısaçalar –üzerine "Metallica tarafından *hemen hemen* düzenlenmiştir" ibaresi eklenmişti– grubun elde ettiği ve edeceği en iyi sounda sahipti. Gitarlar gayet hızlı, yoğun ve berraktı. Jason'ın bası doğru dozda kullanılan bir overdrive ile muhteşem derecede güçlüydü. Lars'ın davul seti, seyirciyle aynı odadaymış gibi duyuluyordu. James'in şanları tüm o kükremelerle, keskin haykırışlarla ve gırtlaktan gelen tonlarla oldukça görkemliydi. Kayıt esnasında yükselen bazı cızırtılar ve uğultular kasıtlı olarak bırakılmıştı. Bunlara ayarlarıyla oynanan amfilerin ve pedalların gürültüsü de dâhildi. Gruptan bir takım talimatlar ve gülüşmeler de yükseliyordu. Çalışma, genel olarak son derece atmosferik ve oldukça dâhiceydi.

Açılış şarkısı "Helpless" oldukça sürükleyiciydi. Muhtemelen James'ten gelen amaçsız bir mırıltıyla açılıyor, hünerle çalınan bir davul kalıbı ve orta tempolu bir cümleyle devam ediyor, nakarat bölümünde ise muazzam hızlara ulaşıyordu. Hetfield'ın tellere her vuruşu son derece temiz bir şekilde işitiliyor, adamın gerçek bir albümün daha temiz ortamlarında nasıl çalacağı merak konusu oluyordu. Holocaust'ın "The Small Hours"u da en az "The Thing That Should Not Be" kadar son derece yoğun bir parçaydı. Fingerstyle ile çalınan meşum bir kalıpla başlıyor, sinsice ağır bir cümleye bağlanıyor ve orijinal yorumundan daha iyi duyularak farklı bir şarkı çalındığı izlenimini yaratıyordu. Aynı zamanda Hammett'ın inanılmaz bir sürat ve nefes kesici bir melodik farkındalık sergilediği hızlı bölümü de vardı.

"The Wait" albümün tuhaf şarkısı, ama incelemeye değer. Özellikle İngiliz dinleyiciler için, çünkü kısaçaların Birleşik Krallık sürümlerin-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

den çıkarılmıştı. Nedenine gelince, listelere dâhil edilebilmesi için kısaçaların en fazla dört şarkıdan oluşması gerekiyordu. Parça, diğerlerine kıyasla daha karanlık bir havaya sahipti. *Trance* tarzı ana cümlesi, suyun altından geliyormuşçasına duyulan aşırı işlenmiş vokalleri ve tuhaf bir yankı eklenmiş solosuyla ürkütücü bir istikrarsızlık yansıtıyordu. "Crash Course In Brain Surgery" diğer mükemmel bir şarkıydı. Dur-kalk cümlesi ve nakarat bölümündeki inişli gamıyla "Sanitarium"ı hatırlatıyordu. "Last Caress" ve "Green Hell" potpurisine gelince, kısaçaların en akılda kalıcı parçasıydı. Kasıtlı olarak aptalca yazılmış *punk* sözleri hafızlardan asla silinmeyecekti: "Sana söylemek istediğim bir şey var... Bugün ananın ırzına geçtim!" gibi... Aşırı derecede hızlı ve uğultulu cümlelerle, James'i thrash ritimlerinin öldürücü patlamaları üzerine minimal, soyut sözler söylerken dinliyorduk.

Grubun altyapısı göz önünde bulundurulduğunda, The Misfits adlı *punk* grubundan parça eklemeleri hiç de sıra dışı bir durum değildi. James, *Thrasher* dergisine şu açıklamada bulundu: "Bizi Cliff alıştırdı. Arkadaşları çok seviyormuş ve onlardan bazı kasetler çekmiş." Kirk: "Yavaş yavaş sevmeye ve dinlemeye başladık. Misfits'i gerçekten seviyorum. Şarkılarını çok beğeniyorum ve resimlerini gördüğümde de çok havalı olduklarını düşündüm. Kullandıkları görseller, o eski korku filmlerini hatırlatıyordu."

Kısaçalar Iron Maiden'in birkaç saniyelik "Run To The Hills" girişiyle bitiyordu, ama grupla dalga geçercesine detone bir şekilde icra ediliyordu. Albüm, bir bütün olarak dikkat çekici bir çalışmaydı ve Metallica'nın ağustosta sahne aldığı üç ayrı festivalde fırtınalar estirdi. The Donington festivalinde üç tane *Ride The Lightning* parçası çaldılar –"Creeping Death", "For Whom The Bell Tolls" ve "Fade To Black"– "Run To The Hills" şakasını tekrarladılar ve seti "Last Caress" ile kapattılar. Bu son şarkı uzun yıllar boyunca bir konser favorisi haline gelecekti. 29 Ağustos'ta, Nuremberg, Almanya'daki Messegelände etkinliğinde, Deep Purple'dan önce sahne alarak daha kısa bir set çaldılar: "Whiplash", "Master Of Puppets" ve tekrar "Last Caress". Ertesi gün Pforzheim'daki FCP Stadion'da da –yine Deep Purple'dan önce– çok daha kısa bir set yaptılar, ama "Battery" ile bitirerek gecenin yıldızına aşması güç bir kapanış şarkısı sunmuş oldular.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Pforzheim'daki setlerinin son notalarını çaldıktan sonra, sahneden ayrılarak evleri San Francisco'ya uçtular. Yılın tüm etkinliklerini tamamlamışlardı ve önlerindeki birkaç ay boyunca halkın gözünden uzak kalmayı planlıyorlardı. Zamanlarını dördüncü albümleri için yeni içerik yazarak geçireceklerdi. Sonuçta, *The Garage Days* kısa çaları, aradan geçen boşluğu doldurmak üzere hazırlanmış bir albümdü. Bununla birlikte, hayranlar son derece memnundu; özellikle Jason'ın bastaki yeteneklerini keşfedebildikleri için. Ne var ki grup, albüm çıkarma konusunda biraz geriden gidiyordu. *Master Of Puppets*'ı çıkaralı neredeyse iki yıl olmuştu. Dolayısıyla 1988 yılına kadar kimseye gözükmemek üzere San Francisco'da kalmaya devam edeceklerdi.

◆◆◆

1987 yılının sonuna gelindiğinde, müzik hayranları "Thrash-metalin Büyük Dörtlüsü" terimini kullanmaya başlamışlardı. *Master of Puppets* – Ağustos ayında, ABD'deki albüm listelerinde olağanüstü bir 72 hafta geçirdikten sonra nihayet düşmüştü– Metallica'yı bu dörtlüye dâhil ediyordu. Slayer'ın aynı derecede nefes kesen *Reign In Blood*'ı da 1986'da çıkmıştı ve onlar da bu gruba dâhildi. Anthrax'ın en iyi üçüncü albümü *Among The Living* ve Megadeth'in *Peace Sells... But Who's Buying*'i 1987'de piyasaya sürülmüştü ve bu gruplar da Büyük Dörtlü'nün üyeleriydiler.

Megadeth, Dave Mustaine'in güçlü çalışları ve besteleri sayesinde kısa sürede uzun bir yol kat etmişti. Ancak bu yeni bulunmuş başarı, Mustaine'i eski grubu Metallica konusunda hâlâ mutlu etmiyordu. O dönemdeki bir röportajında şöyle açıkladı: "Aslında onlar hakkında pek konuşmak istemiyorum. Ne dersem diyeyim, bunu kazanmanın hiçbir yolu yok gibi. Eğer onlarla ilgili güzel şeyler söylersem, yalan söylemiş olurum. Kötü şeyler söylersem de bir çeşit reklam yapmaya çalışıyormuşum gibi görünür. Yaptığım şey, bu konuyu mümkün olduğunca uzak tutmaya çalışmak, ama bu hiç kolay değil. Albümleri hakkında soru sorulduğunda, herkese çok beğendiğimi söylüyorum, gerçekten de harika bir albüm. Ama bana şahsiyetleri hakkında soru sorarlarsa, bu başka bir konu. Onlar çok şey bildiğini zanneden, ama hiçbir şey bilmeyen adamlar. Unutmayın, beni kovduktan sonra hakkımda oldukça kötü şeyler söylediler. Yolları ayırıp savaş baltasını gömmeyi anlayabilirim,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ama onlar benim başımı da gömmeye çalıştılar. İyi nokta şu ki, artık onlara sözlerini yedirme imkânına sahibim. Son zamanlarda yaşamış oldukları şeyler yüzünden kendileri için üzülüyorum, ama bu gerçekten duygularımı değiştirmiyor."

Çoğu hayran ve müzisyen, "Büyük Dörtlü" yakıştırmasını çok beğenmişti. Ancak Metallica'nın en çok satan çağdaşlarından bir kısmı daha az mutlu görünüyordu. Testament'ın Eric Peterson'ı –grubunun satış rakamları, Big Four'ın satış rakamlarına çok yakındı– duygularını şu sözlerle açıklıyor: "Büyük Dörtlü olduklarını söylemek tuhaf, çünkü bu adamlar Exodus ve Testament'dan ayrıldı. Biz mankafa değiliz. Biz de milyonlarca plak sattık. Sektörde kesinlikle bir iz bıraktık. Bu şey tam bir saçmalık, çünkü bizi mazlum gibi gösteriyor." Biz-Onlar unsuru da hiç hoşuna gitmemişti. "İlk albümümüz 1987'de çıktığında, birçok eleştirmen bunun Metallica'ya yakışır bir plak olduğunu söylüyordu. Bunun için hem onur duymuş hem de çok kızmıştık. Onlar bizim kahramanlarımız ve arkadaşlarımızdı, ama aniden rakip oluvermiştik. Bundan hiç hoşlanmadık. Dostluğumuzu zedelemekten başka bir şey yapmadı."

1987'de –hatta *Garage Days* kısaçalarından kısa bir süre önce– çıkan diğer bir çığır açıcı metal albümü de Guns N'Roses'un ilk çalışması *Appetite For Destruction*'dı. "You're Crazy" ve "Nightrain" gibi sarhoş kafasıyla atıp tutan şarkılardan, "Sweet Child O' Mine" ve "Think About You" gibi yumuşak ağıtlara kadar uzanan *Appetite For Destruction*, ana akım metal piyasası için –başlangıçta iyi kabul edilen Mötley Crüe'nun performanslarından ve Bon Jovi ile Europe'un MTV-dostu kibarlığından uzun bir süredir çekmekteydi– yeni bir nefes gibiydi. Guns N'Roses'un oldukça satılabilir bir repertuvarı ve sağı solu belli olmayan bir solisti vardı. Axl Rose ve solo üstadı Slash; Led Zeppelin'in Plant ve Page'inin ya da Aerosmith'in Steven Tyler ve Joe Perry'sinin mükemmel bir yankısıydı. Bununla birlikte muhteşem bir cakayla çalıyorlar, unutulmaz derecede hırpani şarkılar besteliyorlardı. Ayrıca harika röportajlar veriyorlardı.

Bas tonlara ağırlık veren albümleri de harikaydı ve Metallica, bu sarhoş serseriler çetesinin yavaş yavaş rock ağacının tepesine tırmanışını yakından izliyordu. *Appetite For Destruction*'ın yapımcılığını Mike Clink

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

üstlenmişti. Lars ve James, onu bir sonraki Metallica albümleri için kiralamaya karar verdiler. *Glam* ve thrash-metal arasında böyle bir harmanlamaya hiç rastlanmamıştı, ancak her iki grup da kuralları yıkmalarıyla ünlüydü ve böyle bir harmanlamanın örneği bulunmuyorsa, o zaman gerektiğinde yaratılmalıydı.

Bununla birlikte, grubun ilk tercihi Clink değildi. İşin başında Lars, Flemming Rasmussen'i aramış ve kendisinden üçüncü bir Metallica albümü düzenlemesini istemişti. Ne var ki Rasmussen'in Ocak 1988'de başka taahhütleri vardı ve özür dileyerek müsait olmadığını duyurmuştu. Ancak kısa süre sonra Ulrich'den bir telefon aldığında şaşkına dönmüştü. Görünüşe göre, işler planlandığı gibi gitmemişti: "Ocak ayının sonunda Lars beni aradı. Beklemede olduklarını, kayıt yapamadıklarını, çünkü istedikleri soundu alamadıklarını söyledi ve ne zaman orada olabileceğimi sordu. Ben de yoğun programımı daha da yoğunlaştırdım ve iki hafta sonra yanlarına uçtum. Mike ise benim gelmemden bir gün önce kovuldu."

Rasmussen, Clink'in[1] yürüttüğü kayıtlarda tam olarak neyin yanlış gittiğini bilmiyor. Ancak kendi gelişinden sonra tüm kayıt ayarlarını kaldırdığını ve sıfırdan başladığını iyi biliyor: "Her şeyi parçalarına ayırıp tekrar birleştirdim. Kullandıkları mixing masasını tamamen by-pass ederek, stüdyonun arka tarafında duran bazı eski cihazlara başvurdum. Sonra bazı mikrofonların ayarlarıyla oynayarak doğru soundu elde ettim. Clink ve Metallica çok farklı geçmişlerden geliyordu. Ben Metallica'nın sound olarak ne istediğini çok iyi biliyordum, ama Mike daha çok rock müziğinde tecrübeliydi. Zihninin derinliklerinde, hâlâ böyle bir sound yaratmaya meyilliydi."

Kayıt çalışmaları 19 Ocak'ta tekrar başladı ve bu sefer Los Angeles'taki One On One stüdyosunda gerçekleşti. Bu dönemde herhangi bir Avrupa turnesi yoktu ve stüdyo çalışmaları yaklaşık beş ay sürdü, ancak mixing çalışması sonradan tamamlanacaktı. Bu arada *Kill 'Em All*, Ocak ayında "Am I Evil?" ve "Blitzkrieg" bonus parçalarıyla ABD'de tekrar yayımlanmıştı. Yeni albümün adı mı? Vahiysel olarak, yeni çalışma... ...*And Justice for All* olarak bilinecekti.

---

1 Bu kitap için yaptığım araştırma esnasında, röportaj talebiyle Clink'le temasa geçmeye çalıştım, ancak herhangi bir yanıt almadım.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

On Altıncı Bölüm

1988–1991

Albüm piyasaya sürülmeden önce, mixing çalışmasının tamamlanması gerekiyordu, üstelik Hetfield ve Ulrich'in giderek artan standartlarına uygun olacak şekilde. Ne var ki ortada küçük bir sorun vardı: Mayıs 1988'den itibaren, Metallica'nın "The Monsters Of Rock" adlı bir turneye katılması organize edilmişti. Turneye kafa karıştırıcı bir şekilde daha önceki Avrupa festivalinin adı verilmişti. Programın yıldızı, büyük başarılar elde etmekte olan Van Halen'dı. Metallica programın ortasında, Led Zeppelin klonları Kingdom Come ve saç-metalciler Dokken'dan sonra çalacaktı. Ve tabii ki hâlâ büyük bir isim olan Scorpions ve Van Halen'den önce.

James, *Rolling Stone*'a şunları söyledi: "The Monsters Of Rock turnesinde kafam sürekli bulanıktı. Bunlar benim Jägermeister günlerimdi. O şehirlerden bazılarına sonradan geri dönmek kötü oldu. Çünkü beni arayan bir sürü baba, anne, koca ve erkek arkadaş vardı. Durum hiç iyi değildi. İnsanlar benden nefret ediyordu ve ben bunun nedenini bilmiyordum. İşte o zaman Jägermeister'ın hayatın en büyük iksiri olmadığını fark ettim. O zamanlar, sarhoş olmak ve berbat hissetmek kabul edilebilir bir şeydi."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Turneden önce, elbette ki o olmazsa olmaz sır konserlerden biri düzenlendi. Bu sefer Metallica kendilerine "Frayed Ends" adını vermiş, müstakbel albümlerindeki şarkılardan birine gönderme yapmışlardı. Program, 23 ve 24 Mayıs tarihlerinde Los Angeles'taki Troubadour'da gerçekleşti ve bunun hemen ardından turneye geçildi. Bu arada sır konserde grubun hafif ürkütücü ve soğuk yeni şarkısı "Harvester Of Sorrow" ilk kez canlı olarak çalınmıştı. Parça, izleyicinin büyük bir beğenisi kazanacaktı, ancak fingerstyle ile çalınan meşum girişine ve hiç bitmeyecekmiş gibi devam eden yavaş/orta tempo cümlelerine alışılması biraz zaman alacaktı.

Adına yaraşır muazzamlıktaki turne, Wisconsin'da açıldı ve bir haftalık molanın ardından Florida'ya geçti. Bu boşlukta James ve Lars, New York'taki Bearsville Stüdyoları'na geçtiler ve Steve Thompson ve Michael Barbiero'nun denetimindeki mixing çalışmalarına katıldılar. Washington, Philadelphia, Massachusetts, Michigan, Pennsylvania ve New York eyaletlerinde düzenlenen konserlerde de Bearsville'den çok uzak değildiler ve stüdyo çalışmalarını kaçırmak istemediler. Albüm tamamlanıncaya ve ayın sonuna piyasaya çıkıncaya dek işin başında kalmak istediler. Bununla birlikte, her iki tarafa koşmak oldukça stresliydi. Bunun etkisi, eylül ayında çıkarılması planlanan albümün sounduna yansımış olabilir miydi?

The Monsters Of Rock turnesi yavaş bir tempoda ilerliyordu. Ohio, Maine, New Jersey, bir haftalık aranın ardından Texas, Indiana, Tennessee, Missouri ve Minnesota'dan geçerek Batı Sahili'ne ulaşıldı: San Francisco'daki Candlestick Park'a, ardından da Seattle'a uğrayarak haziran sonunda nihayet Denver'da tamamlandı. Çoğu eleştirmen, Metallica ve Kingdom Come'ı turnenin galipleri olarak ilan etti. Yeni albümleri yaklaşırken, Hetfield ve diğer üyeler her gece muhteşem bir performans sergilemişti. Ve hayranlar, yeni albümü görmeye hazırdı.

Lars turneye bayılmıştı ve *Rolling Stone*'a şu açıklamayı yaptı: "Harika zamanlar geçirdik. 1988 yılıydı, *...And Justice for All* çıkmadan hemen önce. Biz listenin altlarında, Kingdom Come ve Dokken arasında çalıyorduk. O dönemde uyanır uyanmaz içmeye başlıyorduk. Bizim setimiz saat üçte bitiyordu ve içki içmek için sekiz ya da dokuz saatimiz daha oluyordu. Harikaydı. Bu bizim büyük kalabalıkların önünde ilk

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

çalışımızdı. Her gün 50.000 kişinin önünde performans sergiliyorduk ve genelde her zaman sarhoştuk. Bazen kalabalığın içine de karışıyorduk ve kızlar turnede çaldığımızı öğrendiğinde bizimle yatmak istiyordu. Bazen de soyunma odamıza hapsoluyorduk, çünkü etrafımız on dört kat güvenlikle çevriliydi. Ama biz yine de kimseyi takmıyorduk. 'Biraz daha rom-kola içip kalabalığa karışalım ve neler olduğunu görelim,' diyorduk. Tampa Stadyumu'nun tepesinde pantolonsuz resimlerimiz var, her şeyimiz meydanda. O gün öğleden sonra saat dörttü ve biz çoktan zil zurna sarhoş olmuştuk. 'Umursamazlık-metre' göstergemizin ibresi en yüksek seviyedeydi."

...And Justice for All nihayet 5 Eylül 1988'de piyasaya çıktı. Ve bundan hemen önce, selefi *Master of Puppets* ABD'de bir milyondan fazla satarak platin sertifikasına sahip olmuştu. Dolayısıyla *...And Justice for All*, doğduğu günde bile büyük bir meydan okumayla karşı karşıyaydı.

Hem müzikleri hem de sözleriyle çok başarılı bir albümdü ve Metallica'nın en iyi albümlerinden biri olarak kalmaya devam edecekti. Tüm klasiklerde olduğu gibi, alışması zaman alan bir çalışmaydı. *Kill 'Em All* ve *Ride The Lightning* albümleri, o akılda kalıcı sert melodileriyle kulaklarımızda hemen yer edinmişti. İnsanı derin düşüncelere sürükleyen gücüyle *Master Of Puppets* da dinleyiciyi hemen ele geçiriyordu. Ama *...And Justice for All* daha incelikli ve daha sinsi bir albümdü; sadece ciddi bir odaklanmaya cevap veriyordu. En çekişmeli noktası genel sounduydu, ama konusuyla da Metallica için yeni bir adımdı. Hetfield, ondan önce gelen pek çok rock yıldızı gibi, sisteme karşı belli bir öfke kazanmıştı ve artık bu öfkesini, garezin ve söz yazarlığındaki zarafetin ustaca bir karışımıyla ifade edebilecek durumdaydı.

Albüm muhteşem "Blackened" ile başlıyordu. *Puppets*'ın açılışı "Battery"ye kıyasla daha kibardı. Unutulmaz bir girişle başlıyor ve aniden hızlanan hararetli bir cümleye –ama thrash değil– geçiyordu. Girişteki giderek artan ve ağlamaklı tona sahip olan çok katmanlı gitarlar âdeta başka bir âlemden geliyormuşçasına duyuluyordu. Hetfield'ın ana cümlesi, tıpkı Battery'de olduğu gibi çok kıvrak bir şekilde çalınıyor, hangi yöne gideceği önceden kestirilemiyordu. Dolayısıyla ölçü işaretine[1] ayak

1 Müzik notasyonunda her bir ölçüde kaç tane vuruş olduğunu ve vuruşlardaki nota değerini belirtmek için kullanılan sembol veya sayı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

uydurmak oldukça zordu. James'in teması, Dünya gezegeninin ölümüydü. Bu konuyu ilk kez bu albümde derinlemesine ele alıyordu. *"Dünyamız israf ediliyor... Bakın annemiz öldürülüyor; bakın annemiz ölüyor!"*

Albümle aynı adı taşıyan ikinci parça –"Ride The Lightning" ve "Master Of Puppets"da kendi albümlerinde ikinci sırayı almıştı– uzun, karmaşık ve başarılı derece progresif bir metal bestesiydi. Lars'tan gelen tuhaf bir davul kalıbına ve buna eşlik eden cesur, neredeyse minimal bir cümleye dayanıyordu. Nazikçe çalınan bir akustik gitarla başlayan parça aniden sertleşiyor, sonra tekrar yumuşayarak hazırlıksız dinleyiciyi şaşırtıyor, ama klasik metal yapısı nihayet tamamen ortaya çıkıyordu. Yaklaşık dokuz dakika süren parça, bazen birbirine eklenmiş bir dizi şarkı bölümlerinden oluşmuş gibi duyuluyordu. Ama ana cümle sinsice birkaç yerde geri dönüyor, dinleyiciye tekerleğin hâlâ dönmekte olduğunu hatırlatıyordu. Bazı dinleyiciler bunu art arda duymak istemeyebilirdi, ama yine de etkileyiciydi.

Üçüncü şarkı "Eye Of The Beholder", albümün en zayıf parçasıydı. Mi/Sol/Fa-Diyez akor dizilişiyle staccato bir orta tempoda ilerleyen melodi, çok daha hızlı olan "Disposable Heroes"dan kopyalamış gibiydi. Karanlık ve atmosferik bir düzenlemeydi, ama muhteşem değildi. Yine de "One" için aynı şeyi kesinlikle söyleyemezdik. Bu albümün en çok bilinen parçasıydı ve Metallica için pek çok açıdan ileriye doğru atılan bir adımdı. Daha önce "Fade To Black" ve "Sanitarium"ı dinlemiş olan zeki eleştirmenler, *...And Justice for All* için hangi şarkının simge balad olacağını sormuş, Lars da gülerek onun "One" olduğunu duyurmuştu. Ve son gülen kendisi olmuştu.

"One", temizce çalınan melodik bir bölümle başlıyordu. Ardından Kirk'ün ağıt niteliğindeki overdrivesiz solosuyla son derece manzum bir an yaşanıyordu. Bir patlamada uzuvlarını kaybeden bir askerin hüzünlü sözleri de melodiye uygun bir şekilde kasvetliydi: *"Hayatta kalmamı sağlayan cihazlara bağlıyım... Kesin bu hayatı benden."* Ardından kısa ama ağır bir nakarat bölümü başlıyor, sonra da progresif şekilde daha ağır bölümler geliyordu. Ve şarkı nihayet tamamen hızlandığında –buna *Puppets* albümündeki 'Damage Inc.' gibi parçalarda da şahit olmuştuk– kusursuzca çalınan 16'lık bir motif, her iki gitaristen de gelen fantastik sololarla

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

buluşuyor, uzun bir kapanış bölümü kıyametin yaklaştığını haber verircesine sonlanıyordu. "One", kesinlikle muhteşemdi!

Albüm bir sonraki şarkı olan "Shortest Straw" ile bir parça yavaşlıyordu. Bu da "Eye Of The Beholder" gibi yeterli ama unutması kolay bir çalışmaydı. "Harvester Of Sorrow"ya gelince –Monsters Of Rock turnesinin katılımcıları son birkaç haftadır dinlemekteydi– *Justice* albümünden çıkan ilk tekli oldu ve ona Budgie'nin "Breadfan"i ve Diamond Head'in "The Prince"i cover olarak eşlik etti. Her ikisi de öylesine hızlı ve kusursuz bir şekilde çalınmıştı ki, eleştirmenler Lars ve James'e kaydın sonradan hızlandırılıp hızlandırılmadığını sormadan edemediler.

"Harvester Of Sorrow", Metallica standartları açısından yavaş bir parçaydı. Kulakta kalıcı sayılacak ana cümlesi şarkının ortalarına kadar ilerliyor, ardından grup üyelerinin –özellikle James'in– büyük hüner sergilediği şeytani zorlukta bir *showcase*[1] başlıyordu. Bu karmaşık bölümün ardından parça ana cümleye dönüyor –bunu dineyiciyici hâlâ şaşırtan bir off-beat ritimle yapıyor– ve nihayet sonlanıyordu. Bu progresif yön, kıta ve geçiş arasındaki beklenmedik ölçü değişikliğiyle "Frayed Ends Of Sanity"de de devam ediyordu.

"To Live Is To Die", Cliff Burton tarafından, ölümünden kısa bir süre önce yazılmıştı ve James'in konuştuğu bazı mısralar haricinde çoğunlukla enstrümantal bir şarkıydı:

Bir adam yalan söylediğinde dünyanın bir bölümünü öldürür
Bunlar erkeklerin "hayatım" diye yanlış adlandırdığı soluk ölümlerdir
Bütün bunlara daha fazla tanık olamayacağım
Kurtuluş krallığı beni eve götüremez mi?

Sözler ürkütücü bir şekilde kâhince olabilirlerdi, ama şarkının bağlamına kesinlikle uygunlardı. Şarkı uzun, karmaşık ve çok bölümlü bir kompozisyondu. Biraz "Orion"u, biraz da "The Call of Ktulu"yu hatırlatıyordu, ama her ikisinden de daha gelişmişti.

---

1 Belli bir performans amacıyla sırayla veya aynı anda seyirci karşısına çıkılması, hünerlerin sergilenmesi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Nihayet, "Damage Inc." kıvamındaki "Dyer's Eve", Lars'ın hızlı trampet çalışlarıyla ve ana cümlenin tatmin edici bir öngörülemezlikle bir belirip bir kaybolmasıyla –palm-mute tekniğinin gücü sayesinde– tamamen saf bir thrash-metal bestesiydi. Burada James, ailesine öfke kusuyordu: *"O lanet olası ninnilere inanmayacak kadar büyüdüm artık!"* Böyle bir itirafı ilk kez yapıyordu ve kızgınlığının nedeni son derece açıktı: *"Sizden her zaman aynı şeyi duydum: 'Söylediğim gibi yap, yaptığım gibi değil!'"* Bu, hâlâ dünyalar kadar uzak olan "Holier Than Thou" gibi daha odaklı şarkıların temelini oluşturuyordu.

James'in öfkeli şarkı sözleri, kendi sıkıntılı duygularına ve genel olarak toplumsal sorunlara dayanıyor gibiydi. "Blackened"; gezegenin, hükümetin ve diğer oluşumların bozulmuş yönlerini ele alıyordu. "One", savaş ve savaşın sonuçları hakkındaydı. Diğer şarkılara gelince, az çok dünyanın genel kasvetli durumunu değerlendiriyorlardı. Bu arada, *Master Of Puppets*'da ilk kez gördüğümüz bu ilgi kayışı, yavaş yavaş tüm thrash-metal piyasasına yayılmıştı. Metallica'nın Slayer gibi çağdaşları standart satanist müzikten koparak daha toplumsal bir duruş takınmaya başlamıştı. Slayer şarkıcısı Tom Araya, toplum hakkındaki görüşlerini bana son derece güzel bir şekilde özetliyor: "İnsanlar, insanları öldürmeye devam edecekler. Ve bu konuda daha yaratıcı olacaklar. İnsanları uyandırmak için çok büyük bir felaket yaşanması gerekiyor. İnsanlara, 'Biz ne halt ediyoruz?' dedirtecek bir şey." Bununla birlikte, Metallica bu konuda meslektaşları arasında daha önde duruyordu. Hetfield'in anti-sosyal acı eleştirileri, Büyük Dörtlü söz konusu yöne bakmadan çok önce ortaya çıkmıştı.

Albüm kesinlikle güçlüydü. Müziği ya da sözleri hakkında çok az olumsuz nokta vardı. Bu da onun çoğunlukla kusursuz olduğu anlamına geliyor, değil mi?

Yanlış. Günümüzde –albümün çıkışından on beş yıl sonra bile– hayranlar bu çalışmanın tuhaf bir sounda sahip olduğunu düşünüyor. Yapımcı Flemming Rasmussen yıllar sonra konuya şu yorumu getiriyor: "Sound çok kuruydu[1], hemen suratınızın dibinde patlıyordu, hiç reverb yoktu. Oldukça cılız, kaba ve gürültülü bir sonuç elde ettik."

---

1 Kayıt aşamasında insan ve enstrüman seslerinin hiçbir efekt (derinlik, yankı, vesaire), kompresör veya frekans düzenleyici kullanmadan kaydedilmiş hali.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Daha açık söylemek gerekirse, gitarlar ve kick-davul güçlü ve zengin bir doku sunsa da, sonuç buz gibi soğuktu. Daha az meşgul parçalarda duyulan pena seslerinin ve fingerstyle ile çalınan bölümlerin arkasında yükselen hafif gümbürtülerin haricinde basgitar hiç duyulmuyordu. Daha şaşırtıcı olan şey ise, *Garage Days* kısaçalarında Jason Newsted'in basları son derece açık bir şekilde duyulmuş, şarkılara muazzam bir güç katmış, Hetfield'ın o muazzam gitarlarına mükemmel bir şekilde eşlik etmişti. O zaman Newsted neden bir sonraki albümde –yeni grubuyla gerçekleştirdiği ilk "gerçek" kaydında– âdeta hiçe sayılmıştı?

Rasmussen'in dediğine göre bu bir kaza eseri değildi: "İşimiz bittiğinde sonuca bayılmışlardı. Ama birkaç ay sonra dinlediklerinde, 'Hım, biraz abarttık galiba,' dediler." Mixing çalışmasını Rasmussen'in kendisi yapmamıştı –bu Steve Thompson ve Michael Barbiero'dan oluşan profesyonel ekibin görevi olmuştu– ama yine de nihai sonucun ne şekilde olduğunun farkındaydı. "O albüm yüzde 99 oranında onların istediği gibi düzenlendi, ama geriye dönüp baktığımda, 'Onu daha farklı yapmalıydık,' diyorum. Bu albümü de *Ride The Lightning* gibi düzenlemeliydim."

Ross Halfin da aynı hikâyeyi anlatıyor: "Sonuçta Jason'ı çok sevdim. Benim için o üçü ayrı, Jason ayrıydı. Ama *Justice* albümünde basları hiç duyulmuyordu. Ve şimdi söyleyeceğim şey gerçek bir hikâye: Jason'ın basları hangi seviyedeyse, Lars onu fazla buluyor, bir kademe daha azaltılmasını istiyordu!" Başka bir deyişle Lars, Jason'ı albümden kasıtlı olarak mı çıkarmıştı?

Ulrich neden böyle bir şey yapsın ki? 2001 yılında, bu albümde tam olarak neler yaşandığını Jason'ın kendisinden öğreniyoruz. Hikâyesi hem ışık tutucu hem de biraz moral bozucu:

"O aşamaya kadar katıldığım tüm kayıtlar, *Garage Days* de dâhil olmak üzere, sadece bir-iki gün içinde yapılmıştı. Yani şimdiye kadar hâlâ iyi gidiyorduk ve benim bildiğim bir kayıt seansı hep bu şekilde olmuştu. Ama *Justice* albümü için stüdyoya girdiğimizde tuhaf hislerle karşılaştım. İlk defa gerçek bir Metallica albümü için çalacaktım ve Cliff orada değildi."

Öyle görünüyor ki, Mike Clink/Flemming Rasmussen değişimi biraz kafa karıştırıcı olmuştu. Jason'ın basgitar bölümlerinin kaydı, iki

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yapımcının tam ortasına isabet etmişti: "Bunların ikisi de aynı anda bir sürü iş yapmaya çalışan yapımcılardı. Ortada hiçbir düzen yoktu. Yani, 'Şunu yapmak için bu kişiye ya da falanca şeyi halletmek için diğerine ihtiyacımız var,' diyen bir otoriteden mahrumduk. Üstelik paramız da vardı. Hem plak şirketinin desteğine sahiptik hem de çok güzel bir stüdyoda çalışıyorduk. Tüm bu şeyler vardı ama ortada hiçbir düzen yoktu. Yardımcı ses mühendisiyle çalışıyordum ve sahnede kullandığım aynı teçhizatla kaydediyordum. Hiç kimse, 'Mikrofonu şöyle yerleştirelim, bu diğerinden daha iyi duyulur, falanca efekti deneyelim, o basgitar bundan daha iyi olur, şu ton daha iyi gider, pena yerine parmakla çalalım,' gibi şeylere zaman ayırmıyordu. İyi bir bas sesi elde edebilmek için tüm bu şeylerin çok önemli olduğunu artık biliyorum. Ama o zaman jackı takıp parçaları çalıyordum. Onları amuda kalkıp gözlerim kapalıyken bile çalabilirdim. Hiç durmadan deli gibi prova yapmıştım."

Newsted kayıt aşamasında tek başına kalmıştı: "Sonuçta stüdyoya girdim ve kendi bölümlerimi en iyi şekilde çaldım. Temel olarak, James'in gitar bölümlerini birebir takip ettim, o dönemde bu seviyede bir basçıydım. Ama ortada bana, 'Onun yerine şöyle bir şey dene,' diyecek ne James, ne de Lars vardı. Ya da 'aferin' diyecek gerçek bir yapımcı. Stüdyoya girdiğimde bir günde, hatta bazen sadece öğleden sonrasında üç-dört şarkı kaydettiğim oluyordu. Oturup her şer şeyi başından sonuna kadar çalıyordum ve hatalı yerler olsa bile iş bitmiş oluyordu. 'Aferin, iyi işti!' diyerek oradan ayrılıyorlardı!"

Bugün de böyle bir kayıt yapar mıydı? "Bugünlerde genellikle bir şarkı için bir gün ayırıyorum. Albüm kayıtlarında böyle. Dolayısıyla stüdyoya erken geliyorum, istediğim soundu ayarlıyorum ve istediğim sonucu alıncaya kadar bütün gün kayıt yapıyorum. Bazı müzisyenler daha çok veya daha az zamana ihtiyaç duyabilir, ama o günlerde bu tür şeyler hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Sadece çalıyordum ve iş bitiyordu."

Bu drumun üzerine ikinci bir tuhaf senaryo daha eklenmişti. Metallica, mixing çalışmaları esnasında Van Halen turnesinde çalıyordu ve Jason'ın yaşadığı kafa karışıklığı daha da artmıştı. Jason: "Sonra yazın Monsters Of Rock turnesinde çalma teklifi aldık. O zaman Mike Clink'i yapımcı koltuğundan göndermişlerdi ve bir boşluk vardı. Son-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

radan Flemming geldi, ama benim baslar çoktan kaydedilmiş, arka plana konup unutulmuştu. Mixing aşamasına gelmiştik ve bunu kimin yapacağı hâlâ seçilmemişti. Ortada hâlâ belli bir düzen yoktu. Neyse, Van Halen ve Scorpions'la turneye çıktık... Bunlar parti yapmayı ve tüm o diğer şeyleri keşfeden adamlardı. Hayatımızda ilk defa kendimizi *rock'n'roll* dünyasının içinde buluyorduk. Sonuçta bu adamlarla o özel festivalde haftada birkaç kez konser yapar olduk. Çalışmadığımız günlerde de bizimkiler yani James ve Lars; Bearsville, New York'a uçmaya, o diğer iki teknisyenle –Thompson ve Barbiero– mixing üzerinde çalışmaya başladılar. Onlarla daha önce hiç tanışmamıştım ve kim olduklarına dair hiçbir fikrim yoktu."

Sıkıntılı durum yaklaşıyordu. Tüm bunlar devam ederken, belli ki ya Lars ya James ya da her ikisi birden, albümdeki bas bölümlerine karşı kararlı bir tavır takınmış, söz konusu bölümleri gerçekten de kısmıştı. Jason: "Neyse partiler devam ediyor, bizimkiler konserlerle New York arasında mekik dokuyor, hiç uyumuyor, erkenden yola çıkıyorlardı. Meğerse oradayken benim baslara karşı belli bir tavır takınmışlar ve (bu kısmı kısık sesle söylüyor) 'Hiç de Cliff'inki gibi değil!' gibi şeyler söylemişler. Sonra oradaki teknisyenlerden benim basların sadece hafifçe duyulacak bir seviyeye çekilmesini istemişler. Basları yarım desibel azaltıp, gitarlardaki ve diğer şeylerdeki tüm frekansları arttırmışlar. Tüm boşlukları kick davulla doldurumaya, parçalara âdeta vurmalı bir hava katmaya çalışmışlar. İşte albüm bu yüzden o şekilde..."

Jason kızgın değil, ama bu olay karşısında kalbi kırılmış: "Bundan çok şey öğrendim. Albümün son halini dinlediğimde çok kötü hissettim, büyük bir hayal kırıklığı içindeydim. Böyle bir durumla karşılaşan çoğu insanın yapacağı gibi, onu duymak bile istemedim. Tam gaz çalışıyorduk, bir sürü şey dönüyordu ve ben de tüm bu şeylerin içinde yuvarlanıp gidiyordum. Ne yapacaktım? Başına buyruk adamlara son dakikada, 'Mixing çalışmasını en baştan yapalım,' diyecek halim yoktu."

Jason bu tecrübeden öyle bir ders ve öz güven kazanmıştı ki, bugün sorulduğunda Lars ve James'in ilgili konuya nasıl bir cevap vereceğini bile biliyor: "Bugün onlara sorsanız... Yani artık vakitleri var, baba oldular, hayat konusunda daha olgunlar falan... Gözünüzün içine baka baka, 'Tüh, nasıl da yaptık böyle?' diyeceklerdir."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Çok haklı, çünkü Kirk 2000 yılında Twec.com'la yaptığı bir röportajında şu açıklamayı yaptı: "...*And Justice for All* albümümüzün daha iyi kaydedilmiş olmasını dilerdim. O dönemde ilginç bir konsept gibi gelmişti, ama bugünlerde kulağa hiç de iyi gelmiyor. Şarkıları seviyorum, ama albümün soundu çok *funky*[1]. Yani kötü anlamında funky, *groovy*[2] değil." Ross Halfin ise basitçe şu yorumu yapıyor: "Sanırım bugünlerde Lars bu albümden utanç duyuyor olmalı, çünkü içinde hiç bas yok."

Flemming Rasmussen son derece rahat bir kişi ve albümdeki bas eksikliğini birden fazla faktöre bağlıyor: "Bu duruma muhtemelen mixing odasında sadece Lars ve James'in bulunması yol açmış olmalı. Davullar yüksek, gitarlar yüksek! Jason ise yeni çocuk ve bas bölümlerinin çoğunu gitarlarla tek sesli olarak çalmış, yani basları aslında gitar sesinin bir parçasından ibaret. *Garage Days* kısaçalarında bol bol bas vardı, çünkü gitar bölümlerini katmanlar halinde kaydetmemişlerdi ve bu da basgitara bol bol yer bırakmıştı. Soundun daha dolgun olabilmesi için tüm enstrümanların duyulması gerekir. Ama sonuçta mixing masasında ben yoktum. Bu işi yapan kişiler ben oraya varmadan önce işe alınmıştı. O dönemde, yaptıkları şeyden ben de memnun kalmıştım, nereye varmaya çalıştıklarını anlamıştım. Şarkıların çoğunda hiç bas yok gibiydi, belki de bunu çok kafaya takmamışlardı, ama bence harika bir albüm. Son derece sağlam... Onu, o hale getirebilmek için günlerce çaba sarf ettim. Davulların tonunun yüzde yüzlük bir sonuç verebilmesi için tonla ayar denedim. Metallica mükemmelliyetçi bir grup, ama yeri geldiğinde ben de öyleyim."

Öyle görünüyor ki, sonuçta tüm bu çabaların karşılığı alınmıştı. Flemming tanınmış bir yapımcı haline gelerek Morbid Angel gibi diğer metal gruplarıyla da çalıştı. Bir röportajında şu açıklamayı yaptı: "Uluslararası açıdan 'Metallica'nın Yapımcısı' etiketinden kurtulmak zordu, ama ülke içinde sorun olmadı. 1992 yılında, Black Sun adlı Danimarkalı bir grupla yaptığım çalışmalar sonucunda bir Grammy kazandım."

Bu esnada Brian Schroeder –Pushead olarak da tanınıyor– adlı bir yazar ve sanatçı tarafından hazırlanan albüm kapağı, Metallica'nın tüm o dönemdeki kariyerine bir kimlik kazandırıyordu. Ve gerçek bir

1 İngilizcede hem müthiş hem de acayip anlamına gelebilen kelime.

2 Groove özelliği taşıyan.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Metallica tarzı içinde gerçekleşecek olan muazzam "Damaged Justice" turnesi, Metallica'yı gerçekten de herkesçe tanınan bir grup haline getirecekti. Dörtlü, o kendilerine has kargaşayı dünyanın neredeyse her köşesine durdurulamaz bir güçle götüreceklerdi.

...And Justice for All albümünün kapağını süsleyen, esaret altındaki Kadın Adalet heykeli, Damaged Justice turnesinin setinde de sergilenecekti. Yaklaşık 70 metre yüksekliğindeki heykel, konser esnasında parçalara ayrılacaktı. Bu tür bir gösteri daha önce Dio'nun ejderhası, Motörhead'in bombardıman uçağı ve Parliment'in ana gemisi ile de denenmişti. Ama Metallica'nın gösterisi teatral bir saçmalıktan ziyade sadeliğe odaklıydı. Hayranlar bu konsepte ve 11 Eylül 1988'de başlayacak olan turneye hayran kalacaktı. Turnenin başlangıcında James, açılış grupları Danzig'in "Twist Of Cain", "Possession" ve "Am I Demon?" parçalarında arka vokal yapacaktı.

Macaristan'da başlayan turne; hızla İtalya, İsviçre, İspanya, Fransa, Birleşik Krallık ve İrlanda'ya yayıldı. Gururla söylemeliyim ki, turnenin bu 14 günlük ayağındaki konserlerinden birinde, o zamanlar henüz 17 yaşında bir ergen olan bendeniz de vardı. O dönemdeki açılış grubu Queensryche'dı ve *progressive*-metalin ilk örneklerini sergileyen grup, yeni Metallica'nın çalışmalarının gelişmiş tabiatını mükemmel bir şekilde tamamlıyordu. Danimarka, Finlandiya, İsveç, Norveç, Almanya, Belçika, Fransa, Almanya ve Hollanda'dan geçen Avrupa turnesi, 5 Kasım'da sona erdi. On günlük bir dinlenme ve iyileşme sürecinin ardından Kuzey Amerika'ya hareket etti. Sonbahar kışa dönerken; Ohio, Illinois, Wisconsin, Indiana, Michigan, Missouri, Oklahoma, New Mexico, Arizona ve California eyaletleri, Metallica rüzgârını tadan ilk şehirler oldular. Utah ve Colorado konserleri de 18 Aralık'ta tamamlandıktan sonra turne Noel molası verdi.

Ya da neredeyse bir mola. Aralık başında Metallica, "One" adlı tekli için profesyonel bir video klip çekerek, eşi benzeri görülmemiş –en azından kendileri açısından– bir adım attı. Tekli, televizyona uyum sağlayabilmesi için daha makul bir uzunlukta tekrar düzenlenmişti. Bazı hayranların tepkisi ise belirsizdi: Metallica, video klip yapmanın para kaybı olduğunu söylememiş miydi? Kendini satmak olmuyor muydu bu? Aslında... Hayır... "One", gösterişli olmaktan ziyade işlevsel bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

çalışmaydı. Bir prova odasında müzik eşliğinde kafa sallayan grup ile *Johnny Got His Gun* adlı filmdeki sakat adamın görüntüleri arasında geçişler yapılıyordu. Klip, bir amaca hizmet etmek için yapılmıştı. Müzik kanallarına, şarkının yanında gösterebilecekleri bir şeyler vermek istemişlerdi. Gösteriş yapmak ya da kendilerini yüceltmek değildi amaç.

Gerçek bir molanın ardından, "Damaged Justice" turnesi 1989 yılında da devam etti. Spastik Çocuklar bir Oakland konseri düzenledikten sonra, gerçek grup, Tennessee'de yaptıkları provaların ardından; Alabama, Louisiana, Texas, Oklahoma, Arkansas, Florida, Georgia ve Kuzey Carolina'ya geçtiler. 22 Şubat tarihinde ise bir kilometre taşı aşıldı: Metallica, Grammy'ye aday gösterilmişti ve tören Los Angeles'taki Shrine Oditoryumu'nda gerçekleşti. Tarihte ilk kez, bir thrash-metal grubundan performans sergilemeleri istenmişti ve Metallica, "One"ı çalmayı tercih etti. Hem metal hayranları –ömürleri boyunca böyle bir şeyi beklememişlerdi– hem de metal olmayan diğer hayranlar –şarkının sonundaki güçlü çıkışlar da eşit derecede beklenmedikti– büyük bir şaşkınlık içindeydi. Ne var ki, "En İyi Heavy-Metal" kategorisine aday gösterilen Metallica, Grammy komitesinin gülünç bir kararıyla ödülü bir *folk*-rock grubu olan Jethro Tull'a kaptırdı. Bu, büyük bir kafa karışıklığının kesin işaretiydi. Heavy-metal ve *hard-rock* gibi kategoriler arasındaki ayırım, belli ki endüstrinin bazı üyeleri tarafından bilinmiyordu. Bu karar hâlâ günümüzde de insanları şaşırtmaya devam ediyor. Metallica bunu tabii ki dert etmedi, ancak *...And Justice for All* albümlerinin arkasına "Grammy Ödülü Kaybedenleri" yazan bir etiket eklemeyi unutmadılar.

Ve turne bir sonraki hedeflerine doğru ilerlemeye devam etti: Kuzey Carolina, Georgia, New Jersey, Pennsylvania, New York, Maryland, Virginia, Massachusetts, Connecticut, Rhode Island, Maine, Kanada –Nova Scotia, Ontario, Quebec– Michigan, Ohio, Illinois, Wisconsin ve Minnesota. 21 Nisan'da, Queensryche'ın açılış görevi sona erdi. Metallica, kendilerine uzun bir süre eşlik etmiş olan turne arkadaşlarına veda etti ve birkaç günlük dinlenmenin ardından hayatlarının en uzun uçuşunu gerçekleştirdiler: Yeni Zelanda, turnenin en yorucu bacağının başlangıcıydı ve açılış görevi The Cult tarafından icra edilecekti.

Yeni Zelanda, Avustralya, Japonya, Hawaii ve Alaska konserlerinde, Metallica her türden izleyiciyle karşı karşıya geldi ve onlara daha yu-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

muşak metal parçalarından sundular. Ardından daha bilindik bölgelere yöneldiler: British Columbia, Alberta, Saskatchewan, Manitoba, North Dakota, Minnesota, Iowa, South Dakota, Nebraska, North Dakota, Kansas, Illinois, Wisconsin, Indiana, Kentucky, Michigan, Ohio, West Virginia, Pennsylvania, New York, New Hampshire, Connecticut, New Jersey, Massachusetts, Vermont ve Maryland. Son konserden sonra –28 Temmuz'da Landover'da– Jason, MetalWorx adlı bir radyo istasyonundan iki gazeteci ile röportaj yaptı ve Metallica'ya katıldığında herhangi bir beklentiyi karşılamak zorunda kalıp kalmadığı sorulduğunda şu yanıtı verdi: "Doğal olarak, yaşanacaklara dayanacak kadar güçlü birini arıyorlardı, sadece çalmasını bilen bir müzisyen değil. Cliff'in yerini almaya zihinsel olarak hazır olan birine ihtiyaçları vardı. Hem grubun hem de diğer ekibin beklentilerine uyum sağlayabilecek birine. Seçmelere 40 ya da 45 kişi katılmıştı, çünkü bu işin her yönüne ayak uyduracak birini bulmak istemişlerdi."

Garage Days kısaçaları konusunda da şunları ekledi: "Bir sürü cover parçası çalmaya başladık ve kulağa oldukça hoş geldiğini fark ettik. Bir süre yapımcımız olmamıştı ve 'Bu parçalar kulağa çok güzel geliyor, neden onları kaydedip piyasaya çıkarmıyoruz?' dedik. Bir günde ve sadece dört saat içinde tüm şarkıları çaldım. Aklıma estiği gibi... Sadece saçmalık olsun diye... Kısacası, çalışma bu şekilde bir araya geldi. Dinlerken, saçmalık olsun diye yapıldığı da çok açık."

Konu *...And Justice for All*'dan açıldığında, çoğunlukla kendisinden önce bestelenmiş olduğunu ama bir sonraki beste çalışmalarına katılmak istediğini açıkladı: "Kayıtlarımızı bir araya getiriyoruz ve kim en güzel melodiyi çalmışsa, tabii ki onu kullanıyoruz. En güzel ne varsa. James bazen muazzam gitar cümleleri keşfediyor, Kirk de öyle. Mesele, benim onlarınkinden daha ilginç bir şeyler bulmam." Jason en sevdiği Metallica şarkısının, bir Cliff Burton gösteri parçası olan "Orion" olduğunu açıkladı: "Doğru dürüst çalamıyorum bile! O bas solosunu 700 bin kere dinlemiş olsam da, her seferinde tüylerim diken diken oluyor." The Damaged Justice turnesi sona doğru yaklaşıyordu. Bir sonraki üç boyunca; Pennsylvania, Virginia, Delaware (sadece Metallica fan kulübü üyeleri katılmıştı ve bu bir ilkti), Tennessee, Ohio, South Carolina, Georgia, Mississipi, Texas, Colorado, Washington, Oregon, Idaho,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Montana, Wyoming, Utah, Nevada, Arizona ve California'ya yeterli dozda metal aşıladıktan ve eylül/ekim aylarında Brezilya'yı kapsadıktan sonra nihayet sona erdi.

Artık toz duman dağılmış, Metallica ürkütücü bir sessizliğe bürünmüştü. Öncesinde muazzam derecede güçlü akorlarla, James Hetfield'ın vahşi kükremeleriyle ve deli fişek Ulrich'in öfkeli davul ritimleriyle dolu olan havayı pür sessizlik kaplamıştı. Metallica, nihayet istirahate çekilmişti.

◆◆◆

Bu sessizlik birkaç ay boyunca devam etti. The Damaged Justice turnesi, ciddi güçlere sahip olan bir Frankenstein'ın canavarına dönüşmüş ve tüm personelin kanını korkunç, metalik bir kan emici gibi boşaltılmıştı. Şimdi iyileşme zamanıydı.

Metallica, Ocak 1990'a kadar tamamen sessiz kaldı. Sonra aniden Elektra Records'un kırkıncı yıldönümünü kutlayan bir derleme albümü için, bir cover şarkısı kaydedeceklerini duyurdular. Konsept basitti: Elektra'nın sanatçıları, başka bir firmanın sanatçısı tarafından kaydedilmiş bir parçayı seslendirecekti. Metallica da Queen'in "Stone Cold Crazy" adlı parçasını kaydetmeyi seçti. Freddie Mercury'nin görkemli sahne şovlarıyla ve Brian May'in dolgun cümleleriyle mükemmelleşmiş olan parça Metallica için harika bir seçimdi.

Ne var ki onların parça yorumu son derece cansız kaldı. Kusursuz gitar cümleleri, güçlü davul ritimleri –hatta Mercury'nin eşcinsel nameleri– son derece ucuz bir şekilde tekrarlanmıştı. Bu örtüşme yetersizliği, Metallica için bir ilkti. Acaba bir sorunları mı vardı? Geçen turnenin yorgunluğunu hâlâ atamamışlar mıydı? Gerçek ne olursa olsun, "Stone Cold Crazy", adı gibi buz etkisi yaratmıştı.

Sessizlik, iki etkinlik haricinde 90'ların ilk birkaç ayı boyunca sürmeye devam edecekti. Metallica, 8 Ocak'taki diğer bir Spastik Çocuklar konserinden bir ay sonra, tekrar Grammy Ödülleri'nde boy gösterdi ve bu sefer "One" için bir ödül kazandılar. Jethro Tull'a o yıl bir albüm çıkarmadıkları için teşekkür ettiler. Bu arada müzikteki bir dönem kapanmaya, bir başkası açılmaya başlamış gibiydi. Metallica son turnenin aşırılıkları sonrasında kendisine gelmeye çalışırken, birçok metal

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

hayranı, diğer grupların müziklerinden zevk alır olmuştu. Özellikle bazı hayranlar, dikkatlerini yeni bir rock hareketinin yükselmekte olduğu Seattle'a yöneltmişti. Eğer dikkatlice dinlerseniz, o şehirden gelen soundun neredeyse klasik metal cümlelerinin, *punk* saldırganlığının ve pop nakaratlarının bir karışımı olduğunu düşünebilirsiniz.

◆◆◆

Ama Mayıs 1990'a gelindiğinde, Metallica üssünde kıpırdanmalar algılandı. 19 Mayıs tarihinde Birleşik Krallık'ta, "*The Good, The Bad & The Live*" adlı kutu seti piyasaya sürüldü. İçinde daha önce yayınlanmış 12 adet tekli ve diğer bazı canlı kayıtlar vardı. Set listelerde sadece 56 numaraya kadar yükselebilse de, İngiliz hayranlarına Metallica faaliyetlerinin artmakta olduğunu duyurmuştu. Grup, çok geçmeden bir dizi festival konseri vereceğini ilan etti. Ve 11 Mayıs'ta, Londra'daki Marquee'de "Vertigo" adı altında gizli bir konser verdikten sonra –Metal Church'ün açılış grubu olarak– gerçek isimleriyle Hollanda, Almanya, Fransa ve İngiltere'de konserler verdiler. Bu konserlerdeki açılış grubu Warrior Soul'du. Ayrıca Aerosmith ile iki stadyum konserine katıldılar: 29 Haziran'da Toronto'da, ertesi gün de New York'taki Silver Stadyumu'nda.

Bir şey, Metallica müzisyenlerini tekrar canlandırmış gibiydi: Belki bazı müzikal keşifler ya da yenilenmiş bir coşku olabilirdi. Hatta Lars, Diamond Head ve Iron Maiden'ın şarkılarından oluşan bir derleme albümü hazırladı. Ve –çok ilgi görmeyecek olsa da– *NWOBHM Revisited* adını verdiği albümü, söz konusu hareketin doğuşunun onuncu yılını kutlamak üzere piyasaya sürdü.

Bunların dışında 1990 yılının geri kalanı Metallica için büyük ölçüde sakindi. Yaz ayları sonbahara dönüşürken, gruptan en ufak bir çıt sesi bile yükselmedi. Ekim ayında, yeni bir albümü bir araya getirmenin amacıyla stüdyoya kilitlendiler. 9 Kasım'da *Rip* dergisinin Hollywood Palladium'daki lansmanında boy göstermenin haricinde –Lars, James ve Kirk, Guns N'Roses'dan Axl Rose, Slash ve Duff McKagan, Skid Row'dan da Sebastian Bach ile "Gak" müşterek adı altında performans sergilediler– uzun bir süre dünyaya hiçbir sinyal vermediler.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Birkaç ay boyunca, içeride neler döndüğüne dair hiçbir haber alınamadı. Bununla birlikte bazı söylentiler yayılmaya başlamıştı. Bazıları, yeni albümün daha önce yapılmış çalışmalara kıyasla alışılmışın dışında olacağını söylüyordu. Ne tür bir tarza sahip olacağı bilinmiyordu, ancak büyük bir beklenti oluşmaya başlamıştı. Ve bu kez Metallica'nın yaptığı müzik, onun yaratıcılarını bile ezip geçebilirmiş gibi görünüyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

On Yedinci Bölüm

Siyah Albüm Hakkındaki Gerçek

Efsane 8: *Metallica*, Metallica'nın; en iyi, en kötü, en iyi sounda sahip, en iyi düzenlenmiş, en iyi ihanet eden, en çok çığır açan veya en kusursuz albümüdür.
Efsane 9: Albüm, metal piyasasının çehresini değiştirmiştir.
Efsane 10: Albüm büyük ölçüde abartılmaktadır.

Metallica'nın kendi adını taşıyan albüm 1991 yılında piyasaya sürüldüğüne, muazzam bir ilgi uyandırdı ve yıllarca sürecek hem olumlu hem de olumsuz tepkilere yol açtı. Albüm, Metallica'yı gerçek anlamda rock yıldızlarına dönüştürürken, milyonlarca kararsız hayranı da birer heavy-metal tutkunu haline getiriyordu. Onları bir topluluk seven birçok kişi, Metallica'nın albümünün ya mükemmel ya da korkunç olduğunu düşünüyordu. Bu da bu konuyu rasyonel olarak tartışmayı zorlaştırıyor.

Ama biz görüşlerden önce gerçeklere bir göz atalım. 6 Ekim 1990 ile 16 Haziran 1991 tarihleri arasında kaydedilen 12 şarkılık albüm, 12 Ağustos 1991'de piyasaya sürüldü. Plağın kapağı baştan aşağı siyahtı, ancak üzerinde daha açık siyahla belirginleştirilmiş bir Metallica logosu ve bir de kıvrık yılan vardı. Albüm bu görünüşünden dolayı neredeyse

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

anında "*Siyah Albüm*" olarak da anılmaya başladı. Lars'ın bahsettiğine göre, ilk başta kendi içlerinde "Yılan Albümü" adını uygun görmüşlerdi, ancak bunun hayata geçmediğini biliyoruz. Albümün kaydı Kuzey Hollywood'daki One On One Stüdyoları'nda Randy Staub ve asistanı Mike Tacci tarafından gerçekleştirilirken, yapımcılığını da Bob Rock, Hetfield & Ulrich üstlendi.

Yapımcı olarak Bob Rock'ın seçilmiş olması da anında tartışmalara yol açtı. Rock, The Cult, Aerosmith and Mötley Crüe gibi gruplara ana akım –ya da en azından fazla aşırıya kaçmayan– albümler hazırlamış, bu süreçte daha temiz ve bas ağırlıklı soundlar konusunda uzmanlaşmıştı. Ancak kesinlikle bir thrash-metal yapımcısı değildi. *...And Justice for All* da progresif bir albüm olmuş olabilirdi, buna şüphe yoktu. Ama hâlâ yeterince thrash unsurları taşıdığı için, *extreme-metal*in daha yumuşak kısımlarında yer almaya hak talep edebiliyordu. Dolayısıyla bir Metallica albümünün yapımcılığına Bob Rock'ın seçilmiş olduğu haberi, tüm eski hayranları şoke etmişti.

Sonradan ortaya çıktığı üzere, Metallica aslında yapımcı seçimi konusunda çok dikkatli davranmıştı. Son üç albümlerini düzenlemiş ve *...And Justice for All*'u Mike Clink'in elinden kurtarmış olan Flemming Rasmussen'den, *Siyah Albüm* çalışmaları sırasında işlerin tekrar çıkmaza girmesi olasılığı üzerine beklemede olması istemişti: "*Siyah Albüm* çalışmalarının başında bana bir ay tatil yaptırdılar, parasını da ödediler," diye açıklıyor Rasmussen. "Bob Rock'la da aynı sorunları yaşayabilecekleri ihtimalini göz önünde bulundurmuşlar. Daha önce olduğu gibi çıkmaza girmek istememişler. Ben de Danimarka'da tatil yaptım. Ama albümü bitirmeleri bir buçuk yıl sürmüş... Ben orada olsaydım herkesi çoktan boğazlamış olurdum herhalde!"

Bununla birlikte Bob Rock ve Metallica ortaklığı yürüyecek gibi görünmüştü. Gerçi Rock, ilk görüşmelerinden birinde Lars'ı şaşırtarak, grubun hiçbir albümde o konser enerjisini yakalayamadığını söylemişti. Lars bu yorumu biraz küstahça bulmuş, ama yine de çalışmalar başlamıştı. Ve devam etmişti... Ve daha da devam etmişti... Ve dokuz ay süren kayıt ve mixing çalışmaları karşısında herkes kafasını kaşımaya başlamıştı. Sadece tek bir albümün tamamlanması neden bu kadar uzun sürüyordu?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Bu sorunun yanıtı, Metallica'nın 1987 yılında, *Master Of Puppets* çalışmalarının tamamlanmasından sonra *Trasher*'a verdiği röportajda yatıyor. Albüm çalışmalarının neden uzun sürdüğü sorulduğunda, Hammett şu açıklamayı yaptı: "Stüdyoda bir hata yaparsak ve bu şey plağa basılırsa, bununla en az bir buçuk-iki yıl yaşamak zorunda kalırız. Biz bunu yapmak istemedik." James konuya daha da açıklık getirdi: "Aslında hata falan yaptığımız yoktu, sadece doğru sesleri bir araya getirmeye çalışıyorduk. Lars aşırı derecede takıntılıydı. Sürekli davulun ya şu ayarı bozuk ya da bu tonu doğru değil deyip duruyordu. 'Biraz bekleyin!' diyor, ardından da bir saat boyunca davulu akort etmeye çalışıyor, sonra tekrar çalışmaya başlıyorduk."

Bununla birlikte, James bunları söyleyerek Lars'a biraz haksızlık etmiş olabilirdi. Çünkü kendisi de son derece titiz ve mükemmeliyetçiydi. Zaman alıcı bir kusursuzlukla, ayrı kanallara gitar katmanları eklemişti. "Şarkıların çoğunu üç ayrı kanala ritim gitar çalarak kaydettik," diye açıkladı, "Birer tane kenarlara ve bir tane de tam ortaya."

Bu takıntılı yaklaşım, kayıt çalışmalarının uzamasına neden olmuştu ve bunun en büyük sorumlusu Lars ve James'ti tabii. Bu aşamada Jason hızlı çalışan bir işçiyken –*Justice* albümündeki hızlı ama düşük konumunu hatırlayın– Kirk de, detaya önem verse de, sadece solo çalmaya odaklanmıştı. Ama özellikle Ulrich, içine şeytan girmiş gibiydi. Her gün akşam üzerine doğru stüdyoya gelip, sabahın erken saatlerine kadar çalışmaya devam etmişti. Bu azim mixing aşamasında da sürmüştü. Sonradan öğrendiğimize göre, albüm en az üç kere en baştan düzenlenmişti. Hatta bu süreç o kadar uzamıştı ki, mixing çalışmasını mastering ve basım için belirtilen tarihlerden çok kısa bir süre önce bitirebilmişlerdi. Rock'ın sonradan yaptığı bir açıklamaya göre işleri nihayet tamamlandığında, bir kutlama yapmak üzere o, James ve Lars bir bara gitmişler, ama aşırı yorgunluktan dolayı içkilerini pür sessizlik içinde içmişlerdi.

Peki, tüm bu meşakkatli çalışmanın sonuncunda ne elde ettiler? Metallica albümündeki şarkıları teker teker inceleyelim.

İlk şarkı, "Enter Sandman", *Kerrang!* okuyucularıyla yapılan bir ankette Tüm Zamanların En İyi Heavy-Metal Şarkısı seçildi. "Harvester Of Sorrow"'dakine benzer meşum bir girişle başlıyor –ilginçtir, bu da dâhil olmak üzere tüm Metallica albümleri ya *fingerstyle* ile temizce ça-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

lınan girişlerle ya da *fade-in* ile başlamıştı– Hammett'ın yazmış olduğu gayet dolaysız ve sade bir cümleyle devam ediyordu. Şarkıya ruhunu veren bu cümleydi; kıtaları güçlü bir şekilde destekleyen "Mi/Fa" kalıbı ve elbette ki döngüsel nakaratlar.

James, burada çocukluk kâbuslarından ve korkularından bahsediyordu:

Duyduğun o sesi önemseme
Yatağının altındaki bir canavar sadece
Dolabında, kafanın içinde

Ve bunu dehşet saçan karanlık bir ses tonuyla yapıyordu. Şarkının orta bölümünde, Kirk'ün wah pedalı ile çalınan solosunu, küçük bir çocuğun duası takip ediyordu:

Şimdi uyumak için yatıyorum
Tanrı'ya ruhumu koruması için dua ediyorum
Eğer uyanamadan ölürsem
Tanrı'ya ruhumu alması için dua ediyorum.

Bu da Metallica için bir yenilikti, ama şarkının popüler olmasına büyük bir katkıda bulundu: "Enter Sandman", albümün çıkmasından iki gün önce bir tekli olarak yayınlandı ve İngiltere listelerinde 5 numaraya yükseldi. Bu, daha önce hayal bile edilemeyecek bir başarıydı. Parça son derece kulakta kalıcı ve muntazamdı. Hem sadeliğe hem de eski kafalı hayranları tatmin edecek kadar sertliğe sahip olacak şekilde ustaca düzenlenmişti. Bununla birlikte, genelde Metallica'nın thrash-metal hayranları için son derece yavaştı ve Metallica albümünün de hızlı bir çalışma olacağını bekleyenler büyük bir hayal kırıklığına uğradılar. Ama ona hangi gözle bakarsanız bakın, "Enter Sandman" yıllarca hafızalardan silinmeyecekti.

Bir sonraki şarkı, "Sad But True", metal kitleleri için daha makbuldü. İlk şarkının hüsranı içindeki hayranlar bir parça da olsa rahatladılar. Sonuçta eğer Metallica artık hızlı olmaya ilgi duymuyorsa, en azından

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

hâlâ "ağır" çalıyordu. James'in gitarları büyük ölçüde downtune[1] edilmişti. Rock, James'in cümlelerini almış ve onları ezici bir ağırlık kazanıncaya dek üst üste bindirmişti. Ama nakaratların açılış sözlerine, *"Ben senin riyanım, seni gerçek yapıyorum"* eşlik eden cümlenin groovu, dinleyicinin bilincine son derece sağlam bir şekilde işliyordu ve bu faktör "Enter Sandman"de de mevcuttu. Metallica, şarkıları ne kadar güçlü olsa da akılda kalıcılığı sağlayacak hileler geliştirmeyi ihmal etmemişti. Albümün bu kadar popüler hale gelmesinin ardındaki ilk ve en açık neden buydu.

Öte yandan "Holier Than Thou"nun bir radyo teklisi olması planlanmamıştı, ama –Moby'nin *Play*'yi gibi– bu albümdeki tüm parçalar belli bir dönem geldiğinde tüm ana akım radyo istasyonlarında çalınacaktı. Hızlı bir cümle çevresinde ilerleyen ve albümün ilk sert sözlerini, *"Bir daha asla ağzından saçmalık saçılmasın!"* sarf eden parça, adından da anlaşılacağı üzere dindar iyilikseverlerin kibirli tavrına karşı yazılmıştı. Biraz tuhaf bir şarkıydı, çünkü her ne kadar ilk iki şarkıdan daha hızlı olsa da yeni hayranların gözünde rock ve metal arasında bir yerde olmasıyla ilgi çekti.

"Unforgiven", pek çok hayran için büyük bir sürprizdi. Etkili bir pop farkındalığına sahip olan bu ateşli ve içten radyo baladı, metalcilerin damak tadı için biraz fazla tatlıydı, ama bu albüme kucak açan yeni hayranların gönlünü kazanmayı başardı. James ilk kez yumuşak bir ses tonuyla şarkı söylüyordu ve bu bile başlı başına hayran kitlesini ikiye böldü. Thrash hayranları bu yeniliği kabullenmekte güçlük çekerken, diğerleri çok keyif almış ve bu yeni adımı başarılı bir deneme olarak görmüştü. Gerçi James eski ses tarzını çoğu yerde hâlâ koruyordu. Yeni şan denemesi sadece, *"Hissettiklerim/Bildiklerim/Gösterdiklerimin içinden hiç parlamadı"* gibi sözlerle sınırlıydı.

Yeni kan yeryüzüne katılıyor
Ve hemen boyun eğdiriliyor
Durmayan incinmiş kara lekeyle
Genç adam onların kurallarını öğreniyor

---

1 Gitar tellerinin gevşetilerek akort ayarının düşürülmesi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gibi sözleri dinlediğimizde de James'in çocukluk travmalarına gönderme yapıldığını görüyorduk. Bunu daha önce "Dyer's Eve"de ve bu albümdeki "Holier Than Thou"da da görmüştük, ama bu durum James tarafından hiçbir zaman teyit edilmedi. Yine de her ne şekilde olursa olun, Hetfield'ın söz yazarlığında iç gözlemsel hatta itirafçı bir tema ortaya çıkmaya başladığı son derece açıktı.

"Wherever I May Roam", destansı bir hisse sahipti, ama müzikal anlamda çok muhteşem değildi. Hetfield burada, *"Yol benim gelinim oldu,"* diyor ve gezgin, avare, göçebe, berduş gibi sıfatlarla sürekli yolda olmanın sıkıntılarını dile getiriyordu. Daha çok kavramsal bir şarkıydı ve seyirciye sunduğu belli bir mesaj yoktu. Yine de adı ve teması Metallica'nın ilerideki uzun turnelerini isimlendirmek üzere çok işe yarayacaktı.

Bununla birlikte, "Don't Tread On Me" çok daha dolaysız ve odaklı bir parçaydı. Mesajı –tıpkı Jimi Hendrix'in "The Star Spangled Banner" yorumunun mesajı gibi– uzun bir süre tartışılacaktı. Çünkü bazı dinleyiciler onu bir kahramanlık şarkısı olarak görürken, diğerleri bunun tam tersini düşünüyordu. Şarkının adı, Culpeper Minutemen[1] adlı bir Amerikan mücadele gücünün felsefesiydi. Milisin beyaz bayrağının üzerinde bir yılan ve "Özgürlük Ya Da Ölüm, Üzerime Yürüme" sloganı vardı. James'in sözleri kesinlikle belli bir pro-Amerikan duygusu taşıyordu: *"Özgürlük ya da ölüm, gururla selamlıyoruz/Onu kışkırtır kışkırtmaz kuyruğunu çıngırdatıyor"*. Bunun yanında, Minuteman'in o ünlü felsefesini –şiddete başvurma ama başlarsa da geri çekilme– yansıtıyordu: *"Asla başlatma, asla... Ama kendini içinde bulursan asla teslim olma ve öfkenin dişlerini göster"*. "Don't Tread On Me", James'in yazdığı ilk politik ve politikleştirilmiş şarkıydı. Ayrıca, "...And Justice for All" gibi şarkılardaki sistem-karşıtı duygularla kıyaslandığında, farklı bir kutuba geçmiş olmasıyla da dikkat çekiciydi.

Müzikal olarak bakarsak, kromatik bir akor dizilişine dayanıyordu ve Hammett'ın solosuyla grubun bu albümdeki daha karmaşık çalınan bölümlerinden birini içeriyordu. Bu noktaya kadar basit ve dolaysız bir albümle karşı karşıyaydık, daha önceki üç albümde yer alan karmaşık

1 Culpeper, Virginia çevresindeki bölgede 1775 yılında kurulmuş bir milis grubu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

becerilere çok az rastlamıştık. Bununla birlikte, bu şarkı hâlâ son derece yetenekli bir grup şarkı yazarının karşısında olduğumuzun bir hatırlatıcısıydı. Orta hızlı ama thrash sayılmayan "Through The Never" da bu noktayı destekliyordu: Eğer isterlerse, Metallica çok hızlı ve karmaşık melodiler çalabilirdi, ama bu albümde bunu çok sergilemek istememişlerdi. "Through The Never" yaklaşık dört dakikalık kısa bir parçaydı ve sürükleyici cümleleriyle bu albümün en geleneksel Metallica şarkısıydı. Gerçi albümün tamamının oldukça yenilikçi olduğu gerçeğini göz önünde bulundurursak, bu kelime göreceliydi.

Tıpkı "Fade To Black", "Sanitarium" ve "One" gibi, bu albümün simge baladı "Nothing Else Matters"dı. Her ne kadar "The Unforgiven" da sayılabilecek olsa da... *Fingerstyle* ile yavaşça çalınan bu aşk şarkısı dobra bir dürüstlüğü ve kırılganlığı sergiliyordu. Hayranları önceki şarkılara kıyasla çok daha fazla ikiye böldü. İlk defa, yaylıların kullanıldığı bir orkestra altyapısına başvurulmuştu. Eskiden aşırı tutkulu kadim rock gruplarının tercihi olan bu yaklaşım -bir rock grubunu bir orkestrayla buluşturmak- abartılı gösterişten kaçınmak gerekiyorsa dikkatle ele alınması gereken bir durumdu. Ama bu şarkıda, tecrübeli bir klasik müzik şefi ve yapımcısı olan Michael Kamen'in yaylıları şarkıyı ele geçirmiyordu. Giderek yoğunlaşan parçaya daha çok James egemendi ve nadir rastlanan bir durum olarak solo gitar görevini de kendisi icra ediyordu.

Bazı Metallica hayranları "Nothing Else Matters"dan ciddi anlamda nefret ettiler ve onu ağır, çatışmacı ve hızlı müziğin ön planında olmaktan gurur duyan bir grubun düşüş döneminin başlangıcı olarak gördüler. Kesinlikle sürpriz bir parçaydı, özellikle de yeni çiftler düğün kutlamaları sırasında "Nothing Else Matters"ın çalınmasını istediğinde. Metallica... Thrash-metalin Büyük Dörtlüsü'nün lideri... Düğün gecelerinin aranan adamları mı olmuştu?

Sevsinler ya da nefret etsinler, "Nothing Else Matters", albümün dokusunu geri döndürülemez bir biçimde değiştirmişti. İç gözlem bulutunu, muntazam "Enter Sandman" veya yakıcı "Don't Tread On Me"-nin sağlayabileceğinden daha karanlık ve melankolik bir havayla korumuştu. "Of Wolf And Man"de dünyaya bir kurt adamın gözlerinden bakıyorduk. Hetfield, *"Avlanıyorum/Öyleyse varım/Toprağı hasat ediyorum/*

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Düşmüş kuzuyu alıyorum" gibi sözlerle avcılık merakına gönderme yapıyor olabilir miydi? Yine de eski usul Metallica sözlerine yaraşır bir doğaüstü dokunuşta bulunuştu. "The God That Failed"de geçen, *"Vaatler kırıldı, ihanet edildi/Şifa veren eller çivilendi"* gibi sözlerle, yozlaşmış dini inanca ve onun doğurduğu acılara geri dönüyorduk. Bu şarkıların ikisi de müziksel anlamda dikkat çekici değildi. Metallica'yı ticari olarak temsil etmekten, anıldıklarında albümü hatırlatmaktan başka bir görevleri yok gibiydi. Diğer on bir parça arasında dikkat isteyen kompozisyonlar olarak durmuyorlardı.

"My Friend Of Misery" daha kişisel bir parça. Jason Newsted'in akorlu bas girişiyle başlıyor, oradan çok katmanlı yoğun bir cümleye geçiyordu. Sözler de hatırı sayılır bir kin içeriyordu. Hetfield kasvet ve depresyonun kaçınılması değil, değer verilmesi gereken şeyler olduğunu ısrarla öne süren kimliği belirsiz bir kişiye sesleniyor gibiydi. Bundan birkaç yıl sonra ortaya çıktığı üzere, Jason'ın girişi birkaç dakika uzunluğundaydı ve yeni basçı onun bu şekilde kalacağını umuyordu. Ama böyle olmamıştı, gerçi sonraki konserlerde dilediği gibi çalabilmişti. Albümün son şarkısı, "The Struggle Within", dört dakikalık süresiyle bir tekli dostuydu ve James'in birbirine kenetli dişler arasından haykırdığı, *"Lanet olsun/Ne bulacağını sanıyorsun?"* sözlerini içeriyordu.

Peki, bu çelişkiler albümü hakkında ne tür bir çıkarıma ulaşmalıyız? Sonuçta bu albüm, "Sad But True" ve "Through The Never" ile kesin bir ağırlık; "The Unforgiven" ve "Nothing Else Matters" ile şık ve horoz sıklet bir balad sanatı; "Don't Tread On Me" ile lirik durgunluk; "Of Wolf And Man" ile iç gözlem yansıtan ve hâlâ ben Metallica'yım diyen bir çalışmaydı ve bu kendine has grup için tamamen yepyeni bir yöndü.

Belki de asıl gerçek şu: Metallica, bir metal albümü olmaktan ziyade iyi hazırlanmış bir rock albümüydü. Tüm o tavizsiz küçük anlarına rağmen... Kulağa gayet temiz, özenle hazırlanmış ve üzerine kafa yorulmuş geliyordu. Radyolar ve televizyonlar ona bayılmıştı. Hayranlar ona tapıyordu. Hatta metalden hoşlanmayanlar bile onu dinlemeye başlamıştı ve her şey Bob Rock'ın üretmiş olduğu sound sayesindeydi. Ünlü yapımcı, aldığı ücreti kesinlikle hak etmişti. Bas tonlarını ön plana alarak, Newsted hayranlarını da sevindirmişti. Hatta Lars, Jason'ın ...*And Justice for All* konusunda yaşadığı sıkıntıları savunacak açıklamalarda

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

bulundu: "Sanırım geçen albümde Jason'a haksızlık ettik ve bu sefer de aynı hatayı yapmak istemedik. İşin en başından itibaren, basları davul soundlarına doğru yönlendirdik, gitarlardan biraz uzak tuttuk. Daha önce James ve ben bası nereye yerleştireceğimizi bilememiştik. Bizim için basgitar her zaman tuhaf bir enstrüman olmuştu, onu göz ardı etmiştik. Çünkü Cliff her zaman başka bir gezegendeydi. Yani James ve ben çoğu zaman Cliff'in biraz daha farklı çalmasını yani bize uyum sağlamasını istemiştik. Ama Cliff tabii ki de şahsına münhasır bir adamdı ve her şeyi kendi tarzına göre yapmayı severdi."

Flemming Rasmussen, Metallica'nın iyi bir albüm olduğunu söylüyor: "Metallica'daki en büyük fark, James bu albümde bayağı şarkı söylüyor. Bunu daha önce hiç yapmamıştı. Ayrıca şarkılar sadece tek bir cümle üzerine kurulmuş, yirmi beş cümle içeren yedi dakikalık şarkılardan uzak durulmuş." İtibarlı metal yapımcısı Andy Sneap, *Siyah Albüm*'ün harika olduğunu düşünüyor: "*...And Justice for All*'un ardından bence bir grup olarak olgunlaşmak zorundaydılar. Aslına bakarsanız, Bob Rock onların başına gelen en iyi şeylerden biriydi. Bob Rock'un yaptığı her şey vokallerden ritimlere kadar harika olmuş. Sad But True bir gece kulübünde çalmaya başladığında, ortalık o muhteşem davul soundlarıyla hâlâ yıkılıyor."

Gazeteci Borivoj Krgin şunları hatırlıyor: "Bu albümü New York'taki Elektra Records'un ofisinde, piyasaya çıkmadan birkaç hafta önce duydum ve çok etkilendim. İlk başta, Metallica'nın geleneksel bir şekilde düzenlenmiş şarkılar çaldığını duymak tuhaftı. Parçalar dörtlük, nakarat, dörtlük, nakarat, solo vesaire şeklinde devam ediyordu, ama içeriğin gücü bir kez daha aralardan parıldıyordu. Bob Rock sayesinde o güne kadar ki en başarılı albümü hazırlamışlardı. Özellikle Sad But True, Wherever I May Roam, Unforgiven ve Nothing Else Matters müthişti. Tamam, Enter Sandman de harikaydı, ama aynı şeyi bir milyon kere dinlerseniz siz de sıkılırsınız. Her neyse, sonuçta doğru zamanda doğru bir plaktı. Metallica, soundlarını bir düzene sokmaya ve kitleler tarafından sindirilmesini kolaylaştırmaya karar verdiklerinde, çağdaşlarının bir adım önüne geçti. Bunu diğer bazı gruplar da denedi. Örneğin Testament, *Siyah Albüm*'ün ardından aynı değişikliği yapmaya çalıştı, ama Metallica'nın şarkı yazarlığı becerilerine sahip olmadıkları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

için aynı etkiyi yaratamadılar. Onların gücü daha çok agresif ve daha ağır içeriklerde yatıyor."

Bununla birlikte hayranlar *Siyah Albüm* konusunda asla hemfikir olamayacaklardı. Albüm o kadar büyük bir etki yaratmıştı ki, hayranlar da hayran olmayanlar da bu konuda yıllarca konuşmaya devam edecekti. Ve insanlar görüş alışverişinde bulunduklarında, ortaya kıvılcımlar saçılıyordu. Albümün mirası bu şekilde hayatta kalacağa benziyordu. Ve neden bu kadar sevildiğini veya nefret edildiğini anlamayan kişiler arasında da pek çok soru işareti yükseliyordu. Örneğin Diamond Head gitaristi Brian Tatler, *Siyah Albüm*'ü piyasaya çıkmadan önce dinleyebilen az sayıdaki insandan biri. Ve yaptığı yorum oldukça temkinli: "1990'da Lars'ın Los Angeles'taki evine uğradım ve beni Bob Rock'la tanıştırdı. Ayrıca albümden bazı demolarını çaldı, 'Sad But True' ve bunun gibi. O aşamada parçalarda sadece James'in arka vokalleri, davul ve gitar vardı. Şöyle bir durup, 'Bunu nasıl satacaklar?' diye düşündüm."

Yazar Martin Popoff da bu coşku eksikliğini paylaşıyor: "*Siyah Albüm*'ü hiç sevmedim, hatta berbat olduğunu düşündüm. Son derece sıkıcı ve yavaş. Yenilikçi değil. Bob Rock'la geçirdikleri onca zahmetli çalışmaya rağmen hiç iyi kaydedilmemiş. Sadece yeterli denebilir, daha fazlası değil. Cesur ya da ilginç olmaktan çok uzak, kesinlikle farklı değil. Bana iyi düzenlenmiş gibi gelmedi. Albümdeki en iyi şarkı, 'Enter Sandman', ama bütün albümü dinlediğimde hayal kırıklığına uğradım."

Metallica hayranları, gruptan sürekli entelektüel çalışmalar duymaya alışmıştı –ta ki *Siyah Albüm*'e kadar- ve Metallica'nın müziğini bu yönde biraz fazla abartmışlardı. Belki de Metallica albümünün bir yüksek-sanat ifadesinden ziyade, sadece müzik olarak kabul edilmesi daha doğru olurdu. Deep Purple'ın Ian Gillan'ı bana şu açıklamayı yapıyor: "Bazı şarkıları o kadar da analiz etmemeliyiz. Bir keresinde sahnede 'Black Night' adlı bestemizi çalıyorduk ve Roger Glover sonradan yanıma geldi ve 'Bu şarkı tam olarak ne hakkında?' diye sordu. Sanırım o dönemde derin bir anlam ifade etmesini beklemişlerdi. Ama çoğu şarkı yanlış anlaşılmıştır." Aynı şey Metallica ve diğer tüm gruplar için de geçerli. Sonuçta bu grup her şeyi sade tutma konusunda uzmanlaşmıştı, ilk başlardaki müzikal fikirlerini sonradan daha karmaşık seviyelere taşıdıklarında bile. Çoğu tecrübeli müzisyen bu azı karar çoğu zarar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

prensibini benimsemektedir. Cult grubunun gitaristi Billy Duffy'i şu açıklamayı yapıyor: "Sadece üç akor kullanarak yirmiden fazla hit şarkı yazmış olmanın büyük gururunu taşıyorum. Bunu Metallica da yaptı, AC/DC de."

Diğer müzisyenler de Metallica'nın *Siyah Albüm*'den sonra yaşadıklarını izledi ve bundan ders çıkardı. Bazılarının görüşleri hâlâ olumsuzdu ve Malevolent Creation'ın Phil Fasciana'sı duygularını şu sözlerle ifade ediyor. "Metallica uzun bir süre sadık bir takipçi kitlesine sahipti, ama *Siyah Albüm*'ü çıkardıklarında ana akım müziğin içine patladılar ve herkesin kabul ettiği bir grup haline geldiler. Ben şahsen onlardan vazgeçtim. Bence onlar artık tipik bir rock grubular." Bununla birlikte diğerleri gruba kindar bir saygı içindeydi. Annihilator'dan Jeff Waters: "*Siyah Albüm*'de ve sonrasında ne yaptıklarına saygı göstermek lazım. Ticari açıdan harika adımlar attılar. Muhteşem televizyon performansları gerçekleştirdiler ve tonlarca CD sattılar. Ve tabii ki çok daha pazarlanabilir ticari parçalar ürettiler. Öyle görünüyor ki Bob Rock gruba yol göstermiş, onlar da bunu çok iyi takip etmiş."

Metallica albümünün analizinde hatırlanması gereken diğer nokta da zamanlama. Ana akım müziğindeki –özellikle de metaldeki– anlayışların değiştiği bir süreçte albüm çıkmıştı. Tam da bu dönemde yani 1991 yazında, thrash-metal keyifsiz bir haldeydi. Büyük Dörtlü'den sadece Slayer köklerine sadık kalıyor, hızlarından ödün vermiyordu. Ayrıca son birkaç ayda yeni bir metal türü ortaya çıkmaya başlamıştı ve hayranları giderek artıyordu. Bunlar, mağrur bir Deep Purple'umsu rock tarzından ya da hatta neşeli şekilde habis Venom benzerlerinden ziyade –müziklerinde derin bir espri anlayışı vardı– *doom*-metal ya da death-metal gibi kasıtlı olarak karamsarlığı seçen müziklerden güç alıyorlardı. Deneysel İsveç death-metal grubu Katatonia'nin Jonas Renkse'i de bunlardan biriydi ve güncel müzikleri bu anlayışı yansıtıyordu. Evet, o da bir Metallica ve Büyük Dörtlü dinleyicisiydi, ama kökleri daha karanlık ve daha gotikti: "Çoğunlukla Paradise Lost dinliyordum, çünkü müzikleri çok karamsardı. Gençliğimde gotik tarzına bayılıyordum, saçlarım her zaman kömür karasıydı." Renkse gibi gençler ileride 90'lar tarzı bir "yeni" metalin hayranları olacaklar, ama kökleri geleneksel thrashe sadık kalacaktı. "Thrashi ilk kez dinlediğimde on üç ya-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

şındaydım. Bir arkadaşım *Reign In Blood* albümünü çalmış ve ben bunun bir şaka olduğunu düşünmüştüm, çünkü parçalar inanılmaz derecede hızlıydı. Ama zamanla sevmeye başladım ve bir süre sonra kendimi bir sapık gibi hissettim, çünkü bu müziği aşırı derece sevmeye başlamıştım."

Bununla birlikte, eski kafalılar Metallica'nın yeni yönünden memnundu. Celtic Frost'un Thomas Gabriel Fischer'ı şu yorumda bulunuyor: "Metallica büyük başarılara imza attı, çünkü müzikleri 80'li ve 90'lı yıllardaki *heavy-rock* müziğinin gelişmesinin en ideal şeklini temsil ediyordu. Ayrıca son derece profesyonel bir gruptular. Bunu sırf bir iltifat olsun diye söylemiyorum. Onların müziği sert, hassas ve titizdi. James mükemmel bir cephe adamıydı." Whiplash davulcusu Tony Scaglione de şunları ekliyor: "Metallica hakkında hep saygı duyduğum şey, her albümlerinde farklı bir şeyler denemeleri ve soundlarının olgunlaşmasına izin vermeleridir. Metallica'nın eski hayranlarının çoğu büyük bir memnuniyetsizlik içinde, ancak Metallica'nın güçlü noktası sürekli farklılaşmaktı."

Eski hayranlar Metallica'nın eski hızından ve bunun yarattığı adrenalinden mahrum edildiklerini hissediyordu ve grup bunun gayet farkındaydı. Newsted basına yaptığı bir açıklamada –kısmen yılların bilgeliğiyle– şunları söyledi: "İnsanların sadece hızlı çalmamızı istemelerini takdirle karşılıyorum. Eğer sadece hızlı çalan grupları seviyorsanız; lütfen onların albümlerini alın ve onların konserlerine gidin, böylece bu tarz ölmesin. Ancak onların başarılarına zemin hazırlamış, onlar için pek çok kapıyı yıkmış bir gruba saygısızlık etmeyin. "Damage, Inc.", "Fight Fire With Fire" veya "Whiplash" gibi parçaları yazan biziz. Bu müziğin icat edilmesine biz yardımcı olduk. Ve hâlâ bu müziği herkesten daha iyi çalabiliriz. Tüm death-metal gruplarına meydan okuyorum. Onları kolayca ezebiliriz. Onlara büyük saygım var, ama gerçekler bunlar."

Ancak Metallica bulmacasında başka bir önemli faktör var. Albümün piyasaya sürülmesi, 1991'deki rock dünyasının en önemli olayı değildi. 24 Eylül'de, *Siyah Albüm*'ün listelere girmesinden kırk üç gün sonra, Seattle üçlüsü Nirvana, ikinci albümleri *Nevermind*'ı piyasaya sürdüler. Metallica, heavy-metalin olgunluk çağına geldiğini duyururken, *Nevermind*, metalin ölüm haberi ilan edilmesinin yakın olduğunu iddia ediyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

The Cult grurubunun Billy Duffy'si, "Ah şu *grunge*!" diye iç geçiriyor. "Biraz veba gibi, değil mi? Onlar yüzünden birçok grup piyasadan silindi. Aslında iyi bir şey. 50'li yıllarda *rock'n'roll* ve *teddy boys* vardı, ardından *mod*, sonra da *psych* geldi. Bu çok doğal." Doğal seleksiyon metale de uygulanmış gibi görünüyordu: 90'lı yılların başında, saç-metal gruplarının sayısı doyum noktasına ulaşmıştı ve hareket, hayran kitlesiyle birlikte olgunlaşmayı reddediyordu. Oldukça basit bir tabirle *grunge*, rock müziğin tıkanmış kanallarına enjekte edilen müzikal bir açıcı gibi onları öldürmüştü. Ayrıca, bu metal canavarını yok edenler, Nirvana ve onların büyük lig çağdaşları Pearl Jam, Soundgarden ve Alice In Chains değildi sadece. 1991, rock ve benzeri türler için inanılmaz derecede bereketli bir yıldı. Red Hot Chili Peppers (kendi *Siyah Albüm*'lerini ve zirveye tırmandıkları *Blood Sugar Sex Magik*'i çıkarmıştı), Guns N'Roses (*Use Your Illusion* ile saç-metal gruplarının üzerinden rahatça yükseldiler), U2 ve Primal Scream listelerde fırtınalar estiriyorlardı. Bunların yanında; KLF, De La Soul, Public Enemy, Blur, Cypress Hill ve Mercury Rev gibi gruplar da *hip-hop*, *indie* ve *nascent-dance* gibi türlerin bayraklarının dalgalanmasını sağlıyordu.

Kirk Hammett yıllar sonraki bir röportajında, "Biz *Siyah Albüm*'ü çıkardığımızda, kimse Kurt Cobain'i tanımıyordu," gibi kibirli bir söylemde bulundu, ama bahsettiği durum çabucak değişmişti. *Grunge* dalgasından sadece en güçlü metal grupları sağ kurtulabildi. Slipknot'un davulcusu Joey Jordison, piyasanın olumsuz bir şekilde etkilendiğini söylüyor: "*Grunge* ortaya çıktığında, müziğin daha açık fikirli bir hale gelmesi gerekiyordu, ama her zamankinden daha kapalı oldu. Buna hiç şüphe yok. Pearl Jam'e tahammül edemiyorum. Asla bir hayranları olmadım. Alice In Chains'e gelince, *grunge* şemsiyesi altında saklanan bir metal grubuydu."

Etiketler ne olursa olsun, akıllı metal grupları oyunun sonunun geldiğinin farkındaydı. Hayranlarının büyük bir bölümünün *grunge* müziğe yönelmiş oldukları ortadaydı. Over Kill'in Bobby Ellsworth'u, grubunu devam ettiren tek şeyin mutlak bir azim olduğunu söylüyor: "1991'de resmen ölmüştük ve bunun farkındaydık. Birileri çıkıp, 'Metal öldü, Over Kill de öyle!' dedi. Ama biz artık cehaletten mi yoksa kararlılığımızdan mı bilmiyorum, yola devam ettik. *Grunge*, gelişmekte olan pek çok metal grubunu yok etti, ama biz bunu bir fırsat olarak gördük."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Her hâlükârda değişimin gelmesinin gerekli olduğunu şöyle açıklıyor: "Değişim, piyasayı temizlemek için gereklidir. Herhangi bir piyasada gerçekleşen şey şudur: Başlangıçta belli bir türde veya alt türde bir avuç grup vardır ve daha sonra bu grupların sayısı doyum noktasına ulaşır. Bu işin failleri plak şirketleridir, çünkü piyasaya daha fazla grup sokmanın derdindedirler. Bizim piyasamızda, içeriye girmek ve diğer bir Def Leppard olmak isteyen çok fazla grup vardı. Bu nedenle piyasanın temizlenmesi gerekliydi."

Metallica, geleneksel metalin sade ağırlığına geri döndüğünde ancak sindirilebilir, 'aşırı-karmaşık-olmayan şarkılar' barındırdığında *grunge* türünün ölümcül etkilerinden kurtulmayı başararak ayakta kaldı. Ve sadece ayakta kalmakla kalmadı; bariz dokunulmazlar Guns N'Roses ve Iron Maiden haricinde diğer tüm metal gruplarının tepesinde durdular. Judas Priest ve Motörhead gibi güçlü gruplar bile 1990'ların başında zayıf bir dönem geçiriyorlardı. Bon Jovi gibi devler de rock bölgesine sığınarak sağ kurtulmuştu. Bu sadeliğe kaçış, Metallica albümünde de ortaya çıkıyordu. Önceki albümlerde eski-stil metal anlayışıyla son derece teknik çalmış olan Kirk, bu albümde dev adımlar atmıştı. *Guitar World* ile yaptığı bir röportajda, "90'lı yıllardaki gitaristler, 80'li yılların teknik odaklı gitaristlerine karşı tepkili," diye açıkladı. "Çevremdeki herkese lanet okuyup, 'Bundan böyle sadece kendim ve müziğim için önemli olduğunu düşündüğüm şeyleri çalacağım,' dedim. Teknik hünerlere ağırlık veren mevcut trendlere orta parmağımı gösterip, şarkılarımız için en iyisi olduğunu düşündüğüm şeyleri çaldım." Hammett aynı zamanda farklı alanlara da eğilimliydi. 11 Ocak, 1990'da, *funk-metal* grubu Primus'ın Portland'daki bir konserine konuk oldu ve "Tommy The Cat" ve "Master of Puppets" parçalarına solo gitar çaldı.

O zaman, efsanelere tekrar bir göz atalım:

- *Metallica*, Metallica'nın en iyi albümü müdür? Bana soracak olursanız, kesinikle değil; ilk dördü çok daha iyiydi. Bununla birlikte, milyonları etkilemiş olan *Kill 'Em All* haricinde, en etkili albüm diyebiliriz. Devasa *Master Of Puppets*'ı hesaba katsak bile.
- Metallica, grubun o güne kadar elde etmiş olduğu en iyi sounda mı sahipti? Tekrar –hem kendileri hem de yapımcıları Bob Rock'ın

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

muazzam çabalarına rağmen– "hayır" demek zorundayım. *Ride The Lightning* ve *Master Of Puppets* çok daha temiz, pürüzsüz ve incelikli bir sounda sahipti. Hatta *Garage Days* kısaçaları bile daha bir ambiyanslıydı. Metallica sadece daha profesyonelce yapılmış bir kayıttı.

- Metallica, metal piyasasının çehresini değiştirdi mi? Kesinlikle, ama bir bağlam içinde. *Grunge*, metalin ölüm meleğiydi. *Siyah Albüm*, metal hayranlarına ve metal gruplarına *grunge*'ın varlığı içinde nasıl hayatta kalınacağını gösterdi sadece.
- Metallica, metali kitlelere taşıyan bir albüm müydü? Evet ama dahası, metali kitlelere beğendiren bir çalışmaydı da. Gücü kesinlikle göz ardı edilmemelidir. Bugün bile, o şarkıların bazıları hâlâ unutulmaz niteliktedir.
- Metallica büyük ölçüde abartılmaktadır? Çoğu kişiye göre evet. Ama tarihte önemli bir yer edinmiştir. Yirmi milyon hayranın yanılıyor olup olamayacağına ben değil siz karar verin.

◆◆◆

Biraz geçmişse gidersek, 1991'in ilk altı ayı sessiz geçmiş, ancak Metallica ve ekipleri için hayat sürekli yoğun olmuştu. *Metallica*'nın kayıt ve mixing aşamaları devam etmiş, bir yandan da yeni bir süper turnenin hazırlıkları organize edilmişti. Grup, şubat ayında "Stone Cold Crazy"nin kendi yorumları için bir kez daha "En İyi Metal Performansı" Grammy'sine layık görülmüş, ancak bunun dışında temmuzda, yeni bir teklinin ve albümün duyurusunu yapana dek halkın gözünden uzak durmuşlardı.

30 Temmuz'da, "Enter Sandman"in video klibi ilk kez yayınlanmıştı. Bon Jovi'nin klip yapımcısı Wayne Isham –grupla MTV Video Vanguard Ödülü kazanmıştı– tarafından yönetilmiş olan çalışma son derece karanlık, rahatsız edici ve kasvetliydi. Bir kâbusun sonunda gizemli ve ezici bir güçten kaçan küçük bir çocuk tasvir ediliyordu. Ve İki gün sonra, muazzam "Wherever I May Roam" turnesinin ilk konseri Petaluma, California'daki Phoenix Tiyatrosu'nda gerçekleşecekti.

On üç şarkılık repertuarda, yeni albümden sadece "Enter Sandman" –akıllı seçim çünkü yakında teklisi çıkacaktı– ve "Sad But True" yer alıyordu. Petaluma konserinden sonra, bir dizi konser için Avrupa'ya

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

geçilmişti. 10 Ağustos'ta Kopenhag'ın Gentofte Stadyumu'nda verilen konserle aynı tarihte "Enter Sandman" teklisi yayınlamış, iki gün sonra da Metallica piyasaya sürülmüştü.

◆◆◆

Ve şimdi, bu albümün yarattığı çılgınlık inanılmazdı. En azından heavy-metal dünyasında. Çoğu dükkân, kapılarını 11 Ağustos'u 12 Ağustos'a bağlayan gece yarısında açtı ve albümü satın almak isteyen metal hayranlarının saldırısına uğradı. Üç yıl önce ilk klipleri yalnızca küçük ilgi görmüş olan bir grup için Metallica, inanılmaz bir şekilde, ABD'de ilk haftada 600.000 adet sattı ve Billboard Pop Albümleri listesinde bir numaraya yükselerek bir ay boyunca orada kaldı.

Bu habere çok sevinen –ama belki de yarattıkları devasa canavar karşısında gerginleşen– Metallica, 13 Ağustos'ta Polonya'nın Katowice şehrinde bir konser verdiler. Ardından aynı ayın 17'sinde Donington'da Mötley Crüe, AC/DC ve Queensryche ile sahne paylaştılar. Turne daha sonra Macaristan, Almanya, İsviçre, Belçika, Hollanda, Avusturya, İtalya, Fransa ve İspanya'ya geçti. Ve 28 Eylül tarihinde, Metallica için kesinlikle en önemli konserlerden biri gerçekleşti. Moskova'nın Tushino Hava Sahası'ndaki etkinlik, 500.000 hayranın çığlıklarıyla inliyordu. "Monsters Of Rock" turnesinin bir parçası olan bu konserde AC/DC ve Pantera gibi gruplar da vardı. Efsaneye göre grubu, Sovyetler Birliği'nin çöküşünün ardından konser alanına çevrilen bu askeri havaalanında çalmaya Rusya Başbakanı Mikhail Gorbaçov davet etmişti. Gösteri büyük bir başarıydı, ancak Rus polisinin şiddetiyle gölgelendi. Emniyet güçlerinin taşkın kalabalığı kontrol etme stratejisi, sarhoş gençleri kovalamaya ve onları yakaladıklarında dövmeye dayanıyor gibiydi. Bunun dışında, konser sırasında Lars'ın parmağı davulla bagetler arasında ezilerek kanamaya başladı.

Üç haftalık bir dinlenme sonrasında, Metallica turnesinin bir sonraki ayağı başladı. Sahneye elmas biçimli bir kesit dâhil edilmişti. "Yılan Çukuru" adı verilen bu bölüm, grubun performansına yakından tanık olmak isteyen ayrıcalıklı hayranlara –örneğin, çekiliş talihlilerine– tahsis edilmişti.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Amerika'daki güzergâh artık iyice belirlenmişti. Turne 12 Ekim'de, Oakland'daki The Day On The Green'de başladı. Illinois, Wisconsin, Michigan, Iowa ve Minnesota'da devam eden konserlerdeki seyirci coşkusu algılanabilir bir şekilde büyüdü. Ve ikinci tekli, "The Unforgiven", 9 Kasım'da piyasaya çıktı. Metallica virüsü Kanada'ya da bulaşmıştı ve grup, Ontario ve Quebec'i kapsayan kısa bir turne düzenledi. Daha sonra Pennsylvania, Indiana, Missouri, Nebraska, Ohio, New York ve Massachusetts'e geçtiler. Ve son olarak, yılbaşı arifesi için ünlü Tokyo Dome'da bir konser verdiler. Metallica için muhteşem bir yıldı.

1992 yılı da çok yoğun geçecekti. "Wherever I May Roam" turnesi, gitmesi mümkün olan her yere gidecekmiş gibi görünüyordu. *Siyah Albüm* –yılın en popüler metal albümü– tarafından yayılan gürültünün dinmesi çok uzun bir zaman alacaktı. Elbette ki Metallica, bir sonraki adımlarının ne olacağına karar vermek zorunda kalacaktı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

On Sekizinci Bölüm

1992-1995

Metallica'nın tarihindeki bir sonraki dört yıl, bu bölümden daha fazlasını kapsamayacak. Bu tuhaf gelebilir, çünkü sadece 1982 yılı bile dört bölümden oluşuyor. 90'lı yılların başlarında Metallica, hem yaptıkları turneler hem de kaydettikleri çalışmalar açısından muazzam derecede profesyonel bir gruba dönüşmüştü –her ne kadar azami derecede içiyor olsalar da– ve onları görmek isteyen hayranlarına sunabilecekleri devasa bir gösteri için yeterli bütçeye sahip olmuşlardı. O halde son derece mantıklıydı ki, *Siyah Albüm*'ün tanıtımı için başlattıkları turne, gidebildiği kadar gitmeliydi. Ta ki tekerlekler kendi başına duruncaya dek...

Ocak ve şubat ayında, dev ekipmanlarını; Nevada, California, Teksas, Louisiana, Arkansas, Oklahoma, Tennessee, Colorado, Utah ve Nevada'daki konserlere taşıdılar. Bir sonraki etkinlik, New York'taki Radio City'de düzenlenen Grammy ödülleriydi. Grup bu sefer "Enter Sandman" için "En İyi Metal Performansı" ödülünü kazandı.

Ertesi gün "Nothing Else Matters"ın klibi gösterime girdi. Bu bir tür stüdyoda-prova videosuydu. Adam Dubin tarafından yönetilmişti ve daha sonraki Metallica belgeselinde yer alacaktı. Jason'ı bilardo oynarken, stüdyo ekibini ekipman yüklerken veya grubu çeşitli hallerde takılırken gösteren çalışma, sanatsal bir kavram sunmaktan ziyade sahne-arkasına-bir-bakış klibi görevi görüyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Grup; Maine, New York, Rhode Island, Ohio, Illinois, Tennessee, Indiana, Virginia, Florida, Alabama, Kentucky, North Carolina, West Virginia, Georgia, Maryland, New Jersey, Pennsylvania, Ontario ve Connecticut'da verdikleri konserlerle nisan ortalarına kadar oldukça yoğun bir dönem geçirdiler. Daha sonra Londra'ya uçarak, Wembley Stadyumu'ndaki Freddie Mercury'yi Anma Konseri'ne katıldılar.

The Queen solisti, 24 Kasım 1991'de AIDS'den ölmüştü ve prestijli birkaç grup onun onuruna performans sergilemek üzere sıraya girmişti. Ve şüphesiz Metallica da "Stone Cold Crazy"yi daha önce başarılı bir şekilde yorumlamış olmalarından dolayı davet edilmişti. Birkaç gün sonra, "Enter Sandman", "Sad But True" ve "Nothing Else Matters" parçalarının canlı yorumlarını içeren bir tekli çıkardılar: "Live At Wembley Stadium London April 20th 1992". Teklinin ve konserin satışlardan elde edilen tüm gelirler Mercury'nin AIDS vakfına bağışlandı. Konserde "Stone Cold Crazy"; James Hetfield, Black Sabbath gitaristi Tony Iommi ve geriye kalan Queen üyeleri (gitarist Brian May, basçı John Deacon ve davulcu Roger Taylor) tarafından çalındı. Bu elit grubun performansı, tüm konserin en çarpıcı anlarından biriydi.

2 Mayıs 1992'de "Nothing Else Matters" yayınlandı ve tekliye "Harvester Of Sorrow"un o ünlü konser yorumu da dâhil edildi, ne var ki grup ikinci nakaratı eklemeyi unutmuştu. Tekli kısa sürede yoğun bir şekilde radyolarda çalmaya başladı. Michael Kamen tarafından ustaca düzenlenen yaylılar, orta Amerika'nın hoşuna gitmiş olmalıydı. Ve bundan güç alan Metallica, turneye devam etti. Washington, Idaho, California, South and North Dakota, Manitoba, Saskatchewan, Alberta, British Columbia, Alaska, Oregon, Utah, Wyoming, Montana, Arizona, Louisiana, Mississippi, Missouri, Ohio, Michigan, Wisconsin, New York ve Pennsylvania'dan geçerek turnenin bu ayağını 5 Temmuz'da tamamladılar. Ve iki haftalık bir aranın ardından, devasa bir Metallica&Guns N'Roses turnesi ilan edildi. Metallica, ticari açıdan en büyük rakipleriyle sahne paylaşacaktı. Açılış grubu olarak da Faith No More düşünülmüştü. Grubun üç üyesi gitarist Jim Martin, basçı Bill Gould ve davulcu Mike Puffy Bordin'in Metallica ile olan arkadaşlıkları, Cliff Burton'ın okul günlerine kadar uzanıyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Guns N'Roses, 17 Eylül 1991'de eş zamanlı olarak çıkardıkları *Use Your Illusion I* ve *II* albümlerinin gücüyle devasa yıldızlar haline gelmişti. Grup, akılda kalıcı melodik şarkıları ve Axl Rose'un görkemli sesiyle söz konusu turnede yeterli ticari başarıyı sağlayacak gibi görünüyordu, her ne kadar Metallica'nın *Siyah Albüm*'ü daha büyük miktarlarda satmış olsa da. Her iki grup da diğerinin hayran kitlesi tarafından seviliyordu ve bu durum Guns N'Roses'un ilk albümünden beri devam etmekteydi. *Appetite For Destruction, Master Of Puppets*'dan bir yıl sonra çıkmıştı. Deneysel Norveç black-metal grubu In The Woods'un Jan Transit'i, tüm metal hayranlarının ilk Guns N'Roses albümünü beğendiğini açıklıyor: "Beni en çok etkileyen *rock'n'roll* tecrübesi, bu Guns'n'Roses'un çıkış albümüdür. Bana işlerin nasıl halledilmesi gerektiğine dair belli bir standart kazandırdı."

Dört aylık turne, 17 Temmuz'da Washington'daki RFK Stadyumu'nda başladı. Başlangıçta her şey iyi gitti. İki yıldız grup, birbirlerinin yeteneklerine saygı duyuyordu. Ve *funk-metal* cambazları Faith No More, kendilerini takip eden iki metal devi için kalabalığı harika bir şekilde hazırlıyordu. Bununla birlikte işler bilinmeyen nedenlerle bozulmaya başladı, ancak sorunun kaynağı Axl Rose'un performansa yönelik kırılgan tutumuna bağlı olabilir miydi? Ünlü sanatçı organizatörleri sık sık konsere gelmemekle tehdit ediyordu. Faith No More basçısı Bill Gould, o turneyi derin bir iç geçirerek hatırlıyor: "Bu nasıl bir şey, biliyor musun? B*ktan bir işte çalışmak gibi. Axl'in bir ordu avukatı vardı ve hiç kimse onunla doğrudan yüzleşemiyordu." Yoksa Axl, divalığa mı soyunmuştu? "Bu da var biraz tabii, ancak büyük stadyum konserlerinde çok fazla organizasyon vardır. Sanatçı ile izleyiciler arasına pek çok insan dâhil olur. Güvenlik sorunları ve bunun gibi saçmalıklar işte. Sürekli bu seviyesiz huzursuzluk ve huysuzluk ortamıyla mücadele edilir."

Ve Gould bunun ne büyük bir mantıksızlık olduğunun farkında. "Kâğıt üzerinde bu tur, dünyanın en büyük fırsatı gibi görünüyordu. Milyonlarca seyirci önünde çalmak ve sahneye çıkmak. Ama gerçekte, dört-beş ay hiç bitmeyecekmiş gibi geldi. Bizim için çok zor bir turneydi, çünkü daha önce kulüp seviyesinde çalıyorduk. Ama stadyum konserlerinde âdeta büyük bir firma çalışanı gibiydik." Grupların devleşmiş olması bu çatışmanın sebebi olabilir miydi? "Kesinlikle. Bu da işin bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

parçası ve durumu kötüleştiriyor. Çünkü ne kadar ayrı tutmaya çalışırsan çalış, sonuçta her şey şahsi bir meseleye dönüşüyor." Gitarist Jim Martin daha dolaysız, ama tur hakkında o da eşit derecede olumsuz bir görüş içinde: "Oldukça korkunç bir kâbustu," şeklinde değerlendiriyor.

Hem de ne kâbus! 8 Ağustos'ta Montreal'in Olympic Stadyumu'nda, Guns N'Roses'dan evvel sahne alan Metallica'nın "Fade To Black" performansı esnasında James sahnenin yanlış bölgesine girdi ve altında patlayan bir piroteknik fişeği yüzünden kısmen alevlerle kaplandı. Ölümden kıl payı kurtulan solistin sol kolunda ve elinde, ikinci ve üçüncü dereceden yanıklar oluştu. Newsted'in sonradan açıkladığına göre, derisi kabarcıklaşmaya ve soyulmaya başlamıştı.

Gösteri durduruldu ve James acil servise götürüldü. Sanatçının sonradan açıkladığına göre, şiddetli bir şok ve acı içinde olmasına rağmen hastaneye götürülmesi uzun bir zaman almıştı. Kalabalık şimdi Guns N'Roses'tan sahneye çıkmasını bekliyordu. Ancak biraz önceki dramatik durum yetersiz kalmışçasına Axl Rose, turnenin organizatörüne boğazının aşırı derecede yıpranmış olduğunu ve sahneye çıkamayacaklarını söyledi. Bunun üzerine konserin erken biteceği duyurusu yapıldı, ancak hayranlar ayaklanarak mekâna binlerce dolarlık zarar verdiler.

Hetfield'ın tedavisi devam ederken turneye ara verildi, ama ünlü gitarist kendisini çabucak toparladı ve yaraları iyileşinceye dek turneye sadece sesiyle devam etmeye karar verdi. Tıpkı 1986'da kaykay kazasında bileğini kırdığında yaptığı gibi. Ve geçici ritim gitarist olarak da yine 1986 yılında aynı görevi üstlenen John Marshall seçildi. 25 Ağustos'ta tekrar başlayan turne; Arizona, New Mexico, Louisiana, Georgia, Florida, Texas, South Carolina, Massachusetts, Ontario, Minnesota, Missouri, Colorado, California ve Washington'dan geçerek 6 Ekim'de Seattle'daki Kindome'da sonuçlandı. Ve turnenin yıldızları, birbirlerine karşı olan sevgilerinden herhangi bir şey kaybetmeden kendi yollarına gittiler.

James tamamen iyileştikten ve gitarını tekrar omzuna geçirdikten sonra, grup bu sefer Avrupa'ya geçti. Eski kıtada, *Siyah Albüm* hâlâ muazzam adetlerde satmaktaydı. Ekim sonunda Belçika'da bir ve tekrar Wembley'de de iki konser düzenlendi. Londra'daki konserde Anti-Nowhere League'in solisti Animal da boy gösterdi. Daha önce Metallica'nın da seslendirdiği "So What?" adlı parçalarıyla ünlenmişlerdi. Klasik *pun-*

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ka olan ilgi, diğer büyük metal grupları tarafından da sergilenir olmuştu. Üç yıl sonra Slayer, *Undisputed Attitude* adında cover *punk* parçaları içeren bir albüm çıkaracaktı. Görünüşe göre Metallica, müzik türleri içindeki bu en sert ve en çığır açıcı tarza çok şey borçlu olduğunu itiraf eder gibiydi. "So What?" abuk subuk cinsel böbürlenmeler içeren bir parçaydı; *"İnekle yattım, keçiyle yattım,"* gibi sözleriyle hafızalardan uzun bir süre silinmeyecekti. Metallica bu parçayı aslına sadık kalarak çalmış, ancak oldukça sıradan sayılacak orijinalinde bulunmayan fazladan bir solo eklemişti. James ayrıca şarkı sözlerindeki, *"Seni sıkıcı fahişe"* cümlesini, *"Seni sıkıcı serseri"* ile değiştirmişti; muhtemelen Amerikan seyircisine daha kibar görünmek istemişti.

1992 yılının Ekim ayı sonu ve Kasım başında daha fazla İngiltere konseri düzenlenecekti. 31 Ekim'de "Wherever I May Roam" teklisi piyasaya çıktı ve 5 Kasım'da Birmingham'deki NEC gösteri salonunda Diamond Head'in dört üyesini içeren sürpriz bir performans sergilendi. Sekiz müzisyenin aynı anda "Am I Evil?" ve "Helpless" gibi parçaları çalması biraz tuhaf görünmüş olabilirdi, ama performans başarıyla sonuçlandı ve daha sonraki bir fan kulübüne özel albümde yer almak üzere gelecek nesil için kaydedildi.

Aynı ay içinde, grubun iki bölümden oluşan *A Year And A Half In The Life Of Metallica Parts 1&2* adlı ilk uzun formatlı videosu yayımlandı. Ev yapımı hamlıktaki Cliff 'Em All ya da kavramsal içerikli One'dan çok uzak olan çalışma, "Nothing Else Matters" klibinden kısa görüntüler sunuyor, ayrıca grubun Bob Rock'la olan çalışmalarını son derece uzun ve detaylı bir şekilde sergiliyordu. Birinci bölüm, *Siyah Albüm*'ün kayıt aşamalarına odaklanıyordu: Ağırlık, yapımcı ile grup üyeleri arasındaki iletişime ve komik anlara verilmişti. İkinci bölüm ise, "Wherever I May Roam" turnesinin ilk günlerini sergiliyordu: Devasa turne, görüntüler yayınlandığında bile daha uzun bir süre bitmeyecekti.

1992 yılı; Hollanda, Fransa, İspanya, İtalya, İsviçre, Avusturya, Almanya, Danimarka, İsveç, Norveç ve Finlandiya'da verilen stadyum konserleri ve "Sad But True" teklisinin çıkarılmasıyla kapatıldı. Hem grup hem de ekip bitap düşmüştü ve Ocak 1993'ün ortalarına kadar bir aylık bir dinlenceye çekildiler. Her ne kadar Wherever I May Roam turnesi, resmi olarak tamamlanmış olsa da -bir sonraki bacak tipik bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Metallica espri anlayışıyla "Nowhere Else To Roam (Dolaşacak Yer Kalmadı)" turnesi olarak etiketlenmişti– grup, üç yılın önemli bir bölümünü yolda harcama kararı almıştı ve bu tuhaf ara ve isim değişikliği yüzünden bazen ayrı turneler gerçekleşiyormuş gibi hissedeceklerdi.

◆◆◆

Turne başlamadan önce, o dönemde dünyayı sarmakta olan dev Metallica dalgasını göz önünde bulunduran Elektra pazarlama departmanı, bir "Metallica Mağazası" etkinliğinin iyi fikir olacağını önerdi. Bunun üzerine Manhattan'da bir yer tespit edildi. 21 Ocak 1993'te dört müzisyen, bütün günü hayranlarıyla buluşarak ve Metallica albümleri veya ürünleri satarak geçirdiler. Bu etkinlik için özel bir Metallica kaseti de hazırlanmıştı ve 1991 yazında Tushino havaalanında kaydedilmiş olan şarkıları içeriyordu. James kapağı kendisi hazırlamış, kanlı bir kafatasına benzeyen korkunç bir adam resmi çizmişti. Bu görüntü, gelecekte birçok farklı öğe üzerinde de çeşitli formlarda görülecekti.

Ancak hiç bitmeyen turne geri çağırıyordu ve bir sonraki altı ay boyunca Kuzey Amerika ve diğer kıtaları kapsayacak uzun bir yolculuk başladı: Minnesota, Ohio, Pennsylvania, Iowa, Wisconsin, Tennessee, Kentucky, South Carolina, New Brunswick, Nova Scotia, Quebec, Florida. Meksika (5 konser), Hawaii (2), Japonya (6), Yeni Zelanda (1), Avustralya (9), Endonezya (2), Singapur (1), Tayland (1), Filipinler (1), Brezilya (2) , Şili (1), Arjantin (2). James'in artık iyileşmiş olan kolu bir parça sızlamış olmalıydı!

Dünya, 1993 yılında Metallica'ya yeterince doyamamıştı. O kadar ki Uzak Doğu ve Güney Amerika'dan dönen grup, daha önce konser verdikleri ülkelere tekrar dönmeye karar verdiler. Mayıs ayını Almanya, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, İsveç ve Finlandiya'da konserleriyle tamamladılar. Bir sonraki konser, 5 Haziran'da Birleşik Krallık'ta Milton Keynes Gösteri Merkezi'nde gerçekleşti ve açılış grubu Megadeth'den başkası değildi. Programda Diamond Head de vardı ve kırk dakikalık setlerini kaydederek daha sonra *Live Evil* adlı bir albüm halinde yayımladılar. Sean Harris şunları hatırlıyor: "Harika adamlardı. James sizi biraz korkutuyor, ama sanırım öyle olması gerekiyor! Ama bize çok iyi davrandılar."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Dave Mustaine basına, iki grup arasındaki çatışmanın artık resmen bittiğini açıkladı. Hatta sahnede de bir yorumda bulunarak, "Metallica ve Megadeth arasındaki on yıllık saçmalık sona erdi!" dedi. Daha sonraki bir röportajında da şunları söyledi: "Metallica, yaptıkları ve düşündükleri şeylerle benim kesinlikle ayrılmaz bir parçam. Çünkü bu işe hep birlikte başladık; bu üç zihin. Kıyaslama yaparak kendimi övüyor olabilirim, fakat sanırım insanların inkâr ettiği birçok benzerliklerimiz var. James'in sahnede gördüğünüz hareketlerinin bazıları benimkiyle aynı. Lars'ın söylediği şeylerin birçoğu benim bir zamanlar söylediğim şeyler. Eski günlerde bütün röportajları ben verirdim. Metalllica'yı izlediğimde, onlarda kendimden bir parça görüyorum ve onlar için çok mutluyum. Lars'la sık sık konuşuyorum. Ama her nedense, James ve ben oturup geçmişi bir türlü düzeltemedik. Önceden uyarılmadan kovulduğum için çok üzülmüş ve çok kızmıştım. Bebeğimin benden uzaklaşmasını izlerken çok kıskanmıştım. Başarlarını çok uzun bir zaman izledim ve yine son derece uzun bir zaman öfkeyle yaşadım. Fakat sonra fark ettim ki, yazdığım şarkılardan hâlâ telif hakları alıyorum ve insanlar hâlâ aramızda bir bağlantı kuruyorlar."

Metallica ve Megadeth destanı, Dave Mustaine için uzun ve garip bir yolculuktu. Bağımlılıklarının üstesinden geldikten sonra Tanrı'yı bulan ve aile babası rolünü üstlenen sanatçı biraz kibirle şu açıklamayı yaptı: "Sürekli Megadeth ile Metallica'yı kıyaslıyordum. Ve insanların çoğu zaman sevdikleri şeylerden nefret ettiklerini fark ettim. Metallica'yla çalmayı çok seviyordum ve beni kovduklarında çok sevdiğim bir şeyi kaybettim. Sonra da onlardan nefret etmeye başladım. Şimdi her sabah diz çöküyor ve bana bu gerçeği görebilme şansını tanıdığı için Tanrı'ya teşekkür ediyorum." Ayrıca iki grup arasındaki tartışmaların insanların düşündüğü kadar kindar olmadığını iddia etti: "Sorunun büyük bir bölümü, hayal kırıklığına uğramam ve hüsranımı tek bir seferde dışa vurmamdan kaynaklanıyordu. Her şey orantısız bir şekilde patladı. Verdiğim röportajlarda, Metallica'ya hâlâ kızgın olduğumu yansıtacak cevaplar bekliyorlardı ve ben bundan nefret ediyordum. Sorunun çoğu, bu konudan bir türlü vazgeçmeyen bir dergi yüzündendi ve sonuçta bu konuyu bizzat kendim çözüme kavuşturdum. Şimdi Lars Ulrich'le çok iyi arkadaşız ve bazen beraber içiyoruz. Artık arkadaş olabilmemiz çok

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

güzel, çünkü Metallica'dayken çok tartışıyorduk ve bu durum benim aşırı içki içmeme neden oluyor, durumu daha da kötüleştiriyordu. Şu anda, geçmiş ve gelecekteki güzel şeylere bakmak istiyorum."

Milton Keynes konserindeki diğer dikkat çekici bir olay da, Megadeth'in sounduydu. Belli ki, teknisyenler tarafından çok iyi ayarlanmamış, hatta tam tersine kötüleştirilmişti. Böyle bir durum karşısında Mustaine'in öfkeyle kabarmış olduğunu düşünüyor olabilirsiniz, ama onunla 1999'da yaptığım bir röportajda son derece anlayışlı ve mütevazı bir tavır içindeydi. Olayın kötü bir şanssızlıktan ibaret olduğunu söyledi: "Ses kısıtlayıcı[1] kullanıyorduk, çoğu açılış grubunda vardır. Lars ve James'in bizimle uğraşsınlar diye bir mesaj gönderdiğini sanmıyorum, ama insanlar tuhaf şeyler yapıyorlar. Metallica-Megadeth savaşının parçası olan ve olayları şahsi algılayan pek çok insan vardı. Kan davası yıllarca sürdü."

Ve böylece Mustaine nihayet barış ilan etmiş gibiydi. Bu arada, başka bir eski üye daha spot ışıklarının altında kısa ama keyifli bir vakit geçirecekti. Yaz başlarında, *Metallica Unbound* adlı ilk Metallica biyografisi yayımlandı. Kitap, eski fan-klüp yöneticisi KJ Doughton tarafından yazılmıştı. Grubun çıkış yıllarını anlatan bu nefes kesici ve faydalı hikâye, Metallica'yı hayranlarına tanıştırma konusunda harika bir iş çıkarıyordu, ama kısa olması hayal kırıklığı yaratmıştı. Radyo istasyonu KNAC'de yapılan dikkat çekici bir röportajda Rob McGovney, 1982'deki ayrılışından sonra tekrar gündeme gelerek *Unbound* hakkında, "Bence kitabın adı *yalan* olmalıydı!" gibi tatsız yorumlarda bulundu. Programda dinleyicilerin telefonla arayıp eski basçıya soru sorabildikleri bir bölüme de yer verildi ve arayanlardan biri de Ron'ın yeğeni olduğunu söyledi ve dayısının gördüğü kötü muameleden –kendi bakış açısına göre– şikâyet dolu sözlerle bahsetti.

Bu arada Metallica turnesi 1993'te yoluna devam etti: Slovakya, Macaristan, Hollanda, Fransa, Portekiz, İspanya, İsviçre, İtalya, Türkiye, Avusturya, Yunanistan, İsrail ve Belçika. Grup bu yerlerden bazılarında daha önce çalmış, bazılarında da çalmamıştı. Ancak her iki durumda da, stadyum kalabalığı Metallica'nın müziğinden kudurmuşçasına keyif

1 Konserlerde hoparlörlere giden ses sinyalinin belli bir seviyeyi geçmesini önleyen cihaz.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

almıştı. Şeytani bir dehayla yaratılmış olan *Siyah Albüm*, bir şekilde ve her şeye rağmen, önüne çıkan her şeyi parçalayıp yutmuş, ünlü dörtlüyü devasa rock yıldızları haline getirmişti.

Turne temmuz ayında nihayet sona erdi ve grup üyeleriyle ekip çok hak edilmiş bir dinlence için ailelerinin yanlarına çekildiler. Kirk ve Jason doğruca tatilin keyfini sürmeye giderken, James ve Lars da turne heyecanının dinmesinin ardından eksik bir şeyler olduğunu hissettiler. Turnenin sağlamış olduğu sayısız canlı kaydı gözden geçiren ikili, Metallica'nın ilk konser albümünün zamanının geldiğine karar verdiler. Böylece hayranlarına anlamlı bir andaç sunacaklar ve bir önceki albüme ait ürünleri mağazalarından temizleyerek yerlerine yeni Metallica ürünleri yerleştireceklerdi.

Projenin hayata geçmesi biraz zaman ve çaba gerektirecekti. 29 Kasım 1993 tarihinde; üç CD, üç VHS video kaset, kapsamlı bir kitapçık, bir sahne arkası pasosu ve kurukafa şablon içeren minyatür bir enstrüman kutusu, *Live Shit: Binge And Purge* gibi büyüleyici ve metalik bir isimle piyasaya sürüldü. CD'ler, Şubat 1993'te Mexico City'de verilen tek bir konserin canlı kaydıydı. Videolardaki iki konser de Ocak 1991'de San Diego'da ve Ağustos 1989'da Seattle'da kaydedilmişti. Kapsamlı paket, Metallica dörtlüsünün konser öncesi ve sonrası faaliyetlerine ilgi duyan tüm hayranlar için bulunmaz bir hediyeydi ve büyük bir başarıyla 600.000 adetten daha fazla sattı. Her ne kadar 85 dolarlık fiyat etiketi tepkilere yol açmış olsa da...

James, söz konusu itirazlara makul bir cevapla karşılık verdi: "Eğer bu şeyleri yıllar içinde ayrı ayrı çıkarsaydık, aynı paraya hatta çok daha fazlasını mâl olurdu. Öyle görünüyor ki, pek çok grup sürekli bir şeyler çıkarıyor, çünkü paraya falan ihtiyaçları var. Ama bizimkisi kesinlikle öyle bir şey değil. Bizim paketimizde pek çok çeşitli şey var, hatta gereğinden fazla. Kutunun içinde aslında insanlara göstermememiz gereken şeyler var, örneğin fakslar gibi. Bence fazlasıyla harika bir paket hazırlamışız. Konser albümleri veya videoları açısından böyle bir şeyin daha önce sunulduğunu hiç sanmıyorum." Lars da şu yorumları ekledi: "Bizim yaptığımız şey, 'İster alın ister almayın,' demek. Fiyatın yüksek olmasının sebebi plak şirketimiz Elektra'nın ve kendimizin banka hesaplarının kabartmak değil, iki buçuk milyon dolarlık masrafı telafi ede-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

bilmek. Yönetimimizin yaptığı bir araştırmaya göre, bu şimdiye kadar bir araya getirilmiş en pahalı paket. İçinde her şey var; dokuz saatlik müzik, 72 sayfalık bir kitap, sahne arkası pasoları, şablonlar, hatta evlerimizin anahtarları... Dolayısıyla ya alın ya da almayın!"

Ünlü davulcunun dediğine göre, böyle büyük bir paketi hazırlamak belli psikolojik bir temizlik açısından gerekli olmuştu: "Bu, sistemlerimizi son üç buçuk yılın yükünden arındırmanın harika bir yoluydu. Şimdi sıfırlanmış bir durumdayız. Albümü yazdık, albümü yaptık, albümü gezdirdik ve şimdi de albümü belgeledik. Şimdi dokuz ay ya da her ne kadar sürecekse ara verebilir ve bir sonraki projemize temiz bir defterle başlayabiliriz. Son turneyle ilgili her şey artık geçmişte kaldı. Böylece son birkaç yıldaki her şeyden tamamen serbest kalabileceğiz. Bir sonraki albüme herhangi bir tereddütle veya fazladan bir yükle başlamayacağız."

Zamanlama da doğruydu. Lars, bir süre halkın gözünden kaybolacaklarını –gerçi bu aranın sonuçta ne kadar uzayacağının farkında değildi– ve bu esnada hayranların Metallica ihtiyacının söz konusu koleksiyonla karşılanacağını da ekledi: "Bu bizim ilk konser paketi denememiz ve kariyerimiz açısından en doğru zamanda gerçekleşti. Bu aynı zamanda belli bir süre için her şeyden birkaç adım geri çekilmenin de en doğru zamanı... Ve biz ortalarda yokken, hayranlarımıza dinleyecek bir şeyler bırakmanın en mükemmel yoluydu."

Metallica bu albümü kapsamlı bir röportaj etkinliğiyle tanıtmaktan çekinmişti, –konser koleksiyonu konsepti yeterince kendini açıklayıcı olmalıydı– fakat James bugünlere kadar yankısı süren bir açıklamada bulundu: "Uzun bir süre Seattle konseri görüntülerini saklamak istedik, çünkü doğru düzgün filme alınmış tek eski konserimizdi ve atmak istemediğimiz pek çok bölüm içeriyordu. On yıl sonra bir gün yayımlanırsa, 'Vay canına, işte insanların hiç görmediği eski bir kayıt! Vay canına, hem de çok güzel çekilmiş!' diyeceğimizden bahsedip durduk. Ama biraz seyrettikçe, aslında hiç de fena olmadığını gördük ve daha sonra çıktığında uyumsuz olmasındansa şimdi çıkmasına karar verdik." James, açıklamalarını ironik bir öngörüyle tamamladı. "Eğer onu yayınlamasaydık, on yıl sonra biz hâlâ çalmaya devam ederken bir şekilde çıktığında insanlar onu görüp, 'Hey... Bu adamlar eskiden çok iyiymiş,' diyebilirdi! Hahaha!.."

Gerçekten de öyle.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

◆◆◆

Mayıs 1994.

Live Shit'in piyasaya sürülmesinden sonra altı ay kadar mola veren Metallica, yıl içinde planlanan yeni bir albümün kayıt çalışmaları başlayana dek, tekrar birkaç aylık bir turne yapmaya karar verdi. "The Shit Hits The Sheds 1994: Binging And Purging Across The USA" turnesi 28 Mayıs'ta Buffalo'da başladı ve grup iki ayrı prova konseri sayesinde tekrar turne moduna girdi. Bunun ardından Danzig açılışta olmak üzere; New York, New Jersey, Quebec, Ontario, Pennsylvania, Vermont, New Hampshire, Ohio, Michigan, Iowa, Wisconsin, Missouri, Indiana ve Illinois'de konserler verdiler. Danzig üyeleri Glenn Danzig ve Chuck Biscuits, 22 Haziran'daki Detroit konserinde "Last Caress" adlı şarkıya, Chicago konserinde de "London Dungeon"a eşlik ettiler. Aynı konserde daha sonra Suicidal Tendencies sahneye gelerek, grupla birlikte "So What?"ı çaldılar. Suicidal Tendencies üyelerinden biri de Rob Trujillo'ydu ve son derece hızlı parmaklara sahip olan basçı, Metallica'yla uzun dönemli bir arkadaşlık kuracaktı.

Turne; British Columbia, Washington, Oregon, California, Arizona, Utah, Nevada, New Mexico, Colorado, Texas, Oklahoma, Kansas, New York, North Carolina, Tennessee ve Florida'dan geçerek tamamlandı. Florida konseri 21 Ağustos'ta Miami'deki Bicentennial Park'ta verildi ve sahneye Judas Priest'in Rob Halford'ı çıkarak, grupla klasik bir Priest şarkısı olan "Rapid Fire"ı seslendirdi. Eski ve yeni birbirleriyle buluşmaktan karşılıklı onur duymuş olmalıydı. Acaba Metallica da Halford'ın yanında eski kafalılar grubuna mı katılıyordu?

Ekim 1994'te Metallica, yeni parçalar üzerinde çalışmak üzere bir prova stüdyosuna kapandı. Aynı ay içinde, Epic plak şirketine bağlı olan Immortal, Korn adlı bir grubun aynı adlı çıkış albümünü piyasaya sürdü. Ürkek, paranoyak ve gergin bir havaya sahip olan albüm, yaratıcı ya da genelde iyi olmamasına rağmen muazzam adetlerde sattı ve medya, *hip-hop*tan etkilenen bu müziği tanımlamak için yeni moda bir terim üretti: "*New*-metal." Biraz belirsiz bir terimdi ve daha sonra "New" yerine "Nu" kullandığında daha anlamlı hale gelecekti.

"Eskiye" kıyasla "Yeni", tabii...

◆◆◆

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Şubat 1995'te Metallica, yapımcı Bob Rock ve ses mühendisi Randy Staub'la birlikte altıncı stüdyo albümlerini kaydetmek üzere, Sausalito Californiya'daki Plant Stüdyoları'na geçti. Stüdyolar evlerine nispeten yakın konumdaydı ve dolayısıyla daha önceki çalışma alanlarına nazaran daha farklı bir havaya sahipti. Grubun coşkusu oldukça yüksekti ve prova salonunda geçirdikleri aylar içinde ihtiyaç duyduklarından daha fazla şarkı ürettiler. Ancak bu kadar çok materyalle ne yapacaklarına karar vermeden önce uzun bir süre geçecekti.

1995 yılı, bir dizi kısa süreli ama önemli etkinlik dışında halkın gözünden uzakta geçecekti. 23 Ağustos'ta, kısa bir "Escape From The Studio" turnesi başladı ve ilk konser London Astoria'da sadece fan kulübü üyelerine verildi. "2 x 4" ve "Devil's Dance" adlı yeni parçalar ilk kez bu etkinlikte çalındı. Bir hafta sonra, Metallica sıra dışı bir adım atarak Kanada'nın Yukon bölgesindeki Tuktoyaktuk mezrasında bir performans sergiledi. Bu konserin sponsorluğunu Molson Breweries üstlenmişti ve yarışma talihlisi 500 kişilik seyirci, bölgeye özel bir uçakla taşınmıştı. Konser alanı yonca yaprağı biçiminde bir çadırdı ve kerosenle çalışan ısıtıcılarla ısıtılmıştı. Konsere de "Molson Buz Partisi" adı verilmişti.

14 Kasım'da daha fazla stüdyo çalışmasının ardından Metallica, Whisky A Go-Go'da Motörhead solisti Lemmy'nin ellinci doğum günü şerefine unutulmaz bir performans sergiledi. "Overkill", "Damage Case", "Stone Dead Forever", "Too Late Too Late", "The Chase Is Better Than The Catch", "We Are The Road Crew" gibi parçaların yanında bir de doğaçlama seansı çalındı. Siyah peruk ve beyaz kovboy çizmeleri içindeki Lemmy ve Metallica'nın performansı muhteşemdi. 2001 yılında, Lemmy'ye şarkılarının Metallica yorumlarını nasıl bulduğunu sordum. Ünlü solist tipik olarak sivri dilliydi: "Eh, fena sayılmazlar. Bence 'Too Late Too Late' onların en iyi performansıydı. James'in benim sesimi taklit etmeye çalışmasını duymak komikti, çünkü son derece açıktı ki bunu başaramıyordu. Belli ki işin sadece bağırmadan ibaret olduğunu sanıyorlar, ama değil. İşin sırrı sesimde."

Lemmy'den geliyorsa, bu bir iltifat sayılır. Bulunabilirliliği yakında azalacak bir emtia da diyebiliriz. Metallica, kendi hayran kitlesini tekrar ikiye bölme aşamasındaydı, hem de bu sefer çok daha büyük bir ölçüde...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

On Dokuzuncu Bölüm

1996–1997

Sessizlik, nisan ayında Lars'ın bir sonraki albümlerinin önceki çalışmalara kıyasla daha içe dönük olacağını basına duyurması haricinde 1996 yazına kadar devam etti ve bunun asıl sebeplerinden biri de, James'in babası Virgil Hetfield'ın kansere yenik düşmüş olmasıydı.

James daha sonra editörlüğü İngiliz gazeteci Steffan Chirazi tarafından yapılan fan kulübü dergisi *So What!*'a şu açıklamaları yaptı: "En büyük kahramanım kesinlikle babamdır. Beni ne kadar etkilediğini ve benim için ne büyük bir anlam taşıdığını ancak sonradan anlayabildim. Hayatımın ne kadar büyük bir parçası olduğunu ve büyürken beni nasıl şekillendirdiğini çok sonra idrak ettim. Ve ailemizde yaşanan tüm o saçmalıklardan sonra nihayet barıştığımızda, aynı şeylerden hoşlandığımızı ve çok iyi anlaştığımızı gördüm. Kansere yakalandığında ne kadar güçlü durduğunu gözlemledim ve kendimi ona daha yakın hissettim. Bu harikaydı, çünkü çoğu insan böyle bir şeye şahit olmaz. Bazen insanlar öylece yani hiçbir uyarıda bulunmadan çekip giderler. O en azından bizi uyararak gitti ve sona doğru ona giderek daha çok yaklaştım."

James ayrıca yetişme çağındaki sorunlarından da biraz bahsetti: "Büyürken dinle ilgili ciddi sıkıntılarım vardı. Hıristiyan Bilim İnancı'nı ve katı kurallarını hiçbir şekilde anlayamıyordum. Tek bildiğim, katı kural-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ları olmasıydı ve bu da beni bezdiriyordu. Böyle bir inanç insana belki yetişkinken anlamlı gelebilir, ama ben çocukluğumda tamamen saçma buluyordum. Ergenlik döneminde ve yirmili yaşlarda da bayağı bir mücadele ettim. Resmen psikolojim bozuldu. Ama daha sonra babam hastalandığında, bu şeyin onun zihninde ne kadar sihirli ve güçlü bir yere sahip olduğunu gördüm. Kız kardeşimle yaptığım bir sohbette, ikimiz de babamın hayatta tanıdığımız en güçlü kişi olduğuna karar verdik."

Hetfield daha sonra iki yeni şarkıları "Bleeding Me" ve "Until It Sleeps"in babasının hastalığı hakkında olduğunu açıkladı. Belli ki yaşlı adamın kanserle savaşı ve sonuçta mağlup düşmesi karşısında James, çocukluk günleri üzerinde derin düşüncelere kapılmış, yıllarca içine attığı zihinsel tartışmaları açığa vurmak istemişti. Bu süreçte Metallica'nın lirik temaları daha iç gözlemsel ve daha entelektüel hale geliyor, din karşıtı şarkılarını ve çocukluk isyanı parçalarını –"The God That Failed" gibi– dolduran öfke unsuru; daha düşünceli, daha az hırçın bir unsurla –"Dyer's Eve" gibi– yer değiştiriyordu. Metallica nihayet büyümeye mi başlamıştı?

Mayıs 1996'da *Load* isimli yeni albümün 3 Haziran'da yayınlanacağı duyuruldu. Bu haber; hayranlar, hayran olmayanlar ve medya tarafından aynı heyecanla karşılandı. Sorulan soruların çoğu belliydi: "Yeni albüm, *Siyah Albüm*'den daha fazla satacak mıydı?", "Her zamanki gibi baladlar içerecek miydi?", "Daha ağır mı olacaktı?", "Ve Metallica yine üç yıl boyunca turneye çıkacak mıydı?" Bununla birlikte daha temkinli dinleyiciler, Metallica'nın yeni dönemde de başarılı olup olmayacağını merak ediyordu. Çünkü grup, *Siyah Albüm*'den aldıkları güçle *hard-rock* dünyasını, 1991-1993 yılları arasında son derece kuvvetli bir şekilde yönetmişti. Yeni bir döneme gelindiği kesindi. 1994'te Kurt Cobain'in ölümüyle *grunge* dalgası da yok olmuştu. Oasis, Blur ve Pulp gibi İngiliz pop grupları, pop müziğine bulaşıcı bir *retro-groove* aşılıyorlardı. Ve thrash-metale gelince? Yegâne Slayer'ın haricinde tamamen ölmüştü. 90'lı yılların ortalarına egemen olan ekstrem müzik tarzları *black* ve death-metaldi. At The Gates, Morbid Angel, Cradle Of Filth ve Dimmu Borgir bu türlerin en büyük gruplarıydılar.

Azimlerinden bir şey kaybetmeyen Metallica, mayıs ayında yeni albümlerinin tanıtımı için bir basın turuna çıktılar. Ve grupla karşı karşıya

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gelen gazeteciler şoke oldular: Çünkü dört adamın, dördü de saçlarını kestirmişti. Bu konuyla ilgili soruların can sıkmaya başlaması çok gecikmedi –James bir gazetecinin yeni görünüşüyle ilgili sorusunu ciddiye bile almadı– ama tartışmalar sürecek gibiydi. Özellikle, moda fotoğrafçısı Anton Corbijn'in çekmiş olduğu fotoğraflar yayınlandığında. Dörtlü, metalden tamamen uzak bir kılık-kıyafet içindeydiler. Kirk'ün üzerinde 1930'lu yıllara ait bir pezevenk takım elbisesi/fötr şapkası, alt dudağında 90'lı yıllara has bir piercing, göbeğinde de "Made In SF 11.18.62" yazan bir dövme vardı. İnce çizgili ve askılı pantolon giyen James saçlarını siyaha boyamıştı. Siyah gözlüklü, deri ayakkabılı ve kıvırcık saçlı Jason tam bir muhasebeciye dönmüştü. Ve muhtemelen en ilginci olan Lars, gözlerine makyaj uygulamış ve saçlarını da arkada uzun, önde kabarık tutarak aslan yeleli bir Hugh Grant'a benzemişti.

20 Mayıs'ta "Until It Sleeps" teklisi yayımlandığında, Metallica'nın değişen tek şeyinin imajları olmadığı da ortaya çıktı. Parça, grubun eski albümlerindeki büyük açılışların –yoğun gitar cümleleri fırtınasının– tam tersine son derece sakin bir davul ritmi ve Jason'ın perdesiz basgitarının yumuşak tonlarıyla başlıyordu. Evet, sonradan güçlü *staccato* cümlelere geçiş yapılıyordu, ama parçayı genel anlamda karakterize eden unsurlar; James'in melodik, tekerrür dolu –eski kükremelerinin aksine– nakaratları ve Kirk'ün pedallı steel gitarıydı. Kısacası bu bir rock parçasıydı, üstelik son derece uysaldı ve *country-western* dokunuşlarıyla eski Metallica albümlerine tamamen zıt düşüyordu. İşin daha tuhafı ünlü dans gurusu Moby, parçanın dans kulüplerinde çalınmak üzere ritim-ağırlıklı bir remix çalışmasını hazırlamıştı. Metal/*electronica* harmanlaması çok tutulan bir şey değildi –her ne kadar Fear Factory ve Atari Teenage Riot gibi gruplar bu karışımı yarı-başarılı şekilde icra edebilmiş olsa da– ve eski kafalı thrash hayranları gözlerini kapayıp dua etmeye başlamıştı.

Bununla birlikte sound olarak hiçbir sorun yoktu. Yapımcı Bob Rock yine harika bir iş çıkarmıştı ve *...And Justice for All*'daki "bas-sızlık" sorununun tekrar geri döneceğinden korkan hayranlar derin bir oh çekmişti. Ne var ki eleştiriler o kadar olumlu değildi. Örneğin *Q* dergisi, *Load* için "Metallica'nın pop albümü" yorumunu yaptı ve albümün bir kopyasını satın alan çoğu hayran onu dehşet içinde dinledi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Load, Hollanda'nın Eindhoven kentindeki Dinamo Festivali'nin ikinci gününde devasa bir hoparlör sistemiyle 60.000 seyirciye dinlettirildi ve iki gün sonra da tüm dünyada yayınlandı. Albümün kapağı kırmızı ve beyaz sıvıların yapışkan bir karışımını içeriyordu. Bu aslında tartışmalı ressam Andres Serrano'nun "Kan ve Sperm" adlı sanat eseriydi; hayvan kanı ve sanatçının kendi spermi sergilenmişti. 79 dakika süren 14 parçalık albüm aynı zamanda tarihin en uzun CD'si olma rekorunu da kırıyordu.

Sektör âlimleri, hayranlar ve yorumcular *Load* hakkında çok şey söyleyecekti. Grubun Birleşik Krallık ebeveyn şirketi Mercury'nin yönetici direktörü Howard Berman şunları dile getirdi: "Bir önceki albüm gerçekten de olağanüstüydü, bunu geçebileceğimizi düşünmek saflıktan başka bir şey değil." Bu kesinlikle akıllıca söylenmişti. Metallica'nın menajerlerinden Peter Mensch, *Load*'un Metallica'dan daha fazla satıp satamayacağı sorusuna şu cevabı verdi: "Onun kadar büyük olabilir mi? Bilmiyorum! Normalde tekrarlanamayacağını düşünürsünüz, ama belli olmaz. Belki Avrupa'da aynı adetlerde satabiliriz, ancak ABD'de zor. Çünkü burada işler çok daha hızlı değişiyor."

ABD'de işler değişmiş olabilirdi, ama *Siyah Albüm*'ün çıkışından sonra aradan geçen beş yıl içinde grubun kendisi de çok değişmişti; özellikle *Load* açısından değerlendirilirse. İlk şarkısı, "Ain't My Bitch", önceki albümdeki parçaları en çok hatırlatan çalışmaydı. Ritmik bir cümleyle başlıyor, Lars'ın basit ama güçlü davul ritmine odaklanıyor, bize "Enter Sandman" veya "Holier Than Thou" gibi orta-ağırlıkta bir *Siyah Albüm* şarkısı dinlediğimizi hissettiriyordu. Hatta nakarat kısımlarında *Load* albümünün tek thrash*e* yakın 16'lık cümlesini az da olsa duyabiliyorduk. Ama bunun haricinde, "Aint My Bitch", *country*den etkilenen ve inişli-çıkışlı akor dizilişleriyle, canlı ve ağır melodisiyle dikkat çeken bir rock parçasıydı.

Ne var ki bu vaat, albümün geri kalanında devam etmiyordu. "2 x 4", taşra usulü bir dur-kalk cümlesine dayanan, sürekli yalpalayan ve gereksiz tekrarlar içeren silik bir şarkıydı. 80'li yıllarda grubun düzenleme sürecinden asla geçemezdi. James, "intikam" kelimesini inceden bir tıslamayla söylüyor, ortama ürkütücü bir hava katmaya çalışıyordu. Ama o güne kadar Metallica tarihinde ilk kez, bu kadar sıkıcı bir gitar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

cümlesiyle karşılaşıyorduk. Ve ne yazıktır ki –hem hayranlar hem de benim için– bu yaratıcılık yetersizliği bir sonraki şarkı olan "The House That Jack Built"'da da devam ediyordu. Aynı kulak tırmalayıcı sıkıcı homurdanmalar vardı. En azından, az da olsa mırıldanabilir nakarat kısmına kadar!

Bu aşamaya kadar *Load* hiç de iyi gitmiyordu, ama "Until It Sleeps" –tekli olarak yayınlandığında, göz kamaştırıcı olmaktan ziyade zararsız görünmüştü– ilk iki şarkıdan sonra mükemmel duyuluyordu. Ama ne yazık ki, bir sonraki parça "King Nothing", çok iyi değil ama Load standartlarına göre iyi yaklaşımını tuhaf bir şekilde devam ettiriyordu. Jason'dan şık bir cümleyle açılan silik bir giriş, sıradan bir cümleye bağlanıyor; yoğunluk giderek artıyor, Hetfield'ın monoton cümleleri ve *"Tacın nerede, Kral Hiçlik?"* gibi sözleriyle devam ediyordu.

En azından "Hero Of The Day" ne olduğu ve ne olmak istediği konusunda iddialı değildi. Toplumdan soğumuş gençlik ve ana/evlat temaları üzerine basit, ama melodik bir ağıttı. Şarkı ağır cümlelerin üzerine temizce çalınan bölümler serpiştiriyor, tatmin edici derecede ağır sayılacak bir bitişle sona eriyordu. Ne var ki "Bleeding Me" endişe verecek derecede baygın bir şekilde başladığında, bu albümde *Master of Puppets*'ın kıyamet habercisi öfkesini, hatta *Kill 'Em All*'un basit enerjisini bile bulamayacağımızı anlıyorduk. Görünüşe göre, iç gözlem bu albünün ana rengiydi. "Bleeding Me", grubun aldığı yeni yönün en somut örneğiydi. James'in, *"Dönen tekerleklerin atında kaldım/Sülüğü çıkarıyorum/ Kendimi kanatıyorum"* ve *"Üzerimdeki bu diken benim aktığım ağaçtan"* gibi sözlerini Kirk'ün harika solosu takip ediyordu. Ama genel olarak şarkı kesinlikle ciddiye alınacak türden değildi. Albümün yarısına geldiğimizde bile Load için hiçbir umut ışığı yok gibiydi.

"Cure", standartları düşük tutmaya devam ediyordu ve Metallica'nın o güne kadar yazdığı en sıkıcı şarkılardan biriydi. Unutmayın, 1996'da bunun eski kafalı thrash hayranları üzerindeki etkisi inanılmaz derecede şok ediciydi. Herkes Metallica'nın *Siyah Albüm*'den sonra tekrar o eski zehrini geri kazanacağını ummuştu. Oldukça sıkıcı, *bluesy* bir cümleye dayanan ve insanı hiçbir yere götürmeyen bir yolculuktu. Bezdirici "Poor Twisted Me" –yine bir "ben" şarkısıydı ve James nereye varmaya çalışıyordu?– daha da kötüydü. Karmaşık bir nota sarmalına

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yol açan aşırı reverblü boş cümlelerin ve boşlukların bir alaşımıydı. Zaman zaman ortaya çıkan *southern*-rock dokunuşları oldukça gereksizdi.

"Wasting My Hate" de blues kalıplarına dayanan popüler rock öğeleri içeriyordu, ama en azından canlı bir temposu vardı. Thrash-metal hayranları –bu aşamaya gelindiğinde, *Load*'ta saygı duyabilecekleri bir parça bulma ümidini tamamen yitirmiş olmalıydılar– bu şarkıyla biraz olsun sevindiler. "Wasting My Hate", grubun 90 öncesi şarkıları kadar ağır veya yenilikçi olmasa da, en azından enerjik bir yapıya sahipti. Ancak bu enerjinin arkası gelmeyecekti ve sırada "Mama Said" vardı: Albümün en sövülen parçası.

"Mama Said" hiç iyi değildi. Basitçe söylemek gerekirse, birçok dinleyiciyi şoke eden bir *country-western* baladıydı, ama "Hero Of The Day" gibi radyo ve MTV dostu olduğu kesindi. Metallica'nın bir *country* şarkısı yapmış olduğunu kabullenmek kesinlikle çok zordu, ama en azından "ağır" maskesi altında gizlemeye çalıştıkları "King Nothing" ve "Cure"dan daha az mide bulandırıcı bir çalışma üretmişlerdi. Metallica'ya ne oluyordu? "Disposable Heroes" gibi şarkılarda mevcut olan o muazzam hız ve yakıcı unsur nereye gitmişti? Kimse neler döndüğüne kulak asmıyor muydu?

Albüm, ıstırap verici derece vasat üç şarkıyla sonlanıyordu. "Thorn Within" sıkıcı bir şekilde başlıyor ve aynı şekilde devam ediyordu. Notaların anlamsız bir karışıklığına dayanan donuk bir cümleye sahipti ve bitişi de aynı derecede vasattı. "Ronnie"ye gelince, *fingerstyle* ile hantalca çalınan ve bugün bile tamamını dinlemeye tahammül edemediğim bir gitar bölümü içeriyordu. Ve yine bir istismar edilmiş çocuk destanıyla karşılaşıyorduk:

Küçük kasaba çocuğu
Büyük bir hüzün
Asla konuşmaz
Asla oynamaz.

Dinleyenler, Hetfield'ın psikolojik yardım almasını, üzüntülerini aşıp bize çocukluğuyla ilgili hüzünlü hikâyeler sunmayı kesmesini di-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

lemiş olmalıydılar. Çok sert mi eleştirdim? Belki. Ancak bu şeyleri ister 1996 yılında, ister şimdi dinlemek hiç de kolay değil. Son olarak, "The Outlaw Torn" da hiç farklı değil. Parça, insanın ruhunu karatan bir dokuz dakika boyunca, orta tempolu karanlık ve belirsiz bir söylenmenin ötesine geçmiyordu ve James'in *"Parçalanmış haydut/Parçalanmış haydut/ Parçalandım ben,"* gibi anlamsız sözleri içinde kaybolup gidiyorduk.

Sonuç mu? *Load*, hem şarkı yazarlığı hem de konsept açısından bir düşüştü. *Siyah Albüm*'deki her şarkıdan –en zayıf ve en kuşkucul biçimde radyo-dostu olanlarından bile– bir geri adım atış. Ama tabii ki Metallica bu konuda bizimle hemfikir değil. Avustralya'da basın röportajları veren James, grubun bu muazzam yön değişikliği konusunda kapsamlı bir açıklamada bulundu. Her şeyden önce, bazı yeni müzikler keşfetmişti: "The Who'yu yakın bir tarihe kadar hiç dinlememiştim, ama şimdi çok seviyorum. Ayrıca *country* müzik de dinler oldum. Tom Waits, Leonard Cohen ve hatta Nick Cave gibi şair müzisyenleri sevmeye başladım. O karanlık ve çarpık dünya harika." Load'un kaderi sorulduğunda gülümsedi. "Umarım hayranlarımız neyin peşinde olduğumuzu anlarlar ve bu yolda bizimle ilerlerler. Fikirleri hakkında açık ve dürüst olmalarını umuyorum, tıpkı bizim de kendi müziğimizde olduğumuz gibi. Belli ki, Metallica bazı insanlar için çok şahsi bir anlam ifade ediyor ve insanlar bizi farklı sebeplerden dolayı seviyor. Bizi hızlı şarkılarımızdan dolayı seven hayranlarımız var, daha derin ve daha melodik parçalarımızı tercih edenler var ya da bizi uzun saçlı olduğumuz sürece sevecek hayranlarımız var."

James'in hız konusuna değinmesine dikkat edin: Belli ki Metallica hayranlarının bazılarının daha yavaş ve daha hafif içerikten hoşnutsuzluk duyacağını çok iyi biliyordu. Röportajda ayrıca Bob Rock'la olan ikinci iş birliğinden de bahsetti. Dediğine göre, *Siyah Albüm*'de ortaya çıkan grup-yapımcı arası sıkıntılar yıllar içinde çözüme kavuşturulmuştu: "Son albümün çalışmasında Bob'ı iyice tanımış olduğumuzu düşündük. Onu tamamen delirtmemiştik ve geri dönüp işi bitirmek zorundaydık. Ayar çekmemiz gereken bir iki beyin hücresi kalmıştı. Aslında *Siyah Albüm*'den sonra birbirimize, birlikte bir daha asla çalışmayız demiştik. Ama zaman her şeyin ilacı. Kendimizi başka bir yapımcıyla çalışırken göremedik. Bizim için her zaman Bob vardı ve geri döneceğini biliyor-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

duk. Ve bu sefer, birbirimize sinir olma unsuru artık ortadan kalkmıştı. 'Sen bana ne yapacağımı söyleyemezsin!' gibi saçmalıklar bitmişti. Tüm bunları bir kenara atınca, stüdyoda Bob'ı daha dostane kulaklarla dinlemeye başladık. O bizim daha derinlere inmemizi sağlıyordu. Biz ona neyin peşinde olduğumuzu söylüyoruz, o da bizim buna ulaşmamızı mümkün kılıyordu."

Load'u eleştirimle yermiş olabilirim, ama o dönemde kimse bu görüşün halk tarafından benimseneceğini ve birkaç yıl içinde hayranların bu albümü selefleriyle olumsuz şekilde kıyaslayacağını bilmiyordu. Ayrıca her zamanki konser ve tanıtım çılgınlığı gerçekleşmek üzereydi. "Truckload" adı verilen bir dizi konser, –yanları ve üstü açık bir tırın üzerinde performans sergilediler– Californiya'nın San Jose şehrinde 4,9,10 ve 11 Haziran tarihlerinde gerçekleşti. Metallica'ya, *Load*'un piyasaya çıkışında yeni internet teknolojisine kucak açtıkları için saygı duymak gerekir, –gerçi dört yıl sonraki Napster davası göz önünde bulundurulduğunda ironik bir hareket– çünkü sadece üyelere içerik sunan web siteleri Metclub, diğer gruplar interneti kullanmaya başlamadan yıllar önce kurulmuştu. Grup aynı zamanda, internetin bu ilk günlerinde bir webcast konseri de düzenledi. 11 Haziran'da San Francisco'daki Slim's adlı kulüpte gerçekleşen gösteri, tarihin ilk internet konserlerinden biriydi.

Metallica'nın müziği bir film müziği formunda da boy gösterecekti. *Paradise Lost: The Child Murders At Robin Hood Hills* adlı belgesel Joe Berlinger ve Bruce Sinofsky tarafından çekilmişti ve üç çocuğu öldüren üç Arkansaslı gencin mahkûm edilişini konu ediyordu. Belgeselin argümanına göre, söz konusu karar üç gencin siyahi olmasından ve Metallica dinlemesinden dolayı verilmişti. Hetfield, Ulrich ve ortaklarının aile-dostu yeni yüzü göz önünde bulundurulduğunda, kaderin ironik bir cilvesiydi bu. Belgesel de kullanılan şarkılar "Sanitarium", "The Call Of Ktulu" ve "Orion"du. Grup, belgesel yapımcısı ikiliyle yakın bir arkadaşlık kurdu ve bu arkadaşlık da uzun süreceğe benziyordu: Çok geçmeden, bu ikili tarafından hazırlanacak bir Metallica filminin yapım aşamasında olduğu duyuruldu.

Sadece fan kulübü üyelerine yönelik iki konserden sonra –23 Haziran'da Ontario'da ve 24'ünde Washington'da– Metallica 1996 "Lollapalooza" turnesine katıldı. Bu sürpriz bir hareketti ve grubun bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

heavy-metal grubundan *alternatif-rock* grubuna evrimleşmiş olduğu düşüncesi de hayranlar arasında iyice pekişti. Ulrich, konuyla ilgili şu açıklamaları yaptı: "Organizatörler, her şeyin biraz bayatlamış ve öngörülebilir hale gelmiş olduğunu düşünüyorlardı ve bu yüzden keskin bir dönüş yapmanın zamanının geldiğine karar verdiler. Her zaman farklı türlerden gelen grupları bir araya getirmek istemişlerdi, tek amaç alternatif olmak değildi." Sonradan ortaya çıktığına göre, Metallica'ya turneye aday olan gruplardan bazılarını seçme şansı da verilmişti. Lars doğruca Oasis'i –*What's The Story* ve *Morning Glory* adlı albümleriyle zirveye tırmanmışlardı– ve daha az tanınan ve daha *funky* bir *sound*'a sahip olan Black Grape'i –eski Happy Mondays solisti Shaun Ryder'ı içeriyordu– tercih etmişti. Lars, bu beklenmedik tercihleri hakkında şu açıklamayı yaptı. "Oasis'in o çok güzel yazılmış şarkılarının altında, herkesin kıçını tekmelemek isteyen ve muazzam bir tavra sahip olan bir rock grubu var. 'Wonderwall' çıktığında gezegendeki en büyük şarkı haline geldi ve ben bu gruba bayıldım. Black Grape'i de seviyorum. Albümleri geçen sene en sevdiğim albümdü."

27 Haziran 1996'da başlayan Lollapalooza turnesi; Soundgarden, The Ramones ve Rancid gibi grupları içeriyordu. Iowa, Illinois, Indiana, Ohio, Ontario, Quebec, Vermont, New York, West Virginia, Florida, North Carolina, Tennessee, Louisiana, Texas, Arizona, Washington ve Californiya'dan geçerek; hem her türlü rock hayranının beğenisini kazandı hem de Metallica'nın yeni ve daha yumuşak soundlarının ilk lezzetini sundu. Gerçi grubun repertuvarında Master Of Puppets ve *Siyah Albüm* döneminden alınan bir iki vazgeçilmez parça da yok değildi.

Ağustos'un başında sona eren Lollapalooza'nın hemen ardından, Avrupa turnesi "Poor Touring Me" başladı. Jason'ın dediği gibi, müziklerini yeni bir Metallica hayranları nesline taşımak istemişlerdi. *Load*'un mesajını mümkün olan etkili bir biçimde iletebilmek için Avusturya, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Almanya, Belçika, Fransa, İspanya ve Portekiz'de konserler düzenlediler. 23 Eylül'de "Hero Of The Day" için canlı bir klip kaydedildi ve bir süre sonra tekli olarak yayınlandı. Şarkının film stüdyosunda çekilmiş bir versiyonu zaten vardı –zayıf ve kasvetli görünümlü bir gencin karıştığı bir dizi kasvetli sahneler sergileniyordu– ancak tekliyi çeşitli TV şovlarında –İngiltere'nin *Top Of The Pops* dâhil ol-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

mak üzere– tanıtmak için Barselona konser görüntüleri kullanıldı. Kayıt aşaması kolay olmadı. Grubu şarkı boyunca yönlendirebilmek için bir metronom kullanıldı –stüdyo yorumunun konser görüntülerinin üzerine çalması planlanmıştı ve iki versiyonun mükemmel bir uyum sağlaması gerekiyordu– ve hoparlör sistemiyle şaşkın haldeki izleyiciye dinlettirildi. Metallica, şarkıyı kusursuz bir şekilde çalabilmek için üç deneme yapmak zorunda kaldı ve her denemede Ulrich izleyiciden daha güçlü bir tezahürat istedi. Sonuçta son versiyon, uluyan bir kalabalık eşliğinde kaydedilmiş oldu. Bu durum, parçanın grubun en zayıf tempolu çalışmalardan biri olması açısından hiç de uygun sayılmazdı.

Şarkı 28 Eylül'de, grubun İtalya'da iki konser sergilemesinden sonra yayınlandı ve Birleşik Krallık'ta 17 numaraya yükseldi. İtalya konserlerini Fransa, İngiltere, İrlanda, İskoçya, Galler, Almanya, İsviçre ve Hollanda takip etti. Metallica, 13 Kasım'da, *Later With Jools Holland* adlı İngiliz televizyon programında da boy gösterdi ve "Mama Said", "King Nothing" –James'ten akustik bir versiyon– ve "Wasting My Hate" adlı parçalarını çaldılar. Bu performans, daha sonra 2003'te "*Later, Louder*" adlı DVD'de yayımlandı. Bir sonraki gece Metallica, Avrupa MTV Ödülleri'nde, yine Londra'da ortaya çıktı ve "Last Caress" ve son derece popüler "So What" parçalarının hızlı ve kaotik bir potpurisini sundu. Ve hiç de beklenmedik bir şekilde, bir televizyon muhabirine, eski NWA rap'çisi Dr. Dre ile çalışmak istediklerini söylediler. Dre ise daha sonra bu konuda, "Ama ben onlarla çalışmak istemiyorum!" şeklinde karşılık verdi.

Aynı ayda *The Guitar Magazine*'de, James'in *Load* ve sonrası hakkında konuştuğu özel bir bölüm yayınlandı. Anlaşıldığı üzere, Kirk de parçadaki ritim gitarlara katkıda bulunmuştu ve bu bir ilkti çünkü daha önce hepsini James kendi başına çalmıştı. Hetfield, muhabir Douglas Noble'a şu açıklamayı yaptı: "Kirk'ün çaldığı bölümlerle benim çaldığım bölümlerin birbirini tamamlamasını sağlamak, benim her şeyi tek başıma duble çalarak sıkı bir hale getirmeye çalışmamdan çok daha zor oldu. Ama soundu olumlu yönde etkiledi. Tek boyutlu bir sound yerine, daha geniş ve daha derin bir sound elde ettik. Çoğunlukla benim ritim çalışlarım solda, Kirk'ün çalışları da sağda. Böylece kimin ne yaptığını duyabiliyorsun ve bu harika!" Bununla birlikte Hetfield, neden Metal-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

lica'nın daha önceki çalışmalarının o meşhur ağırlığının yerini *bluesy* ve *light-rockın* almış olduğunu açıklamadı. Yine de *Siyah Albüm*'den beri grubun yaratığı daha basit ve daha organik şarkı yapıları hakkında kısaca bilgi vermeyi ihmal etmedi. "Tabii ki düzenlemeler daha sade. Son derece katı bir albüm olan ...*And Justice for All*'a bir tepki bu. Her bir kısmı kılı kırk yararak hazırlanmıştı. Düzenlemelerin trafiği o kadar yoğundu ki, her şey çok katıydı ve turneye çıktığımızda sıkıcı gelmeye başladı. Bu yüzden farklı bir şeyler denemek zorundaydık ve *Siyah Albüm* eskinin tam tersi oldu. Hatta *Load* biraz daha sade diyebiliriz. Önce harika olduğunu düşündüğümüz gitar cümleleri seçtik. Sonra Lars ve ben cümlelerin üzerine doğaçlama bir şeyler çaldık. Sonra bir cümlenin üzerine başka bir cümle yüklemeye çalışmak yerine, doğaçlama çalmaya devam ettik ve neler ortaya çıktığına baktık. İlle de başka bir cümle çalmak zorunda mıyız? Ya da açık bir akorun daha iyi duyulacağını mı düşünmeliyiz? Bu albümü yazarken daha çok ne hissettiğimize odaklandık, dolayısıyla şarkılar bir şekilde kendi kendilerini yazdılar ve bu yaklaşım bir sürü cümleyi üst üste bindirmeye çalışmaktan çok daha eğlenceliydi."

Öyle görünüyor ki, Metallica'nın şarkı yazarlığı süreci biraz daha gevşek ve daha rahat bir hal almıştı. James bu konuda şunları anlatıyor: "İki albüm arasında mola aldığımızda, herkes kendi başına bir parça büyüdü ve tekrar bir araya geldiğimizde birbirimize karşı daha saygılıydık. Lars ve ben geçmişte pek çok konuda çatışırdık ve diğer çocuklar bu durumdan rahatsız olurdu. Bir grupta herkesin mutlu olması gerekir ve bazen almasını bildiğin kadar, vermesini de bilmelisin. Şimdi ise her şey gayet iyi gidiyor." Ünlü alternatif Lollapalooza turnesine katılma konusundaki düşünceleri sorulduğunda kaşlarını çatıyor: "İnsanlar bizim bayağı alternatif bir grup olarak başladığımızı unutuyorlar. Biz herhangi bir şeye uyum sağlamaya çalışmadık. Lollapalooza'ya katıldık çünkü harika olacağını düşündük. İşte bu kadar basit. Birkaç tane harika grup görme ve birkaç tane arkadaş edinme şansını yakaladık. Hem bizi görmeye gelen hem de normalde bizi dinlemeyen seyircilerin önünde çaldık."

İsveç ve Finlandiya'daki konserlerin ardından Metallica, 18 Kasım'da "Mama Said"i yayınladı. Klibinde James, bir taksinin arka koltuğunda kovboy şapkası ve çizmeleriyle birlikte gitar çalıyor, modern bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

country yıldızı gibi görünüyordu. Şarkı, İngiltere'de 19 numaraya çıktı ve dünya çapında da başarılı oldu. İki şehirdeki konserlerde Metallica'nın açılış grubu Finlandiyalı grup Apocalyptica'ydı. Beklenmedik ilginç bir seçimdi, çünkü sadece çellolardan oluşan bu grup Metallica şarkılarını klasik müzik tarzında çalmalarıyla –hem de tahmin edilenden çok daha iyi bir biçimde– ünlenmişlerdi.

İsveç, Norveç ve Danimarka'dan geçen turne yıl sonuna doğru ABD'ye geçti ve Metallica 6 adet Californiya konseriyle başarılı, ama ihtilaflı bir geri dönüş yılı tamamlamış oldu. Son konserleri yılbaşı akşamında San Jose'deki SJ Arena'da gerçekleşti ve saat 11:58'de Iron Maiden'ın "Two Minutes To Midnight" adlı parçasını seslendirdiler. Grup bir süredir diğer metal gruplarının parçalarına –Slayer'ın "Raining Blood"nın girişi gibi– yer vermekteydi.

1997'nin ilk beş ayının neredeyse tamamı turnede geçti. Açılış grubu Corrosion Of Conformity'nin –James'in en sevdiği grubun– eşliğinde, *Load*'u artık çok iyi tanıdıkları bölgelere götürdüler: Utah, Arizona, New Mexico, Nevada, Colorado, Iowa, Minnesota ve Kansas eyaletleri Metallica tecrübesine daha önce de ev sahipliği yapmıştı. *Metal Edge* ile yapılan bir röportajda Lars, yoğun turne programına rağmen hayatlarının en güzel zamanlarını geçirmekte olduklarını öne sürdü: "Hiç bu kadar formda olmamıştık. Kesinlikle çok eğleniyoruz, ama eski Amerika konserlerimize kıyasla daha az parti yapıyoruz. Şu anda 1992'de olduğum halimden çok daha dinçim. Her gün yaklaşık on kilometre koşuyorum. Hem kondisyon hem de sağlık açısından çok çok daha iyiyim. Artık bu işin bir mücadele olmadığını hissediyorum. 1992 turnesinde konserin son saatini güçlükle tamamlardım, ama artık böyle hissetmiyorum."

Bu turne hafızalardan silinmeyecek bir sahne hilesi de içeriyor, Metallica hayranları konserin sonuna doğru büyük bir şokla karşılaşıyordu. James, sahte bir piroteknik patlamasıyla yaralanmış numarası yapıyor ve gözden kayboluyordu. Daha sonra Metallica'nın ekibinden biri gibi giyinmiş bir dublör alevler içinde ortaya çıkarak acı içinde sağa sola koşuyor, kurtuluşu sahneye gelen ilk yardım ekibinin müdahalesinde buluyordu. Lars daha sonra pek çok seyircinin bu numarayı gerçek sandığını açıkladı: "Şaşkınlık içindeyim... Hem de o kadar gazete ve internet haberine rağmen! Geçenlerde imza dağıtıyorduk ve kızlardan biri,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

'Umarım piroteknisyenleriniz iyileşmiştir,' dedi. Konuştuğum insanların yüzde yetmiş beşi her şeyin gerçek olduğunu sanıyor. 'Çalışanlarınızdan biri alevler içinde kıvranırken sizin çalmaya devam etmeniz ne kadar doğru?' gibi şeyler söylüyorlar. Aslında bunu piroteknisyenlerimizden biri yapıyor. Her konserin sonunda kendini ateşe veriyor!"

James *country* müziğinin içinde sakinleşmiş bir haldeyken, Lars da istikrarlı bir ilişkinin keyfini keşfetmeye başlamıştı –daha önce Debbie Ulrich'le evliydi, ancak birliktelikleri hakkında çok az şey bilinmektedir– ve yakınlarda tanıştığı kız arkadaşı Skylar Satenstein hakkında şu açıklamayı yaptı: "Hayatımda ilk kez, içinde bulunduğum ilişki önem açısından grupla paralellik gösteriyor. Daha önce hiç önce böyle bir ilişkim olmamıştı, grup her zaman her şeyin üstünde olmuştu. Şimdilerde gruptan uzakta vakit geçirebilmenin ne kadar değerli olduğunu anlıyorum. Günün yirmi dört saatini Metallica'ya adayan, bu konuda tam bir deli olan adam unvanını kazanmıştım, ama artık böyle değilim." Lars, bir tıp öğrencisi olan Skylar'la New York'taki bir barda tanışmıştı ve onu en çok etkileyen şey genç kız tarafından tanınmıyor olmasıydı. "Son on aydır harika bir ilişkimiz var ve bunu böyle kılan şey de Skylar'ın bizim kim olduğumuzu hiçbir şekilde önemsememesi. Yani saygı duyuyor ve takdir ediyor, ama bizi bir araya getiren şey bu değil. Hayatımızda hiçbir önemli yeri yok. Mümkün olduğunca birlikte vakit geçirmeye çalışıyoruz, ama şimdi burada seyahatteyim. On günlük bir mola verdiğimizde ben New York'a onun yanına gidiyorum ya da ben turnedeyken o da hafta sonlarında veya boş olduğu aylarda bana geliyor." Evlilik kartları da masaya yatırılmıştı ve Lars, Skylar'a 255 güllük bir buket eşliğinde evlenme teklif etti. 254 gül birlikte oldukları günleri, diğeri de geleceği temsil ediyordu. Lars'ın neden daha iyi hissettiğine şaşmamak gerekirdi. Bu arada Skylar, geçmişte Matt Damon'la olan yakınlığıyla da tanınmıştı. İddialara göre Damon, Lars için "aptal rock yıldızı" tabirini kullanmış ama daha sonra bu konuda özür dilemişti.

Metallica'nın büyüyor olduğunun bir diğer belirtisi de, Lars grubun zaman zaman uyuşturucu kullandığını açıkladığında ortaya çıktı. James, *Kerrang!* ile yaptığı bir röportajda uyuşturucu konusuna değinmişti, ancak Lars konuyu daha da açık bir hale getirdi: "Belli zamanlarda eğlence olsun diye uyuşturucu kullandığımız doğrudur. Ve son on beş yıldır

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

bu böyle oldu. Ama kimse dozu kaçırmıyor. Eskiden basın veya herhangi bir kişi tarafından sorgulandığımızda yalan söylüyorduk. Ama geçen sene belli bir noktaya ulaştık ve artık kimseye yalan söylememeye karar verdik. James haricinde hepimiz eğlence niyetine bir parça kullanıyoruz. İster alkol olsun ister uyuşturucu, hayatınızı kontrol etmelerine izin vermeden kullanmanız mümkün. Uyuşturucunun hayatımızda önemli bir yeri yok ve dolayısıyla endişe edecek bir şey de yok. Yaptığımız işte son derece profesyoneliz ve formumuzun zirvesindeyiz. Başkalarının ne düşündüğü umurumda bile değil. Boş günlerimde ne yaptığım kimseyi ilgilendirmez, hikâyenin sonu..."

Bu noktadan önce, uyuşturucuya dair açıklamalar çok seyrek olmuştu, gerçi yakından bakmak isteyen biri için deliller az değildi. Jason bana 1988'deki Monsters of Rock turnesinde bol miktarda toz kullanıldığından bahsetti. Kirk daha sonra Jason'la birlikte esrara bayıldıklarını belirtti. Lars da 90'ların sonlarında bazen kokain kullandığını itiraf etti. Bununla birlikte sosyal tutumlar artık değişmiş, konu bir tabu olmaktan çıkmıştı. 80'lerin "sakın itiraf etme" diyen nesli, 90'lı yılların ortalarına doğru oldukça olgunlaşmıştı.

Lars, *Load*'un kaydı esnasında Jason'la bir sürtüşme yaşandığına değinerek –detaya girmeden– geleceğe dair haber de vermiş oldu. Ancak o aşamada her şey yatışmıştı ve sözlerine şu şekilde devam etti: "Birbirimize karşı çok daha saygılıyız. Hep birlikte çok eğleniyoruz. Ancak bizim için en önemli şey, sahneye çıkıp iyi çalabilmek ve seyirciyle bağlantı kurabilmektir. Şu anda bunu hiç yapmadığımız kadar iyi yapıyoruz. Böyle olunca herkesin iyi geçinmesi ve birbirine karşı saygı duyması da mümkün oluyor. Olaylara farklı açıdan bakıp gülebiliyor, birbirimizle dalga geçebiliyoruz."

Bununla birlikte daha sonra ortaya çıktığı üzere, Lollapalooza turnesinde Newsted gruptan ayrı bir şekilde seyahat ediyordu. Bu gelecekte yaşanacak sorunların bir işareti miydi?

◆◆◆

Lollapalooza turnesi ve 1997 yılının ilk ayları yorucuysa, yılın geri kalanı gerçekten amansızdı. Metallica; şubat, mart, nisan ve mayıs aylarında ABD ve Kanada'yı birkaç kez arşınladı. Detroit'te, Ted Nugent

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ve Metallica, kovboy şapkalı sanatçının "Stranglehold" adlı şarkısını birlikte söylediler. Bununla birlikte yorucu tecrübelerinden zevk aldıkları çok açıktı. Bunun nedeni grubun fiziksel aktivitelerle daha fit hale gelmiş olması veya Lars'ın 26 Ocak'ta Skylar ile evlenerek fazladan bir enerjiyle dolmuş olması olabilir miydi? Çift, Las Vegas'ta küçük bir tören eşliğinde evlendiler. Ancak öncesinde etkinliğin iptal edildiğine dair bir söylenti yayarak meraklı hayranların saldırısına karşı kurnazca bir önlem almış oldular. James, Lars'ın sağdıcıydı ve bu durum bir sonraki gece, Ulrich tarafından Amerikan Müzik Ödülleri'nde açıklandı. Metallica, "King Nothing"in bir performansını gerçekleştirdi ve "Best Metal/Hard Rock Albümü" için kazandıkları ödülü kabul etti: Lars, yaptığı konuşmada, "Bu adama, James Hetfield'e, en iyi takım elbisesini giyip düğünümde sağdıcım olduğu için teşekkür ederim," dedi.

Turnenin mayıs ayında tamamlanmasından sonra Metallica, yaz festivali sezonu öncesinde birkaç aylık mola aldı ve yeni bir stüdyo albümü çıkarmak üzere olduklarını duyurdu. Bu arada James bu molanın bir kısmını kendi evliliği için kullanmaya karar verdi ve 17 Ağustos'ta kız arkadaşı Francesca Tomasi ile evlendi. Çift, birbirlerini uzun yıllardır tanımaktaydı. Francesca önce Metallica'nın güvenlik ekibinde yer almış, daha sonra gardırop ekibine katılmıştı. Hikâyeye göre Hetfield, evlilik yüzüğünü bir restoranda Francesca'ya fark ettirmeden masaya koymayı başarmış, sonra da ona evlenme teklif etmişti. Aklına gelen tek yöntem, genç kıza dişlerinde ıspanak olduğunu söylemek olmuştu. Böylece Francesca tuvaleti ziyarete gitmiş, döndüğünde de masadaki yüzükle ve teklifle karşılaşmıştı.

Metallica bir hafta sonra Belçika, Almanya ve İngiltere'de üç ayrı Avrupa festivalinde çaldı. Bu arada, yeni bir albüm çıkacağına dair yapılan açıklamalar kesinlik kazanmıştı. Kasım ayında çıkacak olan albüm, bir yıl önce *Load*'un kayıt çalışmalarında çalınan ama albüme dâhil edilmeyen parçaları içeriyordu ve *Load*'un ikinci bölümü olarak düşünülmüştü. Metallica ayrıca Ekim ayında, 11 Kasım Gaziler Günü'nde Amerika'nın herhangi bir yerinde ücretsiz bir konser düzenleyeceklerini de açıkladı. Ancak hangi mekânın en iyi olduğuna hayranlar karar verecekti. Öneriler için sunulan ücretsiz telefon numarasına ve e-posta adresine 120.000'den fazla hayran cevap verdi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Bu esnada, *Spawn* adlı bir film Amerika gişelerinde mütevazı bir gelir getirmekteydi. Cehennemin güçleriyle savaşan bir çizgi film kahramanının bu hikâyesi, karanlık bir eğlence anlayışına hizmet ediyordu. Filmin müziklerinde Kirk Hammett ve İngiliz dans grubu Orbital tarafından ortak yazılmış "Satan" da yer alıyordu. Parça çok çarpıcı olmasa da, Kirk'ün açık fikirliliğini sergilemesi açısından önemliydi. Tamamen *electronic* çalan bir grupla iş birliği yapma fikri, sonuçların sıradan olmasına rağmen son derece progresif bir sonuç vermişti.

Ekim ayında Metallica, San Francisco'daki Shoreline Amfi Tiyatrosu'nda düzenlenen yıllık Bridge School Yardım Konserleri etkinliğinde iki akustik program gerçekleştirdi. Neil Young tarafından düzenlenen bu yıllık etkinlik, Bridge School'a giden engelli çocuklar için parasal kaynak sağlıyordu ve rock konserleri takviminin düzenli bir etkinliği haline gelmişti. İlk konserde, Metallica yaklaşık bir saat kadar sahne aldı ve "Low Man's Lyric" adlı yeni parçalarıyla Alice In Chains'den Jerry Cantrell eşliğinde Lynyrd Skynyrd şarkısı "Tuesday's Gone"u seslendirdiler. Konserde ayrıca Kacy Crowley, The Blues Travelers, Lou Reed, The Smashing Pumpkins, Alanis Morissette, The Dave Matthews Band and Neil Young'ın kendisi de vardı.

22 Ekim'de yeni bir Metallica teklisi çıktı. "The Memory Remains"-de Marianne Faithfull'un misafir vokalleri de yer alıyordu. Sağlam sesli şarkıcı, Mick Jagger'ın eski sevgilisiydi ve tartışmasız ilk dişi rockçıydı. Tekliye mükemmel bir klip eşlik ediyordu, Metallica'nın o güne kadar yaptığı en iyi klip denebilirdi. Grup, büyük bir salonun içinde dönen bir platformun üzerinde çalıyordu. Aslında salon, platformun etrafında dönen devasa bir kutudan oluşuyordu ve bu da grup üyelerinin platformla birlikte yerçekimine karşı koyarak dairesel bir hareket içerisinde döndüğü yanılsamasını yaratıyordu. Dikkat çekici görüntüler, bol miktarda koyu renkli öğeler içeriyordu. Salon gotik bir Victoria tarzında süslenmişti ve Hetfield kameraya zehirli bakışlar saçıyordu. Video, Los Angeles'taki Van Nuys havaalanında çekilmiş ve maliyeti 400.000 dolardan daha fazla tutmuştu.

Ne var ki şarkının kendisi berbattı. Son derece yavaş, sıkıcı ve zayıf cümleler üzerine kurulmuş olan parça hiç bitmeyecekmiş gibi ağır ağır ilerliyordu. Faithfull'un "Na na na-na" şeklindeki cadımsı gaklamaları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tüyler ürpertici olmaktan ziyade ahenksizdi. Yeni albüm, *Load*'dan daha iyi bir içerik bekleyen herkes için büyük bir hayal kırıklığıydı. Marianne Faithfull'un parçaya dâhil olmasına dair Lars, MTV'ye şu açıklamayı yaptı: "Bu şarkıyı yazarken, içinde bir karakter olmasının harika bir fikir olacağını düşündük. Belli bir sesin veya karakterin, şarkı için yazılmış senaryonun belli bir bölümünü oynamasını istedik. Seçenek listemiz oldukça kısaydı, hemen hemen kimse yoktu. Her zaman hem karizmatik ve hem de her açıdan tecrübeli birine ihtiyacımız olduğunu düşünmüştük. Bunun üzerine Marianne'i aradım ve eğer albümümüzde yer alırsa bundan gurur duyacağımızı söyledim, o da kabul etti. James'le birlikte uçağa atlayıp Dublin'e gittik ve ona parçayı dinlettirdim. Bütün gün birlikte takıldık, şarap içtik ve hikâyelerimizi paylaştık. Sonra da albümümüz için şarkı söyledi, olay bundan ibaret."

Vasat sonuçlara rağmen, hiçbir şey Metallica'nın ticari statüsünü etkileyemeyecek gibi görünüyordu ve tekli Birleşik Krallık'ta 13 numaraya yükseldi. Ardından grubun bahsettiği ücretsiz konser nihayet 11 Kasım'da gerçekleşecekti. Seçilen mekân, Philadelphia'daki CoreStates Arena'nın otoparkıydı ama hazırlık süreci hiç de kolay olmadı. Pek çok yerel hükümet görevlisi bu fikre karşı çıkmıştı ve Belediye Meclisi üyelerinden James Kenney şu basın açıklamasını yaptı: "Bu çok büyük bir hata olur. Yerleşim alanına hücum eden kalabalıkla sorunlar yaşarız. Gürültü ve trafik sıkışıklığı yaşanır. Eğer bir heavy-metal grubunu ağırlamak istiyorsanız, bunu neden CoreStates'in içinde yapmıyorsunuz?" Övgüye değer bir incelikle şunu ekledi: "Eğer tüm o Beavis ve Butt-head'leri otoparka koyarsanız, arabaları nereye park edeceksiniz?" Otopark yakınında yaşayan sakinler de itiraz ettiler, ancak gerekli izinler alındı ve Hetfield de basına bir açıklamada bulundu: "Hayranlarımızdan bir yer bulmalarını istemiştik, onlar da bunu yaptılar. Ve 11 Kasım tarihinde onları havaya uçuracağız! Milyonlarca desibel şiddetindeki bir müziği çalmak için CoreStates'den daha iyi bir yer olamaz."

"Million Decibel March" olarak adlandırılan konser büyük bir başarıydı. Repertuvarda "Helpless", "The Four Horsemen", "The Thing That Should Not Be", "Am I Evil?", "Master Of Puppets", "No Remorse" gibi eski parçalar; "Stone Cold Crazy", "Tuesday's Gone" gibi cover şarkılar; "Of Wolf And Man", "King Nothing" gibi *Siyah Albüm*

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ve *Load&Reload* klasikleri; "The Memory Remains" gibi başarısız ama popüler girişimler; "Fuel" gibi daha iyi ve hızlı yeni çalışmalar vardı. Konser, bir "Damage, Inc." patlamasıyla tamamlanıyordu. *The Philadelphia Inquirer*, konser için şu yorumda bulundu: "Kısmen taşlama, kısmen futbol, kısmen de sağır-edici bir gösteriydi. Grup, ağzı bozuk ama sevimliydi. Polis ekipleri, hayranların Philadelphia Eagles taraftarlarından daha uysal davrandıklarını duyurdu. Ve kendilerince dünyanın en gürültülü grubundan en kötü senaryoyu beklemiş olan komşular, tepelerinde uçuşan helikopter seslerinden daha çok rahatsız oldular."

13 Kasım'da Metallica, Londra'da da ücretsiz bir konser verdi. 90'lı yılların sapıklığıyla seçtikleri yer bir dans mekânıydı. Lars, tipik bir öz güvenle şu açıklamayı yaptı: "Ministry Of Sound'u hiç duymamıştım, ama Metallica orada çaldığında popüler olacağına eminim!" Dört gün sonra, *Reload* piyasaya çıktı. MTV, sonuncusundan bu kadar kısa bir süre sonra başka bir albüm çıkarmanın ardındaki nedenleri sordu. Lars da şu cevabı verdi: "İnsanlar iki albüm arasında bir ilişki olup olmadığını merak ediyorlar ve 'Son albümünüz *Load*'un ikinci kısmı mı?' diye soruyorlar. Birincisinden ne daha eksik ne de daha fazla. Kesinlikle fazlalık şarkılardan oluşmuyor, kimse bunu bir B içeriği olarak algılamasın. Sadece, yaptığımız diğer parçalar. Aslında *Load*'un bir double-albüm olmasını amaçlamıştık ve hâlâ öyle. Sadece birbirlerinden bir yıl arayla çıktılar." James, ikinci gruptaki parçaların biraz daha düzeltmeye ihtiyacı olmuş olduğunu, ama bunu bitirmeden önce bir turneye çıkmak istediklerini ve bu yüzden bir yıllık aranın oluştuğunu açıkladı. "Şarkıları tabii ki beğendik ve kısa bir turnenin ardından tekrar stüdyoya girdik. Parçaların çoğunun biraz düzeltilmeye ihtiyacı vardı. Hatta içlerinden birkaçını en baştan kaydettik, çünkü doğru soundu yakalayamamıştık. Low Man's Lyric, bunlardan biri. Şimdi daha bir yıkık-dökük hissi var, daha bir pejmürde ve bence bu harika."

Hayranların yeni tarzlarına nasıl karşılık verdiği sorulduğunda ise şunları ekliyor: "Bu son iki albümle ilgili biraz fazla ön yargılı tepkiler aldık. Yani kimse, 'Fena sayılmaz,' demiyor. Ya çok seviyorlar ya da nefret ediyorlar. Ki bence de böyle olmalı. Metallica, siz araba sürerken arka planda dinleyesiniz diye müzik yapmaz. Metallica'yı ya yaşarsın ya da hiç yaşamak istemezsin. Bizim için en önemi şey, günün sonunda bizim

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tatmin olmamız. Biz çok bencil adamlarız ve ilk günden beri de öyleyiz. İşte biz bu şekilde saf kalabildik ve bunca zaman piyasadan silinmedik." Eğer amaç saf olabilmekse, Metallica bunu *Reload* ile kesinlikle başardı; yani saf vasatlıkla. Albüm, bir öncekinden de kötüydü. İçinde sadece bir tane elle tutulur parça vardı: Albümün açılışını yapan "Fuel", düzgünce işlenmiş bir benzin/kan metaforu içeren güçlü ve *staccato* bir niyet beyanıydı. Sadeliği ve kusursuzluğu açısından takdire şayandı. Ama albümün geri kalanı tamamen vasattı. Bitmez tükenmez "The Memory Remains"i zaten ele aldık ve "Devil's Dance" da ondan daha iyi değildi. Bu son derece sıkıcı masalda James, "Enter Sandman"de mükemmelleştirdiği o tüyler ürpertici çocukluk kâbusunu tekrarlamaya çalışıyor ama başarısız oluyordu.

"The Unforgiven II", selefi gibi güzel düzenlenmişti. Eski usul metal tarzı sayılacak bir ikili solo cümlesiyle başlıyordu ve yumuşak kısımları yeterince tatmin ediciydi. Ama Lars'ın sert trampet vuruşları şarkının dokusunu bozuyordu. Kasnak vuruşları kesinlikle yeterli olurdu, ama zaten Lars hiçbir zaman inceliğe önem veren bir davulcu olarak tanınmamıştı. Çalışmanın daha ağır cümlelerine gelindiğinde ise fazla bilindiktiler.

Albümün geri kalanı tamamen bir düşüştü. "Better Than You" ve "Slither" tam bir felaketti. Birincisi vasat ve gereksiz yere tekrarlanan cümleler içerirken, ikincisi de mide bulandırıcı derecede neşeli ve ritmik bir desene sahipti. Her ikisi de girişten hemen sonra aşırı "rock" moduna geçiyodu. İkincisindeki James'in şanları ise 80'lerin blues-rock dönemini hatırlatıyordu. "Carpe Diem Baby" de Metallica'nın en sevimsiz parçalarından biriydi ve insanı atmosferik ortamlara çeken hafiften meşum bir geçiş bölümü haricinde kesinlikle tavsiye edilmezdi. "Bad Seed", etkileyici olmaktan çok uzak *staccato* bir cümleye sahipti ve Kirk'ten gelen ilham dolu bir solo olmasa tamamen berbattı. "Where The Wild Things Are", ilginç ve karanlık akorlar içeren yedi dakikalık bir parçaydı -demek ki eğer isterlerse kendilerini o abartılı orta tempo rock sıkıcılığından çekip alabiliyorlardı- ama yine de sık sık dinlemek isteyeceğiniz türden bir çalışma değildi.

Ne yazık ki albümün geri kalanı, zulmün bitmek tükenmek bilmeyen bir geçit töreniydi. Thrash hayranları, aşağıdaki sözleri yazarken

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ne kadar üzgün hissettiğimi anlayacaktır: Daha hızlı "The Memory Remains" çizgisinde ilerleyen "Prince Charming", insanı gereksiz yere serseme çeviren dur-kalk cümlelerine dayanıyordu. "Attitude"; biraz Kiss, biraz Aerosmith, biraz da her şey tarzıyla o korkunç radyo dostu rock parçalarına doğru atılan bir adımdı. "Fixxxer", birbirine geçmiş belirsiz cümleler ve Kirk ve/veya James'ten gelen aşırı wah pedalıyla amaçsızca devam eden uzun parçalardan biriydi. "Fuel"un yanında, bu albümde dinlemeye değer başka bir parça varsa, o da "Low Man's Lyrics"di. Metallica'nın damardan bir balad çaldığı gerçeğini kabullenebilenler için, laterna ve keman sesleriyle amacına hizmet ediyordu. James'in abartılı derece "hassas" şanları parçayı biraz bozuyordu, ama buna tahammül edebilenler için çalışmanın gerisi hiç de fena değildi.

Eğer bir Metallica albümündeki en iyi ikinci şarkı en fazla "fena değil" puanı alabiliyorsa, ortada bir sorun var demektir. *Ride The Lightning*'deki "Escape" ya da *Master Of Puppets*'daki "Leper Messiah" bile –kişiye göre değişebilir tabii– "Fuel"dan kat kat daha iyidi; *Reload*'un en iyi parçasından! Ve *Load* ise bu albümden sadece biraz daha iyiydi.

Metallica nasıl olup da böyle iki vasat albüm üretebilmişti? O son derece ihya edici thrash-metal günlerinden, hatta popülist ama kabul edilebilir *Siyah Albüm*'den bu yana şarkı yazarlığı yeteneklerini tamamen yitirmişler miydi? Yanlış giden neydi?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Yirminci Bölüm

Load ve Reload Hakkındaki Gerçek

Efsane 11: *Load* ve *Reload*, Metallica'nın büyüdüğünü ve daha kapsamlı müzisyenlere dönüştüğünü sergileyen yaratıcı birer albümdü.

1997'de *Top Of The Pops*'da kısa bir performans; Ministry Of Sound'ta diğer bir konser; *Du jour* adlı televizyon programında "The Memory Remains"in bir denemesi; Chris Evans'ın *TFI Friday* şovunda bir boy gösteriş; Virgin Radio için bir repertuvar; Almanya, İsveç, Danimarka ve Fransa'da tanıtım konserleri derken Metallica 6 Aralık'ta ABD'ye dönerek NBC'nin *Saturday Night Live* programında yer aldı, Las Vegas'ta Billboard Müzik Ödülleri'ne katıldı ve San Jose radyosu için akustik bir set sergiledi. Bu noktaya kadar *Reload* hakkındaki eleştirileri gözden geçirme şansına sahip olmamışlardı.

Ne okuduklarını ve nasıl tepki verdiklerini tahmin etmek çok eğlenceli. *Load* ve *Reload* –grup, aynı albümün iki yarısı olduğunu söylemişti ve biz de böyle kabul edeceğiz– için yorum yapan hayranlar temelde iki karargâha ayrıldılar. James'in daha önce bahsettiği üzere, insanlar grubun yeni yönünden ya çok hoşlanmış ya da nefret etmişti. Amansız

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

derecede hızlı metal hayranları her iki albümden de nefret etmiş, onları sıkıcı ve zayıf bulmuştu. Fark etmişsinizdir, ben de onlardan biriyim. Bunun tam aksine, her iki albümü de aşırı derecede beğenen yeni bir hayran kitlesi ortaya çıkmıştı. Bu yeni kitle, (a) diğerinden daha gençti, (b) daha açık fikirliydi, (c) metal dünyasında daha tecrübesizdi, (d) Metallica'ya o kadar hayrandılar ki çok az yanlış yapabileceklerini düşünmüşler, yanlış kararlarını da yeni fikirler denemelerine, daha yaşlı ve tecrübeli olmalarına bağlamışlardı.

Olumlu olalım, *Load&Reload* ile ilgili iyi şeyleri ve yaratıcıları hakkında ne gösterdiklerini inceleyelim. Öncelikle, tüm rock müzisyenlerin uyduğu basit ve ebedi bir gerçek var: Tüm sanatçılar yaşlanırlar ve bu süreçte tokgözlü hale gelirler. Tokgözlülük de yaratıcılığa ve öfke kusmaya duyulan arzunun azalmasına neden olur, yaratıcılığa ve öfkeye gerek kalmamıştır. Öfke azaldığında da daha sakin bir şekilde ifade edilen duygular ortaya çıkar; hüzün, merak, sevgi, endişe, korku gibi daha az dramatik hisler hâkim olur. Ne var ki bu hisler daha az gürültü yapıcıdır ve öfkenin müziği olan heavy-metalde yer aldıklarında doğaları gereği daha güçsüz kalırlar.

Lemmy bana bir zamanlar, "Motörhead'in en harika özelliği, açlığını hiç kaybetmemiş olmasıdır," demişti. "Bir grup için bu, en değerli sermayedir." Motörhead hiçbir zaman Metallica'nın global popülerlik seviyesine ulaşamadı, ancak hiçbir zaman da yavaşlamadı. *Reload* yayımlandığında, Metallica'nın dört üyesi –özellikle ana söz yazarları Lars Ulrich ve James Hetfield– otuzlu yaşların ortalarındaydı. Agresif müzik çalma konusunda yirmi yıllık tecrübeleri vardı. Öfkelerini yumuşatacak eşlere ve kız arkadaşlara, Metallica'ya tapan sadık bir hayran kitlesine, muazzam kişisel servetlere ve yardımcılara sahiptiler. Böyle bir durumda kim tokgözlü olmasın ki? Yani sonuçta *Load&Reload* yaşamın bir parçasıydı sadece. "Mama Said" ve "The Unforgiven II", olgunlaşmanın ve olumsuz duygulardan ziyade olumlu duygulara yer vermek istemenin kaçınılmaz sonuçlarıydı.

İkinci olarak, sürekli olarak yeni şarkı ve albüm yaratma süreci de belli bir süre sonra eskimeye başlamış olmalıydı. Yıllarca süren stüdyodan turneye, turneden stüdyoya döngüsü kimi tatmin ederdi? Metallica'nın durumunda, her albüm giderek daha uzun ve daha yoğun bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

kusursuzlaştırma çabası içerir olmuştu. Farklı bir şeyler yapmak arzusu karşı konulamaz bir hale gelmiş olmalıydı. Örneğin James eskiden daha katıydı, ritim gitar bölümlerine kimseyi karıştırmazdı. Ama son iki albümde Kirk'ün yardımına başvurmuş, bu da ortaya daha rock melodiler çıkmasına neden olmuştu. Albümlerin yeni soundu, doğrudan James'in daha yaşlı ve daha gevşek olmasına ayrıca grubun ileriye gitme arzusuna bağlıydı.

Dave Mustaine kendisinin ve grubu Megadeth'in benzer bir süreçten geçtiğini açıkladı. Hâlâ thrash-metal çalmak isteyip istemediğini sorduğumda şöyle dedi: "Hâlâ yapabiliriz ama gençken ve aktif bir cinsel hayata sahipken daha fazla ilgi duyuyorduk. O zamanlar tek yapmak istediğimiz şarkıları olabildiğince çabuk bitirmekti. Ama olgunlaştıkça, işin ritüel kısmı daha büyük bir önem kazandı. Yani bolero giyip mum yakıp şarap içmekten bahsetmiyorum, ancak günümüzde bir şarkı yazmanın zanaatı çok daha önemli. Zamanına uygun olduğu kadar belli bir zamana ait olmayan şarkılar yazmak istiyoruz." Öyle görünüyor ki yaş, gençlerin idrak edemediği bir beceri derinliği getiriyordu. "Ağır-melodik müzik yazmak için oldukça üstün bir şarkı yazarı gerekiyor. Herkes ağır müzik yazabilir ve herkes melodik müzik yazabilir, ancak ikisini birden yazmak gerçekten zor. Özellikle tamamen kendinize ait bir şey yazmak istediğinizde..."

Olgunluk tecrübe yoluyla gelir ve Metallica'nın bol bol tecrübesi vardı. Sadece altı aylık bir dünya turnesi bile pek çok aydınlatıcı deneyimle dolu yorucu bir yolculuktu. Bununla birlikte, bu deneyimi defalarca yaşamak eşsiz bir öğrenme eğrisi teşkil etmiş olmalıydı. Buna herkesin yaşayabileceği kişisel travmalar da dâhildi; örneğin, Lars, Jason ve Kirk, yirmili yaşlarda boşanma süreçleri yaşamışlardı. Kişisel doygunluk sağladıklarında ayaklarını gazdan çekmelerine şaşmamak gerekirdi.

Dahası, *Load&Reload* ile Metallica'nın verimsizlik değil ilerleme göstermiş olduğu argümanı var; tıpkı yapımcı Andy Sneap'in dediği gibi. "İçlerinden ne geliyorsa onu yaptılar. Eğer Slayer'ın yapmış olduğunu yapsalardı ve sürekli aynı şeyleri çalsalardı, bu sefer de fikirleri tükendi derlerdi. Artık yaş almaya başladılar ve banka hesapları hiç de fena durumda olmamalı." Çok doğru ki –bildiğimiz kadarıyla– Metallica her zaman doğru bulduğu işler yapmıştır, asla yönetimlerinin veya plak şir-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ketlerinin baskısına boyun eğmemiştir ve bu açıdan saygıyı hak ediyorlar. Sonuçta, sınırları aşmaya ve yeni şeyler denemeye çalışmakta yanlış bir şey yok, değil mi? Hayat, ilerleme ve değişim demektir, hareketsizlik ölüm getirir.

Metallica'nın lehine olan diğer bir nokta da, çoğu hayranın *Load&Reload* dönemini sadece bir aksaklık olarak görmüş olmasıdır. Onlar için *Load&Reload*, grubun yaklaşık yirmi yıllık kariyerinde sadece kısa bir yol kaybedişten ibaretti. Örneğin; Neil Young, Bob Dylan, James Taylor, Joni Mitchell, Elton John ve Rolling Stones gibi uzun yılların sanatçılarının kariyerlerine bakın. Onlara göre iki albümlük çöküş, otuz ya kırk yıllık kariyerlerinin radarında sadece minik bir sinyalden ibaret olurdu. Metallica'yı iki yıllık bir aksaklık yüzünden topa tutmak ne kadar doğru? Onları affedemez miyiz?

Bununla birlikte *Load&Reload*'u savunan bir başka argüman daha var; artık zaman değişmişti. Yirmi birinci yüzyıla gelindiğinde, gerçek anlamda öfkeli müzik, Metallica'nın bir zamanlar efendisi olduğu canavardan artık farklıydı. 1986 yılında Metallica, Slayer, Anthrax ve Megadeth; dünyanın en kötü, en öfkeli, en hızlı ve en uzlaşmaz müziğini yaratmışlardı. Ama sadece iki sene sonra bile, death-metal alanında, günün thrash-metal titanlarından daha sert ve daha ağır gruplar ortaya çıkıyordu. 90'ların başında Death, Morbid Angel, Deicide, Cannibal Corpse ve bunlar gibi bir dizi yakıcı grup, vahşetin dizginlerini ele geçirmişti. Her ne kadar satış rakamları Thrash-metalin Büyük Dörtlüsü'nün rakamlarına özellikle Metallica'nın ulaşamamış olsa bile. 90'lı yılların sonlarına doğru, bu grupların yerini daha da ağır, hızlı ve güçlü gruplar almaya başladı. Nile, Hate Eternal, Mortician ve Berzerker gibi grupların insanın içini çalkalayan; aşırı derecede *downtuned* edilmiş gitar cümleleri ve delicesine koşturan patlamalı-ritimleri yanında, Metallica'nın en ağır şarkıları bile –örneğin "The Thing That Should Not Be" gibi– hafif müzik gibi kalıyordu. O zaman otuzlu yaşlarda tokgözlü dört adam tarafından yazılmış olan *Load&Reload*'un hız ve ağırlık konusunda rekabet etmesini beklemek ne kadar doğruydu?

Ve burada black-metal ve *grindcore* hareketlerini hesaba katmıyoruz bile. Bu dünyanın olağanüstü müzik gücü ve ürkütücü lirik duruşu, *Load&Reload*'un hoş blues-rock cümlelerinden dünyalar kadar uzak. Eski

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Emperor ve mevcut Zyklon gitaristi Norveçli müzisyen Samoth, –Thomas Haugen– Metallica'nın bu dehşet panteonunun[1] bir parçası olduğu zamanları hatırlıyor ve 'ağır' müziğin gelişerek daha aşırı hale geldiği günleri şu sözlerle anlatıyor: "Bir keresinde birisi bana Mayhem'in *Deathcrush* adlı mini albümünü kaset halinde verdi. O güne kadar duyduğum en heyecanlı müzikti. Bunun öncesinde daha çok thrash ve *speed-metale* ilgi duyuyordum. Metallica, Testament, Slayer, Megadeth gibi grupların büyük bir hayranıydım. Daha sonra gözlerimi dünya çapındaki underground gruplarına açtım ve Morbid Angel, Death, Obituary, Cryptic Slaughter ve Sepultura gibi grupları keşfettim. Black-metale bayılıyordum. Bathory, Venom, Celtic Frost ve Possessed gibi grupları zaten tanıyordum tabii, ama o dönemde Norveç'te bir şeyler olmaya başladı ve yeni bir hareket yükselişe geçti."

Sık sık öne sürülen son bir nokta da, *Load* ve *Reload* arasında paylaşılan 27 şarkının içinde tek *iyi* bir albümlük içerik olduğuydu. Diyebiliriz ki Metallica'nın hatası, düzenlemeler esnasında fazla gevşek davranmış olmalarıydı. Tüm *Load* ve *Reload* kayıt seanslarından seçilen en iyi 13-14 şarkı kesinlikle yeterli olurdu. Andy Sneap'in yorumladığı gibi: "Bence *Load* ve *Reload* albümlerinden tek bir iyi albüm çıkarmalıydılar. Her şeyi ortaya yaydıklarında zayıf bir sonuç elde ettiler."

Load ve *Reload* lehine olan argümanlarını burada bitiriyoruz.

◆◆◆

Bu noktaların her biri için ikna edici bir karşıt görüş var. Evet, tüm sanatçılar; ölmedikçe veya erken emekli olmadıkça yaşlanırlar, genellikle tokgözlü hale gelirler ve sonuçta müziklerinin agresifliği azalır. Ama bunun konumuzla hiçbir alakası yok. Müzik hayranları beğendikleri bir albümü satın almak isterler, beğenmediklerini değil. Eğer kalite mevcut değilse omuz silkip, "Ne yapalım, sevdiğim grup bu günlerde biraz yaşlı ve fazla sakin," demekle yetinmez. En azından, bir CD'nin 16 sterline mal olduğu bir dönemde.

Evet, pek çok sanatçı için sürekli yeni şarkı ve albüm yaratma çabası kaçınılmaz olarak bezdirici hale gelebilir. Ama ne yapalım? Şarkı kay-

1 Belli bir faaliyet alanındaki en ünlü, en önemli ve en hayranlık duyulan insanların oluşturduğu küçük grup.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

detmek, bir kömür madeninde çalışmak gibi değildir. Gitarınızın akorunu yapmak, yolda bir çukur açmakla aynı şey değildir. Stüdyoda kayıt yapmaktan sıkıldıysanız, ya durumu iyileştirmeye çalışın ya da başka bir iş yapın. Bitmek tükenmek bilmeyen kayıtların ve turnelerin altında ezilmeye başladıysanız, belki de kariyer değişikliğinin zamanı gelmiş demektir.

Olgunluk bilgeliği, bilgelik de dinginliği getirir. Ancak dinginliğin heavy-metalde yeri yoktur. Olsa bile, "Ronnie", "Attitude", "Fixxxer" ve "The Memory Remains" gibi yaratıcılıktan uzak şarkılar yazılmasını haklı çıkarmaz. Hem dingin hem de yaratıcı olmak mümkündür, örneğin Miles Davis'e bakın.

Evet, Metallica'nın 90'lardaki şarkı yazarlığını simgeleyen yavaşlamayı ve yumuşamayı sanatsal bir ilerleme olarak görmek mümkün. Ancak ilerlemeden kastımız belli bir düzeyden daha yükseğe, daha iyiye ya da daha ilginee ulaşmaksa, *Load & Reload*'ta bunu hiçbir şekilde başaramadı. 80'lerde yaptıkları albümlerle *Siyah Albüm* arasındaki fark, grup olarak daha verimli, kurnaz ve dürüst bir hale gelmeleriydi. *Siyah Albüm* ile *Load & Reload* arasındaki farka gelince –ikisi birlikte bile çığır açıcı seleflerinden milyonlarca adet daha az satmıştır– Metallica yavaşlamış, bir yön arayışının içinde bilinçsizce dolanmış ve vasat sayılacak şarkılardan oluşan iki albüm çıkarmıştır. Buna sanatsal ilerleme denemez.

Evet 1996-1998 yıllarının *Load&Reload* dönemi, uzun ve seçkin bir kariyer içinde sadece küçük bir aksama sayılabilir. Kirk Hammett 2003'te, *Classic* Rock dergisine grubunun on verimli yılı daha kaldığını düşündüğünü söyledi. Eğer bu gerçekleşir ve 2013'te aktif hizmetten emekliye ayrılırlarsa, 32 yıllık bir performans birikimi sağlamış olacaklar ve böyle bir kariyer içinde iki ya da üç yıllık bir sıkıcılık hiç de büyük bir felaket değil, o kadarı doğru. Ancak *Reload*'un ardından bir sonraki stüdyo albümü de büyük bir hayal kırıklığı yaratacaktı. Ayrıca Metallica'nın 2003'te girdiği 22 yıllık kariyerinde yedi orijinal stüdyo albümü üretilmişti –yani konserleri veya cover şarkıları içermeyen– ve bu yedi albümden ikisinin son derece düşük bir standarda sahip olması savunulur cinsten değildi.

Evet, zaman değişmişti. Metallica'nın thrash günlerinden beri müziğin ağırlığı o kadar çok yeniden tanımlanmıştı ki, grubun o günlerdeki

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

müziği bile günümüz için artık hafif sayılırdı. Ama onlardan süper üstü ya da süper hızlı çalmalarını kim istemişti? Hiç kimse! *Extreme-metal*in standartlarına yaklaşmayan bir hızda da çalabilirlerdi. Sadece hayranları tatmin edecek kadar ağır olabilirlerdi. Her şeyin bir orta yolu vardı. Kimse bir gürültü karmaşası beklemiyordu zaten. Ama enerji bekledikleri kesindi ve "Ronnie" gibi tavşan yürekli ve ağlamaklı blues parçaları bu beklentiyi karşılamamıştı.

Son olarak, *Load* ve *Reload* arasında paylaşılan 27 şarkının içinde tek iyi bir albümlük içerik olduğu da doğru değil. Ne *Load* da ne de *Reload*'ta tek bir tane dahi olsun mükemmel, hayat-değiştirici, sınırları aşan bir şarkı var mı? Örneğin "Master Of Puppets" veya "One" ile boy ölçüşebilecek cinsten? Hayır! Albümlerde iyi derecede şarkılar var mı? Evet, bence "Fuel", "Hero Of The Day" ve "Ain't My Bitch" dinlemeye değerler -biraz fazla cömert davranıyorum ama- diğer parçaların tamamı son derece vasat, hatta çok kötü. Ve üç şarkıdan bir albüm çıkmaz.

Peki, bu neden oldu? Bu korkunç, beklenmedik gözden düşüşün sebebi neydi? Belki biraz fazla başarılı olmuşlardı. Belki de *Siyah Albüm*, Metallica'yı ileriye ittiği kadar geriye de çekmişti. Ian Gillan, Metallica'yı veya başka bir grubu kastetmeden şu açıklamayı yaptı: "Biraz rahatladığında, başladığın şeye neden başladığını kolayca unutabilirsin. Başarıya kavuştuğunda, kendini gerekli mücadelelere açık tutmaya devam etmelisin." Ya da belki de Metallica değişim konusunda çok aceleci davranmıştı. Dave Mustaine konuyla ilgili bana şu açıklamayı yapıyor: "Bu konuşmayı belli birine doğrultmak istemiyorum, ama eğer dinleyici bir şeyden memnun kalmışsa ve bu memnun kalınan şey aniden değiştirilirse, çok hoş karşılanmayabilir. Değişimi alıştıra alıştıra sunmalısın."

Belki de milyon dolarlık soru şu olmalı: "Metallica kendisini sattı mı?"

Buna cevap vermek için önce "kendini satmak" ifadesinin tam olarak ne anlama geldiğinde hemfikir olmalıyız. Kendini satmak, bir sanatçı daha fazla para veya takdir kazanmak adına kasıtlı olarak kendi çalışmalarını değiştirdiğinde veya kendi ilkelerine aykırı ilerlediğinde ortaya çıkar. Bana göre, Metallica bunu asla yapmadı. Çünkü *Load&Reload* önceki üç albümünden kazandıkları geliri asla üretemezdi. Zayıf bir albümdü, doğru. Fakat bunu yaptılar, çünkü doğru olduğunu düşündükleri şey buydu. Para veya prestij kazanmayı planlamadılar. Bu kitap-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ta vurgulamak istediğim en önemli tema, Metallica'nın kendini sattığı değil sihirli dokunuşlarını kaybettikleridir.

Gerçek şu ki Metallica, diğer müzik stillerini –kesinlikle *alternatif-rock*, belki blues, belki pop– kucaklamaya çalışan bir metal grubuydu. Ancak bunu yaparlarken en iyi yaptıkları şeyi, güç, saldırganlık ve beceriyle çaldıkları heavy-metal müziğini bir kenara atmış oldular. Kendilerini fazla yaydılar ve sonuç olarak itibar kaybettiler. Lars'ın aniden ortaya çıkan Oasis ve Black Grape sevgisini hatırlıyorsunuz. Bakış açısındaki bu değişim için, belki de Metallica'yı 90'lı yılların ortalarında dönüşüme sokan değişikliklerin en büyük göstergesi diyebiliriz. Eskiden Diamond Head, Venom, Motörhead ve diğer tüm NWOBHM gruplarının sadık bir müridi olan Lars, şimdi listelerin zirvelerinde gezinen pop-rock gruplarına olan hayranlığını dile getiriyordu. Buna Hetfield'in daha yumuşak kompozisyonlarını da ekleyin. "Mama Said", James'in *country* müziği idollerinden Waylon Jennings'ten doğrudan ilham alıyordu. Sonuçta *Load&Reload*'ta; tarzını çeşitlendiren, ufuklarını genişleten, kendi dayattığı sınırları zorlamaya çalışan ve bunu yaparken yolunu kaybeden bir grup görüyoruz.

Load&Reload'ta gerçekten ne olduğunun hâlâ emin değil misiniz? O zaman bunu okuyun ve düşünün: Bu iki albüm hiç iyi değil. İyi oldukları yerler yok değil, ama çoğunlukla sıkıcılar ve yer yer dehşet vericiler. Metallica yaşlanmış, yorulmuş, sıkılmış ya da sadece diğer müziklere ilgi duymuş olabilir, sebebini bilmiyorum. Ama bu iki albümlük çalışma "HİÇ İYİ DEĞİL!" Ne daha azı, ne daha çoğu! Bakın Slayer'in Kerry King'i Temmuz 1996'da *Kerrang!*'a nasıl bir yorum yapmış: "Yeni albümleri berbat. Ve bunu nasıl göründüklerine bakarak söylemiyorum. Neye benzedikleri umurumda bile değil. Ama albümleri tiksindirici. Hiçbir duruşu, ateşi, hiçbir şeyi yok. Tamamen berbat." Adam haklı.

Gazeteci Borivoj Krgin: "*Load*, bence şimdiye kadar piyasaya çıkan en hüsrana uğratıcı metal albümlerinden biri. Metallica, on yıldan uzun bir süre boyunca her şeyi doğru yapmış olsa da, bu sefer ilk kez her şeyi yanlış yaptı. Şarkı sözleri zayıf. Daha önceki çalışmaların ateşi ve heyecanı yok. Saçlarını kısaltmış olmaları umurumda bile değil, gerçi bu konuda bayağı bir topa tutuldular, ama şarkılar daha önceki tüm çalışmalarına kıyasla son derece basit, her şey sulandırılmış gibi görünü-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yor. *Reload* da aynı, ama en azından büyük bir hayal kırıklığı yaratmadı. Çünkü o noktada ne bekleyeceğimizi bilir olmuştuk."

Bir kitabın üçte ikisini Metallica'ya övgü yağdırmak, son iki bölümü de onları yermek için kullanmamı tuhaf bulursanız, söz konusu albümleri ilk kez duyduğumda –binlerce samimi müzikseverle aynı anda– nasıl hissettiğimi anlayacaksınız. Şoke olmuştum ve belli bir dereceye kadar hâlâ öyleyim.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yirmi Birinci Bölüm

1998-1999

1998 yılı Metallica için çeşitli etkinliklerle başladı. Kirk, ocak ayının sonunda sevgilisi Lani Gruttadauro ile Hawaii'de yoğun bir çiçek yağmuru altında, gayri resmi bir törenle evlendi. Lars, "Music Company" adlı bir plak şirketi kurarak ilgi alanlarını biraz daha genişletti ve eski Metallica turne muhasebecisi Tim Duffy ile birlikte çalışmaya başladı. Lars, Metallica'nın kendi plak firması Elektra ile dağıtım anlaşması yaptıktan sonra, izlemeye gittiği ve sevdiği gruplarla anlaşmalar imzalamaya başladı: Vancouver'dan *ska-punk* grubu DDT; Teksas'ın Austin kentinden rockçılar Goudie; Georgialı alternatif-metal grubu Brand New Immortals ve elbette ki eski Slayer davulcusu Paul Bostaph'i dâhil eden Californialı grup Systematic bu gruplar arasındaydı. Ulrich, vaktinin geri kalan kısmını yaklaşmakta olan Reload turnesinin hazırlıklarına ve ailesini ziyarete ayırdı. Annesi Lone Ulrich kansere yakalanmıştı ve 22 Mart tarihinde –Metallica, San Francisco'da MTV için bir prova gösterisinde çaldığında– hayata veda etti.

"Unforgiven II" teklisinin popülerliğinden güç alarak –3 Mart'ta piyasaya çıkarak Birleşik Krallık'ta 15 numaraya yükselmişti– "Poor Re-Touring Me '98" turnesi resmi olarak dünyanın diğer ucundaki Avustralya'da başladı ve binlerce Metallica hayranı, *Reload*'ın tüm kusurlarına rağmen idollerini görmekten büyük bir keyif aldılar. On

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Avustralya, iki Yeni Zelanda, iki Kore ve sekiz Japonya konserinin ardından mayıs ayının sonunda Metallica eve uçtu. James'in karısı ilk çocuklarını doğurmaya hazırlanıyordu ve Cali Tee Hetfield adlı kızları 11 Haziran 1998'de doğdu.

Bununla birlikte, turnenin hızı yavaşlamadı ve kızının doğumunun ardından iki hafta içinde Hetfield, uzun bir ABD turu için tekrar yollara düşmek zorunda kaldı. Haziran'da Florida, Georgia, Kuzey Carolina ve Virginia'da, Temmuz'da Maryland, Ontario, Ohio, Illinois, Michigan, New York, New Jersey, Massachusetts, Connecticut, Pennsylvania, Tennessee, Indiana, Wisconsin, Missouri, Kansas ve Texas'ta sahne aldılar. 4 Temmuz'da "Fuel" tekli olarak yayımlandı ve İngiltere'de 31 numaraya ulaştı. Bir ay sonra Lars da baba oldu, oğlu Myles Ulrich, 5 Ağustos'ta New York'ta doğdu. Ve bu mutlu olaylar Texas ve California'da, Ağustos konserlerine yeni bir canlılık kazandırdı.

5 Eylül'de Sacramento'da –Portland ve Vancouver'daki konserlerinin ardından– Jason, kimliği belirsiz bir seyircinin fırlattığı cam şişe yüzünden hafif yaralandı. Kısa bir tıbbi müdahalenin ardından seti tamamladı, ancak James konser sonrasında lafını esirgemedi: "Size her şeyimizi vermek için buradayız, ama üzerimize fırlatılan şişelere dikkat etmekle uğraşmak zorundayız. Bunun nedenini anlamıyorum! Umarım bunu yapan o lanet olası hergeleyi bulurlar." Turne; Utah, Colorado, Arizona, Nevada ve San Diego konserleriyle 13 Eylül'de sona erdi.

Turne bittikten sonraki gün, Metallica tamamen yeni bir albüm kaydetmek üzere doğruca stüdyoya girerek birçok kişiyi şaşırttı. Bununla birlikte, yeni materyalden oluşan bir albüm planlamamışlardı. Baştan sona cover şarkı içeren ve yıl içinde çıkması planlanan bir albümdü bu. İçeriği hakkında çok az şey duyurulmuştu, ama 18 Ekim'de Los Angeles'taki Playboy Konağı'nda verdikleri kırk beş dakikalık programda şarkılar belli oldu: Misfits'in "Die My Darling" –şaşırtıcı değil, çünkü Misfits'in "Last Caress"i son birkaç yıldır Metallica konserlerinin ayrılmaz bir parçasıydı– ve Bob Seger'in "Turn The Page" –daha sıra dışı bir seçim– parçalar arasındaydı. "Turn The Page" için bir tekli planlanmıştı ve klibi 21 Ekim'de çekildi. İsveçli yönetmen Jonas Akerlund, Madonna'nın ödüllü "Ray Of Light" ve The Prodigy'nin tartışmalı "Smack My Bitch Up" kliplerini çekmişti ve Metallica'yla olan çalış-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

masını Los Angeles'taki Raleigh Stüdyolarında gerçekleştirdi. Sonuçlar Madonna ve Prodigy'nin renk cümbüşü bol, hararetli kliplerinden çok daha incelikli ve dokunaklıydı. Motel odalarında çocuğuna bakmaya çalışan bir striptizci/fahişe anne tasvir ediliyordu.

"Garage Inc." başlıklı yeni albümün tanıtımı için bir dizi kulüp programı organize edilmişti, ancak ondan önce halledilmesi gereken bir hukuki dava vardı. Metallica yönetimi, *Amazon.com* web sitesinde *"Bay Area Thrashers: Early Days"* başlığı altında satılan, Birleşik Krallık ithalatı bir CD görmüştü. Otuz dakikalık albüm, Mustaine/McGovney'yi içeren ekip tarafından sergilenen bir 1981 konseri olduğu iddiasındaydı. Ancak aslında ertesi yıl çıkan *No Life 'Til Leather* demosunun seyirci gürültüsüyle süslenmiş haliydi. Aynı zamanda Hetfield'ın *Cliff 'Em All*'daki bazı konuşmalarını da içeriyordu. Korsan albüm, Amazon'un web sitesinden hızla kayboldu ve Metallica korsan meraklıları tarafından hâlâ aranmaktadır. Belli ki grup, korsan kayıtların varlığından haberdardı ve onları satanlara karşı adım atmaya hazırdı.

Dava devam ederken Metallica, *Garage Inc.*'i tanıtmak üzere küçük mekân konserleri gerçekleştirme kararı aldı ve Battery adlı bir Metallica *tribute* grubundan açılışta olmalarını istedi. Ontario, Chicago, Detroit, Philadelphia ve New York'taki fan kulübü özel konserlerinde cover şarkılar seslendirirken, Battery de orijinal Metallica parçaları çaldı. Metallica'nın yeni materyali için mükemmel bir canlı denemeydi. 22 Kasım'da Thin Lizzy'nin "Whisky In The Jar" parçası için yapılan bir klip çekiminden iki gün sonra da *Garage Inc.* piyasaya çıktı.

İki CD'den oluşan *Garage Inc.*'ın birinci bölümde yeni cover kayıtları, ikinci bölümde de Metallica'nın o güne kadar kaydettiği cover şarkılar bulunuyordu. Amacın Metallica'nın etkilendiği alanın genişliğini göstermek olduğu son derece açıktı, çünkü ortada hiç beklenmedik bazı seçenekler vardı. Ayrıca Gazeteci David Fricke tarafından yazılan ve şarkıların seçiminin ardındaki hikâyelere ışık tutan ayrıntılı bir açıklama metni de ilk kez sunuluyordu. Bunun dışında; eski konser biletleri resimleri, günlük girdileri, *Garage Days Re-Revisited* kısaçalarından kopyalanmış resimler ve bunun gibi hatırlamaya değer şeyler de vardı. Ayrıca Metallica'yı bir fotoğrafta motor yağına bulaşmış bir grup tamirci olarak, diğer bir fotoğrafta da beyaz smokin giyen "Metalicats" olarak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

görüyorduk. *Garage Inc.* bir cover şarkılar albümü olarak oldukça eksiksiz bir paket gibi görünüyordu. Fakat müzikler iyi miydi?

İngiliz *punk* grubu Discharge'ın 1982 tarihli "Free Speech For The Dumb"ı umut verici bir başlangıçtı. *Load&Reload*'un gereksiz doğaçlamaları ve silik dokularından sonra, bu minimalist ama sert çalış tarzı kulağa tamamen yeni geliyordu. Parça, *"Aptallar için serbest konuşma özgürlüğü, serbest konuşma özgürlüğü!"* gibi sözleriyle, neredeyse mükemmel derecede sade ama keskin cümleleriyle ve kasıtlı olarak anarşik solosuyla muhteşemdi. Kitapçığın metni, Discharge'ı Metallica'ya sevdiren kişinin Cliff Burton olduğunu doğruluyordu. Grubun bulaşıcı basit cümleleri ve nakaratları kısa sürede bizimkilerin yolda-dinlemelik tercihleri arasına girmişti.

Diamond Head'in "It's Electric"i daha az başarılıydı. Dolambaçlı, Deep Purple tarzı cümlesi, Metallica'nın daha önce yüzlerce kez çalmış olduğu bir şeydi. Tüm o yüksek tempolu 80'ler dokusuyla, Metallica'nın benimsediği diğer Diamond Head şarkılarından daha az etkileyiciydi. Benzer şekilde, 1973 tarihli Black Sabbath şarkısı "Sabbra Cadabra" da etkileyici olmaktan ziyade profesyonel bir performanstı. Belki de şarkının homojen yapısından dolayıydı, çünkü herhangi bir enstrümanın ön plana çıkmasına izin vermiyordu. Bob Seger'in "Turn The Page"i çok daha iyiydi. Hassasiyetle okunması gereken bu incelikli şarkıda Metallica'nın yoğun düzenlemesi; orijinalinde oldukça mülayim olan kompozisyonu daha koyu, daha lezzetli bir kıvama dönüştürmüştü. The Misfits'in "Die Die My Darling"i de eğlenceli bir çalışmaydı ve Hetfield'ın *"Kapa o güzel çeneni/Seni cehennemde göreceğim!"* şeklindeki sözleri öfke kusuyordu. "Free Speech For The Dumb"da olduğu gibi, bu da Metallica'nın berbat edemeyeceği parçalardan biriydi. Tıpkı yıllar içinde seslendirdikleri diğer Misfits parçaları gibi.

Nick Cave'nin "Loverman"ı tuhaf bir parçaydı. Metallica'nın yorumu çok başarılı değildi. Abartılı, orijinalinin inceliğinden yoksun ve en sabırlı dinleyici için bile çok uzundu. Ancak grubun Avustralya'nın en entelektüel şarkı yazarının karanlık müziğini taklit etmeye çalışmasını takdir etmek gerekirdi. Metallica'nın klasik black-metale olan saygısını simgeleyen "Mercyful Fate", entelektüellikten uzak diğer bir parçaydı. Danimarkalı Mercyful Fate grubunun "Satan's Fall", "Curse Of The

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Pharoahs", "A Corpse Without Soul", "Into The Coven" ve "Evil" adlı şarkılarının bir potpurisiydi. Mükemmel biçimde bir araya getirilen şarkılar, orijinalleriyle neredeyse aynı saldırganlık seviyelerine ulaşıyordu. Sonuç özellikle büyüleyici olmasa da –örneğin, Venom'ın "Black Metal"i veya Bathory'nin "Possessed"i daha heyecan verici olabilirdi– kabul edilebilir türdendi.

Blue Oyster Cult'ın "Astronomy"si de maalesef güzel değildi. Bu bluesrock çalışması son derece bezginlik vericiydi ve Hammett'ın muntazam solosu haricinde hiçbir özelliği yoktu. Arka plandaki atmosferik ortam işe yarasa da, dinleyiciler *Reload*'ta bunu fazlasıyla tecrübe etmişti zaten. Thin Lizzy'nin "Whiskey In The Jar"ı daha iyi bir denemeydi. Aslında bu bir İrlanda folk melodisiydi ve Thin Lizzy onu 1972 yılında yeniden düzenleyerek hit parçaları haline getirmişti. Thin Lizzy yorumunda hiç basgitar yoktu. Grubun solisti Phil Lynott sadece akustik gitar üzerine söylemekten hoşlanıyordu. Metallica'nın güçlü ve sürükleyici yorumu yeterince kulakta kalıcıydı, ama yine de çok itibarlı sayılmazdı. Pek çok eleştirmen tarafından hiç beğenilmedi ve daha sonra çıkan teklisinin CD kılıfının içinde, dergilerden gelen olumsuz yorumlara yer verildi.

Sırada Lynyrd Skynyrd'ın "Tuesday's Gone"u vardı –James Hetfield'ın çocukken satın aldığı ilk plak– ve hiç bitmeyecekmiş gibi devam ediyordu. Ama en azından belli bir derinliğe sahipti ve bu da çalışmada yer alan diğer sanatçıların yüksek kalitesine bağlı olabilirdi. Kayıt, Aralık 1997'de San Jose'deki KSJO FM stüdyolarında yapılmıştı ve katılımcı müzisyenler şu şekildeydi: Alice In Chains davulcusu Sean Kinney ve gitaristi Jerry Cantrell, armonikada John Popper (Blues Traveler), banjoda basçı deha Les Claypool (Primus), gitarlarda Pepper Keenan (Corrosion of Conformity), Jim Martin (eski Faith No More) ve Gary Rossington (orijinal Lynyrd Skynyrd üyesi). Belki de yumuşak yanlarını sergilemek isteyen bir grup rockçının gösteriş projesiydi, ancak başarılıydı. Özellikle hem çağrışım yapıcı hem de incelikli nakarat bölümleri ile...

Bununla birlikte, Discharge'ın "The More I See"sine geldiğimizde incelikten tekrar uzaklaşıyorduk. Bu da aynı cümleyi ve mısrayı sürekli tekrarlayan, kısa ve fırtınalı bir şarkıydı. CD'yi açan parça ve "Whiskey In The Jar" gibi, albümün gerçek anlamda öne çıkan parçalarından biriydi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Eski usul metalden hoşlanan hayranlar, ikinci CD'deki şarkıları muhtemelen çoktan dinlemişti. 16 şarkıdan oluşan diskte şu şarkılar yer alıyordu: "Helpless" (Diamond Head); "The Small Hours" (Holocaust); "The Wait" (Killing Joke); "Crash Course in Brain Surgery" (Budgie); "Last Caress/Green Hell" (The Misfits); "Am I Evil?" (Diamond Head); "Blitzkrieg" (Blitzkrieg); "Breadfan" (Budgie); "The Prince" (Diamond Head); "Stone Cold Crazy" (Queen); "So What" (Anti-Nowhere League); "Killing Time" (Sweet Savage); "Overkill" (Motörhead); "Damage Case" (Motörhead); "Stone Dead Forever" (Motörhead); "Too Late Too Late" (Motörhead). Son dört şarkı, Motörhead solisti Lemmy'nin ellinci yaş gününde icra edilmişti.

İkinci disk, birincisinden çok daha iyiydi ve çoğu eleştirmen benimle hemfikirdi. Belki de eski şarkılar yeni şarkılara nazaran daha güçlüydü. Olağanüstü sıkı ve hızlı çalınan "Helpless" ve "Breadfan" bu gücün en iyi örnekleriydi. Ya da belki de eski parçaların ham düzenlemeleri daha heyecan verici bir sounda sahipti. Muhtemelen nostalji de önemli bir rol oynuyordu. Her iki durumda da albüm, çok olmasa da hatırı sayılır adetlerde satarak Metallica adının piyasada devam etmesini sağladı ve grubun geçmişinin yanında geleceği hakkında da tartışmalara neden oldu.

Metallica'nın seslendirdiği bazı sanatçılar, duydukları şeyden keyif almıştı. Mercyful Fate solisti King Diamond, bana Lars'ın kendisine telefon ettiğini ve bir cover şarkılar albümü kaydettiklerini duyurduğunu söyledi. Dediğine göre, Mercyful Fate potpurisini dinlediğinde o kadar şaşırmıştı ki, "Siz ne yaptınız böyle?" diyebilmişti sadece. Diamond Head solisti Sean Harris, Metallica'nın kendilerine uzun süredir ilgi duymakta olduğunun elbette ki farkındaydı ve şunları söyledi: "*Garage Inc.* çıkıncaya kadar onların yorumlarından fazla bir telif kazanmamıştık. Zaten bu yorumları yirmi yıl sonra dinleyebildim. Bize 'Am I Evil'ı içeren *Creeping Death* kısaçalarını göndermişlerdi ve bizim yorumlarımız kadar iyi çalamadıklarını düşünmüştük. Henüz şimdiki o canavar hallerine dönüşmemişlerdi. Ama o dönemde bile, kendilerine has bir tarzları olduğunu görebilirdiniz. Unutmayın, o zamanlar gençtik. Biz de dünyanın en büyük grubu olmayı planlıyorduk." Gitarist Brian Tatler şunları ekliyor: "Bizim kadar büyümeyi asla hayal etmemişlerdi. Tek istedikleri, biraz Diamond Head biraz da Motörhead gibi olabilmekti."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Kendi parçalarının Metallica tarafından seslendirilmesi hakkındaki görüşleri ne olursa olsun, bu grupların çoğunun söz konusu albümden muazzam anlamda fayda sağladığı kesin. Özellikle Diamond Head, Metallica 1984'te *Creeping Death* kısaçalarını ilk kez piyasaya çıkardığından beri büyük bir gelir elde etmiş olmalıydı. Hatta dünyanın bu en büyük metal grubu tarafından seslendirilme şansına sahip olan bazı gruplar, kendilerini mezarda da idare edecek kadar telif geliri elde ettiler. Örneğin The Anti-Nowhere League, Metallica'nın "So What?" yorumunun piyasaya çıkmasından sonra, 1991'de kısa bir kariyer yükselişine geçti. Mercyful Fate de keza *Garage Inc.*'de yer alan "Mercyful Fate" potpurisinin ardından spot ışıklarının altında daha sık görünür oldu. Potpuri, Metallica'nın *Kill 'Em All* günlerinde çaldıkları black-metale en yakın eserdi.

6 Kasım 1998'de Kirk, Londra'da acil bir apandisit ameliyatı geçirdi, ancak birkaç günlük yatak istirahatinin ardından yeterince iyileşerek albüm tanıtım görevlerine devam etti. Metallica, kasım ayında Chicago'daki Aragon Ballroom'da ve Detroit'teki 19th&State Tiyatrosu'nda birer konser vererek seneyi tamamladı. Bu arada söylentilere göre, planlarda başka bir iddialı kayıt projesi daha vardı. *Garage Inc.* çok yakında daha fazla Metallica ürünü tarafından takip edilecekti. Ve bu ürün, *Cunning Stunts* adındaki konser videosu ve DVD'si oldu. Bu sıradan konser videosu, DVD formatı için özel olarak tasarlanmış ilk müzik tabanlı yayınlardan biriydi.

Pollstar, Metallica'nın 1998'de 32 milyon dolar kazandığını tahmin ederek kaşları yükseltti. Bu meblağ grubun 1982'deki ilk konserlerinden aldığı 16 dolarlık ücretten –Lars'ın *Garage Inc.* albümündeki notlar kısmında bahsetmiş olduğu üzere– çok ama çok daha fazlaydı.

◆◆◆

1999 hızlı bir şekilde başladı. "Whiskey In The Jar" üç farklı CD formatında yayınlandı ve İngiltere'de 29 numaraya ulaştı. Ertesi ay, *Reload*'tan "Better Than You", "En İyi Metal Performansı" Grammy'sini kazandı. Daha prestijli olarak –ve mantıklı– Metallica 16 Mart'ta düzenlenen özel bir törene davet edildi. America Plak Endüstrisi Birliği, sekiz yıl önce piyasaya çıkan *Siyah Albüm*'ün 10 milyon adetlik satışı için

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Özel Elmas Ödülü'nü sundu. Program, New York'taki Roseland Ballroom'da gerçekleşti. Elmas Ödülü ayrıca The Eagles ve AC/DC'ye de gitti. Bu ödül tarihte ilk kez sunuluyordu ve Metallica'nın böylesine muazzam derecede popüler bir kutlamaya davet edilmiş olması, onların 90'lı yıllardaki ihtilaflı çalışmaları hakkında bir şey söyler gibiydi. James, kabul konuşmasında Bob Rock'a seslenerek, "Büyük sesleri çok daha büyük hale getirdiğin için teşekkürler!" dedi. Övgüler San Francisco'da da devam etti. Belediye Başkanı Willie Brown, şehrin en ağır evlatlarının adına, 7 Nisan tarihini "Metallica Günü" olarak ilan etti. Grup ayrıca *BAM* dergisinin Şöhretler Kaldırımı'na da dâhil edildi.

Yaklaşık bu dönemde, James basına ABD ve Avrupa'daki Woodstock'99 konserlerine katılmayı planladıklarını söyledi. Daha önce de Woodstock'94 festivalinde misafir olmuşlardı. James ayrıca senfonik bir kayıt projesi üzerinde çalıştıklarını da ekledi. Temel konsepte göre, Metallica eksiksiz bir klasik müzik orkestrasıyla albüm kaydedecekti.

Çok doğru... Bir orkestra! İki vasat albüm ve bir cover albümüyle uzun süreli hayranları şaşırtmaları yetmezmiş gibi, Metallica şimdi kadim rock dinozorlarıyla aynı rotayı izlemeyi planlıyordu. 1970'lerde Deep Purple ve Kraliyet Filarmoni Orkestrası tarafından icra edilen *Concerto For Group And Orchestra* başlıklı zavallı albümü hatırlıyor musunuz? Hayır mı? Son derece açık ki Metallica da hatırlamıyordu ve planlar yapılmıştı bile. "Nothing Else Matters"ın yaylılarını düzenleyen aranjör ve şef Michael Kamen, nisan ayında verilecek iki Metallica konserinde San Francisco Senfoni Orkestrasını yönetmek üzere hazırlanmıştı. Konser, yılın ilerleyen döneminde bir konser albümü ve DVD'si olarak kaydedilecekti.

Ancak önce "Poor Re-Touring Me" turnesinin bir sonraki ayağı – Monster Magnet açılışa destek olmak üzere– tamamlanacaktı. Kirk, San Franciscolu arkadaşlarının kurduğu Swarm adlı grupla bir gösteri gerçekleştirdikten birkaç hafta sonra, turne harekete geçti. Hawaii ve Alaska'da üç konser sergilendi. 21 ve 22 Nisan –sözde "Symphonica" konserleri için planlanan tarihler– hızla yaklaşıyordu ve grup, Berkeley Topluluk Tiyatrosu'nda düzenlenecek olan konser öncesinde hiç de mütevazı değil gibiydi. James, basına verdiği demeçte; Aerosmith, Bob Dylan, David Bowie ve Eric Clapton'la birlikte çalışmış olan Michael

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Kamen için "Kendisi iki dünya arasındaki köprüdür," ifadesini kullandı. Kamen de onlara övgü yağdırmaktan geri kalmadı: "Bırakın Metallica Metallica olsun, San Francisco Senfonisi de San Francisco Senfonisi! Farklılıklarımızdan çok ortak noktalarımız var, farklılıklarımız muhteşem olsa da." Jason Newsted de şunları ekledi: "Biz onların çalabileceğini biliyoruz, onlar da bizim. Sadece, birbirimizin enstrümanlarının sesini iyi duyalım yeter!"

Konserler, planlandığı üzere gerçekleştirildi ve kaydedildi. Ancak sonuçlar yılın ilerleyen döneminde piyasaya çıkana dek, pek bir geri bildirim alınmayacaktı. Bu arada, halledilmesi gereken küçük bir dünya turnesi meselesi vardı. Metallica, 30 Nisan'da Mexico City'de ilk konserini verdi ve "Creeping Death"i Pantera şarkıcısı Phil Anselmo'yla birlikte söylediler. Monster Magnet, Sepultura ve Marilyn Manson desteğindeki turne, Güney Amerika'da Columbia, Venezuela, Brezilya, Şili ve Arjantin'i de kapsadı. Ardından Avrupa festivallerine geçildi. Mercyful Fate –güzel dokunuş– Apocalyptica ve tekrar Monster Magnet desteğindeki bu ayakta; Almanya'daki Rock Im Park'ta ve Hollanda'daki Dynamo Açık Hava Festivali'nde fırtınalar estirildi. Dynamo'daki konserde, Metallica Biohazard'ın Evan Seinfeld'ini ve Anthrax'in Scott Ian'ını sahneye davet ederek birlikte yine "Creeping Death"i –bu sefer kısmen– seslendirdiler.

Turne Çek Cumhuriyeti, Almanya, İsveç, Norveç, Polonya, Macaristan ve İtalya'ya geçti. 5 Haziran'daki Milano Metal Tanrıları Festivali'nde, eski kafalı takipçiler, King Diamond ve Hank Sherman'ı "Mercyful Fate" potpurisiyle Metallica'ya eşlik ederken gördüklerinde çok sevindiler. Bunu Slovenya, Romanya, Bulgaristan, Yunanistan ve Türkiye'de verilen daha fazla konser izledi. California'daki Irvine Meadows amfitiyatrosundaki bir KROQ etkinliği için ABD'ye kısaca geri dönüldükten sonra; İsviçre, Almanya, Ukrayna, Estonya, Danimarka, Finlandiya ve Belçika'daki konserlere geçildi. 5 Temmuz'da Dublin'de bulunan Point mekânındaki unutulmaz gösteride de, Thin Lizzy gitaristi Eric Bell, "Whiskey In The Jar"ın kendine göre bir yorumunu seslendirmek üzere sahneye çıktı.

Bunları daha fazla konser izledi. Temmuz ayı Fransa, İngiltere, İspanya, Portekiz ve İsrail'de ve ABD'de geçirildi. 24 Temmuz'daki Wo-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

odstock konseri, New York'un Griffiss Hava Üssü'nde gerçekleştirildi. Üç gün süren etkinlikte Limp Bizkit gibi onlarca önemli grup vardı. Grup, *nu-metal* türünde hızla yükseliyordu. *Rap* ve rock müziğini karıştırmaları büyük bir yenilik veya beceri değildi, fakat muazzam bir ticari başarı elde ediyorlardı. Ne var ki Woodstock'99, patlak veren bir ayaklanma yüzünden –geçici binalar ateşe verildi ve bir kadın izleyiciye tecavüz edildi– organizasyonal bir başarısızlık ve çağdaş gençliğin durumu hakkındaki üzücü yakınmalarla sonuçlandı. Çeşitli görgü tanıkları, etkinlik alanının Metallica konserinin ardından bir yağmalanma ve yıkım bölgesi haline geldiğini bildirdi. Ancak şiddetin gerçek boyutu açısından, kimse olayların ne kadarının aslında gerçekleştiğinden hâlâ emin değil. Bununla birlikte kesin olan bir şey varsa, o da festivalin belli bir niyetinin olmasıydı: Orijinal Woodstock'un otuzuncu yıldönümünü kutlamak. Üç gün boyunca süren sevgi ve barış etkinliği, dinleyicilerin gerçek arzularını sergileyebileceği bir ortam olarak düşünülmüştü. Woodstock'09'un kırkıncı yıldönümünü kutlamak için bir öneri gelip gelmeyeceğini görmek ilginç olacak.

Metallica'nın repertuvarı son aylardaki en yoğun olanıydı: *Garage Inc.* albümünden "So What?", "Turn The Page", "Die Die My Darling" ve "Sabbra Cadabra" gibi parçalar; *nu-metal* nesline eski günleri hatırlatmak isteyen "For Whom The Bell Tolls", "Battery", "Enter Sandman", "Seek And Destroy" ve "Creeping Death" gibi klasikler; *Load&Reload*'da yer alan "Fuel", "King Nothing", "Bleeding Me" ve "Fixxxer" gibi denemeler. Son parça, kalabalığın büyük bir bölümü tarafından çok beğenilmişti ve bu da modern gençlik hakkında gerçekten yakınmamızı gerektiren bir durum gibiydi.

Garage Inc. albümünün tanıtım konseri ve yaklaşmakta olan orkestra işbirliği –başrollerdeki San Francisco Senfoni Orkestrası ve Metallica'nın ilk harfleri alınarak *S&M* olarak isimlendirilmişti– çakışmaya başlarken, 14 Haziran'da Die Die My Darling'in teklisi yayınlandı. Çalışma, Kasım 1998'de New York'taki Roseland Ballroom'da kaydedilen konser şarkılarıyla desteklenmişti. Tekli çoğu bölgede hatırı sayılır adetlerde satış yapsa da, listelerde fırtına estirmekten çok uzaktı. Dünya o olmadan da var olabilirdi. Metallica'nın kendisini aşırı derecede lanse ettiği yönündeki spekülasyon, "Fuel" parçasının eylül ayında Hotwheels

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Turbo'nun –bir Playstation araba yarışı oyunu– film müziğinde kullanılacağı açıklandığında zirve yaptı. Ergenler için Metallica mı? Artık mümkün görünüyordu.

S&M, 23 Kasım 1999'da yayınlandığında, bazı eleştirmenlerin *Load&Reload* sonrası hüsranları bir parça azaldı. San Francisco'daki nisan ayı konserlerinin videosu ve DVD'sinden oluşan bu duble albüm muhteşem bir şekilde hazırlanmıştı. Metallica, aynı konseri Berlin'indeki Velodrom'da ve New York'taki Madison Square Garden'da tekrarlayarak videolarını tanıtmaya devam ettiler. Birinci konserde kendilerine Babelsberger Film Orkestrası, ikincisinde de New York Senfoni Orkestrası eşlik etti. Bu esnada, *Cliff 'Em All* ve *A Year And A Half In The Life Of Metallica* da DVD formatında piyasaya sürüldü. Üst üste gelen tüm bu ürünlerle karşı karşıya gelen bazı gözlemciler, Metallica'nın kendisini aşırı derecede lanse ettiği konusunda tamamen emin oldular ve grubun artık ticari bir makineye dönüşmüş olduğunu öne sürdüler. Neyse ki *S&M* satın almaya değer bir üründü. Evet, konsept olarak biraz fazla şişirilmiş ve demode olabilirdi, ancak müzik olarak güzeldi. Bazı içerik tercihi haricinde kesinlikle vakit ayırmaya değerdi. Gerçi hayranların iki saat boyunca daha önce yayınlanmış bir içeriği dinlemekten ne kadar hoşnut olacağı tartışılırdı.

İyi başlıyordu. "The Ecstacy Of Gold"ın atmosferik ortamı –*İyi, Kötü ve Çirkin*'den alınan bu film müziği yıllarca Metallica'nın açılış melodisi olmuştu– mükemmeldi. Gerçi Ennio Morricone'nin bu bestesinin enerjisini bir metal grubu –güya– için biraz abartılı bulabilirsiniz. Yine de, orkestra muhteşem duyuluyordu. Parça, seyircilerin önceki konserlerden alışık olduğu versiyondan –çoğunlukla play-back çalınır ve silik duyulurdu– çok çok daha iyiydi. İlk şarkı, nadiren duyulan "Call Of Ktulu"ydu ve bu da harika bir performanstı. Hetfield tarafından *fingerstyle* ile ustaca icra edilen giriş bölümü büyüleyiciydi. James, bonus DVD'de itiraf ettiği üzere bu bölümde çok heyecanlanmıştı. Parça, konserin bu aşaması için harika bir seçimdi. Bir enstrümantal olarak, dinleyicinin hem Michael Kamen'in dramatik düzenlemesine hem de iki farklı müzik grubu arasındaki etkileşime odaklanmasını sağlıyordu.

"Master Of Puppets"da ise aynı güzelliği yakalayamıyorduk. Bir senfoni orkestrası, bu daha yoğun ve çok daha hızlı parçanın cümlele-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

rine elbette ayak uyduramazdı ve Kamen da akıllıca bir kararla bunu yapmaya çalışmamıştı. Ama yine de sert bölümlere eşlik etmeye çalışan yaylıların hızlı hareketleri çok etkileyici değildi. Bununla birlikte şarkının orta bölümüne geldiğimizde orkestra, Kirk'in o muhteşem solosunun parlamasını sağlayan hoş ve yumuşak bir zemin oluşturuyordu.

"Of Wolf And Man", Kamen'in neredeyse korku filmi müziği tarzı düzenlemesi ve Hetfield'ın sert girişiyle biraz daha iyiydi. Böyle anlarda San Francisco Senfoni Orkestrası, Metallica şarkılarını gerçekten de tamamlıyor ve güzelleştiriyordu. Çünkü aslında şarkının kendisi çok da kulakta kalıcı değildi. Bunun yanında, kalabalığın James tarafından yönlendirilen katılımı da bu sıkıcı parçaya biraz renk katıyordu. Belki de bu, sırada daha iyi şarkılar olduğunun bir işaretiydi. James, yarı-klasik ve yarı-metal kalabalığın coşkulu tezahüratına, "Aranızda kurtlar var mı?" diye bağırarak karşılık veriyordu.

Bir sonraki şarkı olan "The Thing That Should Not Be"da kasıtlı değil mi bilmiyorum, ama bir Black Sabbath klasiği olan "Black Sabbath"ın temel cümlesi birkaç kez tekrarlanıyordu. Meşum bir tritona[1] –ya da ortaçağdaki dini otoriteleri korkutan türden şeytani bir tona– sahipti. Ama yine de bir Sabbath tribute anı olmaktan ziyade ilginç bir yaklaşımdı. Şarkı bu kısa anın ardından hızlanıyor ve yaylılar bölümünden yükselen ürkütücü cümleler parçayla gayet uyumlu duyuluyordu. James'in şanlarına eklenen şeytani reverb, performansa destansı bir his veriyordu. Ünlü solist bir mısrayı mahvedip kahkaha atsa da, performansın genel havasını etkilemiyordu. Amansız final bölümü ise ince nefeslilerle destekleniyor, Hammett'ın dramatik, uzun ve atmosferik bir solosuyla tamamlanıyordu.

"Fuel" ve "The Memory Remains" bence çok gereksizdiler. "Fuel", kendi iyi yönleriyle ayakta duracak kadar güçlüydü ve fazladan bir orkestra ona çok şey katmıyordu. "The Memory Remains" ise çok vasattı ve hiçbir şey onu daha iyi hale getiremezdi. Ama en azından izleyiciler her iki şarkıyı da sevmişti ve DVD'nin en dikkat çekici anlarından biri de "The Memory Remains" in girişinde yaşanıyordu; James giriş nota-

1 Genellikle caz müziğinde rastlanan ama korku filmlerinde de gizemli bir hava yaratmak üzere kullanılan, bir tür üçlü nota veya akor dizilişi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

larını çalarken kamera, ön sırada oturan takım elbiseli ve orta yaşlı bir adamın keyifli halde eşlik edişine odaklanıyordu.

Albümdeki iki yeni şarkıdan biri olan "No Leaf Clover", şaşırtıcı bir şekilde rakip parçalardan biriydi. Bu muhtemelen onun sadeliğine *"Ve öyle görünüyor ki/Tünelinin sonundaki yatıştırıcı ışık/Aslında sana doğru gelen bir yük treni"* gibi basit bir nakarata dayanıyordu. Ayrıca sonundaki sürpriz çıkışa –James *"Ve öyle görünüyor ki,"* cümlesinde hayatının ilk falsetosunu deniyordu– bağlıydı. Şarkı, Metallica'nın 90'lar sonu parçalarından çok ayrıydı. "Hero Of The Day" de diğer bir başarılı performanstı. Metallica'nın "temiz-kirli-temiz-kirli" şablonuna uyum sağlayan çalışmanın temel yapısı, fazladan bir orkestraya ihtiyaç duymayacak kadar yeterince ilginçti.

"Devil's Dance", orijinal *Reload* yorumu kadar sıkıcıydı, fakat "Bleeding Me" onu zenginleştiren yaylılarla birlikte çok daha üstündü. Bununla birlikte aşırı uzundu. Dokuz dakikası kolayca beş dakikaya indirilebilirdi ve kimse bu konuda şikâyet etmezdi. Yine de Kamen'in müdahalesiyle biraz kurtarılmış olması gerçekten de iç rahatlatıcıydı. Aslında ünlü şefe parçanın orijinal kayıt aşamasında başvurmaları gerekirdi. Konserin ilk yarısı James'in "Teşekkürler arkadaşlar, geri döneceğiz," sözleriyle bitiyordu. Bu, karışık şarkılardan oluşan bir gösteriydi. Ancak *S&M*, pek çok açıdan *Load&Reload*'tan çok daha iyiydi.

İkinci disk, "Nothing Else Matters"ın tuhaf derecede kibar bir yorumuyla başlıyordu. Albümde en başarılı olması gereken şarkıydı bu, en azından teorik olarak. Tam tersine, James'in garip bir şekilde cümleleri yayarak şarkı söylemesiyle devam ediyordu. Tempo biraz fazla hızlı gibiydi. Bas ve davul, orijinal kayıttaki hallerinden daha düşük duyuluyordu. Şarkı, duygusal olmaktan çok uzaktı. Çok dandik ve fazladan orkestra cümleleri vardı. Hem grup hem de orkestra sıkılmış, hatta düzenlemeden biraz utanmış gibi görünüyordu. Bütün bunların nedenini anlamak hâlâ çok zor. Açıkçası, genellikle oldukça sıkıcı olan "Until It Sleeps" çok daha iyiydi. Belli ki konseptin işe yaraması için orkestra bölümlerinin gitarlarla çok iyi dengelenmesi gerekiyordu; şarkıyı ilginç kılan şey bu dengeydi.

Neyse ki, "For Whom The Bell Tolls" çok ama çok daha iyiydi. Gerçi Jason'ın bas girişinin çok düşük duyulması rahatsız ediciydi, ancak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yaylıların ve gitarların ilk cümle üzerindeki birleşimi son derece ilginçti. Şarkı, amacına son derece başarılı bir şekilde ulaşıyordu. Orkestra ölçüler arasındaki boşluklar sayesinde, fazla müdahaleci olmadan genişleyebiliyordu. Kıtalarda, Metallica her mısra için sadece tek ama uzun bir akor basıyordu. Şimdi daha barizdi ki, tüm bu iş birliğinin işe yarayabilmesi için her iki tarafın da birbirine boşluk sunması gerekiyordu.

Albümün inişli çıkışlı kalitesi, diğer yeni şarkı "Human" ile devam ediyordu. Parça, "No Leaf Clover" ile hiçbir şekilde rekabet edemiyordu. Güçlü ana cümlesi umut vaadedici olsa da, orkestranın tuhaf oryantal dokunuşları çok gereksizdi. Düzenleme, baştan sona vasattı. Neyse ki seyirciyi memnun etmesini de iyi bilen Metallica bunu bir sonraki şarkı olan "Wherever I May Roam" ile sergiliyordu. Taklit sitar sesiyle başlayan girişi vasat olsa da, onu dolduran karanlık ve "Thing That Should Not Be" tarzı gerilim kabul edilebilir cinstendi. Orkestra bu şarkıya çok şey katıyor muydu? Büyük ölçüde değil, ama "Roam" en azından çağdaşı "Nothing Else Matters" gibi bir başarısızlık örneği değildi.

"The Outlaw Torn" da çok uyumsuz bir düzenlemeye sahipti. 90'ların ortasında yazılmış olan bu Hetfield yollarda destanı, Metallica'nın son dönemlerdeki çoğu içe dönük parçası gibi sıkıcıydı. Tek olumlu yönü, grubun belli bir noktada sadece James'in, basın ve davulun sesine inecek kadar cesurca davranmasıydı. Dev müzik topluluğu sadece küçük süslemelerde bulunuyordu. Hem bu şarkıdaki hem de *Load&Reload* ve *Siyah Albüm*'den gelen diğer parçalardaki orkestral nüanslar, Kamen'in gerçek bir vizyonu olmaksızın eklenmiş gibi hissediliyordu. Kamen'ın katkıları, kesinlikle gerekli olmaktan ziyade tercihe bağlıymış gibi duyuluyor, "olmasa da olurmuş" havası taşıyordu.

"Sad But True" muazzam duyulmalıydı, ama çok zayıftı. Ana cümle, karşısına çıkan her şeyi ezip geçmeliydi, ancak düzinelerce müzisyen tarafından icra edilen müşterek bir performans sergilendiğini hatırlarsak, ses teknisyenleri gitarlara gerekli genişliği sağlayamamış olmalıydı. Neyse ki, "One" daha hafif frekanslara sahipti ve fingerstyle ile çalınan bölümleriyle yaylıların daha parlak bir şekilde yansımasına izin veriyordu. Burada da başlangıç temposu çok hızlıydı –sahne heyecanına bağlı olabilirdi– ama şarkı ilerledikçe durum düzeliyordu. Bununla birlikte, kıyamet habercisi finaline yaklaştığımızda bunun nasıl düzenlen-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

miş olduğunu merak etmeden edemiyorduk. Sonuçta, bir klasik müzik orkestrası 16'lık cümlelere nasıl eşlik edecekti? Şefin cevabı gayet basitti: Grubun yaptıklarını görmezden gelerek, müziğin üzerine yaylılara dayalı abartılı bir fırtına estirerek. Sonuç hiç de iyi değildi tabii. San Francisco Senfoni Orkestrası her zaman saygın performanslar sergilemesiyle tanınmıştı, ancak bu parçada ne yaptıklarını bilmiyorlarmış gibi çalıyorlardı. Ayrıca Metallica'nın çok yüksek duyulan soundu da bu duruma hiç yardımcı olmuyordu. Kısacası "One", sonuç vermeyen bir denemeden ibaretti.

"Enter Sandman" çok daha iyiydi. Daha yavaş ve daha incelikli gelişen gerilimi sayesinde Kamen, ihtiyacı olan boşluğu yakalıyor ve Metallica'nın çalışlarını sadece süslemekle kalmayıp, gerçek anlamda da müzikal destek veriyordu. Ama Metallica'nın bu en bilindik şarkısı, eski veya yeni hali fark etmeksizin her zaman aynı duyulacaktı.

S&M'in genelde başarılı bir albüm olduğunu duyurmak çok keyifli. Final şarkısını açılış notalarından tanıyabilmek, emimim ki en sıkı Metallica hayranları için bile zordu. "Battery" nin akustik girişinin ardından –tüm Metallica konserlerinin en ürpertici güzel anlarından biridir– yaylıların sürüklediği bir düşünceler dünyasına uzanıyor, James'in ustalıkla çaldığı sert cümlelere bağlanıyorduk. Tatmin edici diğer bir şey ise, grubun bu şarkıyı mutlak bir bağlılıkla çalmasıydı. Hetfield, Kirk'ün solosundan, Lars'ın yarı-thrash davul ritminden ve Newsted'in sağlam baslarından hemen önce, "Hayatta olmak nasıl bir duygu?" diye bağırıyor, böylece şarkıyı etkinliğin en keyifli tecrübelerinden biri haline getiriyordu. Uzun bir bitiş bölümünde Hammett gitarını kırıyor, orkestradan neredeyse uyumsuz bir ses yükseliyor ve James'ten gelen son bir çığlığın ardından program kapanıyordu.

Yazar Bernard Doe şunları hatırlıyor: "1993 yılında Stockholm'de düzenlenen bir konser sonrasında sahne arkasında Lars Ulrich ile konuştum. *Siyah Albüm*'ün başarısından bahsediyorduk. Lars, Metallica'nın mümkün olan en üst noktaya ulaşmış olduğunu düşündüğünü söyledi. Bir sonraki albümde aynı başarıyı yakalayamamalarından endişe duymuyordu. Deep Purple'ı örnek olarak verdi: Grup, zirve noktasını geçmiş ama ara sıra albümler yayımlayarak ve birkaç yılda bir turne yaparak yola devam etmişti. Lars, eğer Metallica'nın geleceği de aynı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

şekilde gelişirse bundan mutlu olacağını söyledi. Sanırım *S&M*, Metallica'nın Deep Purple'nın 1969 *Concerto For Group And Orchestra* albümüne cevabıydı."

◆◆◆

Tüm Metallica albümleri içinde, *S&M* muhtemelen en az tanıtımı yapılan çalışmaydı. Metallica, albümün adının önce *Symphonica* olması düşünmüş zaten kendisini açıkladığını da düşünmüştü. Gerçi İsrail gazetesi *Yediot Aharonot* ile bir röportaj yapılmadı değil. Kirk Hammett, Metallica için sıra dışı sayılacak müzik zevklerinden bahsetti. Sanatçı Miles Davis, John Coltrane and Dave Brubeck gibi caz efsanelerinden, Kübalı Buena Vista Social Club gibi dünya müzisyenlerinden ve Schubert veya Wagner –19. yüzyılın heavy-metalcisi sayılır– gibi klasik müzik dehalarından hoşlanıyordu. *S&M* içinse şu açıklamaları yaptı: "Konsept ortaya çıktı, çünkü yeni bir mücadeleye ihtiyacımız vardı. Kayıt, konser, kayıt, konser sürekliliğini bozacak bir şeye. Senfonik bir orkestra ile kayıt yapabilmek harika bir şeydi. Aslında ilk kez gerçekleşmiyor. Rock ile senfoni orkestrası arasındaki bağlantı yani. Ama bunu Deep Purple yaptığı zaman durum farklıydı. Çünkü biz eski ve bilinen şarkılarımızı alıp bir orkestrayla birleştirdik. Deep Purple ise yeni şeyler yaptı ve çok da iyi karşılanmadı." *S&M* için ne düşünüyordu? "Bence entelektüel, karmaşık ve ödün vermeyen bir çalışma. Büyük bir mücadele. Böyle bir şeyi kimse bizden beklemezdi ve dolayısıyla risk almış olduk. Bu başlı başına kocaman bir tür meydan okuyuş."

Lars da MTV'ye şu açıklamalarda bulundu: "Senfoni orkestrasıyla yaptığımız işin harika yönlerinden biri de, onu sürekli tanıtmak zorunda olmamamız. Ben bu albümle 100 konserlik bir turneye çıkmak istemezdim. Arada bir sadece özel durumlar için çalmak elbette harika bir şey. Örneğin, 'Yıl 2002'de Avustralya da iki hafta geçireceğiz, hadi gidelim Sydney Senfoni Orkestrası'yla çalalım,' diyebiliriz. Ama bu şeyle turneye çıkmak mı? Kesinlikle hayır. Tüm bu şeyin o özel enerjisini azaltmış oluruz."

San Francisco konserlerinin normal bir Metallica konserinden ne şekilde farklı olduğu sorulduğunda, Lars gülerek cevap veriyor: "Her şey çok daha yoğun. Belki kimse bunu duymak istemiyordur, ama Al-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

manya'da on gün içinde sekizinci konserinizi çaldığınızda bazen zihniniz dağılabilir. Bununla birlikte, Berkeley'de San Francisco orkestrasıyla hiç o kadar konsantre olmamıştım. Yani kendi görevimi yerine getirip diğerlerini zora sokmamak açısından. Sonuçta dört kişiyi zora sokmakla yüz sekiz adamı zora sokmak arasında fark var. O iki konser hakkında hatırladığım şey bu. Tam bir iç odaklanma. Konserin kendimle ilgili tarafına yoğunlaşma, sahne ışıklarına veya üçüncü sırada oturan güzel kızlara değil. Üzerime düşene her zamankinden daha fazla sarıldım. Çirkin gerçek bu işte!" Lars ayrıca albümden çıkarılacak şarkıları seçmektense, Metallica'nın yenilikçi bir karar alarak MTV'ye dört video, radyoya da beş şarkı verdiklerini açıkladı: "Radyoya, 'Alın, burada beş şarkı var. Hangisi isterseniz çalabilirsiniz,' dedik. Siz MTV'ye 'Alın dört video' dedik. Temel olarak, belirli bir seçimle karar vermeyi reddettik. 'Bırakalım, bir başkası yapsın,' dedik."

Hayran kitlesi coşkulu, albüm satışları ise cesaretlendirici görünüyordu. Metallica 1999'da, açılışta Kid Rock ve Sevendust olmak üzere "M2K" adlı bir mini turne düzenledi. Nevada ve Florida'da çaldıktan sonra, yılbaşı gecesinde Detroit'te "*Whiplash Bash*" adını verdikleri bir etkinliği sundular. Uzun süredir planlanan görkemli şovda, Ted Nugent ile birlikte çaldılar. Geçmişe bakıldığında biraz tuhaf görünüyor, çünkü Metallica'nın ticari başarısı Nugent'ınkinden çok daha üstündü.

Konser büyük bir başarıydı. Eski ve yeni şarkılardan oluşan repertuvar, gece yarısından hemen önce çalınan "Enter Sandman"e kadar uzanıyordu. Daha sonra grup; Sevendust, Nugent ve Kid Rock'la birlikte Kiss'in "Detroit Rock City" adlı parçasını seslendirdiler. Konseri Black Sabbath'ın "Supernaut" ,"Jump In The Fire" ve son olarak "Phantom Lord" ile tamamladılar. Yeni bir yüzyıl gelmiş ve Metallica'nın en eski şarkıları tarafından karşılanmıştı.

Bu bir kehanet olabilir miydi? Kim bilir? Ve aslında Lars basına bir açıklama yaparak Ocak 2000'den sonra bir süre dinleneceklerini açıkladı: "9 Ocak'ta, ABD'nin orta kesimindeki bir şehirde vereceğimiz konserden sonra uzun bir süre ortalarda görünmeyeceğiz. Herhangi bir etkinlik içermeyen bir takvime başlamayalı tam altı yıl oldu. Son dört yıl içinde dört albüm çıkardık ve her zaman önümüzde bizi bekleyen bir şeyler oldu, ama şimdi yok. Bu hem heyecan verici hem de korkutu-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

cu bir durum. Birkaç ay önce çok heyecanlıydım, ama şimdi korkmaya başladım. Çünkü o sabah uyandığımda acaba aklımdan neler geçecek? Kimi arayıp rahatsız edeceğim? Bu çok ilginç bir durum olacak ve belki de kendime bir hobi edinmeliyim. Belki resim yapmaya başlarım ya da başka bir şey, kim bilir? Sabah uyandığımda yapacak bir şey bulamamak korkunç olacak." Bununla birlikte Lars, kendi plak şirketi Music Company sayesinde yapacak çok işi olacağını da ekledi.

Lars'ın en ufak bir fikri bile yoktu ki, 2000 yılı Metallica için en ihtilaflı yıl olacaktı. Eğer bilseydi, muhtemelen dertlerini bu kadar rahat bir şekilde dile getirmezdi. İhtilafın pençeleri –grup, yıllarca bundan uzak kalabilmeyi başarmıştı– sinsice yaklaşıyordu ve onları kıstırmak üzereydi. Ve bu sefer, bu işin içinden saygınlıklarını yitirmeden çıkamayacaklardı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Yirmi İkinci Bölüm

2000–2001

M2K mini turnesi Cleveland, Milwaukee, Chicago ve Minneapolis'ten geçerek devam etti. Yeni yılın ilk konserinde, James seyirciye seslendi ve "Metallica'nın yeni milenyumdaki ilk konserine geldiğiniz için hepinize teşekkür ederim!" dedi. 9 Ocak'ta düzenlenen etkinlikte, Kid Rock da sahneye çıktı ve grupla birlikte "Turn The Page" adlı şarkının nakarat kısmını seslendirdi. Bir sonraki akşamda, Rock'tan Joe C ve Seven-dust'dan Clint Lowery gelerek "For Whom The Bell Tolls"u grupla birlikte çaldılar. Buraya kadar her şey muhteşem gidiyordu, her şey gayet normaldi.

M2K turnesinin kaldırdığı tozlar dağıldıktan sonra Metallica, "I Disappear"ın kaydını tamamladı. Yakında çıkacak *Görevimiz Tehlike 2*'nin film müziklerinden biri olacak bu şarkı sıra dışı bir olay değildi, –grubun kendine ait herhangi bir albümünde bulunmayan, tek tekli olması haricinde– ama bu kendi halindeki *staccato* parça çok daha büyük bir hadisenin sebebi haline gelecekti.

Üç gün sonra, Metallica'nın hayran kitlesi arasında kaşlar yükseldi. 14 Ocak'ta grup; marka ihlali, menşe adı sahtekârlığı, haksız rekabet ve marka silikleştirme suçlarını gerekçe göstererek iç çamaşırı şirketi Victoria's Secret'a karşı dava açtı. Dava metninin bir kısmı şöyle diyordu:

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

"Victoria's Secret, Metallica markasını taşıyan ruj üretmekte ve satmaktadır. Victoria's Secret Metallica rujlarının ambalajı da Metallica ibaresine sahip. Bu rujlar, Victoria Secret tarafından ABD genelinde satılmaya devam etmektedir."

Grup ve yasal temsilcileri elbette ki mantıklı bir adım atmış, grubun adını korumaya çalışmıştı. Bununla birlikte, daha önemsiz bir durum daha az ciddiye alındı: Kim Hodges adlı bir mobilya yapımcısı, Metallica'nın avukatından, iş yerinin adının değiştirilmesini isteyen bir mektup aldı. Hodges basına verdiği demeçte, konuya karşı çıkmayacağını ama Metallica'nın önemsiz bir mobilya dükkânını tehdit etmesini de eğlenceli bulduğunu belirtti. Bununla birlikte, grubun avukatlarından Jill Pietrini şu açıklamayı yaptı: "Böyle şeyleri öğrendiğimizde, grubun ticari marka haklarını etkin bir şekilde koruyoruz. Metallica benzersiz bir isim. *United* gibi sık kullanılan bir adı korumaya çalışmıyoruz burada!"

Özetlemek gerekirse, Metallica bir filme şarkı kaydedip onu teslim etti ve unuttu. Bu arada yasal temsilciler, müşterilerinin markasını korumakla meşguldü. Bu iki olayda ortak bir şey yok gibiydi; en azından en başında. Ancak çok geçmeden geniş kapsamlı sonuçlarla bir araya geleceklerdi.

◆◆◆

23 Şubat'ta "Whiskey In The Jar" için "En İyi Hard-Rock Performansı" Grammy'si aldıktan ve bir haftanın ardından da "No Leaf Clover"ı üç ayrı formatta yayımladıktan sonra Metallica, 2000 yılının ilk aylarına rahat bir ruh haliyle yaklaştı. Dört yılda dört albüm yayınlamışlardı ve işleri bir süre unutup eğlenmenin tam zamanıydı. Açıkça, grup iyi durumdaydı. King Diamond şunu hatırlıyor: "Kirk Hammett bir kulis partisinde yanıma geldi ve 'Biliyor musun, seninle aynı sahnede çalmanın benim için ne anlama geldiğinin farkında bile değilsin,' dedi. Benim cevabım da 'Duygularımız karşılıklı!' oldu. Metallica'nın dünyasında her şey iyi görünüyordu."

Ta ki mart ayının sonunda "I Disappear"ın korsan sürümünün bir şekilde halkla buluştuğu haberi gelene kadar. 19 Nisan'da yayınlanması planlanan *Mission: Impossible 2* film parçası radyolarda bile çalmaya başlamıştı. Evet, Metallica daha önce de korsan müziğin kurbanı olmuştu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

James, 1986'da *Thrasher* ile yaptığı bir röportajda, "Korsancılara çok kızıyorum. Geçenlerde birini dövecektim ama sonra hapse girersem konsere çıkamam diye düşündüm," demişti. 90'larda da durum değişmemişti.

Ne var ki bu korsan sürüm özellikle iki yönden sıra dışıydı: Birincisi, radyoda çalınan sürüm, parçanın stüdyodaki en az altı sürüm öncesiydi. Metallica'nın film için mükemmel hale getirdiği son sürüm değildi. Bu ilk denemelerden birini nasıl ele geçirmişlerdi? İkincisi, parçanın dağıtım aracı, korsan piyasasının ortak para birimi olan kaset ya da CD değildi. 90'ların ortalarından beri bir hayli gelişmiş olan internetti. Milyonlarca kullanıcı –çoğunlukla genç müzik hayranları– çevrimiçi toplulukların keyfini sürmeye, internetin sunduğu özgürlüğü, eğlenceyi ve bilgileri keşfetmeye başlamıştı.

İnternetin en cazip yanlarından biri de –hâlâ öyle– dosyaların bir telefon hattı üzerinden kopyalanabilmesi ve takas edilebilmesiydi. Dijital dünyada, içeriğin kalitesinden ödün vermeden art arda kopyalama yapmak mümkündü. Kasetten kasete veya plaktan kasete yapılan analog kayıtlar buna müsaade etmiyordu. Sanal lejyonlar, Metallica bu teknolojiyi fark edene kadar çoktan ciddi anlamda dosya paylaşımına başlamıştı bile. Ve müzik dosyalarının –genellikle MP3 olarak adlandırılan bir dosyanın içine sıkıştırılmış haldeydiler– takasına imkân sağlayan en popüler araçlardan biri de –kesinlikle tek olmasa da– Napster adlı bir şirket tarafından üretilen bir yazılımdı.

Napster'ın konsepti basit ve etkiliydi. Kullanıcılar şirketin web sitesini ziyaret edebilir, bilgisayarlarına ücretsiz bir program indirip kurabilir, bazı kişisel bilgilerini kaydedebilir ve hemen MP3 aramaya başlayabilirdi. Programın kendisi bir internet tarayıcısına benziyordu ve temelde bir arama kutusu ve bir de sonuçlar sayfasından ibaretti. Kullanıcı, bir şarkının veya grubun adını girip sonuçların bir listesini görüntüleyebilir, aradığı parçayı kendi sabit diskine indirebilirdi. Gayet açıktı ki, müzik dağıtımı imkânları çok gelişmişti. Ve tüm bunların hiçbir maliyeti yoktu. Müzik, bir kullanıcı tarafından CD'den kopyalanıyor ve dünyanın her yanındaki diğer kullanıcılar için indirilebilir hale getiriliyordu.

Metallica harekete geçmekte gecikmedi ve 13 Nisan'da dört tarafa dava açtı: Napster'ın kendisine ve bilgisayar ağlarıyla Napster progra-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

mının kullanılmasına izin veren üç Amerikan üniversitesine. Metallica'nın avukatları Napster'ı, Güney California Üniversitesini, Yale Üniversitesini ve Indiana Üniversitesini; telif hakkı ihlali, dijital ses ara birimi cihazının kanunsuz bir şekilde kullanılması ve Baskıyla Şantaj Ve Rüşvet Örgütleri Yasası'nın (RICO Yasası) ihlaliyle suçladı. Dava metninde tam olarak şöyle yazıyordu:

"Napster, Metallica'nın bilgisi veya izni olmaksızın, web sitesi ziyaretçilerini telif hakkıyla korunan şarkıları ve ses kayıtlarını yasa dışı olarak takas etmeye teşvik etmekte ve onlara bu olanağı sağlamaktadır." Çeşitli eğitim kurumlarına da öğrencilerin Napster'ı kullanmamalarını isteyen bir yazı gönderildi: Columbia, Harvard ve Stanford Üniversiteleri, Virginia Üniversitesi, Boston Üniversitesi, Georgia Teknoloji Enstitüsü, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü, Princeton Üniversitesi, Michigan Üniversitesi, Ann Arbor, Berkeley California Üniversitesi ve Los Angeles California Üniversitesi. Birkaç gün içinde, *hip-hop* sanatçısı Dr. Dre'nin kanuni temsilcileri de savaşa katıldı.

Altı gün sonra Metallica'nın avukatları, Yale Üniversitesine açılan davanın geri çekileceğini açıkladı. Bir Yale sözcüsü: "Geçen cuma günü, söz konusu davaya cevap olarak Napster'ı, engellemeye başladık ve Napster'ı ilgilendiren hukuki mesele netleşene dek buna devam edeceğiz." Metallica'nın teşekkür cevabı da şu şekildeydi: "Yale Üniversitesinin telif hakkı kanununun ihlali ve fikri mülkiyetin korunmasıyla ilgili aldığı bu çabuk ve sorumlu tedbiri takdir ediyoruz."

Bu aşamada Napster davası sadece çok az sayıda Metallica hayranı tarafından duyulmuştu. Ancak konu, 2 Mayıs'ta grup ve hayranları arasında *ArtistDirect.com*'da gerçekleşen bir web sohbeti sonrasında farklı bir seviyeye taşındı. Sohbet gerçekleşmeden önce, Metallica başka bir resmi açıklama daha yaptı:

"Metallica Napster'a dava açtı, çünkü birilerinin bu önemli sanatsal konuyu ele alması gerektiğini düşündük. Sanatçı hakları mücadelesinde liderlik rolünü elimizde tuttuğumuz herkes tarafından bilinmektedir. Kendi plak şirketini yani Time Warner'ı, geleceğinin kontrolünü kazanmak adına dava eden ilk grup biziz. Plak şirketimizin veya başka bir şirketin kayıtlarımıza ve bestelerimize sahip olmasına izin vermek yerine, savaşmayı seçtik ve sonunda müziğimizin kontrolünü kazandık. Şimdiki

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

konu da bundan farklı değil. Bedava müzik neden aniden kabul edilebilir bir durum haline gelsin ki? Müziğin kaydedilmesi ve düzenlenmesi sanatçılara yüksek maliyetler getirmektedir, neden bedava olsun ki?"

Bu açıklama yayıldıktan sonra, bazı hayranlar web kamerasının önüne öfkeyle çıktılar. Her zaman makul olmasıyla bilenen Newsted, davanın ardındaki düşüncenin, hükümet yetkilerini belli bir faaliyete yönlendirmekte öncülük etmek olduğunu söyleyerek gerginliği gidermeye çalıştı. İnternet ortamına dair yeni kanunlar oluşturulmasını, belli bir kontrol düzeni getirilmesini ve sanatçılardan doğrudan çalan Napster gibi şirketlerin önlenmesini istemişlerdi. Ne var ki Hetfield, "Metallica ve hayranları hep bir aile olmuştur," sözlerini telaffuz ettiğinde bir hayran, "Aileniz çok daha küçüldü," şeklinde karşılık verdi.

Belki de konunun özünün bu erken evrede ortaya çıkmasının sebebi, Lars'ın sert oynama kararı almasıydı. James de Newsted gibi makuldü: "Bu iş kontrolden çıkmadan ve müzisyenlerin hayatını emip müzik yapmalarına engel olmadan önce bir takım kanunlar ve kurallar ortaya konmak zorunda. Napster mazlum bir şirket olmaktan çok uzak ve hiçbir sempatiyi hak etmiyor. Naspter büyük bir makine ve Napster'ı icat eden kişi de şu anda onun bir çalışanı." Ne var ki Ulrich çam devirerek şu sözleri sarf etti: "Amacımız son derece açık ve net. Napster'ı iflas ettirmek. Buradan kafalarında şüphe olanlara sesleniyorum, Metallica önümüzdeki yirmi yıl boyunca devam edecek. Bu gezintiye katılmak veya katılmamak sizin sorununuz, bizim değil."

Söz konusu dosya takası savaşının bu erken yaylım ateşinden ne sonuç çıkarabiliriz? Fotoğrafçı Ross Halfin: "Lars haksız sayılmaz. Fakat mesele şu ki, yıl 1986 olsaydı hepsi Napster'ın tarafını tutardı. Her şeyi kendileri de kopyalardı. Öyleyse olaya bu açıdan bakmanız lazım. Lars o açıklamasıyla kendisine çok zarar verdi. Çok kibirliydi..." Ya da şöyle diyebiliriz ki Metallica, çalışmalarının koruma altına almaya çalışmakta haklıydı, ama konuya çok daha hassas bir şekilde yaklaşmalıydı.

Halfin'in bahsettiği kibir, bir sonraki adımda Lars'ı daha da yerin dibine batıracaktı. Bir açıklamaya göre Metallica, grubun şarkılarını çevrimiçi olarak takas ettiği iddia edilen 300.000'den fazla kullanıcının bir listesini California'daki San Mateo'da bulunan Napster şirket merkezine bizzat sunacaktı. Doküman 60.000 sayfalıktı ve grubun telif

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

haklarını ihlal ettikleri gerekçesiyle, kullanıcıların Napster sisteminden çıkarılmasını isteyen bir talep de içeriyordu.

Bu hareket –diğer tüm girişimlere kıyasla– grubun hayranları arasında en büyük nefreti yarattı. Metallica neden kendi hayranlarını, onları cezalandırmak adına bir firmaya teslim etsin ki? Sonuçta, sadece Metallica'nın müziğini sevenler onların şarkılarını indirmişti. Birçok dinleyicinin duyduğu dehşet, 11 Mayıs'ta çıkan bir haberlerle daha da güçlendi. *MP3.com* adlı başka bir MP3 sitesi, tartışmada geri adım atmaya karar verdi ve sözde "Büyük Beşli" plak şirketlerine –Sony, Warners, Universal, BMG ve Capitol– ait tüm içeriği merkezi veri bankasından gönüllü olarak kaldırdı. Bununla birlikte, bağımsız sanatçılardan ve küçük plak şirketlerinden gelen 400.000'den fazla şarkıyı barındırdığı halde, hizmeti kullanan hiç kimse aldanmış değildi. Kullanıcılar, yeni ve test edilmemiş müzik değil popüler şarkılar istiyordu. Yeni materyali sisteminden çıkarmış olan *MP3.com* kendisine açılacak birkaç davayı önlemiş olabilirdi, ancak aynı zamanda kullanıcıların gözünde daha az cazip bir hale geldi.

Napster kullanıcılarına gelince, Lars onları listeleyen belgeyi teslim etti ve şirket 300.000 kullanıcısını bloke ederek yazıya itaat etti. Ancak kullanıcıların yaklaşık yüzde 10'u bu eylemi protesto etti, yanlış kimlik tespiti yapıldığını söyleyerek adil olmayan bir şekilde cezalandırıldıklarını öne sürdüler. Taleplerini davaya taşımaları kolaydı. Napster, kendi web sitesinde, kullanıcılara nasıl bir karşı bildirim hazırlanacağını açıklamıştı. Bu durum Metallica için işleri zorlaştırdı. Çünkü ABD telif hakkı yasasına göre, grup en geç on gün içinde bireysel kullanıcılara karşı dava açmazsa, Napster bu kullanıcıları tekrar aktive edebilirdi.

İşler daha da karmaşık bir hal alacaktı. Metallica'nın avukatı Howard King, grubun bu 30.000 kullanıcıyı dava etmeyeceğini, bunun beyhude ve imkânsız olacağını söyledi. James Hetfield o dönemde şöyle dedi: "Biz Napster'ın, ana arterin peşindeyiz. Bireysel hayranlarımızın değil." Napster'ın kurucusu, 19 yaşındaki bilgisayar dehası Shawn Fanning: "Pek çok kişi Metallica'nın suçlamalarına itiraz etti ve yasayı ihlal etmediklerini söylediler. Bu gerçek, bunun siyah-beyaz bir mesele olmadığını gösteriyor." Bu arada, çekişme kamusal alana da taşındı. Napster'ın web sitesine iki Webby Ödülü –Oscarların internet versiyonu– verildi. Ve

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

panel, film yönetmeni Francis Ford Coppola, *Simpsons* yaratıcısı Matt Groening ve şarkıcı David Bowie gibi endüstri devlerinden oluşuyordu.

Metallica'nın hayranlarla yüzleşme zamanı gelmişti. 25 Mayıs'ta Lars, *Slashdot* adlı çevrimiçi bir dergiye bir saatlik bir röportaj verdi. James ise babalık işleriyle meşguldü, bir hafta önce ikinci çocuğu Castor Virgil Hetfield dünyaya gelmişti. Ulrich kendi başınaydı. Bununla birlikte, sunabileceği pek çok önemli argümanı vardı. Yine de kişisel popülerliği hızla yokuş aşağı kayıyordu.

Lars, Napster davasının Metallica'nın kendisi tarafından başlatıldığını söyledi: "Plak şirketinin bununla hiçbir ilgisi yok. Kendi kendimize karar aldık. Ne var ki destek açısından hiçbir şey görmedik. Plak şirketinin iletişim ve destek eksikliği karşısında şaşkına döndüm. Biz sadece çalışmalarımızın sömürülmesine karşı önlem almak istedik. Çok saldırgan görünmek istemiyorum, fakat eğer birileri yaptığımız şeyle uğraşırsa, biz de onlarla uğraşırız." Diğer dosya paylaşım şirketlerinin de farkındaydı. "Gnutellas ve bunun gibi diğer sitelerin farkında mıyız? Tabii ki öyleyiz, ancak bu işler adım adım yürür. Şimdilik, bizim için en uygun olan şirketin, yani Napster'ın peşindeyiz." İnternette müzik paylaşımının muhtemelen Metallica'nın gelecekteki işinin bir parçası olacağının da farkındaydı. "Aptal değiliz. Elbette ki Metallica'nın müziğini Metallica severlere ulaştırmanın geleceği internette yatıyor. Ancak soru şu ki, hangi koşullara göre? Ve tabii ki, bizim koşullarımıza göre olmasını isteriz."

İlginçtir ki Lars, isteseydi Napster'ın Metallica'dan izin talep edebileceğini ve böylece yasal meseleleri en başından önlemiş olabileceğini söyledi: "Napster, bu davanın oluşmasını kolaylıkla önleyebilirdi. Yani, 'Bizim böyle bir hizmetimiz var ve bunun bir parçası olmak isteyip istemediğinizi bilmek isteriz,' gibi bir şey söyleyebilirdi. Eğer evet demiş olsaydık hiçbir sorun çıkmazdı. Ama eğer hayır deseydik, bu şeyler asla yaşanmazdı. Bize bu hizmetin bir parçası olmak isteyip istemediğimiz hiç sorulmadı. Öyleyse neden bu servisten kurtulmak istediğimiz için kötü adamlar olalım ki?"

Lars, Napster'ın risk sermayedarlarından 15 milyon dolarlık bir kaynak temin ettiğini de ekledi. Bununla birlikte, Metallica'nın firmaya karşı gerçekleştirdiği mahkeme davası parayla ilgili değildi: "Bir şeyi çok

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

iyi anlayın... Bu bir para meselesi değil, çünkü şu anda kaybedilen para bizim için cep harçlığı sayılır, tamam mı? Bu bir prensip meselesi ve bu tür bir sömürüye izin verildiği takdirde gelecekte neler olabileceğiyle ilgili. Ve evet, bu şey önümüzdeki beş yıl boyunca yaygınlaşır ve kontrol edilemez bir hale gelirse, para meselesi haline de gelebilir. Şu anda parayla ilgili bir derdimiz yok. Sizi temin ederim ki avukatlara ödenen ücretler, kaybedilen naçizane telif ödemelerinden on kat daha fazla."

Lars'ın duruşunun ince ve derin noktaları, ünlü davulcunun birçok akranı tarafından paylaşılmıyordu. İnternet korsanlığı konusunda, Kiss basçısı Gene Simmons paranın önemli bir konu olduğunu vurguluyor: "Hırsızlık hırsızlıktır, ne kadar küçük olursa olsun. İnsanlar, 'İnternetten müzik indirilmesini neden dert ediyorsunuz, siz zenginsiniz,' diyorlar. Cevabım şu; sana ait olan bir şeye ne olacağına sadece sen karar verebilirsin. Sen, sıradan bir insan olarak, bir sözleşme veya bir çek imzaladığınızda, bir şeylere sahip olursun. Neden ben senin imzanı kullanmam? Çünkü o bana değil sana aittir. Eğer bir şarkı yazarsam, o bana aittir. Ve bir plak şirketiyle anlaşma imzaladığımda, şarkımın kontrolü bende olur. Onu kimin, ne şekilde alacağının kararı da bana aittir. Diyelim ki bir lokantam var ve birisi benden bir dilim ekmek çalıp, 'Neden dert ediyorsun, senin lokantan var!' var diyor. İşte... Durumumun iyi olması seni ilgilendirmez." Yasa dışı müzik indirme programlarına açılan savaşın parayla ilgili olup olmadığını sorulduğunda, Gene hiç tereddüt etmeden yanıtlıyor. "Kesinlikle parayla ilgili. Yapılan iş bütünüyle bir hırsızlık ve mağdurlar bu konuda çok mutsuzlar. İzin istemeden benden tek bir peni bile alamazsın. Böyle bir şeye müsaade edilmez..."

Metallica, daha büyük sorunların da farkında gibiydi. Napster aracılığıyla yapılan paylaşımlara bağlı olarak ayakta kalabilecek veya yok olabilecek küçük gruplar için de davayı sürdürmeye kararlıydılar. Lars, "İnsanların büyük ölçüde etkilenebileceği durumlar da var," diye sürdürdü. "Konunun para olduğu durumlar. Diyelim ki bir grup bir CD çıkarıyor ve 600 adet satıyor. Ama birden bire 50 adet satmaya başlıyorlar, çünkü diğer 550 kopya internetten bedava olarak indiriliyor. İşte böyle bir durumda gerçek insanlar, gerçek para kaybına uğruyorlar." Lars, korsan kaset meselesine gelince, okuyuculara Metallica'nın her zaman korsan kaset taraftarı olduğunu hatırlattı: "Öncelikle, korsan kaseti sa-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

vunan biriyle konuştuğunuzu unutmayın. Biz her zaman korsan kaset taraftarı olmuşuzdur. Hayranlarımızın konserlerimizi kaydetmelerine her zaman izin verdik. Her zaman canlı konserlerin, özel etkinliklerin ve bu tür şeylerin kaydedilmesi konusunda büyük bir tutkuya sahip olduk. İstediğiniz her şeyi kaydedebilirsiniz. Hatırlarsanız on-on beş yıl önce plaklar vardı. Sokağın aşağısındaki komşunuz, Iron Maiden plaklarına sahipti ve siz onları arabanızda çalabilmek kasete çekerdiniz. İşte bunu yapmak ile stüdyo kayıtlarının birinci nesil, mükemmel dijital kopyalarını internetten indirmek arasında büyük fark var. Milyonlarca ve milyonlarca insanı kapsayan bir ağdan bahsediyoruz. Ve bu milyonlarca insanın sahip olduğu on milyonlarca şarkı takas ediliyor."

Metallica'nın yüz binlerce kullanıcı adını Napster'a teslim etmesi konusuna gelince, Ulrich'in arkada yatan nedenleri açıklamasından sonra farklı bir ışıkla aydınlatılmış oldu: "Bu son birkaç haftadır ortada dolaşan bir yanlış anlama. Metallica'nın Napster'a 300.000 ismi teslim etmesi yani. Şunu unutmayın ki bunu onlar istediler, tamam mı? Bu pek çok kişinin göz ardı ettiği bir nokta. Bizi aradılar ve 'Bunu yapan insanların adlarını bize verebilirseniz, onları sistemden çıkaracağız," dediler. Sanki biz yapamazmışız gibi! Aslında bu bir tür meydan okumaydı."

Bu iddialara gülmeden geçemiyoruz elbette.

Birkaç gün sonra, Kirk Hammett basına şunları söyledi: "Firmaya yeni bir isim listesi sunacağız." Akabinde Napster'a 332.000 isim daha gönderildi ve bu sefer basına fazla bir bilgi verilmedi. Q-Prime sözcüsü Gayle Fine, "332.293 farklı kullanıcı 2.2 milyon telif hakkı ihlalini temsil ediyor," şeklinde bir açıklamada bulundu. Fine, ikinci dağıtım için neden basın toplantısı yapılmadığı sorulduğunda, "Sadece işi bir an önce halletmeye çalışıyoruz," diye yanıt verdi.

Lars, *Slashdot* röportajını bazı önemli noktalarla tamamladı. Dediğine göre, Metallica makul ticari içgüdülerden yola çıkarak hareket ediyordu: "İşimizi hak ettiği saygıyla ele alıyoruz, çünkü yaptığın şeyin ticari yönüne saygı duymazsan mahvolup gidersin. Müzik dünyası, yaptıkları şeyin ticari tarafına yeterince dikkat etmeyen ve büyük ölçüde mahvolan insanların kariyerleriyle dolu. İnternet paylaşımının potansiyeline rağmen, müzik sektörü her zaman plak şirketlerine ihtiyaç duyacaktır. Plak firmaları asla tamamen tükenmeyecek. Bunun tek nedeni de, yeni

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

sanatçıların bir yerlere getirilmeye her zaman ihtiyaç duyacak olmasıdır. Ve plak şirketleri bu konuda her zaman büyük bir rol oynayacak. 'Ben genç bir grubum, yeni başlayan bir sanatçıyım, müziğimi Napster'a – günümüzde YouTube– koyacağım ve sonra başarılı olacağım?' diyenler, boş verin bu fantezileri. Başarılı olmanın tek yolu, yaptıklarınızı mevcut rekabetin üzerine taşıyacak bir tanıtım ve pazarlama planlamasına sahip olmaktan geçiyor."

Lars, görüşlerini bazı istatistik verilerle güçlendirdi: "Üç hafta önce Napster'ı 48 saat boyunca izlediğimizde, 1.4 milyon kez indirilmiş Metallica müziği bulduk. Ancak bir plak şirketiyle anlaşması olmayan sanatçılar arasında sadece bir tane indirme vardı. Gelecek vadeden firmasız gruplar için internetin harika bir yer olacağından istediğiniz kadar bahsedebilirsiniz, ancak kimsenin anlayamadığı büyük bir karşı argüman var: Sen ve ben birlikte bir grup kurup demo yapabilir, sonra da Napster'a koyabiliriz. Ama bu kimin umurunda olacak?"

Ulrich, Metallica için gelecekteki web paylaşımının gerçek bir ihtimal ile kesinlik arasında bir yerde olacağını tahmin etti. Ve röportajı evde kasete çekmekle dosya paylaşımı arasındaki farkı vurgulayarak kapattı. "Aradaki fark, boyut ve kalite. Napster'ı kontrol ettiğimizde, 48 saat içinde 1.4 milyon telif hakkı ihlali tespit ettik. Bu, okul arkadaşınızın bir plağını kasete çekmekten çok farklı bir şey."

Lars görüşlerini anlamlı bir şekilde ifade etmiş olabilirdi, ancak gerginlik hâlâ giderek artıyordu.

◆◆◆

Napster fırtınasının öfkesine rağmen Metallica için hayat normal bir şekilde devam etti. James 28 Mayıs'ta San Francisco'da Motörhead'le müzik yapacak zaman buldu, onlar için "heavy-metalin vaftiz babaları" tabirini kullandı. Ayrıca Overkill ile de sahne aldı. Grup, 3 Haziran'da California'daki Culver City'de, Sony Stüdyoları'nda düzenlenen MTV Film Ödülleri'nde "I Disappear"ı –artık çıkmıştı ve yasaldı– çaldı. Üç hafta sonra Seattle'daki Müzik Tecrübesi Projesi Müzesi'nin açılışında sahne aldılar. Etkinlikte Red Hot Chili Peppers, No Doubt, Beck, Dr. Dre, Eminem ve Snoop Dogg gibi diğer isimler de vardı. Son olarak, Metallica yeni bir turnenin hazırlıklarına başladı. "Summer Sanitari-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

um" turnesinin açılışında; Korn, Kid Rock, Powerman 5000 ve System Of A Down performans sergileyecekti. Ayrıca *South Park* filmindeki "Little Boy, You're Going To Hell" parçasında James'in vokalleri de yer alıyordu.

Turne Massachusetts, Kuzey Carolina ve Missouri'den geçerek devam etti. Ne var ki Maryland, Baltimore'daki 4 Temmuz konserinde bir trajedi yaşandı: Yirmi bir yaşındaki bir genç dengesini kaybederek stadyumun üst balkonundan beton zemine düştü. Gruplar her ne kadar sarsılmış olsalar da, Georgia, Kentucky ve Teksas'a hareket ettiler. Ancak bu sefer de başka küçük bir trajedi yaşandı; James belini incitti ve 7, 8 ve 9 Temmuz konserlerinde çalamadı. Bu konserlerde Korn, SOAD ve Kid Rock'ın üyeleri bir araya gelerek bazı Metallica şarkılarını seslendirdiler, ancak telafi konserlerinin gerçekleştirilmesi de planlanmıştı.

Bununla birlikte Metallica'nın yaratmış olduğu canavarın geri çekilmeye niyeti yoktu. Napster davası grubun zamanının çoğunu işgal etmeye devam etti. 11 Temmuz'da Lars ABD Senatosu Yargı Komitesi'nde tanıklık etti ve uzun bir konuşma yaptı: "Adım Lars Ulrich. Danimarka'da doğdum. 1980'de henüz bir ergenken ailemle birlikte Amerika'ya geldim. 1981'de en iyi arkadaşım James Hetfield ile Metallica adlı bir grup kurduk. 1983'e gelindiğinde ilk albümümüzü çıkartık ve 1985 yılında artık yoksulluk sınırının altında yaşamıyorduk. O zamandan beri müzik dünyasında büyük başarılar elde ettik ve bunun için çok şanslıyız. Klasik Amerikan rüyası bir kez daha gerçekleşmiş oldu."

Bu esnada radyo istasyonları "I Disappear"ın hem stüdyo sürecindeki ham halini hem de Napster'ın sunduğu son şeklini çalmaktaydılar. Lars, bu durumun keşfinden sonra gündeme gelen meseleler hakkında da ayrıntılı olarak konuştu. Risk altındaki asıl mesele "seçim" idi: "Masa imal eden bir marangoz, masayı satıp satmayacağına veya ona ne yapacağına kendisi karar verir. Aynı seçeneğe bizim de sahip olmamız gerekmez mi? Şu anda Napster'ın can damarında akan müziği benim grubum yazdı, Napster değil. Albümlerimiz üzerinde hiçbir hakları yok. Metallica'nın müziğine tek bir peni bile yatırmadılar. Yaratıcı sürece hiçbir katkıda bulunmadılar. Sonuçta seçim hakkı bizden alınmıştır." Lars şu dikkatli ikazda da bulundu: "Yanlış anlamayın. Metallica kesinlikle teknoloji karşıtı bir grup değil. İlk albümümüzü çıkardığımızda,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

satışların çoğunluğu plak formatındaydı. Seksenlerin sonlarına gelindiğinde kaset satışları pazarın yüzde 50'sinden fazlasını oluşturuyordu. Şimdi de piyasaya CD hâkim. Ve eğer bir sonraki format internetten dijital olarak indirilen müzik olacaksa, üretim ve dağıtım tasarrufları Amerikan tüketicisine yansıyacaksa, elbette ki biz de bu biçimi benimseriz. Peki, elindeki bir dizi kod ile yatırıma, yaratıcı sürece ve pazarlama maliyetlerine hiçbir katkıda bulunmayan bir adam bizim ürünümüzü bedava dağıtırken, biz nasıl bu yeni formatı benimseyip müziğimizi uygun bir fiyata satacağız? Sizce bu kapitalist sistemin eşit şartlı faaliyet alanına ters düşmüyor mu?"

Önemli bir nokta olarak Ulrich, Napster'ın kendisinin söz konusu yazılımı izinsiz olarak kullanmasına izin vermediğini belirtti: "Bugün konuştuğum şeyin altını çizmek için, Napster internet sitesinin Kullanım Şartları bölümünden bir kısmı okumak isterim. Napster'ı kullandığınızda, temel olarak aşağıdaki şartları içeren bir sözleşmeyi kabul etmiş oluyorsunuz: 'Bu web sitesi veya bu web sitesinin herhangi bir kısmı çoğaltılamaz, kopyalanamaz, satılamaz, tekrar-satılamaz veya Napster tarafından açıkça izin verilmediği sürece herhangi bir ticari amaç uğruna istismar edilemez.'" Lars'ın bu son argümanı son derece ikna ediciydi ve ünlü davulcunun derinliklerinde barınan bir kurnazlığı ifşa ediyor, hatta bazılarını şaşırtıyordu. Tabii ki Napster kendi ürünlerinin istismar edilmesine izin vermiyordu –çok az yazılım buna izin verir– ancak bunu fark etmek ve onu yasal bir silah olarak kullanmak keskin bir zekâ gerektirirdi.

Bu esnada turne temmuz ayında; Colorado, California, Arizona, New Jersey ve Illinois'de devam etti. 12 Temmuz'da, artık iyileşmiş olan James geri döndü ve seyirciye esprili bir uyarıda bulundu: "Beni yerde görürseniz, Angus Young taklidi yapmamdan dolayı değildir!" "Summer Sanitarium" turnesinin son konseri Phoenix'te gerçekleşti. Kid Rock, "Turn The Page"i seslendirmek üzere bir kez daha sahne aldı. System Of A Down da grupla birlikte "Enter Sandman"i çaldı. Ertesi gece Lars ve Kirk, "American Badass"i Rock'la birlikte çalmak üzere *Tonight Show With Jay Leno'da* sahne aldılar. "American Badass", "Sad But True"nun ana cümlesine dayalı bir Kid Rock teklisiydi ve muazzam bir hit şarkı haline gelmişti.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Grup, 2 Ağustos ile 9 Ağustos tarihleri arasında yer alan altı telafi konserinin ardından, bir süre turne yapmayacaklarını, çünkü yepyeni bir albümün hazırlıkları içinde olduklarını açıkladı. Bununla birlikte, gerçek bir mola veremeden önce Lars, Napster davasıyla ilgili en açıklayıcı röportajını Metallica fan kulübü dergisi *So What*'ın editörü Steffan Chirazi'ye verdi. Ulrich, o aşamada mevcut işin Napster'ın kendisiyle savaşmak olmadığını belirtti: "Napster davası nihai olarak kontrolümüzün dışında ilerleyen bir yan saldırı, çünkü Californiya mahkemelerinde devam ediyor." Tüm yasal kargaşanın asıl sebebinin ne olduğunu anlatmaya gayret etti. "Zamanımın çoğunu işgal eden ve şu anda gerçekten çok daha değerli olan şey, kamunun bu konuda eğitilmesidir. İnsanların bu olayın ne hakkında olduğunu gerçekten anlamasını sağlamak istiyorum." Görüşlerini aktarma konusunda zorluk çekip çekmediği sorulduğunda, ünlü davulcu şu yanıtı verdi: "Şu gerçek bana huzur veriyor: Duruşumuza anlayış göstermeyen ya da söylediklerimize şiddetle karşı çıkan herhangi biri, ya bilgisizdir ya da sorunu tam olarak anlamıyordur. Yani temelde her şey cehaletten kaynaklanıyor demektir. Bence bu tartışılacak bir mesele değil. Kim bir şey yaratırsa, ona ne olacağına karar verme hakkı o kişiye ait olmalıdır. Böyle bir karar tartışmaya açık değildir."

İlginçtir ki Lars'ın dediğine göre, 1994 yılında Metallica kendi şarkılarının sahipliğini o kadar çok istemişti ki, kendi plak şirketi Elektra'ya dava açmıştı: "1994'te kendi plak şirketimize dava açtığımızda, tek amacımız kendi yazdığımız şarkıların sahipliğini elde edebilmekti. Yazdığımız şarkıların sahipliği bizde olmazsa, parçaların bizim istemediğimiz yerlerde kullanılabileceğini düşündük. Bu kıvılcımı yaratan en önemli olaylardan biri de, The Beatles grubunun parçalarının 90'ların başında bir *Nike* reklamında kullanılmış olmasıydı. The Beatles buna karşı çıkamamıştı, çünkü parçaların sahipliği artık grup üyelerinde değildi. Bir başkasına aitti. Dolayısıyla biz de 'Leper Messiah' gibi bir şarkımızın bir diş macunu reklamına düşmesini istemedik. Seçim bizim tarafımızdan yapılmadığı sürece, hiçbir parçamız bu şekilde istismar edilmemeliydi. Sonuç olarak şu anda tüm şarkılarımızın sahipliği tamamen bize ait."

Lars, tüm davanın onun için aynı zamanda bir öğrenme eğrisi olduğunu da açıkladı: "Binlerce röportaj gerçekleştirdim ve müzik med-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yasının bize karşı çok ön yargılı olduğunu hissediyorum. Bu konuyla ilgili en zor şey de, bu durumun bir-iki cümleyle açıklanabilecek bir şey olmaması. Dolayısıyla, dergilere otuz dakikalık röportajlar vermek ve daha sonra cümlelerimin bağlam dışında kullanıldığını görmek çok sinir bozucu bir şey." Hafif bir alçak gönüllülükle şunları ekledi. "Evet, bu sürecin başlangıcında söylenmemesi gereken bazı şeyleri söylemiş olabilirim. BBC ile yaptığım bir röportajda, 'Evet, hayranlarımıza doğrudan saldıracağız,' gibi bir şey söylemiş olabilirim. Bu şey benim için aynı zamanda bir öğrenme süreci oldu." Bununla birlikte, Lars'ın üzerinde hâlâ bir parça saldırganlık vardı. Napster gibi diğer dosya paylaşımı firmalarının kaderinin ne olacağı sorulduğunda, kükreyerek yanıt verdi: "Teknik danışmanlarımızdan her gün gelen bilgilere göre, bu lanet olası internet anarşistleri Freenet veya Gnutella gibi firmaları durduramayacağımızı, çünkü merkezi bir sunucu olmadığını söylüyorlarmış. Öyle mi, lanet olası herifler? Görün bakın, sizi nasıl durduruyoruz! Üç aya kalmadan o lanet olası beş para etmez şirketlerinizi yok edeceğiz. Bizim için küçük lokmasınız."

Of! Of! Of!

Ve böylece 2000 yılı –Metallica'nın şimdiye kadar sürdüğü en tartışmalı dönem– bitişe yaklaşıyordu. Grup eylül ayının sonlarında, *Siyah Albüm* için birkaç günlüğüne *Classic Albums* DVD belgeselinin çekimlerine katıldı. Kirk Hammett 5 Kasım'da, prova stüdyolarının yüksek kiralama maliyetlerini protesto eden bir yürüyüşe iştirak etti. James 17 Kasım'da, The Misfits'in San Francisco'daki Maritime Hall'daki konserinde sahne aldı. Metallica olarak, 30 Kasım'da, VH1 Müzik Ödülleri töreninde otoparkta hayranların önünde çalarak "En İyi Sahne Şovu" ödülünü aldılar. Lars 14 Aralık'ta, John McEnroe ile eşleşerek bir tenis turnuvasına katıldı. İkili, tenis oyuncusu Jim Courier ve R.E.M basçısı Mike Mills'e karşı oynadılar. Maçtan sonra, Ulrich davulunun başına geçerek McEnroe (gitar/vokal), Mills (klavye) ve Courier (gitar) ile birlikte müzik yaptı; bazı klasik rock parçalarını çaldılar.

Bununla birlikte tüm bu tatil eğlencesi, işlerin unutulduğu anlamına gelmiyordu. Yılın sonuna doğru, Metallica'nın hukuk ekibi tarafından başka bir dava daha açıldı. Bu sefer hedef parfüm üreticisi Guerlain ve ünlü Amerikan mağazaları Neiman-Marcus ve Bergdorf Goodman'dı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Hukuki davanın nedeni mağazalarda satılan ve Guerlain tarafından üretilen vanilya kokulu bir parfümdü. Ve doğru tahmin ettiniz, markası Metallica idi. Davacıların iddiasına göre davalıların Metallica markasını kullanması, kamunun zihninde karmaşaya neden olmuştu. Muhtemelen bu karmaşanın, yanılgının ve hatanın daha da sürmesine sebep olacaktı. Tabii canım, dünyanın en gelişmiş heavy-metal grubunun hayranları, grubu Metallica adlı bir parfümle karıştıracaktı. Ya da Allah göstermesin, dünyanın en gelişmiş heavy-metal grubunun parfüm işine soyunduğu zannedilecekti.

Napster sorunları yetmezmiş gibi 17 Ocak 2001'de, Metallica'nın 15 yıllık emektarı Jason Newsted gruptan kalıcı olarak ayrıldığını duyurdu.

Jason istifa etmişti ama mutluydu. En azından, duyurusundan hemen sonra onunla konuştuğumda. Metallica hayran kitlesini ve eskiden asla boyun eğmeyen grubu şaşkınlık içinde bırakan kararını vermeden önce, düşünecek epey bir zamanı olmuştu ve şimdi Metallica'nın müşterek zihniyetinin işleyişiyle ilgili değerli görüşleri vardı. Yıllarca çok sevdiği grubunu terk etme kararını neden aldığını sadece o açıklayabilirdi.

Metallica'yı terk ederken yaptığı resmi açıklamada, nedenlerden birinin de fiziksel sağlığına zarar verme riskinden kurtulmak olduğunu söyledi.

Daha spesifik olabilir miydi?

"Boynumda, belimde ve diğer yerlerimde oluşan incinmeler açısından, fiziksel sağlık konusunda bayağı bir gerçeklik payı var."

Sürekli şiddetli bir şekilde sahnede kafa sallamaktan olabilir mi?

"Evet. Yıllar içinde hiç durmadan tekrarlanan bu hareket. Sonuçta whiplash (boyun incinmesi) oluştu. 'Whiplash', ha ha! Neyse, doktorlar sürekli boynumu incitip durduğumu ve iyileşmesine zaman tanımadığımı söylediler. Biraz iyileşse, ben tekrar kötüleşmesine neden oluyordum."

Ama işin içinde bundan daha fazlası olabilir miydi? Bana kalırsa, Metallica'da bulunmaktan epeyce bezmiş olmalıydı.

Sesinde hafif bir pişmanlık var: "Dostum, gerçekten de kalmak isterdim. Grup benim hayatımın çok önemli bir parçasıydı, onu her zaman en öne koydum."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Hem böyle diyor hem de fiziksel sağlığına zarar gelmesi riskinden çekindiği için ayrıldığını söylüyor, öyle mi?

Şimdi biraz daha derinlere iniyor. "Hayır... Bu pek çok sebepten sadece biriydi. Artık kendimi yaptığım şeye %110 veremeyeceğimi hissettim... İnsanlar benden bunu bekliyor ve benim bunu yapmaya ihtiyacım var. Ve şimdi her şeyi bir yıl boyunca düşündükten sonra bakıyorum da... Bence... James o dönemde kendi kafasında bir yerlerde yaşıyordu, kişisel hayatı ve diğer konularla ilgili sıkıntıları vardı."

James'in sıkıntıları hakkında detaylara girmiyor, ben de sormuyorum ve Newsted devam ediyor: "Olayları ele alış şekli ve diğer her şey... Çok iyi anlıyorum. Sıkıntıları vardı, ama yine de her zaman Metallica adının koruyucusuydu. Her zaman Metallica'nın bütünlüğünün bir koruyucusu oldu. İşte bu yüzden Metallica şu anki Metallica olabildi, James bunun ana nedenlerinden biridir. Lars'ın azmi ve James'in bütünlüğü bir araya geldi ve işte karşımıza bu şey çıktı. Ve şimdi bunu çok iyi fark ediyorum. Ama bazen işi fazla zorlarsanız, ne olduğunu herkes bilir." Jason hüzünlü bir edayla devam ediyor. "Burada da böyle bir şey oldu. James tam da olmasını istemediği şeyin olması için savaşıyordu ve sonuçta her şeyi uzağa itmiş oldu. Bir süre sonra bunun farkına vardım, ama aynı zamanda yaşanmış olması gerektiğine de inanıyorum. Kaderde yaşanması vardı. Şimdi ellerindeki fırsatlarla bir sonraki adımı atmaları gerekiyor: Fırtınalar estirmek ve tüm zorlukların üzerine cesaretle gitmek. Metallica'nın bir sonraki dönemi başlıyor. Yirmi yılı geride bırakıp, bir sonraki on yıla adım attılar ve insanlara bu işin nasıl yapıldığını göstermeye devam ediyorlar. Ve bunu yapmanın harika bir dönemindeyiz, heavy-metal geri dönüyor ve onu Metallica'dan başka kim daha iyi gösterebilir? Ve yazacak daha çok şarkıları, çalacak çok performansları var..."

Newsted derin bir iç geçirdi. "Ve sonuçta işler buraya vardı. Tüm o şeylerin karışımının bir sonucu olarak. Şimdi belli bir özgürlük duygusu içindeyim ve bu harika bir şey."

Ne kadar zamandır mutsuzdu?

"Böyle bir şeyin içinde olduğunuzda... Bir iş veya bunun gibi bir şeyin... İnsanlarla yakın ilişki içinde olduğunuzda... Para sahibi egolarla ve şımarık pisliklerle... Gerçi benim için çoğu zaman sorun yoktu, çün-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

kü kötüden çok iyi vardı. İnsanlarla tanışmayı ve bunun enerjisinden beslenmeyi çok ama çok seviyordum. İşin en sevdiğim kısmı buydu ve en çok bunu özlüyorum."

Her zaman çok eğlenmişe benziyordu ve ona bunu hatırlatıyorum.

"İşte olay bu. Gerçekten de eğleniyordum, ama belli bir noktaya gelindiğinde... Sanırım yaklaşık sadece dört ay geçmişti... 'Lanet olsun, artık burada olamam,' dedim."

Röportajın ortasında biraz kafam karıştı. Jason neden ayrıldığını açıklıyor, ama hiçbir açık bilgi vermiyordu. Yeni grubu Echobrain'den bahsetmeye hevesliyken –iyi bir pop-rock albümü çıkarmak üzereydiler– Metallica'daki iç çatışmanın detaylarına girmek istemiyordu. Bunların hepsi daha sonra çıkacaktı.

Başka bir yerde Jason, Metallica'daki yerine geçecek kişi konusunda basına detaylı açıklamalarda bulundu. Armored Saint ve Fates Warning'in Joey Vera'sını önerdi. Vera, Cliff'in yerini alması için düşünülen seçeneklerden biriydi. Newsted, görevi üstlenecek kişinin ne tür özelliklere sahip olması gerektiği sorulduğunda şu cevabı verdi: "Deneyimli ve grubun çevresinden biri olmalı. Sektöre uzun yıllarını vermiş biri. Yirmi yaşındaki bir adamın, yirmi yıllık grubu olan adamlarla çalmasını düşünemezsin."

Jason şunları da ekledi: "Joey hâlâ genç görünüyor ve fiziksel olarak çok iyi durumda. O çok akıllı ve yetenekli bir müzisyen. Sonsuz bir enerjiye sahip. En son neredeyse o seçilmişti zaten. Son üç tercihin arasında o vardı. Grupla yılların arkadaşlığı var. Günümüzde, gösterişli ve tutkulu bir müzsiyen olmak başlı başına hiçbir anlam ifade etmiyor. 'Aynı zamanda bir iş adamı gibi de olabilmelisin. İnsan ilişkilerinde iyi olmak zorundasın. Bu tecrübeden uzak yirmili yaşlarındaki bir gencin işi zor olur. Bu büyüklükte bir şeye adım atamaz, rahat hissedemez, Hetfield'ın saygısını kazanamaz."

Metallica'yı fiziksel nedenlerden terk ettiğini açıkladığında yalan söylemiyordu. *Kerrang!* dergisine şu açıklamada bulundu: "Yaklaşık yirmi yıl boyunca, akçaağaçtan imal edilmiş ağır basgitarlar çaldım. Haftada beş gece iki buçuk saat boyunca kafa sallarsan ve bunu on yıldan daha uzun bir süre yaparsan kendine büyük zarar veririsin. Omurga ve boyun kemiklerim arasındaki bütün dokular yıpranmış durumda.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Boynumda sadece kemik üzerinde kemik var ve bu yüzden kendime çok dikkat etmeliyim. Eskiden olduğu gibi, müziğe kafa sallamam artık mümkün değil. Artık Metallica için olması gerektiği gibi bir müzisyen olamayacağımın farkına vardım ve bu yüzden geri çekilmek zorunda kaldım. Sürekli acı çekmeden çalmaya devam etmem mümkün değildi ve devam etmem akıllıca olmazdı."

Jason hikâyemize nasıl aniden girdiyse, aniden çıkıyor.

◆◆◆

Jason'ın şoke edici duyurusunun haricinde, ocak ve şubat ayları Metallica için çok sıkıntılı sayılmazdı: Lars, ABC TV'nin *Who Wants To Be A Millionaire?* adlı programında bir hayır kurumu adına 32.000 dolar kazandı ve Jerry Cantrell ile canlı bir performans sergiledi. MacFarlane Toys, grubun *...And Justice for All* dönemindeki siyah kıyafetli ve uzun saçlı hallerini yansıtan bir dizi Metallica aksiyon figürü piyasaya sürdü. James, Corrosion of Conformity ile sahne aldı. Grup altıncı Grammy'sini kazandı: Bu kez, *S&M*'de yer alan "The Call of Ktulu" parçası için "En İyi Rock Enstrümantal Performansı" ödülünü.

Bunların haricinde 12 Şubat tarihinde ABD Temyiz Mahkemesi, Napster'ın telif hakkıyla korunan şarkıları izinsiz olarak paylaşan kullanıcılarını engellemesi gerektiğini belirtti. Alt mahkeme, şirket aleyhindeki önceki ihtiyati tedbir talimatını yeniden hazırladığında Naspter operasyonlarını durdurmak zorunda kalacaktı. Metallica, web sitelerinde şu ifadeyi içeren resmi bir açıklama yayımladı: "İlk günden beri kavgamız, müziğinin kendi rızası olmadan sömürülmesini istemeyen sanatçıların haklarını korumak oldu. Mahkemenin kararı bu hakkın geçerliliğini onaylıyor ve Napster'ın yalnızca Metallica'nın müziğini değil, Napster sisteminin bir parçası olmak istemeyen diğer tüm sanatçıların çalışmalarını paylaşmasının yanlış olduğunu teyit ediyor. Teknolojiye, internete veya dijital müzik dağıtımına asla itiraz etmedik. Tek istediğimiz sanatçıların yaratıcılıklarını bu kanallar vasıtasıyla nasıl, ne zaman ve hangi formda dağıtıldığını kontrol edebilmeleridir. Bu, Napster'ın sürekli olarak reddettiği bir şeydi ve şimdi mahkeme bu kararı onlar için verdi."

Bununla birlikte, Metallica'yla yapılmış uzun bir röportaj 5 Mart'ta *Playboy* dergisinde yayınlandığında huzurlu ortamlar paramparça oldu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Röportaj Jason'ı da dâhil edecek şekilde birkaç ay önce gerçekleştirilmişti. Sonuçlar acımasızdı: Ayrı ayrı yapılan röportajlar sayfaya sanki bir grup röportajıymış gibi yerleştirilmişti ve üyeler gergin ergenler gibi birbirlerine sataşıyorlardı. Makaledeki en ilginç alıntıları içeren bir basın açıklaması, beklentileri sınırlara çekiyor, grubun parçalanmak üzere olduğu söylentilerini besliyordu. Özellikle Jason'ın yakın tarihte ayrılmış olması göz önünde bulundurulduğunda. Yazar Ron Tannenbaum şu açıklamalarda bulundu: "Jason Newsted'in Metallica'yı terk etmesine hiç şaşırmadım. İki ay önce, dört üyenin her biriyle bir gün geçirdim ve hiç bu kadar kavgacı ve çatışmacı bir grup görmemiştim diyebilirim. Her biri yalnız kalma ihtiyacından bahsediyordu. En mutsuz Metallica üyesi de Marin County'deki bir kayıt stüdyosunda tanıştığım Newsted'ti. Metallica'nın içinde yavaş yavaş boğulduğunu itiraf etti ve 'Metallica'yı başka bir grup için bırakmazdım,' dedi. 'Bunu başka bir gruba katılmamak için değil, hayatımı yaşamak için yapardım,' diye ekledi."

9.000 kelimelik makale inanılmaz derecede derinlere iniyordu, her ne kadar soruların bir araya getiriliş şekli röportajı yapay bir hale getirse. Kaçınılmaz olarak Lars, Napster konusuna değiniyordu: "En büyük başarımız, Amerikan kamuoyunda bir farkındalık yaratmaktır. Bu konu, 21. yüzyılın ilk büyük meselesi oldu. Açıkçası, fikri mülkiyet hakları konusuyla ilgili olan herkese yeni milenyumun uyandırma çağrısıydı." James de şunları ekliyordu: "Müzik yapmayı çok seviyorum, çünkü iyi bir yaşam ve tatmin duygusu sağlıyor. Ancak ailemi tatmin duygusuyla besleyemem."

Daha kaygısız konular; daha eski, daha sarhoş ve daha masum zamanların anılarıydı. Kirk: "Gün boyunca içki içiyor, hava almak için bile dışarı çıkmıyorduk. İnsanlar etrafımıza sinekler gibi üşüşüyordu, ama buna tahammül edecek toleransı çoktan kazanmıştık. Namımız bizden önce ilerlemeye başlamıştı. Kill 'Em All turnesini hatırlayamıyorum bile. Öğleden sonra üç ya da dört gibi içmeye başlıyorduk." Bununla birlikte, ünlü gitaristin zor dönemlere yönelik anıları da vardı: "Çocukken ailemden sürekli kötü muamele gördüm. Babam çok içiyordu. Beni sürekli döver, annem de geri kalmazdı. Bir gün kendime bir gitar edindim ve on beş yaşımdan itibaren odamdan nadiren çıktım. Bir keresinde on altıncı yaş günümde, annem babamın saldırısına uğradı ve

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

onu kurtarmaya çalıştım. Ancak babam bu sefer de beni tokatlamaya başladı. Sonra bir gün bizi öylece terk ediverdi. Beni ve kız kardeşimi yetiştirme mücadelesi annemin omuzlarına yüklenmişti. Öfkemin büyük bir bölümünü müziğe döktüğüm kesinlikle doğru. Ayrıca dokuz ya da on yaşlarındayken, komşumuzun tacizlerine de uğradım. Adam tam bir sapıktı. Köpeğim Tippy'nin ırzına geçti. Bugün bunlara gülerek geçiyorum. Aslına bakarsanız, o günlerde de gülerek geçiyordum."

Grubun tüm üyeleri James'i, Metallica'nın en büyük içicisi olarak ilan ediyorlardı. James, "Sadece eğlence olsun diye bir şişe votka bitirirdim," diye itiraf ediyordu. "Hâlâ hayatta olduğuma şaşırıyorum." Jason ise "Provalara ya da fotoğraf çekimlerine gelemeyecek kadar çok içen tek kişi James'ti," diye onaylıyor. "Kendisini zehirleyen tek kişi oydu."

Terapi konusu açıldığında James şunları ekliyordu: "*Load* albümü döneminde, içmeyi kesmem gerektiğini hissettim. Belki de bir şeyleri kaçırıyordum. Diğer herkes sürekli mutlu görünüyordu. Ben de mutlu olmak istiyordum. Hayatımı akşamdan kalmışlığa göre organize ediyordum. Cuma günü Misfits çalıyorsa, cumartesi günü akşamdan kalmışlık günüydü. Bir sene boyunca terapiye giderek kendim hakkında çok şey öğrendim. Büyürken seni yaralayan birçok şey var ve nedenlerini bilmiyorsun. 'Bleeding Me' bu konuya değiniyor. Kanımdaki tüm kötü şeylerin ve kötülüklerin dışarıya akmasını sağlamaya çalışıyorum. Terapiye giderken, kendimle ilgili pek çok çirkin şeyi de keşfettim. Karanlık noktaları. Bunun için hiç içmeden bir yıldan daha uzun bir süre geçirmem gerekti... Ve yine de gökler masmaviye dönüşmedi. Hayat aynen devam ediyordu ve daha az eğlenceliydi. İçimdeki kötülükler dışarı çıkmamıştı. Ne gülüyor ne de iyi zaman geçiriyordum. O aşamada, içki içmenin benim önemli bir parçam olduğunu fark ettim. Ama şimdi en azından ne kadar uzağa gidebileceğimi biliyorum... Bir alkolik olduğumu söyleyemem. Ama bilirsiniz, hiçbir alkolik, alkolik olduğunu kabul etmez."

Konu uyuşturucuya gelince, Kirk şunları hatırlıyor: "Kokain kesinlikle hayatımızın önemli bir parçasıydı. Diğer müzisyenlerle takıldığında, kendini beş adamla bir tuvalete sıkışmış halde bulabiliyorsun. ...And Justice for All turnesinde ciddi bir kokain sorunum vardı, ama sonuçta uzak durmaya karar verdim. Çünkü beni depresyona sokuyordu. Bir keresinde eroin denedim ve etkisinden nefret ettiğim için Tanrı'ya minnettarım."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Lars de kendi uyuşturucu tecrübelerinden bahsediyordu: "Bir keresinde asit denedim ve korkudan altıma yapıyordum. Benim en çok takıldığım uyuşturucu her zaman kokain oldu. Sayesinde birkaç saat daha fazladan içebiliyordum. Pek çok insan onu sana yakınlaşmanın bir yolu olarak kullanıyor ve sen de buna kanıyorsun. Ama belli dönemlerde kendime, 'Tamam, bir süre ara vereceğim,' deyip altı ay boyunca uzak durdum."

Ancak röportajın en göze çarpan kısmı, Jason'ın yan projelerine izin verilmemesinin ve basgitaristin bu konuda yaşadığı hayal kırıklığının tartışıldığı bölümdü. James: "Birisi bir yan projeye yaptığı zaman, Metallica'nın gücünden azaltır. Son zamanlarda bazı çirkinlikler yaşıyoruz. Ve basında tartışılmaması gereken durumlar bunlar. Konuşmamamız gereken bazı konulara çok yaklaştık." Yine de konuşuyor. "Proje nerede sona erecek? Onunla turneye çıkıyor mu? Tişört satacak mı? Bu onun grubu mu? İşin beğenmediğim kısmı bu. Karınızı aldatmak gibi bir şey bu! Bir başkasıyla daha evlenmek gibi!" Röportajı yapan kişi, "Peki Jason boşluk sırasında ne yapmalı?" diye sorduğunda Hetfield, "Bilmiyorum, ben onun seyahat acentesi değilim," diye karşılık veriyor.

Büyük bir karmaşa yaşandığı barizdi. Örneğin Hammett, Jason'u destekliyordu: "James sadakat ve birlik istiyor, buna saygı duyuyorum. Ancak yarattığı sorunlar zincirinin farkında olduğunu sanmıyorum. Bir insanı onu mutlu eden şeylerden uzak tutmak ahlaki açıdan yanlış bence." Aile içi endişeleri gerekçe gösteren Ulrich ise bu tartışmaya katılmıyordu: "Bu karmaşayla uğraşamam. Aile hayatım ve karımla ilgili bazı sorunlarım var. James Hetfield ve Jason Newsted çekişmesinden biraz daha ağır sorunlar."

Son olarak, genellikle ince düşünceli biri olan Newsted konuşuyor ve şunları söylüyordu: "James'in kendisi birkaç albümde yer alıyor. *South Park* filminde var, Kenny cehenneme gittiğinde şarkı söylüyor. Ve neredeyse bütün Corrosion Of Conformity albümlerinde de var. Ona olur, bana yok! Ben kendi müziğimi çalamam, ama o gidip istediğiyle çalışabilir."[1] Çok kasvetli bir resimdi. Bununla birlikte Lars, çatışmanın zarar verici olmadığını ısrarla vurguluyordu: "Sonuçta, tüm çekişmenin

1 Jason haklıydı. James, Corrosion Of Conformity ve Green Jelly tarafından yapılan albümlerde çalmış ve hem kendisi hem de Kirk, Primus'ın albümlerine iştirak etmişti.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

üzerinde cereyan eden karşılıklı sevgi ve saygı içindeyiz. Önemli olan şu ki, hâlâ buradayız. Ve hâlâ burada olan tek kişileriz... Dördümüzle ayrı ayrı röportaj yapılması için ilginç bir zaman. İçini döken insanları dinliyorsunuz ve neredeyse sizi aracı olarak kullanıyoruz."

Bununla birlikte, Jason'ın neden gruptan ayrıldığı artık çok daha açıktı. James'in kontrol deliliği ve Newsted'in boynunda oluşan hasarın birleşimi, çıkış yapmak için en uygun zaman olduğunu gösteriyordu. Ve Jason nihayet istediği gibi albüm kaydedebilir, piyasaya sürebilirdi. Şimdiye kadar yaptığı etkileyici yan projelerin listesi şu şekilde: Echobrain; tekrar canlanan Voivod'ta grup üyeliği; Strapping Young Lad'ın Devin Townsend'i ve Exodus'un Tom Hunting'iyle IR8 adlı bir proje; Hunting, Sepultura'nın Andreas Kisser'ı ve MachineHead'in Rob Flynn'i ile Quarteto Da Pingo adlı bir iş birliği; El Rone, Fatso, Groove Stang, Judas, Kopper Biskits, Long Ass Johnny&The Fabulous Y-Tones, Maxwell Ranchouse Groups, Sepultallica, Sexoturica, the Moss Brothers ve Voodoo Children gibi gruplarla iş birlikleri. Ayrılığın ardındaki kirli çamaşırların bu kadar açık bir şekilde yayınlanması gerçekten üzücüydü.

◆◆◆

James Hetfield, Lars Ulrich ve Kirk Hammett, Jason'un ayrılmasının ve *Playboy* röportajlarının ardından gözlerini kırpıştırarak geleceklerini düşündüler. Harekete geçirdikleri sonuçlar silsilesi, etraflarında fırtına gibi dönüyordu. Napster mahkemelerde son nefesini verirken, bireysel grup üyeleri hâlâ canlı performanslara katılıyor –Lars 4 Nisan'da Godsmack ile sahneye çıktı– tek başlarına röportajlar veriyorlardı. James, ESPN Aksiyon Sporları ve Müzik Ödülleri'nde basına yaptığı açıklamada, "Belli ki herhangi bir konser vermeden önce bir basgitariste ihtiyacımız olacak," dedi. "Fakat yine de birlikte yazıp kayıt yapabilir, farklı projelerde yer alabiliriz. Şu anda tamamen özgür bir tavrımız var. İstediğimiz yöne gidebiliriz. Olması harika bir yer."

Belki de bir grup üyesini kaybetmenin şoku biraz tedavi edici olmuştu. Hetfield şunları ekledi: "Şu anda üçümüz güç topluyoruz. Ve bu gruba her kim girecekse, çok şeye katlanmak zorunda kalacak. Birbirimizin varlığından gerçekten çok memnunuz ve uzun süredir ihmal ettiğimiz bazı şeyleri telafi ediyoruz. Bu bizim için çok eğlenceli ve sağlıklı bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

dönem." Grup ayrıca yeni bir albümün yolda olduğunu ima etti, hatta 2002'den önce bile piyasaya çıkabilirdi. Ulrich, "Şu anda bulunduğumuz yerin en iyi yanı, önümüzde hiçbir şey yok. İlk kez muazzam miktarda özgürlük hissediyoruz, artık ne istersek yapabiliriz," dedi. Konu yeni basgitariste geliyor: "Dört yılda dört albüm çıkardık. 90'ların son dört yılı. Hiç kimsenin Metallica'yı özelikle özlediğini sanmıyorum. Jason'ın yerine dolduracak doğru kişiyi bulmak için biraz zaman ayırmak istiyoruz."

Ve 23 Nisan 2001'de, Metallica nihayet Bob Rock eşliğinde tekrar stüdyoya girdi. Bu sefer doğru dürüst bir iş çıkarabilecekler miydi? Şarkılar *Load&Reload*'taki şarkılardan daha iyi olacak mıydı? Hayranlar öyle umuyordu ve Lars, metallica.com'a şunları ekledi: "Bir sürü hasta fikrimiz var ve tekrar bir grup olarak geriye dönmek çok güzel. Yeni müziğimiz oldukça hasta, çirkin ve kafayı yemiş!"

Ve böylece kepenkler indirildi ve grup tüm Metallica kayıt seanslarında olduğu gibi mutlak bir sessizliğe büründü. Bazı istisnalar vardı tabii: Lars ve Skylar 6 Mayıs'ta ikinci çocukları Layne'in doğumunu duyurdular. Ertesi hafta Ulrich, İzlandalı grup Sigur Rós'un konserinden çok etkilenerek onlara, "Teşekkürler, teşekkürler, teşekkürler! Şu anda stüdyoda albüm gibi bir şey yapmakla uğraşıyoruz ve sizden bir ton ilham almış olarak geri dönüyorum," şeklinde bir not yazdı. Birkaç gün sonra Kirk, Sammy Hagar'ın Cabo San Lucas'taki Cabo Wabo Cantina adlı kulübünde "Until It Sleeps"i çaldı. Aynı hafta içinde Lars, San Francisco'daki KSJO radyo istasyonunda dört saatlik bir DJ seti çalmak üzere mikrofonu devraldı ve dinleyiciye NWOBHM klasiklerini dinlettirdi.

12 Temmuz 2001'de grup, Napster savaşının bittiğine dair haberlere yanıt verdi. Her iki taraf da yasal uyuşmazlıklarının çözümünü ilan etmişti. Uzlaşma, Napster'ın hem sanatçılar hem de müzik severler açısından olumlu bir araç haline getirmesine, bu konuda birlikte çalışılmasına olanak tanıyordu. Ortaya çıkan oydu ki, Napster telif hakkıyla korunan çalışmaların kasıtlı olarak dağılmasını önleyen filtreler geliştirmişti ve firmanın geçici CEO'su Hank Barry şu açıklamada bulundu: "Metallica, hem kendi hem de diğer sanatçıların adlarını ve yaratıcı çalışmalarını korumak adına cesur bir duruşun yanında sert, ilkeli bir yaklaşım be-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

nimsemiştir. Yeni teknolojimizde yer verdiğimiz temel sanatçı haklarını dikkatimize sunmuştur. Yaptıklarına saygı duyuyor ve bu anlaşmazlığın kendilerine neden olduğu tüm zarardan dolayı özür diliyoruz."

CEO'nun ilk birkaç kelimenin ardından gülümsemeye başladığını hayal ediyorsunuzdur. Açıklamasına şu şekilde devam etti: "1981 yılına dayanan kariyerleri içinde Metallica, müzik ve video dünyasındaki yaratıcı, teknolojik ve pazarlamaya ait girişimlerde her zaman ön planda olmuştur. Son derece açık ki, Metallica'nın uzun ömürlülüğü ve hayran sadakati, grubun geriye değil, her zaman ileriye bakmasıyla mümkün olmuştur." Alçak gönüllü sözler bunlarla sınırlı değildi. "Metallica'nın ve elbette ki, tüm sanatçıların bu evrimde bir sesinin olması gerektiğini anlıyoruz. Yeni bir iş modeli geliştirmek üzere Metallica'yla çalışacağımız için mutluyuz. Bu model, sanatçıların seçme hakkına cevap verecek bir modeldir ve Metallica onun uğruna çetin ve takdire şayan bir şekilde savaşmıştır."

Lars da kendi adına birkaç şey söyledi, kelime oyununa itinayla seçilmiş bir iki cümle ekledi: "Sanırım bu meseleyi hem hayranlar hem kayıt sanatçıları hem de söz yazarlarının lehine olacak şekilde çözdük. Napster'dan bir süredir istediğimiz bu uzlaşma sayesinde sanatçı haklarının daha iyi korunacağına inanıyoruz ve sanatçılara yaratıcı çabalarının nasıl dağıtılacağını seçmelerini sağlayacak olan yeni modelin Napster tarafından hayata geçirilmesini bekliyoruz. Sonuçta yasal düzene geçmelerine sevindik." Dikkat ederseniz Lars, yeni yazılımın hayata geçmesinin temel konu olduğunu ima ediyor.

Bununla birlikte en içten saçmalık Napster'ın kurucusu Shawn Fanning'den geldi. Ünlü girişimci yağcı sözler sarf edebilmek için büyük bir gayret gösterdi: "Metallica ile çatışma içinde olduğumuz dönemde bile, sanatçıların çıkarlarını korumaya çalıştıklarını unutmadık. Metallica, önemli bir sanatçı hakları meselesini ön plana çıkarmıştır. Bu yüzden sert eleştirilere maruz kaldılar, ama bunlara göğüs gerdiler. Çünkü yaptıkları şeyin sanatlarının korunması adına son derece gerekli olduğuna inanıyorlardı. Açılan davaya rağmen, Metallica'nın konumu onların yüksek ideallerinin bir yansıması olmuştur ve grubun Napster'la olan özel ilişkileri her zaman seviyeli bir şekilde cereyan etmiştir. Hukuki mücadeleyi bitirmenin ve el sıkışmanın zamanı geldi. Metallica'nın deste-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ğini ve saygısını kazanmak için sabırsızlanıyoruz, çünkü Napster'ı hem sanatçıların ihtiyaçlarına hem de dünyadaki tüm müzik severlerin isteklerine cevap verebilecek bir araç haline getireceğiz. Bu sayfayı kapatmış olmaktan memnuniyet duyuyoruz."

Fakat sayfa gerçekten de kapanmış mıydı? Pek sayılmaz. Napster çok geçmeden ticari operasyonlarına son verdi. Günümüzde bile –iki yıl sonra– ara sıra gönderilen posta listesi e-postalarının haricinde hâlâ aktif değil.

Kahramanlarımıza gelince, Napster'ı yenmiş olabilirlerdi. Ancak kendi hayran kitlesiyle yaşadıkları belli bir meseleyi henüz çözmemişlerdi. Sonuçta o eski imajlarını zedelemişler, tutkulu hayranlarının büyük bir bölümü tarafından saldırgan, dava açma meraklısı para gözler olarak görülmeye başlamışlardı. Acaba bu durumu nasıl telafi etmeyi düşünüyorlardı?

Ve dahası grupta bariz bir çöküş vardı. Jason'ın ayrılması, *Playboy*'daki röportaj, 1996 ve 1997 yıllarındaki *Load&Reload* albümlerinden beri hiç müzik çıkarılmamış olması daha derin ve daha korkutucu bir keyifsizliğin belirtileriydi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yirmi Üçüncü Bölüm

Napster Hakkındaki Gerçek

> Efsane 12: 2001 yılına gelindiğinde, Metallica'nın para tutkunu kurumsal patronlardan hiçbir farkı kalmamıştı ve Napster davasıyla hayran kitlelerine olan saygılarını tamamen yitirmiş olduklarını sergilediler.
>
> Efsane 13: Bu bir Metallica-Napster davasından daha fazlasıydı. Konuşma özgürlüğü gibi pek çok temel konular da sorgulanmıştı.

Bunlar, Napster davası devam ederken Metallica'yı hedef alan iddialardı. Binlerce eski hayran, Metallica'nın Napster'a karşı açtığı savaştaki yoğun çabası ve kararlılığı yüzünden hem öfkeli hem de üzgündü, – özellikle sıradan *Load&Reload*'tan sonra– bunun sonucunda da grubu başka gruplar için terk etmeye başladılar.

Ne yazık ki, her şey o kadar basit değildi.

Öncelikle Metallica'nın, Napster'ın sorunlu ve kısa varlığına katılımı sonlara doğru başladı ve gelin biraz geçmişe gidelim: Shawn Fanning, okuldaki ilk yılının ilk döneminde Northeastern Üniversitesinden ayrılarak Ocak 1999'da o devrimci yazılımını tasarlamaya başladı. Hiz-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

met, haziran ayında –Metallica'nın müdahil olmasından yaklaşık bir yıl önce– çevrimiçi oldu. Napster, haziran ayında gerekli finansmanı sağladı, ağustos ayında profesyonel bir CEO'yu işe aldı ve ekim ayında da plak şirketleriyle keşif müzakerelerine başladı. Ne var ki plak şirketlerinin ürünlerinin Napster aracılığıyla çevrimiçi olarak dağıtımı fikri hız kazanamadı ve aralık ayında, RIAA,[1] Napster'a telif hakkı ihlalinden dolayı dava açarak bir şarkının her kopyalanışına karşılık 100.000 dolar zarar talep etti.

Mahkeme davası devam ederken, Napster'ın profili muazzam ölçüde büyüdü ve markanın namı WOM pazarlama aracılığıyla tüm dünyaya yayıldı. 2000 yılı başlarında çeşitli üniversiteler, programı şebekelerinden kaldırmak zorunda kaldılar. Çünkü öğrenci kitlesi tarafından gelen kullanım talebi çok büyüktü. Fanning, bir yıl gibi kısa bir süre içinde tüm pazarlama uzmanlarının hayalini yaratmış ve piyasaya sürmüştü: Herkesin sahip olması gereken bir ürün. Metallica davası ise Lars'ın 300.000'den fazla isimle birlikte çıkagelmesiyle nisan ayında başladı.

Kritik dönem Mayıs 2000'de, risk sermayedarları Napster'a 15 milyon dolar yatırım yaptığında başladı. Napster artık karizmatik inek öğrenci Fanning ve arkadaşlarının yürüttüğü bir yeraltı operasyonu değildi. Belli bir iş planı, gelişmiş bir kurumsal yapısı ve ciddi bir ticaret prestiji olan iyi finanse edilmiş bir şirketti. Metallica, kâr amacı gütmeyen bir takım öğrenci grubunu kapatmaya çalışmıyordu. Önemli kaynaklara sahip büyük bir şirketle karşı karşıyaydı. Çoğu kişinin Napster hakkında anlamadığı ilk şey budur.

13 Haziran 2000'de RIAA, tüm büyük plak şirketlerinin –Büyük Beşli gibi– müziğinin Napster aracılığıyla takas edilmesini engellemek üzere ihtiyati tedbir başvurusunda bulundu. İki gün sonra Napster, söz konusu davayla mücadele etmek üzere ünlü avukat David Boies'i işe aldı. Bu sadece zengin ve tecrübeli bir şirketin yapacağı bir hareketti. Boies, dört temel gerekçeye dayanan bir savunma hazırladı:

Birincisi, Napster kullanıcıları herhangi bir telif hakkını ihlal etmiyordu ve bunun iki nedeni vardı:

---

1 Amerika Birleşik Devletleri'nde şarkıcıların sattığı albüm ve tekli sayısına göre verilen bir ödüldür. Amerika Kayıt Endüstrisi Birliği (RIAA) adlı kuruluş tarafından verilmektedir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

a) Dosyaların ticari olmayan amaçla sınırlı derecede kopyalanması ABD yasalarına göre "adil kullanım" olarak kabul edilir.

b) Audio Home Recording Act (AHRA)[1] yasasına göre, tüketici tarafından gerçekleştirilen ve ticari amaç taşımayan her türlü kopyalama yasaldır.

İkincisi, Napster son derece ciddi ve herhangi bir hakkı ihlal etmeyen hizmetler sunuyordu:

a) Kullanıcıların zaten sahip olduğu fazladan "yedek" kopyalar sağlamak.

b) Yeni veya sözleşmesiz grupların, telif hakkı alınmamış müziklerini dağıtmak.

c) Örnekleme amacıyla kullanılması için –genellikle adil kullanım olarak kabul edilir– içerik sağlamak.

Bunun dönüm noktası bir emsali vardı: 1984'te, dönemin Betamax videokaset kaydedicisi üreticilerinden Sony, film yapımcıları Universal Studios tarafından dava edildi. Bununla birlikte ABD Temyiz Mahkemesi, videokaset çalarların çoğunlukla telif hakkıyla korunan materyallerin kopyalanmasında kullanılmasına rağmen, telif haklarını ihlal etmeyen önemli kullanımları olduğunu da söyledi.

Üçüncüsü, yepyeni bir Dijital Milenyum Telif Hakkı Yasası'na göre, internet servis sağlayıcıları –ISS'ler– kullanıcılarının tüm faaliyetlerini izlemekten muaftılar. Bu faaliyetlerin bir kısmının yasa dışı olduğunu bilseler bile. Dolayısıyla, Napster bir ISS –Yahoo veya Google gibi– olduğunu ispatlayacaktı.

Dördüncü gerekçeye gelince, "Telif hakkı sahipleri –bu davada RIAA– telif haklarını rekabete aykırı bir amaçla kullanırlarsa, bu durum telif hakkının kötüye kullanımını teşkil eder ve buna izin verilmez," şeklinde idi.

Ne var ki bu gerekçelerden hiçbiri yargıcı ikna edemeyecekti. 26 Haziran 2000 tarihinde, ABD Bölge Yargıcı Marilyn Patel, RIAA'nın lehine karar verdi ve Napster'a telif haklarıyla korunan içeriğin takas edilmesini en geç iki gün içinde gece yarısına kadar durdurmasını em-

1 Amerika Birleşik Devletleri'nin 1976 tarihli telif yasasında müzik korsanlığının durdurulması için yapılan bir değişikliktir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

retti. Kararında, Napster'ın potansiyel "telif hakkı ihlal etmeyen kullanımlarını" –anlaşmasız grupların müziklerinin dağıtımı gibi– minimal buldu ve şunları ekledi: "Hizmetin büyük ve ticari açıdan önemli bir kullanımı, çoğunluğu telif hakkıyla korunan ve hiçbir izni alınmamış popüler müziğin kopyalanmasını içermektedir." Hâkimin açıklamalarına göre Napster yöneticileri; a) Telif hakkıyla korunan materyalin kullanıcılar tarafından değiştirildiğini ve b) Bu faaliyetin kanunsuz sayıldığını biliyorlardı: "Deliller, Napster yetkililerinin kaleme aldığı iç yazışmaları içeriyor ve bu yazışmalar Napster'ın korsan müziği paylaşılabilir hale getirdiğini belirtiyor. Ayrıca, korsan müziği takası yapan Napster kullanıcılarının kimlikleri ve IP adresleri konusunda bilgisiz kalınması gerektiğini vurguluyor."

Bölge Mahkemesi'nin emrini yerine getirmek için iki gün vardı ve Napster için kartlar masaya dizilmişti. Bununla birlikte 9. ABD Temyiz Mahkemesi, şirketin faaliyete devam etmesine izin veren bir karar aldı. Ancak daha fazla duruşmanın ardından Şubat 2001'de, Napster'ın telif hakkıyla korunan içeriğin ticaretini durdurması kararı alındı. Bu aşamada Napster, Alman medya şirketi Bertelsmann ile ortak çalışma planlarını olduğunu açıkladı. Sanatçıların ödemelerini garanti altına alan üyeliğe dayalı bir sistem geliştirecekler ve kullanıcıların belirli müzik dosyalarını –telif hakkıyla korunan– indirmesini engelleyen bir dosya filtreleme sistemi ekleyeceklerdi, ancak bu planlar hiçbir zaman hayata geçmedi.

Dava yavaş yavaş kapandı ve nihayetinde Napster tasfiye edildi veya sadece sessiz kaldı. Bu aşamada, piyasada bir grup dosya paylaşım programı daha mevcuttu. Gnutella ve Freenet 2000 yılında popüler hale gelmişti. Audiogalaxy 2001'de oldukça büyüktü, ancak sonradan endüstri tarafından kapatıldı. O dönemde WinMX ve Soulseek gibi popüler programlar da vardı. Napster'ın kendisi ise artık web sitesinin ardında karanlık bir varlık gibiydi, zaman zaman gizemli animasyonlu öğeler gönderiyordu.

Bununla birlikte dosya paylaşım camiası sonradan muazzam boyutlara ulaştı. Her saat binlerce hatta milyonlarca kullanıcı içerik paylaşımında bulunuyordu ve kendilerine karşı şahsi davalar açılmadığı sürece bu durum böyle devam edeceğe benziyordu. 2000 ve 2001 yıllarında ce-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

reyan eden Napster davasına baktığımızda, teknolojinin durdurulamaz olduğunu söyleyenlerin tahminleri fazlasıyla doğru çıktı. Artık sadece müzik değil, filmler, yazılımlar ve videolar da paylaşılabiliyordu. Geniş ağ internet erişiminin yaygınlaşmasından sonra, şifrelenmemiş hemen hemen her türlü dosya dijital olarak takas edilebiliyor ve bu da telif hakkı sahiplerinin geçim koşulları ve telif hakkının kendisi hakkında büyük soru işaretlerine neden oluyordu.

Lars Ulrich, bu savaşa katılarak kendisini son derece karmaşık bir duruma düşürdü ve her yönden gelen eleştirilerin bombardımanına maruz kaldı. Daha kötüsü, kendi hayran kitlesinin büyük bir bölümünün nefretini kazandı. Bu işe bulaştıktan sonra geri adım atmaya niyeti yok gibiydi –belki de atamıyordu– ve bir takım öfkeli kamu açıklamalarında bulundu: "Eğer bazı hayranlarımız bizim için önemli olduğunu hissettiğimiz haklarımızı istememize ve onlar için savaşmamıza saygı duymuyorsa, ben de onların saygısını istemiyorum zaten. Ben de onlara saygı duymuyorum." İşte bu da Metallica için kötü bir halkla ilişkiler yaklaşımı oluşturuyordu.

Birçok hayran da öfkeliydi, çünkü Metallica'nın Napster'ı sadece para kaybettikleri için dava ettiğini düşünüyorlardı. Ne var ki durum böyle değildi. Lars şunları ekledi: "Şu anda, bu durum gerçekten parayla ilgili değil. Bu gelir kaleminde kaybolan para bizim için cep harçlığıdır. Benim için en temel sorun, insanların interneti nasıl algıladığıdır... Fikri mülkiyet hakları açısından, internet kullanıcılarının haklarının hangi sınırda olduğudur."

Ne var ki bu mesaj herkes tarafından kabul görmeyecekti. James ve Dr. Dre'nin yorumları duruma hiç de yardımcı olmuyordu. James, "Bir madrabaz, bir grup olarak biçmemiz gereken hasadı bizden çalıyor," derken, Dr. Dre de "Napster, evlatlarımın ağzındaki lokmayı kapıyor. Her zaman sevdiğim bir işi yaparak geçinmek istedim ve Napster benim bu rüyamı parçalıyor," şeklinde bir açıklamada bulundu.

Şu bir gerçek ki, eğer Metallica bunun bir para meselesi olmadığını önceden belirtseydi, çok daha az hayran kaybetmiş olacaktı. Ama bunu yapmadılar. Ve her ne kadar Ulrich çoğu zaman odaklı ve makul olsa da –"İstenen ideal durum son derece açık ve basit; Napster'ı iflas ettirmek. Müziğimizin kaldırılmasını sağlamanın tek yolu, her şeyi kapatmak,"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gibi söylemlerle– hayran kitlesinin büyük bir bölümü nakit akışı sorununu bir türlü aşamıyordu.

Gruptan gelen mesaj karışık ve dağınık gibi görünüyordu; Lars derin konulara odaklanıyor, James para konusuna değiniyor, Jason ve Kirk de nadiren açıklamalarda bulunuyordu, ayrıca diğer sanatçılar da kendi görüşlerini ortaya attıklarında dava biraz daha bulanık bir hal aldı. Mötley Crüe'den Nikki Sixx şunları söyledi: "Sanırım Metallica bir grup paragöze dönüştü. Bu dava ile kendinizi plak şirketinize ve avukatlarınıza sattınız. Aslında siz kendinizi yıllar önce sattınız." Courtney Love aksi fikirdeydi: "Napster'ın veya daha gelişmiş Gnutella'nın bizi korumak için bizimle iş birliği yapmaması durumunda, telif haklarımı korumak adına toplu dava açacak ilk kişi ben olurum. Başka bir deyişle, Lars Ulrich'in yanındayım." Madonna ortada bir yerde görünüyordu: "İnternette bilgi takası fikrinden hoşlanıyorum, fakat bütün bir albümü çevrimiçi olarak bedavaya almak tam bir saçmalık. Yani, albümlerimin parasını ödeyin."

Duruşunu tüm karmaşanın ortasında açıklığa kavuşturmak isteyen Lars, 12 Mayıs 2000 tarihinde Public Enemy'nin Chuck D'sini karşısına alarak *The Charlie Rose Show*'da konuyla ilgili bir televizyon tartışması yaptı. Chuck D, çevrimiçi dosya paylaşımının destekçisiydi. Tartışma çok geçmeden eşit derecede kabul edilebilir iki görüş açısına bölündü. Lars, Metallica'nın duruşunun parayla ilgili olmadığını söyledi. Kendi konserlerinin izleyici tarafından kaydedilmesine itirazları yoktu: "İnsanları müziğimizi konserlerde kaydetmeye teşvik ediyoruz. Ev kayıtlarına bir itirazımız yok, çünkü açık bir ses kalitesi kaybından bahsediyoruz. Ama şarkılarımızın orijinal stüdyo kaydı mükemmel bir dijital formatta yayınlandığında işin rengi değişiyor."

Chuck D daha geniş bir argüman sundu. Napster konusunun aslında plak şirketlerinin, sanatçıların hayatlarını kontrol etme arzusuyla ilgili olduğunu söyledi. Dava, gücün halka geri kazandırılmasıyla ilgiliydi. Ne de olsa, evdeki bilgisayarlarının başında oturan ve birbirlerine bir ağ ile bağlı olan bireyler, yeraltı direncinin modern bir tanımıydı. Chuck şunları ekledi: "Bu paralel bir dünya ve yeni bir paradigma şekilleniyor. Buna uyum sağlamak zorundasın. Bu bir 'Lars Chuck'a karşı' davasından çok öte bir şey. Bu bir 'Halk plak şirketlerine karşı' davası. Top şimdi halkın elinde ve sen buna uyum sağlamak zorundasın."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ayrıca, Metallica'nın diğer sanatçıların çoğuyla farklı bir duruma düştüğünü, çünkü şarkılarının sahipliğini kendi ellerinde tuttuklarını ve dolayısıyla çevrimiçi ticaretin bir plak şirketini değil de onları kişisel olarak etkilediğini belirtti. Chuck daha önce interneti bir radyo biçimi olarak gördüğünü söylemişti ve programın sunucusu, "Bir sanatçı hangi noktada çalışmalarının internetten çıkarılmasını istemeli?" diye sorduğunda makul sayılacak bir açıklamada bulundu: "1967'de FM radyo geldiğinde, bunun kalitesinin sanatçıların satışlarını azaltacağına dair büyük bir karmaşa yaşandı. Kaset kaydediciler çıktığında ise herkes, 'Bizi soyacaklar, satışlarımızı azaltacaklar,' dedi. Ama bunun tam tersi çıktı, hatta bu şeyler müzik endüstrisinde turbo etkisi yarattı. Bundan böyle tüm dünyaya müziği yayacak olan şey internettir."

Charlie Rose, Napster kullanıcılarını durdurmanın hiçbir yolu olmadığını belirtti. İsterlerse oturumu kapatıp başka bir kullanıcı kimliğiyle yeniden kayıt yaptırabilirlerdi. Lars buna şöyle karşılık verdi: "Alevleri teker teker söndürelim. Evet, birileri her zaman başka bir nükleer savaş başlığı inşa edebilir, ama bu gidip var olanları yok etmemeliyiz anlamına gelmez. Her şey adım adım halledilir." Bu kritik bir konuydu, çünkü Lars'ın geleceğe değil de şimdiye odaklanan; "Her ne pahasına olursa olsun, geri çekilmeyeceğiz" zihniyetini sergiliyordu. Ünlü davulcu, diğer dosya paylaşım programlarına odaklanmadan önce Napster'ı ezmek istiyordu. Ama kendisi bile umutsuz bir görevle karşı karşıya olduğunun farkındaydı: "Birkaç yıl içinde her türlü filmi, edebi eseri, şiiri ve artık ne varsa indirebileceğiniz bir yazılım olacak." Bugün bunun böyle olduğunu hepimiz biliyoruz.

Napster avukatı David Boies, birkaç ay sonra *Wired* dergisine Napster'ın paylaşılacak mevcut şarkıları listeleyen merkezi bir dizine –sunucuya– sahip olduğunu söyledi ve bu da Metallica'ya açıkça tanımlanabilir bir hedef sundu: Telif hakkıyla korunan içeriğin takas edildiğini açıkça gösteren, yasal açıdan önemli bir delil parçası. Freenet gibi yeni programların merkezi bir dizini yoktu. Kullanıcılar merkezi bir kaynaktan ziyade birbirlerinin sabit disklerini arıyorlardı. Dolayısıyla teorik olarak bu kullanıcılara dava açmak imkânsızdı. Metallica ya da RIAA Napster'ı kapatmayı başarabilirse, uygulanabilir tek seçenek merkez dizini olmayan programlar kullanmak olacaktı ve bu da hem tüketiciler hem de telif hakkı sahipleri için kötü bir durum teşkil edecekti.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Boies, "Bir yandan Gnutella ve Freenet, diğer yanda Napster arasında büyük fark var," diye açıklıyor. "Merkezi sunuculu dizinler, tamamen merkezi olmayan hizmetlerin sunamadığı bir hizmet sağlarlar. Merkezileştirilmiş dizin sayesinde, kullanıcıların seçim yapma ve karar verme becerisi çok daha yüksektir. Bence en büyük tehlike şu: Eğer çok daha verimli ve telif hakkı sahiplerini çok daha iyi koruyabilen Napster gibi bir hizmeti kapatırsanız, telif hakkı sahiplerine karşı daha az koruyucu olan daha az verimli bir sisteme yönlendirirsiniz."

"Diğer olasılık da," diye devam ediyor. "Denkler-arası merkezi dizin teknolojisini başka bir ülkeye, örneğin Kanada'ya taşımak. Sistem ticari olmadığı için, Kanada'da kurulduğunda Amerika'da yapabileceğiniz hiçbir şey yok. Eğer Amerika Birleşik Devletlerinde abonelik satarlarsa bunu durdurabilirsiniz. İnsanlardan belli bir ücret alırlarsa bunu durdurabilirsiniz. İnsanları onlara bir şeyler vermeye zorlarlarsa bunu da durdurabilirsiniz. Ama buradaki durumun güzelliği, kimseyi bir şey vermeye zorlamıyorsunuz. Kullanıcılar Kanada'daki bir adresi kendi inisiyatifleri dâhilinde ararlarsa, bunu durdurmak için yapabileceğiniz hiçbir şey yok."

Başka bir deyişle, Napster'ı yok ederek Lars kendini ayağına kurşun sıkıyordu. Üstelik daha hassas davranmış olmaları gereken milyonlarca öfkeli hayran göz önünde bulundurulduğunda... Boies'in *Wired*'a söylediği şeylerden biri de, müşterileriyle savaşa giren bir endüstrinin her zaman kaybeden taraf olacağıydı. Aynı şey mikro seviyede Metallica için de geçerliydi.

◆◆◆

Tüm bu Napster halkla ilişkiler felaketinden ne sonuç çıkarabiliriz? Belki de her zaman olduğu gibi, her iki tarafın da eşit geçerlilikte bir masalı olduğunu... Sonuçta, Metallica için her şey para demek değildi. Web siteleri ve fan kulübü faaliyetleri için yılda 250.000 dolardan fazla para kaybediyorlardı. Ve unutmamak gerekir ki James sırtını incittiğinde, telafi konserlerini kendi ceplerinden ödeyerek gerçekleştirmişlerdi. Bu gerçekler, Napster davasında ortaya çıkana dek medya fırtınasından gizli tutulmuştu. Ve Temmuz 2000'de gerçekleşen, Napster'ın sponsorluğundaki Limp Bizkit turnesi gibi yüksek profilli etkinlikler tarafından

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

da bunlar gizlenmişti. Limp Bizkit solisti Fred Durst şöyle bir yorumda bulundu: "Napster, müzik pazarlamak ve dağıtmak için mükemmel bir yol. Artık internet çağına geldik ve buna karşı savaşmaya çalışan herkes muhakkak plak endüstrisinin belirli standart ve uygulamalarına göre yaşayan insanlardır. Korkan ve tehdit altında hisseden kişilerdir."

Diğer nokta şu ki, Metallica sadece mülkiyet haklarını korumaya çalışıyordu. Telif hakkı yasaları sert objelerin dağıtımı ve satışı konusunda mükemmel bir şekilde işlese de, dijital kopyalamanın; anında, mükemmel ve takip edilemeyecek bir şekilde yapıldığı internet çağına da revize edilmeliydiler. Karmaşık ve neredeyse gizemli sayılacak telif hakkı yasalarını bir araya getiren yetkililer; ucuz, hızlı ve küresel bir dağıtım mekanizması olan internetle çoğaltılabilen dijital bilginin gelecekteki etkisini öngörememişlerdi. Yasalar artık hükümsüz kalmıştı ve Metallica kendisini korumaya çalışarak en doğru olanı yapmıştı. Ama ne yazık ki, bunu son derece saygısız ve çirkin bir şekilde sergilemişlerdi.

Diğer olası bir sonuç da, Metallica'nın Napster'a karşı ne yaptığı ya da yapmadığı konusunun aslında çok önemli olmaması. Metallica'nın kısa bir süre için katıldığı savaş, onlarca yıl sürecek kitlesel bir çatışmanın yalnızca küçük bir aşamasıydı ve bu çatışma sürecinde, sahiplik ve yazarlık konusunda uzun süredir devam eden pek çok inanç altüst olacaktı. David Boies'in dediği gibi, hem tüketici hem de Napster'ın konuşma özgürlüğü hakları bu davada sorgulanmaya başlamıştı: Amerika'nın o çok değerli "Birinci Anayasa Tadilatı", yıllarca sürecek olan mücadelenin içinde yeniden tanımlanacak mıydı? Belki de... Ve bu bağlamda, Metallica ile Napster arasındaki mücadele anı, gemisi batmadan hemen önce cüzdanını kaybeden Titanik kaptanı kadar önemli görünmektedir.

Belki de telif hakkı yasası o kadar karmaşık ki, onu anlamak için savaşarak asla net bir mesaj elde edilemeyecek. Müzik tarihi, bir şeylerin kendilerine ait olduğunu ya da olmadığını iddia eden ve ortalığı velveleye veren sanatçılarla dolu. Bunlar egoyla, para hırsıyla veya sadece kaçık oldukları için köpüren kişiler. Örneğin Metallica'nın kahramanı King Diamond, bir zamanlar Kiss'in hukuk ekibi tarafından dava edildi. Çünkü iddiaya göre sahne makyajı ile Kiss'in bas gitaristi Gene Simmons'ın makyajı birbirlerine çok benziyordu. King Diamond, "Bu tam bir delilikti," diye açıklıyor bana. "Yani, üç yaşındaki bir çocuk bile farkı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

anlayabilir. Hatta bize makyajlarının telif hakkı belgelerini bile gönderdiler! Ama tabii ki sonra basın neler döndüğünü ortaya çıkardı."

Gerçi ticaret dünyası böyle bir yerdir, hukuki mücadeleler her zaman bu dünyanın bir parçasıdır. Gelin, sorunu gerçek bir uzmanı –neden bahsettiğini bilen birini– çağırarak çözmeye çalışalım. Mart 2001'de Prometheus Yayınevi, Amerikan hukuk profesörü Jessica Litman'ın yazmış olduğu *Digital Copyright* adlı kitabı yayımladı. Litman, Michigan'daki Wayne Devlet Üniversitesi Hukuk Fakültesinde öğretim üyesi olarak çalışıyordu. Kitap, internet çağındaki Amerikan telif hakları yasasının gidişatına geniş bir bakış açısı sağlıyordu. Özellikle, 1998'de çıkarılmış olan Dijital Milenyum Telif Hakkı Yasası'nın ardından.

Profesör Litman, bu kitap için Metallica/Napster davasıyla ilgili olarak benimle konuşmayı kabul etti. Kitabında ifade ettiği üzere mevcut telif hakları yasaları, 'ne yaratıcının ne de genel halkın yeni ve orijinal bir eser yaratılmasından kaynaklanan tüm faydaları sağlayamayacağı' öncülüne dayanmaktaydı. İnternet telif hakları vakalarını 90'lı yılların başlarından beri inceleyen ve rapora döken Litman şu açıklamayı yapıyor: "Telif hakkı camiası, dijital teknolojiyle nasıl baş edeceklerine karar vermeye çalışıyordu ve ben de kendimi gerçek zamanlı olarak telif hakları tarihini yazarken buldum. İnternet meselesini tıpkı lobicilerin, Kongre'nin ve mahkemelerin takip ettiği gibi, aynı çabayla takip ettim."

"Metallica'nın bu davayı ele alış şeklini nasıl buluyorsunuz?"

"Metallica, pek çok açıdan kötü bir halka ilişkiler yaklaşımı sergiledi. Eğer, 'Çalışmalarımızı Naspter'da görmekten mutluluk duyarız, ama sadece bizim tarafımızdan CD'ye basıldıktan sonra,' gibi bir şey söyleseler durum farklı olurdu. Bence sanatçıların kendi eserleri üzerinde belli bir kontrole sahip olma çabası insanlar tarafından kabul gören bir durum. Makul biri olarak görünmeye devam ettiğiniz sürece bir sorun çıkmaz. Bununla birlikte, 'Hayır, bunların hiçbirini yapamazsın,' derseniz sorun yaratırsınız. Metallica, baskısı bitmiş ve CD'ye hiç basılmamış albümlerini bile korumaya çalıştı."

Daha önce belirttiğimiz üzere, Lars bu meseleyi daha hassas bir şekilde ele alabilirdi. Litman devam ediyor:

"Sanırım o ifadeler Metallica hayranları tarafından hiç de makul algılanmadı. Metallica, üniversiteleri dava eden ve bireysel kullanıcıları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

izleyen ilk gruptu ve bu yüzden büyük bir gerginlik yarattılar. Metallica'nın tonla para kazandığı yönünde çok fazla düşünce vardı ve insanlar bu davanın da parayla ilgili olduğunu düşünerek gruba gücendiler. Çoğu Metallica hayranı, grubun bir sonraki albümü muhtemelen satın almayacak. Bazı en ateşli hayranların bile artık gruba yabancılaşmış olduğundan eminim."

Telif hakları yasalarının acilen güncellenmesi gerekiyor: "Yaptığım şeyi yapabilmeniz için oldukça kuşkucul bir insan olmanız gerekiyor. Bir yandan internet sayesinde telif hakları yasalarının değişmeye zorlanacağını düşünüyorum, diğer yandan da pek umutlu değilim. Çünkü her gün yasaları çiğneyerek sistemin kırılmasına neden olan on milyonlarca insan var ve yerleşik çıkarlar fazlasıyla yerleşikler."

"Peki bu değişim hiç gerçekleşmeyecek mi?"

"Ne yazık ki telif hakları yasalarını olumlu yönde değiştirecek siyasi güç henüz mevcut değil, en azından bu ülkede. Kanunlar, yaratıcıların hak ettikleri ödemeleri almalarını sağlama konusunda yetersiz. Sonuçta, telif hakkıyla korunan bir çalışmayı kanunu ihlal etmeden kullanmanız mümkün olmuyor ve dolayısıyla geçimini eser yaratarak sağlayan bir sanatçı için durumlar hiç iç açıcı değil. İnternet öncesi dönemde, paranın büyük bir kısmı kitap ya da CD basanlara veya depo sahipleri gibi kişilere gidiyordu. Şimdi de yayıncılara ve üreticilere gidiyor, ama onlar bu parayı dava açma ve lobi yapma konusunda eğitim verdiğim avukatların masraflarını ödemek için kullanıyorlar. Bunun hiç kimse için etkili bir sonuç olduğunu sanmıyorum."

"Belli bir aşamada Napster ve Bertelsmann birlikte çalışmaya karar verdiler. Siz bu ortaklığın uygulanabilir olduğunu düşünüyor musunuz?"

"Hayır, çünkü o dönemde diğer plak şirketleri öylesine öfkeliydi ki, Napster'ın kalbine bir çomak sokarak onu gömmek istiyorlardı. Napster, yanlış giden her şeyin bir sembolü haline gelmişti. Plak endüstrisi, denkler-arası dosya ticaretinin müsaade edildiği bir dünya için hiç de hevesli değildi. Ve aslında hâlâ da değil. Bunu, her şeyin internetten indirildiği bir dünyaya atılan devasa bir adım olarak gördüler."

"Plak şirketleri, dosya paylaşımını şimdi –Napster davasından iki yıl sonra– nasıl görüyorlar?"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

"Bu ülkedeki denkler-arası dosya paylaşımını bir korsanlık, hırsızlık ve suç olarak karakterize etmeye devam ediyorlar. Hâlbuki ortada büyük bir para kazanma fırsatı var. Üstelik insanlara artık baskısı bitmiş olan ve mağazalardan satın alınamayan plaklara erişim sağlayabilirler. Ne var ki bu iş modelini uygulamaya gönüllü değiller."

Bütün fiyaskodan çıkacak en derin temalardan biri de şu: Eğer Napster amaçlarından birine ulaşsaydı, yani plak şirketleri tarafından dağıtılan müziğin asıl sahiplerinin kim olduğu konusunda meydan okuyabilseydi, bu çok daha sarsıcı bir vaka olacaktı.

Böyle bir şey tüm eğlence endüstrisinin tüm temelini sorgulamış olurdu. Sektörün sözleşmelere dayalı şekli yüzyıllar öncesine dayanıyordu. Litman: "Eğer Napster'ın parası tükenmeseydi, plak şirketlerinin telif haklarına sahip çıkmalarına meydan okuyacaklardı. ABD yasalarına göre, telif haklarının kime ait olduğu çok net değil. Plak endüstrisi, bu telif hakları üzerinde 'işe alınmak üzere üretilmiş eserler' olarak hak iddia ettiler. Bu da eğer ABD'de bir çalışan iseniz, işvereninizin söz konusu telif haklarına otomatikman sahip olduğu anlamına gelir."

"Böyle bir belirsizlik nasıl var olabilir ki?"

"Sanatçılar bir çalışan değildir. Onlar sözleşmeyle çalışan serbest girişimcilerdir. Belirli durumlarda hariç olmak üzere serbest girişimci, çalışmasının telif hakkına sahiptir ve bu telif hakkını atayabilir. Birçok sanatçı muhtemelen böyle yapıyor. Bununla birlikte, eğlence endüstrisindeki yoğun bütünleşme nedeniyle, bu sözleşmelerin hepsinin bulunması kolay değil. Dava esnasında Napster, 'Telif hakkı kanununa göre, bana dava açmadan önce bir kayıt belgesi sunmanız gerekiyor, bana sahip olduğunuzu iddia ettiğiniz eserlerin bir listesini verin,' dediğinde, plak şirketleri bunu yapamadılar." Bu bağlamda, Metallica'nın bu olaya dâhil olması önemsiz görünüyor. Söz konusu dava, onlarca hatta yüzlerce yıllık sözleşmeye bağlı müzakere sisteminin kökünü kazıyabilirdi. Ayrıca ABD hukuk sistemini, üzerine kurulu olduğu kökleri yeniden gözden geçirmeye zorlayabilirdi.

Bunun gerçekleşmemiş olması, Napster'ın parasal kaynaklarının tükenmiş olması gibi sıradan bir sebebe dayanıyordu. "Kesinlikle," diye katılıyor Litman. "Son birkaç yılda, haklı olmalarına rağmen, dava yoluyla iflas ettirilen birçok şirket gördüm." Bu durum hakkında ABD'de-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ki adalet sisteminin ne dediğini tartışmak günlerimizi alabilir, ama sanırım temel prensip herkes için son derece açık ve net: Güçlü olan her zaman haklıdır. Ve öyle görünüyor ki özellikle eğlence endüstrisinde...

David Boies, insanları merkezi olmayan bir hizmeti kullanmaya zorladığımızda; onları telif hakkı sahiplerini daha az koruyan, daha az verimli bir sisteme iteceğimizi söylemişti. Profesör Litman buna katılıyor mu? "Evet. Merkezi olmayan bir hizmet iki yönden daha az verimlidir. İlk olarak, kullanıcılar için daha az verimlidir. Çünkü aradıkları şarkıyı bulmadan önce birkaç hizmeti denemek zorundadırlar. İkincisi, para toplamayla ilgili herhangi bir sistemde, ne kadar çok şebeke varsa o kadar çok insanla anlaşma yapılması gerekir. Bu da çok fazla denetlenmesi gereken durumu ortaya çıkarır. Evet, merkezi olmayan bir hizmet gizlilik açısından daha koruyucudur. Ancak söz konusu verimlilikse, hizmeti ne kadar merkezileştirirseniz o kadar etkili olur."

"Bütün bu meselenin muhtemel sonucu nedir?"

"İnsanlar denkler-arası dosya paylaşımından asla vazgeçmeyecekler, çünkü böyle bir hizmet çok faydalı. Sanatçılara telif hakkı alınmış eserler için ödenek yaratacak bir modele ihtiyacımız var. Bence sonunda herkes zorunlu lisanslara razı olacak. Denkler-arası paylaşım asla demode olmayacak, çünkü dünyanın en iyi müzik mağazasından daha iyi. Daha iyi seçim ve anında tatmin imkânı sunuyor. Nasıl insanlar internet servis sağlayıcılarına para ödüyorlarsa, bu servise de para ödemeye gönüllü olacaklar. Bu da herhangi bir kullanım ücreti gibi kabul edilecek. CD-R ve benzeri şeylerin maliyetine boş medya vergisi eklenmesi denenebilir. Ancak en basit şey, internet servisi ücretlerine belli bir vergi eklemek olacaktır. Büyük olasılıkla geniş bant internet erişimi olan müşterilere sınırlandırılma getirilir, ancak çevirmeli bağlantı kullanan müşteriler zaten çok fazla bir yükleme yapamaz."

"Sizce plak endüstrisi, bir uyarı verilmiş olmasından memnun mu?"

"Kesinlikle... Ancak denkler-arası dosya paylaşımı yapan kişilerin sayısı her saat daha da yükseliyor. Bu mükemmel bir dağıtım mekanizması ve eğer kalıcı olacağını kabul edebilirlerse, bundan çok para kazanma fırsatları var."

Plak şirketlerinin denkler-arası dosya paylaşımını yıkmak için kullandığı temel argümanlardan biri de şu: Tanınmış sanatçılardan gelen

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gelirlerini kaybederlerse, daha riskli yeni gruplara yatırım yapma konusunda isteksiz olacaklar ve böylece daha az müzik üretilecek. Haklı görünüyor olabilirler, ancak göz ardı ettikleri başka bir yön var: İnternet, sanatçıların lanse edilebileceği yeni bir kanal ve bu da müzik satışlarının artmasını sağlayabilir.

Litman: "80'li yıllarda videokaset çalıcıları piyasaya çıktığında, sinema endüstrisi küplere bindi. Bu teknolojinin kanunsuz ilan edilmemesi durumunda film yapmayı keseceklerini, çünkü insanların kopyalama yapabildiği bir ortamda film üretmenin anlamsız olduğunu söylediler. Ama şimdi görüyoruz ki, videokaset satışlarından elde ettikleri para, sinema salonlarından kazandıkları paradan çok daha fazla. Bence denkler-arası paylaşım da buna benzer bir modele oturtulabilir. Endüstrinin buna zorla sürüklenmesi ve suratına çığlık atılması gerekecek tabii."

İnternetin iyice gelişip büyüdüğü ve pazardaki yerini bulduğu günümüzde, Napster davasının büyük bir hareketteki küçük rolünün önemini görüyoruz. Plak şirketlerinin söz konusu davayı ne kadar ciddiye aldığına da gülmeden edemiyoruz. Sonuçta, film endüstrisinin zamanında videokaset çalıcılarına karşı sürdürdüğü protestolara şimdi saygı duyuyor musunuz?

Metallica, Napster yüzünden pek çok hayranını kaybetti. Ve tabii ki o son beş yıl içinde yaptıkları sıradan albümler de bu duruma hiç yardımcı olmadı. Napster hapı yutarken, orta parmaklarını göstererek ayrılan hayranların çoğu zaten gitmeye hazırdılar. Ama şu konuya açıklık getirmek gerekir. Sorun, Metallica'nın Napster'ın peşine düşmesi değildi. Bunu kindar, meydan okuyucu ve inatçı bir şekilde, tıpkı devasa kurumsal bir firmanın tarzıyla yapmış olmasıydı. Lars pek çok kez gereksiz söylemlerde bulunmuştu. İnternette müzik paylaşmaktan hoşlanan çok insan vardı. Ne Metallica ne de avukatları, teknolojiyi baskılamaktansa bundan faydalanmanın yoluna gitmeyi akıl etmemiş ve tüm dava boyunca aşırı derecede maço bir tavır takınmıştı.

Metallica'nın kurumsal bir pislik haline geldiğini belirten efsane, tam da belirtildiği gibi sadece bir efsane. Grup, Napster'a dava açarak doğru olanı yaptı. Ne var ki bunu yapış şekilleri son derece yanlıştı. Onları umursamaz ve açgözlü insanlar gibi göstermişti.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Napster davasının, ilk görüşte göründüğünden çok daha büyük bir sorun olduğu efsanesi ise gerçek. Dosya-paylaşım endüstrisi 2001 yılında tökezleme aşamasına geldi ve yaşadığı şokun etkisiyle uzun bir süre sallantıda kaldı. Dosya paylaşımının tamamen kontrollü ve yasal olduğu günlerin gelmesi gerekiyor. Çünkü bu mekanizma son derece kullanışlı ve öyle kolayca –büyük protestolar ve maliyetler olmadan– kaldırılmamalı. Bu herkesin faydalanabileceği bir sistem, neden kaldırılsın ki?

Jessica Litman'ın dediği gibi, "Endüstri tüm muharebeleri kazanıyor, ama aynı zamanda savaşı kaybediyor. Metallica'nın bu sistemi kendi çıkarları yönünde kullanmanın bir yolunu bulamamış olması çok yazık."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yirmi Dördüncü Bölüm

2001-2003

19 Temmuz 2001'de, James Hetfield'in alkol ve diğer bağımlılıklar için bir rehabilitasyon merkezine girdiği duyurusu şaşırtıcı olmamalıydı.

Metallica.com'daki resmi bildiride şöyle diyordu: "Yeni albümümüzün kayıt süreci de dâhil olmak üzere tüm mevcut etkinlikleri erteledik." Yazıyı okuyan hayranlar durumun ne kadar ciddi olduğunu anlamıştı. James'in bir aile kabul ettiği grubundan dışarıya adım atma kararı –her ne kadar geçici de olsa– daha önce hiç görülmemişti. Elbette ki söylentiler yayılmaya başlayacaktı. Herkes James'in alkol içmeyi sevdiğini biliyordu. Metallica boşuna "Alcoholica" lakabını kazanmamıştı. Ancak yazıyı okuyan gözlemciler, Hetfield'in uyuşturucuyla ilgili sorunları olup olmadığını da merak etmeye başladı. Neyse ki, James'i kurtarmaya hazır bir beyaz şövalye vardı ve ortaya çıktığında herkesi şaşırttı. Jason Newsted, basına şu açıklamayı yaptı: "Her şeyden önce şunu açıklığa kavuşturmak istiyorum... Nasıl bu sonuca vardılar bilmiyorum ama... Diğer bağımlılıkların uyuşturucuyla hiçbir ilgisi yok. James'i tanıdığım onca süre içinde, adam alkolden başka bir şeye dokunmadı. Kesin olarak söyleyebilirim ki; hiçbir zaman amfetaminlere, kokaine ve bunun gibi şeylere bulaşmadı. LSD veya ekstaziye asla takılmadı. Yazılanların uyuşturucuyla ilgili olduğu sananlar büyük bir yanılgı içindeler."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Peki, diğer bağımlılıklar ile ne kastedilmişti? Son derece açıktı ki, Newsted de en az herkes kadar habersizdi: "Bilmiyorum. Grubun ayrılacak olması veya diğer şahsi sorunlarla ilgili takıntılar olabilir. Duygusal sorunlar, üzüntü, zorluklar veya stres gibi durumlar. Her şey üst üste geldi. Ama o güçsüz bir insan değil, bunu siz de çok iyi biliyorsunuz. O çok güçlü biri. Kendisini biraz toparlayabilmesi ve yola devam edebilmesi için bu şeyi yapması gerekiyordu, hepsi bu!"

Jason, son cümlesiyle bir şeyi son derece açık bir şekilde dile getirmişti. James'in ve sonuç olarak grubun sıradanlık ve kafa karışıklığı denizinden çıkabilmesi için; –içinde uzun süredir boğulmaktaydılar– yaratıcı bir yeniden doğuşun gerçekleşmesi gerekiyordu. Terapi, bir boğa gibi kükreyen ve muharebedeki askerin enerjisiyle sahne alan James için olağan dışı bir durum sayılabilirdi, ama ileriye doğru adım atabilmenin tek yoluydu.

James'in sorunlarının kaynağı, çocukluk döneminde Hıristiyan Bilim inancıyla yetiştirilmiş olmasına bağlanabilir. "Dyer's Eve" ve "The God That Failed" şarkılarından bunu açıkça görüyoruz. Hetfield ile yapılan röportajları izleyen herkes, sanatçının arka planda derin duygular barındırdığını görmüş olmalı. Ölçülü tonlarını, utangaç hatta neredeyse mesafeli tavırlarını ve beğenisine hitap etmeyen sorulara kaş çatışlarını göz ardı etmek mümkün değil.

Öyle görünüyor ki, o engelleri aştığınızda James sadık bir arkadaşa dönüşüyor. Hirax'ın Katon DePenası, "James harika bir insandır," diye açıklıyor. "İçi dışı birdir. James Hetfield'ın benim bildiğim yanlarını çok az insan görmüştür. O gerçek bir arkadaştır. Bir keresinde beni evinin merdivenlerinden yukarıya, oradan da içeriye taşıdı. Çünkü bir gece öncesinde Sacrilege ve Possessed ile turnedeyken bileğimi incitmiştim. Grubun en sevdiğim adamıdır o!" Bununla birlikte, Motörhead'in Lemmy'sinin bana dediğine göre, çılgın gösteri dünyasında en güvendiğiniz kişi bile sizi hüsrana uğratabiliyor: "Bence *rock'n'roll* dünyasında pek çok insan aşırı gergin. Olayları derinlemesine düşünmek yerine içgüdüsel tepkiler vermeyi tercih ediyorlar. Aslında, bu senin kişiliğine bağlı... Mesela ben daha çok bir Budist gibiyim... Orada oturur ve olumsuz olayların cereyan edip akmasını beklerim. Ama şuna eminim ki, *rock'n'roll* dünyasında diğer yerlere nazaran daha çok intihar vakası yok,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

hatta bizdeki sayı daha az diyebilirim. Tek fark, bizimkiler daha çok haber ediliyor."

Hetfield'ın terapiye gittiği haberi yayılmaya başladıkça, destek mesajları da ortaya çıkmaya başladı. Tedavisinin başlamasından on gün sonra, James'in kendisi de bir mesaj yayınladı ve Metallica.com'da şu sözlere yer verdi: "Sorunlarım olduğunu kabul etmek hiç kolay olmadı. Dünyanın her yerinde edindiğim arkadaşlarımdan destek gelmesi harika bir duygu. Çok teşekkür ederim, bu benim için çok anlamlı."

Dave Mustaine'in kendisi de Metallica'nın sitesine bir mesaj yazdı. Adını belirtmedi ancak yorumlarından kim olduğu son derece açıktı. "Buradan James'e en iyi dileklerimi gönderiyorum. Şu anda ne hissettiğini ve insanların ne dediğini çok iyi biliyorum. Ben de aynı şeylere maruz kaldım." Mustaine'in en büyük dileklerinden biri; James, Lars ve kendi başçısı Dave Ellefson'la birlikte konser vermek ya da bir albüm kaydetmekti. Zamanında kendisi de az terapi görmemişti. "Eminim ki sırf Metallica'ya b*k atmak için bu sayfaya gelen Metallica düşmanları var. Ben onlardan biri değilim. Ben bir hayranım. Her ne kadar gruptan kovulmuş ve incinmiş olsam da hâlâ öyleyim. Lars, benim şimdiye kadar tanıdığım en tatlı adamlardan biridir. O çok akıllı bir adamdır. James'e gelince, bu dünyanın gördüğü en iyi ritim gitaristlerinden ve solistlerinden biridir. Biliyorum ki eğer o ve ben tekrar bir araya gelseydik, insanlar bizim yapacağımız müzikten muazzam derecede etkilenirlerdi."

Eylül 2001'de San Francisco'da bir Metallica hayranlar kongresi düzenlendi. Lars ve Kirk, bir Metallica tribute grubu olan Creeping Death ile "Die Die My Darling", "No Remorse", "Helpless", "...And Justice for All", "Ride The Lightning" ve "Am I Evil?" adlı parçaları çaldılar. Ancak bundan sonraki birkaç ay sessiz geçti; ta ki 3 Aralık'ta James'den Metallica web sitesinde bir güncelleme gelene dek. Webmaster şunu yazdı: "Evet millet, James'den haberler var ve haberler iyi. Tedavi süreci son derece iyi gidiyor ve o şu anda artık dışarıda. Hayat hakkında da oldukça iyi hissediyor." Hetfield da şunları ekledi: "Metallica aracılığıyla tanıştığım arkadaşlarımdan gelen destek mesajlarını okuduğumda, zorlu yollar daha pürüzsüz hale geldi. Hepinize teşekkür ederim. Beni derinden etkilediniz. Yazdığım müzik ve sözler benim için her zaman terapi görevi görmüştür. Tanrı vergisi bu hediye olmadan, şimdi nerede

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

olurdum bilmiyorum. Ve şimdi müziğimin diğer insanlar üzerinde oluşturduğu etkiyi ve bağı daha derinden hissediyorum."

Terapi süreci, James'in üçüncü çocuğu Marcella'nın 24 Ocak 2002'de dünyaya gelmesiyle birlikte kuşkusuz hem daha kolay hem de daha karmaşık bir hale geldi. Ancak bunun dışında 2002 yılı çok sessiz geçecekmiş gibi görünüyordu. Bununla birlikte diğer üyeler dönemsel olarak yeni şarkılar kaydettiler, çeşitli röportajlara katıldılar. Örneğin, Hetfield'in terapi öncesindeki sert kişiliği, yılın başında *Guitar World* ile konuşan Jason'ın röportajında tekrar gözler önüne serildi: "Şu çok iyi anlaşılsın ki, eski grup arkadaşlarım için en iyi dileklere sahibim... Ben kalmak istiyordum ama gitmem gerekti." Ünlü basçı, 2000'de *Echobrain* albümünü çıkarmak için James'in iznine başvurduğunda aralarında geçen konuşmayı hatırladı. "James, eğer başka bir grup kurarsam Metallica ile devam edemeyeceğimi söyledi... Eğer başka bir şey yaparsam, tüm ilgimi Metallica'ya veremezmişim. Bence bu biraz tuhaf, çünkü gerek konserlerde gerek provalarda mekâna ilk gelen ve orayı son terk eden hep ben oldum. Fazlasıyla ilgiliydim yani... Günümün 25 saatini Metallica'ya adıyordum."

Jason'ın ayrılışı ve Hetfield'in rehabilitasyona girme kararı arasındaki bağlantı güçlü değil ancak önemli. Jason, "Ayrılmam belli bir nedenden dolayı gerçekleşti," diye devam etti. Belki de Hetfield eski yöntemlerinin grubun yeni oluşumu içinde işlemeyeceğini anlamıştı ve Cliff'in ölümünün arka planında gizlenen şoku hiç atlatamamıştı. "Bence o üçü Cliff'in ölümünün acısını tam olarak atlatamadılar, dolayısıyla pek çok şey onun yerine geçen adama yoğunlaştırıldı. Ama bu kasıtlı değildi. Duygular çok yoğundu ve bazen kontrol dışına çıkabiliyordu." Metallica'ya alınacak muhtemel başçı konusu açıldığında Newsted gülerek yanıtlıyor. "Her şeyden önce, o belli geçmişe göğüs gerebilecek bir çetin ceviz olmalı. James Hetfield ile aynı prova odasında çalıp kendisini ona beğendirebilmeli. Çünkü hiç kuşku yok ki, James bu müzik türünün en iyi ritim gitaristidir. Ben şahsen ailenin eski bir arkadaşı olan Joey Vera'yı görmek isterim."

19 Şubat 2001'de, James rehabilitasyondan çıkarak işbaşı yaptı ve iki hafta önce aniden ölen Exodus solisti Paul Baloff için bir mesaj gönderdi: "Metallica olarak şunu söylemek isteriz ki; Paul'u yaptığı işler,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

iyi kalpliliği ve sadece varlığı için çok özleyeceğiz. Hiçbirimiz Paul'u asla unutmayacağız. Dediği gibi, 'Zamandan daha ağır.' Gerçekten de öyleydi. Görüşmek üzere Paul! Bunun dışında, rehabilitasyondayken beni destekleyen tüm sevenlerime teşekkür etmek istiyorum." Kirk de medyaya kapsamlı açıklamalarda bulundu, Exodus'un ilk yıllarından bahsetti. Dediğine göre, *Bonded By Blood* albümünü bir kabile ritüeliyle, kendi kanlarını harmanlayarak mühürlemişlerdi. O eski masum günler çok gerilerde kalmış olmalıydı.

Grup bu dönemde Doktor Phil Towle adlı bir performans koçunun hizmetlerini kullanmaya başladı; Towle, grup terapisti/yaşam koçu arasında bir yerdeydi ve grup içindeki rolü, film yapımcıları Joe Berlinger ve Bruce Sinofsky'nin çektiği Metallica belgeseli 2003 yılında yayınlanana dek tam olarak bilinmeyecekti. Kendisi 2001'de çekilen belgeselin bazı sahnelerinde yer alıyordu. Film henüz tanımlanmamış olsa da, üyelerin özel hayatları da dâhil olmak üzere Metallica dünyasının her alanına odaklanıyordu. Sinofsky, "Filmin sadece %30 veya 40'ını çekebildik ve bu yüzden Joe ve ben projeyi tanımlayamıyoruz. Çünkü sürekli değişiyor," dedi. "Cliff Burnstein bunun ne tür bir film olacağını sorduğunda, 'Neden Lars, James ve Kirk'e ne tür bir albüm olacağını sormuyorsun?' dedik," diye devam ediyorlardı.

Aslında ikili 1990'ların ortasında da Metallica'ya bir film fikriyle yaklaşmıştı. Sinofsky, "O zamanlar büsbütün açık olmaya hazır değillerdi," dedi. "Hazır olduklarında bize geleceklerini söylediler ve sonunda geldiler. Joe ve ben son derece heyecanlıyız. Bu son derece samimi ve kişisel bir çalışma olacağa benziyor ve grubu da heyecanlandıracağını düşünüyorum. Joe daha önce, eğer bir film yapacaksak tam erişim sağlayıp sağlayamayacağımızı öğrenmek istemişti. Eğer filmlerimizden birini izlerseniz ve 'Bunu bir başkası da yapabilirdi,' derseniz, bu bizim başarısız olduğumuz anlamına gelir."

Jason'ın ayrılması ve James'in rehabilitasyon konusu açıldığında, Sinofsky şöyle açıkladı: "Joe ve ben gerçekten zor bir konuyla uğraştık. Kimsenin kötü günler geçirmesini istemeyiz, ancak yaşananlar tartışmasız çok iyi bir dram sunuyor ve siz de onu filme almak için oradasınız. Dolayısıyla, grubun zorlu bir dönem geçirmesi ve giderek büyüyen sıkıntılar yaşaması bir film yapımcısı için bulunmaz bir nimet. Kişisel

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

düzeyde baktığımızda insanların işkence çekmelerini elbette arzu etmeyiz, ama sonuçta Metallica hayranları daha önce hiç görmedikleri şeyler görecekler."

Nisan 2002'de James, Lars ve Kirk, MTV'nin yıllık *Icon* adlı programında boy gösterdiler. Culver City'deki Sony Film Stüdyoları'nda çekilen programın yıldızı Aerosmith'di ve bunlar James'in rehabilitasyon sonrasındaki ilk televizyon görüntüleriydi. Her üye, Aerosmith hakkında kısa bir konuşma yaptı. Kirk gruba ne kadar hayran olduğundan ve çocukken onları taklit etmeye çalıştığından bahsetti. Lars ise Steven Tyler'ın 1992'de AIDS'den ölen arkadaşı Rich Burch'un son haftalarını nasıl kolaylaştırmaya çalıştığını anlattı. Nihayet mikrofona James geçti ve "Rehabilitasyondan sonra ilk kez sahneye çıkıyorum ve biraz gerginim," dedi. "Kalbim küt küt atıyor ve eğer çok hızlı konuşursam söyleyin."

Olaylar hızla ilerliyordu. Nisan ayında Megadeth ayrılıklarını ilan etti, Dave Mustaine incinmiş kolunu sebep olarak gösterdi. Başçı Dave Ellefson'ın Metallica'ya katılmak üzere olduğu söylentileri de yayılmaya başlamıştı. Jason Newsted basına şunları söyledi: "Bu çok garip bir durum olurdu. Aslında iyi bir uyum olur, ancak sadece müzisyenlik açısından. Dave, heavy-metalin en iyi başçılarından biridir. Hâlâ onu kendime örnek alıyorum. Ama o çok iyi bir insan ve bu yüzden onun gruba katılmasını hiç istememem. Evet grupla çalmak ya da röportajlara katılmak gibi şeylerle baş edebilir. Ancak iç sorunlarla uğraşma konusunda, bilemiyorum..."

Daha da önemlisi Jason, son zamanlarda rehabilitasyon ve terapiden çok şey kazanmış olan James'le görüştüğünü de bildirdi: "O artık değişmiş bir adam. Ama iyi anlamda. Gözleri daha berrak. O benim tanıdığım en dürüst insan olmuştur ve hâlâ da ciddi anlamda öyle. Ne var ki son on yıl içinde, başka şeylerle meşgul olmaktan hiç karşılıklı oturup sohbet etmemiştik. Sonunda bunu yaptık ve tam iki saat boyunca konuştuk. Harikaydı. Biz kardeş sayılırız."

Yıl hızla ilerlemeye devam etti. Metallica'nın faaliyetlerinin sayısı az değildi, ama yeni müzik üretmek anlamında ciddi bir haber yoktu. James, "Drivin' Rain" adlı bir Gov't Mule şarkısında yer aldı; parça, araba yarışlarına adanmış *Crank It Up* adlı bir derleme albümündendi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Bu arada Lars ünlü sanat koleksiyonunu Christie'de satacağını açıkladı. Anlaşılan oydu ki, uzun dönemli turneler esnasında müze ve sanat galerilerini ziyaret etmeye başlamıştı. Açık artırmalara katılıyor ve 50'li yıllar CoBrA (Kopenhag, Brüksel, Amsterdam) sanatçılarının ve Amerikan grafiti sanatçısı Jean-Michel Basquiat gibi çağdaş sanatçıların eserlerine dayanan bir ekspresyonist sanat koleksiyonu inşa ediyordu. Bir basın toplantısında, "Kendimi sanatın içinde kaybedebilir, müzik dünyasından tamamen uzaklaşabilirim," diye açıkladı. "Bu harika bir saklanma yeri." Ulrich, birkaç milyon dolar değerindeki koleksiyonunu satma nedenini de şöyle izah etti: "Şu anda, çoğunlukla evlenmeden önce biriktirdiğim bazı şeylerden arınma dönemindeyim, her şeye en baştan başlamak istiyorum."

Metallica küçük rollerde oynamaya devam etti: San Francisco'daki Fillmore'da Sammy Hagar&Waboritas'la sahnede ve Kirk'ün arkadaşı Johnny Ramone'un isteği üzerine bir Ramones tribute albümünün kaydında. Daha sonra dört Ramones şarkısı, 4 Haziran'da San Francisco'daki Club Kimo'da yapılan sürpriz bir konserde çalındı. Metallica, basgitarda Bob Rock olmak üzere, Spun olarak sahne aldı ve "Commando", "Today Your Love Tomorrow The World", "53rd And 3rd" ve "Now I Wanna Sniff Some Glue" gibi parçaları seslendirdiler. James, "Bu bizim küçük Ramones tribute setimizdi," diye açıkladı ve "Dead Kennedy Rolls" adlı yeni parçalarını içeren eski Metallica repertuvarına giriş yaptılar.

Bir başka konser 6 Temmuz'da yine San Franciso'daki Target Center'da gerçekleşti. Bu kez yeni bir fan kulübünün açılışını kutlamak için konser veriliyordu ve iki kulüp üyesine sahnede basgitar çalma şansı verildi. Bu bölüm için seçilen şarkılar "Creeping Death" ve "Seek And Destroy"du ve artık grubun dördüncü üyesi gibi görünen Rock diğer parçaları da çaldı.

On gün sonra, Metallica hayranları "We Did It Again" adlı teklinin piyasaya sürülmesiyle bir parça rahatsız hissettiler. Bu Metallica ile *hip-hop* yapımcısı Swizz Beatz arasındaki bir iş birliğiydi ve Ja Rule'un rap yapma konusundaki becerilerini de içeriyordu. Swizz Beatz basına şu açıklamayı yaptı: "Her zaman bir *rock'n'roll* parça yapmak ve bunu bulabileceğim en büyük grupla gerçekleştirmek istemiştim. Ama bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

milyon yıl düşünsem, bu grubun Metallica olacağı aklıma gelmezdi. Çok sevdiğim iki parçaları vardı. Bunları aldım ve tek bir şarkı halinde birleştirdim. Sonra Ja Rule'u aradım ve kariyerinin en büyük parçasını yapmaya hazır olup olmadığını sordum. Kiminle çalışacağımıza dair kendisinden bir tahminde bulunmasını istedim ve bana bir sürü ismi sıralarken ben 'Metallica' diye açıkladığımda sevinçten havalara uçtu. Bu şarkı Tanrı'dan bir nimet. İnsanlar onu duyduklarında inanamayacaklar!"

Parça, bu gibi şeylerde her zaman olduğu gibi berbattı. Kid Rock'ın "American Bad Ass"inden bir farkı yoktu. Mırıldanabileceğiniz sıradan bir melodiydi, ama bundan daha fazla övgüyü hak etmiyordu. Hayranların *Siyah Albüm*'den beri duyduğu Kirk Hammett cümleleri, James'in kükremeleri, Lars'ın sağlam ama basit ritimleri ve Ja Rule'un yırtık naraları üzerine kurulmuştu. Ne *rap*-metal ne de metal-*rap* denebilirdi. Lars'ın, "Duyduğum en uyumlu iş birliği, daha önce hiç böyle uyumlu bir parça dinlememiştim," şeklindeki iddialarının aksine son derece uyumsuz ve vasattı.

Metallica, "We Did It Again"in izinde en büyük hakareti sergileyerek *nu-metal*e mi soyunacaktı? Bu henüz gerçekleşmedi, en azından şimdilik... Ama bazı dinleyiciler gidişatın bu şekilde olduğuna dair endişeye düşmüştü. Dahası, sonradan Lars'ın Wu Tang Clan'in RZA'si ile çalışacağını açıklandı. Proje, Quentin Tarantino'nun *Kill Bill* adlı filmiydi.

Ekim 2002'de, henüz adı olmayan yeni albümün yayımlanmasından önce, Metallica'nın müfredat dışı projelerinin sonuncusu gerçekleşecekti. James, merhum *country* yıldız Waylon Jennings'e adanan bir albüme şarkı kaydetti. "Don't You Think This Outlaw Bit's Done Got Out Of Hand" adlı parçanın orijinali, 1978'de çıkan *I've Always Been Crazy* adlı albümde yer alıyordu. Hetfield'in gitar, bas ve davul çalıp seslendirdiği yorum ise Metallica'nın San Francisco'daki genel merkezinde Bob Rock tarafından düzenlendi.

James, "Waylon'la ilk kez, bir üniversite radyo istasyonun, farklı müzik tarzlarının iki kanun kaçağını bir araya getirmek istemesiyle tanıştım," diye açıkladı. "Onunla bir röportaj yapmamın harika bir fikir olacağını düşünmüşler ve bazı soruları babamın yardımıyla hazırladım. Çok komik, çünkü babam Waylon'dan imzalı bir CD istemişti ve Way-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

lon da oğlu için imzalamamı istediği bazı Metallica albümleriyle çıkageldi!"

Ekim ayında ayrıca Metal Blade plak şirketi tarafından dokuz CD'lik bir 20. Yıldönümü kutu seti çıkarıldı. Brian Slagel tarafından kurulan ve Metallica'ya ilk şansını veren girişim, aradan geçen onca yılın ardından artık tam teşekküllü, güçlü ve bağımsız bir şirketti. Metallica ve Slagel, kutu setine "Hit The Lights"ın Lloyd Grant tarafından 1982'de çalınan ilk yorumunu koymaya karar vermişti. Çünkü *Metal Massacre* albümünün hem 1983 plak baskısı hem de CD baskısı Dave Mustaine'in yorumunu içeriyor, böylece Grant'in yorumu nadir bulunur hale düşüyordu. Lars bununla ilgili şu açıklamayı yaptı: "Bu, 'Hit The Lights' adlı parçamızın en ham hali. Aslına bakarsanız, Metallica'nın piyasaya çıkmış ilk çalışması ve onu sizinle paylaşmak çok keyifli. İnanılmaz bir enerjiye ve gençlik masumiyetine sahip. Ayrıca aradan yirmi yıl geçmiş olmasına rağmen bence hâlâ sağlam bir soundu da içeriyor." Geçmiş günlere giden bir diğer üye de Kirk'dü. VH-1 kanalında yayınlanan *Behind The Music* adlı programda Anhtrax'i ve Music Building'i hatırlayan sanatçı şunları söyledi: "Anthrax üyeleri oldukça iyiliksever insanlardı, bize çok yardım ettiler. Bize bir buzdolabı ve küçük bir fırın verdiler."

Tüm bu faaliyetlerden sonra, yeni ve değişmiş Metallica ve yaptıkları müzikle ilgili ilk gerçek haber fan kulübü dergisi *So What* aracılığıyla geldi. Sonunda James'in zihinsel sağlığı, grup üyeleriyle Bob Rock'ın durumu, yeni albüm ve yeni basçının kim olabileceği hakkındaki gerçekler ortaya çıkıyordu. Yazar Jaan Uhelszki ile röportaj yapan Lars ve Kirk, yeni albümün kaydının başlangıçta dağınık ilerlediğini söyledi. İlk oturumlar yeni bir stüdyo bulunana kadar gecikmişti. Grup, kullandıkları eski stüdyonun –Plant– artık uygun olmadığına karar vermiş, Presidio Stüdyoları'na yerlemiş ve burada Nisan 2001'e kadar çalışmıştı; ta ki üç hafta sonra James tekrar rehabilitasyona gidene dek. Metallica faaliyetleri belirsiz bir süreyle askıya alınmıştı.

Herkes için acımasız bir dönem olmuştu. James rehabilitasyona giderken, Lars ve Kirk beklemeye devam etmişti. Ama grup nihayet bir yıl sonra Hetfield'ın dönüşüyle kayıt yapmaya başlayınca; birlikte şarkı yazma, kaydetme ve hatta birbirleriyle etkileşim kurma şekillerindeki değişiklikler hemen ortaya çıkmıştı. Her şeyden önce Metallica genel

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

merkezinde, hemen oracıkta şarkılar bestelemişlerdi. Kirk: "İlk kez böyle bir yaklaşım kullanıyorduk. Hemen oracıkta doğaçlama bir şeyler besteledik. Daha önce genellikle herkes kendi fikrini masaya yatırır, sonra devreye James ve Lars girer, bu fikirleri şarkılara dönüştürürdü. Ama bu sefer her şey doğaçlama bir şekilde yazıldı, dolayısıyla daha müşterek bir çaba ortaya çıktı." Lars: "Bu yeni yöntem çok doğru hissettirdi, bize en baştan başlama şansını verdi. Farklı bir yerden..."

James, doğaçlama takılmayı överken belli bir zaman içinde çalışmanın faydalarından da bahsetti. Grup, her gün saat 11'den akşam 4'e kadar çalışıyordu. Üyeler, ilerlemelerini diğer günlerle karşılaştırmak yerine anın yaratıcılığının keyfini sürüyorlardı. James: "Eskiden, zaman ya da sınır tanımadan çalışırdık. O zamanlar bunun ne kadar rahatsız edici bir durum olduğunun farkında değildim. Gün bir türlü bitmezdi. Ve ertesi gün uyanır uyanmaz doğruca stüdyoya giriyorduk. Tıpkı bir bulutun içindeydik ve bir bulutta yaşamaktan bıkmıştım." Her sabah toplantı yapılıyor, müzisyenler birlikte oturuyor, parça yazıyor, notalarını karşılaştırıyor, böylece ortaya bir "bilinç akışı" çıkıyordu. Sonradan açıklandığı üzere tüm bunlar Bob Rock'ın fikriydi. Ünlü yapımcı şu açıklamayı yaptı: "James'e döndüm ve 'Şarkıyı yazmak için on dakikan var,' dedim. Sanırım beni yumruklamak üzereydi."

Rock, Metallica'nın yaşadığı son travmalarının bir parçası değildi ama bir gözlemcisi olduğu için "yeni" grubu nasıl verimli bir şekilde işe koşacağını iyi biliyordu: "Bu adamların kişisel olarak yaşadıkları tecrübeler olmadan bunların hiçbiri mümkün olmazdı. Şimdi daha önce olduklarından daha farklı bir yerdeler. Birbirleriyle olan ilişkileri de artık çok farklı. Ben de olaya dâhil olduğumda, ne kadar yakın olduklarını gördüm. Ve bana bu tecrübenin bir parçası olmama izin verdiklerinde, her şey çok doğal bir şekilde ilerledi. Egolar kapıdan çıkarak evi terk ettiler ve sanırım bütün süreç bunun sayesinde gelişebildi."

Yeni Metallica'nın özünde, söz yazarlığının yükü ve sorumluluğu artık üç müzisyen arasında paylaşılacaktı. James kendi özel bölgesine Lars ve Kirk'ün de girmesine izin verdi. Şimdi üç adam arasında çok daha fazla eşitlik vardı ve bu da müzik üzerinde iyi bir etki yaratmışa benziyordu. Kirk şunları söyledi: "Geçen bir buçuk yıldır içinde bulunduğumuz yolculuk bizi aniden daha önce de bulunduğumuz bazı yerlere geri

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

götürdü. Orada farklı bir şey olduğunu hissettik, müziğe tekrar farklı bir açıdan bakabileceğimizi gördük." Kirk'in kastettiği şey son derece açıktı: Metallica, pek çok hayranın uzun süredir görmek istediği bir hareketi gerçekleştirmişti. Thrash-metale geri döndüklerini ima ediyorlardı. Bu doğru olabilir miydi? Yorgun Metallica hayranları bunu duydular, tek kaşlarını kaldırdılar ve yollarına devam ettiler. Bunun ciddiye alınmaması gerektiğinden emindiler.

◆◆◆

Tuhaftır, Jason'ın Metallica'yı terk etmesinin nedenlerinden biri de eski grubun sınırlayıcı yönlerinin değiştirilmesini istemesiydi. Ama bunun gerçekleşebilmesi, ancak onun ayrılışının yarattığı şokla mümkün olmuştu. Lars şöyle açıkladı: "Birçok kez söyledim, inanılmaz bir ironi söz konusu. Jason'ı Metallica hakkında en çok hüsrana uğratan ve rahatsız eden olaylar, aslında artık arındığımız şeyler. Jason bu işin hangi yöne gideceğine dair bir tür vizyona ya da Nirvana gibi bir şeye ulaşmış olmalı. Bir zamanlar hep birlikte çalarken, şimdi... Ne bileyim, tatlı bir ironi işte..."

Bütün bu değişikliklerin gözlemcisi ve bazılarının yazarı olan Bob Rock, *So What*'ın bir sonraki sayısında röportaj verdi. Grupla yaptığı ilk çalışmadan itibaren zaman çizelgesi pürüzsüz bir şekilde akıp gitmişti. "Neredeyse tekrar bir grup kurmak gibi bir şeydi bu... Bence burada olan şey buydu. Bir araya gelmek ve bir sürü fikir toplamak. Geçen hafta bir araya getirdiğiniz fikirleri dinlemek ve izlemek. Başka yerlere gidiyorsun ya da başka yerlere gitmek zorunda hissediyorsun." Bu özellikle James'in üzerindeki baskıyı azaltmıştı. "Load&Reload döneminde James'in söz yazmak zorunda kaldığı yirmi sekizden fazla şarkı vardı. Bu korkunç bir görevdi. O kadar şarkıyla karşı karşıya olmak biraz fazlaydı. Çalışmanın iki albüm haline gelmesinin nedenlerinden biri de budur. Ama yine de zordu, James söz yazmak zorunda kaldığı onca nota kâğıdına bakıyordu, dolayısıyla Presidio'da müzik yapmaya başlar başlamaz söz yazma olayına da girdik."

Peki, yeni müzikleri tam olarak nasıldı? Rock gülerek yanıtladı: "Yaşlı bir İngiliz boksörünü düşünün. Tam bir çetin ceviz ve her gün viski içiyor. Karşısına çıkan genç, güçlü ve gerçekten çevik bir adamı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

eşek sudan gelinceye kadar dövüyor. Yeni müziğimiz de işte böyle hissettiriyor. Bizim çocuklar artık orta yaşlı adamlar ve yılların tecrübesine, zevkine, becerisine ve hislerini müziğe yansıtma kapasitesine sahipler ve ben bu duruma bayılıyorum. Bence bu çalışma büyük ses getirecek, benim kanım bu."

Aylar ilerledikçe, tempoyu daha rahat tutma teması Metallica röportajlarında daha sık konuşulur oldu. Lars, *Brave Words&Bloody Knuckles* yazarlarından Martin Popoff'a şu açıklamayı yaptı: "Sanırım geçmişte biraz suçluyduk, özellikle *Load&Reload* açısından. Çünkü düzenleme işlerini kendimiz halletmeliydik. Bu yüzden bunu şu anda biz yapıyoruz ve aslında bu biraz tuhaf. Geçen birkaç albümde yaptığımız gibi ölesiye çalışmıyoruz. Eskiden bayağı aşırıya kaçıyorduk. Ama şimdi harika bir enerjiye sahibiz. Bir grup insan bir stüdyo odasında bir araya gelerek müzik yaptığında harika anlar yaşanıyor, bu son derece ruh dolu bir tecrübe."

2002 yılı 2003'e dönüşürken Metallica, baharda yayınlanması beklenen yeni albümün çalışmalarına daha fazla odaklandı. Adı hâlâ bilinmeyen çalışma için beklentiler oldukça yüksekti ve bunun en büyük nedeni de grubun daha eski, daha hızlı zafer günlerine dönüş yapacağı söylentilerinin yayılmış olmasıydı. Grubun web sitesinde Hammett, yeni şarkıların İsviçreli death-metal grubu Meshuggah'nın tarzında olduğunu söylüyor, Lars da buna şu açıklamayla karşılık veriyordu: "Stüdyoda güzel çirkin bir gün geçirdik. Bol bol iğrençlik ve sefillik. Çok heyecanlıyım! Bu arada, bence Kirk'ün Meshuggah yakıştırması biraz yetersiz kalıyor. Ben Hatebreed ve Entombed'dan da izler görüyorum orada."

Bazıları bunu diğerlerine kıyasla daha az inandırıcı buldu, örneğin MTV News'a açıklamada bulunan Jason Newsted: "Kirk yeni albümlerinin Entombed tarzında olduğunu söylemiş, bu nasıl mümkün olabilir ki? Basgitarı kim çalıyor ki Entombed gibi duyulsunlar? James de iyi bas çalar ama saçmalamasınlar! Lars'a gelince pratik yapmayalı yıllar oldu, o eski ustalığını kaybetti. Sonuçta Entombed'un enerjisine sahip olmaları mümkün değil. Üstelik böyle bir şeyden bahsediyorlarsa, neden Entombed veya Meshuggah'la turneye çıkmaktan konuşmuyorlar? Neden sözlerinin arkasında durmuyorlar? Bu durum gerçekten canımı sıkıyor."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Metallica'nın 2003 Summer Sanitarium turnesinin açılış sanatçıları muazzam satan, ancak zararlı olmayan iki *nu-metal* grubu Limp Bizkit ve Linkin Park'tı ve Newsted bu son haberden daha da rahatsız oldu: "Bu da tam bir saçmalık. Bence Metallica iyice saçmalamaya başladı. Ben hâlâ bir Metallica hayranıyım. Ben de bu grubun bir parçasıydım ve bundan gurur duyuyorum. İçim küskünlükten çok gururla dolu. Ama o bütünlük, o bozulmamışlık artık yok olup gitmiş! Neden Strapping Young Lad ya da Flames gibi bir grubu seçmezler ki? Belli ki paranın peşindeler ve uğruna savaştığımız müzikle hiçbir ilişkileri kalmamış." Jason'ın kendisi gelecek vadeden Kanadalı *progressive-thrash* grubu Voivod'a katılmıştı ve yeni albümlerini kendi plak şirketi Chophouse Records aracılığıyla çıkarmayı planlıyordu. Daha sonra Metallica'ya "başa baş" bir sahne düellosu teklif etti ve yeni grubunun Metallica'yı darmadağın edeceğine dair yemin etti.

Daha sonra *Classic* Rock dergisine, "Burnumdan soluyorum," diye açıkladı. "Onların bir hayranı olarak büyük bir hüsran ve dehşet içindeyim. Bir lider olarak geri gelerek Flames, SYL ve Voivod gibi gerçekten görülmeyi hak eden grupları yanlarına alabilirlerdi. Böyle bir fırsatı sunabilecek tek grup Metallica'dır. Sanki turneye Linkin Park'ı ya da her kimse, götürerek birkaç bin bilet daha fazla mı satacaklar? Hiç sanmıyorum, piyasa hâlâ metal duymak isteyen hayranlarla dolu ve olayın bu şekilde sunulmaması çok yazık."

Bazılarının amacı ise Metallica'nın canını sıkmaktan ibaretti. Edmonton Kanada'dan bir *punk* grubu, kendilerini reklam olsun diye "Metallica" olarak adlandırmıştı ve bunun üzerine Metallica'nın hukuk bürosu Manatt, Phelps&Phillips'den bir ihtarname aldılar. Avukat Jill Pietrini'nin solist Blair William Piggot'a yönlendirdiği yazı şu şekildeydi:

"En az bir röportajınızda, Metallica adını kullanmanızın hukuksuz olduğunu itiraf etmenize rağmen bu adı kullanmaya devam etmeniz grup için özellikle şaşırtıcı. Metallica, hem ABD hem de Kanada'da olmak üzere önemli miktarlarda maddi tazminat talep edebilir, olası başka telif hakkı ihlallerine karşı ihtiyati tedbir kararı çıkartabilir."

Bununla birlikte, bu aşamada hiçbir şey gerçek Metallica'nın ilerlemesine engel olamayacak gibiydi. Hayranlar 2003 yılının grup için önemli bir yıl olabileceğinin farkındalığı içindeyken, uzun süredir bek-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

lenen duyuru nihayet 24 Şubat'ta yapıldı ve yeni bir basçı bulunduğu açıklandı. Denemelere katılan adaylar arasında Kyuss/Unida basçısı Scott Reeder, Nine Inch Nails'ten Danny Lohner, Jane's Addiction'dan Eric Avery ve ilginç olarak bir dönemin Marilyn Manson üyesi Twiggy Ramirez vardı. Ama sonuçta Cliff Burton ve Jason Newsted gibi ağır topların boşluğunu dolduracak yeni başçı, Suicidal Tendencies ve daha sonra Ozzy Osbourne'la çalışmış olan Robert Trujillo oldu. Metallica'nın basın açıklaması şu şekildeydi: "Ailemizde başka bir kardeşi ağırlamaktan büyük bir heyecan ve gurur duyuyoruz. Hepimiz, efsanevi *hardcore*-metal grubu Suicidal Tendencies'de çalmış olan Rob'ı 90'lı yılların başından bu yana tanıyoruz ve birer hayranıyız. Rob'la 1993'te, Nowhere Else To Roam turnesinde Suicidal Tendencies ile birlikte çalarken tanıştık. Rob'un kükreyen bas tarzından ve sahnedeki o havalı ve benzersiz enerjisinden çok etkilendik. 94 Summer Shit turnesinde Suicidal ile tekrar güç birliği kurduğumuzda, Rob'u yine izleme şansını yakaladık." Trujillo kendisi de birkaç söz ekledi: "Çok mutlu ve heyecanlıyım. Metallica kardeşlerimle yapacağım yeni yolculuğum için sabırsızlanıyorum. Hepinizi bekleriz!"

Lars sevinçten havalara uçuyordu: "Rob, San Francisco'ya gelip bizimle ilk kez çaldığında, dördümüzün arasında inanılmaz bir büyü oluştuğunu hissettik. Tanımlayamayacağımız bir şeydi ama orada olduğu kesindi. Denemeden sonra Bob Rock yanımıza geldi ve çalışımızın kalkış yapan bir 747'yi hatırlattığını söyledi. Tekrar eksiksiz bir takım olabildiğimiz için çok heyecanlıyım. Son iki yılda sadece üç kişi olmak bana kendim, James, Kirk ve Metallica hakkında çok şey öğretti. Ve onca gelişme ve kendimizi bulma çabasının ardından, 2003 yılında Rob'un Metallica ailesine katılması harika bir duygu. Şu anda tekrar tam güç olabilmemiz bana tanımlanamaz bir heyecan yaşatıyor."

Kirk şunları ekledi: "Rob'un gruba getirdiği enerji yadsınamaz. O daha ilk denemesinde bile akıllara durgunluk vericiydi. Cliff Burton'u andıran muazzam bir sounda sahip. Her yönden son derece başarılı çalıyor ve bunun yanında o gerçekten harika ve sağlam karakterli biri." James'e gelince: "Çok güçlü bir çalışı var, parmaklarından güç yayılıyor. Tam bir enerji topu, aynı zamanda son derece sakin ve dengeli biri. Bize katacak çok şeyi var ve karakteri de çok düzgün. Gücünü Metallica'nın

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gücüyle birleştirdi ve şimdi tüm enerjisiyle grubun daha da parlamasına yardımcı olmaya hazır."

Trujillo gerçekten de doğru seçimdi. Muhteşem bir müzisyen olarak, Hetfield'ın o korkunç derecedeki kusursuz cümlelerini tamamlayabiliyor, bunun yanında Lars'a da yer bırakıyordu. Tıpkı Cliff'inki gibi muhteşem bir müzik kulağı vardı, gerçi onu güdüleyen tarz klasik müzikten ziyade *funk* idi. Suicidal Tendencies ve yan projesi Infectious Grooves ile çaldığında, çoğunlukla *slap* çalış tarzına ağırlık vermişti. Ama Metallica'ya katılmasından sonra yaptığı bir açıklamada, bu tarzın yeni grubunda pek duyulmayacağını ifade etti. Bununla birlikte öyle görünüyordu ki, Metallica –özellikle James– onun müziksel becerilerinden ziyade dingin havasına tutulmuştu. Belki de grubun yaşadığı onca mücadelenin ardından, sanatsal akrobasiler sunmaktan ziyade ruhsal destek verebilecek bir adam en iyi seçimdi.

Ve o mücadelelerin hikâyeleri gün yüzüne çıkmaya devam etti. Metallica'nın San Francisco'daki genel merkezinin güvenli ortamı içinde bir dizi röportaj yayınlandı. Makalelerden birine göre James'in rehabilitasyona katılma kararı, sanatçının 2001'de tamamladığı bir Sibirya av gezisinde alınmıştı. Hetfield'e göre bu gezi zorlu tabiatta yaşanan bir alkol firarıydı ve ortamdaki içilecek tek şey ya erimiş kar ya da votkaydı. Şişeye sığınarak geçirilen birkaç haftanın ardından, James eve dönmüş ve doğruca bir kliniğe yazılmıştı. Kliniğin adını, kirli çamaşırların ortaya çıkarılması riskine karşı açıklamıyordu.

"Ben on dokuz yaşımdan beri Metallica'dayım ve burası son derece alışılmadık bir ortam olabiliyor. Kendinizi bu ortamın dışında nasıl yaşayacağınızı bilemez halde bulmak çok kolay. Bana olan da buydu. Hayat hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Eve dönüp bir aile hayatı yaşayabileceğimi bilmiyordum. Hayatımı farklı bir şekilde yaşayabileceğimin farkında değildim. On dokuz yaşında gruba katılmamdan itibaren her şey çok aşırı ve çok yoğun bir şekilde gelişti. Ben bundan daha farklı bir hayat bilmiyordum. Ve bağımlı olmaya meyilli biriyseniz, her zaman en iyi seçimleri yapamayabilirsiniz. Ben kendim için kesinlikle en iyi seçimleri yapmadım."

"Ama rehabilitasyon âdeta bir üniversite, amaçları zihninizi eğitmek. Oradayken kendim hakkında çok şey öğrendim. Hayatımı yeniden oluş-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

turma ve her şeye olumlu açıdan bakabilme becerisini kazandım. Ben olumsuzluklarla yetişmiştim. Bu benim hayatta kalma tekniğimdi. Ve Metallica'ya katıldığımda önceleri hayatta kalabilmek için mücadele ettim; yemek yemem, duş için havlu bulmam ve diğer pek çok şeyi yoluna koymam gerekiyordu. Ardından olabileceğimiz en iyi grup olabilmek, diğer grupları bastırabilmek için savaştım. Metallica, her şeyde bir olumsuzluk bularak körüklendi. Ve ben buna hem iştirak ettim hem de altında gömülü kaldım."

Temel sorunlardan biri de Hetfield'ın artık o yıldız kimliğinden kopamaması, sıradan bir James olmakta güçlük çekmesiydi: "Zayıf yönlerimi göstermemem gerektiğini hissediyordum. Benim açımdan, ben Metallica'nın James Hetfield'ıydım... Sıradan bir James Hetfield değil... Ve bu hayat tarzını ev hayatında da sürdürmeye çalıştım. Sürekli bir maske giyiyordum ve bir insanın bir maskeyi ne kadar uzun süre giyebileceğine inanamazsınız. Aslında biz müzik icra eden müzisyenlerden ibaretiz, yani bu gerçek biziz. Bu bir rol değil. Ama artık çevremle daha iyi bir uyum içindeyim. Turnede olmanın bazen zor olduğunu, evde olmayı tercih ettiğimi artık açıkça itiraf edebiliyorum. Ya da moralimin bozuk olduğunu. Ve artık insanların aşağılayıcı sözlerinden etkilenmiyorum, oysa eskiden insanların beni sevip sevmediğini hep dert ederdim. Bu dünyada biraz fazla maçoluk var, ama bence en büyük erkeklik zayıf yönlerini kabullenip onları ortaya dökebilmekte. Ve böyle yaptığında bir diyalog ya da bir arkadaşlık ortaya çıkıyor. Benim için kesinlikle öyle oldu."

Lars belli bir noktada her şeyin bittiğini, grubun dağılacağını sandığını itiraf etti: "Gidip James'i ziyaret etmek istedim. Amacım her şeyi yoluna koymaktı. Ama gidemedim. Ve tüm bu süreç içinde zihnine bin bir türlü şey geliyor, çünkü gerçek anlamda hiçbir bilgiye sahip değilsin. James'ten aylarca hiçbir haber alamamıştık. Aklınıza en kötü senaryolar geliyor ve ben Metallica olarak resmen bittiğimizi düşünmeye başladım. İyi bir kariyer sürdürmüş ama nihayet yolun sonuna gelmiştik." Kirk'e gelince, Kasım 2001'de kendisine düzenlenen sürpriz yaş gününde James'i tekrar gördüğü zaman –ayların ardından– havalara uçtu: "Onu görmek, alabileceğim en güzel yaş günü hediyesiydi. Onunla tekrar yüz yüze gelebilmek harikaydı. Şimdi bile bundan bahsederken duygulanıyorum."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Belli ki tüm bu duygusallık, yeni müziklerinin ilham kaynağı olmuştu. Daha önce çıtlattıkları üzere yeni çalışma, grubun uzun yıllar sonra çıkaracağı en sert albüm olacaktı. Adını *"St. Anger"* koymaya karar vermişlerdi ve muzip James, Kirk'ün taktığı bir St. Christopher madalyonundan ilham almıştı. *St. Anger* tuhaf bir albüm ismiydi ve Metallica'nın tercih nedenleri albüm 6 Haziran 2003 tarihinde yayınlanana kadar muallakta kaldı. Bu arada bu çalışmanın da "I Disappear" gibi internete düşeceği beklentisi oluşmuş, ama neyse ki bu gerçekleşmemişti. Muhtemel nedenine gelince, kimseye tanıtım kopyası gönderilmemiş, bunun yerine mayıs ayında dinleme partileri düzenlenerek basın davet edilmişti.

Görünen oydu ki, müzikler gerçekten de daha sertti. Provalar esnasında, Lars çiftli bas davul ritimleri ve thrash kalıpları denemeye karar vermişti. Hetfield, "Birden uyandık ve uzun süre önce unuttuğumuz bazı hislerin geri döndüğünü gördük," diye açıkladı. "Parmaklarımız tellerin üzerinde giderek daha hızlı hareket etmeye başladı, çünkü parçaları bir sonraki seviyeye taşımak istedik." Gerçi şarkılar basit bir eski değerlere dönüş değildi. "Bazen bazı hayranlarımızın bizden yeni bir *Kill 'Em All* duymak istediklerini düşünüyorum. Ama onlar adına üzgünüm, çünkü diğer bir *Kill 'Em All* yapamayız. Kendimizi tekrar etmek istemiyoruz."

Albüm yeni gruplardan etkilenmiş miydi? Sonuçta, Metallica'nın 1997'deki son orijinal stüdyo albümünden bu yana metal dünyasında çok şey yaşanmıştı. James: "Birçok müzisyen yeni akımların etkisi altında kalmaktan korkuyor. Ama biz korkmuyoruz, çünkü yeni eğilimlerin bizi ezmesine izin vermiyoruz. Lars, Meshuggah veya System Of A Downs gibi gruplarla ilgileniyor. Ancak hep birlikte tamamen yeni bir grup gibi çalmaya çalıştığımızda, denememiz başarısız oldu. Her zaman Metallica gibi çalacağız, çünkü başka türlü çalmayı beceremiyoruz."

Diğer herhangi bir grup gibi çalmayı beceremeseler de, Metallica sonuçta bambaşka bir gruba dönüşmüştü; özellikle aralarındaki etkileşim değişime uğradığından beri. Hetfield, grubu eskiden nasıl yönettiğini pişmanlıkla hatırlıyordu: "Lars ve ben stüdyoya gelir ve herkese ne yapması gerektiğini söylerdik. Her şey benim kontrolüm altında olmak zorundaydı. Ne kadar çocukça!" Hatta bu konuya yeni şarkılarından birinde bile değiniyorlardı. "'All Within My Hands' şarkısında grubu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ölesiye sıktığımın farkına varıyorum. Lars veya Jason başka grupları Metallica'dan daha çok sevecek ve onlara katılacak diye ödüm kopardı. Grubu bir arada tutabilmek için Lars, Jason ve Kirk'ü kalmaya ve devam etmeye zorladım hep. Metallica'yı o kadar çok seviyorum ki, sanırım diğerlerini biraz fazla ezdim."

James'in artık tamamen farklı öncelikleri vardı. İlk olarak, sesini dinlendirebilmek için arka arkaya en fazla üç konser vereceklerdi. Bunun yanında, şan dersleri almış olan Rob ve Kirk de zamanında Jason'ın başarıyla icra ettiği gibi arka vokallerde yer alacaktı. İkincisi, aile içindeki rolü olması gerektiği gibi devam edecekti: "Önceden ailem her zaman arka plandaydı. Grupla ilgili bir sorun çıkabilir diye tatile bile gitmezdik. Ev yaşantısı tam bir cehennem azabıydı. Karımla ve çocuklarımla yaşamak benim için büyük bir problemdi, çünkü aileyle grubu aynı anda idare edemiyordum. Bazı açılardan, belli bir bağımlılık dönemi yaşadığım için minnettarım. Çünkü bu sayede iç benliğimi tecrübe edebildim. Yüzlerce kez ölmüş veya hapse girmiş olabilirdim, ama bunların hiçbiri olmadı. Ailem iyi durumda, Metallica şarkıları duymak isteyen hayranlara sahibim ve grubum hâlâ tek parça. İşte bu beni gerçekten çok mutlu ediyor..."

St. Anger'ın doğası hakkında daha fazla bilgi, konuşmasını çok seven Bob Rock'dan geldi. *Hammer* dergisine yaptığı açıklamada pratik nedenlerden ötürü, gruba tam zamanlı katılmak yerine albümdeki basları ayrı olarak kaydetmeyi seçtiğini söyledi: "Yedi çocuğum var. Bu sadece problemlere neden olur. Bunun dışında, diğerlerinden on yaş daha büyüğüm. Robert Trujillo iyi bir seçimdi. İnsanların müzik yaratmalarına yardım etmeye odaklanmayı tercih ederim." Güçlü şarkılar konusunda şu yorumda bulundu: "Ham ve kaba bir ses istedik. Bu ham sound, grubun şu andaki ruh halini kusursuz bir şekilde ifade ediyor. Her şeyi, üst üste kayda gerek duymadan canlı olarak çaldık. Metaldeki tüm kuralları görmezden gelmek son derece özgürleştirici bir his. 'Falanca gitarı filanca amfi ile çalmak zorundasın, aksi halde iyi duyulmaz' gibi kuralları atlayarak istediğimizi yaptık! Örneğin doğru davul sesini elde edebilmem sadece on dakikamı aldı."

Ve böylece piyasa Metallica'nın yeni müziği için hazırdı. En kuşkucu hayranlar bile -tıpkı benim gibi- web sitelerinde ve basın bültenlerinde

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

boy göstermeye başlayan yeni Metallica müziğini ilgiyle takip etmeye başladılar. Tanıtım çalışmaları gerçek anlamda 2003 yılının başlarında başladı. 30 Nisan'da, albümle aynı adı taşıyan teklinin klibi çekildi. İlginç bir şekilde, çekimler San Francisco'daki korkunç San Quentin hapishanesinde gerçekleşti. Grup bu şarkıyı mahkûmlar için seslendirdi, ancak önce hapishane müdürü tarafından cezaevinin bir rehin alma politikası uygulamadığı konusunda uyarıldılar. Bir başka deyişle, eğer bir mahkûm grup üyelerinden birini rehin alırsa, kendisiyle tutsağı serbest bırakması konusunda hiçbir pazarlık yapılamayacaktı. Ancak çekimler sorunsuz geçti ve grup ertesi gün geri dönerek mahkûmlar için tam bir konser düzenledi.

Daha sonra Los Angeles'a hareket ederek tekrar MTV'nin *Icon* adlı programına katıldılar, ancak bu sefer gecenin yıldızı kendileriydi. 6 Mayıs'ta yayınlanan gecede çeşitli gruplar Metallica şarkıları seslendirdiler ve aralarda grup üyelerinin yorumlarına yer verildi. Dört müzisyen –nazikçe sessiz kalarak sözü arkadaşlarına bırakan Trujillo haricinde– kendilerinden neredeyse yirmi yaş küçük sanatçıların –Avril Lavigne ve Sum 41 gibi– performanslarından dolayı oldukça eğlenmişe benziyordu. Hafif *punk* tarzıyla tanınan Lavigne, "Fuel"u seslendirirken –James parçanın bir dişi tarafından söylenmesini tuhaf bulmuştu– Sum 41 – muazzam bir enerjiye sahip olan dörtlü– harika bir Metallica potpurisi sundu. Onlardan daha inanılmazı da Limp Bizkit'in "Sanitarium" yorumu ve Snoop Dogg'un tuhaf bir "Sad But True" denemesiydi. Ünlü rapçi programın ardından, "Onlar birer ikon," dedi. "Onlara destek olun ve onları çok seven ve yaptıkları her şeyi yapan bir rapçi olduğunu söyleyin."

Nu-metal piyasasının liderleri Korn, "One" ile başarılı bir performans sergiledi ve solistleri Jonathan Davis şu açıklamayı yaptı: "Müziğe ilk başladıklarında, tam da bizim şimdi yaptığımız şeyi yapıyorlardı. Onları her zaman kendimize örnek aldık. Onlar bizim gibi grupların önünü açtı ve biz de bu gece onlara saygımızı sunmaya geldik."

Modern rock dünyasının büyük isimlerinden takdirler yağmaya devam etti. Linkin Park'ın Chester Bennington'ı: "Buraya davet edildiğimi öğrendiğimde hiç tereddüt etmeden kabul ettim, gruba olan sevgimi gösterebilme şansını kaçıramazdım. Kendi naçizane performansımı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ergilemek ve yaptıkları tüm o müzik için teşekkürlerimi sunmak istelim." Blink 182 davulcusu Travis Barker: "Ben Metallica'yla büyüdüm. Metallica muhteşem bir gruptur. On üç yaşımdayken bile bütün albümlerini çalmayı öğrenmiştim." Bizkit solisti Fred Durst: "Adamlar hâlâ popülerler. Bence ilgi sürecinin giderek daraldığı bir dünyada uzun süre ayakta kalmak oldukça zor." Papa Roach davulcusu Dave Buckner: "Bir insan neden Metallica'yı sevmez ki? Yani, adamlar heavy-metalin kralları. Her bir şarkılarıyla kıçınızı dövüyorlar. Daha ne istiyorsunuz ki?" Avril Lavigne: "Metallica'yı son birkaç yıl içinde sevmeye başladım. Küçükken pek dinlemezdim. Ama bence harikalar ve burada olduğum için çok mutluyum."

Metallica'nın kendisi de kibarca gülümsedi ve kameralara çeşitli pozlar sundu. Hammett: "Sanırım başarımız tamamen müziğimizin kalitesiyle ilgili. Müzik kendi adına konuşuyor. Müziğimiz zaman testini geçti. Daha önceki parçalarımızı dinlediğimde hâlâ yeniymiş gibi duyuluyorlar. Sanırım onları elli milyon kere dinlemiş olan birçok hayranımız da aynı şeyi düşünüyordur."

Ne mi düşünüyorum? Aptalca ve tiksindirici. Sonuçta, *Master of Puppets* çıktığında MTV neredeydi? Poison ve Bon Jovi klipleri döndürmekle meşguldüler.

◆◆◆

10 Haziran'da piyasaya çıkan *St. Anger* iyi başlıyordu. "Frantic", "Damage Inc." gibi hızlı, *staccato* bir girişe sahipti. Son derece kuru bir gitar cümlesi ve Lars'tan gelen mikrosaniye keskinlikteki davul kalıbıyla umut vericiydi. Arada bir ortaya çıkan onaltımsı cümle/drum roll[1] motifinin bizi tekrar doğrudan "One"a götürmesi de iyiye işaretti. Bununla birlikte şarkının ana bölümü orta tempoluydu. Birinci dakika içinde olduğu gibi tatmin edici bir hızdan uzaktı, ama yine de hayranların onayını kazanacak kadar şiddetliydi. Bu arada dinleyiciler, James'in "Frantic- tick-tick-tick-tick-tick-tock" şeklindeki haykırışları konusunda fikir ayrılığına düşmüştü. Ama beğenseler de beğenmeseler de akılda kalıcıydı. Parçanın son bölümü şaşırtıcı bir şekilde, bir thrash ritmiydi ve

1 Belli bir gitar cümlesi üzerine drumroll (tremola veya çok hızlı çalınan trampet) eklenmesi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gayet doğru hızda ilerliyordu. Her ne kadar beklediğimiz entelektüellikten yoksun olsa da. Altı dakikalık "Frantic", bize ...*And Justice for All*'daki şarkı sürelerini hatırlatıyordu, ama o eserlerin hiçbiri gibi karmaşık bir yapıya sahip değildi.

"St. Anger", albümdeki daha iyi düzenlenmiş şarkılar arasındaydı. Son derece sıkı bir şekilde çalınan yoğun bir girişi vardı. Nihayet, en son on dört yıl önce –hızdan yoksun bir Metallica hayranı için bir ömür sayılır– "Dyer's Eve"de duyduğumuz türden tam teşekküllü bir thrash cümlesi ve double-speed davul kalıbı dinliyorduk. Ne var ki bu bölümün haricinde son derece sıkıcı bir parçayla karşı karşıyaydık. Büyük bir bölümü, atonal akustik cümlelerden ve James'in şaşırtıcı derecede detone sesinden oluşuyordu. Özellikle *"Aziz öfke boynumda"* sözlerinde. Tamam, nakarat bölümü onu birkaç kez dinlemenin ardından kulağınızda yer ediyordu ve *"Lanet olsun, hiç pişman değilim"* gibi sözler bizi "Damage Inc."e götürecek kadar kindardı. Ama bu şarkı da geleceğin Metallica klasiklerinden biri miydi? Kesinlikle hayır!

"Some Kind Of Monster", sekiz buçuk dakikalık saf bir tuhaflıktı. Her şeyden önce Lars son derece yavaş, neredeyse iç gözlemsel bir cümlenin üzerine bir thrash kalıbı yerleştiriyor hatta bunu sadece James'in sesini içeren boş bölümlerde de sürdürüyordu. Her şey, sanki Lars haricinde herkes, yavaş ve kasvetli bir parça üzerinde anlaşmış da, ünlü davulcu kendi bildiğini okumuş gibi duyuluyordu. Yine kötü bir parçayla karşı karşıyaydık.

Tuhaflık "Dirty Window"da da devam ediyordu. Led Zeppelin tarzı üç notalı basit bir cümleye dayanan parçadaki en tuhaf bölüm davulun sounduydu: Lars'ın zaten olağan dışı duyulan trampeti, *"Hâkim de benim jüri de"* sözlerine gelindiğinde bir drum-machine[1] gibi duyuluyordu. Parçanın sonuna doğru James'in tiz ve ağlamaklı bir sesle "Ben..." diye inlemesi ve bir kadın gibi gülmesi de şarkıyı komik hale getiriyordu. Bu aşamada eski kafalı hayranlar başlarını iki yana sallıyor olmalıydılar.

İşler "Invisible Kid"de daha kötüye gidiyordu. Okul bahçesi tarzı kafiyeli sözler sekiz yaşındaki bir çocuk tarafından da yazılabilirdi. Aslında müziğin kendisi fena değildi, ama dakika 5:06'da utanç verici

1 Dijital davul sesleri üreten elektronik cihaz veya yazılım.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

kabul edilemez bir durum yaşanıyor, Hetfield bir çocuk gibi mızmızlanıyor, bir tür ağıt söylüyordu. Böyle bir şey James Hetfield'a kesinlikle yakışmıyordu.

"My World" daha dinlenebilir bir parçaydı, ama metalden ziyade bir rock çalışmasıydı. Bu şarkı hakkında söylenecek çok şey yok aslında. "Benim dünyam" diye hiç durmadan tekrarlanan bir bölüm benim için bir nakarat sayılmaz. Önceki üç şarkıda mevcut olan o dolgun, orta-ağır gitar soundu giderek zayıflamaya başlamıştı. Bu şarkı bir gitar cümleleri kümesiydi, uyumlu bir birleşimden yoksundu. Ticari bir albüm olan *Metallica* bile daha odaklı bir çalışmaydı. Rock'ın distortion bas çaldığı bölümler biraz daha iyiydi, ama yine de şarkıyı kurtarmıyordu.

"Shoot Me Again" daha iyiydi, çünkü Metallica tek bir güçlü motife sadık kalmış –Hetfield'ın cesurca "Beni vur" dediği kısım– ve şu ana kadar üzerinde uğraştıkları ama etkileyici hale getiremedikleri daha yumuşak, fingerstyle tarzı dokular nihayet işe yaramaya başlamıştı. Her kıtanın sonunda yer alan dur-kalk hileleri, hiçbir yere gitmediklerinde biraz rahatsız ediciydi, ancak James'in öfkeli çıkışları başladığında şarkı tatmin edici bir hava kazanıyordu. Son bölümde Lars, "Fight Fire With Fire"'dan beri görmediğimiz bir hızda davul çalıyordu, ama o teneke sesli trampeti işleri bozuyordu.

Neyse ki bir sonraki parça, "Sweet Amber", kısmi bir forma geri dönüştü; en azından yeterince yüksek sesle dinlerseniz. Standart –üzerinde fazla oynanmamış– thrash girişi ile bu vasat melodiler albümünde iyi bir yere sahipti. Hızlı kısımları çok kısa tutulmuş olsa da, basit ve güçlü bir parçaydı ve dinlemeye değerdi.

"The Unnamed Feeling" büsbütün vasattı. Reload'ta sık sık duyduğumuz muntazam cümleleri ve James'in "Ölüyorum" şeklindeki şikâyetleriyle albümün en zayıf şarkısıydı. Bununla birlikte, şanların sakin olduğu bölümler fena değildi; şarkıları sadece hızlarına göre değerlendirdiğimi düşünenler yanlış anlamasın. Girişteki uğultulu gitar cümlesi hem sıradan hem de etkileyiciydi. Öyle görünüyor ki, temel prensiplere geri dönüldüğünde daha iyi işler üretilebiliyordu, ama ne yazık ki parçanın gerisi böyle değildi.

"Purify"; enerjiyle patlayan, öfkeli, yeniden yapılandırılmamış eski bir Metallica şarkısı olabilirdi –örneğin "Metal Militia" gibi– ama aşırı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yoğun bir trafiğe sahipti. Lars ve James alan kavgasına girmiş gibiydiler ve Bob Rock'ın basları da az yer işgal etmiyordu. Şarkı, Metallica'nın hâlâ öldürücü bir enerjiye sahip olduğunu sergiliyordu. Ancak dur-kalk cümlelerine ve off-beat ritimlere olan aşırı bağımlılıkları hiç de etkileyici değildi. Yine de "Frantic", bu vasat şarkılar albümünün en iyilerinden biriydi.

Neredeyse dokuz dakikalık "All Within My Hands" çok daha iyiydi. "Sweet Amber" gibi, sadece hıza bağlı olmayan heyecanlar da içeriyordu. Gerçek bir öfke kusuyordu. Mısraların arasında, kıtaların şeytani şekilde yankılanan boşluklarında, *fingerstyle* ile neredeyse surf müziği havasında çalınan gitarlarında ve –en hatırda kalıcı olarak– şarkının sonunda öfke vardı. Dakika 7:27'de başlayan kapanış bölümü devasa, art niyetli, üç akorlu bir kıyamet metali cümlesiydi ve Hetfield'ın *"Öldür, öldür, öldür!"* haykırışlarına zemin oluşturuyordu. Eğer tüm albüm bunun gibi şarkılardan oluşsaydı, o zaman *St. Anger*'ı da *Siyah Albüm* gibi sağlam B sınıfı Metallica albümleri kategorisine koyabilirdik.

St. Anger hatırı sayılır adetlerde sattı, ancak birkaç ayda bir milyon kopya Metallica standartlarına göre kötü sayılırdı. "St. Anger" teklisi de aynı derecede başarılıydı ve onun takip eden "Frantic" teklisine Jonas Akerlund'un şiddet içeren video klibi eşlik etti. Albümün uzun vadeli değerlendirmesine gelirsek, bence grup kısmen başarılı bir deney yaptı ve sonucunda ikiye bölünmüş değerlendirmeler aldı. Metallica haber grupları ve medya eleştirileri üç aşağı beş yukarı aynı oranda küçümseyici ve coşkuluydu. Hiçbir Metallica albümü, grubun takipçilerini böylesine keskin bir şekilde ikiye bölmemişti. Sadece çok az eleştirmen orta şekerli eleştirilerde bulunmuştu. Oysa albümde ortalarda bir yerde kalan, ne muhteşem ne de berbat sayılmayan birkaç şarkı olduğu kesindi. Bununla birlikte, grup muhtemelen mutluydu, çünkü insanlar her hâlükârda onların müziğinden bahsediyordu.

St. Anger, müzisyenler arasında da ilgi odağı oldu. Slayer'ın Tom Araya'sına onun ne düşündüğünü sorduğumda, bana şu yorumu yapıyor: "Albümü baştan sonra iyice dinledim. Evet, o eski gitar cümleleri geri dönmüş ve şanlar bazı yerlerde iyi, ama dürüst olmak gerekirse bazı yerlerde de çok kötü. Davulların tonları rezalet. Açık trampet, bir şarkının bir bölümü ya da belki de tamamı için güzel olabilir, ama bütün bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

albüm böyle çalınmaz ki! Dediğim gibi, albümü iyice dinledim ve tekrar dinlenebilir diye düşündüm, ama dinleyemedim. Bazı cümleler geri dönmüş ama yine de eksikler. İyi bir başlangıç yapmışlar ama... Eğer gitmek istedikleri yön buysa... Sonuçta, çok etkilenmedim. Ama onlar Metallica ve şu anda böyle bir şey yapmaya karar vermişler. İşin ilginç yanı, albümün burada 1 numaraya yerleştiğini öğrendiğimde kulaklarıma inanamadım. Ve başka bir parça gelip onu devirene kadar orada bir süre kalabilmesi de şaşkınlık vericiydi."

Bununla birlikte Araya eski thrash arkadaşlarına karşı tamamen şefkatsiz değil: "Ama bu adamlar Avrupa'da bir yerde konser verdi mi 50.000 seyirci çekiyorlar. Akıllara durgunluk verici bir durum. Onlarla burada Giants Stadyumu'nda çaldık ve mekân tıka basa doluydu. Ve müzik eşliğinde kafasını sallamayan ve elini kaldırarak şeytan boynuzları işaretini yapmayan tek bir kişi bile yoktu."

St. Anger hadisesinin –ya da fiyaskosunun– ilginç bir yönü, bir dağıtım aracı olarak Lars'ın uzun süredir dilinden düşürmediği internet kullanımına olanak sağlayacak olmasıydı. CD'yi satın alanlar özel bir kodla www.metallicavault.com adlı siteye girebilecekler ve pek çok Metallica konserini ücretsiz olarak indirebileceklerdi. Ulrich basına şöyle açıkladı: "Hep hayranlarımızın müziğimizi çevrimiçi olarak tecrübe etmelerini istedik. Fakat şimdiye kadarki dağıtım yöntemleri hayranlarımızın bizden beklediği kalite standartlarına sahip değildi. Müziğimizin internette mümkün olabilecek en yüksek kaliteye sahip olmasını isteriz." Acaba hayranlar klasik Metallica şarkılarına da çevrimiçi olarak erişebilecek miydi? Beklemek ve görmek gerekiyordu.

Başka bir akıllıca hareket de grubun albüme bir bonus DVD ekleme kararıydı. Bu, tüm albümü Metallica genel merkezinde canlı olarak çalan grubun bir filmiydi ve Wayne Isham tarafından yönetilmişti. Bununla birlikte, DVD'nin ses miksajı albümünkinden daha iyiydi. Bu sadece sound meraklıları için bonus bir özellik olabilirdi, ancak aynı zamanda çok önemli bir noktaydı. Neden albümü de bu kaliteyle kaydetmemişlerdi?

Çünkü *St. Anger* berbat bir sounda sahip. Metallica'nın yeni beste, kayıt ve düzenleme yapma yöntemlerini sergileyen bu deneysel albümün diğer yönleri arasında en çok bu başarısızdı. Bu durum eleştirmenlerin

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gözünden de kaçmadı. Lars'ın trampet soundları tamamen yanlıştı ve albüm de genel olarak tam bir karmaşa gibi duyuluyordu. Hatta MTV, "Metallica'nın Yeni Albümü Neden Bu Kadar Kötü Duyuluyor?" adlı bir websitesi kurdu ve burada Bob Rock kendisini şu şekilde savundu: "Radyoların ve diğer her şeyin duyumunu sarsacak bir şey yapmak istedim. Bence bu albüm, garajlarında bir araya gelerek rock parçaları yazan dört adamın müziği gibi duyuluyor."

Sonradan ortaya çıktığı üzere, albüm çalışmaları başlamadan önce Rock, Lars'a mükemmel bir sound elde etme çabalarından sıkıldığını, yeni ve daha ham bir yöntem denemek istediğini söylemişti. Ulrich bu fikre hevesle yaklaşmıştı: "Rock, davulları ayarlamak için sadece beş dakika harcadı, diğer her şeyi ucuz ve eski tarz amfilerin ve mikrofonların bir karışımıyla kaydettik. Bu son derece basit kayıt ekipmanlarıyla yeni gitar cümleleri bulduk ve onları öylesine takılan bir grup arkadaş gibi içimizden geldiği gibi çaldık."

Sonuç –James'in şanlarından diğer enstrümanlara kadar– çok ham ve ortalamanın altındaydı. Rock: "James'in muhteşem vokaller sergilemesine yetecek zaman yoktu. Biz ham performanslar istedik. Herkesin yaptığı şeyi yapmak istemedik. Ve ben uzun süredir hakkında suçluluk duyduğum başka bir şeyden de kaçındım, şanlara ince ayar çekmedim. Her şeyi öylece olduğu gibi kaydettik ve işimiz bitti!"

St. Anger'ın en şaşırtıcı yönlerinden biri de tek bir gitar solosu bile içermemesiydi. Rock'ın açıkladığına göre, gitar soloları bu albüm için uygun değildiler: Üst üste kayıtlar bindirerek teatral bir beyanda bulunmak istemedik. Eğer bir şey eklediysek ve ne aktarmaya çalıştığımızla uyum sağladıysa bu şey kaldı, ama uyumsuzsa çöpe attık. Ne zaman bir solo denemesi yaptıysak ya zamanlamayı bozuyor ya da yapmak istediğimiz şeyin etkisini azaltıyordu. Sanırım tek bir müzisyenden ziyade tüm gruptan aynı anda yansıyan bir saldırganlık elde etmek istedik."

ProTools –dijital olarak kaydedilen sesleri alıp çoğaltan, düzenleyen ve bir şarkının içine yerleştiren program– sayesinde, şarkıların çeşitli kısımları uzun bir kopyala-yapıştır çalışmasıyla birleştirilmiş ve böylece albümün içeriği tamamlanmıştı, ama mükemmel olmaktan çok uzaktı. Rock: "Teknik olarak, zillerin fazla çınladığı ya da kötü düzenlemelerin bulunduğu yerler yok değil, ama biz herkesçe doğru kabul edilen bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

kayıt yapmak istemedik ve tüm kuralları çiğnedik. Ben son yirmi beş yılımı güya doğru olanı yapmaya çalışarak geçirdim ve artık bunu yapmak istemiyordum."

Eleştiriler, en olumlu yaklaşımla çelişkiliydi. Yazar Bernard Doe: "İlk tepkim o vahim davul sesine oldu. Lars'ın böyle bir şeyi onaylamış olmasına şaştım kaldım. 1984 yılında *Ride The Lightning*'i kaydetmeden önce Lars doğru davul sesini bulabilmek için günler harcamıştı. Ama şimdi umurunda bile değil galiba. Düzenlemeler çok kötü. Ve Bob Rock'ın bu konuda açıklamalarda bulunmak zorunda kalması bize çok şey söylüyor. Ama bununla birlikte hâlâ ağır bir albüm. *Load&Reload*'ta korkunç derecede eksik olan saldırganlıkla patlıyor. Uzun vadede bakılacak olursa, Metallica'nın popülerliği bu albüm yüzünden büyük bir zarara uğrayacak. Sonuçta, piyasada *St. Anger*'dan çok daha iyi albümler üreten ve evrimleşmekte olan metal piyasasında çok daha büyük etkiye sahip olan gruplar var. Metallica artık modern metal piyasasının ayrılmaz parçalarından biri değil. Acı ama gerçek!"

Başka bir yerde *Terrorizer* dergisinin yazarlarından Ian Glasper söz konusu albümü "iğrenç" olarak ilan ederken, benim *Record Collector*'daki yazım da "yarı iyi, yarı berbat" şeklindeydi.

St. Anger'ın piyasaya çıkmasından bir gün sonra, Metallica Paris'te bir gün içinde üç kulüp konseri düzenledi: Saat 13:00'da La Boule Noire; 18:00'da Le Bataclan'da ve 22:00'da Le Trabendo'da. En son albümleri ne kadar zayıf olursa olsun, dört orta yaşlı metalci için fena sayılmazlardı.

◆◆◆

Haziran 2003'te Lars, *indie-kid* eğilimlerinin Oasis'e olan sevgisini, 1996'da itiraf ettiğinden beri hâlâ devam etmekte olduğunu açıkladı. *NME*'ye verdiği röportajda şunları söyledi: "*NME*'ye aboneliğim var. Geçen bir sene boyunca White Stripes'ın bombardımanına maruz kaldım ve geçen ay San Francisco'ya geldiklerinde onları kesinlikle görmem gerektiğini düşündüm. Müzikleriyle aklımı başımdan almışlardı. Daha önce hiç böyle bir şeye şahit olmamıştım. Konserden sonra kulise gittim ve yaptıkları şeye olan hayranlığımı dile getirdim. Güzel anlar yaşadık, birkaç tane sigara ve birkaç kadeh viski paylaştık. Yaklaşık on

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

dakika boyunca sadece üçümüz vardık. Harikaydı. Sonra ertesi gün bir müzik mağazasına gidip albümlerini satın aldım ve CD'yi geçen hafta boyunca Avrupa'daki otel odalarında dinleyip durdum."

Detroit blues yetmezmiş gibi Antipodean adlı *garage-rock* grubu da Lars'ın tercihleri arasındaydı: "Ayrıca Datsuns da harika bir grup. Onları yaklaşık bir yıl önce keşfettim ve o zamandan beri hayranlıkla dinliyorum. Aylardır onlarla birlikte çalabilmek için çabalıyorum ama henüz bunu başarmadım. Organizatörümüze gerçekten çok kızgınım, çünkü adamlar Reading'te bizden bir gün sonra çalmışlar. White Stripes'ın menajerine e-posta gönderdim, çünkü kendisi Dolf De Datsun'u tanıyor ve ricamı ona iletti. Ve birkaç gün sonra Dolf'ten e-posta geldi. Bu harikaydı. O grupla en kısa sürede bir şeyler yapmalıyız."

Haziran ayında tuhaf bir haber geldi: ABD ordusu, Saddam Hüseyin'in çöküşünün ardından esir alınan Iraklı mahkûmları sorgulamak ve gerektiğinde işkence uygulamak için Metallica'nın müziğine başvuracaktı. Heavy-metal müziğinin şiddetine alışık olmayan Iraklılar, söz konusu müziğe uzun süre maruz bırakıldıklarında gerçekten de pes ettiler. Lars, World Entertainment News Network ile yaptığı röportajda şunları söyledi: "Bu konuda çok kötü hissediyorum. Ben hiçbir Iraklının kötülüğüne maruz kalmadım. Ve neden bu saçmalığa biz dâhil ediliyoruz anlamıyorum. Neden adamlara Venom veya Norveçli death-metal gruplarının müziğini çalmıyorlar ki? Demek ki konu ses titreşimleriyle ilgili değil. Metallica heavy-metal müziğinin simgesi olduğu ve çok konuşulduğu için olmalı." Gerçi yapacak bir şey olmadığını da ekledi. "Ne yapabilirim ki? George Bush'u arayıp, generallerine Venom çalmalarını emretmesini mi söylemeliyim?"

Temmuz 2003'te, Kanadalı grup Unfaith sahte bir hikâye uydurarak Metallica tarafından Mi ve Fa akorlarını kullandıkları için dava edildiklerini açıkladılar. Bugün bunun bir şaka olduğunu hepimiz biliyoruz, ama hikâye hızla yayılmaya başlayarak pek çok hayranın ve gözlemcinin ilgisini çekti. Ve inanılmaz bir biçimde, sayısız insan bu haberin gerçek olduğuna inandı. Unfaith solisti Erik Ashley bana şu açıklamayı yapıyor: "Metallica'nın bizi Mi ve Fa akorlarını kullandık diye dava etmesi hikâyesi tam bir parodi. Bizi dava ettikleri falan yok. Buradaki fikir, o davaların ardından grubun imajının ne kadar zedelenmiş olduğunu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gözler önüne sermekti. Yani insanların böyle uçuk bir hikâyeye inanıp inanmayacaklarını görmek istedik."

Kanada radyo istasyonu MuchMusic, Unfaith aldatmacasına dair Lars'tan gelen yorumları yayınladı: "Ben de gülüp geçiyorum. Aslında oldukça akıllıca olduğunu düşünüyorum. İnsanlar neredeyse son yirmi yıldır bizi sırtımızdan bıçaklamaya çalışıyor. Metallica olmanın bir parçası da bu sanırım. Ama bu hikâye daha önce duyduklarım arasında en üst sıralarda."

Belli ki Napster davasının sebep olduğu kötü imaj henüz hafızlardan silinmemişti. Bu durum, endüstrinin geneli için de geçerliydi. Aynı ay içinde, Iron Maiden solisti Bruce Dickinson, Oslo'daki bir konserden önce grubunun yeni teklisini imzalarken hayranlara şunları söyledi: "Albüm henüz çıkmadı. Ancak lütfen dijital kayıt cihazlarınızı, MP3 çalarlarınızı, cep telefonlarınızı veya elinizde ne varsa çıkarın ve konseri kaydedip internete koyun, onu tüm dünyaya yayın. Ancak bir koşulum var! Yeni albümümüzü duyduğunuzda beğenirseniz, gidin bir mağazaya ve üç bira parasına denk gelen ücreti ödeyin. Bizi hayatta tutan şey budur. Albümü sevmezseniz de unutun gitsin... Biz Metallica gibi değiliz."

Ve böylece Metallica, Limp Bizkit ve Linkin Park'la açılışta Deftones olmak üzere turneye çıktı ve muazzam kalabalıkları metal şöleni yaşattılar. Setlerinde yeni albümden sadece "Frantic" ve "St. Anger" vardı. Söylentilere göre, dijital olarak bir araya getirilmiş olan diğer dokuz şarkıyı çalmayı henüz öğrenmemişlerdi.

Metallica web sitesinin sorumlusu, bu turnede sadece grup adına çalışan iki yüz elli kişi olduğunu açıkladı: "Üç farklı sahnemiz ve altı ayrı ekibimiz var. Grubun kişisel teknisyenlerinden oluşan Universal ekibi tüm konserlere geliyor ve çoğunlukla kiralık uçakla seyahat ediyorlar. Birbirlerinin tıpa tıp aynısı olan Black ve Blue ekipleri ülkeyi dolaşarak farklı şehirlerdeki sahne düzenini inceliyorlar. Ve son olarak üç Çelik ekibi de etkinliğin yapılacağı alana günler öncesinden giderek sahne kuruyorlar. Buna otuz altı adet turne otobüsü ve elliden fazla tır da eklenirse, ortaya milyonlarca dolarlık bir yaz eğlencesi paketi çıkıyor."

Lars Ulrich, Philadelphia'da bulundukları bir sırada, hayatının en güzel günlerini yaşadığını açıkladı. Söylediğine göre, turnedeki diğer müzisyenlerin büyük bir hayranıydı. "Sahnede diğer grupları izleyebil-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

mek harika bir tecrübe. Birkaç akşam önce Toronto'daki konserde Limp Bizkit davulcusu John Otto'nun tam arkasında oturdum. Adam muhteşem bir davulcu. Ve sonra birden 'Seek and Destroy' ve 'Sanitarium'dan kısa bölümler çaldılar. Orada oturup Metallica müziği çaldıklarını izlemek harika bir duyguydu."

Gerçi tamamen tatlı ve huzurlu bir ortam olduğu söylenemezdi. Deftones'un Chino Moreno'su basına şu açıklamayı yaptı: "Benim için en büyük sorun, ben olmasaydım var olamayacak iki gruba –Limp Bizkit ve Linkin Park– açılış yapmaktı. Metallica ise engin bir repertuvara sahip, ama konserde ne kadar iyiler, tartışılır. Adamlar öylece oldukları yerde durarak çalıyorlar." Turnenin yıldızları son birkaç yıl içinde pek çok şeyin üstesinden gelmiş, tüm çelişkili eleştirilere rağmen yüksek adetlerde satan bir albüm çıkarmış ve her şeyi soğukkanlılıkla karşılar olmuştu. Moreno'nun yorumlarına Hetfield'tan şu yanıt geldi: "Sadece kâğıda basılı sözler, daha fazlası değil. Nereden geldiğini veya bağlamın ne olduğunu bilmiyor. Çok aptalca. Bence böyle bir şeyi kişisel olarak algılayamazsın. Birisi bu tür hakaretler savurduğunda ya kendine güvensizlik söz konusudur ya da başka şeyler dönüyordur. Ama sonra sahneye çıkıp çalmaya başladığında her şey bir şekilde unutulup gidiyor."

Yeni çocuk Rob Trujillo, saygılı ve mutlu görünüyordu: "Sahne âdeta bir uçak gemisi gibi kocaman ve bu nedenle kardiyo egzersizlerimizin bir kısmını orada yapıyoruz. Sıcaklığa bağlı olarak bayağı zorlayıcı olabiliyor. Ayrıca, Metallica'nın müziği oldukça hızlı ve vahşi. Bu adamlar bayağı öfkeli ve bazen sahnede beni korkutuyorlar."

Hızlı ve vahşi mi?

Belki bazen... Ama sadece o unutulmaz klasiklerini çaldıklarında.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yirmi Beşinci Bölüm

2004-2005

2003 yılı, bir Metallica filminin gösterime girmek üzere olduğunun teyidi ile sonuçlandı. Bazı hayranlar bu habere sevinirken, diğerleri de kayıtsız kaldılar. Ve pek çok kişi de derin bir iç geçirerek, söz konusu haberi olumsuz bir şekilde yorumladı. Onların gözünde Metallica, bir gruptan ziyade çok başlı diğer bir kurumsal canavara dönüşmüştü.

Bununla birlikte filmin içeriğiyle ilgili bilgiler gelmeye başladığında gözlemciler pür dikkat kesildiler. *St. Anger*'da yer alan "Some Kind Of Monster" ile aynı adı taşıyan film, grubu kibirle öven bir tanıtım aracı olmaktan çok uzaktı. Film yapımcıları Joe Berlinger ve Bruce Sinofsky, gerçekleri yansıtma konusundaki ödün-vermez yaklaşımlarıyla ünlenmişlerdi. Ve filmde, Jason'un gemiyi terk etmesinden sonraki fırtınalı iki yıl içinde yaşanan her türlü karakter kusuru, bezdirici başarısızlık ve insan zayıflığı gözler önüne seriliyordu. The Beatles'ın *Let It Be*'sinden beri hiçbir grup Metallica'nın *Some Kind Of Monster*'da yaptığı gibi iç problemlerini dışa yansıtmamıştı. Üç üyenin yaşadığı duygusal sıkıntılar, Bob Rock ve grup terapisti Phil Towle ile olan iletişimleri, James'in rehabilitasyon süreci, verimsiz olduğu için yarım bırakılan Presidio kayıt çalışmaları ve *St. Anger*'ın katartik yazım ve kayıt süreci tamamen eksiksiz bir şekilde sergileniyordu. Montaj aşamalarında hiçbir şeyin üzeri

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

örtülmemişti. 1988 yılında basgitarcılarının çalışmalarını kısmak isteyen bir grup için büyük bir ilerlemeydi bu.

Berlinger, *Some Kind Of Monster* için şu açıklamayı yaptı: "Yüzeysel olarak bakılırsa, *St. Anger*'ın yapım aşaması anlatılıyor, ama film daha çok insan ilişkileri ve yaratıcı süreç hakkında. Bir rock yıldızı olmak, aynı zamanda orta yaşa yaklaşmak, baba olmak ve eskisi gibi parti yapmayı istememek gibi çoklu görevlerin üstesinden nasıl gelineceği sorgulanıyor... Ve daha önemlisi, inanılmaz derecede başarılı olduğunuzda müzikal olarak canlı kalmanın nasıl mümkün olduğunu..." Ortaya bir dedikodu da atıyor. "James'in rehabilitasyon sonrasında diğer grup üyelerine uyguladığı öğlen 12 ile 4 arası çalışma programı stresli durumlara yol açtı. Filmde James ve Lars, birbirlerine karşı hislerini açmaktan kaçındıklarını açıklıyorlar. Yıllar içinde aralarında sürekli bir rekabet yaşandı. Ve ortaya ne sunduklarını birbirlerine asla açamadılar. James rehabilitasyon programının bir parçası olarak sadece 12'den 4'e kadar çalışabileceğini söylüyor ve o yokken diğerlerinin hiçbir müzik dinlememesini talep ediyor, bunun üzerine Lars'ın sabrı taşıyor, duygusal bir patlama yaşıyor ve James'in suratına avazı çıktığı kadar bağırıyor. Son yirmi yıl içinde bu ikili arasında dile getirilmemiş sayısız gerilim yaşandı ve bu filmde nasıl dışa taştığını görüyoruz."

Filmin en önemli unsuru, dürüst olmaktan çekinilmemesi. Berlinger: "Filmin ilk yarısında bizim çocuklar çok sevimli değiller, çünkü birbirleriyle sürekli kavga ediyorlar. Bazen şımarık bebekler olduklarını düşünebilirsiniz, çünkü rehabilitasyona giden heavy-metal yıldızları fikri insanların kuşkuyla yaklaştığı bir şeydir. Ancak sanırım burada medya ön yargılarına kapılmak yerine, bu insanların gerçekten kim olduklarını görüyor ve rock yıldızları olduklarını unutuyorsunuz."

Üç saatlik film çok uzun görünse de, son hali tüm sürecin sadece küçük bir kısmıydı. Toplamda 1.600 saatlik dijital çekim yapılmıştı. Çalışmaya o kadar çok şey katılmıştı ki, ortaya oldukça kapsamlı bir DVD çıkmış hatta Berlinger filmin yapım aşamasını anlatan bir kitap da yayınlamıştı.

Filmle ilgili ilk izlenimim, onun grubun kendisinden çok daha büyük bir şeyin parçası olacağıydı. Metallica'yı üç kısa yıl içinde saran olaylar silsilesi hakkında belli bir perspektif oluşturmak hâlâ zor. Ancak maruz kalmış oldukları olumsuz deneyimleri –bir grup üyesinin ayrılışı, reha-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

bilitasyon süreci, son on yıldan çelişkili eleştirilerle çıkış ve tartışmalı yeni bir albüm– bir araya getirirseniz ve bunları işitsel ve görsel olarak sunarsanız –*St. Anger* albümü, *Some Kind Of Monster* filmi, grup terapisi ve Berlinger'in kitabı– ortaya daha büyük bir resim çıkıyor; dönüşüm geçirmekte olan bir gruba bakıyoruz. Ve bu hem albümde hem filmde hem de kitapta başarılı sayılacak derecede kapsanıyor.

Bununla birlikte film hakkında daha fazla bilgi verilmeden önce Metallica, Güney Amerika'daki bir dizi konseri iptal ederek bir kez daha müzik basının dikkatini çekti. Yorulmayı sebep olarak göstererek, biraz dinlenme ve toparlanma süreci için 2003 sonunda evlerine çekildiler. Bazı gözlemciler, grubun herkesçe beklenen mega turnelere her zamanki enerjiyle devam edip edemeyeceğini sorgulamaya başladılar. Gerçi makul olmak gerekirse onlar artık orta yaşlı adamlardı ve gece gündüz para kazanmaktan daha önemli kaygıları vardı. Trujillo'nun vahşi ve heybetli sahne sunumu eski Metallica hayranlarına günün birinde thrash-metalin zafer günlerine dönebilecekleri umudunu verse de, diğerleri artık yaşlarını göstermeye başlamıştı.

Bununla birlikte aralık ayının başında Hetfield aniden ortaya çıkarak grubun eski formuna dönmüş olduğunu açıkladı: "Kendimizi toparlamamız gerekiyordu. Aslında fiziksel bir tükenmişlikten daha fazlası söz konusuydu. Hem zihinsel olarak tekrar forma girmek hem de ekibimizin büyük bir bölümünü tekrar gözden geçirmek zorundaydık. Turne biraz sallantılı başlamıştı ve biz daha güçlü bir devam etmek istedik." Avrupa, Yeni Zelanda ve Avustralya'da verilecek uzun dönemli konserlerin ardından 2004 yılında ABD'de altı aylık bir turne devam edecekti. "Biz her zaman bir konser grubu olduk ve sürekli sahneye çıkıp hiç durmadan çaldık. Şimdilerde biraz zorlanıyoruz, çünkü insan biraz arkasına yaslanmak ve ailesiyle birlikte vakit geçirmek istiyor. Ama durumu değiştiremeyiz. Elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz ve şu anda en iyisi bu."

Artık herkesin diline gerçek bir felaket olarak düşmüş olan ve ABD'de sadece 1.5 milyon adet satan *St. Anger* hakkındaki görüşleri sorulduğunda şu açıklamayı yaptı: "Konuyu pek fazla düşünmedik. Kötü bir durum, ama Avrupa'da çok iyi satıyor."

Gerçekten de öyleydi. Metallica'nın yabancı hayranları, Amerikalı akranlarına nazaran daha affedici ve daha az seçiciydi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Lars, bölgesel uyumsuzluğu şöyle açıkladı: "Bu anlaşılması çok zor bir albüm. Nickelback'le veya bugünlerde ABD radyosunda çalınan gruplarla kıyaslama yapılırsa, açıkçası biraz tuhaf ve kafa karıştırıcı görünüyor. Ama bakın, *Siyah Albüm*'ten bu yana Avrupa'nın en büyük albümü. Ve Amerika'daki yirmi yıllık kariyerimde tekrar dışlanmış olmak bana hiç de yabancı değil. Tekrar uçlarda gezinmek eğlenceli bir şey."

Ocak 2004'te, diğer berbat bir tekli olan "The Unnamed Feeling"in çıkmasının ardından, *Some Kind Of Monster* Sundance Film Festivalinde gösterime girdi ve anında büyük bir sansasyon yarattı. Metallica tarihinde ilk kez, bir ürünün abartılı tanıtımını haklı çıkarıyordu. Dünyaca tanınan bir grubun özel hayatına eşi benzeri görülmemiş bir şekilde giriliyordu, üstelik kendi rızaları alınarak. Reality TV'nin yükselişte olması bunun oluşumunda önemli bir rol oynamıştı. James'in sonradan açıkladığı üzere asıl fikir, *St. Anger*'ın yapım aşamasıyla ilgili perde arkası görüntüler çekmekti: "Amacımız yeni albümü ve yapım aşamasını tanıtmaktı, ama sonra hayatımızda oldukça büyük değişiklikler yaşandı ve bunlar kameraya yakalandı. Biz de bunları çekmeye devam ettik."

Lars filmden ve filmin ne yansıttığından dolayı çok mutluydu: "Bu filmle gurur duyuyorum," dedi. "Ve idrak edilmesi gereken en önemli şey şu ki, bu aslında Metallica'yla ilgili bir film değil. İnsan ilişkileriyle ilgili bir film. Ve bu ilişkileri yaşayan insanlar tesadüf o ki Metallica adlı bir grupta aynı müziği yaşıyor, soluyor ve çalıyorlar." Tüm bu abartılı tanıtıma rağmen, hiç kimse filmin aktörlerinden hayatlarını bu kadar açıkça sergileyebileceklerini beklememişti. Özellikle Metallica'nın son yıllarda maruz kaldığı eleştiri okları göz önünde bulundurulduğunda.

Bununla birlikte, filmin amacı her şeyi gözler önüne sermekti, hem de en başından. *Some Kind Of Monster*, Jason Newsted'in ayrılmış olmasının şoku içindeki grubun görüntüleriyle başlıyordu. Ardından Phil Towle boy gösteriyordu. Towle, rock gruplarını tercih etmeden önce ünlü spor yıldızlarıyla çalışmış bir performans koçuydu ve daha önce Rage Against The Machine'e zorlu dönemlerinde yardımcı olmuştu.

Filmde, Towle-Metallica işbirliğini öğrenen Newsted, "Bu tam bir saçmalık!" diye patlıyor. Ama James Taylor'ın yaşlı haline benzeyen kibar ruhlu terapist, diğer üç adam üzerinde yavaş ama güçlü bir etki yaratıyor. Filmde aralıklı olarak sergilenen grup terapisi görüntüleri –ki

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

böylece anlatısal bir akış sağlanmış– ilk başta yavaş ve idrak etmesi zor bir biçimde ilerliyor. Müzisyenler –özellikle Hetfield– nihayet gevşiyorlar ve Jason'ın ayrılışının, grup üyeleri arasında yaşanan daha derin mevzuların bir semptomu olduğu ortaya çıkıyor. Lars ve James birbirlerine patlıyorlar, ama aralarında var olan duyguların derinliğini ifade etmekte güçlük çekiyorlar. Meyve vermeyen birkaç sahnelik tartışmanın ardından Lars, James'e, "Sen adi adamın tekisin!" diyor. Bunun üzerine ünlü solist kapıyı çarparak dışarı çıkıyor ve filmin ilerleyen sahnelerinde, bir rehabilitasyon merkezine kaydolduğunu öğreniyoruz.

Film daha sonra James'in yokluğunun uzun ve belirsiz dönemi üzerine yoğunlaşıyor. Ulrich, Hammett, Towle ve işi bittiği halde Presidio'dan bir türlü ayrılmak bilmeyen Bob Rock da kendilerine odaklanıyorlar. İşleri iyileştirmeye çalışan Towle, birtakım sorunların incelenmesini öneriyor. En dikkat çekici konu da Lars ile uzlaşmak üzere kameraların önünde bire bir görüşmeyi kabul eden Dave Mustaine sayesinde gerçekleşiyor. Kısa sahnede, şoke edici derecede tükenmiş görünen Mustaine gözyaşı döküyor, zehir kusuyor ve bir ton suçlamada bulunuyor, Lars ise süt dökmüş kedi gibi başını sallayıp duruyor.

"Hiç nasıl hissettiğimi merak ettin mi?" diye köpürüyor Dave dişlerinin arasından, 1983'teki kovuluşuna gönderme yaparak. Lars soruyu yanıtsız bırakıyor ve neyse ki konuşma montaj aşamasında kısa kesiliyor.

Filmin piyasaya çıkmasından kısa bir süre sonra Mustaine'le röportaj yaptım ve ünlü gitaristin konuyla ilgili söyleyeceği önemli sözleri vardı. Dediğine göre, filmdeki karelerde yer aldığında kötü bir ruh hali içindeydi. Çünkü tarih 13 Eylül 2001'i gösteriyordu; 11 Eylül trajedisinden sadece iki gün sonrasını. "13 Eylül'ü hatırlıyorsundur," diyor bana acı dolu gözlerle. "New York hâlâ alevler içindeydi. Hiç uyumadan CNN'i takip etmiştik. Her yerde insanlar panik haldeydi, üzerleri beyaz pudrayla kaplanmış gibiydi, her yerden bomba ihbarları geliyordu. Ordu da şehrin dört bir köşesindeydi ve ortam tam bir savaş alanına dönmüştü." Röportajın filmde kullanılabilmesi için bir rıza formu imzaladığını ekliyor. Bununla birlikte daha sonra nihai sahne için onayı istendiğinde bunu kabul etmediğini, ama sahnenin yine de yayınlandığını açıklıyor. "Nasıl olsa formu imzaladım diye beni umursamadılar, görüntülerin büyük bir kısmını çıkardılar ve onayımı almak için bana gönderdiler. Ben de

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

görüntünün kullanılmasını istemediğimi söyledim. 11 Eylül'den iki gün sonrasındaydı ve kırkıncı yaş günümdü. Evde olmam ve hediye olarak ailemden AMG CL55 model bir Mercedes almam gerekiyordu. Ama bunun yerine tüm hayatım boyunca en çok nefret ettiğim adamlardan biriyle San Francisco'da bir çekimde bulunmak zorundaydım ve bu yüzden ailemi görmek üzere Phoenix'e gidemiyordum. Ve sonra görüntüyü yolladılar ve ben 'Hayır, onu kullanmanızı istemiyorum,' dedim ama onlar yine de kullandılar. Eğer hoşuma gitmediğini söylememe rağmen kulak asmayıp kullanacaklarsa neden onayıma gönderiyorlar ki?"

Lars, aylar sonra benimle yaptığı bir röportajda konuya biraz farklı bir açıdan bakıyor: "Olayın buraya varmasına şaşırdım ve kesinlikle üzüldüm, çünkü Dave'in katkısı inanılmaz derecede güçlü ve etkileyici. Ben öyle bir anın parçası olabildiğim için gurur duyuyorum. O günden sonra arayı biraz açtık, halletmesi gereken şeyleri halletmesi gerekiyordu ve geri döndüğünde artık biraz farklıydı." Lars muhtemelen Mustaine'in çekim sonrasında rehabilitasyona gitmesinden bahsediyordu. "Buna saygı duyuyorum, ama o da dâhil bazı konularda bilinçli bir karar almamız gerektiğini hissettik. Ve eğer Metallica'nın içini hayranlara açacaksak, o sahnenin atılamayacak kadar güçlü olduğunu hissettik. Ama hikâyenin böyle sonlanmış olmasına üzüldüm."

Mustaine'i içeren sahneyle ilgili bir başka bakış açısı da yönetmen Joe Berlinger'den geliyor. "Sahnenin kaldırılmasını istedi, ancak bunu çekimden bir buçuk yıl geçtikten sonra istiyordu, rıza formunu çoktan imzalamıştı. Ayrıca filmin tamamını izlemeyi ve bağlamını görmeyi de reddetti. Sonuçta Metallica'nın kararı bu oldu. Onlarla bu konuda tartışmak istemedim tabii. Zaten Dave işin başında oldukça istekliydi. Rıza formunu imzaladı ve çekim sırasında birkaç kez gözyaşlarına boğularak kamerayı kapatmamı istedi ve ben de buna saygı gösterdim. Duygulanıp elini öne doğru uzatarak, 'Kamerayı kapatın' dediği sahne hâlâ bende ve onu sıkıştırmak isteyen pisliğin biri olsaydım o görüntüleri kullanırdım. Ancak bu hiç de adilce olmazdı."

Adilce, adaletsizce ya da ikisinin arasında bir yerde; Mustaine ve Ulrich arasındaki sahne, iki erkek arasında uzun süredir devam eden acı dolu tarihin farkında olan her Metallica hayranı için kesinlikle izlemeye değer. Hetfield daha sonra, belki de kendisinin ve Dave'in ortak zayıf

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yanları sayesinde benzer bir durumda birbirlerini daha iyi anlamış olacaklarını söyledi. Böyle bir sahne destansı olurdu, ama olmadı ve muhtemelen de asla olmayacak. En azından halkın gözü önünde. Mustaine film yüzünden küplere binmişti. *The System Has Failed* çıktığı dönemde verdiği pek çok röportajda –benimki de dâhil olmak üzere– kendisinin ve Metallica'nın asla bir araya gelmeyeceğini açıkça belirtti. Aslında bunu daha önce de pek çok kez dile getirmişti.

"Bu konuyu fazla tartışmak istemiyorum. Ama şunu belirtmek isterim ki, James ve Lars'la tekrar arkadaş olmak ve kariyerimde bir gün tekrar birlikte bir şeyler yapmak için özlem duymadım değil, ancak şu anda bu kapı kapalı. Bu onların son ihanetiydi. Lars'ı bir daha göreceğimi hiç sanmıyorum. Artık umurumda değil. Bana bu filmin 'iyileşmek' üzerine olduğunu söylemişti, ama beni kullanarak kariyerini yüceltmekten başka bir amacı yokmuş. Lars Ulrich'le işim bitti. *St. Anger*'ı dinlemedim, çünkü onlarla işim bitti."

Onunla konuştuğumda Lars bu duruma üzülüyordu: "Bu garip. Bazen Dave ile aynı anda iki ilişkim olduğunu düşünüyorum. Onunla telefonda ve bizzat görüşürken sahip olduğum özel bir ilişki var ve belli bir dinamiğe sahip. Bir de halk ve basın arasında oynanan farklı bir ilişki var ve bu da farklı bir yerden geliyor, farklı bir enerjiye sahip. Yıllar içinde Dave'le sadece basın aracılığıyla iletişim kurduğumu hissettim. Sürekli, 'Lars ve Dave konuşmuş, Lars şöyle demiş, Dave böyle karşılık vermiş,' deyip duruyorlar. Bunlar tamamen uydurma. Ancak ne üzücü ki bu şeyler Megadeth yeni bir albüm çıkardığında daha çok yaşanıyor gibi! Tam yirmi iki yıl oldu, biliyorsun! Bence yirmi iki yılda ikimiz de harika birer kariyer yaşadık. İkimiz de çocuklarımızın karnını doyurabiliyoruz. Ve olayın bu noktaya gelmesi biraz üzücü. Bu şey bir aşk/nefret ilişkisinin parçası gibi görünüyor. Dave her zaman iyi kalpli bir adam oldu. Bazen işin içine başka şeyler giriyor işte ve bu konuda çok konuşmak benim sorumluluğum değil. Ancak filmdeki sahne inanılmaz derecede güçlü ve orada olması gerçeğinden gurur duyuyorum. Umarım bir gün farklı şekilde algılanır."

Muhtemelen öyle olmayacaktı. Mustaine bazı zorlu olaylarla karşı karşıyaydı ve Metallica'yla ilgili şikâyetleri bunların yanında önemsiz kalıyordu. Uzun süredir devam eden grubu Megadeth sonunda ayrılmıştı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Basgitaristi Dave Ellefson basım gelirlerinden ve diğer sorunlardan yakınıp durmuştu. Mustaine: "Herkes bana baskı yapıyordu ve sonunda dayanamadım. 2002'deki müzik piyasasının tamamı alternatif müziğe dönmüştü. Aslında bildiğimizi okumamız ve güçlü bir Megadeth olmamız gerekirdi, tıpkı AC/DC veya Iron Maiden gibi. Sürekli benden bir şeyler isteyen iki menajerim vardı ve sonuçta yeter artık dedim. Diğer gitaristim Marty Friedman bir daha metal albümü yapmak istemediğini söyleyerek gruptan ayrıldı. Tüm bu delilik içinde kör olmuştum."

Dave'in 11 Eylül saldırılarından hemen sonra kaydedilmiş olan *Some Kind Of Monster* sahnesi problemi, bağımlılıklarıyla olan savaşı ve uykudayken düşerek kolunu kötü bir şekilde incitmesi –dediğine göre iyileşmesi on sekiz ay sürmüştü– bardağı taşıran son damlalardı.

Bununla birlikte daha sonra ortaya çıktığı üzere, Mustaine mutlak bir çöküşün önüne kendisini Tanrı'ya adayarak –Hıristiyanlığı seçerek– geçmişti. Ona şimdi temiz ve ayık olup olmadığını sorduğumda gülüyor, "Neden, yanında bir şey mi getirdin?" diye soruyor ve "Evet ama bence tamamen göreceli," diye devam ediyor. "Bir kadeh şarap ya da bir bardak bira teklif edersen, muhtemelen içerim. Ama hayatım kesinlikle değişti. İnsanlar Tanrı'yı bulma konusuna fazla önem veriyorlar. Önemli de aslında. Ama müziğimi değiştirmez. Hiç kimse sana ne yapacağını söyleyemez. Hâlâ oral sekse bayılıyorum, ama ne yazık ki evli olduğum için artık bu çok yaşanmıyor. Hâlâ küfürlü konuşuyorum. Ama bence asıl sorun artık yok. İçimdeki boşluk dolduruldu. İşte bu nedenle o grup zihniyetini özlemiyorum."

Mustaine sahnesinin ardından *Some Kind Of Monster*, izleyiciyi yeni bir boyuta götürüyor: James sessiz ama mutlu bir halde terapiden geri dönüyor. Gözünde numaralı gözlükleri, muhafazakâr saç kesimi ve bir kaç kilo fazlalığıyla daha yaşlı ve daha mesafeli görünüyor. Hayat hakkındaki yeni görüşleri konusunda suskun, en azından kameraların önünde. Fakat öğlen 12 ile 4 arası rejim önerisinin gelmesi ve bunun sürtüşmeye neden olması gecikmiyor. Grup arkadaşlarının bundan daha uzun saatler çalıştığını öğrenen Hetfield, bu konuda hissettiği rahatsızlığı dile getiriyor. Bunun üzerine Lars öfkeden kuduruyor ve James'in suratına "Lanet olsun!" diye patlayarak odayı terk ediyor. Filmdeki bu önemli aşama – Berlinger ve Sinofsky tarafından "Lanet Olsun Sahnesi" olarak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

adlandırılmıştı– Lars ve James arasında yaşanan ilişki ve sonuçta Metallica'nın kariyerindeki bir boşluğu temsil ediyor. Ama aynı zamanda, her iki adama da sempati duymakta zorlanıyoruz. Lars daha ziyade kendisini ifade edemeyen ve surat asan şımarık bir milyoner çocuğu gibi görünürken, James de kendi kurallarını grubun geri kalanına dayatmaya çalışan mantıksız bir adam olarak çıkıyor karşımıza.

Bununla birlikte, James'in terapi sonrasındaki eksiksiz iletişimi sayesinde –daha önce Kirk, Bob Rock ve Lars bol bol çene çalarken kendisi arka planda olmayı tercih ediyordu– grup seansları gerçek bir ilerleme gösteriyor. Hetfield daha sonra filmle ilgili şu açıklamayı yaptı: "İnsanlarla iletişim kurmak benim için hiç kolay olmamıştı. Ama şimdi görüyorum ki, bunu ne kadar çok yaparsam, insanların gerçek kimliğimi görmeleri de o kadar kolay oluyor. Ve kendim gibi olabilmem de kolaylaşıyor. Ben kendimi ortaya koydum ve insanlar isterlerse kalbimi kırabilirler, isterlerse bana kucak açabilirler, bu onların bileceği iş. Ben üzerime düşeni yaptım; insanlara zayıf yönlerimi ve mücadelelerimi gösterdim. Ve bunu yapmak benim için çok iyi oldu."

Berlinger daha da derinlere iniyor: "James bunu hayranlarıyla iletişim kurabileceği bir araç olarak gördü, gerçekten kim olduğunu göstermek istedi. Burada onun tüm psikolojik amacını ve çöküşünün ardındaki makul sebepleri görüyoruz. Artık ne sahnede ne de sahne dışında o solist James Hetfield rolünü oynayamıyordu. İşin ilginç yanı şu ki, *St. Anger* albümü, rehabilitasyon süreci ve film birbirleriyle ayrılmaz bir biçimde bağlantılı. Bu pek çok açıdan inanılmaz bir tecrübeydi." Ya Ulrich ne düşünüyor? "Lars, grubun bu film sayesinde kurtulduğuna inanıyor."

Filmin belli bir noktasında, şarkı yazarlığı ve kayıt çabaları son derece samimi bir şekilde icra ediliyor. Her şey yeni inşa edilmiş Metallica genel merkezinde gerçekleşiyor. Gerektiğinde yalnız kalabilmeleri için her üyeye ayrılmış özel bölümler barındıran binada geniş bir ortak mutfak ve yemek alanı da mevcut. Grup terapileri ve filmin büyük bir bölümü bu alanda geçiyor. Bu arada Bob Rock, *St. Anger*'daki basgitar bölümlerini layıkıyla icra etmiş olsa da, kalıcı bir basgitarist bulma konusu aciliyet kazanıyor ve seçmelerin yapıldığı sahneler seyirciye keyifli dakikalar yaşatıyor. Adaylar arasında Scott Reeder –eski Kyuss– ve Twiggy Ramirez –eski Marilyn Manson– da var ve Metallica şarkılarını

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

çalarlarken her ikisi de endişeyle tökezliyorlar. Her iki adamın yüzünde de kasılmış gergin bir ifade oluşuyor ve Lars seansın ardından, "Çalabileceklerinden yüzde 10 daha zor bir şey çalıyorlarmış gibi görünüyorlardı," şeklinde nazik sayılacak bir yorumda bulunuyor. Ama sıra Robert Trujillo'ya geldiğinde, ünlü basçının yaydığı o muazzam öz güven ortalığı kasıp kavuruyor. "Battery"yi denemeyi teklif ediyor –Metallica'nın çalması en zor parçalarından biridir– ve onu akıllara durgunluk verecek bir kolaylıkla icra ediyor, Hetfield'ın karmaşık cümlelerini eksiksiz bir şekilde tamamlıyor. Bu işin adamı olduğuna dair hiçbir şüphe yok.

Rob'un işe alındığı ve kendisine avans olarak bir milyon dolar verildiği sahneyi de dâhil ettikleri için Metallica'ya saygı duymak gerekir. Trujillo'nun nutku tutuluyor elbette. Benzer olarak, Lars bir açık arttırma da sanat koleksiyonunu satarak birkaç milyon dolar elde ediyor ve bunu kutlamak üzere kuliste şampanya içiyor. Arka planda da enstrümantal Metallica şarkıları çalıyor. Bu sahnenin dâhil edilmesi de gerçekten büyük bir cesaret! Berlinger: "Tamamen alay konusu olabilirdik! Oldukça kuşkucu bir çağda yaşıyoruz ve pek çok müzik eleştirmeni bu filme kuşkucu yorumlarla yaklaşabilirdi. Metallica'nın imajı tamamen zedelenebilir, büyük paralar kaybedilebilirdi. Ama biz cesaret gösterdik ve bu son derece övgüye değer bir durum."

Yönetmenin *St. Anger* albümünün kendisi hakkındaki yorumları –filmin, albümün ve kitabın hepsinin büyük bir resmin parçası olduğuna dair genel fikir birliği ışığında– ilginçti. Hayranların ve eleştirmenlerin albüm hakkındaki olumsuz tepkilerine şaşırıp şaşırmadığını sorduğumda, "Hayır, çünkü Metallica dünyayla hep bir aşk/nefret ilişkisi içinde oldu," diye açıklıyor. "Her değişikliğe gittiklerinde onlara yönelik olumsuzluklar yaşandı. İnsanların neden kafasının karıştığını anlıyorum. Bence albümü beğenmek için kesinlikle önce filmi izlemeniz gerek. Pek çok kişi bana geldi ve 'Önce albümden nefret ettim ama filmi seyrettikten sonra onu sevmeye ve nereden yola çıktıklarını anlamaya başladım,' dedi. James bize alabileceğimiz en büyük iltifatı yaptı: 'Asıl yaratıcı olayın albüm olduğunu ve filmin de ona periferik bir açıdan baktığını düşünüyordum, ama şimdi görüyorum ki aslında merkez olay filmmiş ve albüm de onun film müzikleriymiş.' Bir *rock'n roll* yıldızından gelebilecek en güzel iltifat."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Filmin kendisine gelince, her ne kadar benzersiz bir yapım olsa da gişelerde büyük bir hasılat sağlayamadı. Ana akıma yayılmaktan ziyade sadece Metallica hayran kitlesi arasında ilgi gördü. Berlinger: "Aslında film harika yorumlar ve ödüller aldı, ama Metallica hayran kitlesinin dışına taşmayı başaramadı. Genel nüfusa hitap edemediğimiz için sanırım bir parça hayal kırıklığı içindeyim. Bilet satın alanların yüzde doksan beşi Metallica hayranlarıydı. Kuzey Amerika'da sadece 1.2 milyon dolarlık hasılat elde ettik." Kendisinin ve Sinofsky'nin bu işten kârlı çıkıp çıkmadığını soruyorum. Bundan biraz rahatsız olsa da yanıtlıyor. "Şey... Ücretlerimiz ödendi diyelim. O filmi çekmek için tam üç yılımı harcadım, Bruce da öyle. James'in rehabilitasyona gittiği süreçte neler döndüğüne dair hiçbir fikrimiz yoktu ve bir iyi niyet gösterisi olarak ücretlerimizi oldukça düşük tuttuk. Sonuçta uygun bir ödeme aldık, ama kimse bu işten tonla para kazanmadı. Gerçi Metallica ile aramızda şöyle bir fark var; Metallica da biz de ortalama bir şeyler kazanırken, onların müteakip dünya turnesi 60 milyon dolarlık hasılat elde etti. Yani sonuçta sırtlarını yaslayabilecekleri fazladan bir gelirleri oldu! Oysa ben üç yıllık bir çalışmanın ücretini kazandım, ne daha az ne daha çok."

Nisan ve Kasım ayları arasında, *Some Kind Of Monster* tüm dünya sinemalarında gösterime girdi. Metallica'nın kendisi de yorucu ama kârlı bir turneye adım attı ve bu süreçte iki tane ödüle layık görüldü: Şubat ayında *St. Anger* için "En İyi Metal Performası Ödülü", mart ayında da şatafatlı ismiyle "Yaratıcı Mükemmellik ve Olağanüstü Başarı Kayıt Akademisi San Francisco Bölümünden Yöneticiler Ödülü". Son ödül, gruba son başarılarından ötürü üvey memleketlerinden gelen bir takdirdi. Turne mart, nisan ve mayıs ayında Kuzey Amerika'da devam etti. Bu dönemin sonunda, Metallica'ya Amerikan Besteciler, Yazarlar ve Yayıncılar Derneği –ASCAP– tarafından önemli kariyer başarılarına istinaden "Yaratıcı Ses Ödülü" sunuldu. Sertifika da ayrıca, "Grubun hem yaratıcı ruhunu hem de bir yaratıcının kendi cemiyetinde oynadığı role olan katkılarını eşit derecede gözlemlemiş bulunuyoruz," şeklinde bir yorum vardı.

Bu aşamada her şey Metallica için iyi gidiyor gibiydi, ama İngiltere de kendilerini sıkıntılı bir durum bekliyordu. Ülkenin metal takvimi, Download adlı yeni bir müzik festivaline odaklanıyordu. Etkinlik, in-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ternetten müzik indirmeye ilgi duyan hayranlara kucak açıldığını ifade edecek şekilde adlandırılmıştı. 2004 yılında, Metallica'nın söz konusu etkinliği 6 Haziran'da Donington Park'ta kapatması planlanmıştı. Bu etkinlik alanında daha önce o çok özlenen Donington Kalesi Monsters Of Rock Festivali düzenleniyordu ve seksenlerin başında Metallica'ya da ev sahipliği yapmıştı. 6 Haziran performansı için James, Kirk ve Rob şehre zamanında gelirlerken, o günlerde Danimarka'da aile ve arkadaş ziyaretinde olan Lars, konser gününde bilinmeyen bir sebepten dolayı gelemeyeceğini bildirdi. Bunun üzerine –Metallica'nın setinin bir saat gecikmesinin ardından– James sahneye çıkarak olumsuz haberi seyirciye bildirdi. Onlardan sabırlı olmalarını, alternatif bir çözüm bulunana dek beklemelerini istedi.

Ve sonuç mu? Bir metal hayranının en güzel rüyası gerçekleşti. İlk şarkıda –asla ölmeyecek olan "Battery"– davulcu taburesine gezegenin en iyi davulcularından biri olan Slayer'ın Dave Lombado'su geçti. "The Four Horsemen"a da iştirak etmesinin ardından, Slipknot'ın becerikli davulcusu Joe Jordison ve Ulrich'in davul teknisyeni Flemming Larsen de boy gösterdi. Joey daha sonra, "Yıllarca kendime örnek aldığım bir grup için çalmak benim için büyük bir onurdu," diye açıkladı. "Kahramanlarımdan birinin taburesine oturacağım kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi. O gün hayatımın en güzel tecrübelerinden biriydi."

Lars'a gelince, Download'u kaçırmasıyla ilgili sebebi bana *Metal Hammer* için yaptığım bir röportajda açıkladı. Seti kaçırmasıyla ilgili pek çok söylenti yayılmıştı; uçağı kaçırdığı, grupla anlaşmazlığa düştüğü hatta kendisini uyuşturucu âlemine kaptırdığı öne sürülmüştü. Bununla birlikte grup detaylı bir açıklama yapmaktan çekinmiş, Lars'ın kendisi de söz konusu olayı çeşitli röportajlarda "önemsiz bir vaka" olarak değerlendirmiş, daha derine inme konusunda çekimser kalmıştı.

Ama sonradan ortaya çıkan gerçeğe göre, çeşitli kaynakların neden olduğu stresin giderek artması sonucunda büyük bir panik atak yaşamıştı. Detayları bana şu şekilde açıklıyor: "Çok yoğun bir turne programımız vardı. Japonya, Avrupa, Amerika ve Avustralya'da çalmıştık. Tüm bunların yanında çözüme kavuşturmam gereken şahsi sorunlarım da vardı; ailemle, evliliğimle ve bunun gibi şeylerle ilgili durumlar. Tüm bunlar tam da yoğun bir turne programının stresi altındayken gelişi-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yordu. Kuzenlerimle veya arkadaşlarımla sabahlara kadar dertleştiğim günler oldu. Her neyse, bir pazar sabahı Kopenhag'da uyandım, on dört kayınbiraderim ve kuzenimle birlikte kahvaltı yaptım, ardından doğruca havaalanına gittim. Uçağa bindiğimde bayağı tükenmiş olduğumu hissettim." Lars'ın Danimarka ve İngiltere arasında kullandığı küçük jetin dar kabini de, söz konusu atağa katkıda bulunmuş olmalıydı. "Kalkışa geçtik. İçeride sadece ben ve arkadaşım Steve vardı. Midlands Havaalanına giden yolu yarılamışken, ne oldu bilmiyorum, ama birdenbire kendimi kaybettim. Daha önce hiç böyle bir şey tecrübe yaşamamıştım. On beş kilometre havada metal bir borunun içinde olmak korkunç bir duyguydu. Daha önce hiç böyle bir panik atağı ya da stres saldırısına kapılmamıştım. Gerçekten de ürkütücüydü. Hemen oksijen maskesini taktım ve 'Lanet olsun!' dedim. 'Bunu hemen kontrol ettirmem gerek!' Bunun üzerine Hamburg'a inip hemen bir hastaneye gittim."

Çoğu panik atak vakasında görüldüğü üzere, testler Lars'ın fiziksel açıdan sağlıklı olduğunu gösteriyordu. "Her şey birikmiş, üzerimde ağır bir zihinsel yük oluşturmuşu. Saat altıda hastane yatağımdan James, Kirk ve Peter Mensch'le konuştum ve hemen bir uçağa atlayacağımı söyledim. Ama onlar, 'Sakın uçağa falan bineyim deme, sadece birkaç gün dinlen, biz sensiz çalmanın bir yolunu buluruz,' dediler. Ben de 'Siz evrenin en güzel metal festivalinde çalarken burada Hamburg'daki bir hastane yatağında yatacak değilim!' dedim. Ama hepimiz en doğru olan şeyin dinlenmem olduğu konusunda aynı fikirdeydik. Zaten o aşamada James ve Kirk diğer grupların davulcularıyla konuştuklarını ve benim yerime onların çalacağını söylemişti."

Ulrich hüzünlü bir şekilde gülümsüyor: "Bu benim kaçırdığım ilk Metallica konseriydi. Ve daha önce hiç konser kaçırmamış bir tek ben kalmıştım! Yemin ederim, kolumda serumla yatarken odanın penceresinden dışarı baktım ve her şeyi kolumdan çıkararak oradan kaçmak istedim! Her neyse, çok tuhaf bir tecrübeydi ama bundan pek çok ders de çıkardım. İlk defa, James konsere gelmediğinde ve onun yerine Kid Rock veya Jonathan Davis çıktığında adamın neler yaşamış olduğunu anladım. Ve kendi yaşadığım olayda şunun da farkına vardım... Yanlış algılanmasını istemiyorum, ama sonuçta bu sadece bir *rock'n roll* gösterisi..."

Lars'ın konseri kaçırmakla ilgili yaşadığı hüsran, birikmiş stresten daha fazlasına neden olacak gibiydi. Sonuçta, davulculuk yeteneği uzun

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

süredir eleştirilen Ulrich'in yerine neredeyse kusursuz Dave Lombardo'nun geçmesi –her ne kadar kısa ömürlü olsa da– çok memnun edici olamazdı. Ulrich: "Sen Almanya'daki bir hastanede yatıyorsun, gezegenin en iyi davulcusu senin grubunla çalıyor! Bu hiç de kolay değil. Joey Jordison da öyle. Benim için gerçekten berbat bir gündü. Bir ara her şeyin bir kâbus olduğunu düşündüm. Birkaç günlük istirahatin ve uykunun ardından, 'Bu şey gerçekten de yaşandı mı? Rüya mı gördüm ben?' dedim kendi kendime. İnsanların dünyanın dört bir yanından İngiltere'ye bizi görmeye gelmesi, ama bizim sahneye eksik bir şekilde çıkmamız çok kötü bir duyguydu. Ama aynı zamanda bir grup olarak yine de elimizden gelenin en iyisini sunmuş, fazladan bir çaba göstermiştik ve bu da beni gururlu hissettirdi. Bazen o anda ne yapılması gerekiyorsa onu yaparsın. Bu dünyanın diğer tarafında da bir hayat devam ediyor ve insanlar buna saygı gösterdiler. Gerçi benim buna tuhaf bir yaklaşımım oldu, hâlâ basında yazılanlara ya da resimlere bakmadım." Ulrich neden çekinmişti? O olmadan da harika bir konser yaşanmış olduğu gerçeğinden mi? "Hayır!" diye karşılık veriyor homurdanarak. "Umarım harika bir konser olmuştur. Eğer Dave Lombardo ve Joey Jordison'un çaldığı bir konser iyi değilse, hiçbir konser iyi değildir. Keşke ben de görmüş olabilseydim, gerçi tüm bu olay insanın psikolojisini bozan bir durum. Konsere gelen gençler adına üzülüyorum, ama benzersiz bir şey seyredebildikleri için de seviniyorum."

Ve böylece "Download Vakası" sona erdi. Sıkıntılarının üstesinden gelen Lars tekrar gruba döndü ve dünya turnesi devam etti. Metallica makinesi, yazın sonuna kadar Avrupa'nın büyük bir bölümünü fethetti. Bu arada nisan ve ağustos ayları arasında, grubu konu eden üç kitap yayınlandı. Birincisi, şu anda okumakta olduğunuz kitabın ilk baskısıydı. İkincisi, Metallica'nın kendisinin çıkardığı *So What! The Good, The Mad, The Ugly*; çoğunlukla *So What!* fan kulübü dergisinin arşivlerinden derlenmiş eski ve yeni fotoğrafları içeren bir biyografi. Üçüncüsü ise, Joe Berlinger tarafından *Some Kind Of Monster* tecrübesine istinaden kaleme alınmış olan *Metallica: This Monster Lives*. Her üç kitap da grubun kariyerine farklı bakış açıları sunuyordu ve hepsi de genel olarak çok beğenildi. Bununla birlikte, bazı hayranlar Metallica'nın resimli kitabının hiç de samimi olmadığını öne sürdüler ve bu konuda haksız sayılmazlardı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Bununla ilgili bir standart 2002 yılında Mötley Crüe tarafından belirlenmiş, *The Dirt* adlı eşsiz derecede samimi otobiyografileri –belli bir fanatik hayranın orgazmları hakkında son derece açık seçik bir anekdotla başlıyor ve daha da kirli anlatımlara giriyordu– tüm rock hikâyelerini yeniden tanımlamıştı. Metallica'nın kitabına gelince, tüm o perde-arkası görkemliliği ile sürükleyici bir hikâyeydi, ama grup olarak aynı yolu izlemekten çekinmişler, güzel resimlerden ve anlatılardan oluşan bir çalışma üretmeyi tercih etmişlerdi. Hiç şüphe yok ki, zamanı geldiğinde tecrübeli gazeteci Steffan Chirazi'den daha detaylı bilgi talep edilecekti.

Berlinger'in kitabı, 2002-2004 arasında yaşanan dramatik olaylar hakkındaki en bilgilendirici kitaptı, çünkü yönetmenin gruba kamera vasıtasıyla eşsiz yaklaşımından faydalanıyordu. Terapi yılları konusundan etkilenen, ama *Some Kind Of Monster* filmini veya fazladan bol içerikli DVD baskısını yeterli bulmayan Metallica hayranlarına geniş kapsamlı bir bağlam sunuyordu. Filmden çıkarılan sahneler hakkında ek bilgiler veriliyordu ve tüm bu deneyim, hayatında ilk kez kitap yazan bir adam için umulmadık bir gösterişle finalize ediliyordu. Berlinger haklı bir şekilde gülerek şöyle açıklıyor: "Daha önce bir kitap yazmak hiç aklıma gelmemişti, ama bu kitabın yazılmak zorunda olduğunu hissettim."

The Some Kind Of Monster DVD'si, Metallica'nın rehabilitasyon sonrası derinliklerine inmek isteyen hayranlar için harika bir eser. Yedi saatlik fazladan içerik sayesinde, Dave Mustaine röportajının uzun versiyonunu, stüdyo içi çalışmaları –Kirk'ün basit bir thrash cümlesini bir türlü çalamamasını izlemek harika– James'in çocukluk yıllarından büyük bir samimiyetle bahsetmesini ve Lars'ın Danimarka'daki eski okulunu ziyaret edişini izleyebiliyoruz. Ayrıca Lars ve Bob Rock, *hip-hop* yapımcısı Swizz Beatz ile şaşkın bir etkileşim içinde bulunuyorlar, Kirk ise süratli araç kullanmaktan dolayı aldığı trafik cezasını ödeyebilmek için isteksizce bir sürüş akademisine yazılıyor.

Lars ve Dave Mustaine arasındaki bitmeyen düşmanlık, aralık ayında yaşanan bir trajediyle yeni bir aydınlığa kavuştu. Damageplan/eski Pantera gitaristi Darrell Abbott –daha çok Dimebag olarak bilinir– Columbus, Ohio'da sahnedeyken zihinsel olarak rahatsız bir seyirci tarafından öldürüldü. Hikâye sadece müzik camiasını değil, tüm dünyayı şoke etti ve güvenlik konusuyla ilgili soruları gündeme getirdi. Daha soyut bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

düzeyden bakıldığında, gruplar arası rekabetin anlamsızlığı da ortaya çıkıyordu. Basında Abott ve eski Pantera solisti Phil Anselmo arasında bir takım ağır sözler paylaşılmıştı ve benim Anselmo'yla *Metal Hammer* adına yaptığım röportajda ünlü solistin sözleri hiç de hafife alınır türden değildi. Lars ise konuyla ilgili bana şu açıklamayı yapıyor: "Trajedi içermeseler bile düşmanlıklar son derece anlamsız. Dimebag vakası gibi anlamsız ve berbat bir olayın ardından olumlu bir şey bulmak istiyorsak, tüm toplumu uyandıracak ve insanları tekrar bir araya getirecek bir şeyler yapmalıyız. Olumlu olan şey budur. Berbat olan şey şu ki, bunu yapmak için hiç kimse önemli ve büyük hissetmekten vazgeçmiyor. Yaşımız ilerledikçe, bazılarımız daha şanslı ve hâlâ insanların umursadığı müziği yapabiliyorlar. Hepimiz ayrı yollarda ilerliyoruz, ama hepimiz şu hayat denen lanet olası şeye devam etmek zorundayız. Bu tür şeylerden ders alabilmemiz harika, ama olduğumuz yerin değerini anlayabilmek için böyle olayların yaşanmak zorunda olması da son derece içler acısı."

"Üç sene önce yaşadığımız sıkıntıların ardından çok daha değer bilir, çok daha minnettar insanlar haline geldik. Senin de çocukların var, değil mi? Yaşın ilerlediğinde diğer pek çok şey de değişiyor. Belli süreçlerden geçiyorsun ve sonuçta seni yaşlandıran şeylerden kaçmaktansa onları kucaklamaya başlıyorsun. *Rock'n roll* ve heavy-metal dünyasında "hızlı yaşa genç öl" veya "çılgınca yaşa" teması o kadar abartılıyor ki, bence bu tamamen saçmalık. Belli bir noktaya geldiğinde, sahip olduğun şeylerin rahatlığını takdir etmeye başlıyorsun. Ve böyle bir durumda, düşmanlık veya kindarlık gibi şeyler çok anlamsız kalıyor. Böyle şeyler topluma da kötü örnek oluyor ve bu konuda hepimiz elimizi kaldırıp suçlu olduğumuzu itiraf etmeliyiz. Ayrıca hiçbir şey yapmadan sadece oturup bunları okumakla yetindiğimiz için de suçluyuz! Dimebag'in ölümünün ardından yayınlanan tüm övgüler arasındaki en duyarlı ve en güzel şey Dave Mustaine tarafından yazılmıştı. Bu hem Dimebag hakkında okuduğum, hem de uzun yıllar sonra Dave'in ağzından duyduğum en güzel sözlerdi."

Metallica, 2004'ün Noel tatiline tükenmiş bir halde adım attı. Müzisyenler, St. Anger turnesinin son ayağı olan Kuzey Amerika'yı üç ay boyunca dolaştıktan sonra şarkı yazma-kaydetme-basın toplantısı düzenleme-turneye çıkma-dinlenme döngüsü içinde doğal bir duraksama

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

dönemine girdiler. Hayranlar, grubu şimdi neyin beklediğini görmek için sabırsızlanıyorlardı. Göz kamaştırıcı Rob Trujillo, grubun şarkı yazarlığı çabalarını bir sonraki boyuta yükseltebilecek miydi? Lars'la *Metal Hammer* adına yaptığım bir röportajda –bir grup halkla ilişkiler uzmanının yoğun çabaları sayesinde– ünlü davulcu nihayet rahatlamaya başlamıştı, ancak grubun gelecek planlarıyla ilgili konuşmaktan çekiniyordu: "Moralimiz gayet yerinde. Dünya turnesini tamamladıktan sonra gayet mütevazı bir şekilde takılıyoruz. Çalışmadığımız döneme ayak uydurmak zor oluyor mu? Bu harika bir soru. Belli bir geçiş dönemi var. Yani eve geliyorsun, yatıyorsun ve sabah yeni bir ruh haliyle uyanıyorsun diye bir şey yok. Sürekli turnede olmanın ve seyahat etmenin çılgınlığı ile San Francisco'nun belli bir mahallesindeki evine gelip her sabah saat 7:50'de çocukları okula götürmenin ruh hali arasında dağlar kadar fark var. Bazen bu iki uç arasındaki değişikliğe adapte olmak zaman alabiliyor. Bazen bir yeri aramak için önce 9 çevirdiğim oluyor!"

"Ama bu sefer harika bir turne geçirdik, kesinlikle muhteşemdi. Ve bu işi bizim yaptığımız kadar uzun bir süre yaptığında, ayrıca son iki-üç yıl içinde bizim yaşadıklarımızı yaşadığında bu şeylerin değerini daha iyi anlıyorsun. Aynı yıl içinde bir albüm çıkarıp, ardından da 180 günlük bir turne düzenlediğinde, 'Vay canına, bayağı iyi bir iş çıkardım' diyorsun kendine. Biz mutluyuz, hayranlar da mutlu. Elimizden gelenin en iyisini yaptık ve şimdi bir süre tüm bunlardan biraz uzaklaşabiliriz. Şimdilik her şey bittiği için, evlerimizde takılıyoruz. Birbirimize mesaj yolluyoruz, arada bir telefonla görüşerek nasıl gittiğini soruyoruz ve keyfimize bakıyoruz. Bu sabah uyandığımda çocukları okula götürdüm, öğle yemeği hazırladım, çilek kestim, sandviç yaptım ve Myles'in ev ödevine yardım ettim. Bunun gibi şeyler işte."

Yılların terapisi, Ulrich'i kendisini sürekli analiz eden bir adama dönüştürmüştü. "Kendimi herhangi bir göreve hemen adapte edebilir ve bu konuda çok katı olabilirim. Yani, sabah uyanır uyanmaz sandviçime hangi peyniri koyacağımı düşünmek gibi! Son derece basit bir şeyi bile önemli bir mücadeleye çevirebilirim." Film yapma tecrübesi sayesinde az çok rahatlayıp rahatlamadığını sorduğumda emin olamıyor. "Hayata belli bir bakış açım var ve ille de seninkinden daha iyi veya daha kötü ya da senin veya bir başkasının şeklinden daha doğru diye bir şey yok. Bizim 2001 ve

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

2002 yılları arasında yaşadığımızı yaşadığında, bunu insanlarla paylaştığında, sonra beyazperdede gösterildiği ve insanlar sürekli bunu konuştuğu için tekrar yaşadığında her şey biraz belirsizleşiyor. Asla doğru veya yanlış bir algı ya da yorum olmadığını fark ediyorsun. Bugün en dürüst, en içten gelen cevapları verebilirim. Ama gelecek hafta olaylara farklı bir açıdan bakabilir ve şimdikinden biraz farklı yanıtlar verebilirim."

Bununla birlikte *Some Kind Of Monster*'ı yapmadaki başarılarından gurur duyuyor, özellikle grubu pek çok utanç verici sahneyi kesmeden sergileme cesaretini gösterebildiği için. "Olayları yaşamak ve sonra tekrar yaşamak bir parça psikolojimizi bozdu, ama içimizi tamamen dökmeye ve hayranlarımıza karşı dolaysız, dürüst ve ulaşılabilir olmaya çalıştığımız için gururluyuz. Bu film tam da bunu yapıyor. Hayatımızda yaşanan her şeyi paylaşıyoruz, en ufak bir şeyi bile saklamıyoruz. Bazı insanlar buna bayılabilir, bazıları ise aptalca veya gereğinden fazla bulabilir ve bu da sorun değil. Biz kendimizi inanılmaz derecede arınmış hissediyoruz. Şimdiye kadar Metallica hiç bu kadar yapmacıklıktan uzak olmamıştı. Günümüzde internetin, medyanın ve ünlülerin çarpıtılmış rolü göz önüne alındığında, tüm kirli çamaşırlarımızı ortaya döküp ister alın ister almayın diyebildiğimiz için harika hissediyorum. Böylece her şeyi basite indirgemiş oluyorsun, bir şeyleri saklamaya veya gizemli görünmeye çalışmıyorsun."

Berlinger'in bana söylediği gibi bu film, grubu gerçekten de kurtarmış mıydı? "Bunda belli bir doğruluk derecesi yok değil," diye yanıtlıyor Lars. "Kameraların varlığı bizim belli yerlere gitmemizi sağladı, çünkü mücadeleye dünden hazırdık. Kameralar bu sürece yardımcı oldu. Belli anlarda sahip olduğumuz kapasiteyi en açık şekilde sergilememize katkıda bulundu. Gerçek ve dürüstlük seviyesini olabildiğince yüksek tutmayı başardık. Bununla birlikte filmin, grubu kurtardığını söylemek muhtemelen biraz fazla olur, ama büyük resmin önemli bir parçası olduğu kesin. Bize bir sonraki safhayla yüzleşmeye hazır olduğumuzu hissettirdi."

Bazı Metallica hayranları, Phil Towle'ın filmde sürekli boy göstermesini biraz tuhaf ve yabancılaştırıcı bulmuştu. Towle, grup üyelerini çenelerini kapatmaya ve birbirlerini dinlemeye sevk etmekte başarılı olmuş olabilirdi, ama filmin çoğu sahnesinde katı bir figür haline geliyordu. Lars: "Filmle ilgili surat ekşittiğim tek bir şey varsa, o da Phil

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Towle'ın kötü adam olarak görülmesidir. Yanımızdan ayrılmak bilmeyen ve bir türlü çenesi kapanmayan bir adam olarak. Bence bu ona biraz saygısızlık oluyor, çünkü adam bizim bayağı bir derinlere inmemizi sağladı ve bu konuda hak ettiği övgüyü alamıyor. Aslında onun bizi terk etmek istediği hususuna çok az vurgu yapılıyor."

Gerçi onu kovduğu sahne oldukça şoke ediciydi. "Şey, Phil daha önce hiç böyle 24/7 tarzı bir görevde çalışmamış. Böyle bir şeye tam iki yıl boyunca büyük bir enerji harcadığında, diğer taraftaki şeyden bir parça korkmaya başlıyorsun. Yani bizimkisi gibi bir kardeşlik, kendini güvende hissetmeni sağlıyor ve o güven alanının diğer tarafındaki şeyden korkmak insan doğasında vardır. Ama en azından bu süreçte kırılganlıklarımızı kutlamayı, onlardan utanmamayı ve müziğe yansıtmayı öğrendik."

Kırılganlıktan bahsetmişken Metallica, Presido'da kaydedilen müziği hiç yayınlayacak mıydı? James'in yavaş yavaş rehabilitasyona sürüklendiği, grubun duygusal sıkıntılar yaşadığı anlar kayda geçecek miydi? Lars: "Kesinlikle bazı yaratıcı anlar vardı, ama bakalım ileride nasıl hissederiz. Her şeyden önce, bugünlerde eskiye nazaran daha çok egzersiz yapmaya çalışıyoruz. Artık farkındayız ki, yaptığımız her iş rock ve heavy-metal dünyasına büyük bir armağan değil ve belki de o çalışmaların mahzende kalması daha iyi. Kendimizin de bayağı bir düzenleme yapabileceğini gördük. İçeride sadece çatısı oluşturulmuş birkaç güzel parça var ve altı ay sonra onlarla ne yapabileceğimizi görmek eğlenceli olabilir. Ya da en azından bundan yirmi yıl sonra, üç CD'lik bir The Complete Presidio Sessions çıkarabilir ve diğer bazı seçenekler de düşünebiliriz."

Daha spesifik bir açıklamayla, grubunun son aylarda pek çok turne içeriği topladığını ve bunların ileride bir şekilde yayınlanabileceğini söyledi. "Turnedeyken, prova odasında tonla şey kaydettik. Aslında amaç her konserden önce biraz ısınabilmekti, artık yaşlanıyoruz ve pilleri tekrar doldurmak daha zor. Prova odasında yaklaşık yarım saat harcıyorduk ve bu süre içinde çok fazla Mercyful Fate cümlesi çalamazsın. Dolayısıyla en güzel ısınma çalışları; Hetfield'ın, Hammet'ın ve diğer herkesin yaratıcı zihinlerinden doğan çalışlardı. Turnede yanımıza bir mini kayıt stüdyosu aldık ve geri döndüğümüzde herhalde işe buradan başlayacağız, belki bu yılın sonuna doğru."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Hayranlar, Rob'un bir sonraki albümde söz konusu yaratıcı sürecin bir parçası olup olmayacağını merak ediyordu ve Lars'a bu konuda ne düşündüğünü sordum: "Öyle umuyorum. Son bir yıl içinde prova odasında sahip olduğu enerji inanılmazdı. Rob bence basçıların kralıdır, adam on numara çalıyor. Kimseye saygısızlık etmek istemem, ama daha önce bu kadar zahmetsizce çalabilen yetenekli bir basçıyla ne çaldım ne de karşılaştım. Rob, enstrümanını eline alıyor ve anında ne yaptığımızın havasına girebiliyor. Onun da bu işe dâhil olması harika bir başlangıç olur. Böyle bir şey grubun yeni ruhu için de çok önemli, çünkü son birkaç yılda egolarımızı ve bireysel dertlerimizi kapıda bırakmanın gayreti içindeyiz. Rob'un katılımını kesinlikle destekliyorum ve diğer herkesin aynı desteği vereceğinden eminim, nazar değmesin tabii..."

"Mücadelemiz şu ki, yaş ilerledikçe olaylara bakış açımız da değişmeye devam ediyor. Deneyimlerinize izin verin, olayları en baştan yorumlamanıza izin versinler. Yani birimizi kandırmayalım. Bazen bir şey söylediğimde ve insanlar saçmaladığımı düşündüğünde bunu dert etmem, ama ne düşündüğümü söylemeye devam etmekten de asla çekinmem. Bazen çok diplomatik olmayan şeyler söyleyebilirim, ama o an için gerçekleri dile getirmişimdir. Diğer insanların içindeki iyiliği görmeye ve onlara saygı duymaya çalışırım, büyük kavgalar başlatmak âdetim değildir. Ama konu kendi işim ve yaşadığım tecrübeler olursa, onları her zaman yeniden yorumlama taraftarıyımdır. Örneğin ...*And Justice for All* albümümüze farklı bakış açılarım oldu. Bazen onu dinlediğimde gözlerimi deviriyorum. Bazen de 'Vay canına, bir sonraki nesil için harika bir taslak hazırlamışız,' diyorum."

Lars haksız değil: Albümle aynı adı taşıyan parça ve "One" gibi temiz/kirli dinamik şarkılardaki süper teknik yönün, The Dillinger Escape Plan ve Meshuggah gibi progresif death-metal gruplarına ilham kaynağı olduğu son derece açık.

Lars'ın, en tartışmalı albümleri –en azından sound açısından– *St. Anger* hakkında konuşmadan gitmesine izin veremezdim. Lars hâlâ bunu iyi bir albüm olarak görüyor muydu?

Gülerek, "Doğru zamanda doğru albümdü," diye yanıtlıyor. "Yapmamız gereken önemli bir çalışmaydı. Ben çok beğendim, ama sonuçta ben kimim, değil mi? Bu projeyi bir araya getiren yönetici benim ve geçen

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

gün iPod'umda albümden yaklaşık dört şarkı dinledim ve sahip oldukları enerji, saldırganlık, öfke ve acımasızlık karşısında hâlâ afallamış durumdayım. Yani kendimi süreçten ne kadar uzak tutarsam, albümü sound olarak zorlayıcı bulan insanları o kadar çok anlıyorum. Soundun ne kadar zorlayıcı olduğunu ben de duyabiliyorum ve dinleyiciyi anlıyorum. Ama aynı zamanda albüm beni hayrete de düşürüyor. Giderek onu daha çok sever oldum. Enerjisi muazzam ölçüde kamçılayıcı. Bugüne kadar yaptığımız en kamçılayıcı çalışma. Müzikal anlamda komplike ve detaylı bir çalışma mı? Muhtemelen hayır, çünkü ne çok melodik ne de çok ağır. Ama bu albümü yapmak ve hâlâ eski enerjiye sahip olduğumuzu kendimize ispatlamak önemliydi. "All Within My Hands"i dinlediğimde ve sekizinci dakikasına geldiğimde, yüzümde kocaman bir gülümseme oluşuyor. Ama insanların ne düşündüğüne de saygı duyuyorum. Zamanında bunu yapmam zor oldu, çünkü sürecin içinden bakınca göremiyorsun. Ama bu albümle gurur duymaya uzun bir süre daha devam edeceğim."

"Pek çok kişi –ben de dâhil olmak üzere– trampet soundundan rahatsız oldu. Bu konuda neler söyleyeceksin?"

Lars, özür dilercesine, "Buna saygı duyuyorum," diye yanıtlıyor.

"Çöp tenekesi kapağı gibi duyulan o sesi tekrar deneyecek misin?"

"Bu çok güzel bir soru, dostum... Altı ay sonra tekrar sor! Gerçi stüdyoya geri döndüğümde, 'Hadi bu soundu tekrar deneyelim,' diyeceğimi sanmıyorum. Ama bu şekilde olması önemliydi, çünkü daha önceki albümlerimizde doğru soundu yakalayacağız diye çok fazla vakit harcıyorduk. Bob Rock ve Randy Staub'un 'Some Kind Of Monster' parçasına Amerika'da yayınlanan klip için yaptığı remixi dinledin mi? Randy'ye master kayıtları[1] verdik ve parçanın icabına bakmasını istedik. Sonuçta hâlâ çok iyi duyulmuyor, ama en azında dinleyicinin kulak zarını patlatmıyor, ha ha! Gitarlar biraz daha öne gelmiş. Bu, tamamen gitar cümlelerine dayanan bir albüm ve davulların sert tonu bu etkiyi azaltıyordu. Davul sesleri o kadar sıra dışıydı ki, insanlar olayın içine giremediler. Daha önce hiç duymadıkları bir şeyle karşı karşıya geldiler. Bunu anlıyorum. Randy'nin yeni düzenlemesiyle gitarlar o çılgınlığın içinden bir parça uzaklaşabildi. O cümleler bu albümün efendisidir."

---

1 Bir şarkının veya albümün basım öncesindeki son hali. Tüm enstrümanlar ve şanlar hâlâ birbirlerinden ayrı şekildedir ve tekrardan düzenlenmeye müsaittirler.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

"Kabul, cümleler özel yere sahiptir; çok yavaş olsalar da veya çok iyi duyulmasalar da. Peki, ya zavallı Kirk? Pek çok insan dünyanın en iyi solo gitaristlerinden birine solo şansı verilmediğini düşünüyor."

Lars gülerek, "Evet," diye karşılık veriyor. "Ama onun hünerleri farklı şekillerde yansıdı desek?"

"Öyle de denebilir, ama filmde Kirk'ün yüzündeki sıkıntı son derece bariz."

"Evet, öyle görünüyor. Ama biliyor musun, o sırada hepimiz hayatımızda neler döndüğünü anlamaya çalışıyorduk. Sonradan pişman olmayacağımız bir şey üretmenin derdine düşmüştük ve kendimize, 'Acaba Kirk o gösterişli sololarının dışında ne yapabilir?' diye sorduk. Yani böyle bir mücadelenin içinde bulduk kendimizi. Bu konuda alaycı şakalar yaptık, gerçi siz İngilizler her şakanın içinde gerçek payı olduğunu iyi bilirsiniz, ama 'Bir sonraki albümü beş dakikalık soloyla açalım' veya 'Davullarda bol bol reverb olsun!' gibi şeyler söyledik."

"Kabul etmelisin, bu çok zor bir albüm."

"Evet... Aynen öyle! Kabul ediyorum. Ama lanet olsun, aynı zamanda son derece kamçılayıcı da! Onu geçen hafta dinlerken, gülmeye başladım ve son derece çılgınca bir çalışma olduğunu düşündüm."

Ne var ki *St. Anger* çoğu Metallica hayranı için ne kamçılayıcı ne çılgınca ne de ekstremdi; Lars'ın öyle olduğunu iddia etmesi de son derece tuhaf. Sonuçta bu bir death-metal grubu da değil. Ama adamın üzerine daha fazla gitmeyeceğim. Tartışmamız gereken başka konular var. Örneğin, *Some Kind Of Monster* filminin 7 milyon dolara patlaması, ama gişelerde sadece 2 milyon dolarlık bir hasılat elde etmesi gibi.

"Lütfen, kimse bize acımasın, tamam mı?" diye çıkışıyor Lars. Paranın onlar için önemli bir mesele olduğunu ima etmiş olmamdan nem kapmış olmalı. "Olaya nasıl baktığın çok önemli. Unutma, Joe bir film yapımcısı ve biz de onun bizi filme almasına izin veren bir grup müzisyeniz. Filmin çıkmasından altı ay önce herkes bunun bir tür *Behind The Music*[1] gibi bir şey olacağını, sadece fan kulübümüzdeki 5.000 kişinin ilgi duyacağını sanıyordu. Her şeyden önce, müzik dünyasının dışından

1 ABD yapımı bir TV programı. Her bölümde farklı bir sanatçının perde arkasındaki hayat gerçekleri gözler önüne serilmektedir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

da büyük bir saygı gördük. Sadece Metallica dünyasının dışından değil, müzikle hiçbir ilgisi olmayan dünyadan da. Sonuçta 2 milyon dolarlık hasılat elde etmiş olabiliriz, ama bakış açısı çok önemli. Yani, dünya çapında 5 milyon sattı diye *St. Anger*'ı büyük bir fiyasko olarak görmek gibi. *Siyah Albüm*'e kıyasla tabii ki öyle. Ama o zaman *Some Kind Of Monster* da *ET*'ye kıyasla büyük bir başarısızlık."

Filmin bir sahnesinde Lars ve babası grubun pratik etmiş olduğu bir gitar cümlesini tartışıyorlar. Her zaman bir guru özelliği taşımış olan Torben, oğluna onu çıkartmasını tavsiye ediyor, Lars ise bundan memnun kalmıyor. Filmin bu sahnesinde Lars'ı babasının onayına ihtiyaç duyan biri olarak görüyoruz. Bundan bahsettiğimde, Lars'tan şu yorumları alıyorum:

"Babamla ve onunla olan ilişkimle her zaman gurur duydum. Ayrıca grubumla olan ilişkisi de harika. Müzikle ilgili girişimlerimdeki çoğu temel konu hakkında ilham alabilmek için hep onun yardımına başvurmuşumdur. Bu benim ta çocukluk dönemime, birlikte oturup müzik dinlediğimiz günlere kadar gidiyor. Ben onun Ornette Coleman ve Dexter Gordon'larını dinler; o da benim Saxon, White Spirit veya Tygers Of Pan Tang'lerimi dinler, gözlerini devirirdi. Karşılıklı özveriye dayanan güçlü bir ilişkimiz vardı. Filmden çıkarmamı tavsiye ettiği sahnelere gelince, bazıları gerçekten de biraz abartılıydı."

"Şunun da anlaşılması çok önemli; o sahneleri tartıştığımız gün, Hetfield'ın rehabilitasyona gittiği gündü. Yani bizi pek çok seviyede sınayan günlerle karşı karşıyaydık. Aslında biraz fazla deneysel şeyler yaptığımızın farkındaydım ve doğru enerji konusunda hassas olan babamın bunları biraz fazla soyut ya da kaçık bulacağından da emindim, ha, ha. Dürüst olmak gerekirse, insanların babamla olan sahnelere nasıl tepki verdiğine şaşırıyorum. 'Ne oldu, babanla anlaşmazlığa mı düştün?' diyenler oldu. Ama babam benim dünyadaki en iyi arkadaşımdır."

O aşamada Napster konusunda çoğu Metallica hayranı için geçmişte kalmış olsa da, Ulrcih'in görüşlerini tekrar sormadan edemiyoruz. Neyse ki, geriye baktığında olayı saldırgan veya küçümseyici bir tavırla ele almıyor:

"Çok tuhaf bir yazdı, gerçekten de çılgıncaydı."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

"Dosya paylaşım dönemi artık kaçınılmaz hale geldi, bu konuda herhangi bir intikam duygusu içinde misin?"

"Dürüst olmak gerekirse, çok değil. Hiçbir zaman, 'Size gününüzü göstereceğim!' şeklinde duygulara kapılmadım... Daha ziyade, belli bir üzüntü içindeydim. Ama şimdi tüm bağrışmalar sona erdi ve bu şey artık bir tartışma konusu değil. Umarım insanlar da bu konuya farklı bakış açılarından bakıyordur. Meselenin bir para meselesi olduğunu düşünmüş olmaları beni hâlâ üzüyor. Biz paranın peşinde değildik, ortada başka şeyler vardı. Bu olaydan alınan dersin bu olması çok üzücü."

"Belki de toplumun biraz zamana ihtiyacı olabilir mi? Bunu tarihsel bağlamın içinde bir yere yerleştirmek için?"

"Kesinlikle. Hem bunu, hem de *St. Anger*'ı!"

Röportaj, Lars'tan beklenmedik bir öz analizle bitiyor. "İnsanlar bu gruba tutkuyla bağlı. Otuzlu yaşlardayken, birisi herhangi bir iltifatta bulunduğunda ya da bize övgü yağdırdığında, çığlık atarak aksi yönde kaçardık, çünkü havalı görünmeye çalışıyorduk. Övülmek konusunda çok rahat değildik. Ama şimdi kırk bir yaşındayım ve bu grup tam yirmi üç yıldır devam ediyor. Ben de bundan büyük bir gurur duyuyorum! Ve insanlar bizim müziğimize hâlâ aldırış ettiği için çok mutluyum. Çocuklarıyla takılmaktansa, gelip bizim saçmalıklarımızı dinliyorlar. Yaptığınız müzikle bu tür bir ilgi yaratabilmek çok güzel. Olumsuz eleştirileri umursamıyorum dersem yalan olur. İnsanı gerçekten incitebiliyorlar, ama çoğunlukla kulak asmıyoruz. İnternet sayesinde herkes anonim fikirler yağdırabiliyor ve bazen çok kindar veya kişisel şeyler yazıyorlar. Ancak süreçte bunlarla da baş etmeyi öğreniyorsun."

"Bütün hayatınızı halkın gözü önünde yaşamak tuhaf oldu mu?" diye soruyorum.

"Bunun dışında bir hayat bilmiyorum, ama nerede olduğumuz konusunda gerçekten çok mutluyum. Kulağa aptalca gelebilir, ama istediğimiz restoranda yiyebilecek kadar meşhuruz. Ama aynı zamanda o kadar meşhur değiliz ki, kimse bizi yemek yerken rahatsız ederek keyfimizi kaçırmıyor."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Yirmi Altıncı Bölüm

2006-2009

St. Anger fiyaskosu ve *Some Kind Of Monster* filminin ardından –film bu berbat albümü bir parça olsa da kurtarmıştı– Metallica iki albüm arasında her zaman yaptığı gibi turneye çıkmış, çeşitli açılış gruplarının eşliğinde tam iki yıl boyunca farklı turne ayaklarında boy göstermiş ve bir şeyi çok iyi ispatlamıştı: Hâlâ hayattaydılar; yeni bir basçı ve artık ayık bir solistle beraber dünyayı fethetmeye devam ediyorlardı.

Geçmişe baktığımızda, 90'lı yılların Metallica için hassas dönemler olduğunu kolayca görebiliyoruz. 2002'de ise ayrılmaları hatta bunu kamera önünde yapmaları işten bile değildi. Olaylar silsilesini –Nisan 2001'deki felaket *Playboy* röportajını, Jason Newsted'in kısa süre sonra ayrılmasını, Hetfield'in rehabilitasyon sürecini, *St Anger*'ın sorunlu kaydını, hayal kırıklığı yaratan kalitesizliğini ve bunun gerçek zamanlı olarak filme alınmasını– bir bütün olarak ele alırsak grup; ayrılmanın eşiğine hiç bu kadar yaklaşmamıştı. Hatta bu olumsuzluklara Cliff Burton'ın 1986'daki ölümünden sonra yaşanan karmaşaların etkisini de dâhil etmek gerekir. Tarihte çok az grup uçurumun kenarından bu şekilde kıl payı kurtulmuştur.

Metallica'nın bunu yapabilmesi onların bir ekip olarak evrim geçirmiş olduğunun en büyük kanıtıdır. Eskiden ciddi anlamda dert ettikle-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ri konuları şimdi son derece önemsiz ve saçma buluyorlardı. Örneğin, Metallica ve Dave Mustaine arasındaki uzun süreli düşmanlık artık Lars Ulrich için büyük bir sorun olmaktan çıkmıştı. Ünlü davulcu, onunla 2008'de *The Quietus* adına yaptığım bir röportajda şöyle açıklıyor: "Medyada da çok iyi yazıldığı çizildiği üzere Dave, *Some Kind Of Monster*'daki sahnesinden hiç memnun değildi ve o dönemden beri hiç görüşmedik. Eminim bir gün yollarımız tekrar kesişecek ve bu olduğunda aramızda muhtemelen bir sorun yaşanmayacak, çünkü geçmişte hep böyle oldu. Ortada hem kamu önündeki hem de kendi aramızdaki bir ilişki var. Dave'i o filmi çektiğimizden beri hiç görmedim, ama eminim ki tekrar göreceğim ve o belki de aynı duygular içinde olmayacak. Ne zaman gruptan ayrılmıştı? Yirmi dört ya da yirmi beş sene önce mi? O günden beri ne zaman onu görsem bana, 'Hey, nasılsın? Ne var ne yok?' der. Ardından basında hakkımızda olumsuz yorumlar yaptığı duyulur. Ve üç yıl sonra her şey tekrar normale döner."

Ulrcih'e neden Mustaine'i arayıp aradaki düşmanlığı kökünden halletmeye çalışmadığını sorduğumda şu yanıtı alıyorum: "Tüm dürüstlüğümle söyleyebilirim ki, kışkırtıcı taraf asla ben olmadım. Benim onunla hiçbir sorunum yok, bence daha çok onun benimle bir sorunu var. Aslında onu her zaman sevmişimdir. Gerçi bu onun hangi ruh halinde olduğuna bağlı. Eğer neşeli bir ruh halindeyse, 'Lars iyidir, ha, ha, şu Danimarkalı ufaklık!' der. Ama moraller yerlerdeyse, Lars aşağılık adamın teki olur. Benim bunu kontrol etmem mümkün değil! Bir röportajında adamın benimle ilgili ileri geri konuştuğunu öğrendiğimde, ben de onu yerden yere vurmaya çalışmıyorum, çünkü buna gerek duymuyorum. Ama istersem sivri dilli olmasını çok iyi bilirim. Olaya istatistik olarak bakmak gerekirse, çok ilginç bir durumla karşı karşıyayız. Adam tek bir Metallica albümünde bile çalmadı, bu grupta sadece on ay bulundu ve bu da tam yirmi beş sene önceydi. Bu inanılmaz bir veri. Ama Metallica hâlâ onun varlığının en önemli parçası. Bence bu akıl almaz bir durum, çünkü kendisi tüm zamanların en iyi albümlerinden birkaçını yaptı. Hâlâ büyük bir şaşkınlık içindeyim."

Lars, *rock'n roll* hayat tarzının bazı klişeleşmiş unsurlarından da arınmıştı. Hâlâ kokain kullanıp kullanmadığını sorduğumda şu yanıtı alıyorum: "Bu şeylere artık bulaşmıyorum. Sorduğun için teşekkürler ve

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

artık bitti! Birkaç sene önce, 'Bu ne ya? Yeter artık!' dedim kendi kendime. 'Bu şeye ihtiyacım yok!' Her şey bir anda oluverdi, bir sabah uyandığımda böyle hissettiğimi gördüm. 'Bu şeye lanet olsun!' dedim. Bu konuda Noel Gallagher beni çok etkilemişti. Oasis hayranı olduğumu herkes bilir ve Noel'de bir sabah uyanmış ve 'Artık kokain takılmak yok!' demiş. Ben de 'Eğer o bunu başarabiliyorsa, herkes başarabilir,' diye düşündüm. Zamanında bu şeyle yeterince eğlenmiştim ve onu zaten daha çok sosyal ortamlarda kullanıyordum. Yani hiçbir zaman kulisteki tuvaletlerde her gün gizlice çeken, birisi var mı diye anahtar deliğinden dışarısını gözetleyen tiplerden olmadım."

Metallica üyelerinden biriyle röportaj yapmak ve kariyerlerindeki en ihtilaflı durumlardan birini gündeme getirmemek mümkün değil. Ama bugünlerde Lars kendisine yönlendirilen her şeyi başarıyla başka yöne yönlendiriyor gibi. ...*And Justice for All* albümünü işitilebilir bir basgitarla tekrar piyasaya sürmeyi düşünüp düşünmediklerini sorduğumda şu açıklamayı alıyorum: "Elbette ki düşündük, ama her düşündüğümüzde 'Buna gerek yok,' dedik. Hatta *St. Anger*'ı da yeniden düzenlemeyi düşündük. Ama on iki saniyelik bir düşüncenin ardından insan 'Boşver ya,' diyor. Belli bir an içinde elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışırsın, eğer olmadıysa da geri dönüp tamir etmeye çalışmazsın."

Metallica'nın güçlü direncinin bir kısmı, elbette ki rock dünyasının en aşırı karakterleriyle çalışmış olan ve gösteri dünyasının sıkıntılarını nasıl çözeceğini bilen hoşgörülü bir adamdan, Robert Trujillo'dan geliyordu. Gerçi Trujillo da –o ılımlı görünümünün ardında güçlü bir karaktere sahip olmasına rağmen– 2003 yılında gruba katılmasından sonraki ilk birkaç ay boyunca bir takım zorluklar çekecekti ve ilk tecrübelerini bana şöyle açıklıyor: "Seçmelerden önceki ilk günümde Phil Towle da oradaydı, bütün kameralar üzerimize çevrilmişti ve bu benim için biraz çılgınca bir durumdu. Dolayısıyla nasıl davranmam gerektiğini bilemedim ve oradaki magazinlere ve kitaplara göz gezdirdim. Sonra beni kontrol odasına çağırdılar. Sınırlarımın ne olduğunu bilmiyordum ve onları mixing masasının başında çalışırlarken izledim. Sonra bir de baktım ki, saat gece on bir olmuş. Binadan en son Lars ve ben çıktık ve otoparka geldiğimizde Lars bir yerlerde bira içmeyi teklif etti. Ben de 'Adam müstakbel patronum olabilir, teklifini kabul etsem iyi olur,' diye

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

düşündüm. Ve sonuçta epeyce bira içtik. Normalde çok içen bir adam değilim, öyle sabahlara kadar içmem. Ama bu adam tam bir çılgın. Zaten Viking sayılır, öyle değil mi? Daha önce insanları sınamayı sevdiklerini duymuştum, tıpkı Jason'ı sınadıkları gibi ve bir şekilde bunun da benim başlangıcım olduğunu düşündüm. Çünkü hayatımın en kötü baş ağrısıyla uyandım. Üstelik sadece üç saat uyumuştum ve stüdyoya gidip çalmak zorundaydım. Yani filmde beni çalarken gördüğünüz sahnede bayağı dağılmış bir haldeyim. Ama yine de Metallica'yla ağır ve hızlı bir şeyler çalmanın hayatımın en güzel tecrübesi olduğunu düşündüm."

Trujillo, müzik endüstrisindeki uzun tecrübesine rağmen Lars'dan bir milyon dolarlık bir çek aldığında -konser gelirlerinden alacağı paraya avans olarak- küçük dilini yutuyordu. "Böyle bir şeyi hiç beklemiyordum, tamamen gerçek ötesi bir şeydi. Seçmelerden sonra tekrar çağrıldığımda, 'Fazla bir beklentiye girme,' dedim kendi kendime. Durumum zaten iyiydi, hâlâ Ozzy'yle çalışıyordum ve diğer işler vardı. Eğer Metallica işi olursa harika olurdu, olmazsa da önemli değildi. Belki de olumsuz haberi herkese telefonla bildirmek yerine bizzat veriyorlardı. Yani bir yandan olumsuz duygular içindeyken, bir yandan da bu işi alabileceğimi düşünüyordum. Sonuçta odaya girdim ve herkesin alkış tutuğunu gördüm. Ardından Lars beni bir köşeye oturttu ve o parasal teklifi yaptı. Tamamen gerçek dışı bir tecrübeydi."

Metallica için ne iyi ki, yeni basçıları yaşadığı şoku çabucak atlatarak gruba mümkün olan en büyük değeri katmaya odaklandı ve bu da Metallica'ya yıllarca yetecek yenilenmiş bir cesaret şeklinde yansıdı. Trujillo, "Mücadelelerle baş etmeyi seviyorum. Her zaman bana meydan okuyan durumlarla karşılaştım ve onlarla elimden geldiğince en iyi şekilde baş etmeye çalıştım. Hayat felsefem her zaman 'öne çık, göğüs ger!' şeklindeydi. Yaşadığım en zor durumlardan biri de, çok kısa süre içinde tonla yeni şarkı öğrenmek zorunda kalmam oldu. Repertuvarlarında bir sürü az tanınmış parça vardı ve bazen bunları konserden bir gün hatta kırk beş dakika önce öğrenmek zorunda kalıyordum. Bu da beni bayağı bir zorluyordu. Ayrıca *St. Anger*'daki parçalar da oldukça progresif bir tarzda çalınmıştı ve bazı yerlerde baslar hiç belirgin değildi. Dolayısıyla bunları neredeyse tamamen kendi yorumumla çaldım."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Rob'la 2007 yılında röportaj yaptığımda, yeni ekip artık iyice sağlamlaşmıştı. İki yıllık bir turne –önce 2003 yılındaki Summer Sanitarium, ertesi yıl da muazzam Madly In Anger With The World– dörtlüyü daha da yakınlaştırmıştı. Bu süreçte kariyerleri açısından pek çok önemli etkinlik de yaşanmıştı. Kasım 2005'te gerçekleşen iki konser de bunlara dâhildi. Grup, belki de kendilerinden çok daha geniş kitlelere hitap eden Rolling Stones'a açılış yapmıştı. 2006 yılında bir sonraki albümleri için yeni içerik yazmaya başlamışlar ve sonuç olarak bu yılı oldukça sessiz bir şekilde geçirmişlerdi. Bu esnada *The Videos 1989-2004* adlı –her ne kadar 1988'de çekilmiş olan "One"ı içerse de– DVD'yi piyasaya sürmüşlerdi. Çalışma *Billboard* En İyi Klipler listesinde 3 numaraya yerleşirken, *Cliff 'Em All* da ilk kez DVD formatında yayınlanmıştı.

Metallica, 2007 yılının büyük bir bölümünü halkın gözünden uzak geçirdi. Gezegenin en büyük rock gruplarından biri olarak bunu ne kadar başarabildilerse tabii... Şubat ayında Ennio Morricone'nin klasik "Ecstasy Of Gold" adlı şarkısını *We All Love Ennio Morricone* adlı bir tribute albümü için kaydettiler ve çabalarından dolayı Grammy'ye aday gösterildiler. Grup ayrıca 7 Temmuz'da Wembley Stadyumu'ndaki "Live Earth" etkinliğinde kısa bir set çaldı. Daha sonra, Spinal Tap'a katılmak üzere sahneye çıkan büyük bir müzisyen grubunun parçası olarak günün ilerleyen saatlerinde geri döndüler ve hep birlikte grubun klasik parodi şarkısı "Big Bottom"ı yorumladılar. Diğer grupların basgitaristleri –Trujillo da dâhil olmak üzere– sahneye çıktılar ve bu bölümde James Hetfield ve Kirk Hammett da Spastik Çocuklar günlerinden bu yana ilk kez bas çaldılar.

Hetfield ertesi gün bana şu açıklamayı yapıyor: "Dün onlara söyledim, 'Beni dâhil etmeyin!' dedim. Ama Rob inanılmaz bir solo çaldı ve ona 'Neden bizim müziğimizle de böyle şeyler çalmıyorsun?' diye çıkıştım." Kirk şunları ekliyor: "Bu sabah uyandığımda kolumdaki bütün kaslar ağrıyordu, ama biraz sallayınca iyileşti. Böyle bir şey daha önce hiç olmamıştı."

Bununla birlikte, sahnedeki bu kısa boy gösterişler bir yana, Metallica en büyük ilgiyi zaman zaman yeni albümlerinin ilerleyişi hakkında bilgi vererek çekiyordu ve bunların ilki 2006 yılının ortasında gerçekleşmişti. Grubun son birkaç yıldaki ilerlemesini takip eden herkes ya-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

pımcının kim olacağının merakı içindeydi ve habere göre Bob Rock, Metallica'nın bir sonraki albümünü düzenlemeyecekti, çünkü grup artık değişim zamanının geldiğini hissetmişti. Hetfield, Rock ile olan ilişkinin sağlam olduğunu, ancak belki de biraz fazla güvenli olduğunu belirtmişti. Eğer Metallica evrimleşecekse, başa çıkması zor yeni bir yapımcıya ihtiyaçları vardı. Gerçi pek çok kişi bu kararda kötü düzenlenmiş *St. Anger*'ın büyük bir rolü olduğunu düşünüyordu.

Metallica'nın yeni albümünün ilerleyişiyle ilgili merak, 2006'daki ilk kıpırdanmalarından albümün iki yıl sonra resmi olarak çıkışına kadar sabit bir şekilde seyredecekti. Trujillo, 2007 yılındaki röportajımızda yeni şarkılar hakkında etkileyici sözler söylüyor: "Geçen yaz ve bundan önceki yıl bol bol yeni gitar cümleleri yazdık ve bunların yaklaşık % 90'ı yeni albüme yansıyacak."

"Stüdyoda bu turne için birkaç hafta boyunca prova yaparken de bazı yeni fikirler bulduk. Gerçi bunlar yeni albümde kullanacağımız şeyler değil, ama gelecekte kesin kullanırız. Sıradan bir ruh hali içinde olduğunda ve bir turneye hazırlandığında bazen fikirler en beklemediğin anda ortaya çıkıyor. Yanımda her zaman bir ses kaydedici bulundururum. Bazen sabahın dördünde ya da hiç beklemediğim bir anda aklıma fikirler gelir. Hatta tamamen farklı bir şey üzerinde çalışırken bile. Geçen hafta bir konserden önce harika bir gitar cümlesi buldum ve hemen ses kaydedicimi aramaya başladım!"

Hayranlar, Rob'un yeni albümdeki şarkı yazarlığına katkıda bulunup bulunmayacağını merak ediyordu ve Trujillo şu şekilde devam ediyor: "Bu bizim için müşterek bir yolculuktu ve herkes yeni gitar cümleleriyle katkıda bulundu. Eşim bir kız bebeği dünyaya getirdiğinde, şu anda bir yaşında, bol bol vaktim oldu. Kızım doğduktan sonra sabaha kadar başında ben duruyordum, çünkü eşim yoruluyordu. Ve bu süreçte iki yıllık çalışmaları, CD'leri dinleyerek yeni fikirler araştırdım. Bazen gerçekten de kıymetli mücevherler buldum ve bunları bizim çocuklara sundum. Gerçi bunlar çoğu zaman ille de benim fikirlerim değildi. Bazen, 'Bakın, bu Kirk'ün fikri!' diyordum ve Kirk, 'O benim fikrim miydi?' diye soruyordu. Kendisi bile bilmiyordu! Yani temel olarak tüm müzik aslında hepimizin müziğiydi. Elbette benim de bazı fikirlerim vardı, ama ağırlık James ve Kirk'ün tarafındaydı."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Açıklamalarına devam ediyor: "James bir cümleyi alıp da çaldığında, o cümle estetik ameliyat geçirmiş gibi olur, bilmem anlatabiliyor muyum? Adamın sağ eli muazzam bir tavır ve coşkuyla dolu. O çaldığında her şey canlanıyor. Dolayısıyla birbirimizin fikirlerini alıp onları şarkıya dönüştürme sürecinde çok eğlendik. Gerçi Kirk çoğu zaman yoktu, çünkü onun da bir bebeği olmuştu. Dolayısıyla daha çok ben, James ve Lars çalışıyorduk. Ve bu ikili arasındaki müşterek ruha şahit olmak son derece motive ediciydi. İnsanın aklını başından alıyordu. Eski yöntemlere geri gittiklerini görmek de gerçekten çok hoş ve ilham vericiydi. Buradaki düzenlemelerin ve fikirlerin çoğunun genel havası, bizimkilerin 1982'de yaşadıkları ruh halinden esinlendi."

Bu önemli bir açıklamaydı. 1982'nin ruh hali mi? Modern bir Metallica albümünde mi? Hayranlar, *St. Anger*'ın ardından grubun hâlâ eski usül thrash-metal kaydedecek ruha sahip olup olmadığının merakı içinde kulaklarını diktiler. Trujillo'ya geriye bir dönüş olup olmayacağını sorduğumda şu açıklamayı yapıyor: "Her şeyden bol bol var. Hız kesinlikle var. Bazı şarkılarda, 'Vay canına!' diyeceksiniz. Ve albümü seveceğinizden eminim, çünkü içinde eskinin de lezzeti var. Ama aynı zamanda bugünkü bizi temsil eden, belli bir groove ve güç de taşıyor. Bunun yanında oldukça progresif olduğunu düşündüğüm parçalar var. Bazen kendini iyice kaptırdığında, hep birlikte müzik yaratmaya kapıldığında, dışarıdan bir bakış açısına sahip olmak zor. Ama Anthrax'dan Scott Ian gibi bir adam seni stüdyonun bekleme odasında karşıladığında ve 'Hey, Rob! Az önce çaldığınız o şey müthişti, hangi şarkıydı o?' dediğinde, işte o zaman doğru şeyi yapmakta olduğunu anlıyorsun. Dolayısıyla bakalım. Ama şunu söylemeliyim ki; eski tarzın tavrı, coşkusu, hızı ve gücü orada. Ayrıca çok güçlü bir groove unsuru da hâkim. Şarkılar kısa sayılmaz, oldukça uzun bir iki parça var, ama yine de böyle bir albüm değil. Gerçi *Master Of Puppets*'daki parçaların çoğu da bayağı uzundu."

2006'nın ilerleyen günlerinde yeni albümün yapımcısının Rick Rubin olacağı açıklanmıştı. Geçmişe bakıldığında mantıklı bir gelişme, ama o dönem için nedense ihtilaflı bir seçimdi. Rubin, New York *punk* piyasasında genç bir üniversite öğrencisi olarak geçirdiği günlerden beri iki şeyle meşhur olmuştu. Öncelikle, yeni yeteneklerin keşfedicisi olarak tanınır hale gelmişti: Beastie Boys, Slayer ve System Of A Down,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Rubin'in en bilinen keşifleriydi. Belki daha da önemlisi, yaratıcılıklarını yitiren Johnny Cash, Slipknot ve the Red Hot Chili Peppers gibi sanatçıları yeniden canlandırmasıyla ünlenmişti. Rubin yönetimindeki *Californication* albümü, grubu önemli bir ticari yavaşlamanın ardından 1999'da tekrar listelere yerleştirmişti. Bazı eleştirmenler ve diğer sanatçılar, Rubin ve Metallica eşleşmesine alaycı gözlerle baktılar. Slayer gitaristi Kerry King, "Batan gemiyi kurtarması zor olacak," şeklinde unutulmaz bir yorum yaptı, ancak yıllar sonra bakıldığında mantıklı bir seçim olduğu açık.

Trujillo'nun dediğine göre Rick, yaratıcı güçlerini yeniden canlandırabilmeleri için grubun zihin yapısına girmiş, bunu tıpkı bir guru gibi ilham verici güçler kullanarak yapmıştı. "Adamın bazı sözleri bu grubu eski tarzına çekmek, James ve Lars'ın zamanda geriye gitmesini sağlamak için oldukça ilham vericiydi. Enerjimizi kanalize ediyordu. Önerilerinin çoğu aslında benim birkaç yıl önce düşündüğüm, 'Harika olurdu!' dediğim şeylerdi. Örneğin, 'James parçayı şu tondan söyleseydi daha iyi olurdu,' gibi fikirlerim olmuştu. Rick'le çok heyecan verici zamanlar geçiriyoruz. Gerçi çatışmalar yok değil, bu da bir parça yaşanıyor tabii, ama bir parça gerilim olması şarkılar açısından iyi bir şey."

Daha sonra Lars bana şu açıklamayı yapıyor: "Rick'in dünyasında 'Hayır' kelimesi pek kullanılmıyor. Bizimle dalga mı geçiyor bilmiyorum, ama ne zaman trampete biraz hacim katalım desem veya bas davula belli bir ton eklemek istesem, 'Tabii ki, neden denemiyorsun?' diyor. Sonra denediğimizde, orijinali gibi yani onunki gibi duyulmuyor tabii. Sanırım onun güçlü yanlarından biri de bu, her zaman tepemizde bulunmaması. Bu sayede çok daha net bir bakış açısı yakalayabiliyor. Her gün yaşadığımız günlük süreçlerle ve saçmalıklarla lekelenmemiş. Adam hakkında tek bir olumsuz düşüncem olabilir, o da bizi arada bir kıçımızdan tekmeleme konusunda yetersiz olmasıdır. Bazen Metallica olarak motivasyonal bir tekmeye ihtiyacımız var. Rick bunu pek yapmıyor. Kendi programımıza göre hareket ediyoruz. Ne zaman istersek geliyor, ne zaman istersek çıkıyoruz. Neden geç kaldığımızı sormuyor, bizi hemen işe koşmuyor. Bob Rock bize yirmi mekik çektirir, ardından da bir ton şey isterdi, bilmem anlatabiliyor muyum? Ama Rick çok uysal bir adam. Bunun haricinde onunla ilgili başka bir şikâyetim yok. Rick'in

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

kendine has bir yolu var ve olayların senin sandığından çok daha fazla farkında. İşin başında, duruma göre hareket etmeyi seven bir adam olduğunu çözmem biraz zaman aldı, ama bu da onun güçlü yanlarından biri. Çünkü seni neyin beklediği konusunda hiçbir fikrin olmuyor ve sonuçta sen de biraz teslimiyetçi oluyorsun. Rick hem James'i hem de beni birer kontrol manyağı olmaktan kurtarmıştır."

Ulrich devam ediyor: "Rick'in çok sevdiği bir söz var: 'Harika olur!' Adam bunu günde yüz kere söylüyor. 'Hey, Rick! Sence şöyle yapsak,' dediğimde 'Harika olur,' dediğini işitiyorum. 'Ya şuna ne dersin?' diye sorduğumda yine 'Harika olur,' diye yanıtladığını duyuyorum. Sürekli bunu söylüyor. Er ya da geç, sen de bu zihniyete teslim oluyorsun. 'Elbette ki harika olur Rick, şimdi ne yapmamızı istiyorsun?' diyorsun. Ha, ha, ha! Ayrıca beni diğer çocukları dinlemeye de yönlendirdi. Normalde bizim eğilimimiz önce davullarla başlamak, sonra başka bir şey eklemek, ardından diğer şeylere geçmek şeklindeydi. Tıpkı bir bina inşa etmek gibi. Davulları temel alıyorsun ve diğer her şey sonradan ekleniyor. Ama Rick bunu istemedi. Aynı anda çalmamızı ve birbirimizle etkileşim içinde olmamızı tercih etti. Onun yaklaşımı şu şekildeydi: 'Şarkılar yazılıncaya dek stüdyoya girmek yok', 'Şarkıları elleriniz arkanızda bağlıyken, amuda kalkmışken, gece uyuyorken çalabilinceye kadar kayıt yapmak yok', 'Şarkıları tersten çalmayı öğreninceye kadar çalmaya devam edeceksiniz.' Yani sonuçta stüdyo bir yaratıcılık mekânı değil, sadece icra etme yeriydi. Rick sayesinde şimdi daha iyi çalıyorum, çünkü bize tonla prova yaptırdı. Sen de biliyorsundur, çünkü hakkımızda kitaplar yazıyorsun, biz asla aşırı prova yapan bir grup değildik."

14 Haziranda yeni albümün adı duyuruldu: *Death Magnetic*. Daha öncesinde Metallica web sitesinde adın harfleri açıklanmış –birkaç kez– ve birkaç hafta süren yoğun bir beklenti oluşmuştu. Yeni albüme olan ilgi, *The Quietus* için yazdığım eleştiriyle daha da artacaktı. Albümden altı parça, Londra'daki Universal Records plak şirketinde İngiliz basınına dinlettirildi ve ben de Bob Mullhouse ismini kullanarak şu şekilde yazdım:

"Albümde yer alacak 10 şarkıdan 6'sını dinlememize izin verdiler. Q-Prime yönetim şirketinden bir temsilcinin bildirdiğine göre, bu on şarkı Metallica arasında 'Dokuz destan ve bir şarkı' olarak anılıyormuş.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Günün anlamı, İngiltere'nin en büyük iki metal dergisinin tüm editörlerinin katılımı ve çay makinesinin yanında birbirlerine sert bakışlar atmasıyla daha da artıyor.

Daha en başından söyleyebilirim ki, *St. Anger*'ın o iğrenç düzenlemesinin artık gitmiş olduğunu görmek son derece iç rahatlatıcı. Ulrich o çöp tenekesi kapağından kurtulup kendisine gerçek bir trampet edinmiş ve parçaların düzenlemeleri bu aşamada hâlâ ham olsa da sound çok iyi, çok yeni, temiz ve uyumlu duyuluyor. İlk şarkı –diğer destanların hepsi gibi– altı-sekiz dakika arasında ve basgitar dehası Robert Trujillo'nun girişiyle başlıyor. Cümleden cümleye koşan parça, enerji ve yeni fikirlerle patlıyor. Solist ve ritim gitar James Hetfield "Şans tükeniyor!" diye sürekli bağırıyor ve 1988'in *...And Justice for All* albümünde duyacağınız türden kıvrak, yarı-progresif cümleler döktürüyor. Gitarist Kirk Hammett –*St. Anger*'da yeterince açıklanamayan bir sebeple hiç solo yapmamıştı– burada o ünlü melodik harikalarını sergiliyor, gitarıyla kıvılcımlar saçıyor, uzun bir solo çalarak âdeta kaybettiği zamanı telafi ediyor. Bu muhtemelen Metallica'nın 80'lerden beri en iyi parçası.

Bir sonraki şarkıya 'Flamingo' geçici ismi verilmiş ve albümden çıkacak ilk tekli olacak. Unutmayalım ki, Metallica'nın teklileri 1995 yılından beri hep berbat oldu. Dolayısıyla 'Flamingo'nun –gerçek adının bu olmayacağı kesin– 1988 parçaları 'One'ın daha modern bir yorumu olduğunu duymak iç rahatlatıcı. Parça büsbütün bir balad gibi başlıyor, ardından hızlanarak bir metal kasırgasıyla sonuçlanıyor. Hetfield, parçaya fingerstyle ile temizce çalınan, Beach Boys tarzı bir girişle başlıyor –biliyorum... Ama sadece bir kez dinleyebildim, tamam mı?– ve şarkının yapısı 1991'in *Siyah Albüm*'ünde yer alan 'The Unforgiven' gibi oluşturulmuş. Eğer kadim Diamond Head şarkısı 'Am I Evil'ın solosunun arkasındaki akor dizilişine aşinaysanız –Metallica onu kendi şarkısı haline getirmiştir– bu parçadaki solo-altı cümle yapısını da hayal edebilirsiniz: Tamamen basit ve etkili büyük-aralıklı atlamalar.

Bununla birlikte burada modern Metallica ile karşı karşıyayız ve bir sonraki iki şarkı daha az keyifli. Birincisi –adı 'We Die Hard' olabilir, çünkü Hetfield bu cümleyi özellikle yüksek bir frekansla söylüyor– sıkıcı bir şekilde başlıyor ama yarısına doğru hızlanıyor. *Progresif*-rock alanına adım atıyor, keskin dur-kalk cümleleri ve akıllıca tercih edilmiş

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ölçü işaretiyle gayet iyi ilerliyor. Parça adeta... ...*And Justice for All*'da yer alabilirmiş gibi; uzun, acelesiz... Ama Hammett'ın hünerli solosunun haricinde harika değil.

"Şu ana kadar iki iyi, iki de vasat şarkı dinledik. Yeni Metallica için hiç de fena sayılmaz, inanın bana! Bununla birlikte beşinci parça çok yorucu. *St. Anger*'ın amaçsızca uçuşan cümleleri ve *Load*'un –1996'da Metallica'yı neredeyse bitirecek olan albümün– amaçsız rock nakaratları burada tekrar buluşmuş. Hetfield o *Enter Sandman* tarzında havalı bir şekilde söylüyor, alt plandaki tehditkâr olmayan temiz orta bölüm ise VH1 kanalının standartlarına uygun düşecek türden, hatta kesinlikle öyle olacak.

Bu aşamada Q-Prime temsilcisi bize şarkı dinlemeye devam edip etmek istemediğimizi soruyor ve neyse ki herkes evet diyor. Çünkü son şarkı –Adı da 'The Song' ve dokuz destan arasındaki ufaklık– harika. Gerçek bir thrash-metal şeklinde başlıyor ve o şekilde kalıyor. Daha yavaş, daha az keskin bir 'Battery'yi hatırlatan parça dengeli iniş çıkışlara sahip ve insanı yormayan bir kıvamda ilerliyor. Metallica hâlâ eski kafalı hayranlarını etkileyecek yakıcılığa sahip gibi görünüyor. Tamam, bana biraz 'Dyer's Eve'i de hatırlattı. 'Hayranlar için bir tane de hızlı yapmak lazım' hissini taşıyor, ama 2008 yılında Hetfield ve Ulrich'den gelecek herhangi bir thrash-metal formunu küçümsememek gerek.

Dinleme odasından fazla bir şey söylemeden çıkıyoruz. Bu iyi bir albüm de olabilir, vasat da; her şey diğer dört şarkıya bağlı. Kendimi çok üzmek istemiyorum, ama lanet olsun! Bu konu önemli, hem de çok!"

◆◆◆

Q-Prime için de önemli olmuş olmalı ki, birkaç gün sonra grubun İngiliz tanıtım şirketi aracılığıyla hem benim online yazımın hem de *Kerrang!*, *Metal Hammer* ve *Rock Sound* editörlerinin yazılarının derhal kaldırılmasını talep ettiler. Dergiler buna boyun eğseler de, *The Quietus* ekibi direnç gösterdi –muazzam cesaretlerine şapka çıkarmak lazım– ve benim yazım herkesin okumasına açık kaldı. Yaklaşık bir hafta sonra, Bob Mulhouse adı Google'ın en çok tıklanan isimleri arasına girdiğinde ise, Metallica'nın kendisi Q-Prime'ın talebini bozdu ve eleştiri yazılarının tekrar yayınlanmasına izin vererek yaygarayı başladığı kadar çabuk bitirdiler.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Aynı yıl içinde Lars'la yaptığım bir röportajda, bu fazla abartılmış olayın perde arkasını sorduğumda ünlü davulcu derin bir iç geçiriyor ve şu açıklamada bulunuyor: "Birkaç kişiye birkaç tane şarkı çalalım dedik. Bırakalım, insanlar ne düşündüklerini söylesinler. Bunda yanlış olan ne var? Menajerler bazen fazla korumacı olabiliyorlar, sonuçta onlar da bu işten belli bir komisyon kazanıyorlar. Ama rahatlamaları gerek, burada lanet olası *rock'n roll* şarkılarından bahsediyoruz. Yani herkes bu konu hakkında süper gerildiğinde biraz komik oluyor. Birkaç kişi bizim şarkıların bazılarını dinledi ve beğenmişe benziyorlar, o zaman neden bundan bahsetmesinler ki? Her şey çok tuhaftı, çünkü insanlara yazılarını geri çekmelerini söylemişler ve bizim bu durumdan hiç haberimiz yoktu. Ama sonra birden öğrendiğimizde, 'İnsanlara olumlu bir şeyi indirmelerini söylemeyin!' dedik."

Davet edilen gazetecilerden yeni albüm hakkındaki düşüncelerini gizli tutmaları beklenmişse böyle bir dinleme seansı neden organize edilmişti?

"Keşke sana bir cevap verebilseydim, ama kendimi her zaman olaya dâhil edemem. Grubun her türlü ufak detayıyla baş etmem mümkün değil, benim için ilginç de değil zaten. Ama bazen araya girip, 'Herkes sakin olsun biraz!' demek gerekiyor tabii. Aslında kendi web sitemizde bile hakkımızdaki bu tür eleştirileri okuyabileceğin bağlantılar var. Bazen menajerlerimizle sidik yarışına giriyorum. Turneye başlamadan önce, mayıs ayında yeni şarkılarımızı çalmak istedim ve hepsinin suratı asıldı. Ama her şey yolunda... Bu şeyi çok ciddiye almıyoruz."

Metallica'nın yeni albümü *Death Magnetic*'in 12 Eylül'de yayınlanması planlanmıştı ve Beach Boys tarzı bir girişi olan "The Day That Never Comes" da albümün ilk teklisi olarak piyasaya sürülecekti. Albümün çıkarılma tarihi yaklaşırken hayran kitlesinin beklentisi de giderek artıyordu ve dergi eleştirileri bu duruma büyük bir katkıda bulunuyordu. Benim *The Quietus* adına yaptığım çıkarımlardan çok daha olumluydular. Bu arada böylesine önemli bir albümün piyasaya farklı şekillerde sızacağı da beklentiler arasındaydı ve bu durum albümün resmi olarak yayınlanmasından birkaç hafta önce gerçekleşti. Gerçi sızıntı üretim mekânındaki bir hırsızlık veya diğer yasa dışı bir eylemden ziyade bir Fransız müzik mağazasının hatasının sonucuydu. İşletme, CD'leri

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

farkında olmadan erken satışa çıkarmıştı. Şarkıların pek çoğu elbette ki denkler-arası dosya paylaşım ağlarına sadece saatler içinde ulaştı. Bununla birlikte Metallica bu durumdan çok da şikâyetçi değil gibiydi. Ortak bir görüşle, sızıntının albümünün resmi çıkış tarihine çok yakın olduğunu ve dolayısıyla ortada bir sorun olmadığını bildirdiler. Lars, bir ABD radyo istasyonu olan Live 105'e şu açıklamayı yaptı: "Dinleyin, albümün çıkmasına sadece on gün var. Yani buradan bakıldığında, durumumuz çok iyi görünüyor. Bu şey piyasaya ha bugün sızmış ha yarın, bizim için bir sorun yok. Biz mutlu günler yaşıyoruz. İnanın bana. Bu şey on gün önce sızdı, ama sonuçta ortada yasa dışı bir durum yok. Herkes mutlu. 2008 yılındayız ve bu dönemde böyle şeyler yaşanması son derece doğal. Biz mutluyuz."

Death Magnetic, piyasaya çıktığında muazzam rakamlarda sattı –sadece ABD'de bile ilk haftasında yarım milyon adet– ve otuz iki ülkede listelerin en üst sıralarına yerleşti. Sonuç olarak Metallica, *Billboard 200* listesinin başlangıcından beri art arda beş stüdyo albümüyle listeye bir numaradan giren ilk grup oldu. Ve orada üç hafta kaldı. Bu muazzam başarı karamsar *St. Anger* günlerinde muhtemelen hayal bile edilemezdi ve büyük bir bölümü şarkıların sağlam kalitesine atfedilmeliydi. Albümün yayınlanmasından hemen önce, *Total Guitar* adına James ve Kirk'le röportaj yaptım. James'in dediğine göre *Death Magnetic*, Metallica'nın bu noktada başarabileceği en iyi albümü temsil ediyordu: "Biz kesinlikle vasat olduğunu düşündüğümüz bir şey çıkarmayız. Ve her seferinde böyle yaptık. Biz kendimiz için yazıyoruz, kendimizin en büyük eleştirmenleriyiz, mükemmeliyetçiyiz ve kendimize karşı çok sertiz. Arkasında durmaktan gurur duymayacağımız bir şey çıkarmak istemeyiz. Gerçi albümün listelerde ne kadar kalacağına ve bundan on yıl sonra nasıl duyulacağına elbette ki zaman karar verecek. Ama çıkardığımız albümlerin pek çoğu zaman testinden geçmiştir. Evet, bazıları diğerlerine göre dinlemesi daha zor olabilir, ama birer sanatçı olarak o dönemde tam da ne hissettiğimizi yansıtıyorlar."

Peki, albüm aslında nasıldı? Çıkmasından birkaç ay sonra özetlemesi kolay değildi. Bol gitar cümlesi –hatta gereğinden fazla– içeren bir çalışmaydı. Yer yer aşırı doygundu ve hayranlar arasında yoğun tartışmalara neden olmuştu. Bazı yerlerde –örneğin ilk şarkı olan "That Was Just

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Your Life"da– muazzam bir frekansta cümleden cümleye koşuluyor, neredeyse her ölçüde tempo ve akor değişimleri yaşanıyordu. Aynı durum "The End Of The Line" için de geçerliydi. Hızlı –ama thrash değil– parça, birbirine yapışık birkaç ayrık bölümden oluşuyordu ve "Master Of Puppets" tarzı yumuşak bir araya sahipti.

"Broken, Beat And Scarred", Metallica'nın müşterek cümle bankasının hâlâ fikirle taştığını dünyaya göstermek isteyen açılış üçlüsünün üçüncü şarkısıydı. Son parça olan "My Apocalypse" haricinde –1982'ye akıllı dönüş– bütün parçalar altı dakikadan daha uzundu ve "Broken, Beat And Scarred" birkaç dakika kısaltılsaydı hiç kimse şikâyet etmezdi. "The Day That Never Comes", albümün ilk gerçek anlamda tanınabilir teklisiydi. Kirk'ün ağlamaklı gitarlarının ardından daha güçlü bir solo bölümüne yükseliyorduk. Parçayı daha önce *The Quietus*'daki yorumumda Diamond Head'in "Am I Evil?"ı ile kıyaslamıştım zaten.

Kendisiyle yaptığım bir röportajda Kirk benim bu NWOBHM kıyaslamamı onaylıyor ve şu yorumda bulunuyor: "Biliyor musun, aslında çok doğru bir tespit. Çünkü gerçekten de NWOBHM duygusunu yakalamak istedim. Yani 70'lerin *hard-rock* müziğinden, blues tabanlı melodik metalden gelen bir çalış tarzı istedim."

"All Nightmare Long" akılda kalıcı bir şarkıydı. Yoğun, kıyamet habercisi girişi ve hızlı ana cümlesiyle dinleyicilere "Blackened" gibi klasik şarkıların soundunu hatırlatıyordu. Bu aşamada Death Magnetic için "saygın" kelimesini telaffuz ediyorduk ve bu duygu "Cyanide" ile de devam ediyordu. Parçanın ilk yirmi saniyesi içinde Trujillo'dan basit bir solo bölümü dinliyorduk.

Ne var ki bir balad olan "The Unforgiven III"e geldiğimizde o enerji birden düşüyordu. Piyano, yaylılar ve nefesliler eşliğindeki şarkı, dinleyicileri tam ortadan ikiye bölüyordu: Yumuşak, olumsuz tonlarından hoşlananlar ve ilk iki Unforgiven'ı –1991 ve 1997 yorumlarını– hatırlayıp ürperenler. Neyse ki Metallica bu düşük tempolu yaklaşıma fazla sadık kalmıyor ve hızlıca "The Judas Kiss"e geçiyordu. Bu da diğer ağır kompozisyonlardan biriydi ve "Bow down!" şeklindeki nakarat bölümüyle mükemmel bir moshpit şarkısıydı.

Kirk bu parçalarına bayılmıştı ve yorumlarına şu şekilde devam ediyor: "'The Judas Kiss'de bir dakikadan daha uzun bir solom var ve bu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

konuda çok sevinçliyim. Onlara 'Lanet olası kaydı açın ve işim bitinceye dek kapamayın!' dedim. Bir şeyi çok düşündüğümde yoluma çıktığını, bana engel olduğunu fark etmiştim. O yüzden doğaçlama bir şeyler çaldığımda daha iyi sonuçlar elde ediyorum... Bu albümde gerçekten çok hızlı çalışlar var. 'The Judas King' tonla 32'lik notalar içeriyor hatta bir bölümü tamamen çılgınca. Eğer daha hızlı olsaydı, 64'lüklere geçmiş olurduk. Doğaçlama sona erdiğinde, *lanet olsun, ne çaldım ben?* dedim kendi kendime ve tekrar dinledim. Sonra, *albüm için oldukça iyiydi*, diye düşündüm. Ama doğaçlama yolunu tercih ettiğim ve kendimi derinlere kaptırdığım için, onu tekrar dinlediğimde tam olarak ne yaptığımı çözemedim. Ama 'Harika duyuluyor, bunu albüme koyalım!' dedim. Hâlâ tekrar öğrenmem gereken bir sürü şey var."

Neredeyse 10 dakika süren "Suicide And Redemption"da bir cümleler gösterisi: Hem Kirk hem de James için olağanüstü yeteneklerini gösterdikleri geniş bir forum. Tabiatı çoğunlukla yavaş ve ezici olsa da, eski usul thrash örneği olan son şarkıdan önce mükemmel bir zemin oluşturuyor. "My Apocalypse", klasik Metallica şarkıları olan "Whiplash" veya "Disposable Heroes"un tempolarına yetişmiyor, ama yine de grubun 1988'den beri çıkardığı parçalar içinde en yırtıcı olanlarından.

Kirk bana "My Apocalypse" ile ilgili şu yorumları yapıyor: "Bu hızlı parçanın adını önce 'Suicide Lane' koyduk. Otobanlardaki şeritlerden esinlenmiştik ve araba kazası gibi duyulan bir solo çaldım hatta sonunda ambulans bile geliyordu... Yani sonuçta karanlık bir çalışma. Soloyu bir öğleden sonrasında çalmıştım ve orijinal şeklini pek değiştirmedik. Ama daha sonra James, sözleri 'My Apocalypse' şeklinde değiştirdiğinde, 'Lanet olsun!' dedim. Ancak sürüncemede kalan karakterin zaten araba çarpmış biri gibi olduğunu düşünerek, arada hâlâ bir bağlantı olduğunu gördüm. Dolayısıyla solomun değişmesine gerek kalmadı."

Hammett, albümün kayıt sürecini aşikâr bir rahatlamayla hatırlıyor: "Şartlar ve koşullar göz önünde bulundurulduğunda, gayet iyi bir iş çıkardığımı düşünüyorum. Rick'in felsefesi 'rahat ol, eğlen, keyfini çıkar' üstüne kurulmuştu. Biz daha önce stüdyoda hiç böyle bir şey yapmamıştık. Hem de hiçbir zaman!" Tıpkı Lars gibi, Hammett da daha sert bir yapımcıyla çalışmaktan daha memnun olmuş olabileceğini ifade ediyor. "Rick, gitar soloları açısından fazla ılımlıydı, yani çaldığım her şeyi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

beğeniyordu. Her şeye, 'Süperdi!' diyordu. Tamam, buna itirazım yok, ama günün sonunda benim de yaptığım şeyden tatmin olmam gerekir, öyle değil mi? Yapımcının senden memnun olması ile kendini tatmin edebilmek çok ayrı şeyler. Sonuçta bu şeyi ben taşıyacağım, üzerinde benim adım yazıyor. Aslına bakarsan çok eğlendim, bu sefer içim daha bir ilhamla doldu. Hatta öyle bir an geldi ki, 'Gir stüdyoya, bas kayıt butonuna ve ne çıkacağını gör!' şeklinde bir yaklaşıma sahip oldum. Hayatımda ilk defa, işin büyük kısmı doğaçlamaya teslim edilirken, küçük kısmına kafa patlatılıyordu. Ben de gerçekten de anı yakalamaya çalıştım, çalışıma bir tür renk gelsin istedim ve sanırım bunu başardım. Hem kendime inandım, hem de becerilerime."

Bununla birlikte, Kirk çoğu zaman belli bir özgüven eksikliği yaşadığını da ekliyor: "Kendimden çok emin değilim. Bunun nedeni de büyük ölçüde, bazen her şeyin çok kolay gelmesi ve bu durumu sorgulamam. Yani, 'Bu şey çok kolaydı, demek ki yeterince iyi olmamalı!' diyorum kendime. Ayrıca, olabileceğimin en iyisi olmak ve bunu mükemmel hale getirmek istiyorum. Belki gerçekçi bir yaklaşım değil, ama bunu aklımdan bir türlü çıkaramıyorum."

Albüm, bol miktarda dâhiyane bir şekilde çalınmış *işitilebilir* baslar içeriyordu, gerçi tek sesli cümlelerin dışına sapmaya fazla yer verilmemişti. Trujillo'nun çalışındaki virtüözlüğü görebilmek için canlı performansları beklemek gerekecekti. Yine de Metallica'nın geri kalanı yeni basçılarının varlığından son derece memnundu. Hatta Lars onu büyük kayıpları muhteşem Cliff Burton'la kıyasladı: "Cliff, klasik müzik altyapısından geliyordu. Okulda klasik müzik eğitimi almıştı. Notalar, armoniler ve teknik konular hakkında oldukça bilgiliydi. İnanılmaz derecede ilginç gamlar buluyor, son derece sıra dışı renkler keşfediyordu. Kesinlikle eşsiz bir müzisyendi ve bugüne kadar onun gibi birisi olmadı. Ne yazık ki, o engin yetenek bankasından başka neler çıkabileceğini asla öğrenemeyeceğiz."

"Jason daha çok gitarlara göre çalma eğilimindeydi. Yeni bir parça üzerinde çalıştığımızda, cümlelere girmeden önce gözü ilk James'in sağ eline odaklanıyordu, benim sağ elime değil. İlginç bir durum. Jason bizim için inanılmaz derecede yetenekli ve değerli bir müzisyendi. Onun tarzı, *...And Justice for All* albümünü özel kılan unsurlardan biridir. Eğer

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Cliff klasik müzik altyapısından, Jason da agresif metal tarafından geliyorsa, o zaman Rob'un da *R&B* altyapısından geldiğini iddia edebiliriz. Adam daha bir *funky* ve *swing* hissiyle çalıyor. Gözü ilk davula odaklanıyor, müzisyenliği on numara ve çok canlı bir şekilde çalıyor. Bu adamların her biriyle ayrı ayrı çalışmış olmak benim için harika bir tecrübe, keyif ve fırsattı."

James de aynı görüşler içindeydi: "Hızlı çaldığımız ilk günlerden beri hep bir rekabet içinde olduk, birbirimize meydan okuduk. Rob muazzam bir müzisyen. Uzun bir süredir Flamenko gitar dersleri alıyormuş ve nedenini şimdi anlıyorum. İlk başta, 'Hadi canım!' demiştim, ama basgitardaki parmak hareketlerini görünce her şey anlam kazandı. Hepimizin ağzı bir karış açık kaldı! Tekrar gitarlarımızı elimize alıp kendimizi biraz daha geliştirmemiz gerektiğini düşündük."

Siz okuyucuların *Death Magnetic* hakkındaki görüşleri nedir bilmiyorum, ama albümün temel soundu *St. Anger*'ınkinden çok daha üstündü. Özellikle o iğrenç, tenekemsi trampet sesinden. Bunu *Rhythm* dergisi adına Lars'a söylediğimde şöyle yanıtlıyor: "Teşekkür ederim. Rick Rubin, olayları organik tutma konusunda oldukça hevesli. Kayıt sürecinde farkına vardık ki; *sample, trigger* veya doğal olmayan hiçbir şeyin taraftarı değil. Her şeyin düz duyulmasını seviyor. Reverb'ten nefret ediyor ve davula hiçbir şey eklenmemesini, her şeyin burnunuzun dibinde duyulmasını istiyor. Soundun mümkün olduğunca organik ve doğal gelmesini sağlamaya çalışıyor. 'Eğer kurcalamazsanız, üzerine bir ton efekt eklemezseniz, davul işte böyle duyulur,' demek istiyor."

"Parçaları kaydetme süreci çok hızlı bir şekilde ilerledi. Davullarda günde bir parça bitirdik. Bazı günlerde Rick bizi aniden durduruyor ve 'Birbirinize çalmıyorsunuz, birbirinizi duymuyorsunuz!' diyordu. 'Kesinlikle uyum içinde değilsiniz. Eve gidin, soğuk bir duş alın, sinemaya gidin, bira falan için ve yarın gelin!' Elbette ki yarın geldiğimizde yine aynı şekilde çalmaya başlıyorduk, ama sonra birden uyum içinde olduğumuzu fark ediyorduk. Orada durup, 'Bunu ben mi yaptım, yoksa Rick mi?' diyorduk. Bu kesinlikle sonuçta kendimizi teslim etmek zorunda kaldığımız Rick Rubin çılgınlığının bir parçasıydı."

Lars'ın dediğine göre Metallica, fiziksel performans açısından da güçlerinin zirvesine ulaşmıştı: "Kendimi fiziksel olarak mümkün oldu-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ğunca zorlamaya ve ter dökmeye çalışıyordum. Stüdyoya geldiğimde birkaç kutu yoğurt, biraz meyve ve dokuz fincan çay tüketip aynanın önünde esneme hareketleri yapıyordum. Sonra çalmaya başlıyordum. Genellikle üç hatta bazen dört saat boyunca çaldığım oluyordu. Gerçi şarkıların çoğunda üç deneme kaydı yapıyor, ardından da trampet derisini değiştirmek zorunda kalıyorduk. Unutmayın, bunlar dokuz-on dakikalık parçalar yani üç deneme yapıyor, sonra da yarım saat boyunca trampet derisinin değişmesini bekliyorduk. Ve Flemming -Lars'ın uzun dönem davul teknisyeni- bunu yaparken, ben de kafesteki bir hayvan gibi stüdyoyu arşınlıyor, kendimi ortamda tutmaya zorluyordum... Oldukça dengeli besleniyorum. Abur cubur yemiyorum, McDonalds'a veya pizzacılara gitmiyorum, yoğun yağda kızartılan Çin yemeklerinden uzak duruyorum. Bol bol sushi, yağsız biftek, yumurta beyazı ve yoğurt yiyorum. Bira içmiyorum, çoğunlukla kırmızı şarabı tercih ediyorum. Bazen birkaç kadeh kokteyl içtiğim oluyor, ama günde dokuz bira içtiğim günler geride kaldı. Kiloma dikkat ediyorum, altmış beş kiloyu geçmemeye çalışıyorum. Fit kalabilmenin en güzel yöntemi elbette ki bol bol çalmak, ama çalışmalara uzun bir ara verdiğimizde bunu yapmak zor oluyor. Çünkü çalışmadığımızda pek çalmıyorum..."

Lars'ın bir sonraki açıklaması da oldukça ilgi çekiciydi. Dediğine göre, eğer hayranlar bir Metallica konserinden önce trafiğin içinde koşan şapkalı kısa bir adam görürlerse, bu büyük olasılıkla Lars Ulrich'di. "Her gün disiplinli bir şekilde koşuyorum. Bana sadece fiziksel olarak değil, ruhsal olarak da yardımcı oluyor. Cep telefonlarından ve nefesini ensende hissettiğin menajerlerden uzaksın. Güvenlik kullanıyor muyum? Kesinlikle hayır! Gerçekten de, eğer bir konserimiz var diye koşamayacaksam, gider konser trafiğinin içinde koşarım. Her türlü ortama kolayca girip çıkabilirim. Şapkamı taktığımda kimse beni tanımıyor, hiçbir sıkıntı yaşamıyorum. Neredeyse görünmez adam gibiyim."

Kirk *Death Magnetic* için, "Bence bu albüm *Justice* ile *Siyah Albüm* arasındaki eksik halka, ama kesinlikle *retro* bir çalışma değil," şeklinde bir yorumda bulunuyor. "Bence müzik çok yeni ve çok modern duyuluyor. Tek fark, seksenlerde kullandığımız aynı filtreleri kullandık. Bunu bir deneme olarak başlattık ve deneyin %100 olumlu sonuç verdiğini gördük."

Hayranlar, Kirk'ün albümde çok sayıda hızlı ve melodik solo çaldığını -tıpkı yirmi yıl önce sunduğu gibi- duyduklarında derin bir oh çek-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

mişlerdi. Hammett'ın dediğine göre bunlar da o dönemin ilhamından gelmişti. "Sololarımı kaydetme zamanı geldiğinde, ergenlik yaşlarımda dinlediğim ve büyük ilham aldığım müziklere geri döndüm. Eski UFO parçaları, Michael Schenker Group, Ulrich Roth'un solo albümleri, eski Scorpions, Van Halen'ın ilk üç ya da dört albümü. Sonra daha soyut çalışmaları olan Robin Trower, Pat Travers ve Roy Buchanan. Ve bol bol Ritchie Blackmore tabii! Bana o ilk günlerimdeki ilhamı yeni baştan yaşattılar ve bu albüme olan yaklaşımımı büyük ölçüde etkilediler. Tanrı'ya çok şükür, çünkü soloları ilk kaydettiğimizde kulağa çok vasat geliyorlardı. Uzun bir süre hatta haftalarca evimin bodrum katında otururak gece gündüz solo çalmıştım ve onları insanlara çalabileceğim bir seviyeye getirdiğimi hissettiğimde, herkes aynı şeyi söyledi. 'Evinin bodrum katında şarkılara solo çalıyorsun gibi duyuluyor!' dediler. Gerçekten de hiçbir canlılıkları yoktu, kulağa eksik geliyorlardı. Ben de 'Lanet olsun!' deyip her şeyi sil baştan yaptım. Çalışmış olduğum parçaların en güçlü yanlarını alarak, sanırım %20 veya 30 oranındaydı, bana ergenlik dönemimde ilham veren müziğe gittim, becerilerime güvendim ve her şeyi anın içinde yeniden çaldım. Tamamen doğaçlamaydı."

2008 yılının sonunda Metallica, "World Magnetic" turnesini başlattı. Aynı zamanda Warner Brothers ile olan plak anlaşmalarının *Death Magnetic*'in ardından sona ermiş olduğunu duyurdular. Dediklerine göre, bir sonraki albümleri grubun kendi web sitesi aracılığıyla piyasaya sürülebilirdi. Gerçi gelecek albüm planları ne olursa olsun, son albüm için alınan iki Grammy ödülü ve 2009 yılı için planlanmış bir dizi festival konseri ile –bunlardan biri Avrupa'nın ilk seyahat eden rock etkinliği olacak ve açılışta Linkin Park yer alacaktı– grubun canlı performans arenasındaki geleceği parlak görünüyordu.

Nihayet, *St. Anger* döneminin dargınlıkları ve öz güvensizlikleri son bulmuş gibiydi. Lars, "Phil Towle 1, dünyanın geri kalanı 0," şeklinde yorumluyor. "Adam bu konuda tamamen ve kesinlikle haklıydı. *Some Kind Of Monster* filmini sinema salonunda diğer herkes gibi seyrettik ve film mutlu bir sonla bittiği için biz de mutlu olduk. Ardından bir buçuk yıllık bir turneye çıktık. Ve James bir turneye çıkabileceğini ve bundan uslu bir şekilde normal bir insan gibi keyif alabileceğini keşfetti. *Death Magnetic* için bu süreci başlattığımızda, tüm o berbat dönem çoktan bitmişti!"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Kirk de aynı fikirdeydi. "Tüm o günler geride kaldı. Artık orada yaşamıyoruz. Çok daha olgun ve sorumlu bireyler haline geldik. Biz artık gerçek bir grubuz, *St. Anger* ile bu albüm arasındaki en büyük fark bu. Önceden üç kişiydik ve basta Bob Rock vardı. Şimdi Rob gruba katılalı neredeyse beş yıl oldu ve tekrar bir grup gibi hissediyoruz. Dört birey, yaptıkları en iyi şeyi icra ediyor. Herkes üzerine düşeni yapıyor, müzikal rollerini yerine getiriyor ve aynı zamanda büyük bir canlılık sergiliyor. Biz artık tamamen yepyeni bir grubuz. Bunu Rob bize katıldığından beri sürekli söylüyorum ve yeni albümde yine duyacaksınız."

Grup arkadaşlarından daha ayık ve daha aklı başında olan James de bunu onaylıyor ve *Death Magnetic*'i, "Emeğimizin ve yoğun bir dâhili çabanın meyvesi," olarak tanımlıyor. "*St. Anger*'ın neredeyse tam zıddı. İletişim kurma becerisi, herkesle paylaşılan bir ileriye adım atış, müşterek enerji ve etkisiz hale getirilen kişisel bomba... Her şey tam bir grup çalışmasıydı. Albüm karanlık, ama içinde parlayan bir ışık var. Ölüm, Metallica için yeni bir tema değil. Bu albüm çoğunlukla *St. Anger* ve Metallica'nın ölüme yakın deneyiminden güç almıştır. Ayrılmanın eşiğine hiç bu kadar yaklaşmamıştık ve umarım bir daha da yaklaşmayız. Ama ölümden sonra hayat gibi ilham verici bir tecrübeydi bizim için."

2009 yılında Metallica, heavy-metal dünyasındaki yerlerini ve piyasayı nasıl etkilediklerini çok daha iyi idrak etmiş gibiydi. James: "Sound ve çalma açısından pek çok grubu etkilemiş olduğumuz için kesinlikle gururluyuz. Meşaleyi devrediyoruz aslında. Biz de Diamond Head, Motörhead, Thin Lizzy ve bunlar gibi diğer gruplardan etkilendik, onların müziklerini özümsedik ve kendi tarzımızda çaldık. Bu da bir sonraki nesle yansıdı. Şimdi bunu bir sonraki seviyeye taşımak onların bileceği iş." Kirk de bazı yeni müzisyenlere hayranlık duyuyordu: "Ritim çalan yeni gitaristleri çok beğeniyorum. Lamb Of God'taki çocuklar bence harikalar! Muhteşem klasik cümleler keşfetmişler ve çok heyecan verici, çok sevdim. Ayrıca Mars Volta'dan Omar'ı çok beğendim, bence çok iyi bir müzisyen. Çok farklı hareketler çalıyor ve inanılmaz. Gerçekten çok ama çok sevdim."

Metallica aynı zamanda sınırlarının da farkındaydı ve bu da her zaman değerli bir özelliktir. Yıllarca vasat bir davulcu olarak anılmış olan Lars, eleştiri oklarının onu bir zamanlar çok incittiğini açıklıyor: "İlk

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

çalışmalarımızda bu eksikliğimi telafi edebilmek için bayağı bir çaba sarf ettim. Ama sonra bir gün uyanıyorsun ve 'Bana ne ya!' diyorsun. Son on beş yıldır kafam rahat. Kesinlikle bir Joey Jordison veya Mike Portnoy değilim. Bu adamlara saygım ve sevgim sonsuz. Bazı genç davulculara bakıyorum da, ayaklarıyla harikalar yaratıyorlar. Ama yanlış anlaşılmasın, 'Kendimi daha iyi hissetmeliyim, ben de aynı ayak hareketlerini öğrenmeliyim,' gibi duygulara kapılmıyorum. Kusursuz bir davulcu değilim, ama James Hetfield'ın ritim gitarı eşliğindeki davulun rolünün ne olduğunu çok ama çok iyi biliyorum. Garanti edebilirim ki, bu konuda benden daha iyisi yoktur ve bu da benim için gayet yeterli!"

Lars, *St. Anger*'ın sadık hayranlar arasında hangi statüyü temsil ettiğini de çok iyi idrak etmişti: "'İyi' ve 'Kötü' kelimelerinin çok ötesinde bir yerdeyim. Bu tür terminolojiler bana bir anlam ifade etmiyor. Biliyorum, bir sürü insan bunun iyi bir albüm olmadığını düşünüyor ve buna saygı duyuyorum. Şunu bir sürü insanın kabul etmekte zorlanacağının farkındayım ama %100 eminim ki eğer *St. Anger* olmasaydı, *Death Magnetic*'in soundu da o şekilde olmazdı. *St. Anger* var olmak zorundaydı. Eğer onu müzikal anlamda takdir etmiyorsanız, ki bunu anlarım, en azından *St. Anger*'ın varlığına saygı duyun. Kendi hayatta kalışımız uğruna şarkı yazarlığı sürecimizi en baştan tekrar icat etmeseydik, bugün James Hetfield, Nashville'de *country* çalıyor, ben film yapımcılığı yapıyor, Kirk Hammett da Joe Satriani ile turneye çıkıyor olurdu. O albüm şu anda olduğu şekliyle olmak zorundaydı. 90'lı yıllarda yaptığımız albümleri tekrarlama tuzağına düşseydik, şu anda kesinlikle parçalanmış olurduk. Oysa biz farklı bir yöne gitmek ve bir odada bize yardım edecek, elimizi tutacak ve bizi birbirimizle konuşturacak bir adamla oturmak zorundaydık. Bunu yaptık ve hayatta kaldık. Şimdi de bunun hakkında geçmiş zaman kipinde konuşabiliyoruz. Birçok kişi *Death Magnetic*'in ne kadar harika olduğundan bahsediyor. Bu konuda minnettarım. Ama sonuçta *St. Anger* bu işte: iyi ya da kötü olmasının ötesinde önemli bir rol oynamıştır."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yirmi Yedinci Bölüm

2010–2014

Cleveland, Ohio'da bulunan The Rock And Roll Hall Of Fame, kulağa gerçekte olduğundan çok daha önemli geliyor. Adı son derece resmi duyuluyor; kutsal kapılarından geçebilmek için âdeta hükümetin resmi onayı gerekiyor. Durum tabii ki böyle değil. The Rock And Roll Hall Of Fame –gelin şuna kısaca RARHOF diyelim ve hem yağmur ormanlarını hem de yazarın parmaklarını koruyalım– kendi kurallarını ve kararlarını uygulayan, kimi beğeniyorlarsa onu onurlandıran bir grup insandan oluşuyor. Bununla birlikte çoğu insanın farkında olmadığı şey şu ki; Ocak 2009'da kurumun temsilcileri Metallica'nın da bu unvana kabul edileceğini –o yılın başında– açıkladığında, bu durum heavy-metal camiası için büyük, ama gerçekten de çok büyük bir haber anlamına geliyordu.

Bu büyük bir haberdi, çünkü bir zamanların Metallica'sının bir gün müzik endüstrisinde itibar kazanma şansı gülünecek derecede azdı. Büyük bir haberdi, çünkü yeni yüzyılda metal piyasasındaki çoğu sanatçı gerçek anlamda para ve statüden yoksundu; iyi finanse edilen *hip-hop* veya *country* gibi tarzların sanatçılarına kıyasla yerlerde sürünüyorlardı. Büyük bir haberdi, çünkü... Şey, Metallica bunun bu şekilde olması için ne gerekiyorsa yapmıştı. RARHOF kurallarına göre; bir grubun üyesi, söz konusu grubun herhangi bir albümünde çalmış ise, hayatta

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

olsun olmasın RARHOF'ye kabul edilebilir. Dolayısıyla Metallica'dan kabul edilen müzisyenler James Hetfield, Kirk Hammett, Rob Trujillo, Lars Ulrich, Jason Newsted and Cliff Burton idi. Dave Mustaine dâhil edilmemişti tabii. Metallica demolarında çalmış, şarkı yazarlığı katkıları *Kill 'Em All* ve *Ride The Lightning* albümlerinde belirtilmiş, ancak hiçbir Metallica albümünün kaydında çalmamıştı. Hayranlar Dave'in de dâhil edilmesi gerektiği konusunda ikiye ayrılmıştı. Gerçi hiçbir faydası yoktu, çünkü Dave'in katılımı uygun görülmemişti ve bu hikâyenin sonuydu.

Tüm bu konunun en ilginç tarafı, Ulrich'in Dave Mustaine'i söz konusu etkinliğe davet etmesi –grup hem öncesinde bir parti düzenleyecek hem de etkinlikte canlı bir set çalacaktı– ve Mustaine'in buna tepki göstermesiydi. Ünlü gitarist, keyif verici derece nefret saçan otobiyografisinde *Mustaine: A Life In* Metal teklifi nazikçe geri çeviriyor, Megadeth'le Avrupa'da turnede olacağı için gelemeyeceğini duyuruyordu. Bununla birlikte duyguları büyük bir karmaşa içindeydi. Kitabında belirttiği üzere, şarkı yazarlığı katkılarından ötürü kendisinin de RARHOF'ye kabul edilmesi gerektiğini düşünüyordu ve eski grubu endüstrinin en önemli onurunu kabul ederken orada oturup onları seyredemezdi.

Bence bu konuda Mustaine'e biraz sempati duymak lazım. Bu kitabın ilk bölümlerini hatırlayın, hatta eğer mevcutsa Mustaine'in kendi kitabını okuyun. Hetfield ve Ulrich, tüm o sivilce kaplı dış görünüşlerinin altında büyük bir şarkı yazarlığı ve performans sergileme yeteneğine sahiptiler ve bu değerleri Burton'ın da katılımıyla üçe katlanmıştı. Ama güçlerini tam da ihtiyaç duydukları anda Mustaine'den almışlardı. Sonuçta Mustaine yaşça daha büyük, özgüvenli, agresif ve koruyucu bir ağabey karakteriydi. Grubu ileriye itme konusunda belli bir çaba sarf etmişti. Kim bilir? Eğer Mustaine'in verdiği ilham ve destek olmasaydı, Metallica 1982 yılında çoktan güç kaybetmiş ve başarısızlığa uğramış olabilirdi.

Elbette ki tüm bunlar bir spekülasyondan ibaret ve zaten her şey o kadar geçmişte kaldı ki, muhtemelen artık hiçbir önemi yok. Ama 2009 yılında Mustaine, kendisinin bu kabulden hariç tutulmasının hüsranını derinden hissetmişti.

RARHOF töreni 4 Nisan 2009'da başladığında, tüm dikkatler gecede performans sergileyecek olan Metallica'nın son oluşumuna kitlendi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Jason Newsted'in tekrar gözler önüne çıkması, artık on sekiz yıllık olan ve hâlâ yüksek adetlerde satan *Siyah Albüm* hayranları için oldukça heyecan vericiydi. Trujillo nazik bir beyefendi olarak, "*Siyah Albüm*'ü yaratan ekibi seyretmek isterim," diyerek kenara çekildi, ama programın sonunda iki basgitarcı aynı sahneyi paylaşarak birkaç parçayı birlikte çaldılar.

Cliff Burton'ın ödülünü onun adına babası kabul etti. Son derece zinde ve canlı görünüyordu ve konuşmasını onu bol bol alkışlayan kalabalığa gülücükler saçarak yaptı. Hem iki oğlunu hem de yıllar önce karısı Jan'i kaybetmiş olmanın muhtemel üzüntüsü yüzüne hiçbir şekilde yansımamıştı. Bu, gecenin en can alıcı anıydı ve Metallica'ya yapılan birçok saygı gösterisine bir yenisi daha eklenmişti.

Kuşkucu olduğumu düşünmenizi istemem, ama RARHOF'a kabul edilmek ile bir rock grubunu huzurevine göndermek arasında çok büyük bir fark yok. Tipik olarak herhangi bir grubun kabul edilebilmesi için, ilk albümlerini en az yirmi beş yıl önce çıkarmış olmaları lazım ve bu da onların en iyi dönemlerinin çok geçmişte kaldığı anlamına gelir. Kurucu üyeler ya ayrılmıştır ya ölmüştür ya da en iyi performanslarını sergileyemez olmuştur. Bu tür iddialar Metallica hakkında zaten yapılıyordu ve hâlâ da düzenli olarak yapılmaktadır. Bununla birlikte bir sonraki adımları tamamen beklenmedikti. Nostaljiye yönelik bir eylemin tamamen ileri düşünceli bir girişim gibi görünmesini sağladılar.

Thrash-metalin Büyük Dörtlüsü'nün –Metallica, Slayer, Megadeth ve Anthrax– birlikte turneye çıkabileceği dedikoduları tam da bu dönemde başladı. 3 Eylül 2009'da, Slayer'ın Kerry King'i, *Metal Hammer* yazarlarından Terry Bezer ile yaptığı röportajda, dört grubun yönetiminin söz konusu Büyük Dörtlü paketini masaya yatırmış olduğunu açıkladı. İlginçtir ki King, turne için Anthrax yerine Machine Head'in tercih edilmesinin daha uygun olacağını söyledi. Bununla birlikte, Anthrax'i kötülemek istemediğini, Machine Head'in daha gerçek bir thrash-metal grubu olduğunu da ekledi. Ve bu büyük ölçüde doğru bir tespitti.

Tarzın meraklıları için bir not: "Büyük Dörtlü" terimi –büyük olasılıkla Don Kaye tarafından 80'lerde uydurulmuştu– kendi tarzları içinde büyük anlaşmalara imza atan ilk grupları içeriyordu: Metallica, Elektra'yla; Slayer, Def Jam'le; Megadeth, Capitol ile ve Anthrax, Island'la. Dolayısıyla Machine Head –kesinlikle harika bir gruptur ve benim 2012

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yazmış olduğum *The Machine* adlı kitabı okumanızı tavsiye ederim– söz konusu dörtlünün bir üyesi olamazdı.

Metal hayranları ve medya büyük bir heyecan içindeydi. Büyük Dörtlü terimi 90'ların başından beri pek kullanılmamıştı. 1990-1991 yılları arasında düzenlenen "Clash Of The Titans" turnesinin Amerika ayağı Slayer, Megadeth ve Anthrax'i içermiş ve dört grubun yeniden elit bir birlik kurabileceği fikrini doğurmuştu. Ayrıca aradan geçen yıllar içinde dört gruptan bazıları zaman zaman tekrar bir araya gelmiş, ama dördünü de içeren tek bir konser hiç düzenlenmemişti.

Bu arada Dave Mustaine ile Metallica ve Mustaine ile Slayer arasındaki dönemsel sürtüşmeler de merak konusuydu. Gerçi basında bahsi geçen kavgaların çoğu yıllar önce gerçekleşmişti. Bununla birlikte, *Some Kind Of Monster* filmi esnasında Mustaine ve Metallica arasında yaşanan bölünme oldukça barizdi. Hatırlarsanız Megadeth solisti, kendisi ve Ulrich'i içeren sahnenin dâhil edilmesiyle ilgili büyük bir hoşnutsuzluk içindeydi. Burada kendisinin yirmi yıl önce gruptan çıkarılması konu ediliyordu. Acaba bu durum her iki tarafı da memnun edecek derecede çözülebilir miydi? İhtilafa aç metal lejyonları merakla bekliyordu.

İnişli çıkışlı dönem uzun bir süre devam etti. 15 Eylül'de Ulrich, "Bence bu süper eğlenceli olur," diye açıkladı. "Ama şimdilik perde arkasında hummalı bir çalışma olduğu falan yok." Ertesi gün Trujillo da konuştu: "Somut bir şey yok. Henüz herhangi bir anlaşma imzalamış değiliz ama üzerinde çalışıyoruz. Konuyla ilgili birkaç görüşmemiz oldu. Kerry King'le arkadaşız ve birkaç ay önce birlikte yemek yedik ve konu bundan açıldı."

Ne var ki 16 Ekim'de Hammett ortaya çıkarak söz konusu olasılığı mezara gömdü: "Böyle bir turne olmayacak. Ben de duydum hatta hepimiz uzun bir süredir işitiyoruz ve bana sürekli soruluyor. Olası bir turne sorusuna olan cevabım; hayır, olmayacak. Çakışan programlar, çakışan karakterler ve çakışan bir ton şey buna izin vermiyor. Gerçi iyi bir fikir. Yani şahsen böyle bir turnenin önemli olabileceğini görebiliyorum, ama ne var ki olmayacak."

Önemli olabileceğini biz de görebiliyorduk. Thrash-metal, 2009 yılına gelindiğinde büyük bir geri dönüş yapmıştı. Lamb Of God gibi grupların 80'lerin sounduna tutkun oldukları son derece açıktı. Yeni ne-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

sil metalciler iyi müzik dinleyebilmek için ileriye baktığı kadar geriye de bakmaya başlamıştı. Müzik endüstrisinin hem geçmişini hem de şimdiki halini aynı derecede beğenen bir hayran kitlesi oluşmuştu. Dosya paylaşımı –yasal olsun olmasın– yüzünden para kaybetme riskini göz alamayan plak şirketleri, yeni gruplarla anlaşma imzalamak yerine ellerindeki mevcut gruplara yatırım yapmayı tercih ediyordu ve bu da tüm endüstride bir revizyonizm havası yaratmıştı. Artık eski, yeni sayılıyordu ve Metallica çok iyi farkındaydı ki, uzun bir geçmişe sahip olmaları onların en değerli mal varlığıydı. Neden bu önemli serveti işin en başından beri orada bulunmuş olan diğer üç grupla birleştirmesinler ki?

Ve 14 Kasım'da metallica.com adresinde ansızın bir duyuru yayınlandı: "Aylardır konuyla ilgili bildirimlerde bulunuyorsunuz ve sohbet ediyorsunuz. Teyit etmek isteriz ki; Metallica, Slayer, Megadeth ve Anthrax tarihte ilk kez aynı sahneyi paylaşacak!"

2010 yazında Avrupa'da bir dizi konser verilecekti. Dört grup, Sonisphere Festivali'nde daha küçük gruplar eşliğinde sahne alacaktı. *Metal Hammer* dergisinin yazarı olarak, 16 Haziran'da Varşova Babice Havalimanında düzenlenecek olan etkinliğe ben de davet edildim. Konser artık kullanılmayan bir pistin üzerinde gerçekleşecekti. Mekâna vardığımda her şey gerçeküstü gibiydi. Yaklaşık bir düzine İngiliz gazetecisi engin bir boş alanın ortasında toplanmıştı. Gruplar için sadece birkaç tane çadır kurulmuştu ve alanda bir dizi turne otobüsünün yanı sıra birkaç yüz metre uzaklıkta stadyumun kendisi bulunuyordu. Bir votka firması ürün tanıtımı yapıyor, isteyen herkese ücretsiz shotlar sunuyordu. Grup üyeleriyle röportaj yaparken bu ateşli şeyi içmek hiç de fena değildi.

Metal Hammer'ın sevgili okuyucuları için yazdıklarıma geçmeden önce belirtmek istediğim birkaç şey var. Aradan on dört yıl geçmiş olmasına rağmen söz konusu yerel etkinlikten hâlâ ilham alıyorum, hâlâ etkisi altındayım. O zaman yazdığımdan daha iyi veya daha geçmişi anımsatıcı kelimeler bulmam mümkün değil, ancak burada bağlamsal birkaç not ekleyeceğim. Anthrax ve Megadeth, Büyük Dörtlü konserleri için ekiplerinde değişiklik yapmıştı. Anthrax, 80'lerdeki solistleri Joey Belladonna'yı geri getirmişti; ünlü şarkıcı bir zamanlar o vahşi vokalleriyle grubun en büyük albümlerini süslemişti. Megadeth, eski başçıları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

David Ellefson'ı yeniden ekibe almıştı. Yetenekli bas gitarist, thrash-metalin en sert günlerinden beri Megadeth'in ayrılmaz bir parçasıydı, tıpkı Belladonna'nın kendi grubu için olduğu gibi. Konserlerin tarihi niteliği göz önüne alındığında, her iki karar da son derece mantıklıydı. Bunu belirtmiş olmakla beraber, işte sizlere bir tutam büyülenmişlik ve iki tutam içki mahmurluğundan oluşan orijinal yazım:

"Şu anda dünyanın hiçbir yerinde, buradan daha metal dolu bir yerde bulunmanız mümkün değil! Polonya'daki muazzam bir havaalanının pisti üzerinde duruyoruz. Batmak üzere olan güneş her şeyi turuncuya boyamış. Ortama biraz daha metal bir hava katmak için, şu anda yanımda Megadeth'in Dave Mustaine'inin olduğunu duyurmak isterim. O ünlü bakır renkli kıvırcık saçları, güneşin yaydığı ışıltının rengiyle uyum içinde. Arka planda Slayer çalıyor ve 81.000 hayran çılgınlar gibi çığlık atıyorlar. Megadave omzumu dürtüyor ve biraz ilerimizde duran harika vücutlu bir grup tanıtım kızına bakıyor. 'Biliyorsun, geçmişte bazı şeyler söyledim ve sonra kendimi affettirmeye çalıştım. Ve işte buradayız, sürekli anlaşmazlığa düştüğüm gruplarla birlikte. Ama artık çifte kumrular gibiyiz!' Başını buna inanamadığını ifade edercesine iki yana sallıyor ve kızlarla sohbet etmek üzere yanımdan ayrılıyor.

Mustaine, olanlara inanamayan tek kişi değil. İngiltere'den ayrıldıktan on iki saat ve Varşova'nın sanayi bölgesinde düzenlenen Sonisphere Festivali'ne geldikten üç saat sonra, bu inanılmaz derecede önemli etkinliğe tanık olduğumuza hâlâ inanamıyoruz. Anthrax'ın Scott Ian'ı da şaşkın: 'Dün akşam James ve Kirk'le aynı masada oturuyorduk. James başıyla biraz öteye doğru işaret etti ve (Şuraya bak, Lars, Dave'in kafasını ütülüyor!) dedi. Gerçekten de Lars ve Dave sohbet ediyorlardı. Ben de James'e (Bunları birlikte konuşurken görmek çok tuhaf, çünkü bunu en son yaptıklarında Dave hâlâ Metallica'daydı,) dedim. Enerji inanılmazdı. Sürekli birbirimize, (Böyle bir şeyin gerçekleştiğine inanabiliyor musun? Gerçekten de çok heyecan verici,) deyip durduk.'

Bu şeyin boyutu muazzam. Büyük Dörtlü'yü içeren sadece birkaç konser düzenlenecek olsa da –örneğin, İngilere'de Knebworth'daki etkinlikle Rammstein ve Iron Maiden da sahne alacak– burada tarih yazıldığını derinden hissediyoruz. Sonuçta, 80'lerdeki lakabıyla Th-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

rash-metalin Büyük Dörtlüsü; son yirmi yıllarını uyuşturucuyla, ölümlerle, rehabilitasyon süreçleriyle, ekip değişiklikleriyle ve bazı küçük grupların sonunu getirmiş olan modanın (tarz değişimlerinin) acımasız çarklarıyla mücadele ettiler. Ve tüm bunlara rağmen hâlâ buradalar. Daha yaşlılar ve çoğunlukla daha olgunlar. Ama öylesine yenilenmiş bir açlıkla buradalar ki; birlikte yapacakları bu ilk gösteriyi, bu yıl görülmesi gereken tek etkinlik haline getiriyorlar.

Sonisphere Festivali'nin Polonya'daki ortamı, inanılmaz bir enerjiye sahip. Savaşa hazırlanan ortaçağ orduları gibi, gruplar iki devasa çadır içinde hazırlıklarını yapıyorlar. Bunlardan biri Metallica'ya ait ve buna ek olarak bir de ısınma odaları var. Diğer çadır ise Slayer, Megadeth ve Anthrax tarafından paylaşılıyor. Burada sınıf farkı yaratıldığı kesinlikle akla gelmesin. Tüm grup üyeleri birbirlerinin soyunma odalarına diledikleri gibi girip çıkabiliyorlar. Güvenlik seviyesi orta derecede. Birleşik Krallık ve ABD'deki etkinliklerin aksine buradaki sahne arkasında çok daha az tanıtım ekibi, hayran, menajer ve hödük var. Şu anda votka tezgâhının yanından baktığımda, grupların golf arabalarıyla 200 metre ötedeki muazzam sahneye götürülüşünü izliyorum. Faaliyet halindeki bu muazzam şovda kullanılan araç ve gereçleri izlemek gerçekten hayranlık verici.

Etkinliğin açılışını Polonya'nın bağrından kopan death-metal grubu Behemoth yapıyor ve grubun solisti Nergal de olayın muazzamlığını idrak etmekte güçlük çekmiş gibi. Otuz dakikalık sahnelerinin ardından yanımıza geliyor ve 'Ne diyebilirim ki? Muazzam bir olay!' diyor. 'Bu etkinliğin açılışını yaptığımız için, özellikle Polonya'da, son derece gururluyuz. Genellikle stadyum konserleri bizim için zordur, çünkü biz bir arena grubu değiliz. Ama sanırım setimiz iyi geçti.' Gösterinin yıldızlarından tanıştığı olmuş mu? 'Evet, Lars yanıma geldi ve çok arkadaşça davrandı!' Ona bu festivaldeki katılımları için kocaman bir ücret alıp almadıklarını soruyorum ve son derece politik bir yanıt alıyorum. 'Büyük bir tatmin aldık. Ha, ha! Bedava da çalabilirdik. Gelecek ne gösterirse göstersin, her zaman Metallica'yla çalmış bir grup olarak anılacağız.'

Behemoth'un canavarsı müziği tarafından ısınmış olan Polonyalı kalabalık, Anthrax'ı 'Caught In A Mosh' adlı parçasının açılış akorlarını kulakları sağır edici bir tezahüratla karşılıyor. Bunu görmekten mutlu-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

luk duyuyoruz, çünkü New Yorklu tecrübeli grup için sıradan bir konser değil bu. Onları ya yüceltecek ya da parçalayabilecek yeni bir çağın başlangıcında olduklarını söylemek abartılı olmaz. İki yıl süren bir kaos boyunca kimse grubun solistinin kim olduğundan emin değildi, ama şimdi Joey Belladonna geri döndü. Tecrübeli şarkıcı, o usta sesiyle grubun *Spreading The Disease* ve *Among The Living* gibi en iyi albümlerine hayat vermişti. Bugünkü performanslarına baktığımızda, Belladonna'nın geri dönüşünün grubu yeniden canlandırmış olduğunu görüyoruz. Kırk beş dakikalık kısa setlerinde *Among*'dan bir iki parça çalıyorlar. Joe Jackson'ın 'Got The Time' adlı parçasının kendi yorumları gibi klasiklere yer veriyorlar. Ayrıca merhum Ronnie James Dio'ya atfen 'Holy Diver'dan kısa bir bölüm çalıyorlar ve nazik dokunuşlarından dolayı kalabalığın kükreyen onayını alıyorlar. Gerçi 'Only'yi çaldıklarında çok az insan eski solistleri John Bush'un adını bağırıyor.

'Bu muazzam bir olay!' diyor Belladonna kuliste gülümseyerek. Dediğine göre, sahneye çıkmadan önce hayranlara imza dağıtarak ve onlarla sohbet ederek iki saat geçirmiş. Gitarist Scott Ian da şunları ekliyor: 'John Bush artık ne bu grupta ne de başka bir grupta olmak istiyordu. Bu hayatın ona göre olmadığını söyledi. Zaten Büyük Dörtlü konserleri açısından Joey'nin katılması daha uygun olurdu. Çünkü bu tür konserleri yapması gereken ekip, bu ekip olmalıydı. Bunun üzerine Joey'yi New York'a davet ettik, birlikte bir-iki gün geçirdik ve bunun kesinlikle çok iyi hissettirdiğini gördük. Bunların hiçbirinin tesadüf eseri olmadığını düşünüyorum ve Joey'nin bir daha ayrılmamasını diliyorum. Birlikte albüm yapacağız ve yola bu ekiple devam edeceğiz. Böyle olmasını umuyoruz ve umarım nazar değmez.'

Sahne arkasındayız ve Dave Mustaine kendi seti için hazırlanıyor. Grubunu Download festivalinde görmüş olanlar da teyit edecektir, Megadeth muhteşem görünüyor. 2009 yılında çıkardıkları *Endgame* adlı albümlerinin popülerliği, dinleyicinin 2010 yılında thrash-metale olan sevgisi hakkında çok şey söylüyor. Albüm, Mustaine'in uzun yıllar sonra çıkardığı en agresif ve teknik çalışma. Eski başçıları David Ellefson'ın geri dönüşünden güç almış görünen Megadeth üyeleri formlarının zirvesinde görünüyorlar. Gerçi Mustaine geçmişte pek çok şeyi mahvetmiş olduğunun farkında ve omuz silkerek benimle samimi bir sohbete giri-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

yor: "Bu etkinlik pek çok açıdan tarihi bir olay. Kalabalığın içinde birçok mutlu insan var. Aralarında, 'Cehennemin dibine git Dave, senden nefret ediyorum!' diyenler de vardır muhakkak. Ama konserin sonunda bu insanlar, 'Aslında iyi vakit geçirdik,' diyebilirler. İnsanların beni sevmemesini dert etmiyorum. Asıl sevdiklerinde endişeleniyorum!'

Kendilerine eş değer sayılacak bir grup olan Slayer'a açılış yapmanın zor olup olmadığını sorduğumda şu yanıtı alıyorum: 'Yok, hayır. Çünkü Slayer daha az sayıda ekip değişikliği ile bizden daha uzun bir süredir devam ediyor. Halimden memnunum, çünkü buradaki grupların ikisinde birden yer almış bir tek ben varım. Dün akşam yemekte Lars'la aynı masaya oturduk ve bütün gece sohbet ettik. James'le de hâlâ çok iyi arkadaşız. Burada pek çok Metallica hayranı var, ama grupla geçinemiyoruz diye bizim müziğimizi kaçırıyorlar. Megadeth de iyi müzik yapıyor ve dolayısıyla bize de adil bir şans vermeleri gerektiğini düşünüyorum.'

Polonyalı kalabalığın tepkisine bakılırsa, pek çok kişi bunu yapmaya gönüllü. Megadeth'in yeni parçası 'Head Crusher' için sergiledikleri tezahürat, 'Symphony Of Destruction' gibi klasiklere yapılan tezahürat kadar coşkulu. Sahne arkasında Slayer'ın Kerry King'i hem seti dinliyor hem de benimle konuşuyor: 'Bence Megadet'in son albümü harika. Muhteşem gitar cümleleri içeriyor! Metallica da son derece ağır müzik yapıyor. Bu turne için daha iyi bir zaman olamazdı.'

King –Kirk Hammett bize daha sonra onu, tam bir metalci olarak tanımlıyor– geçen gece Polonya'ya geldiğinde ve Metallica tarafından bir parti ruhunda organize edilen akşam yemeğine katıldığında en iyi yaptığı şeyi yapmış. Bizi, 'Dün çok tarih dolu bir gündü,' diye bilgilendiriyor. 'Harikaydı. Masada Megadeth'den Shawn Drover'la oturuyordum ve ona, (Burada ne kadar çok ünlü insan var!) dedim. Ama ilk karşılaştığım kişi Ellefson'du, daha sonra Kirk ve Scott'la takıldım. Ardından gecenin büyük bir bölümünü Megadeth'den Chris Broderick'le geçirdim. Sonra Kirk de bize katıldı ve votka shotları içmeye başladık. Böylece eğlencenin dozu giderek daha da arttı. Çılgınlar gibi eğlendik!'

Şu ana kadar gecenin en iyi çalan grubu kimdi derseniz, bir saatlik sahnesiyle seyirciyi büyüleyen Slayer'dı derim. Öncesinde King yanıma geliyor ve 'Zalim bir repertuvar hazırladım,' diyor. Ve gerçekten de Los Angeleslı dörtlü 'Angel Of Death', 'Chemical Warfare' ve apokaliptik

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

konser tamamlayıcı 'Raining Blood' parçalarını o muhteşem hızlarıyla fırtınalar estirerek çalıyorlar. Bunların yanında, 'Jihad' ve 'World Painted Blood' gibi yeni şarkılarını da dinliyor ve uzun yoldan geldiğimize değdiğini görüyoruz. Slayer, metalin o en eski günlerinden beri bu tarzın en iyi örneği olmaya devam etti. King: 'Şehre geldiğimizde Venom'ın afişini gördüm, yakında buraya geliyorlarmış. Lanet olsun, neden bu etkinlikte çalmıyorlar ki, dedim kendi kendime.'

Ve nihayet Metallica'ya geliyoruz! Tarihin gelmiş geçmiş en büyük heavy-metal grubu ve daha büyüğü gelecek gibi de görünmüyor. Açılış grupları vazifelerini yerine getirdiler ve turne otobüslerine çekildiler. Önlerinde uzun bir yolculuk olduğu için sahne arkası yaramazlıklarına vakit ayıramıyorlar, yarın İsviçre'deki Sonisphere'de olmaları lazım. Ama sahne hazır ve 'The Ecstasy Of Gold' çalmaya başladı bile! 81.000 hayran aynı anda Metallica diye bağırıyor. Votkalarımızı bir dikişte içerek sahne önüne doğru koşuyoruz.

O gün daha önce Kirk Hammett yanıma geldi ve '1988 yılında olsaydık, bu etkinlik bu şekilde asla mümkün olmazdı,' dedi. '1998'de kimse umursamazdı. Ama 2010 yılında dünyanın en önemli haberi gibi. Tanrı'ya şükürler olsun! Aslında James'in fikriydi. Bir gün, (Eğer Büyük Dörtlü bir araya gelip de turneye çıksaydı bu harika olurdu,) dedi ve biz de bu fikri onaylarcasına kafalarımızı kaşıdık ve (Evet, bu son derece muhteşem olurdu,) dedik.'

Konu, önceki gecenin yemeğinden açılıyor. Kirk: 'Burada, Varşova'daki bir İtalyan lokantasında yedik. Herkes sabahın ikisine kadar takıldı. Hepimiz burada olmaktan dolayı çok mutluyduk. Gecenin en büyük konusu, bu şeyi bir araya getirmeyi başarabilmiş olmamızdı. Ve her şeyin başladığı dönemden yirmi beş yıl sonra, hâlâ ayakta olabilmemizin ne kadar harika olduğu. Ortalıkta dört dönüyor, eski günlerden bahsediyor ve birbirimize şimdi neler yaptığımızı soruyorduk. Yaklaşık iki saat boyunca içeride sadece gruplar vardı. Kız arkadaşlara, menajerlere ve bunun gibi diğer kişilere izin verilmemişti. Çok komikti, çünkü 1985'te bir araya gelseydik aynen böyle bir ortam olurdu. Sadece saçımız daha uzun, tecrübemiz de daha az olacaktı!'

Bazı müzisyenler arasında yıllarca devam eden sürtüşmenin hâlâ dargınlığa neden olup olmadığını sorduğumuzda Hammett hiç şaşır-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

mıyor. 'Ben doğruluğa ve samimiyete inanan bir adamım, karmaya inanırım. Böyle bir şeyin beni rahatsız etmesine izin vermem. Hayatta çok daha önemli şeyler var ve kimin ne dediğini dert ederek kendi kendimi sinirlendirmem. Kendimi çok iyi bilen biriyim ve dolayısıyla bu tür saçmalıklar beni üzmez. Bugüne kadar hiç umursamadım. Zaten böyle saçmalıklara zamanım yok. Hepimiz bu olayların geçmişte kaldığını biliyoruz ve şu anda şimdiki zamandayız. Şu anda ne oluyorsa, onlar oluyor sadece. Burada metal hayranları için düzenlenmiş bir gösteri var.'

'Creeping Death'in o tanıdık akorları, altı metrelik piroteknik patlamalarıyla birlikte seyirciyle buluştuğunda Hammett'ın görüşlerinin herkes tarafından paylaşıldığını görüyoruz. Böyle bir anda başka bir yerde olma fikri kesinlikle kabul edilemez. 15 şarkılık set, thrash-metal döneminden 'The Four Horsemen' ve 'Master Of Puppets' gibi şarkılarla, Metallica'nın MTV'yi fethettiği 90'lı yıllardan 'Sad But True' gibi parçaları içeriyor. *Load& Reload* ve *St. Anger* dönemini sadece 'Fuel'a yer vererek kısa geçiyorlar. Kirk'ün yukarıda bahsettiği sorunlu günlere gerçekten de aldırış etmediklerini ifade etmiş oluyorlar. Üç *Death Magnetic* parçası ile güncel repertuara geliyoruz ama yoğun tezahürat devam diye inlediğinde, konser 'Stone Cold Crazy', 'Hit The Lights' ve vazgeçilmez thrash marşı 'Seek And Destroy' ile devam edip sona eriyor. Nefes kesici bir manzara içindeyiz.

Kim bilir, belki tüm bunları siz de göreceksiniz. İlk defa burada okuyorsunuz ve bu etkinlik başarı gösterirse –neden göstermesin?– Büyük Dörtlü Konserleri başka ülkelerde de devam edebilir. Hammett: 'Eğer başarılı olursa ve herkesin vakti varsa gelecekte de devam etmemesi için hiçbir sebep yok. Aslında bu bir deneme etkinliğiydi.' King de şunları ekliyor: 'Umarım bu şey her yere yayılır. Batı Avrupa'ya, İngiltere'ye ve dünyanın geri kalanına ulaşır. Dün James'e de söyledim, (Dostum, bence bu şey bayağı büyüyecek, umarım onu her yere taşırız!)... Eğer başarılı olursa, neden başka yerlere gidemeyeceğini tahmin edemiyorum.'

Metallica'nın setinin sonunda ilginç bir şey oluyor. Son devam tezahüratından sonra, grup üyeleri kalabalığa baget ve pena fırlatıyor, ancak kontrol kabinindeki bir ahmak, hoparlör sistemi aracılığıyla kayıtlı bir anons yayınlıyor. Sahibi belli olmayan gürültülü bir ses Polonyalı kalabalığa seslenirken, James Hetfield mikrofonun başına geçiyor ve 'Lanet

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

olsun, kapa çeneni!' diye bağırıyor. 'İşimiz henüz bitmedi!' Stadyumdan devasa bir alkış patlıyor.

James çok haklı. Metallica henüz bitmedi. Thrash-metal hâlâ hayatta ve gayet sağlıklı. Ve sizlerin hayatı da bu yüzden daha iyi..."

Biraz fazla fanatik bir yazı olabilir, ama en içten duyguların iletilmesi amaçlandı. Bu gösteriden sonra, Metallica'nın iyi bir albüm çıkarıp çıkarmaması artık umurumda bile değildi. Önemli olan şey –en azından benim için– canlı şovlarının kalitesi ve grubun sahip olduğu fikirler. Iron Maiden istisna olmak üzere, başka hiçbir grup, böylesine önem taşıyan bir turneyi organize edecek ticari zekâya ve yaratıcı vizyona sahip olamazdı.

Metallica daha sonra Sofya, Bükreş ve İstanbul olmak üzere üç şehirde daha Büyük Dörtlü etkinliği gerçekleştirdi ve World Magnetic turnesinin geriye kalan konserleriyle yola devam ederek Kasım 2010'da yolculuğunu tamamladı. Sofya konseri, internet üzerinden sinema salonlarında canlı olarak yayınladı. Aynı zamanda DVD ve Blu-Ray olarak da piyasaya sürüldü. Çalışma, hızlıca platin seviyesine yükseldi ve son yıllarda böyle bir başarıya ulaşan sadece birkaç heavy-metal eserinden biriydi.

World Magnetic turnesinin Avustralya ve Yeni Zelanda'daki gösterilerine daha önceki ve şimdiki Avustralya performanslarının bir konser kısaçalarları eşlik etti: *Six Feet Down Under (Parts I and 2)* ve *Live At Grimey's*. İkinci çalışma, şarkıların çalındığı müzik dükkânına atfen adlandırılmıştı. Gösteriler her zamanki gibi son derece güçlüydü. Ancak daha büyük resme bakacak olursak, Metallica bu şekilde istifade edebilecekleri devasa bir repertuvara sahipti ve belli ki onları nasıl piyasaya süreceklerı konusunda oldukça tedbirliydiler. Belli bir münhasırlık yaratabilmek için onları dinleyiciye azar azar sunuyorlardı.

Bu arada, 2009 yılının haziran ve temmuz aylarında sinemaseverler Lars Ulrich'in küçük bir rol oynadığı *Get Him To The Greek* adlı komediyi izleme şansını yakaladılar. Hikâye, talihsiz bir plak şirketi yöneticisi ve onun müşterisi eroinman bir rock yıldızı –İngiliz komedyen Russell Brand canlandırıyordu– etrafında dönüyordu. Filmin kendisi seyret-at niteliğinde olsa da –Brand'i sevmek zamanla kazanılan bir keyiftir– Ulrich'in sade oyunculuğunu izlemek ilginçti. Her ne kadar Brand'in,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

"Neden gidip Napster'a dava açmıyorsun, seni küçük Danimarkalı ahmak!" diye bağırdığı küçümseyici sahneden bol örnekler olsa da.

Bir sonraki birkaç yıl boyunca daha fazla Büyük Dörtlü etkinliği düzenlendi: Nisan 2011'de California'da; Haziran'da Sonisphere'in İngiltere organizasyonunda; ertesi ay Almanya, Fransa, İtalya ve İsveç'te; ardından da New Yorklu grup Anthrax'in bir eve dönüş etkinliği olarak Yankee Stadyumu'nda. Bu konserlerden sonra grup üyelerinden ara sıra gelen yorumlar; söz konusu etkinliğin devam edemediğini, bunun lojistik nedenlerden ziyade kişisel meselelere dayandığını açıkladı. Bazı şeyler hiç değişmiyor, değil mi?

Belli köşelerden baskı oluşmaya başlamıştı ve herkes Metallica'ya yeni bir stüdyo albümü çıkarıp çıkarmayacağını soruyor, çalışmaların ne zaman ve hangi yapımcıyla başlayacağını öğrenmek istiyordu. Sizleri detaylarla yormak istemiyorum, ama hazırlıklar devam ediyordu ve dümene tekar Rick Rubin geçecekti.

Belki de gazetecilerin yeni bir albüm konusundaki ısrarcı sorularına yanıt olarak, Kirk Hammett 2011 yılı ortalarında mikrofonların karşısına geçti ve farklı bir projenin yolda olduğunu duyurdu. Elbette ki yeni çalışmanın tabiatına dair sayısız spekülasyon oluştu ve nihai açıklama şoke edici bir duyuru şeklinde geldi: Metallica, tecrübeli *art*-rock öncüsü Lou Reed'le işbirliği içine giriyordu. Albümün adı *Lulu*, Reed'in kendi fikriydi ve ünlü sanatçı, Alman oyun yazarı Frank Wedekind'in yazdığı iki oyunu on şarkıya uyarlamıştı.

Geriye baktığımızda, ilhamın tamamen Reed'ten geldiğini görüyoruz. Bir Alman dışa vurumcu oyun yazarı olan Wedekind, 1900'lerin başında *Earth Spirit* ve *Pandora's Box* gibi oyunlarıyla birçok tartışmaya neden olmuştu. Çünkü hikâyenin sonunda Karındeşen Jack tarafından öldürülen genç bir kadın Lulu'nun renkli cinsel arzularını ele almıştı. Tüyler ürpertici bir kan dökküşün ve sefil bir cinsel hayatın birleşimi, bu on şarkının arka zeminini oluşturuyordu. Parçalar, Reed tarafından bir Amerikan tiyatro yapımı için yazılmıştı ve Metallica'nın güçlü ve kısmen doğaçlama çalınmış müziği eşliğinde sunuluyordu.

Girişim, kariyerlerinin bu aşamasındaki Metallica için de mükemmel bir fırsattı. O aynı eski heavy-metal dinleyicisini aşmak ve daha geniş, daha entelektüel bir kitleyi kazanmak için zaten uzun zamandır hevesliy-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

diler. Grup olarak –en azından daha kültürlü sayılacak Ulrich– Reed'in hedefine yakınlık duymuşlardı. Amaç Lars'ın sözleriyle, "Bir zamanların romanlarında ve filmlerinde yer alan zekâ" ile rock müziğinin bir füzyonunu yaratmaktı ve Reed'le birlikte bu hedefe ulaşmışlardı. Ama dinlenebilir müzik açısından hiç de kolay bir çalışma sunmuyorlardı.

Kesinlikle garip bir albüm sayılacak *Lulu*'nun Londra'daki dinleme oturumuna ben de katıldım. İlk izlenimim kesinlikle olumsuzdu. Öfkeli bir adam, indirgeyici ve aşındırıcı bir takım melodilerin üzerine son derece yüksek sesle konuşuyor, bu şey bir türlü bitmek bilmiyordu. Çünkü herhalde hiç kimse müzisyenlere çalmayı kesmelerini söyleyecek cesareti bulamıyordu! Söz konusu konsepti hoş görmeye çabalamadığınız sürece bazı sözler kulağa oldukça vasat geliyordu: Reed, "Frustration" adlı parçada *"Bir kız gibi spermsiz!"* diye bağırıyor, "Cheat On Me"de ise *"Tutkulu bir kalbim var/bizi birbirimizden ayırabilir"* gibi suni ve amatörce yazılmış kafiyelere yer veriyordu. Gerçi kavramsal sözler, bağlam dışında kullanıldığında her zaman tuhaf duyulurlar.

Bununla birlikte *Lulu*, sapıkça bir bakış açısından bakıldığında anlamlıydı. Metallica'nın pervasız çalışları –cümlelerin her yanını gitar-perdelerinden yükselen cırlamalar ve feedback sesleri kaplıyordu– gerçek bir özgürlük hissi yayıyordu. Black Sabbath tarzı uğultulu tonlardan –özellikle "The View" ve "Dragon" parçalarında– kirli ve yoğun thrash-metal cümlelerine –"Mistress Dread"– oradan da yirmi dakikalık "Junior Dad" ile atmosferik ortamlara geçiliyordu. Tuhaftır, bu son duygusal kompozisyon tamamen farklı bir albüm için yazılmış gibiydi. On dakikası, ahenksiz ama güzel yaylılarla süslenmişti ve stüdyodan gelen haberlere göre, Metallica üyelerini gözyaşlarına boğmuştu. Yine de *Lulu*'nun bir buçuk saat sürmesine hiç gerek yoktu. Albümün ikinci yarısı dâhil edilmeseydi, kesinlikle büyük bir kayıp olmayacaktı.

Karar mı? Entelektüel bir şeyler yaparak sanat dergilerinde boy göstermek amacıyla bir stüdyoda toplanmış birkaç adam görüyorum. Metallica'nın artık müşterek bir beyne sahip olduğunun algısı mı aşılanmaya çalışılıyordu, bilemem. Ancak her ne olursa olsun, grup bu deneysel çalışmalarından dolayı yüksek bir bedel ödedi. Birçok hayran, *St. Anger* fiyaskosundan sonra hâlâ aşırı tedbirliydi ve *Death Magnetic* ile de tamamen ikna olmamıştı, dolayısıyla *Lulu* hakkındaki görüşleri son derece olumsuzdu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Hiçbir Metallica albümü, *Lulu* kadar kötü karşılanmamıştı. Ne eleştirel ne de ticari açıdan. Neyse ki, çalışma bir Metallica albümü olarak değil de bir Lou Reed ve Metallica iş birliği olarak lanse edilmişti. Hayranlar, çalışmanın kavramsal yönünü ciddiye almayı reddediyordu ve minimalist müziğinden hiç etkilenmemişti. Ulrich bazı röportajlarda dinleyicinin sözleri anlamakta güçlük çektiğini öne sürdü, ama ben şahsen bu görüşe katılmıyorum. Burada kırklı yaşlarda milyonlarca hayranı olan bir gruptan bahsediyoruz. Bunların çoğu eğitimli dinleyiciler ve zor temalara sahip soyut ve kavramsal şarkı sözlerine hiç de yabancı değiller. Slayer ve Megadeth eşliğinde kafa sallamaktan hoşlanan pek çok metalci aynı zamanda Frank Zappa, Yes, Scott Walker, John Zorn ve David Bowie de dinliyor. Kısacası albümün beğenilmemesi, içeriğin anlaşılmamasıyla sadece kısmen ilgili. Sonuçta, *Lulu* çok düşük adetlerde sattı, çünkü insanlar Lou Reed'in onlara bağırdığı bir müzikten hoşlanmamıştı.

Mick Wall, *Lulu*'yu seven çok az eleştirmenden biriydi ve albüm hakkında farklı bir görüşe sahip. Bu kitap için bana şu açıklamayı yapıyor: "*Lulu*, herkes için yapılmış bir albüm değil, en iyi albümler nadiren böyledir. Lou Reed, bir şeyi o ana kadar kabul edildiğinden çok farklı bir şekilde sunma konusunda bir dâhidir ve bu açıdan *Lulu* onun en iyi çalışmalarından biri. Vahşi, cesur, kışkırtıcı ve yer yer derinden etkileyici. Pek çok eleştirmenin (Wedekind'in hikâyesinden) rahatsız olduğunu ve ona panteonda bir yer vermekten çekindiğini söylüyor. Albümü dinlediğimde şaşkına döndüm, büyülendim ve rahatlık bölgemden fırladım. Benzer şekilde, heavy-metalin sınırlayıcı kısıtlamalardan kurtulmak için tüm kariyerleri boyunca mücadele eden Metallica'ya bu yönden hayran olanlar, *Lulu*'nun bir başyapıt olduğunu görebilmelidir."

Wall devam ediyor: "Metallica'nın diğer metal gruplarından çok daha başarılı ve sanatsal açıdan çok daha önemli olmasının bir nedeni var. *Lulu*, Büyük Dörtlü adı verilen şey küçük bir dipnot olmaya dönüştükten sonra da uzun bir süre sevilecek, nefret edilecek ve tartışılacak. Önemli olan elde etmek değil, verebilmektir." Wall'ın bu ve diğer birçok konuyla ilgili görüşlerini öğrenmek için kendi Metallica biyografisi *Enter Night*'ı okumanızı tavsiye ederim.

Metallica elbette ki haklı olarak, *Lulu*'nun başarısız bir albüm olduğu görüşüne karşı çıktı. Hammett, *The Verge* dergisine şu açıklamayı yap-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

tı: "Bence Lulu yaptığımız en iyi albümlerden biridir. Özellikle "Junior Dad" şarkısı beni gözyaşlarına boğuyor. Lou Reed ile çalışmak bizim için muazzam derecede güzel, eşsiz ve özel bir deneyimdi. Albüm belki de herkes için değil. Belki de hayranlarımız için zor bir albüm. Ancak Lars, James, Rob ve ben onu yapmaktan büyük bir keyif aldık. Harika bir deneyim oldu. Çalışmaya son derece olumlu gözlerle bakıyoruz."

Ulrich, *Spin*'e verdiği röportajda şunları ekledi: "Tepkiler, hazır olduğumuzdan daha aşağılayıcıydı. Özellikle Lou'ya karşı. O çok tatlı bir adam. Ancak Metallica doğaçlama gitar cümleleri çalarken, Lou Reed'in yüz elli yıl önceki Alman bohemleri üzerine soyut şiir okumasına kucak açmak biraz zor olabilir."

Ortam çabuk sakinleşti ve Metallica her zamanki rutin işlerine döndü. "Rock in Rio in 2011"de sahne aldılar, aynı yıl içinde ilk kez Hindistan'da çaldılar –güvenlik yetersizliği nedeniyle başka bir güne ertelenmişti– ve *Siyah Albüm*'ün tamamını 2012 Download Festivali dâhil olmak üzere dünyanın pek çok yerinde tersinden çaldılar. Belli ki, şarkıları sırasıyla çalan gruplardan farklı bir şey yapmak istemişlerdi, ama başka bir neden de setlerinin zaten her zaman "Enter Sandman" ile bitmesi olabilir miydi?

Şimdiye kadar Metallica'nın yaptığı her şey ya göz kamaştırıcı bir zafer ya da ciddi bir başarısızlıktı. Veya en azından medyada tasvir edilen buydu. Bazen vasat yaratıcılıkları da oldu. *Beyond Magnetic* kısaçaları 2011'in sonlarında iTunes vasıtasıyla ve Ocak 2012'de CD olarak piyasaya çıktı. *Death Magnetic*'in stüdyo çalışmalarından arta kalan parçalardan oluşuyordu ve ana albüm gibi dinlemeye değer eğlenceli bir çalışmaydı.

Bunun haricinde, inişli çıkışlı yolculuk devam etti. Kasım 2011'de grubun kuruluşunun 30. yıldönümüydü ve San Francisco'daki Fillmore'da dört akşamlık bir dizi konserle kutlandı. Etkinliğe sadece fan kulübü üyeleri davetliydi ve giriş ücreti maliyeti bile karşılamıyordu: Bir gece için 6 dolar, dört gece için 19.81 dolar. Misafir sanatçılar arasında Dave Mustaine, Jason Newsted, Glenn Danzig, Ozzy Osbourne, Diamond Head üyeleri ve King Diamond vardı.

Bunu, Metallica'nın kendi Orion Music+More Festivali takip etti ve Haziran 2012'de Atlantic City'de gerçekleşti. Bu etkinliğin temel ama-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

cı, muhtemelen Metallica markasını bağımsız bir teşebbüs olarak oluşturmaktı. Ayrıca Hetfield ile Ulrich'in ekibi ilk kez bu etkinlikle ciddi anlamda büyük çabalara girişmişti. Metallica'nın yanı sıra metal-dışı grupların karışımından oluşan festival, aynı zamanda grup üyelerinin kendilerine adanmış belli bölgeleri içeriyordu. Örneğin, Hetfield'ın kendi spor arabalarını ve motosikletlerini içeren bölge, Trujillo'nun sörf temalı bölgesi ve bunun gibi. Festivalin ve 2013'de yapılacak devamının finansal performansı 2014 yılına kadar belli olmayacaktı, ama pek çok gözlemci Metallica'nın boyundan büyük işlere kalkışmış olduğunu düşünmeden edemedi. Yan projeler, Hammett'ın *Too Much Horror Business* adlı bir kitap yazmasıyla devam etti ve ünlü gitarist *San Francisco Chronicle*'a şu açıklamayı yaptı: "Beş yaşımdan beri korku hikâyelerine bayılıyorum. Bu şeye karşı olan ilgim kesinlikle büyük bir delilik ve takıntı seviyesinde. Böyle bir tutkum var işte. Hâlâ belki bir gün ya büyür ya yorulur ya da sıkılırım diye bekliyorum, ama olmuyor."

Bu esnada Metallica çok daha önemli bir gelişme kaydetmek üzereydi. Kasım 2012'de, Warner Brothers'la olan sözleşmeleri dolduktan yirmi dört saat sonra, yeni bir plak şirketi kurmuş olduklarını duyurdular: "Blackened Recordings." Gelecekteki tüm müzik CD'lerini ve DVD'lerini kendileri ele alacak ve yıllardır sahip oldukları mevcut şarkıları kendileri yöneteceklerdi. Dağıtım, ABD içinde Warners'ın yan kuruluşu Rhino, diğer yerlerde de Universal tarafından halledilecekti. Bunu takip eden bir-iki yıl içinde, biri Kanada'da diğeri de Fransa'da çekilmiş olan iki konser DVD'si Blackened'ın ilk ürünleri oldu.

Bu hareket akıllıca finansal bir karardan daha fazlasıydı. Bundan sonra Metallica'nın yaratıcı çabaları sadece diğer rock grupları değil, pek çok devasa yaratıcı kuruluş tarafından da yakından izlenecekti. Sinema, müzik, oyun sektörü o kadar korkunç bir hızla gelişiyor ki, Metallica'nın bu değişimlere nasıl ayak uyduracağı veya bunu başarıp başaramayacağı konusu büyük ilgi çekecek gibi görünüyordu.

Metallica'nın bu kitapta bahsi geçecek olan son yaratıcı çabası uzun metrajlı bir film: *Metallica: Through The Never.* Eylül 2013'te gösterime giren film 18 milyon dolara mal olmuş ve yönetmen koltuğuna Antal Nimród oturmuştu. Yönetmenin çalışmaları arasında makul derece başarılı sayılacak 2010 yapımı *Predators* vardı. Filmde Metallica'yı bu kez

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

3D formatında bir konserle izliyor ve bir turne esnasında ekipte görev alma şansını yakalayan bir gencin macerasını takip ediyorduk. Tekrar çok bezmiş gibi duyulmak istemiyorum, ama *Metallica: Through The Never* fena sayılmayacak bir film. Eğer Metallica'ya yeniyseniz sürükleyici bir film izleyeceksiniz derim. Ama zaten eski bir hayransanız, seyretmeseniz de olur. Kararım, pek çok eleştirmenin görüşüyle aynı ve olumsuz. Bu durum gişelere de yansıdı elbette ve hasılat 4 milyon doları geçemedi. Belki yatırımlarını zaman içinde DVD ve Blu-ray satışlarıyla telafi ederler, ama bence ihtimaller çok yüksek değil ve *Metallica: Through The Never* da klasik başarısız filmler arasında yer alacak gibi görünüyor.

Bununla birlikte bu sefer saygı duymalıyız ki Metallica, filmin performansıyla ilgili üzücü gerçekleri ve hüsranları saklamaktan çekinmedi. Ulrich, *Rolling Stone*'a şu açıklamayı yaptı. "'*Some Kind Of Monster*'da, Metallica hayranı olmayanlar bile filme âşık olmuştu. Bu filmde de aynı şeyin yaşanabileceğini düşündük ama olmadı. Sanırım bizi hüsrana uğratan asıl şey buydu."

Hammett, Pulse Of Radio'ya verdiği röportajda daha da içtendi. "Gerçekten ama gerçekten de her şeyimizi bu filme verdiğimizi hissettim. Yapım aşamasında, montajda, post-prodüksiyonda inanılmaz uzun zaman harcadık. Diğer çalışmalarımızla aynı kalitede olabilmesi için yoğun bir çaba sarf ettik. Ve inanılmaz bir durum, çünkü hayranlarımızdan başka hiç kimse bu filme ilgi göstermedi."

Metallica tecrübeli bir grup olarak söz konusu hüsranı çabuk atlattı ve yola devam etti. Ne var ki, 27 Ekim 2013'te Ulrich, Lou Reed'e elveda demek zorunda kaldığında kederli günler geri döndü. Eski Velvet Underground solisti, uzun bir süredir muzdarip olduğu karaciğer rahatsızlığına mağlup düşmüş, *Lulu* onun son eseri olarak kalmıştı.

Lars, *The Guardian*'a konuyla ilgili şu açıklamayı yaptı: "Bir ay önce telefonda konuşmuştuk. Metallica olarak New York'taki Apollo'da çalacaktık ve Lou da programa gelip bizimle takılacaktı. Ne var ki rahatsızlığı ilerlediğinden dolayı gelemedi ve durumunun iyi olmadığının farkındaydım. Ama bu kadar ciddi olduğunu bilmiyordum. Yani bir yandan şoke olurken, diğer yandan yıkıldım. Öyle birden bire gittiği için şoke oldum, onu kaybetmiş olduğumuz için de yıkıldım."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

"İkimiz de dışlanmış insanlardık, ikimiz de herkesin gittiği yolu takip etmekten rahatsızlık duyuyorduk. Metallica her zaman kendi kendine yeten bir grup olmuştur ve Lou Reed de dışlanmanın, kendi kendine yetmenin, kendi bildiğini okumanın, her projeyi bir öncekinden farklı yapmanın ve kendisinden başka kimseye borçlu hissetmemenin atasıdır. Bu konuda büyük bir benzerlik içindeyiz. Ve biz ona, onun sahip olmadığı veya daha önce çok tecrübe etmediği bir şey getirdik: Kendi sözleriyle, 'enerji, ağırlık ve boyut' ya da biz çaldığımızda ortaya her ne çıkıyorsa. Ona sunduğumuz şeyden çok hoşlandı. Ve tabii ki, o da bize çoktan yazmış olduğu o muazzam çalışması *Lulu*'yu getirdi. Onun kaçamaklarını ve cinsel maceralarını. Birbirimize bir şeyler getirdik ve çevresine ayak uyduramamak gibi ortak bir beceriksizliği paylaştık."

"*Hard-rock* camiası çok acımasız olabiliyor, ama benim derim kalın. Albümümüze sırt çevirdiklerinde hiç şaşırmadım. Pek çok kişi, 'İyi de, Lou Reed burada şarkı söylemiyor ki!' dedi. Yapma ya! Adamın son kırk yıldır ne yaptığını sanıyorsun? Robert Plant gibi söyleyeceğini mi sandın? Adamın işi bu değil. *Hard-rock* camiasından gelen tepkilere açıkçası çok şaşırmadım. Ama daha entelektüel olması gereken yazarlar beni çok şaşırttı, çünkü çok acımasızdılar."

Bu dönemin ardından pek çok başarı gelip geçti. Metallica, 2013'te Antarktika'da bir çadır dolusu hayrana konser vererek bir yıl içinde yedi ayrı kıtada konser veren ilk grup haline geldi. Antarktika'da ilk kez çalan grup da onlar oldu. 2014 yılının ocak ayında, 6. Grammy Ödülleri töreninde Çinli piyanist Lang Lang'la "One" adlı parçalarını çaldılar. Müteakip ayda Hammett, San Francisco menşeli kendi etkinliği Kirk Von Hammet's FestEvil ile kendi korku eğilimlerini icra etti.

Ne var ki Hetfield, radyo istasyonu 94.5 The Buzz'da Orion Festivali hakkında kötü bir haber duyurdu. Sözleri, ağır müziğe ilgi duyan herkes için anlam taşıyordu: "Bu günlerde, heavy-metal müziği ABD'de ciddi sıkıntılar yaşıyor. Son birkaç yıldır düzenlemeye çalıştığımız Orion Festivali çok verimli olmadı... Aslında, finansal açıdan bir felaketti ve bu yüzden devam etmeyecek. Yani durumlar iyi değil. Ama bilmenizi isteriz ki, hayatta kalmaya devam edebilmek için elimizden geleni yapıyoruz. Tekrar turneye çıkmayı ve ABD'ye çalmayı ümit ediyoruz. En son bir yerlere gittiğimizden beri çağlar geçmiş gibi. Biliyorsunuz, kıyı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

şehirlerinde konserler verdik ve pek çok televizyon programı ve bunun gibi şeyler yaptık. Ama tekrar yapacağız. Kesinlikle yapacağız. Yapmamız gerek."

Sonuçta Metallica kendisini birçok seçeneğin bulunduğu bir varoluşsal bunalım içinde bulmuştu. Tonla parası ve muazzam hırsı olan herhangi bir yaratıcı güç ne yapar? Diğer faaliyet alanlarına egemen olmaya çalışır. Bugüne kadar gördüğümüz üzere, Metallica'nın oyun planı yıllarca bu şekilde devam etti.

Bazen bu girişimler başarısız olabilirler. Ancak yaptıklarıyla her şeyle Metallica, hâlâ bol miktarda yaratıcı enerjiye sahip olduklarını gösteriyor. Şimdi kitabın son bölümünde, onlarla ilgili gerçeği inceleyelim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yirmi Sekizinci Bölüm

Metallica Hakkındaki Gerçek

> Efsane 13: Metallica daima dünyanın en iyi heavy-metal grubu olmuştur ve hâlâ da öyledir.

Bu soruyu cevaplamak için Metallica'nın 2001 ve 2002'de yaptığı gibi yapmamız gerekiyor. Dürtülerinin ve mantıklarının derinlerine inmek! Bununla birlikte, bunu yapmak için Towle gibi bir performans koçuna ihtiyacınız yok. Elinizde bu kitap var.

Metallica günümüzde 90 milyona yakın albüm sattı. Bu nasıl oldu? Gelin, birkaç kişiye soralım.

Metal Church gitaristi, eski Metallica roadiesi ve ritim gitarda James'in yedeği John Marshall, o iyi belgelenmiş dönemlerde oradaydı. Grubun nasıl bu kadar başarılı olabildiğine dair güçlü görüşlere sahip. "En önemli nedenlerden biri, gruplarına olan sınırsız sadakatleridir. Uzun yıllar boyunca grubu kendi aileleri gibi gördüler. Hepsi de yaptıkları işe derinden bağlıydı. Evet, pek çok müzisyen böyledir, ama bu adamlar çok daha derin bir seviyedeydi. Diğer bir sebebe gelirsek, yoğun bir müzik aşkları vardı. Sadece müzik dinlemeye, yeni parçalar araştırmaya ve müzik yapmaya bu kadar düşkün bir dörtlüyü daha önce

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

hiç görmemiştim. Bir keresinde bir konser sonrasında kuliste Jason'ı gördüm. Stevie Ray Vaughan'ın ölüm yıldönümüydü. Jason tek başınaydı ve kafasını iki kolonun arasında öne eğmiş bir halde Stevie'nin müziğini dinliyordu, hem de ses köküne kadar açıkken. Jason orada resmen ibadet ediyordu. Böyle bir şey, bu adamların ne tür insanlar olduğu hakkında çok şey söylüyor."

Önemli noktalar... Metallica, müziklerini her şeyin üstünde tutmuş ve sonuçta beklentilerinin çok üzerinde bir başarıya ulaşmıştı. Kariyerlerinin ilerleyen dönemlerinde aile sorumlulukları belli bir çelişki oluşturmuşsa da, bunu terapi vasıtasıyla –en azından James– çözmüşlerdi. Sanatlarına olan sadakatleri ve müziklerine olan sevgileri az rastlanan cinstendi ve sonuçta başarılı olmayı elbette ki hak etmişlerdi.

Bununla birlikte, Metallica'nın işini bilen bir grup olduğunu unutmayalım. Nereye gittiklerini ve kendileri için belli bir pazar olduğunu çok iyi biliyorlardı. Jim Martin: "Doğuştan gelen azimleri ve zekâları sayesinde sürekli başarılı oldular. Asla rehavete düşmediler. Değiştiler ancak kendileri gibi olmaya devam ettiler. Birçok yollardan geçtiler ve olumsuzlukları ezdiler. Onları ne radyo ne de MTV yarattı, ama onlar bizim dönemimizdeki pop müziğin çehresini değiştirdiler. Onların ardından gelen pek çok gruba kapıları açtılar ve bu da onların modern müziğe olan öncü yaklaşımını daha da güçlendirdi."

Metallica, güçlü bir pozisyona ulaşabilmek ve metal dünyasını yeniden tanımlayabilmek için sokak seviyesinden uzaklaşmak zorunda kaldı. Grubun eski tarzını beğenen hayranlar bu durumdan hiç de hoşnut değildi tabii. Thomas Gabriel Fischer: "Metallica, 'Biz de sizlerden biriyiz' yaklaşımından uzaklaşmaya başladığında hayranlar bunu kabul etmekte güçlük çekti. Ben de kendi müziğini yeni sınırlara taşımak için hiç durmadan çabalayan, farklı şeyler deneyen o müzisyenlerden biriyim ve gerçek yaratıcıların kimi zaman yeni, farklı ve cesaret gerektiren yollara girme ihtiyacını çok iyi anlıyorum. Metallica'nın doksanlarda yaptığı müziği duyduğumda ben de biraz afallamıştım, ama yine de neden böyle bir yolu seçtiklerini anlayabildim. Bence böyle bir şeyi yapmak zorundaydılar ve buna her şeyden önce kendi akıl sağlıkları için ihtiyaçları vardı."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Fischer, söz konusu hareketin herkesi tatmin edemeyeceğini anlıyor. Bu konuda bilgisiz olan gözlemcilerin göz önünde bulundurması gereken önemli bir farkındalık. "Bu müzik işi. Tüm müzik endüstrisi, bıçak sırtında dengede kalabilmeyi gerektirir. Metallica başarılı oldu. Çünkü yeni, devrimsel ve meydan okuyucu bir şeyi temsil ettiler. Ama yıllar sonra farklı bir devrimsel atılım yaptıklarında, hayranlar grubun o ilk halini benimsemiş, onu değişime açık olmayan bir şeye dönüştürmüştü. Burada her iki tarafa da, yani hayranlara ve gruba da kendi tutumları açısından anlayış göstermek lazım."

Başarıya giden yolu seçmek ve bu yolda en verimli şekilde ilerlemeye çalışmak, tüm müzisyenler arasında son derece normal ve saygıyla karşılanan bir durumdur. Dimmu Borgir'den Silenoz şöyle açıklıyor: "Metallica yalnızca kendi hedeflerine odaklanıyor ve başkalarının beklentileri üzerinde durmuyor. Bu yüzden *Siyah Albüm* ortaya çıktı. Metallica'yı eleştirmeye çalışanlar bunu unutuyor. Ama bu başka grupların da başarıyı hak etmediği anlamına gelmiyor. O dönemde çok iyi gruplar vardı, ancak doğru zamanda ve doğru yerde olmak önemlidir. Şansın başarıya giden yolda önemli bir unsur olduğunu unutmamalıyız." Silenoz'a göre, *Metallica* albümündeki strateji değişimi oldukça belirgindi. "Bunlar sonuç ne olursa olsun, sadece ne istiyorlarsa onu yapan akıllı çocuklardı. *Siyah Albüm*'den önce metal camiasının dışında çok az tanınıyorlardı, ancak doğru zamanda ve doğru tanıtımla harika bir albüm yaparak diğer türlerin dinleyicisini de kazanmayı başardılar."

Hiç şüphe yok ki Metallica'yı bugünkü haline getiren şey, yüksek kaliteli şarkıların doğru imajla, nefes kesici bir müzisyenlikle ve güçlü bir endüstrinin desteğiyle birleşmiş olmasıdır. Machine Head'in Phil Demmel'ı: "Metallica'lı müzisyenler mükemmel şarkılar yazdılar ve iyi bir plak şirketine, yetkin bir menajere ve harika bir organizatöre sahiptiler."

Bal-Sagoth'dan Byron Roberts şunları ekliyor: "Heyecan verici, dinamik ve öfkeliler. Müzisyen olarak da müthişler. Yeni fikirleri vardı ve yeni şeyler denemeye her zaman açıkılar. Bu yüzden o dönemin metalini temsil eden daha kendi halinde ve orta şekerli gruplardan olumlu şekilde farklıydılar. *Ride The Lightning* ve *Master of Puppets* bize derinlikli ve hızlı bir hayal gücü sunarken, o dönemin albümlerinin çoğunda bulunmayan bir çekicilik içeriyorlardı. Sözler muhteşemdi! 'Disposable

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Heroes' ve 'Leper Messiah' gibi parçalarda sosyo-politik temalara değinirken, "The Thing That Should Be" gibi şarkılarda Lovecraft tarzı bir âlemde derin düşüncelere dalıyorduk."

Atomkraft ve Venom'dan Tony Dolan: "Çok çalışmak, yaptıkları işi iyi yapmak ve inandıkları yola sadık kalmak. Metallica hangi noktada aynı şeyi tekrar üretti? Hiçbir zaman! Ne zaman büyümeyi kestiler? Hiçbir zaman! Kendilerinden ne zaman ödün verdiler? Hiçbir zaman! İşin sırrı budur. İnandığın yoldan sapmayacaksın. Metallica kendisine sadık kalabilen nadir gruplardan biridir. Tıpkı Slayer gibi, sadece kendilerini tatmin etmek için müzik yapıyorlar ve kim istiyorsa bu gezintiye katılıyor. Hayranlar herhangi bir gizli gündem olmadığını biliyorlar. Müzik kalpten mi geliyor, yoksa başka yerden mi, çok iyi anlıyorlar."

Japonya'nın öncü metal gruplarından Sigh'ın Mirai Kawashima'sı –aynı zamanda death-metal grubu Necrophagia'nın klavyecisi– şu yorumda bulunuyor: "Başarılarını kesinlikle hak ediyorlar. Sadece iyi bir müzisyen olmakla başarılı olunamayacağını biliyorum ve başarılı olmak için iyi bir müzisyen olmak zorunda olmadığının da farkındayım. Ancak Metallica hem bestecilik hem de müzisyenlik açısından çok iyiydi. Kim, 'Battery'deki cümlelerden daha iyisini yazabilir ki? Ama adamlar aynı zamanda akılda kalıcı ve sanatsal şarkılar da yazabiliyordu. Akılda kalıcı şarkı yazmak kolaydır ve sanatsal şeyler yazmak da zor değildir. Ancak, aynı anda ikisine birden ulaşmak gerçekten zordur."

Gathering'in Hans Rutten'i: "Kalite, ama sadece *Siyah Albüm*'e kadar! Bundan sonra milyonerlere dönüştüler ve benim teorime göre milyonerlerin klasikleşecek eserler üretemesi mümkün değildir."

Black-metal grubu Amestigon'dan Herr Wolf: "Metallica yeni bir şey yarattı ve hiç durmadan çalıştı. Aynı zamanda gerçek birer müzisyenler de."

Death-metal grubu Opeth'den Mikael Akerfeldt: "Güzel müzik, düzgün imaj!"

Stratovarius'dan Timo Kotipelto: "İyi şarkılar, iyi cümleler, iyi bir yapım. Kendi tarzları. Hetfield farkı!"

Yazar Borivoj Krgin: "Metallica bu işin öncüsüydü. *Punk*ın saldırganlığını alıp onu yoğun bir metal öğesiyle harmanlayan ve bunu kulağa banal ya da zorlama gelmeden yapabilen ilk gruptu. Bunu muhteşem

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

bir şekilde uyguladılar ve vizyon sahibi müzisyenler olarak ufuklarını biraz daha genişletmeleri gerektiğini düşündüler. Müziklerini kendini satmadan, daha büyük kitlelere ulaştırmak istediler. Her şey yeteneğin, şansın ve o dönemde piyasaya hâkim olan müziğe karşı gösterilen muazzam bir cesaretin birleşimiydi. Hiçbir şeyi umursamadılar ve bildiklerini okudular. Sonuçta ana akım nihayet onlara geldi, oysa her zaman bunun tersi yaşanır. Bu çocuklara büyük saygı duyuyorum ve hâlâ keyfini sürdükleri başarıyı tamamen hak ettiklerini düşünüyorum."

Metallica başarısının sırrı hakkında, grubun Amerikalı metal çağdaşları, Avrupalı akranları kadar fikir birliği içinde değil. Possessed'tin Jeff Becerra'sı: "Teknik açıdan mükemmeldiler ve bize metalin de ana akım haline gelebileceği umudunu verdiler. Metallica'dan önce *ana akım* metal diye bir şey yoktu." Bununla birlikte Slayer'ın Tom Araya'sı, Metallica'nın sadece şanslı olduğunu, yollarına daha iyi fırsatlar çıktığını savunuyor. Bana, "Doğru zamanda doğru yerdeydiler," diye açıklıyor: "Fırsatlar gelir geçer ve Metallica sürekli doğru fırsatları yakaladı. O 1988 yazındaki Van Halen turnesinde herkesin aklını başından aldılar. Şimdi işler değişti ya da kendilerini değiştirdiler. Ama o merdiveni çıkabilmek için o basamağa adım atmak zorundaydılar. İşler oradan daha büyük yerlere gitti. Bence bu harika! Bugün ne kadar büyük bir grup olduklarına baktığımda hâlâ şaşırıyorum. Muhteşem bir şey. Sanırım Slayer'ın adı kötüye çıkmış olmalı, çünkü biz de harika turne teklifleri aldık ve kendi turnelerimizi düzenlemek için çok çaba sarf ettik."

İlginçtir ki Metallica, *Siyah Albüm* öncesinde yaratıcılıklarıyla ilgili övgüler alırken, sonrasında ticari başarılarıyla övüldüler, bunun tersi değil! Benim konuştuğum çoğu müzisyen ve hayran da aynı görüş içinde. Kreator'dan Mille Petrozza: "Önceleri kesinlikle en etkileyici gruplardan biriydiler, ama *Siyah Albüm*'den sonra büyük bir ilgi kaybı yaşadım. Sanırım ana akıma adım attıkları içindi. Eminim işin içinde büyük paralar dönüyordu. Ama bence şimdi tekrar eskisi gibi albümler yazmalılar, tıpkı *Ride The Lightning* gibi. Her ne kadar güncel hayranlarını kaybedecek olsalar bile..."

Morbid Angel'dan Steve Tucker, o ilk yaratıcı dönemin bir daha geri gelmeyeceği görüşünde, ama büyük özlem duyuyor: "Her zaman harika şarkılar yazdılar, sizi gaza getiren ya da dinginleştiren şarkılar...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ne istiyorlarsa onu başardılar. Müziği enerjiye dönüştürmek gibi bir yetenekleri var. Şimdi bunu daha farklı yapıyorlar, ama ben Metallica'yı her zaman onları ilk sevdiğim zamanki halleriyle hatırlayacağım. O ilk dönemleri beni her zaman çok etkilemiştir."

Whiplash'in Tony Scaglione'si de klasik thrashin o ilk günlerine, en yakından ve fazlasıyla şahit olanlardan. Metallica'nın zirveye yükselmesindeki en önemli etkenlerden birinin de James'in o dikkat çekici sesi olduğunu savunuyor. "Bence Metallica bu işe benzersiz bir soundla başladı, müzikal olarak inanılmaz derecede sağlam bir altyapı inşa etti ve aşırı derecede fanatik bir hayran kitlesi oluşturdu. Sürekli turneye çıktılar ve kaliteli albümler ürettiler. Bence Metallica'nın başarısındaki ana etkenlerden biri de, ağır müzik çalmalarına rağmen aynı derecede melodik ve akılda kalıcı parçalar da üretmiş olmalarıdır. Ve tabii ki James'in o harika sesini de unutmayalım. Diğer gruplar da ağır cümleler yazıyordu, ama müziklerinin üzerine monoton bir şekilde bağırmaları dinleyici kitlesini çok etkilemiyordu. İnsanlar içgüdüsel olarak melodik şarkıları severler. Hatırlayabilecekleri ve kendilerinin de söyleyebilecekleri şarkılar isterler, bilinçli olsun olmasın. Bu benim naçizane görüşüm tabii ki!"

Zyklon gitaristi Samoth, metalde yeni şeyler deneme konusunda az tecrübeli değil, bunu hem kendi grubunda hem de yıllarca çaldığı Emperor'da yaptı ve Metallica hakkında yorum yapmaya en uygun adaylardan biri: "Adamlar daha tek bir albümleri bile yokken büyük bir hayran kitlesine sahipmiş. Onlar, kendilerine özgü bir sound yarattılar ve her zaman kendi yollarından gittiler. Değerini yitirmeyen çok güzel albümler çıkardılar ve bunları konserlerde de muhteşem bir şekilde sundular, bir yerlere varmak isteyen bir grup için çok önemli faktörler bunlar." Ve son derece cüretkâr bir yorum ekliyor. "*Siyah Albüm* için kodaman bir yapımcı seçmiş olmaları da başarılarındaki önemli sebeplerden biri."

Yazar Garry Sharpe-Young, Metallica'nın tırmanışını basit ve adım adım terimlerle gayet ikna edici bir şekilde özetliyor: "Doğru yerde ve doğru zamanda bir thrash patlaması yaşattılar. Role uygun bir görünüşleri vardı, tıpkı daha sonra gelecek olan Sepultura gibi. Kült hayran kitlesi, doğru görsellik ve 'Enter Sandman' gibi klasik bir şarkı. Hepsi bu! Bundan sonra bayrağı Mensch&Burnstein devraldı. Metallica şimdi bir marka. Bence sorun yok. Başarıya her zaman şapka çıkarırım."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Kanadalı gazeteci Martin Popoff şunları ekliyor: "Farklı kişilikleri vardı. Kesinlikle belli bir sokak etiğine sahiptiler; kot pantolonları ve tişörtleriyle oldukça basit giyiniyorlardı. NWOBHM anlayışının çok hevesli bir tekrar ifadesiydiler. İnanılmaz cümleleri olan şarkılar yazıyorlardı. O ikinci ve üçüncü albümlerinde inanılmaz bir çeşitlilik var. James'in şarkı söyleyiş tarzı Testament, Over Kill ve Exodus gibi diğer gruplarda olmayan olan bir şeydi." Diğer pek çok kişi gibi, Popoff da grubun başarısının ardındaki en önemli adamın Burton olduğunu vurguluyor. "Çok açık ki, Cliff müziksel anlamda oldukça yetenekliydi. Turneye çıktığında basgitar değil de sadece bir gitar taşıdığını söylemek daha doğru olurdu. Grubun müzikal başarısında önemli bir rol oynamıştır. Kahramanları R.E.M ve Thin Lizzy idi, her iki grubu da özellikle armonileri için seviyordu. R.E.M.'de vokaller, diğerinde ise gitarlar için."

Bernard Doe: "Yıllar boyunca, Black Sabbath ve AC/DC gibi gruplar benzersiz tarzlarıyla piyasaya damgalarını vurdular. Tarzları pek çok kez kopyalansa da öncü kalmaya devam ettiler, çünkü ana akımda başarı elde eden ilk metal gruplarıydılar ve bu süreçte diğer pek çok grubu da etkilediler. İşte Metallica ile yaşanan durum da aynı. Underground hareketinin engellerini neredeyse tek başına aştılar. Başarılarıyla pek çok yeni grubun kapısını açtılar ve o dönemde oldukça durgun olan metal piyasasına yaşam ve enerji enjekte ettiler."

Ama eğer Cliff, Metallica'ya müziksel yeteneğini katmışsa, grubu zirveye taşıyan ticari zekâ da Lars Ulrich tarafından tedarik edilmişti. Liberal ve kültürel açıdan zengin bir altyapıdan gelen orta-sınıf vatandaş Lars'ın, bir markayı Amerikan iş dünyasının en tepesine taşımış olması kesinlikle rastlantısal bir sürecin sonucu değildi. İşin tüm sırrı, Lars'ın bitmez tükenmez enerjisiyle desteklenen başarı hırsıydı.

Diamond Head gitaristi Brian Tatler: "Metallica her zaman çok çalışan, bol bol turne yapan bir gruptu. Ancak Lars gibi aktif bir insanla daha önce hiç karşılaşmamıştım. Onun coşkusu başkalarına da bulaşıyordu. Seni çağırdığında ve bir şeyler yapmanı istediğinde, kendini derhal bu şeyi yapmaya başlarken buluyordun. Adam her zaman telefonla birilerini arıyor, grupla ilgili bazı işleri çözmeye çalışıyordu. Lars ile bir akşam geçirdikten sonra, kendine gelmek için en az iki güne ihtiyacın vardı. Bu kadar enerjiyi nereden buluyor, anlamıyorum!" Lars hırslı ol-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

duğu kadar dostlarına sadık bir insandı da. Tatler: "Ne zaman İngiltere'ye konsere gelseler, adımı kapıya yazdırır. Onun için hiçbir şey sorun değildir. Turnedeyken milyonlarca işe koşturur ve hiçbir şeyi asla unutmaz. Arkadaşlarına bedava bilet gönderir, sahne arkası pasolar ayarlar, nerede kalacaklarını ve nerede yiyeceklerini organize eder. Lars'ı diğerlerinden daha iyi tanıyorum. Onunla daha fazla ortak yönümüz var, çünkü çok uzun yıllar öncesinden tanışıyoruz." Lars'ın bu hırsı grubun başarısı açısından çok önemliydi. Iron Maiden basçısı Steve Harris bir keresinde bana şu yorumda bulundu: "Bizimki ve Metallica gibi gruplar radyoda pek çalınmıyordu, gerçi Metallica daha çok çalınmıştı. Ama insanlara ulaşabilmek için belli bir hevese sahip olmak zorundasın."

Bununla birlikte Lars, tıpkı Napster davasında olduğu gibi çok inatçı bir insandı ve bu da pek çok hayranını ondan soğutmuştu. Fotoğrafçı Ross Halfin, Lars'ın kişiliğiyle ilgili olumsuz görüşlere sahip: "Lars mı? O benim arkadaşım falan değil. Sizin elinizi sıkarken, etrafta daha önemli birileri var mı diye bakınan bir adam o. Eskiden çok ama çok iyi arkadaştık. Ben sadece onun geldiği son noktadan hoşlanmıyorum." Metallica'nın nereye geldiğini sorulduğunda, Halfin şunları ekliyor: "Eskiden dalga geçtikleri şeyle yer değiştirdiler. Tüm o küçümsedikleri gruplarla, Journey ve diğer büyük gruplar gibi, aynı seviyeye geldiler. Ayrıca para neredeyse onlar da orada. Eskiden James asla özel jetlerinin yanında görüntülenmek istemezdi, genç hayranlarının gözüne sokmaktan başka bir anlam ifade etmeyeceğini söylerdi. Ama şimdi günün sonunda hepsi kendi özel jetleriyle seyahat ediyor. Eskiden sadece hayranlarına ilgi duyarlardı, ama şimdi paraya tapıyorlar. Paraya tapan para makinelerine dönüştüler."

Peki, efsane ile gerçek arasındaki sınır nerede? Belki de Metallica'nın dünyadaki en iyi metal grubu olduğu efsanesi gerçek, çünkü metal piyasasını o kadar sık ve kökten değiştirdiler ki, yıllar içinde bu türün en önemli gücü haline dönüştüler.

Ticari olarak başarılı olan metal grupları çoğunlukla Avrupalı, özellikle İngiliz'di. 1970'lere Black Sabbath, Judas Priest, Saxon ve Motörhead hâkimken; 1982 yılına kadar dünyayı Iron Maiden önderliğindeki NWOBHM tutsak etti. Daha sonra, hepimizin hatırladığı gibi, 1983'te *Kill 'Em All* çıktı ve Metallica'nın amansız çabaları ve turne faaliyetleri

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

sayesinde dünya kararlı bir şekilde Amerikan metal piyasasına odaklandı. Anthrax'in John Bush'u: "Birçok İngilizi bu konuda sıkıştırıyorum. Onlara, 'Ne oldu sizin o en iyi gruplarınıza?' diye soruyorum. Radiohead, Coldplay ve hatta Robbie Williams'ı bile seviyorum. Ama nerede o müthiş metal gruplarınız?' Cradle Of Filth var veya Lostprophets var. Fakat onlar Amerikan gruplarını kopyalıyorlar, oysa eskiden biz İngilizleri kopyalardık!"

Meslektaşı Scott Ian: "O zamanlar piyasaya İngilizler hâkimdi. NWOBHM bana ait bir şey gibiydi, onu âdeta ben keşfetmiştim. Tank gibi gruplara bayılıyordum, Neat Records ve diğer etiketler tarafından çıkarılmış her şeye. Şimdi neredeyse hiçbiri yok. Ama yine de Venom'u seviyorum, hem de çok!"

Belki de Metallica'nın bir zamanların en iyi metal grubu olduğunu, ama sonra şanını yitirdiğini söylemek daha doğru olabilir mi? En sadık hayranları Katon DePena bile şunları söyleyebiliyor: "Tabii ki ilk albümlerine bayılıyorum; *Puppets, Ride, Kill 'Em All*... Ama bunlardan daha fazlasına tahammülüm yok. Bu konuda dürüst olacağım. Bir zamanlar dünyanın en iyi gruplarından biriydiler. Ama pek çok harika grup zaman içinde değişebiliyor. Deep Purple, Motörhead ve Iron Maiden gibi grupların son çalışmaları o klasik albümlerinin etkisini asla yakalayamadı. Ama Metallica en azından bu grupların arasında anılıyor. Eğer yeni albümlerini beğenmeyenler varsa, dinlemek zorunda değiller! Demek ki, harika geçmiş, vasat gelecek mantığımız Metallica için oldukça geçerli."

Peki, Metallica artık sıkıcı bir grupsa neden hâlâ çok başarılılar? Acaba ağır müzik satın alan dinleyici kitlesinin günümüzde çok farklı olmasına bağlı olabilir mi? Metallica'nın otuz yıllık kariyerinde, heavy-metal seven kitlenin birden fazla kez değişmiş olduğunu hepimiz biliyoruz. *Siyah Albüm* çıktığında, Nirvana'nın *Nevermind* albümü de çıkmış ve ağır müziği tekrar kitlelere sevdirmişti. Kurt Cobain, Amerika'nın oturma odasının kapısını açmış; Lars ve James'in içeriye adım atmasına olanak sağlamıştı. Sonuç olarak, bunu takip eden on yıl içinde, aşırıya karşı bastırılamaz bir açlık duyan ve metal müziği satın alan bir kitle oluştu. Bunlar hem Metallica gibi ufuk açıcı gruplardan etkilenmişler hem de içlerini dökmek için müziği tek seçenek olarak görmüşlerdi. Yapımcı Ross

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Robinson bana şu açıklamayı yapıyor: "Ağır müziğe duyulan arzu –ki bu ağırlık Prozac nesli için *nu-metal* formunda olmuştur– müzikal bulunabilirlikten ziyade kültürel boşluğa dayanıyor. Günümüzde hiçbir şeyi umursamayan bir nesille karşı karşıyayız. Gençler beyinlerinin uyuşmuş olduğunun farkında değiller. Hayatları boyunca televizyon seyrediyorlar, kız arkadaşlarını hamile bırakıyorlar, her şeyden nefret ediyorlar ve her şeyi yok etmek istiyorlar. İnsanlar büyük bir depresyon içindeler, çünkü tüketim çılgınlığının seline kapılmış durumdalar. Yemek yerken konuşmuyor, fast-food tarzı yemekleri tercih ediyorlar. Sonuçta tüm hayatları boyunca sadece almaya ve tüketmeye programlandıkları için, metal müzik nihayet onlara bir şey veriyor. Bu gruplar, bu gençlerin bir tür kurtarıcısı haline geliyor ve içlerindeki fazla enerjiyi insanlara zarar vermeden boşaltmalarını sağlıyor."

Sonuçta yeni nesil içinde de Metallica'nın müziğine aç büyük bir dinleyici kitlesi vardı. Bir zamanların *Ride The Lightning* tutkunu birçok eski hayran çoktan çekip gitmiş olsa bile. Bu arada Metallica'nın da her şeyin farkında olduğunu, artık farklı bir hayran kitlesine sahip olduklarını bildiğini unutmayalım. Eski akıl hocaları Jon Zaula'nın dediği gibi: "*Load* albümüne kadar hiç hata yapmadılar. Her şeyi çok iyi yürüttüler. Sürprizlerle dolular ve çok güçlüler. Bence piyasada neler döndüğünün çok iyi farkındalar." Üstelik endüstride cereyan eden tüm o inanılmaz değişimlerin de.

Scot Ian: "1981 veya 1982'de henüz MTV yoktu ve bu gruplar ne radyoda ne de dergilerde yer alıyordu. Oysa şimdiki gruplar her köşede boy gösteriyorlar. Ama iki hafta popülerken, sonra birden ortadan kayboluveriyorlar."

Bathory'den Quorthon şunları ekliyor. "Günümüzde ocak ayında bir grup kurabilir, şubatta dijital teknoloji vasıtasıyla bir demo kaydedebilir, martta bir anlaşma imzalayabilir ve nisanda da bir metal dergisinde boy gösterebilirsiniz. Metallica tüm bu yeni koşullara da ayak uydurmasını bildi ve hâlâ muazzam adetlerde satış yapıyor. Bence bu yüzden çok özel olmalılar."

Hatta o kadar özel ki, artık hayranları tarafından muazzam bir saygı görüyor, klasik bir grup olarak anılıyorlar. Deicide solisti Glen Benton bana şu açıklamayı yapıyor: "Hiç kimse Metallica ve Slayer gibi grup-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ların yerini alamaz. Onlar kendilerine has özel gruplar. Tıpkı daima *rock'n roll*un kralı olarak kalacak Elvis gibi." Bu gerçeklerin ışığında, biraz hoşgörülü olmalı ve grubun son müziklerini ileriye adım atmanın en iyi yolu olarak mı görmeliyiz?

Soulfly solisti Max Cavalera: "İnsanlar hem eskiyi hem de yeniyi dinleyebilmeli, bence her ikisi de harika. Birbirlerinden çok ayrı şeyler. İnsanlar hem Manowar hem de Slipknot dinleyebilmeli. İkisinden sadece birini tercih etmek çok saçma. Bu ayrımcılığın yıkılması lazım."

Öyleyse hoşgörülü yaklaşımı deneyelim. Belki de Metallica'nın 90'larda yaptığı müzik aslında o kadar kötü değildi. Belki sadece büyümüşler ve hayata karşı daha rahat bir tutum edinmişlerdi. Gerçekten de, Lars bir zamanlar yazar Martin Popoff'a yıllar içinde tavrının değişmiş olduğunu açıklamıştı. Popoff: "Bu benim yaptığım rock röportajları içindeki en değerli konuşmalardan biridir. Lars zengin biri haline geldiğinde herkes onun başarısından bir parça koparmak istedi. Hayatında ilk defa bir milyoner gibi yaşıyordu ve aşırı derecede yoğundu, dolayısıyla bazen kafayı dağıtabilmek için farklı müzikler dinlemek istedi. Bu kadar basit. Piyasada güzel bir albüm olduğunda, insanlar bu albüme onun dikkat etmesini önerdi. Bir keresinde, '*Wheels Of Steel* albümünü sana bütün gece anlatabilirim, ama son çıkan Saxon albümünü sorarsan hiçbir şey bilmiyorum,' dedi. İşte bu şekilde tüm o daha basit müziklere yöneldiler. Lars en çok AC/DC dinliyordu. Sadece keyif almak için dinlediği belli müzikler vardı. 'Başarıya ulaştım, rüyamı gerçekleştirdim ve bunu sevdiğim müziği çalarak yaptım, ama neden şimdi bana keyif veren diğer müzikleri dinlemeyeyim ki?' demek istedi. Artık isterse aptalca olsun her türlü müziği dinlemeye hak kazanmıştı ve bunu bir ev ödevi gibi yapmak zorunda değildi."

Sonuç mu? Ortaya daha basit bir müzik üretme arzusu çıktı. Başka bir deyişle, Metallica'nın 90'lardaki albümleri. Popoff devam ediyor: "Dolayısıyla Metallica'nın *Load* ve *Reload* albümlerinden geçen yolculuğuna anlam verebilmek için bu gerçeği göz önünde bulundurmamız gerekiyor. Metallica artık çocukken duydukları müziği, thrash öncesindeki dönemi yansıtmaya çalışıyor. Ana akım *rock'n'roll*un groovelarına ve ritimlerine ağırlık veriyorlar. Kulağı ve zihni çok yormayacak, saldırganlıktan ziyade duygusallık taşıyacak eserler üretmek istiyorlar."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Tüm bunlar Metallica'nın giderek yumuşayan müzikal yaklaşımına mantıklı bir açıklama getirebilir. Ne var ki güya çok daha sert bir albüm olan *St. Anger*'ın başarısızlığına hiçbir ışık tutmuyor. Death-metal grubu Nile'ın Karl Sanders'ın acı bir dille ifade ettiği gibi, Metallica ağır müziğin gerçek canavarları olarak kazandığı itibarı tamamen yitirmiş olabilir miydi? Sanders: "Eski Metallica, hâlâ metal çalan Metallica'dır. Grubun o dönemdeki müziğini dinlemiş olan herkes farkındadır ki, alev alev yanan, güçlü, özgün ve kaliteli bir metal üretiyorlardı. Metalle ilgili sevdiğimiz her şeyi sunuyorlardı, ama sonra nefesleri kesen yepyeni bir türe atıldılar."

Peki, Metallica'nın geleceği nasıl görünüyor? Makul derecede eğlenceli sayılan *Death Magnetic*'i tıpkı o eski yıllardaki gibi bir albüm takip edecek mi? Bazıları öyle düşünüyor, ama çoğu insan öyle sanmıyor. Her iki durumda da, Metallica muhtemelen bir süre daha o veya bu şekilde piyasada kalmaya devam edecek. 2014 yılında James 51 yaşına girdi, ancak turne olayına biraz temkinli yaklaşımı dışında gruba hâlâ hayat boyu sadık kalacak gibi görünüyor. Ama zaman elbette ki eninde sonunda onu da yakalayacak. Dave Mustaine, onunla 1999'da yaptığım bir röportajda şöyle söyledi. "Eğer doğru olduğunu hissedersem, elli yaşıma geldiğimde de bu şeyi yapıyor olurum. İnsanların hakkımızda ne söyleyeceğine bağlı; eğer şimdi Rolling Stones hakkında söyledikleri şeyleri bizim için de söylerlerse ve hâlâ iyi görünüyor olursam bu işe elbette ki devam ederiz." Megadeth, bu röportajdan üç yıl sonra ayrıldıklarını duyurdu.

Eğer aynı şey Metallica için de gerçekleşirse, grubun yeni bir oluşumla karşımıza çıkacağı ve kariyerlerine pek çok klasik grubun mezarlığı haline gelmiş olan gece kulüplerinde devam edeceği ihtimali çok düşük. Lars: "Metallica, benim bugüne kadar içinde bulunduğum tek grup. Beş yıl sonra mı biter ya da on yıl sonra mı, bilemem. Ama gazeteye, 'Aptal bir davulcu, birlikte çalabileceği aptal müzisyenler arıyor,' diye bir ilan koymayacağım kesin. Metallica benim ilk ve son grubumdur, bittiğinde yolun sonuna gelmişiz demektir." *Rolling Stone*'a da şu açıklamayı yaptı: "Bu grubu hiçbir zaman adam başı fazladan bir 500.000 dolar kazanalım diye falanca son turneye çıkarken veya falanca son albümü yaparken görmeyeceksiniz. Çalmaya ve eğlenmeye dair nedenlerimiz artık önemli olmadığında, olayı o noktada bitirme akıllılığını göstereceğiz."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Eğer Metallica o klasikleri gibi albümler üretemeyecekse, o zaman onurlu bir kapanış elbette ki en akıllı seçim. Ama asla bilemezsiniz. Metallica geri dönebilir ve seksenli yıllardaki gibi bir başarıyla olmasa bile bizi pekâlâ da tekrar şaşırtabilir. Bundan on beş yıl önce böyle bir söylemde asla bulunmazdım, ancak o aşamada Metallica henüz bir performans koçunun grup terapilerine katılmıyordu. James hâlâ alkolizmle mücadele ediyordu ve Rob Trujillo'nun grubu yeniden canlandırılmasına daha çok vardı. Towle'ın fonksiyonu, grup üyelerini kendilerini ve grup içi ilişkilerini yeniden değerlendirmeye yöneltmekti. Böylece, deneyimli psikoloğun yardımlarıyla kendilerini kimi zaman samimi, kimi zaman acı verici ayrıntılarla yeniden inceleyen James, Lars ve Kirk; çalışmalarının, kariyerlerinin ve o en ilkel protesto müziği heavy-metalin doğası üzerine yeni görüşler keşfettiler. Strapping Young Lad solisti Devin Townsend bir keresinde bana şu açıklamayı yaptı: "Heavy-metal dünyası aslında duygusal insanlarla doludur. Kötü bir şöhreti var, çünkü gerçekten aptalca bir şekilde temsil ediliyor. Günün sonunda, bu tür müzikleri çalanlar aslında oldukça hassas insanlar. Bence bu müzik yoğun bir bastırılmış hassasiyet içeriyor, ama bu hassasiyet kendisini saldırganlıkla ifade ediyor." Bu açıklama, Metallica'nın arkasındaki adamların doğası ve terapi sonucunda vardıkları hedef hakkında çok şey söylüyor.

Delil olarak, Metallica'nın 2002'de kendi dergileri *So What*'a verdiği röportajı inceleyin. Danışmanlık sonrası dünya görüşlerindeki değişiklikler besbelli. Yazı, Towle'un aslında Jason'un yaşadığı sorunları çözmesi için getirildiğini açıkladıktan sonra şu şekilde devam ediyordu: "Ocak ayının ilk haftasında, yılın geri kalanı ve Metallica'nın geleceğini konuşmak üzere büyük bir toplantı düzenledik. Cliff Burnstein, tarafsız bir danışmanın arabuluculuğunu önerdi." Lars, performans koçunun daha derin meseleleri keşfetmesi için tekrar davet edildiğini açıklıyordu: "Bizi tekrar bağlayacak bir bağlayıcıya ihtiyaç duyduk ve Towle'u tekrar çağırdık. Neden birlikteyiz, neden müzik yapıyoruz, neden birbirimize karşı bu kadar büyük sevgimiz var ve neden bunu birbirimizle paylaşamıyoruz? Tüm bu sorulara bir yanıt bulmamıza yardımcı olmasını istedik."

Böyle bir adım atmak, maçoluğun simgesi haline gelmiş heavy-metalin ön safhalarında yer alan bir grup adam için özellikle cesaret isteyen bir işti. James: "Bence Towle'ın bize öğrettiği en değerli şeylerden biri

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

de dinlemek idi. Yani çeneni kapatıp diğer adamı duymak, lafını bitirmesine, fikrini iletmesine izin vermek yani sonuç olarak birbirine bakıp karşı tarafın nasıl hissettiğini anlamaya çalışmak. İnsanların içinde bulunduğu durumlara anlayış göstermeyi öğrenmek." Duygusal açıdan kendisini Lars ve James'e kıyasla daha iyi ifade edebilen Kirk de bu süreçten çok şey öğrenmişti: "Towle, üçümüz arasında daha önce hiç tecrübe etmediğimiz bir yakınlık seviyesi ortaya çıkardı. Bunun yanında, birbirimiz hakkında gerçekten ne hissettiğimizi keşfettik. Grup hakkında ne düşündüğümüzü, korkularımızı, güçlü yanlarımızı ve bunun gibi şeyleri öğrendik. Bu durum bize inanılmaz bir güvenlik duygusu sağladı. Grubun içinde diğer potansiyel bir Jason olup olmadığı konusundaki endişelerimiz, tamamen yok olup gitti."

Lars'ın açıkladığına göre, terapi seansları grup üyelerinin ruhlarının en derin bölgelerine inmişti: "Birbirimize karşı inanılmaz bir yakınlık, kardeşlik ve sevgi hissettik. Birbirimizin hikâyelerini, düşüncelerini, duygularını, bazı şeyler hakkında ne düşündüğünü ve çocukluk tecrübelerini duyduğumuzda gözyaşlarına kapıldığımız anlar oldu." James –belli ki o maçoluk günleri gerçekten de geride kalmıştı– Lars'a destek olmakta gecikmiyordu: "Kucaklaşmalar, gözyaşı dökmeler ve bu tür duygusallıklar diğer gruplara komik gelebilir. Ama bu işin sonunda kurşun geçirmez olduk, artık her zamankinden çok daha güçlüyüz. Bu şeyin yarattığı güç ve güven inanılmaz bir duygu."

Metallica dinamiği içindeki en önemli değişikliklerden biri de –ileride daha farklı, belki de daha iyi müziklere olanak sağlayabilirdi– Lars ve James çemberine Kirk'ün de dâhil edilmesiydi. Hammett: "Geçmişteki problemim şuydu; fikirlerimi bizimkilere gösterme konusunda gayet rahattım, ama kendimden emin değildim. Dolayısıyla geri planda durmayı tercih ettim. Ama şimdi böyle hissetmiyorum ve bu da bizim için büyük bir artı." Lars da şunları ekliyordu. "Birkaç gün önce muhasebecimizle konuştum ve finansal konuları görüşmek üzere toplantı yapmak istediğimizi söyledim. 'Sen ve James mi?' diye sordu, ben de 'Hayır, 'Ben, James ve Kirk!' diye karşılık verdim." Bir blues uzmanı ve *dünya müziği* meraklısı olan Hammett'ın şarkı yazarlığı sınıfına dâhil edilmesi, eskinin yeniden inşa edilmesine yön verecek miydi? Bekleyip görmek lazım.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Nihayet geçmişe gömülmüş gibi görünen diğer gizli dosyalar Jason'ın ayrılışını ve Napster skandalını içeriyordu. Grubun kurucusu olarak James, Newsted'in yan projesi Echobrain hakkında açık açık konuşuyordu: "Bu durumu çok düşündüm ve grubu zayıflatacağını hissettim. Benim görevim ekibi birleştirmek ve aile bağlarını güçlendirmekti. Bu benim için çok önemliydi; Jason'ın ailesini ve kardeşlerini ihmal edeceğini düşündüm. Ama sonra birinin kendini ifade etme özgürlüğünü sınırlandırmanın delilik olduğunu fark ettim. Ailemizin gücünü farklı bir şekilde desteklemeliyiz. Bir araya geldik, tartıştık ve birbirimizin argümanına anlayış gösterdik. Şu anda eminim ki aramızda herhangi bir sürtüşme yok, sadece aynı soruna iki farklı bakış açısı var."

Napster konusu açıldığında James, grubunun gördüğü kötü muamele –Ulrich'in davanın parayla ilgili olmadığını, bir prensip meselesi olarak açılmış olduğunu defalarca savunmuş olmasına rağmen– karşısında hâlâ bir parça öfkeliydi. "Eleştiri oklarına karşı koyabiliriz, yeterince güçlüyüz, bizi öldüremezler, tam tersine güçlendirirler. Ne var ki tüm şu açgözlülük konusu canımı sıkmadı değil. Açgözlü mü? Yaptığım işin karşılığını istedim diye açgözlü mü oluyorum? Napster yakında kapanabilir diye internetten binlerce şarkı indirmeye çalışmak açgözlülük değil mi?" Bu arada Lars lafa giriyor ve konuyla ilgili kötü bir halkla ilişkiler performansı sergilediğini itiraf ediyordu: "İlk başta biraz sert çıktığımı ve bu konuda insanları soğuttuğumu kabul etmeliyim. Umarım gelecekte bu sistem, müzik endüstrisinin de kabul edebileceği bir seviyeye gelir. Ama bence geçen senenin en büyük başarısı, halkın bu konuda eğitilmesine önayak olmak, bu konudaki liderliği üstlenmekti." Lars'ın "halkın eğitilmesi" cümlesi muhtemelen pek çok kişinin gücüne gidecektir.

Grup terapisinin nihai sonucu –gözlemciler üzerinde en büyük etkiyi yaratacak, hayran kitlesi açısından da tek gerçek değişimi sağlayacaktı– Metallica'nın müzikal evrimiydi. James'in açıkladığına göre, artık duygular grubun şarkı yazarlığı içinde daha serbestçe akıyordu: "Çok fazla öfke çok var, ama aynı derecede de kontrol. Pek çok farklı duygulara sahibiz ve onları nasıl boşaltacağımızı ve karşı tarafa ileteceğimizi öğreniyoruz." Hammett da şunları ekliyordu: "Öfke gibi duyguları daha olgun bir şekilde yansıtmaya, onlar tarafından kontrol edilmek yerine

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

onları kontrol etmeye çalışıyoruz. Tüm bu şeyleri doğru bir şekilde nasıl kanalize edeceğimizi tartışıyor ve pratik ediyoruz."

Grup en son olarak hayranlarına övgüde bulunuyordu:

James: "Ortada büyük bir sabır var ve bize sadık kalanlar bizdendir."

Lars: "Kabul etmeliyim ki, bu kadar çok insanın bizi yalnız bırakmaması çok güzel."

Kirk: "Tüm bu olanlardan sonra hâlâ yanımızda olmalarından dolayı çok mutluyum ve sabırlarının ödülünü alacaklar. Çünkü stüdyoya geri döndüğümüzde tüm bu sabrı ödüllendireceğiz."

Böyle söylemekte haklıydılar. Metallica hayranları çok şey geçirmişti. Müzikleri tanınmayacak hale gelmiş olan idollerini, bunca sene yalnız bırakmamak için ya gerçekten çok sadıklardı ya da kimisine göre popüler müzik dünyasında yanlış yönlendirilmişlerdi.

Ve böylece uzun ve garip hikâyemizin sonuna geliyoruz. Son sözlerin Metallica'yı en iyi günlerindeki haline getiren kişiye adanması bence son derece uygun. Cliff Burton, "Gerçek en güçlü çekiçtir," demişti ve bu çekici en doğru şekilde uygulamak bu kitabın hedefiydi.

Dünyanın en büyük heavy-metal grubu mu? Evet, bir zamanlar. Ama artık değil. Şimdi Metallica'nın önünde zorlu bir görev var: Bize önceki formlarına dönüp dönmeyeceklerini göstermeleri gerekiyor. Ve son yıllarda sergiledikleri hatırı sayılır gelişme –*Some Kind Of Monster*'da açıkça gördüğümüz üzere– bize küçük bir umut kıvılcımı veriyor.

Death Magnetic, doğru yönde umut vadeden bir adımdı, her ne kadar 1980'lerin Metallica albümlerinde yer alan insanüstü niteliklerden yoksun olsa da. Grubun şu anda yapması gereken şey, bize o çok uzaklardaki efsanevi döneme bir nebze olsun yaklaşabilen müzik sunmak... Umarız bunu başarırlar...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

İzinler

Bu kitabı yazmak için Metallica'dan izin alıp almadığımı merak ediyor olabilirsiniz. Cevabım hayır, izin almadım. Ama bunun nedeni kesinlikle reddedilme olasılığı değildi. Alınacak izinlerin, bir yazar üzerinde belirli kısıtlamalar oluşturduğuna inanıyorum. Böyle bir durumda, yaklaşımımı en iyi şekilde –hatta hiç– gerçekleştiremeyebilirdim.

Sizin de göreceğiniz üzere, bu kitapta Metallica'ya bir takım eleştiriler yönelttim ve bunlar izinli bir kitapta asla yer alamazdı. Metallica, yıllar içinde benim de hata olarak gördüğüm bazı kararlar aldı; bunlar müzikal, stratejik ve diğer türden hatalardı ve bunları bu kitapta açık sözlü bir şekilde anlattım. İzinli bir biyografide bunu asla yapamazdım.

Yer yer, Metallica'ya sert davrandığımı düşünebilirsiniz ve muhtemelen de öyle yapmışımdır. Fakat hak edilmeyen eleştirilere asla yer vermedim. Ben de sizler gibi büyük bir Metallica hayranıyım ve müziklerine neredeyse sağlıksız bir derecede tutkuyla bağlıyım. Dolayısıyla, bana göre yanlış bir karar verdiklerinde veya ellerinden daha fazlası gelebilecekken aksine kötü bir müzik ürettiklerinde, onları elbette eleştirdim. Umarım nedenini anlarsınız.

Kaynaklar ve Atıflar

Bu kitap özgün bir araştırmaya dayanıyor. Bir avuç dolusu saygın ve tamamen muteber kaynağın haricinde, bu kitaptaki tüm bilgiler, benim 1996 ila 2003 yılları arasında şahsen gerçekleştirdiğim yetmiş farklı söyleşiden alındı. Bu söyleşilerin bazıları; *Terrorizer*, *Bass Guitar* ve *Record Collector* dergilerinde sonradan yayımlanan makaleler için bir hazırlık olarak düzenlendi. Bununla birlikte, bu kitaptaki söyleşi içeriğinin yüzde doksan beşi daha önce hiçbir yerde yayımlanmadı.

Yaptığım söyleşilere katılan herkes, Metallica'nın hayatındaki olaylara ya bizzat şahit oldu ya da yakın çevresinde bulundu. Katılımcıların çoğu, grup üyeleri hakkında emsalsiz bakış açıları sunuyor. Çünkü Metallica'nın hayat hikâyesine bizzat tanık oldular.

Metallica hakkında, benimle bilgilerini paylaşan cömert insanların alfabetik listesi aşağıdadır:

Müzisyenler:

Mikael Akerfeldt (Opeth); Tom Araya (Slayer); Erik Ashley (Unfaith); Jeff Becerra (Possessed); Denis 'Snake' Belanger (Voivod); Glen Benton (Deicide); John Bush (Anthrax); Max Cavalera (Soulfly); Phil Demmel (Vio-Lence/Technocracy/Machine Head); Katon DePena (Hirax); Tony Dolan (Atomkraft, Venom); Billy Duff (The Cult); Jeff Dunn (Venom); Bobby 'Blitz' Ellsworth (Over Kill);

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Phil Fasciana (Malevolent Creation); Killjoy (Necrophagia); King Diamond (Mercyful Fate/solo); Ian Gillan (Deep Purple); Billy Gould (Faith No More); Sean Harris (Diamond Head); Steve Harris (Iron Maiden); Gene Hoglan (Dark Angel, Testament ve diğerleri); Scott Ian (Anthrax); Joey Jordison (Slipknot); Mirai Kawashima (Sigh, Necrophagia); Ian 'Lemmy' Kilmister (Motörhead); Timo Kotipelto (Stratovarius); Dan Lorenzo (Hades); John Marshall (Metal Church); Jim Martin (Faith No More); Eric Meyer (Dark Angel); Dave Miranda (Ludichrist); Mortiis (eski Emperor üyesi); James Murphy (Death, Testament and others); Dave Mustaine (Megadeth); Jason Newsted (eski Metallica üyesi, şimdi Voivod); Eric Peterson (Testament); Mille Petrozza (Kreator); Quorthon (Bathory); Jonas Renkse (Katatonia); Byron Roberts (Bal-Sagoth); Hans Rutten (The Gathering); Samoth (eski Emperor üyesi, şimdi Zyklon); Karl Sanders (Nile); Tony Scaglione (Whiplash); Silenoz (Dimmu Borgir); Gene Simmons (Kiss); Robert Sweet (Stryper); Brian Tatler (Diamond Head); Devin Townsend (Strapping Young Lad); Jan Transit (In The Woods); Steve Tucker (Morbid Angel); Jeff Waters (Annihilator); Herr Wolf (Amestigon); Wolfgang Weiss (Cadaverous Condition).

Plak Şirketi Yetkilileri:

Martin Hooker (eski Music For Nations, şimdi Dream Catcher); Brian Slagel (Metal Blade); Eddie Trunk (Megaforce); Jon Zazula (Megaforce).

Medya:

Bernard Doe (gazeteci); Ross Halfin (fotoğrafçı); Borivoj Krgin (gazeteci); Bob Nalbandian (gazeteci and DJ); Martin Popoff (gazeteci); Garry Sharpe-Young (gazeteci); Sylvie Simmons (gazeteci); Lennart Wennberg (fotoğrafçı).

Diğerleri: John Kornarens (koleksiyoncu); Jessica Litman (yazar ve hukuk profesörü, Wayne Devlet Üniversitesi, Detroit); Flemming Rasmussen (yapımcı); Ross Robinson (yapımcı); Tomas Skogsberg (yapımcı); Andy Sneap (yapımcı); Torben Ulrich (Lars Ulrich'in babası).

Kendi söyleşilerimin ve araştırmalarımın dışındaki kaynaklar, eksiksiz bir şekilde açıklandı. Metallica ve genel olarak müzik hakkında benimle konuşmak için, zaman ve enerji harcayan yukarıdaki katılımcılara ve aşağıdaki kişilere çok teşekkür ederim:

Robin; Babam; John ve Jen; Lucy, Johnny ve Henry; Chris, Nadja ve ailesi; Arline, David ve Lily; Lorraine ve Ben; Phil ve Kate; Quinn ve Amy; Christian, Anita ve ailesi; Woody ve Glynis; Belle ve Tony; Dave; Jo; Dan; Louise; Bruce; Keith; Richie; Simone; Tim; Babs; the NCT tayfası; ve Rupert (ışıklar içinde uyu).

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ayrıca Chris Charlesworth ve Helen Donlon (Omnibus Press); Thomas Gabriel Fischer (beni şereflendirdiniz); Ian Glasper; Paul Stenning; Greg Moffitt; Martin Popoff; Garry Sharpe-Young; Colin Larkin; Daryl Easlea; Kas Mercer; Darren Edwards; Ross Halfin; Sylvie Simmons; Andy Turner; Donna O'Connor; Hammy ve Lisa; Adrian Ashton; Tim Jones; Patrick Savelkoul; Billy Pilhatsch; Roland Hyams; Steve-O; Gillian Gaar; Alexander Hay; Rachel Clark; Greg Whalen; Joachim Noske; Johnny Chandler; John Hoare ve Mercury Rain; Karl Demata; Kyle Munson; Thor Christiansen; Doug Wright (Music For Nations); Rich Diamond Head websitesi; Steven Warner; Molly Martin ve Torben Ulrich; Rob Malda (Slashdot).

İsveç'te, Paulina (Ljungby turizm ofisi); Sven-Inge Idofsson (Smålänningen); Roland Vagnas (Ljungby Emniyet Müdürlüğü); fotoğrafçı Lennart Wennberg ve yazar Carl Magnus Palm (çevirmen).

Cliff Burton ve Chuck Schuldiner'e teşekkürler.

Emma ve Alice, her şeye anlam kazandırdığınız için.

Joel McIver, Ağustos 2009.
www.joelmciver.co.uk
joel@joelmciver.co.uk

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Metal guruları: Metallica *Master of Puppets* albümü esnasında en "zarif" anlarından birinde… Soldan saga: Cliff Burton (bas), Kirk Hammett (gitar), Lars Ulrich (davul) and James Hetfield (gitar/vokal). (LFI)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Genç Hetfield, tam yetmişler stili saçlarıyla… (WENN)

Ergen Hammet, kanatlı olarak tarif edilebilecek saç modeliyle… (WENN)

Lars Ulrich (solda) Danimarka tenis şampiyonu olan babası Torben'le… Ulrich bir metalci gence dönüşmeden önce sportif bir çocukken… (sol– Polfoto ve sağ – WENN)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Metallica'nın 1982 yılında ilk grup dizilimi. (Soldan sağa) Hetfield, Ron McGovney, Ulrich ve gitarist Dave Mustaine.

Metallica'nın Amerika'da dikkat çekmesini sağlayan No Life 'Til Leather ve Live Metal Up Your Ass demolarının kartonetleri.

Ron McGovney'in Metallica için yaptırdığı kartvizit.
Ron, daha sonra bu kartviziti gördüğünde Lars'ın çok sinirlendiğini ve "Power Metal'de neyin nesi be!" dediğini söyleyecektir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Dave Mustaine Old Waldorf konser salonunun kulisinde. San Francisco. 1982. (Xavier Russel)

James ve Ron, Old Waldorf'da konserde. McGovney'in bas gitarı, daha sonra Mustaine sarhoşken üstüne bira döktüğü için bozulacaktır. (Xavier Russel)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Young Metal Attack, 1982 baharında ortaya çıktığında... James, henüz sadece vokalde...

Metal için tarihi bir gece: Metallica, Saxon'dan önce Whisky'de sahneye çıktığında... Anthrax solisti Bush "James, leopar desenli pantolon giyiyordu ve hiç iyi değillerdi" diyor.

Jon Zazula Metallica'nın 1983 *Kill 'Em All* albümünü basan Megaforce Records'un tam ortasında! New York. (Frank White)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Mustaine gruptan gönderildikten sonra yerine gelen Hammet ile birlikte (en sağda), 1983 yılında grup Amerika'daki en küçük kasabaya bile konser vermeye gitti.

Lars her ne kadar Raven turunu "büyük şamata" olarak tarif etse de, James o dönem için onun kadar iyimser değil: " Teksas'ın çoğu yerinde klima sistemleri bozuk. Sabah uyandığında, dilin damağına yapışmış oluyor. Çünkü içerisi 200 derece!"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Kirk, otel odasında parti modunda. (Michael Johansson)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ulrich'in bir zamanlar açıkladığı gibi; "Eğer oyunun en tepesinde, bu işi tıpkı bizim gibi yapıp, bizim kadar profesyonel olan birileri varsa, o da biziz!" (LFI)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Fotoğrafçı Ross Halfin'in 1984 yılında Metallica ile yaptığı ilk çekimde daha olgun ve deneyimli bir grup görürüz. (Ross Halfin)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Hiç bitmeyen turneler grubu yoldan çıkarmıştı! James ve Kirk kuliste…
(Ross Halfin)

Lars, *Kerrang!* dergisinin kapağı için oss Halfin'e poz veriyor. (Ross Halfin)

Alcohalica takma ismiyle anılan grup, seksenlerin ortasında sürekli partilerdeydi ve bu takma adını doğrulamak için elinden geleni yaptı.
(Pete Cronin)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yeri doldurulamaz Cliff Burton: çok sevilen bir adam ve adeta tapılan bir başçıydı. (LFI)

27 Eylül 1986 tarihinde Cliff'in canını alan trafik kazası...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Cliff'in varisi Newsted, "Cliff'in vedasından sonra çok fazla hassasiyet vardı" diyor. (Ross Halfin)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Metallica Japonya'da... Grup, Burton'u kaybetmenin şokunu hala üzerinden atamamıştı. Hammet yıllar sonra, "Travma yaşıyorduk o günlerde" demişti.
(Ross Halfin)

Metallica'nın gücü büyüdükçe, çaldıkları sahnelerde büyümeye başladı. Kirk, bir stadyum dolusu fanı gitar sololarıyla nasıl eğlendireceğini iyi biliyordu.
(Ross Halfin)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

James ve Lars özel bir jette; otobüsle gidilen turneler artık geride kalmış. (Ross Halfin)

Lars kendi havasını bulmuş bile… (Ross Halfin)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

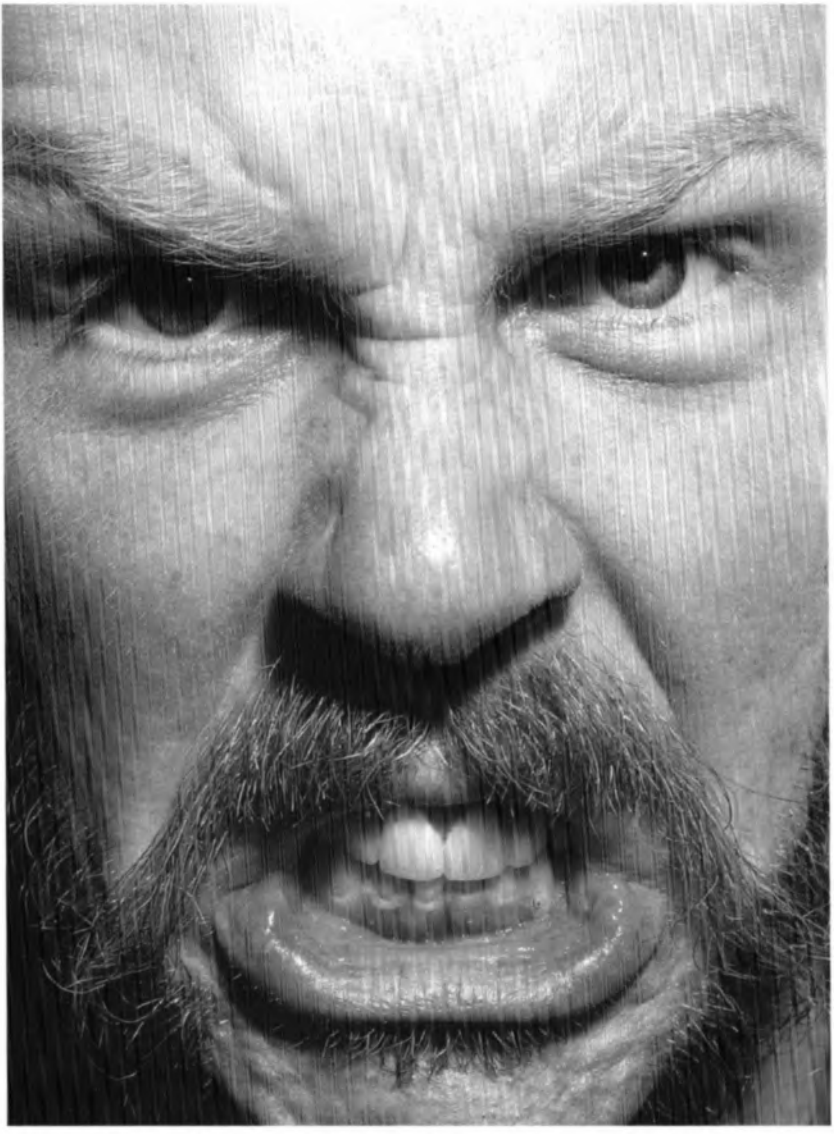

Seksenlerin sonunda dört atlı: Metal yolunda hızla koşuyorlar. (Ross Halfin)

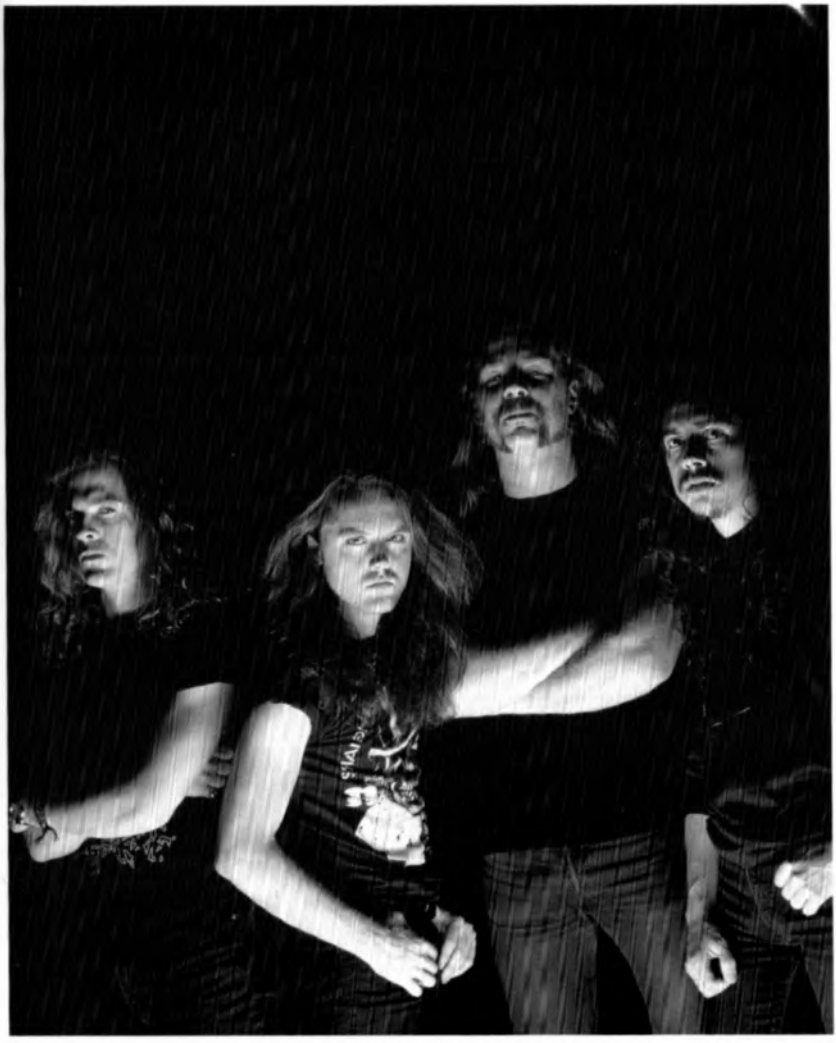

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yetenekli, zaptedilmez Mr. Hetfield: Dünyanın en büyük metal grubunun sesi.
(Ross Halfin)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Metallica beşinci albümleriyle gururla poz veriyor. (Ross Halfin)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Eğer kan isterseniz bizde var: 1991 yılında Moskova'da Tushino Airfield şovunda çıkan kavgada Lars yaralanan parmağını gösteriyor. (Ross Halfin)

James Hetfield fanlarla birlikte...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1993 yılında Live Shit: Binge And Purge çalışmaları sırasında bir mola. (Ross Halfin)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Jason ve Kirk, Donington'da. 1995. (LFI)

Heavy metal müziğin alternatif rock ile buluştuğu an: Kısa saçlı James Hetfield Smashing Pumpkin'den Billy Corgan ve Hole grubunun solisti Courtney Love ile MTV Ödül Töreninde. 1996. (LFI)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Lars ve James, 1997 yılında *The Memory Remains* teklisinde konuk şarkıcı olarak yer alan Marianne Faithfull ile birlikte. Şarkı grubun eski fanları için bir hayal kırıklığı olmuştu. (Tony Smith)

Havalı bir saç kesimi ve sürme ile Kirk'in imaj değişimi. (Ross Halfin)

Milenyum öncesi Metallica: Kaderin oyunlarını teğet geçmişler ama kariyerlerinin önünde uzanan büyük mücadelerin henüz farkında değiller. (Fryderyk Gabowicz)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Metallica, Napster'a karşı 2000 yılında kendi hakları için mücadele ederken… (Corbis)

Günün kahramanı: Metallica, Robert Trujillo ile kendilerine adanan MTV Icon şovunda. Mayıs 2003. (LFI)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Robert Trujillo. "Metallica'nın müziği hızlı ve şiddetli olabilir çünkü onlar beni sahnede bile ürkütüyor" diyor. (LFI)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Her şey artık ellerinde: 2004 yılında Metallica; daha olgun, daha mutlu ve –umalım ki– daha bilge... Acaba bizi "öldürmeye" tekrar geri dönecekler mi?
(Mick Hutson)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

METALİN ŞEYTANLARI

Metallica, son yirmi yıllık kariyerinde 110 milyona yakın CD ve albüm sattı. Buna muazzam rakamlarda tekli, video, DVD, kutu seti ve çeşitli ürünler de ekledi. Heavy rock ve metal alanındaki en büyük rakipleri bu ticari başarının yanına bile yaklaşamadı. 1991 yılında piyasaya çıkan "Metallica" albümü, popüler müziğin çehresini değiştirdi, heavy-metal müziğin ifade ettiği tüm kuralları bir kenara itti ve bu süreçte pek çok yeni grubun da önünü açtı. Dünyanın her köşesinde yüz binlerce hayranı olan grubun, konser ve turneleri, müzik dünyasında halen büyük olay yaratıyor. *Metallica, Metalin Şeytanları*, grubun bedava bira karşılığı köhne barlarda çaldıkları zamanlardan; özel jetleriyle gittikleri, dünyanın en büyük stadyumlarında konser verdikleri günlere kadar, yaşamlarındaki iniş ve çıkışları, çalışma disiplinini, metal aşklarını, dostluklarını ve sürtüşmelerini anlatıyor. Ünlü gazeteci McIver'ın, yayınlandığında büyük ses getiren kitabı, Türk müzikseverlerle buluşuyor!

MONA
www. monakitap.com
monakitap
monakitap
monakitap

ISBN 978-605-9709-92-7
9 786059 709927